ཐུགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ལས་ཕེན།

རྫོ་མ་བ་པོ། ལྷན་ཐང་ཀློལ།

གླེང་གཞི། 1

སྒྲབས་དང་པོ། ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ། 5

 དང་པོ། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོང་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་པ། . 5

གཉིས་པ། སྲུས་རྒྱས་རྩ་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་ཐོན་མའི་གསུང་

ཡིན་པ་བསྡུས་པ། 19

རྒྱུར་མཆན། 23

སྒྲབས་གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་སྒྲད་ཚ་བསྡུས་པ། 24

དང་པོ། བོད་སྒྲད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། 26

གཉིས་པ། ཡུལ་སྒྲད་ཀྱི་གྲེས་ཚུལ་དང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། .. 32

རྒྱུར་མཆན། 36

སྒྲབས་གསུམ་པ། ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བསྡུས་པ། 37

དང་པོ། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 38

གཉིས་པ། ཡི་གེ་དང་དག་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ། 42

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་བཤད་པ། 45

བཞི་པ། བོད་ཡིག་གི་བྱེས་རིས་མཇོས་རྩལ་གོང་དུ་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་
རིམ་པ་བཤད་པ། 50
ལྔ་པ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ། 53
དྲུག་པ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 57
༧དབྱངས་ཡིག་བཤད་པ། 57
༨གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཤད་པ། 60
བདུན་པ། ཡི་གེ་འཛུག་པའི་གནས་བརྒྱད་བསྟན་པ། 75
བརྒྱད་པ། ཞར་བྱུང་སྤྱིགས་ཡིག་བཤད་པ། 81
རྒྱུར་མཚན། 84
སྐབས་བཞི་པ། མིང་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ། 87
དང་པོ། མིང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། 88
༢བོད་སྐད་ལ་ཡང་བརྡ་སྦྱོང་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་དེས་ཚོག་
ཅིག་ཡོད་དགོས་པ། 96
༣མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཚུལ། 102

གཉིས་པ། མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་བཤད་པ། 111
༡འདོད་རྒྱལ་གྱིས་བཏགས་པ། 111
༢རྟེས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཏགས་པ། 116
༣གཞན་སྣང་སོར་བཞག་གིས་བཏགས་པ། 120
༤སྒྲ་ཉམས་ལང་རྗེས་ཀྱིས་བཏགས་པ། 124
གསུམ་པ། མིང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 127
༡མིང་གི་དབྱེ་བའི་བྱང་བ་སྤྱི་བཤད་པ། 127
༢མིང་གི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ། 133
༣མིང་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 137
བཞི་པ། མིང་གི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ། 160
༡མིང་སྤྱི་འི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་དོན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ། 161
༢མིང་སྤྱི་འི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་སྒྲའི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ། . 166
༣མིང་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ། 178
ལྔ་པ། མིང་གི་འཕེལ་ཚུལ་བཤད་པ། 196

༡མིང་སྤྱི་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ། 197

༢. བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་འཛིན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། .. 200

དྲུག་པ། མིང་གི་བསྟན་དོན་བཤད་པ། 210

༡སྤྱི་བསྟན་པ། 210

༢སྤྱི་བཏང་གི་བསྟན་དོན། 213

རིགས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་དོན། 215

བདུན་པ། མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ། 224

༡སྤྱི་བསྟན་པ། 224

༢ ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ། 226

རྒྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ། 232

ཀ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ། 239

རྒྱུར་མཚན། 243

སྐབས་ལྟ་བ། 245

ཚོགས་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ། 245

དང་པོ། མིང་གི་ཚོགས་པ་བཤད་པ། 246

༡མིང་གི་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 247

༢མིང་གི་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 252

མིང་གི་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་བཏང་བ། 253

མིང་གི་ཚོགས་པ་དམིགས་བསལ་བ། 265

མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་བཤད་པ། 266

གཉིས་པ། བོད་སྐད་བསས་ཀྱི་ཚིག་གི་འཛིག་ལུགས་ལ་དཔྱད་པ། 271

གསུམ་པ། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 277

བཞི་པ། ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 290

༡ཚིག་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དགོས་པ། 291

༢ཚིག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐབས་དང་ཚད་གཞི་བཤད་པ། 292

༣ཚིག་ལ་ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། 295

༤ཚིག་ལ་བརྗོད་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། 300

ལྔ་པ། ཚིག་གི་སྒྲིག་བཞི་བཤད་པ། 302

༡ཆོས་གྱི་སྒྲིག་གཞི་དང་རིག་གནས་འདུ་ཤེས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ། 303

༢ཆོས་གྱི་སྒྲིག་གཞིའི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོར་བཤད་པ། 308

༣ཆོས་བསྟེས་སྟོན་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་བཤད་པ། 313

དྲུག་པ། ཆོས་སྡུད་བཤད་པ། 320

༡བོད་སྐད་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་དཔྱད་པ། 320

༢མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ། 322

༣མིང་གི་ཚོགས་པའི་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ། 326

༤ཆོས་གྱི་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ། 333

བདུན་པ། ཆོས་གྱི་བསྟན་དོན་བཤད་པ། 335

༡འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ། 337

༢མིང་སྡ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་ལ་དཔྱད་པ། 339

༣བརྗོད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ། 341

༤རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོས་ཕད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་དཔྱད་པ། 343

༥གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚ་ལ་དཔྱད་པ། 346

༤ག�ངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ། 348

བརྒྱད་པ། ཚོགས་གི་གནས་འགྱུར་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ། 351

༡དོན་མཚུངས་གནས་འགྱུར་བཤད་པ། 352

༢དོན་འགྱུར་གནས་འགྱུར་བཤད་པ། 356

རྒྱུར་མཆན། 359

སྐབས་དྲུག་པ། ཚོགས་སྒྲགས་མ་བསྟན་པ། 361

དང་པོ། ཚོགས་སྒྲགས་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 362

གཉིས་པ། ཚོགས་སྒྲགས་མའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། 365

༡མཉམ་སྦྱོར་ཚོགས་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 366

༢གཅོ་ལལ་ཚོགས་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 375

སྐབས་བདུན་པ། ཚོགས་ཕད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 381

དང་པོ། ཚོགས་ཕད་ཀྱི་བྱང་འཕེལ་བཤད་པ། 382

གཉིས་པ། ཚོགས་ཕད་ཀྱི་བྱེད་ནུས་བཤད་པ། 388

༡མིང་དང་ཚོགས་གི་མཚམས་སྦྱོར་བ། 389

།སྒྲ་དོན་གྱི་ནུས་པ་གསལ་བར་འགྲེན་པ། 392

།ཆོས་གྲི་སྲོད་མཚ�་ཕྱེ་བ། 396

གསུམ་པ། ཆོས་ཕྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 399

།སྟོང་ཚུལ་སྒྲའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ། 399

།འཇུག་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ། 401

།རྒྱང་འདུས་གྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ། 403

བཞི་པ། ཆོས་ཕྱད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པ། 406

།རྣམ་དབྱེའི་ཆོས་ཕྱད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པ། 406

ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། 407

སྒྲའི་སྟོང་ཚུལ། 408

དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ། 409

ན་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན། 413

ལ་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན། 414

(།) ཡེ་ཤྲན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། . 415

སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ། 416
དོན་གྱི་སྟོར་ཚུལ། 417
ལས་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ། 424
༢རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་ཕྱད་ཀྱི་སྟོར་ཚུལ་བཤད་པ། 425
གོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་བཤད་པ། 426
རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་ཕྱད་བཤད་པ། 429
སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ། 430
དོན་གྱི་སྟོར་ཚུལ། 430
ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་བཤད་པ། 433
སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ། 433
༢.དོན་གྱི་སྟོར་ཚུལ། 434
གམ་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་བཤད་པ། 436
སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ། 437
༢.དོན་གྱི་སྟོར་ཚུལ། 437

ནི་སྒྲ་བཤད་པ། 439

དང་སྒྲ་བཤད་པ། 441

ལྷུ་ཐུ་ཀ་ཤ། 444

དགག་སྒྲ་འཛིས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། 447

སྒྲོ་ང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ། 447

འཛིས་དོན་གཞན་བཤད་པ། 450

བདག་སྒྲ་འཛིས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། 451

སྒྲོ་ང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ། 451

འཛིས་དོན་གཞན་བཤད་པ། 453

ཅིང་སོགས་བཤད་པ། 455

སྒྲའི་སྒྲོ་ང་ཚུལ། 455

དོན་གྱི་སྒྲོ་ང་ཚུལ། 456

(૧૧) དེ་སྒྲ་བཤད་པ། 462

(૧૨)འདི་སྒྲ་བཤད་པ། 464

ལྷ་བ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་མཐའ་ཐུང་ཟད་དགྱེད་པ། 465

༧རྣམ་དབྱེའི་ངོ་བོ་དང་སྟོར་ཚུལ་ལ་རགས་ཙམ་དགྱེད་པ། 465

།དོན་མཚུངས་ཚོག་ཕྲད་གའི་མཐའ་དགྱེད་པ། 469

སྒྲབས་བརྒྱད་པ། 475

ཚོག་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 475

གཉིས་པ། ཁད་དང་ཚོག་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། 478

གསུམ་པ། ཁད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་སྟོར་ཚུལ་བཤད་པ། 481

བཞི་པ། ཚོག་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་སྟོར་ཚུལ་བཤད་པ། .. 484

ལྷ་བ། གསར་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཡི་གེ་འགའ་བཤད་པ། .. 489

རྒྱུར་མཆན། 491

རྒྱུར་ལྟའི་དགྱེད་གཞི། 495

།། གོང་ས།། སྐྱ་བས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀྲིན་འོག ཐུན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེ་ས་ཟླ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀུ་ཤུ་རྒྱས་ཅན་གྱི་ལག་ཕོག་ཁ་པར་དང་ iPad ཟླ་གཅིག་ཀློད་སོགས་བརྒྱད་ནས་དགེ་དེ་བ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཟོས་པ་ཡིན། ཟླད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དགེ་དེ་བ་ངོ་བཤུས་ལག་ཏু་འབྱོར་ཚེ་དེ་བ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སླན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཚར་ལྟག་སྟོལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱ་དང། ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་ནས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཁྲལ་བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཚད་ཞན་སྤྱས་ནོར་འཕྲལ་གང་ཅོར་རྣམས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱ་བཅས།

སེར་སྨད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཟོས་ཟིན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་ང་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཕུལ་ཆོག

ང་རྒྱ་ཁ་བྱང། marjamson618@gmail.com

གླེང་གཞི།

སྒྲ་དོན་འདྲེལ་བ་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཡིས་བྱས། །ཡི་གེའི་རྟོག་པས་མིང་དང་ཚིག་དོན་གྱུས། །མིང་ཚིག་སྟོང་བས་སྐད་ཆའི་གནད་འདིགས་ཤིང་། །སྐད་ཆ་མི་འཚོལ་བཏང་སྟོད་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ། སྒྲ་ཚད་ཟུང་སྟོང་རིགས་པའི་གསང་གནད་ཀུན། །རྟེ་བཞིན་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་མཛད་པའི། །དངོས་བརྒྱད་ཆ་མ་རྣམས་ལ་གུས་བཏུད་དེ། །བཏང་སྟོད་རྣམ་གཞག་གསང་དུ་སྟོལ་པ་རང་ས། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་མདུན་བསྡུས་ཏེ་གང་ཞིག་རྟོང་པར་བྱེད་ན། ཀན་སྟོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་ནས། བརྟོད་པར་བྱ་བ་དང་ནི་རྟོད་ཚིག །ཕན་ཚུན་ལྷོས་ཤིང་རྟོད་འཁྱལ་གྱུར་ན། །དོན་ལ་འཁྱལ་བའི་ངེས་གསང་དེ་མཐོང་ནས། །བོད་ཀྱི་བཏང་སྟོད་གཞུང་བཟང་བཏེ་བར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། གང་ཞིག་བརྟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མིང་དང་ཚིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མིང་དང་ཚིག་གི་སྟོང་བ་དེ་ཡང་བཏང་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་དང་སྐད་ཆ་དེ་སྟོད་ཀྱི་མི་རིགས་གང་གི་གོམས་སྟོལ་དང་མི་འགལ་བར་སྣང་དགོས་པར་མ་ཟད། སྐད་ཆ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་གི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་མོས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཀུན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྟེན་གཞི་ཉག་ཏུ་སྣང་ཕྱིར། ངག་ནས་གཏམ་གྱི་སྟོང་བ་

སྟེལ་བ་དང། ལག་པས་ཡིག་རྩོམ་འདུ་བྱེད་པའི་སྒོད་ཆའི་སྦྱོར་བ་རྗེ་སྟེད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་དེ་གྲུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཙན་སྦྱོད་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཚ་གསུམ་འདུས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས། ཡི་གེའི་གཏངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མིང་དང་ཚིག་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲེས་བྱའི་སྒོད་ཀྱི་གཏངས་ལས་བྱུང་བའི་དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང། བཙན་སྦྱོད་ཅེས་པ་ནི་སྒོད་ཆའི་སྦྱོར་ལུགས་ཏེ། མིང་དང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་དང། ཕད་དང་རྣམ་དབྱེའི་སྦྱོར་ཚུལ། ཚིག་གི་ངལ་གསོའི་སྟོད་ལུགས་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་མཚམས། མིང་དོན་གྱི་གོ་བ་སྒྲས་བསྡུན་ལྟར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་དོན་མང་བོར་བྱ་དགོས་པ་དང། བཙོད་དོན་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་རྣ་ཤེས་ཀྱི་གོ་བྱ་དེ་ཡིན་པས། བཙོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གནས་ཤིང། གལ་ཏེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཚིག་རྣམས་འཕྲུལ་ཞིང་གོ་རིམ་འཛིངས་པར་གྱུར་ཚེ་བཙོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་འཕྲུལ་བར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྨོངས་པར་འགྱུར་ཕྱིན། བསླབ་ལ་བརྩོན་པར་འདོད་པའི་མི་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་ཡི་གེའི་ནས་མིང། ཕྱིས་སུ་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

སྤྱི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་ལ་སྒྲའི་བཙོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ས་མས་སུ་འཚར་བ་སྣང་བ་ས་མས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང། གནས་བྱེད་རྩོལ་བས་སྒྲེད་པ་སྒྲའི་

ཡི་གེ་ལག་པས་སུག་བྱེས་སུ་འགད་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་རྒྱང་ཡང། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ན་སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་གོ་བ་སྒྲ་ཡིས་སྟོན་ཞིང། སྒྲ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་གཟུགས་ཀྱིས་མཚོན་སྟེབས། སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲ་སྦྱོར་ཡི་གེ་ནི་སྒྲའི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟག་པར་ཆེའོ། །

མིང་གི་རྣམ་གཞག་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་ཀྱང། མིང་གི་བརྗོད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རིག་གནས་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པས། དག་སྟེབ་སྣ་ཚོགས་རྒྱར་འོགས་ཤུ་མཇད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། བོད་སྐད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་པའི་གཞུང་ལ་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ཀྱང། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་ཅེས་པའང་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ན་ཁྱབ་ཆུང་བར་འགྱུར་གཅིས། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་ཅེས་པ་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་དང་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ལ་གོ་དགོས་ཤིང། ཡི་གེའི་སྦྱོར་ཚུལ་དེས་པས་མིང་གི་དག་ཆ་ཐོན། མིང་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་པས་ཚིག་གི་གསང་རྒྱ་གྲོལ། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལེགས་པས་དོན་གྱི་གནད་འདིག་པར་བྱེད་ཕྱིར། བརྡ་སྦྱོར་པའི་གཞུང་གི་འགག་དོན་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུའང་འདུའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་

མཇོད་པའི་བརྡ་སྦྱོར་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བཞིའི་དབྱིངས་
སུ་འཐེམས་ཤིང། ད་ཡོད་སུམ་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་བོད་ཀྱི་
བརྡ་སྦྱོར་པའི་རྣམ་གཞག་ཚ་ཚང་ཞིབ་རྒྱས་སུ་མ་བསྡུས་པའི་ཁར། གསལ་
བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཐེལ་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས། ལ་ལ་ཞིག་
སྤང་གྱི་འཚད་སྒོལ་ཉམས། འགའ་ཞིག་བསྟན་བྱ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་མ
ཟད། སུམ་རྟགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་མང་ཆེ་བར་མིང་དང་ཚོག་གི་ངེས
ཚིག་ཚད་མའི་གཞུང་དང་བསྡུན། དབྱེ་བ་རྒྱ་གར་གནའ་བོའི་ལུགས་ལྟར
བཀྲལ་པར་བརྟེན། བོད་གངས་ཅན་པ་རང་གི་སྐད་ཆའི་རང་བཞིན་མངོན
པར་མཚོན་ཞིང་བརྡ་སྦྱོར་སྤྱི་འཐེལ་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པའི་བཀོལ་བའི
ཞིབ་གསལ་གྱི་བརྡ་སྦྱོར་རྣམ་གཞག་ཅིག་གསར་དུ་བྱ་རྒྱ་ནི་བཟློག་མེད
རབ་ཆུའི་གཤིས་སུ་གྱུར་གདའོ། །

ཡིན་ན་ཡང། ཁོ་བོ་ལྟ་བུར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི
སྦྱོབས་པ་ཞན་པའི་ཁར། སྐད་ཆ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་གི་བསམ་བློའི་རྟེན་གཞི
དང། ཡི་གེ་ནི་མི་རིགས་དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཐུབ་མིན་གྱི་སྒོག་ཙར
གྱུར་གཤིས། སྐད་ཆའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིང་དུ་ཞིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ།
བརྡ་སྦྱོར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚ་ཚང་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཆོགས་ཆེ་ན
ཡང། རང་གི་རིགས་ལ་འཛིན་བའི་ལྟག་བསམ་དང། སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་

བཀའ་དྲིན་སྟེང་ནས་དྲན་ཞིང་བྱས་པ་དྲིན་གྱིས་གཟོ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་ལ་གཞི་བཅོལ། བོད་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྐད་ཆའི་སྤྱོར་བ་ལ་ཡང་ཡང་དགྱེད། དེང་རབས་ཀྱི་རིག་པ་གསར་བས་ཟུར་བརྒྱན། གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྒྲུན་ལྡར་བགྱོ་ཐེག་བརྡར་ཀ་བཅད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་དབང་གསོ་བའི་གསོས་སུ་སྐྱེན་པ་པལ། སྐྱོན་ཅི་མཆིས་ཡོ་བསྡང་དག་བཅོས་གནང་བར་ཞུའོ། །

སྐབས་དང་པོ། ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ། དང་པོ། བོད་ཀྱི་བཙན་སྤྱོད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟན་པ།

རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་ཡར་སྟོན་ལ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་བཙན་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མེད་ལ་ད་ལྟ་གྲྭིང་སྐོ་མང་ཡང། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཞི་དགེ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་མཐའ་འབངས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། བོད་བཙན་པོའི་སྲིད་དབང་གསར་དུ་ཚུགས་པའི་དུས་མཚུངས་སུ། ཞི་བློན་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཏས་རྒྱ་གར་སོ་གས་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་དུ་མའི་ཡི་གེ་གཟུགས་ལ་དཔེར་བལྟས། བོད་མིའི་སྐད་ཆའི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྩ་བའི་བཟླག

གདངས་ལ་ཐུགས་གཞིགས་ལེགས་པར་མཛད་དེ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་བཟོ་ལུགས་དང་བརྗེའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལ། ༢རྒྱལ་རབས་གསལ་མེར། དང་པོ་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བཟོ་བརྩམ། ཀ་སྨད་སུམ་བཅུར་བསྡུར་བ། སྟེབ་སྦྱོར་བསྒྲིག་པའི་གཞི་མ། ཐོན་མིའི་མདོ་རྫིའི་སྒྲ་མདོ་བྱ་ཡོད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་ཤིག་ཅེས་དང་། ཉདཀར་བྱང་པད་མ་རྡོ་རྗེས། དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་ལྷོ་ངས་འདིར་མཁས་པ་ལ་སྤྱ་བ་ལོ་ཐུའི་ཐོག་མ་ཐུ་མི་སཱུ་ཏ་ཞེས་ཡུལ་གཉལ་དུ་འཕྲུངས་པ་དེས་བོད་ཡུལ་རང་སྐད་དང་འཚམས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་ཅུ་བ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་འཇུག་པ། ཟླ་དབང་མཀྱལ་རྒྱན་སོགས་མཛད་དེ་ཆོས་བསྡུར་པིར་ཐོགས་ཡི་གེའི་སྒོལ་གཏོད་མཛད། ཇ་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས། ཐོན་མིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་མུན་པའི་སྒྲོན་མེ་ནི་ཐོན་མིས་མཛད་སྲིད་ནས་ང། རྒྱ་གར་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚུལ་ཡིན་གྱི། བོད་སྐད་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཇཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་བསྟན་པ་ཕྱི་དང་གྱི་སྐབས་སུའང་ཐོན་མིའི་བརྩམས་ཆོས་དུ་མ་བཞུགས་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།

ཐོན་མིའི་གསུང་གི་སུམ་ཅུ་བའི་དངོས་བསྟན་དུ་མིང་གཞིའི་སྒྲ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱང་གསུམ་མ་གཏོགས་མ་བསྟན་པ་ནི་

གཞུང་དེའི་སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་རྟེས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རེད་ལ། དེ་ཡང་མིང་གཞི་ཀ་ཡིག་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱད་དག་བསྟན་པ་ནི་དམིགས་བསལ་རྟེས་འཇུག་གི་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་གནད་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ། ཕྱ་སྟེའི་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་གི་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ཚེ་ལྡན་གྱི་སྒྲའི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་ཕྱེས་པ་དང་། སེ་ཏའི་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་གི་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུན་ལྡན་ཁྱད་ཀྱི་སྒྲའི་སྟོང་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་པས་ར་སྟོད་བྱང་ཞིང་། པ་པོ་སོགས་བདག་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་མིང་དང་མིང་གི་ཚིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅམ་ལས་ཚིག་ཕྱད་དངོས་མིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་བོད་སྐད་ཀྱི་གཞིས་ལ་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཕྱད་ཐམས་ཅད་བསྟན་མེད་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། གཞན་དུ་ན། སྒྲས་ཆུ་བའི་གཞུང་འདིར་ཞི་ལྡན་མ་གཏོགས་པའི་ཚིག་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་སྟོང་ཚུལ་དང་། ར་ལ་སའི་མགོ་ཅན། ཡ་ར་ལ་ཕའི་འདོགས་ལྟན། ད་སའི་ཡང་འཇུག་གི་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་མེད་པ་འདི་དག་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་སུ་ཡོད་ངེས་པ་ལྟར་དེབ་ཐེར་དག་ཏུ་བཀོད་པའམ། རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་སྦྱར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་ཏེ་ཙ་ཚིག་གི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲས་ཆུ་བ་ནི་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་སོགས་བསྟན་

བཅོས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་དང་རྩ་བ་ཡིན་པར་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་སོགས་
བཞེད་ཅིང། ཚོགས་ལྷད་རྣམས་རང་གང་ལ་སྣང་གཞིའི་མིང་དེའི་མཐར་ཅིའི
ཕྱིར་སྟོར་བ་དང། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་སོགས་གཞུང་དེར་གསལ་བར་མི་སྣང
བའི་དོན་དུ་མ་ཞིག་རྒྱས་འཇུག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད་པས། རྒྱས
འཇུག་ནི་སྒོམ་ཐུ་བའི་ཡན་ལག་དང་རྒྱས་བཤད་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག
ཡིན་ངས་སོ། རྒྱས་འཇུག་ཏུ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་གསུམ་དང་བདག
གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས། དངོས་པོ་དང། བྱེད་པ་པོ། བྱེད་པ། བྱེད་ལས།
བྱ་ལས་སོགས་གང་ཡང་ཞིན་ཏུ་བསྟན་མེད་དོ།

བཅན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཏུ་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བྱོན་པའི་ཚོ་ཐུ་བ་ལྷེ་ཁྲི
འབྲུག་གི་ས་བསྒྲུར་པའམ་མཛད་པའི《གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོ་ཙ་འགྲེལ》ནི
ད་ཡོད་བོད་སྐད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོང་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེས་སྤྱ་ཤོས
ཤིག་ཡིན་ཡང་ཐོན་མེའི་གསུང་གི་འགྲེལ་བ་ཞིག་མིན་ལོས་ཆེ། གཞུང་དེར
བློ་ཀ་ར་ཥའི་སྐད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་དེ། བྱེད་པའི་གནས་དང། བསྡུ་བའི
གནས་དང། བསྒྲུར་པའི་གནས་དང། ཏང་བའི་གནས་དང། འཇུག་པའི
གནས་དང། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་གནས་དང། ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་དང། དངོས
པོའི་གནས་བཅས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་ཏེ་གསུངས་པ་དང། རྣམ་དབྱེའི་བྱེད་པ
ཚོག་བརྒྱད་དང་བྱ་དང་བཞིའི་ལུགས་ཕྱེས་པ་དང། སྒོས་སུ་ཡི་གེ་འཇུག

པའི་གནས་བརྒྱད་བསྟན་པ་དེས་ཕྱི་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ཤུགས་རྒྱན་སྟེར་ཆེ་སྟེ། ཞ་ལུ་འོ་ཆེན་དང། ཀོང་སྤྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་དགེ་བས་མ་ཏཱ་ཡིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བརྩམས་ཆོས་སུ་ཐང་ཏེ་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་ཏུ་ངོས་འདུག་གོ།

བསྟན་པ་ཕྱི་དང་གྱི་དུས་མཚོར་བྱུང་བའི《སྨྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ》ནི་སློབ་དཔོན་སློ་ཏེས་མཛད་མིན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་ཡང། བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་ཕྱི་དང་བཅུ་བཞི་ཀྱི་གཞུང་སྡེ་ཤོས་སུ་མ་ཟད། མཁན་པོ་ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ཤོས་ཆེ་བས་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་མཁས་དབང་ཟུར་མཁར་པས་གསུངས་སོ། ༡དེ་ཉིད་བུ། བྱང་བོ་བསྟེང་དང་བཀུག་པ་དང། བསྟོད་པ་དང་ནི་སྨད་པ་དང། བསྒྲིམས་དང་ལྷོད་པའི་ང་རོ་དབྱུང། ༢ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲའི་སྒྱུ་ཡུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་འཚད་སྲོལ་རེ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜིཏ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་བོད་ཀྱིས་བསྒྱུར་པར་སྒྱ་བའི་དོན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེས་བསྟན་པར་བྱའོ། ༣ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་རམ་བོད་ཡིག་ལ་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོ་འཛིན་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བས། ཅི་སྟེ་རྒྱ་འགྲེལ་དེ་གཉིས་མེད་ན་སུམ་ཅུ་བའི་ཚིག་དོན་མང་བོ་ཞིག་བཀྲོལ་ཐབས་མེད་པར་མ་ཟད། སུམ་ཅུ་བའི་ལུང་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱད་དུ་མའི་འཇུག་དོན་

ངས་པ་ལ་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསྟེན་དགོས་ཤིག། ཕྱི་སྟེ་དང་སི་ཏུ་སོགས་
མཁས་པ་ཞལ་མོ་ཆེས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ས་བཏ་གྱིས། སྨྲ་མཚོག
སྨྲ་བའི་རྟེས་འབྲངས་སྨྲ་བའི་སྒོ། ༡ཞེས་བསྡགས་ཀྱང་། མེར་གེན་མཁན་པོ
ཡེ་ཤེས་རྒྱམ་རྒྱལ་གྱིས་སྡ་ཚོལ་དུ་བསླངས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་འདུག
གོ། ངེ་རྟེས་ཀྱི་ས་སྒྲའི་སྒོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི《 ༡༡ཅ་ཟ

༡༡༤ཟ》ཡི་གེའི་བཀླག་ཐབས་བྱིས་པ་བདེ་འཇུག》དང་དེའི་འགྲེལ་བ་ཚོས
རྟེས་བཏ་གྱིས་མཇད་པ་དག་ནི། ཐོན་མེའི་གསུང་གི་བསླབ་ལ་བརྩོན་པའི
གང་ཟག་གིས། དང་པོ་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྨྲ་བ། ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བའི
མན་ངག་ཏུ་འཁྱམས་ཤིང་། དུས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུས་དང་གཙང་གི་ཡུལ
བྱ་འགན་ཞིག་གིས་མཚོན་པའི་ས་ཆ་དག་ཏུ་ཡི་གེའི་བཀླག་ཚུལ་ཉམས
ཀྱིན་ཡོད་པ་དཔེ་ར་ཏངས་ཏེ་ཡོ་བསྡད་བྱེད་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཏུ
བསྟན་པས་བཀའ་དྲིན་རི་བས་ལྷོའོ། གཞན་ཡང་། དཔང་ལོ་ཐུ་བ་བློ་གྲོས
བཏུན་པའི《ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ》ཞེས་པའི་བརྗེད་བྱ་གཅོ་པོ་ལེགས
སྦྱར་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཡང། བསྟན་བཅོས་དེ་ར་ཚོག་གི
མཚན་ཉིད་འགོད་ལུགས་རེ་ཞིག་མངོན་པའི་ལུགས་དང་བསྟུན་ན་ཡང
མཚན་གཞིར་ཚིག་རྣལ་མ་བཀོད་ཡོད་པ་དེས་རིགས་པའི་སྒོ་གསར་བ
ཞིག་ཕྱེ་ཡོད་པ་རེད།

ས་སྐྱ་བཀྲ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《１１４３ནས１３５１》ཐོན་མིའི་གསུང་གི་སྒྲམ་རྒྱས་རྩ་གཞུང་གཉིས་ལྟར་དུ་བསྡེབས་ཏེ། ཡི་གེ་མིང་ཚོག་དགོས་འབྲེལ་དང་། །འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ཚུལ་བསྟན་བྱ་བདུན། །ཞེས་པའི་གོ་རིམ་དུ་བརྒྱས་ཏེ《ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ》ཞེས་པ་མཇད་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྟེད་ཀྱང་། དེའི་དོན་ཞིབ་པར་བཀྲལ་བའི་འགྲེལ་བ་མི་སྣང་བས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་མ་རྒྱས། དེའི་རྗེས་སུ་ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་འགྲེལ་བ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེད་དང་། སྣར་ཐང་ལོ་ཐུ་བ་སངས་ཀྱུ་ཕྲིས་མཆན་ཏེ་ཀ་སོགས་མཇད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་སྒྲམ་རྒྱས་འགྲེལ་བ་ཞིག་མཇད་བྱང་བ་དེ་ལ། སྐད་གཉིས་ཀན་སྦྱར་དང་འགྱུར་ཕྱག་གི་ཚོག་རྣམས་མེད་ལ། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་ལ་དངོས་ཀྱགས་བསྟན་གྱི་ཕྱད་དྲུག་ལས་ར་ཡིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། རྡ་ཡིག་ར་བསྡུས་སུ་འདོད་ཅིང་ཕྱད་དེ་རྣམས་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། རྒྱས་འཇུག་ཏུ། ལོ་ཆེན་ནམ་བཟང་གི་ལུགས་ལྟར་ཨ་ཡིག་རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སྒྲམ་ཅུར་རྒྱས་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཕྱིས་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ཀྱགས་རྟེན་ཆེ། དེའི་བསྡུས་དོན་ལྟ་བུར་ལྷང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྗེ་རྗེས《སྒྲམ་རྒྱས་འགྲེལ་བ་ཐོ་ལྟར་དགའ་སྐྱེད》ཅེས་པ་མཇད། ཞ་ལུའི་འགྲེལ་བར། ཐུ་མེས་དབང་ཕྱུག་གྲགས།

སྲུས་པ་ལོ་ཐུ་བ། ས་གཞི་སྟོན་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་
གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ། དགེ་ཡེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེའི《འགྲེལ་བ་ཉི་མའི
འོད་ཟེར》རབ་འབྱམས་སྣུ་བ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི《འགྲེལ་བ་ཐོག་གསལ་མཀྱལ
རྒྱན》པཾ་ཆེན་གསེར་མདོག་ཅན་པའི་འགྲེལ་བ། ཞེ་ལུ་བ་ཆོས་ལེགས་ཀྱི
ཁྲལས་པའི་ཡིད་འཕྲོག》ཡར་འཕྲོག་རིན་ཆེན་ཏོག་གི《སྲུས་རྒྱས་འགྲེལ
བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག》དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི《འགྲེལ་བ
གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ》འོལ་ཕྱུག་པ་ཀརྨ་རབ་རྒྱས་ཀྱི《མཁས་པའི་རྒྱན》
ཟུར་མཁར་བ་ཐོག་གོས་རྒྱལ་བོའི《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》སྨན་ལུང་པ་ཐོ
མཆོག་རྗེ་རྗེའི《ཟུང་འཇུག་ཡིད་ཀྱི་ཤེང་རྩ》གཉིང་སྒྲེས་ཐོ་བཟང་ཆོས
གྲགས་ཀྱི《གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》པཾ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་བའི《ཞེབ་མོ
རྣམ་འཐག》གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་འགྲེལ་བ། སྟག
ལུང་ཆོས་རྗེའི་འགྲེལ་བ། ཁ་རག་སྣུལ་སྐྱའི་འགྲེལ་བ། རབ་འབྱམས་པ་རྣམ
གྲོལ་གྱི་འགྲེལ་བ་བྱང་ཡིག་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཏི་བ་ཏི་ས་ལན་སོགས
མཁས་པ་མང་བོས་སྲུས་རྒྱས་ཙ་གཞུང་གཉིས་ལ་འགྲེལ་བ་མང་དུ་མཛད
པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཚད་ཉན་ཁེན་ཏུ་རྒྱས། བསྟན
བཅོས་དེ་དག་སོ་སོའི་དགོངས་པའི་ཁྱེར་སོ་ཇི་ཡོད་དགག་སྒྲུབ་མེད་པ
དགྱེད་གཞིར་མཛད་དེ། རབ་བྱང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚུ་ཕག《１４１３》ལོར

རྣམ་གྲོང་བཏ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དེ་ནས་ཐུང་མ་འགོར་
བའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མགོར་སེ་རའི་དགེ་བཤེས་ཕྱ་སྟེ་རིན་ཆེན་
དོན་གྲུབ་ཀྱིས«སྒོམ་ཐུ་བའི་འགྲེལ་བ་ཀུན་བཟང་དགོངས་རྒྱན»དང«ཏཱ་ས
འཇུག་བཤད་སྒྲུར་ཚོགས་བཅད་མ»གཉིས་མཛད་ཅིང། རྣམ་གྲོང་བཏ
ཆེན་སྤ་ཏོལ་གྱི་གཙོ་བས་བསླབ་པ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་དག
ཐེར་མཐེལ་ཕྱིན་མཛད། དེའི་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱི«ཀ་ཅ་ཇ
ལོར་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བས«སྒོམ་ཐུ་བ་དང་ཏཱ་ས་ཀྱི་འཇུག
པའི་རྣམ་བཤད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་སྒ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས»མཛད་པ་ལ
ཙ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲོལ་ཚུལ་དང། ཤཱཀ་བསྟན་ཆོག་ཕྱད་དག་གི་བསྟན
ལུགས། ཆོག་ཕྱད་སོ་སོའི་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ། རྗེས་འཇུག་གི་ཏཱ་ས་ཀྱི
དབྱེ་ཚུལ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་འགྲེལ་བ་སྤ་མ་རྣམས
ལས་མ་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་བརྙེལ་པས། ཐོན་མི་གཉིས་པ
ཞེས་བསྡུགས་ཤིང་འཚད་ཉན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང། སྒོམ་ཏཱ་ས་གཉིས་ནི
བོད་གཞུང་ཀུན་ལས་འགྲེལ་བ་ཆེས་མང་བའི་བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ་གྱུར་ཏེ
ཕ་སྟེ་དང་མི་ཏའི་ལུགས་ཞེས་གྲགས་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་སོ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་རབ
བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྷུགས་ཏ་ལོར«༡༤༡༠»རྡོ་རིང་པཎ་ཆེན་ཧ་ལུ་ལོ་ཆེན
གྱི་ལུགས་བསྒྲུགས་ཏེ«འགྲེལ་བ་ཞུན་ལའི་རྒ་རྒྱན»མཛད། རབ་བྱུང་དེའི

མེ་སྦྱག་ལོར་«༡༧༨༨»ལོར་དཏུལ་ཚུ་ཏྲཱ་ཐ་ཏས«འགྲེལ་བ་སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང"»དང། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་ནང་ཁོང་གི་དགོན་པོ་དབྱངས་ཅན་གྱུས་པའི་རྗེ་རྟེས«ལེགས་བཤད་ལྷོན་དབང»དང«རྒྱས་འཇུག་དཀའ་གནད་གསལ་སྒྲོན»ཞེས་པའི་རྩ་ཚོག་ཁྲིར་བདེ་ཞིག་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་རྩ«༡༩ཀ༧»ལོར་རྗེ་རྟེ་རྒྱལ་པོས«སྒོམ་རྒྱས་སྟོང་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་འཇེན་པའི་ཕོ་ཉ»ཞེས་པ་མཛད། «སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང»དུ། ལུ་ལི་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་པ་སྟེ་ནས་འབྱུང་བའི་བདག་སྒྲའི་ཕྱད་པ་པོ་བ་པོ་མ་མོ་སོགས་སུ་བཀྲལ་པ་དང། མིང་གཞི་མ་ནིང་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་དང། མིང་གཞི་མ་ནིང་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཁོ་ན་མཚན་མེད་མ་ནིང་དུ་བཞག་པ་བཅས་ནི་སི་ཏུའི་ལུགས་ལ་གསེར་གྱི་རྒ་ཚ་ཟུང་ཕུལ་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འགྱངས། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་ལྷུགས་ཡོས«༡༨༩»ལོར་གསེར་ཏོག་ཐོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་སྤ་འགྲེལ་ཀུན་ལས་རྒྱས་ཤིང་མཇུག་ཏུ་བྱ་ཚོག་དང་ཉེར་མཁོའི་བརྡ་སྦྱོང་ཀྱི་དོན་མང་པོ་རེ་ཞུ་མིག་ཏུ་བསྟལ་བའི«སྒོམ་རྒྱས་འགྲེལ་བ་ངོ་མཚར་འཕྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག»ཅེས་པ་མཛད། རབ་ཚེས་མེ་སྦྱག་ལོར«༡༩༠ཁ»མེ་གེན་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས«སྒོམ་ཐུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྒྱུད་མདས»མཛད་དེ། སི་ཏུའི་སྒོམ་ཐུ་བའི་སྒྲ་བཤད་ལས་བྱུང་བའི་ཚོག

སྐྱོན་ཟློག་ཕྱིར། རྟེས་འཇུག་གི་སྐབས། གསུམ་པ་བཅུ་བ་ཡང་འཇུག་སྟེ། ཀ་ཞེས་དང་། གསེར་ཏོག་གིས་ལ་དོན་གྱི་ཐད། དེ་བཞིན་མིང་གཞིའི་བདུན་པའང་གནས། ༡༠ཞེས་པའི་ཚོག་དག་ཆུ་ཐབས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། «སུམ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱུད་མངས»སྡུ། དེ་སྒྲའི་སྐབས། འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་བྱང་བ་དོན་ལ་འབྲེལ་མེད་བརྗག་གོ། གཞན་ཡང་། ཅོ་ནི་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་དང་། ཀཱམ་སྲོན་ལམ་འོད་ཟེར། ཨ་ལ་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དང། གཙོས་གསེར་ཁྲི་ཟློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་དོ།

ཡུལ་སྐད་རྗེ་ལྷར་འགྱུར་ཡང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་སྒྲའི་སྦྱོར་ལུགས་ལྷར་འདྲི་བ་ནི་སྦྱོར་ཡིག་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་སྟྲི་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། བཙན་སྦྱོང་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལྷར་སྣང་བ་འགའ་ཤས་སུ་ཡུལ་གཏི་གེ་མོ་ཞིག་གི་སྐད་ཆ་གཞིར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ཁྱེར་དང་འགྲེལ་ཉེས་ཀྱིས་བཤད་པ་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་བཤད་སྲིད་ཕྱིར། གཟིགས་རྒྱ་ཡངས་པའི་མཁས་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཡམ་རྒྱགས་མ་བྱས་པར་ལུང་རིགས་དག་པས་གཞན་གཞུང་དག་ལ་དགྱེད་པ་གནད་དུ་འཚེལ་བ་གནང་བའི་ཁར། སྐད་ཆའི་ཚོས་ཉིད་དངོས་ལ་ཆང་བཙུགས་ཏེ་རང་ལུགས་གསར་ཏུ་བཏོན་པ་ལ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ལྷ་བ་རྟྭིང་བས་དགྱེད་ན་བཟོད་པར་མི་རུང་བཤད་མཚོས་སྲིད་ཀྱང་། ལྷ

བ་གསང་བ་ཞིག་ཆགས་ཕྱིན་ཆད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དགྱེད་
ཅིང་ལག་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་སྲུང་ལ་གཞལ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱོགས་ནས་ཚོགས་
ཤུལ་བློ་མ་ནོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མིག་དགེ་གསང་བ་བཏོད་ཡོད། ཁོང་
གི་གསུང་དུ་ད་དག་བསྡུས་པའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱི་ཡང་འཇུག་ས་ཡིག་ཀྱང་
མི་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡིག་ངོ་རྒྱང་བ་ནས་བལྟས་ན་ཡི་གེའི་སྒྲའི་ཐོབ
ཐང་དང། ས་ལྡ་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཚན་པོ་
འབབ་ཕྱིར་འཇུ་མི་ཐམ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་དོན་ལ་གནས་ཀྱང། ཡི་གེའི
གཟུགས་ལ་མ་བལྟས་པར་གདངས་ཁོ་ནའི་ངོས་ནས་དགྱེད་ན། ཚོག་བར
གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་རིལ་བོ་ཇི་ལྟར་འབྱེན་པ་ནི་རྟེས་འཇུག་ལས་ཡང
འཇུག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་དང། ད་ཆ་སྐད་ཆའི་གདངས་འགྲུར་ཏེ་ཡང
འཇུག་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མི་ཤེས་སྟབས། ཚོགས་ཤུལ་བློ་མས་ཁ་སྐད
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དགྱེད་གཞིའི་རིན་ཐང་ཆེའོ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁོང
གིས་རྒྱས་འཇུག་རྩ་བའི། ཞོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས
ཀྱི་ཚོག་ཟུང་བཞིའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞིགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི
བྱ་བའི་མིང་ལ་སྟོན་འཇུག་སྟྲོར་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས། ཕྱི་བྱེ་ཐོར་བུ་གསུམ་གྱི
རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་བྱ་ཚོག་འདུམ་བདེ་བ་ལ་སྨན་པའི
ལེགས་བཤད་རྟགས་དུ་བྱུང་བའོ།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་རྫ《１９４５》ལོར་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི《ལ་དོན་གྱི་གནད་དོན་ཁ་ཤས》ཞེས་པ་ལྷུགས་པར་དུ་བསྒྲུན་པར་བརྟེན། བཙན་སྦྱོང་རིག་པའི་ལག་ལེན་ལ་ཐུ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་སློ་འཕར་ཡངས་པར་ཕྱི། དེའི་རྗེས་རབ་བྱུང་དེའི་ས་ལུག་ལོར《１９４９》ལོར་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས《རྒྱས་འཛུག་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ》ཞེས་པ་མཛད་དེ། ལས་ཚོག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྟན་དང། བདུན་ལྟན། ལྔ་བདུན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲོ་གསར་བ་བཏོད། ལོ་དེ་དང་དེའི་ཕྱི་ལོར་དམ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོའི《བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྱུ་རྩོམ་བློ་གསལ་འཛུག་ངོགས》དང་བཙན་སྦྱོང་ཐོ་གསལ་དགའ་སྟོན》གཉིས་སྤྱི་ཕྱིར་བར་དུ་བསྒྲུན་ཏེ། མིང་ཚོག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྩོམ་གཞི་དང། རྩོམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་སོ་སོའི་གནད་ཕྲ་ཞིང་ཕ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བསྟལ་བས་ཐོག་ལྟར་ཡང་པོའི་ཤེས་རིག་གི་ཀུན་དར་ཏུ་ཚོད་པའི་དུས་མཚུངས་སུ། ཆེ་ཏན་ཞབས་རྡུང་གིས《སུམ་ཅུ་བ་དང་རྒྱས་འཛུག་གི་རྩོམ་གཞི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐོན་མེའི་ཞལ་ལུང》ཞེས་པ་མཛད་དེ་ས་ཏི་ཏུའི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྤྱ་འགྲེལ་རྩོམས་ཀྱི་སྒྲོན་མཚང་མཛུབ་མོ་ཀེར་བཅུགས་ཀྱིས་དགག་སྒྲུབ་གནད་ཕེངས་པ་མཛད་ཅིང་སློབ་མ་མང་དུ་བསྒྱངས་པས་བཀའ་དྲིན་མཚོ་བས་ཟབ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུགས་བྱ《１９５７》ལོར་སྐལ་བཟང་འགྲུར་མེད་ཀྱི་

ཁོང་ཀྱི་བརྩ་སྟོང་རིག་པའི་ཁྲིད་རྒྱུན་རབ་གསལ་མེ་འོང»ལྷུགས་པར་དུ་
བསྒྲུན། དེའི་འཕོར་རབ་རྒྱུན་མེ་ཡོས«༡༩༥༧»འོར་དགེ་ཚན་ཆེན་མོ་
དཔའ་རིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི«བརྩ་སྟོང་གསལ་བྱེད་དགཱ་སྒྲོན»པར་དུ་བསྒྲུན།
གཞུང་དེར། མིང་གི་སྐོར་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་སོ་སོར་
ནང་གསེས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེས་པ་དང་། སྐོས་སུ་ཚོག་ཕྲད་ཞིང་སོགས་ལ་བརྩ་ཆད་
གསར་དུ་བཏགས་པའི་ཐོག་ལས་ཚོག་ལ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དང་།
ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ། རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་རིགས་གསུམ་
བསྟན་པ་བཅས་གསར་བཏོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་མཐོའི། དུས་དེ་
མཚུངས་སུ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དོར་ཞི་གདོང་བྱག་སྟེམས་པའི་བློ་ལྡན་གྱིས«
བོད་ཀྱི་བརྩ་སྟོང་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས»ཞེས་པ་མཛད་ཅིང་
པར་དུ་བསྒྲུན། བསྟན་བཅོས་དེར། རྣམ་དབྱེའི་བསྡུ་དང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་བྱ་ཚོག་གི་རྣམ་གཞག་སོགས་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཞར་ཞོར་ལ།
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཆུང་ཤུགས་དང་ཚོག་གོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་དོན་
འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཚོག་དང་མིང་གི་དབྱེ་མཚམས། བྱ་ཚོག་གི་སྒྱེ་བཀང་
དོན་ཐོབ་དང་དམིགས་བསལ་ལག་ལེན། མ་འོངས་བརྩ་སྟོང་ཞིབ་འཇུག་གི་
ཁ་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པར་བསྟན་ཡོད་པས། བསྟན་
བཅོས་དེ་ནི་དུས་སྐབས་འདིའི་ནང་བྱུང་བའི་བརྩ་སྟོང་རིག་པའི་བསྟན་

བཅོས་ཀྱན་གྱི་ཏོག་ཏུ་བཟུང་ཚོག་གོ།

གཉིས་པ། སྒོམ་རྒྱས་རྫ་གཞུང་གཉིས་ནི་ཐོན་མའི་གསུང་ཡིན་པ་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་བློ་གྲོས་གཞོན་པ་ཁ་ཅིག་སྒོམ་རྒྱས་རྫ་གཞུང་གཉིས་ཐོན་མིའི་གསུང་མིན་པར་སྨྲའོ་པའི་འདོད་ལུགས་དུ་མ་ཡོད་པ་མདོར་ཟློལ་ནས་འདི་དག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཐོན་མིས་ད་ལྟ་འཚོལ་ཟློས་ཀྱི་བོད་ཡིག་འདི་གསར་དུ་བཟོས་ཤིང་། སྒོམ་རྒྱས་རྫ་གཞུང་སོགས་བཅུ་བཞི་པའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་མཛད་པ་ནི། ཐོག་མར་ཡི་གེ་བྱང་། རྗེས་སུ་སྐད་ཆ་དང་ཡི་གེའི་ངེས་སྒྲོལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བཅུ་བཞི་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡི་གེ་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་འོ་རྒྱུས་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རྫ་གཞུང་དེ་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ནི་སྤྱི་ར་ནཱ་རེ་ཡིག་རྒྱུང་སོགས་དང་འབྲ་བར་བཅུ་རྒྱུང་མང་དུ་མཆིས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་བྱས་འབྲས་ཡིན་པར་རྟོམ་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཏུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་དགོས་དེས་ཀྱི་ཚོག་ལྡན་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་མེད་པས་ཐོན་མིའི་གསུང་ནི་མིན་ལོས་ཆེ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་

འདི་ཡོད་དེ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་ཐོན་མིའི་གོང་རོལ་དུ་ཡུལ་འཁོར་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་སྐད་ལ་བརྟེན་པའམ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དང་འབྲ་གཟུགས་ཅམ་རེ་བོར་འགྲེ་བའི་བརྡ་ཐབས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་དང་རིགས་པས་སྐབས་གཞན་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང། དཔྱ་འཁོལ་མུས་ཀྱི་སྒྲ་མཚན་སྟོར་བ་ཡོག་གི་ཡི་གེ་འདི་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་དཔེར་མཛད་དེ་ཐོན་མེས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་པའི་ཚུལ་གནའ་དེང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར། བོད་རྒྱའི་ཡི་གེ་གཉིས་གོ་རིམ་སྒྲིག་སྟངས་དང་སྒྲའི་ཡིག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ཕལ་ཆེར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ལ་ལྟཱཊ་དངོས་སུ་དགྱུར་དུ་ཡོད་པས། ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་དེ། །།

སུམ་རྩགས་ཙ་གཞུང་གཉིས་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་གསུང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་དག་ཡོད་དེ། ། བཙ་སྟོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་བོའི་གང་རུང་མ་ཞུགས་པར་དོན་སྟོན་པའི་ཆུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལྟར། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་རྡོ་རིང་ཡི་གེ་རྒྱང་བར། མན.དུ.ཡང.ཐྱི.གཏང.མའ.ཞིག་པར.བགྱི.འོ.། ཡོ.བྱད.སྒྲདད.པའ.ཡང། ཞེས་དང། འཇིག་རྟེན་ལས.། འདའས.པའ.དང། ཞེས་དང། ཐྱི་མ.ཡིན..པའ..། ཞེས་པ་སོགས་དབྱངས་དང་མགོ་འདོགས་གང་ཡང་མེད་

བའི་མིང་མཐར་འ་མཐའ་དངོས་སུ་སྦྱར་ཡོད་པ་དུ་མ་བྱུང་བས་གསལ་བར་
འགྱུར་བ་དང། ༡༣《༣》མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ལས་གྱུབ་པའི་ཕྱད་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱང
གསུམ་མ་གཏོགས་མ་བསྟན་པ་ལྟར། ཡིག་རྟེང་སོགས་སྒེར་དེ་བཞིན
མཆིས་པ། ཞེས་འབྲེང་ན་ནང་ཀོར་ཡན་ཆད་དུ་གཞུག་ཅིང་ཚལ་ཟར་རྒྱ་ཏु
མཆིས་པར་གནང་དོ། ༡༤ཞེས་དང། བཅན་པོ་སྒས་ཁྲི་སྲོང་ལྷ་བཙན་གྱི་སྐུ
ལ་ནི་དངད་དུ་ཞེ། ༡༥ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟེས་འཛུག་གི"དང་དབུ་ཆན་གྱི
མཐར་ཏུ་མ་སྦྱར་པར་དུ་ཡིག་སྦྱར་པ་དང། ཏུང་ཏོང་ཡིག་རྟེང་དང་རྗོ་རིང
ཡི་གེ་དག་ཏུ། ཞེ་ལྟན་གྱི་ཕྱད་ཡི་དང་ཡིས་སྦྱར་པ་ཀེན་ཏུ་ཕྱང་ཞིང། ས
མཐར་ཏེ་སྲོ་ར་ཚེའང་ཕལ་ཆེར་ཡ་མཐའི་ཡི་གེ་དང་བར་ཚེག་མ་ཕྱེས་པར
སྟེ་ཏ་བྱས་ཏེ་སྦྱར་པས་མཚོན་པ་ལྟར། སྲོང་བཅན་སྣམ་པོའི་དུས་སུ་མིང
གཞི་ལས་གྱུབ་པའི་ཕྱད་དག་མེད་པ་ཕྱིས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བར་མངོན་ནོ། །
《 ༢》ཞུ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྦྱར། །ཚོག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྡུད་པར
འགྱུར། །ཞེས་པར་ལྟར། འབྲེལ་སྒྲའི་ཕྱད་ཀྱི་ཡི་ཞེ་ཕྱིས་ནས་ང་ཡིག་སྦྱར
པས་གྱུབ་པའི་གྲང་སྒྲ་ཡང། འཇིག་རྟེན་གྱི་..ལྟ་དང། ཨྱི་མ..ཡིན..པའ..
ཐམས་ཅད་གྲང་..དཔང..དུ། གསོལ..༡༥ཞེས་དང། ནམ་ཞར་གྲང་ལྟ་ཐུ
ལྦུངས་ལུ་གནང་བ་ལས། ༡༦ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཚོག་རྒྱན་དང་སྡུད་པའི
དོན་ལ་སྦྱོར་བ་དང། 《ང》ལུས་ཅུ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཐད་དུ། དགར་དང

སྤྱད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལས་སྒྲ་སྤྱད་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་བ། ཡབ་ཁྱི་སྲོང་ལྟེ་བརྩན་གྱི་རིང་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་མྱ་ངན་མེད་པར། གདུང་རབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བཅའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སྟོན་གས་པ། ༡༧ཞེས་དང་། ཁོལ་ཡུལ་ལས་སྟོན་གས་པ་དབང་ངོ་ཅོག༡༨ཅེས་དང་། དྲ་ཅེན་དྲང་སྲེ་ལས་སྟོན་པ་བྱམ་ལོང་ལྷུག་ཟམ་རྒལདེ། ༡༩ཞེས་པས་གསལ་བ་དང་། ﴿ ५ ﴾ཡིག་རྟྲིང་དུ་བོད་པའི་དོན་ལ་ཀྱེ་སྒྲ་ཁོ་ན་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་མིང་གི་ཡ་མཐར་སྦྱར་བ། ཙ་བའི་གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་བུ། །ཀྱེ་སྦྱར་ན་ནི་བོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་དང་། ﴿ ৬ ﴾སྟོན་བྱོན་དྲན་དབང་ནམ་མཁའི་མཐོངས་དང་མཉམ་པ་དག་མཁྱེན་གཅིག་ངང་ངས་གཅིག་གིས། ཙ་གཞུང་དེ་དག་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་མཛད་པར་བསྟན་པ་ལ། བསྟན་པ་སྤ་ཕྱི་དང་གྱི་སྐབས་གང་དུལང་དོགས་པ་སློང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ནི་རྗོ་རྗེའི་གཤིས་སུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ངེས་པ་དང་། ﴿ ৮ ﴾ད་ཡོད་སུམ་རྟགས་ཙ་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་གི་སྟོང་བ་དེ་ཡང་བཀས་བཅད་རྟེང་མའི་སྐབས་སུ། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ནོ་ཅོག་ལ་ཞུས་དག་མཛད་པ་དང་ལྷན་དུ་བཏ་གསར་ལྟར་སྦྱར་པ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་བསྟན་འགྱུར་དུ་ཚུད་པས་ངེས་ཤེས་འཛིན་པ་དང་། ﴿ ১ ﴾ སུམ་རྟགས་ཙ་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གྱི་ཚ་ལ་ཞིབ་ཚ་མ་ཐོན་པའམ།

བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་ལ་མ་ཁྱབ་པ། སྒྲ་སྐོ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐངས་ཤིང་འཐུས་རྗེ་ཚང་དུ་བཏང་བ་དེའང་སྐད་ཡིག་སྤྱི་འགེལ་འགྲེས་དང་མཐུན་པ་བཅས་རྒྱ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱིས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱང། དཀའ་ཡང་ལྟ་བ་ངན་པའི་མཐའ་ལ་མཆོང་བ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་རང་གི་ཕའི་ཕ་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ།

རྒྱུར་མཚན།

༧། ཀྱང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་པའི《བུ་སྟོན་ཚོས་འབྱུང》1988 P182

༨། པེ་ཅིན་མི་རིགས་དང་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་པའི《རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ》1981 P70

༩། བོད་ལྗོངས་དང་ཆིང་དང་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་པའི《དཀར་ལེབས་སུམ་རྟགས་དཀའ་འགྲེལ》1989 P56

༱། མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དང་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་པའི《སུམ་རྟགས་སྐོར་གྱི་དང་རྒྱུན་དགོན་པོ་འགའ་ཞིག་བསྒྲིགས》1997 P3

༢། ས་ཁྲོན་མི་རིགས་དང་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་པའི《སུམ་རྟགས་བཤད་སྒྲུར་ལེགས་བསད་གཅེས་བསྡུས》1989 P65

༣། པེ་ཅིན་མི་རིགས་དང་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་པའི《སྒྲ་སྐོ་མཚོན་

ཚ་》1980 P3

།།། ། བོད་ལྷོར་སས་དགེ་རྡེ་དགེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི་《ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་གྲེགས་བམ་དང་པོ་》 1992 P550 P528

།། 《 སྲུས་ཐུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྒྱུད་མངས》 བྱིས་མ། P65

།།། ཀན་སུ་ཎ་མི་རིགས་དགེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི་《གསེར་ཏོག་སུས་རྟགས》1981 P2

།།། །།། །།། །།། །།། །།། །།། །།། །།། ཀུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་དགེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི་《བོད་ཀྱི་བརྡ་རྩེ་ཡིག་ཚ་བདམས་བསྒྲིགས་》1995 P132-133 P122 P133 P164 P242 P118

སྐབས་གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཚ་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་བོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ལ། ཏུང་ཧོང་ཡིག་རྩེ་དུ། བོད་ཀ་གཡག་རྡུགཿཅེས་པ་དང། དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་རྡུ། བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡང། རྒྱལ་པོའི་འབངས་སུ་ཡོད་པའི་མངའ་རིས་ཙམ་ལ་བོད་དང།

དེའི་ལྷག་མའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བོད་ཆེན་པོར་འཚོད་པ་སྟེ། ཟཧེས་པ་སོགས་བྱུང་ཡང། དོན་དམ་དུ་བ་ལྟར་བོད་ཅེས་པའི་ཡུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཏུ་བཙན་སྒྲུ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱལ་བཙན་པོའི་སྲིད་ཀྱིས་མངའ་མཛད་པའི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་བྱ་ཞིང་ཟ་ཡུལ་དེར་སྟོད་པའི་བོད་སྐད་བཤད་པའི་འབངས་བྱེའུ་ཡང་སྐད་ཆ་དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་གཉིས་ལྷོངས་རིག་གནས་ཆུ་ཕྲུད་ཀྱི་པང་བར་འཚོའི་ཅོག་ལ་བོད་པཉམ་བོད་མིར་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་ནང་དུ། མི་རིགས་རང་གི་ཁྱད་ཚོས་མངོན་པར་གསལ་བའི་སྐད་ཆ་འདི་རིམ་གྱིས་བསྡུན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་གཞན་དག་གསར་བཏོད་དང་རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་སྟེལ་པ་ལ། སྐད་ཆའང་རིག་གནས་དང་འབྲེ་བར་རང་ཁ་རང་གིས་གསོ་ཐབ་པ་ཤེན་ཏུ་ཉུང་ཙམ་ཞིག་ཞིའི་རིག་གནས་ནང་འདྲེན་དང་ཚོང་སྲིད་དམག་འགྲུལ་གྱི་དགོས་དབང་གིས་གསར་དུ་སྐྱེན་པ་ཐ་སྙད་ཡིན་ཡང། ཕན་གནོད་སྐད་ཆའི་སྟེབ་ལ་འབྱུང་བས། རིག་གནས་གསར་བས་སྐད་ཆ་གསར་བ་བསྡུན། སྐད་ཆ་གསར་བས་རིག་གནས་གསར་བ་སྟེལ་པར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཆའང་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སོ་སོར་འཕེལ་འགྱུར་ཚེན་ཅམ་རེ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་སྐད་ཆའི་བཅུ་སྒྲོན་ཁྱད་ཚོས་གསར་བར་རྟོགས་པ་ལ། ཐོག་མར་བོད་སྐད་རང་ལ་ངེས་ཤེས་ཟས་མོ་ཞིག་འཇོད་དགོས་སོ།

དང་པོ། བོད་སྐད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

སྤྱི་ར་སྐད་ཆ་ཞེས་པ་ནི་མི་རྣམས་ཐན་ཚུན་བསམ་བློ་རྟེ་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་གམ། མི་རིགས་ཤེག་གི་རིག་གནས་ཀུན་གྱི་ཉིང་བཅུད་དང་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་ལྟར། བོད་སྐད་ཅེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་བོད་མིའི་ཀུན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་ཅིང་ཐན་ཚུན་བར་གོ་བརྡ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་ལ་བྱའོ། འདིར་བརྡ་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའམ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་རེ་རེ་བས་གསལ་བའམ་མི་གསལ་བ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་བརྡ་སྟོན་གྱིན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར། སྐད་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ལག་བརྡ་དང། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར། དམག་འཐབ་བརྡ་རྟགས། ས་ཐོ་ཐག་མདུད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྡ་དོན་བྱེ་བྲག་པ་རེ་སྟོན་སྲིད་ཀྱང། དེ་དག་གིས་སྐད་ཆའི་བྱེད་པ་སྤྱོན་གོམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་དང། མི་རིགས་གང་གི་རིག་གནས་མཐའ་དག་གཞན་ལ་རྒྱུད་སྤེལ་གྱི་གཞི་རྟེན་གཙོ་བོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྱིས་དེ་སྐད་བྱའོ།

སྐད་ཆ་བྱུང་བ་ནི་སྤ་ལ། ཡི་གེ་བྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕྲི་བ་དང། སྐད་ཆའི་ངོ་བོ་ངག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས། སྐད་ཆའི་ཐོག་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་

གནས་པ་ད་ལྟ་རྟོགས་ཐབས་བྱས་པ་ནི་མི་རིགས་ཀུན་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བོད་མི་སྤྱི་མཐུན་གྱིས་འཚང་བཞིན་པའི་སྐད་ཚ་འདི་ཡང། མི་རིགས་རང་ཉིད་འཚོ་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཁྱད་པར་བ་འདིའི་ནང་བུ། མི་བརྒེ་རེ་རེ་བཞིན་རིམ་གྱིས་བྱང་ཞིང་ཐུན་མོང་གིས་མངོན་ཞེན་ལྟར་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རིམ་རྗེ་འཛིན་ཞིག་ཏུ་སློབས་ཀྱང་མི་རྣམས་སྐད་ཚ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་ཞིང། བསམ་བློའི་གོམས་སྒོལ་དང་བསྟུན་ནས་སྐད་ཚའི་སྤྱོར་བ་སྒེལ་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་རྒྱན་གྱིས། བོད་མིའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྗོད་དོན་གཅིག་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དབྱེ་གཞི་སྟོན་ལ་བསྟན་ཏེ་དབྱེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོ་རྗེས་སུ་བཀོད་པཝམ། དེ་ལས་ལྷོག་པ་གང་རུང་དུ་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྟོམ་གྱི་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་དང་ཁ་འབྲལ་དུ་མེད་པའི་གནད་ལ་གཏུགས་ཏེ། ཅི་སྟེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་མེད་ན། བསམ་བློའི་མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་གཞི་མེད་པས། དགེ་རྒྱུན་ལའང། ཚོག་བརྒྱད་བརྒྱ་བཤད་ན་མདོ། །སྒོ་ལྔ་བཞི་སྒྲིག་ན་རྒྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། མདོ་རྩ་འཛིན་པ་ནི་བོད་མིའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཐོག་མར་བྱེད་པ་པོ་དང། ཡུལ་དང། རྒྱ་མཚན་སོགས་ཚ་རྒྱན་རེ་རེ་བ་སྟར་སོང་གི་གནས་ཚུལ་འོག་གཙོད་བྱ་

བའི་རྟེས་འབྲས་དང་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་ལ་དགོངས་པའི་གོམས་སྦྱོལ་ལྟར་ངག་སྦྱོར་སྒྲེལ་བ་འདིའང་བོད་མིའི་ཀུན་རྟོག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་ཏུ་གྱུར་པས། བོད་སྐད་ལ་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་རྣམས་ཚོག་གི་རྟེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་གཏོགས་སོ།

སྤྱི་ངོས་པོ་དང་ངོས་མོ། སྒྲུག་པོ་དང་སྒྲུག་མོ། སྐྱད་པོ་དང་སྐྱད་མོ། ཨ་ཕ་དང་ཨ་མ། ཨ་མྱེས་དང་ཨ་ཡེ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་རང་སྐལ་གྱི་དངོས་དོན་རེ་ཡོད་ཀྱང། འཇིག་རྟེན་ཕ་མ་ཡ་བཞི། ལག་པའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་བཤད་སྒྲོས་ལྟར་གཉིན་ཉེ་དང་སྙན་མཚམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མི་ཕྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཁྱོ་ཤུག་ཕན་ཚུན་གྱི་ཕ་མཉམ་མིང་སྲིང་སོགས་ལ་དབྱེ་མཚམས་གསལ་བའི་འགོད་མིང་དངོས་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད་པར་གཅིག་འདྲར་འགོད་པ་དང། རྒན་བགྱེས་ཀུན་ལ་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནི། ཨ་ཕ་དང་ཨ་མ། ཨ་ཇོ་དང་ཨ་ལྷེ་སོགས་སུ་འགོད་པ་ནི། ཉེ་བཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཕའི་རྒས་རྒྱུད་དང་མའི་སྨྲག་མཚམས་ལ་ཕྱི་ནང་དང་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་འདྲ་ཆེ་ན། དེའི་སྐོར་གྱི་མིང་གི་འདོགས་ལུགས་ཀྱང་རྒྱས་ཤིང་ཞིབ་པར་སྨད་བ་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ལ་བལྟས་པས་དེས་ཤེས་གསལ་བར་འདྲེན་ཐུབ། བོད་འདིར་ཕ་དང་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉིན་ཉེ་ཀུན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་

ཆེན་པོ་མེད་པ་ནི། བུ་དང་བུ་མོར་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ནང་དང་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་ཁྱད་མེད་པས་དོན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡང་ཉང་ཤེས་ཤེག་ལས་མེད་ཀྱང། ཆོས་གཞོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་ནི་གུས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་གཅིག་ཆའི་སྤྱོར་བ་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་མི་རིགས་སོ་སོའི་སྐད་ཆའི་སྤྱོར་བ་རྒྱ་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་གང་རུང་གི་མིང་བརྡ་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་མིན་དང། ཕ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་རང་ཉིད་འཚོ་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་ཐོན་སྐྱེད་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་གང་བྱེད་པའི་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ལ་བཟའ་བཏུང་དང་སྤྱོ་ཚོད་སོགས་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང། བོད་སྐད་ལ་ཕྱུགས་རིགས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕ་རྒྱས་སུ་མཆིས་པ་དང། ད་ལྟའི་དབྱིན་རྡིའི་སྐད་ཡིག་ཏུ་ཚན་རྩལ་དང་ཐོན་རྫས་གསར་བའི་མིང་མང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐ་སྙད་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་རིགས་སོ་སོའི་འཚོ་བའི་གནས་ཚུལ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ་བོ།

མིང་ནི་ཚོག་གི་ཉེར་རྒྱ་དང། མི་རིགས་ཤེག་གི་སྐད་ཆའི་སྤྱོར་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཉག་གཅིག་ཏུ་དེས་སྟབས། རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མིང་གིས་མཚོན་ཅིང། མིང་གི་འདོགས་ལུགས་ཀུན་རྟོག་གི་ཐོ་ལ་བརྟེན་ནོ།

མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་སྐད་ཆ་ཞེས་པའང་མི་རེ་འགའི་བཤད་ལུགས་འདུག་སྟངས་དང་གོམས་གཤེས་ཅམ་ལ་མི་བྱ་བར། མི་རིགས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྐད་ཆ་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་བྱ་དགོས། རྗེ་ལྷ་བཅའི་རིག་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཆའི་སྤྱོད་བ་གྱུབ་སྟེ། སྐད་ཆ་ནི་མི་རིགས་རང་མཚན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རིག་གནས་སྟེལ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། སྐད་ཆ་ནི་རྟོད་བྱེད་དང། རིག་གནས་ནི་བརྟོད་བྱའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། སྐད་ཆས་རིག་གནས་སྟེལ་ཅིང། རིག་གནས་ཀྱིས་སྐད་ཆར་ཚེ་སྲོག་གསར་བ་བསྐྱེད་པར་བརྟེན། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས། བོད་སྐད་ནི་བོད་མིའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྙིང་ཚུལ་ཞིག་རེད།

ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་དང་ཚིག་གི་སྤྱོར་བ་ལ་རང་ཚུགས་ཤེར་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཚེ། དེ་ལ་སྐད་ཆ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་ཚོས་གཏན་ཚགས་ཤིག་ཡོད་རེས། སྐད་ཆ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རིག་གནས་གཞན་དང་འབྲེལ་འཛིས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་མེད་པ་མིན་ཡང། ཆེས་འགྱུར་དཀའ་བ་ནི་མི་རིགས་དེའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་དང། སྐད་ཆའི་སྤྱོར་བ་གཉིས་ཡིན། བོད་ལ་མཚོན་ན་གནའ་དུས་ནས་མཐའ་

བཞིའི་རྒྱལ་ཁམས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཐ་སྙད་གསར་བ་ནང་འཇུག་བྱེད་པ་ལ། སྒྲ་གདངས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞན་སྐད་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང། ཚོགས་ཏུ་སྤྱོར་ལུགས་བོད་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྟར་སྤྱར་པ་ཤས་སྟག་ཡིན་ཏེ། ཨེམ་ཆི། དེབ་ཐེར་ལྟ་བུ་སོག་སྐད་དང། པ་སེ། ཨ་མེ་རུ་ཀ་ལྟ་བུ་དབྱིན་རིའི་སྐད། སྤྱི་ལེ། གཡང་ཏེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ནག་སྐད། ཀ་བུར། འཇོམ་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གར་སྐད་ལས་དྲངས་ཀྱང། བོད་སྐད་ལ་སྤྱོར་མི་བདེ་བ་མེད་པ་ནི། ཡིག་གཟུགས་བོད་ཡིག་ལྟར་བཟོས་པ་ཁོ་ན་ཅམ་མིན་པར། གཙོ་བོ་ཐ་སྙད་དེ་དག་བོད་མིའི་ཀུན་རྟོག་དང་མཐུན་པར་ཚོགས་སྤྱོར་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེན་གྱིས་ཡིན་ནོ།

རི་སྐད་དུ། རིགས་ནི་སྤྱོད་པས་སྟོན་པར་བྱེད། །ཁ་ཤས་ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད། །བཅོ་བ་ཏབ་ཏབ་བྱེད་པས་སྟོན། །ཡུལ་ནི་སྐད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད། །ཇ་ཅེས་པ་ལྟར། སྐད་ཆ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་རིགས་གང་གི་བྱུང་གྲུབ་དང། སྐད་ཆའི་སྤྱོར་བ་མཐུན་མིན་གྱིས་མི་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཐོག་མའི་མཆེད་ཁྱངས་མཚོན་ཕྱིར། སྐད་ཆ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆ་སྲོག་ཡིན་ནོ། མདོར་ན། བོད་སྐད་ནི་ཁ་བ་སྣང་བའི་མི་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་གོམས་སྲོལ་ལྟར་སྤྱར་ཞིང། མི་རིགས་རང་མཚན་པའི་རིག་གནས་སྲེལ་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དུས་ཡུན་རིང་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་

འགོད་དགེ་པོའི་ནང། བཟོད་བྱའི་རྩ་བ་སྡུག་ཅིང་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་ཚོག་གི་སྨོན་བ་དམ་ཞིང། མིང་གི་ཁེབས་རྒྱ་ཆེ་བ། ཚོག་ཕྲད་དང་རྒྱན་གྱི་ཡི་གེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྐད་རིགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཡུལ་སྐད་ཀྱི་བྱེས་ཆུལ་དང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

སྤྱི་ར་སྐད་ཆ་ལ་ཡུལ་སྐད་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ། ཡུལ་འཁོར་རེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤོད་པའི་མི་རྣམས་ཕྱན་མོང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་ཉིད་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང། ངག་གི་སྨོན་བ་དང་ལུས་ཀྱི་འགུལ་སྟོང་སོགས་ལའང་རིག་གནས་དེའི་ཤུགས་རྒྱན་ཐེབས་ཆེ་ན། དེ་ལ་རིག་གནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་མེད་དོ་སྟང་མི་བྱེད་པ་ལྟར། མི་རིགས་ཤིག་གི་ཁོངས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་འཚད་བཞིན་པའི་སྐད་ཆ་ལ་ཡུལ་ལུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་ན་རང་གིས་འཚད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཡུལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་མི་བལྟ་ཡང། སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་བསྒྲུབས་རང་ཤེས་སུ་མཆིས་སོ། དེས་ན། འདིར་ཡུལ་སྐད་ཅེས་པ་ནི། སྐད་ཆ་ཞིག་ལ་ས་གནས་དང། དུས་སྐབས། སྤྱི་

ཚོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་བྱུང་སྟེ། ཡི་གེའི་བཟློག་གདངས་དང། ཐ་སྙད། སྒྲའི་ཐུན་ཚུལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཚ་ནས་ཐུན་མོང་གི་སྐད་ཚ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚ་དེ་ལ་ཟེར་ཏེ། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ནི། དབུས་སྐད་དང། ཁམས་སྐད། ལ་དྭགས་ཀྱི་སྐད་ཚ་ལྟ་བུ་དང། དུས་སྐབས་ཀྱི་ལོགས་སྐད་ནི། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དུས་ཀྱི་བོད་སྐད་ལྟ་བུ་དང། ཐྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལོགས་སྐད་ནི། དགོན་སྡེའི་མཚན་ཉིད་པ་ཆོས་ཀྱིས་འཚད་པའི་སྐད་ཚ་ལྟ་བུ་སྟེ། དུས་སྐབས་གང་དུའང་འབངས་བྱེད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལས་སྐལ་དང། སློབ་གསོ་མྱངས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཐྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལོགས་སྐད་ནམ་ཡང་གནས་ཤིང། ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ནི་སློབ་གསོ་ཁྱབ་གདལ་དང། འགྱམ་འགྱལ་རེ་བའི། ཐྱི་སྐད་ཅིག་གཏན་འབེབས་དང་ལག་ལེན་བྱས་པ་བརྒྱུད་ནས་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་བོ། །

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་གོང་རོལ་དུ་ཞུང་ཞུང་དང། ས་ཡ། དྭགས་པོ། ཀོང་པོ་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཆུང་ཆེ་བ་དག་ལ་ཡུལ་ལུང་གི་སྐད་ཚ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་ཆགས་རྒྱལ་ཐུན་དེ་དག་བཙན་པོའི་མངའ་ཞབས་རྣལ་མར་བཅུག་པ་དང། སྒོས་སུ་ཐོན་མེས་གསར་བཏོད་བྱས་པའི་ཡི་གེའི་གདངས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐད་དམ་ཐྱི་སྐད་དེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་གི་གཟི་ཧོད་ཕྱོགས་མཐར་སྒྲོས་

པའི་དཔལ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་གྱི་ཡུལ་སྐད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཏེ་སྤྱི་
སྐད་ཀྱི་འོ་མཚོར་རོལ་པར་གྱུར་ནས། བཙན་པོ་ན་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁམས་
དཔངས་སུ་བསྐྱེད་ཕྱི། ཕྱོགས་སོ་སོར་དམག་སྡེ་འགོར་ཆེན་མངགས་པ་
རྣམས་ས་གནས་དེ་གར་གཏན་སྟོད་བྱས་ཏེ་ལས་སྒོ་མང་དུ་སྤེལ་བར་བརྟེན།
ཡུལ་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཨེན་ཙམ་གྱིས་པ་ལ། ཡང་བསྐྱར་ཁི་སྲོང་ལྷ་ཎ་བཙན་
གྱི་སྐུ་དུས་སུ་གཅིག་སྡུད་བྱས་ཀྱང། ཐུང་དར་མ་བཀྲོངས་པའི་རྟེས་སུ་བོད་
ཁམས་སོ་སོར་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་སྟེ། རང་ས་རང་འཛིན་དང། སྒེར་
གཅོད་མགོ་མེད་ཀྱི་དུས་གཟར་ཡུན་རིང་དུ་བསྲིངས་ཤིང། ཨ་རིགས་
གཞན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལ་ཐེ་གཏོགས་དང་བཙན་སྐུལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་
བ་སོགས་རྒྱུན་དུ་མའི་དབང་གིས། བཀས་བཅད་གསུམ་པས་ཡུལ་སྐད་ལ་
ཞན་མ་ཐོགས་པར་མ་ཟད། ཡིག་ཐོག་ཏུའང་བཀས་བཅད་བར་བ་ལྟར་གནས་
པ་མང་ངོ། དམག་འབངས་མངགས་འཛིན་དང། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཀག་སྟོམ།
ཐོན་སྐྱེད་ལས་བགོས། འགྲེམ་འགྲུལ་མི་བདེ་བ་བཅས་ནི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡུལ་
ལུང་གི་སྐད་དུ་མར་གྱེས་པའི་རྒྱུན་གཅོ་བོ་དག་རེད།

བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ཚོ་རབས་
སུམ་ཅུའི་ནང་དུ། ཇོ་རེ་ཁྲིས་(G.H.Roerich) ཀན་ཏྲོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་
སྐད་དང། ཁ། དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དང། གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་

དང་། བ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དང་། ཅ། ཆུང་སྤུ་བའི་འདོག་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་སྐད་བཅས་ལྟ་ཕྱེས་པ་ལ། ལོ་རབས་ལྟ་བཅུ་བར། བུ་རེ་ཞེས་པས་ (G.u-ray)། ཀན་ཏུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དམ། ཁ། དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དམ། གཡྱོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དམ། བ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་བཞིར་བཀར་པ་དང་། ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་བར། ཞི་འཐད་ལུང་བྱིན་གྱིས། ཀུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དང་། ཁ། ཏུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དང་། གཡྱོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད། ང། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དང་། ཅ། ཤར་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ལྟར་ཕྱེས་པ་བཅས་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཡོངས་ལ་དམིགས་ཤིང་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་མེད་པས་དགུད་གཞིའི་རིན་ཐང་ཆེ་ཡང་། བུ་རེས། མཚོ་སྨོན་དང་རེབ་ཁང་ནང་ཁུལ་དུའང་རིས་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། རེ་ཞིག་རྒྱལ་ནང་གི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ཆུ་ཚེ་ཐང་ལྟར་བཞག་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། །

ཡུལ་སྐད།	ལུང་སྐད།	ས་གནས་གཙོ་བོ།
དབུས་གཙང	དབུས་སྐད།	གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སා ལྷོ་ཁ།
	གཙང་སྐད།	གཞིས་ཀ་རྩེ།
	མདའ་རིས་སྐད།	མདའ་རིས།
	ཤར་བའི་སྐད།	གཉའ་ནང་རྫོང་འགྲམ།
	འབབ་སུམ་སྐད།	ཀོང་པོ་རྒྱ་དམའ་རྫོང་ཞོ་ལས་སོགས།

ཁམས་ཀྱི་སྐད།	ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད།	ཆབ་མདོ། སྟེ་དགེདཀར་མཛོས། ལི་ཐང།
	ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད།	བདེ་ཆེན་ལྷུལ། མུ་ལི་ཛོང།
	ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད།	དགེ་རྩེ། ཤན་རྩ། ཨ་མདོ་ཛོང། ནག་ཆུ།
	བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད།	ཡུལ་ཤུལ་ལྷུལ།
	ཅོ་ནེའི་སྐད།	ཅོ་ནེའི་ཛོང།
	འབྲུག་ཆུའི་སྐད།	འབྲུག་ཆུ་ཛོང།
ཨ་མདོའི་ སྐད།	འབོག་སྐད	ཀན་སུའུ་དང་མཆོ་ལྷོན་ཀྱི་ལྷུལ་ཡོངས་དང་ཟུང་ཆུ། མཛོད་དགེ
	རོང་སྐད།	ཐྲོ་ཚང། ཏ་ལུང། ཞུན་ཏ་ཛོང།
	འབྲོག་མ་རོང་གི་སྐད།	རེབ་གོང། བས་ང་ཆུ།
	རྟའུ་སྐད།	རྟའུ་ཛོང་སོགས། །

གོང་གི་དབྱེ་ལུགས་འདིར་མི་གཏོགས་པའི་ཟླྭ་ད་མི་དང། འཇང། མུ་དཀར་ནག་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཕལ་ཆེར་བོད་སྐད་དུ་དེས་པར་མ་ཟད། ནཱ་ལ་ཡའི་མངའ་ཁོངས་ཁོ་ནར་རྟ་དམག་དང། ཤོ་ལུང། དམག་སྐད། ཁྱེ་ར་སོགས་མི་གྲངས་ས་ཡ་བདུན་ཡས་མས་ཀྱིས་ད་ལྟའང་བོད་སྐད་འཆད་ཀྱིན་ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ། འབྲུག་ཡུལ་དང། འབྲས་ལྡེངས་སོགས་ཕལ་ཆེར་བོད་སྐད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཟུར་མཆན།

༧། གོང་མཚུངས། «བོད་ཀྱི་བརྡ་ཇིང་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས»P8

༨། བོད་ལྡེངས་དང་ཇིང་དང་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི«དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྩོམ་»1990 P215

༩। ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་དང་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི་

《ནང་བསྟན་དང་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག》《རྒྱ་ཡིག》P1

๙། ๫། ཧྲང་ཏེའི་ཕྱི་ཡིག་སློབ་གསོ་དགེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི་ཐོག་ཆ་དང་རིག་གནས》1996 P205 P19

๘། ཀན་སུཏྲ་མི་རིགས་དགེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《ས་སྒྲའི་གསུང་འབུམ》བོད་བཞི་པ། P806

ཐོབས་གསུམ་པ། ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

ཡི་གེ་ཐོག་མར་བྱང་བའི་དུས་ན་ཐོད་ཆའི་དོད་ཚབ་ཏུ་སྤྱད་དེ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བཐུལ་བའི་ཆ་ལ་བཙན་སྦྱོང་པའི་དགོས་མཁོ་ལས་བྱུང་བས། ཡིག་གཟུགས་རྗེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུ་རུལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང། ཕྱིས་སུ་བྱིས་རིས་སྒྲུ་རུལ་གྱི་ཚྭང་ལྟོབས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་བརྟེན། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལའང་མཇོས་རྟོག་གི་རིན་ཐང་གསར་དུ་སྤེལ་ཏེ། ཡི་གེ་གཅིག་ལ་འབྲེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཏོད་པ་ནི། བཙན་ཐབས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་ལས་ཆེས་ཆེར་བཀལ་བའི་མཇོས་རྟོག་གི་སྟང་བརྟན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བཙན་རྒྱས་དང་སྒྲུ་རུལ་གྱི་ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་དགྱེད་དགོས།

དང་པོ། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

སྤྱི་ར་སྒྲ་ལ་འབྱུང་བས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་དང་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འབྱུང་བས་ཟིན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་ལ་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ངག་སྟེ། དེ་ནི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡི་གེ་ཀུན་སློང་ཤེས་པ་ལས། སྐྱེ་ལ་ཤེས་པས་སྒྲ་སྐྱེའོ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། རྣ་བས་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལྟར། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ཞིང། ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ལ། ས་སྒྲ་པཏྷ་ཏའི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ལས། སྒྲ་གང་ཞིག་འབྱུར་ཚགས་པའོ། །༢ཞེས་དང། མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཞུ་ལི་དང་ཀླ་ལིའི་བདག་ཉིད་དོ། །༣ཞེས་བསྟན་དེ། རང་རྒྱང་བས་དོན་གང་ཡང་མི་སྟོན་ཞིང་མིང་དང་ཚིག་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་ཡི་གེ་ཟེར་བ་ནི། སྒྲའི་གདངས་གཅོ་བོར་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཞེས་པས་ཚུ་སྒྲ་དང་ཆུང་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་ཡིན་པ་གཅོད་དོ། །ཡི་གེའི་གདངས་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་

གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་རང་རང་གང་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་གཟུགས་རིས་སུ་ཕབ་པ་ལ་ཡི་གེ་བཏགས་པ་བ་སྟེ་ཡིག་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཏང་སྙོམ་ཉིར་བདུན་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ། དོན་དམ་པར་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། བཏགས་པ་མིང་གི་ཡི་གེ། སྟོང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང། ངེས་པ་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཇ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

ཡིན་ནའང། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཁོ་ན་ལ་བཞག་ན་དགྱུད་པར་བྱ་བའི་གནས་འདི་འབྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་མ་བྱུང་བའི་གོང་ཧ་ལ་དུ་བོད་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཐུག་གི་སྲོལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐད་ཀྱི་གདངས་ལས་བྱུང་བའི་མིང་དང་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བོད་མིའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་བཅན་པོ་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དག་ནས་དག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པས་མིང་དང་ཚིག་གི་རྩོམ་གཞིའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཡོད་པ་གཞི་བྱས་ཀྱི་སྟེང། སྐད་ཆ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཀྱང་བྱུང་ཟིན་ཏེ། སྐད་གདངས་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གཞི་མ་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཆའི་ངོ་བོ་དོན་ལྡན་གྱི་དག་གི་སྒྲོར་བ་ལས་གཞན་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་འདོད་ཚེ། ཐོག་མར་སྐད་ཆ་བྱུང། དེ་ནས་སྐད་ཆའི་དོད་ཚབ་ཏུ་བཀོལ་བའི་བརྡ་ཐབས་མང་པོ་སྤྱད་པའི་མཐར། སྐད་ཆའི་ཁྱད་ཚོས་དངོས་

ལ་གཟིགས་ཏེ། སྒྲ་མཚན་སྦྱོར་གློག་གི་ཡི་གེ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རིམ་པ་
དང་འགོངས་པར་གྱུར་པ་དང། བོད་སྐད་བྱང་བའི་དུས་ན་བོད་ཡིག་ཀྱང
བྱང་ཞིང། དེ་གཉིས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན
དགོས་ཕྱིར། ཐོན་མི་ཡི་གེའི་བྱེད་པོར་ནམ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་བཏུབ་པར་མ
ཟད། བོད་ལ་སྐད་ཆ་དང་ཡི་གེ་དུས་གཅིག་ལ་བྱང་ཡོད་པར་འཛིན་ལ
བསྒྲུར་དུ་བསྒྲག་དགོས་པར་སྣང་དོ།

དེ་ལྟར་འབྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡི་གེའི་བྱེད་པ་དང་དེའི་གདངས་ཀྱི
ངོ་བོ་སོ་སོར་མ་ཕྱེས་པའི་གནད་འདི་ལ་ཐུག་སྟེ། བོད་ཡིག་དབྱངས་གསལ
གྱི་ཁྱོས་གཟུགས་ཏེ་ཡིག་གཟུགས་དང་དེ་དག་གི་བཀྲག་གདངས་གཉིས
ཀྱི་བར་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འཇྱེལ་བ་ཡོད་ཀྱང། ཡིག་གཟུགས་ནི་མིག
གི་གཟུང་བྱ་དང། སྒྲ་གདངས་ནི་རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱང་གྱུར་པས་རྣམ་པ་ཐ
དད་དུ་མ་ཟད། ཡི་གེ་འབྲི་གློག་གི་སྦོལ་བྱང་བ་ནས་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡིག
ཐོག་གི་སྐད་ཆ་བྱང་ཞིང། ཡི་གེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྤྱ་ལོགས
ཀྱི་སྐད་ཆ་དེ་ཚགས་དམ་ཞིང། སྦྱོར་ལེགས་པ། ཚད་དང་ལྡན་པར་སྟེལ་བ
བཅས་ལ་སྐད་ཆ་རང་སྟེང་ན་མེད་པའི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཕྱིར། ཡིག
གཟུགས་དང་སྒྲ་གདངས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་བརྡ
ཐབས་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང། ཡི་གེ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་སྐད་གདངས

ཁོ་ནར་འཇུག་པ་ལ། ཕྱིས་སུ་གོ་བ་བསྟེད་དེ་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལའང་མིང་
དེ་རང་སྟེ་པ་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་ཕྱིན་པར་བརྟེན། འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་ཡི་གེ་
འདོན་ཞེས་པས་སྨྲ་གདངས་དང། ཡི་གེ་འབྲི་ཞེས་པས་བྲིས་གཟུགས་
གཅོར་སྟོན་ཞིང། དཔེ་ཡི་གེ་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཆ་ཟིན་འགོད་དང་དེའི་རམ་
འདེགས་སུ་གྱུར་པའི་བརྡ་ཐབས་ཀྱི་མ་ལག་ཅིག་ལ་བྱ་བ་ལྟར། ཐོན་མིས་
གསར་དུ་བཟོས་པ་ཡང་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་དུ།
བོད་ཡིག་མ་བཟོས་པའི་གོང་རོལ་ན་བོད་རང་ལ་གཅིག་དང་ཆོས་ཀྱི་མིང
གི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཅ་དང་ཆའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཡོད་པ་ལ་གདངས་དེ་དང
མཐུན་པའི་ཡི་གེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་པས་འདོན་པའི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞིའི
བྱས་སུ་མེད་པ་འདི་ལ་ཐུག་གོ། ༤ཞེས་སྐད་ཀྱི་གདངས་དང་གདངས་དེ་ཉིད
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། ། །
དེས་ན་ཡི་གེ་ལ་གནས་བྱེད་རྩོལ་བའི་འདུ་འཛོད་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཀྱི
གདངས་དང། གདངས་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་རྒྱས་ཤིག་ལ་གོ་བའི
སྐབས་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང། སྨྲ་སྟོར་གྱི་ཡི་གེ་ནི་སྨྲའི་འབྱིན་ལུགས་ལྟར་བྱས
པས། ཡི་གེ་ཞེས་པ་སྨྲ་གཟུགས་གང་ལ་བྱས་ནའང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
སྨྲ་ཡི་རྣམ་པ་གཟུགས་ཀྱིས་མཚོན་ཞིང། བྲིས་གཟུགས་གང་ལྟར་བྱེད་པ་སྨྲ
ལ་བལྟོས་པས། བོད་ཡིག་ལྟ་བུར་སྨྲ་གཟུགས་གཉིས་གཅོ་ཞིང། བརྗོད་དོན་

ཟླ་དྭགས་ཀྱིས་སྦྱར་བས་ཕལ་བར་སོང་བ་དང། རྒྱ་ཡིག་ལྟ་བུར་གཟུགས་ དང་དོན་གཉིས་གལ་ཆེ་ཞིང། སྒྲ་ནི་གང་དགར་བསྒྱུར་དུ་ཡོད་པས་ཕལ་ བར་གྱུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ནས། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ འབྱེད་ཐུབ་པོ། །

གཉིས་པ། ཡི་གེ་དང་དག་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ།

ཡི་གེ་ནི་རང་གི་མཚོན་བྱར་གྱུར་པའི་དག་གི་སྦྱོར་བ་དེ་ཡུལ་དུས་ ཀྱིས་བསླལ་བའི་མི་གཞན་དག་གིས་བལྟས་སུ་ཡོད་པའི་ཚད་དུ་གཏན་ ཚགས་སུ་འགོད་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་རྟགས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལ་སྦྱོར་བཏང་དུ་འདུ་ གཟུགས་ཡི་གེ་དང། དོན་མཚོན་ཡི་གེས་མཚན་སྦྱོར་གློག་གི་ཡི་གེ་སོགས་ དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདི་ནི་ཕྱི་མར་གཏོགས། འཇིག་རྟེན་ འདིར་ཡི་གེ་དང་པའི་ལོ་རྒྱས་སྟེ་ལ་བལྟས་ན། ཆེས་ཐོག་མར་ཐག་མདུད་ དང། ས་ཐོ། ཤིང་བྱང་སོགས་བྱང་བའི་རྩེས་སུ། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དང་རང་ གཟུགས་རྗེ་བཞིན་བྲིས་རིས་སུ་འགོད་པའི་འཇུ་གཟུགས་ཡི་གེ་བྱང་བ་དེ་ ཡང་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ཏེ་དོན་མཚོན་གྱི་ཡི་གེར་འཕེལ་པ་ལས། སྐད་ཆའི་ གཞི་གདངས་རྗེ་བཞིན་མཚོན་པའི་བརྡ་རྟགས་ཐུང་དུ་ཞིག་གཏན་འབེབས་ བྱས་ནས། སྐད་གདངས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་གཏན་ཚགས་སུ་འགོད་པ་བྱང་བ་ནི་

སྒྲ་མཚན་སྤྱོར་གློག་གི་ཡི་གེ་འདི་ཡིན་པས། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་ དང་འདིས་མཚོན་བྱའི་ངག་གི་སྤྱོར་བ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བོ།

མི་རིགས་ཤིག་གི་ཁོངས་མི་ཐུན་མོང་བས་བཤད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ རང་བཞིན་མངོན་པར་གསལ་བའི་བརྡ་ཐབས་གཏན་ཚགས་པ་ནི་སྐད་ཚ་ དང་། མི་རེ་རེ་བའི་སྐད་ཀྱི་འབྱིན་ཚུལ་དང་མིང་བརྡ་སྤྱོར་ལུགས་ཀྱི་ངག་གི་ ལས་ཤིག་ལ་ནི་ངག་སྤྱོར་ཞེས་བྱ་བས། མི་རེ་རེ་བའི་ངག་གི་སྤྱོར་བ་དེ་ལ་ སྐད་ཚ་མི་ཟེར་ཡང། སྐད་ཚའི་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ངག་སྤྱོར་གྱི་ གསལ་བ་དུ་མའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཚ་ལ་སྐད་ཆར་བཏགས་ བའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་སྤྱོར་ཡིན་ན་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་དགོས་ཀྱང། སྐད་ཚ་ དང་ངག་སྤྱོར་གཉིས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མཆིས། སྒྲ་མཚན་སྤྱོར་ གློག་གི་ཡི་གེ་ཞིག་ཐོག་མར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ། ས་གནས་བྱེ་བྲག་ པ་ཞིག་གམ་མི་འགའ་ཞིག་གི་ངག་སྤྱོར་ཅམ་ལ་བརྟེན་མི་རྒྱང་བའི་ཚུལ། སྤར་སྦོང་བཅན་སྣམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འཁོར་ཡོངས་ཀྱིས་ བགོ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་འདི་གསར་དུ་བཟོ་སྐབས་ཀྱང། ཞང་ཞུང་གི་ སྐད་དང་ཡི་གེ་ཁོ་ནར་མ་བརྟེན་པས་གསལ་བར་མཚོན་ནོ། །

དཔ་ཚ་སྐད་ཚ་ཞེས་པའི་མིང་འདིའི་གོ་བ་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། སྡོག་ཆགས་ཀྱི་ སྐད་ཚ་དང་། འཕྱལ་ཅིས་ཀྱི་སྐད་ཚ་ཞེས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་

མ་ནི་མིའི་བསམ་བློའི་གཏོང་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པར་སྤྱར་པའི་སྐད་ཆ་བཏགས་པ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་སྐད་སྤྱར་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱང། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཞེས་པ་ནི་ཅ་ཅང་ཐབས་ཆག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟན་བྱང་གཏན་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་ཅོམ་ལ་བྱ་བས། དེས་ནི་སྤྱངས་ཐོབ་ལས་ཐོན་ཅིང། གསར་སྒྲུན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མངོན་པར་མཐོ་ལ། བརྗོད་ཐབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མིའི་སྐད་ཆའི་དོ་ཟླ་ནམ་ཡང་མི་ཡོང་གྱི་རེ། ཡི་གེས་མཚོན་བྱའི་ཡུལ་ཡང་མིའི་སྐད་ཆ་ལས་སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱི་སྐད་མིན་ནོ། །

ངག་གི་སྤྲོ་བ་དང་ཡིག་གཟུགས་གཉིས་གཞི་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་བབས་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང། ངག་གི་སྤྲོ་བ་ནི་ཤེས་པས་ཟིན་ལ། ཡིག་གཟུགས་དེ་ལས་ལྷོག་པས་མི་འདྲ་ཡང། དོན་གྱི་བརྗོད་གཞིའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེལ་ཐུབ་པ་ནི། ཡི་གེ་ནི་སྐད་ཆའི་མཚོན་བྱེད་དང། སྐད་ཆ་ནི་དོན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་གི་བརྗོད་ལུགས་ཐུན་མོང་བའི་རྩ་བའི་ཁྱད་ཚོས་ལྟར་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང། ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངག་གི་སྤྲོ་བ་རེ་མོར་འགོད་པ་ནི་སྒྲ་མཚན་སྤྲོ་རློག་གི་ཡི་གེའི་ཁྱད་ཚོས་ཤེག་ཡིན་པས། ཐོག་མར་ཡི་གེའི་བཀླག་ཚུལ་དང་ངག་གི་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཡོངས་སུ་མཐུན་ཡང། ཕྱིས་སུ་ཡུལ་སྐད་དུ་མར་བྱེས་པ་དང་བསྡུན་ནས་ངག་དང་ཡི་གེའི་བར་ཁྱད་རྣ་ཆེར་

སོང་བར་བརྟེན། ཡི་གེའི་བགྱིག་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང། ཡིག་ངོར་སྒྲ་ཐོབ་ལྟར་འབྲི་བ་ནི་སྟོར་ཡོད་ཀི་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་གདན། བོད་ཡིག་ལ་ཚེག་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་བའི་སྒྲ་ཟུར་ཐོན་དགོས་པ་ནི་དེས་མཚོན་པའི་ངག་གི་སྟོར་བའི་ཁྱད་ཚོས་རང་ཡིན་པ། གནའ་བོའི་ཡི་གེའི་བགྱིག་གདངས་ཇི་བཞིན་གཞན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཚ་ཁོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་ད་ལྟའང་དེ་བཞིན་ཐོན་པས་ར་སྟོད་བྱེད་ཐུབ་བོ། །

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་བཤད་པ།

རྒྱལ་རབས་གསལ་མེའི་གསུང་སྒྲོས་ལ་བརྟགས་ན། དང་པོ་ཡི་གེ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བཟོ་བརྩམ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡོད་པ་དེར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བཟོས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཀོད་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་ཡང། ད་ལྟ་བསྟན་བཅོས་དེ་དངོས་མཇལ་དུ་མ་སྒྲིན་པས་ཡི་གེ་ས་སོའི་སྒྲའི་སྒྲ་གནས་དང་བྱེད་རྩོལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དཔྱད་དགོས་པར་གདའ་སྟེ། དེ་སྔ་ཚད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ། མིང་ཚིག་གི་གཉིས་ཀའི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་ཡི་གེར་འདོད་པ་ལྟར། ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་དེ་ཇི་ལྟར་བཀླག་པའི་གདངས་ཀྱི་བར་ན་འབྲེལ་

བ་ཡོད་དེ། མི་གཅིག་ཀྱི་གཟིགས་བྱང་གྱུར་པའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང། ཐུགས་སོ་སོར་རང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་ལྟར་དག་པར་འབྱིན་པས་ཡིག་གཟུགས་མཚོན་པར་བྱེད་པས། ཐུགས་ཀྱི་བར་ལ་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པ་དང། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལྟར་སྐྱེ་གནས་བསྟུར་པས་ཐུགས་དེ་རང་འབྱིན་ཕྱིར། གསལ་བར་བྱེད་པ་དང། རྟོད་པར་བྱེད་པ་དང། མི་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྐད་ཀྱི་ཙ་བའི་གཏམས་ལ་ཡི་གེ་བཏགས་པ་དེས། དོན་དམ་པར་ཐུགས་ཇི་ལྟར་འབྱིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་སྟུར་པའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཉིད་གསལ་བར་མཚོན་གོ། །

ཨེ་སོགས་དབྱངས་བཞི་བཀོད་ནས་འབྱིན་སྐབས། གུག་གུ་སྟེང་དུ་བཀུག་པ། ཞབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྣོད་པ། འགྲེང་བུ་གྲེན་དུ་བསྟེང་བ། ན་རོ་གོང་དུ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རི་མོར་བྱས་ཏེ་ཨ་ཡིག་རྟེས་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱིས་པ་ནི་སྟབས་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ཏིག་ཕྲེང་མཇོས་སྒྲ་དེས་ན་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་བ་ལ་ཆུ་ལི་དང་པོ་སྟུར་པས་ཨེ་ཡིག་ཏུ་འགྱུབ་པ་སོགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཨ་ཡིག་ནི་བརྟོད་དོན་རྟེས་འབྲེལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དབྱི་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཪཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཨེ་ཡིག་ནི་མཁྱེན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྟོ་བོའི་ཆ་ནས་བཀུག་ཅིང་ཅུང་ཟད་དོག་པར་བྱས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་བརྒྱ་བྱིན་མིག་ལྟ་བུ།

ཞུ་ཡིག་གི་མཁྱེན་པ་དང་མཚུ་ལས་བྱུང་ཞིང་མཚུ་ཡས་མས་མ་རེག་ཅོམ་དུ་ཟུམ་ཞིང་འཕང་སྣང་ནས་ཐུང་དོག་པར་བྱས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་གླང་སྣ་ལྟ་བུ་དང།

ཨེ་ན་མཁྱེན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤྱི་བོའི་ཆ་དང་ཐུང་ཟད་འདེས་ལ་ལྷེ་གྱེན་དུ་བསྐྱེངས་ཏེ་ཡངས་པར་བྱས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་འོད་མ་བསྐྱེང་བ་འདྲ་བ་དང།

ཨོ་གི་མཁྱེན་པ་དང་མཆི་ལས་བྱུང་ཞིང་མ་མཚུ་གྱེན་དུ་བཏེགས་ཏེ་འཕང་བསྟོད་ཅིང་ཡངས་པར་བྱས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ཐང་གུག་འདྲ་བ་དང། ཨ་ནི་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་སྒྲའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་ཅིང་རང་ཉིད་བརྗོད་བྱར་བས་རི་དྭགས་རྒྱལ་བོ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡི་གེའི་མ་ནི་ཨ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ནི་རང་ཉིད་བརྗོད་བྱར་བས། །སེང་གེ་ལྟ་བུ་ཨ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང། མ་དང་ཕྱི་མོ་ཡིན་ཕྱིར་དང། །རྒྱ་ལས་ཐོག་མར་འབྱུང་ཕྱིར་དང། །བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཀ་ཁ་ག་ང་རྣམས་ནི་མཁྱེན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ལྷེའི་རྩ་བའི་བྱེད་པས་སྐྱེད་ཅིང། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རིམ་པ་བཞིན་དགག་པ། རན་པ། ལྷོད་པ། ཤིན་ཏུ་ལྷོད་པས་བརྗོད་ཕྱིར་སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྷོད་པར་འབྱིན་པ་སྟེ། འདི་པ་སྟེ་ཡན་ཆད་ལ་རིགས་སྐྱེས་ཤིག

ཅ་ཆ་ཏ་ཉ་བཞི་ནི་ཤན་ལས་བྱང་ཞིང་ལྷའི་རྩེ་མོ་དང་ཉེ་བའི་བྱེད་པས་སྐྱེད་ཅིང་སྤྱ་ཕྱི་གོང་ལྟར་སྣ་རྩོལ་དགེ་ཞིན་ཕྱེས་སོ། །

ཏ་ཐ་ད་ནན་རྣམས་སོ་ལས་བྱང་ཞིང་ལྷའི་རྩེ་མོའི་བྱེད་པས་སྐྱེད་ཅིང་སྣ་རྩོལ་གྱི་རིམ་པ་གོང་དང་སྒྲེས།

པ་ཕ་བ་མ་རྣམས་མཆུ་ལས་བྱང་ཞིང་མཆུ་སྣར་ཅིང་བཙུམ་པའི་བྱེད་པས་སྐྱེད་པའི་སྣ་རྩོལ་གོང་བཞིན།

ཙ་ཚ་ཛ་གསུམ་སོ་དང་ཤན་ལས་བྱང་ཞིང་ལྷའི་རྩེ་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་བྱེད་པས་སྐྱེད་ཅིང་བརྡོད་ཚུལ་རིམ་བཞིན་དགེ་པ་བར་མ་ལྷོད་པར་འབྱིན་ཏེ། །

ཞ་ནི་མཆུ་ཐུང་ཟད་སྣར་ལ་ཁད་དུ་ཉེ་ཞིང་མཉིན་པའི་བྱེད་པས་སྐྱེད་པ་ལྷོད་པར་འབྱིན་ཏེ།

ཞ་ཤ་ཡ་གསུམ་ཤན་ལས་བྱང་ཞིང་བྱེད་པ་ལྷའི་རྩེ་མོ་དང་ཉེ་ཅམ་འདྲ་ཡང་ཞ་ཤ་གཉིས་ལྷའི་རྩེ་མོ་དང་མཚོག་ཏུ་ཉེ་ཞིང་ལྷོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དང། ཡ་ནི་ལྷའི་ཤེད་དང་ཐུང་ཉེ་བ་ཅན་ནོ།

ཟ་དང་ས་ནི་སོ་དང་ཤན་ལས་བྱང་ཞིང་ལྷ་རྩེ་དང་ཉེ་བའི་བྱེད་པ་ཅན་སྣ་རྩོལ་ཞན་པར་འབྱིན་ཏེ། །

ར་ནི་སྒྲ་བོ་ལས་བྱང་ཞིང་ལྷའི་རྩེ་མོ་ཤན་དང་ཐུང་ཟད་ཕྱད་པའི་བྱེད་

བས་སྐྱེད་པ་ལྟེ་འདར་བའི་རྣམ་པ།

ལ་ནི་སོ་ལས་བྱང་ལྟེའི་རྩे་བྱེད་པ་ཅན།

ཏ་ནི་མཁྱེན་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ཁོག་པ་ནས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་འབྱིན་པ་ སྒ་རྩོལ་ལྷོད་པའོ། །

འ་ནི་མཁྱེན་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ལྟེ་དང་ཉེ་བའི་བྱེད་པ་ཅན།

གོང་དུ་གསལ་བར་བཀོད་པས་མཚོན་ཏེ། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་ནི་ཁ་བ་སྣང་བའི་འབངས་བྱིངས་ཀྱི་སྣད་ཆའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཐུགས་གཞིགས་ནན་ཞིབ་ཆे་བའི་སྟེང། ལྷའི་སྲོང་བ་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པའི་ཙ་བའི་སྣད་གཙང་ཕུང་དུ་ལས་མེད་པ་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་དང་བྱེད་པས་ཇི་ལྟར་འབྱིན་ལུགས་ལྟར་གཟུགས་རིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེར་དགེ་བལྟས་ཀྱང་དེ་དག་དང་ཙ་བ་ནས་མི་མཐུན་པའི་བཟོ་སྐྱོན་ཆུ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པས། ལྷོག་དགོན་ཐོན་མིའི་བཀའ་དྲིན་བསམས་ཤིང་ བསམས་ན་གྱས་པ་དབང་མེད་དུ་གཡོའོ། །

བཞི་བ། བོད་ཡིག་གི་བྱིས་རིས་མཛོས་རྒྱལ་གོང་དུ་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ།

སྐད་ཆ་ཐོག་མར་བྱང་བའི་དུས་ཙ་ན། བརྗེད་པ་ཕོའི་སེམས་ནི་གནས་པའི་མི་བརྗེད་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་དང་བག་སྲོར་ཟུང་སྟེལ་གྱིས་གང་ལ་བཤད་པའི་ཡུལ་དེར་གོ་བརྡོད་ཐུབ་པ་བྱང་ན་ཚོག་གི་ཚོག་གི་སྲོར་བ་དང་སྒྲའི་ལྷེ་ཡང་གི་སྟེབ་ཁྱད་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་ནའང། རིམ་གྱིས་སྐད་ཆ་ཤུན་སུམ་རེ་ཚོགས་དང་མི་རྣམས་བག་སྲོར་གྱི་བརྡ་ལ་གོམས་པར་གྱུར་སྟབས། ཀུན་གྱིས་གོ་ཞིང་བརྗེད་པ་བའི། ཁོན་དང་མཐུན་པ་དགེས་འགྲིག་ལ། ཁྱོ་ཕྱི་མི་ཟླ་མི་འགལ་ཟླ། ཁབྱེ་བསྡུ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན། ཁ་ཞེས་པ་ལྟར། སྒྲའི་སྲོར་བ་རང་སྟེང་གི་སྟེབ་སྲོར་དང། སྒྲ་ཚན་ཆ་ཡའི་སྲོར་ལུགས། དེས་དོན་ཟུང་སྟེལ་གྱི་བརྗེད་ཐབས་རྒྱལ་དུ་འདོན་པའི་སྐད་ཆའི་སྒྲ་རྒྱུ་ཞིག་པ་བྱང་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་པ་ལྟར། ཡི་གེ་ཐོག་མར་གཏན་ལ་འབེབས་དུས་ཀྱང། སྐད་ཆའི་ཚབ་བྱེད་ནུས་པའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་དེའི་སྲོར་ཚུལ་གྱ་ནོམ་པ་ཞིག་སྒྲན་པ་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་བྱར་བཟུང་བས། ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་བྱིས་རིས་སྒྲ་རྒྱལ་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་ཡང། ཡི་གེ་འབྲི་ཐུག་གི་སྲོལ་ཁྲབ་གངས་དུ་འཕེལ་ཅིང་ཡི་གེ་ནི་

མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཕན་གྲོགས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དུ། ཡི་གེའང་བྱིས་རིས་སྒྲུ་རྩལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་དང་འདྲ་བར། བལྟས་ན་མིག་གི་བདུད་རྩིར་སྣོན་ཞིང། བྱིས་ན་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་མཚོན་པའི་སྒྲུ་རྩལ་གྱི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་འཕེལ་པའི་ཚུལ། ཡིག་གཟུགས་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་རིམ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ལ་འབེབས་སྐབས། སྒྲ་གང་ཞིག་ངག་ནས་འབྱིན་ཚེ་ལྷེ་ཁྲན་མཚུ་སོ་སོགས་གནས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟར་མཚོན་པ་གཅོ་བྱས་ཤིང་ཡིག་གཟུགས་ནག་གེར་འདུག་པས་སྒལ་ནག་ན་ལ་བགྲད་འདུ་ཞེས་པར་གྲགས། དེ་ནས་མང་སྲོང་མང་བཅན་གྱི་སྒྲ་དུས་སུ་སྒྲེབས་པ་ན། ཡིག་མཁན་ཆ་ངར་རིན་ཆེན་འབར་ཞེས་པས་ཡི་གེའི་སྲིད་རིང་དུ་བསྒྲེད་དེ་མགོ་ལག་སྲོམ་ཞིང་སྨད་བས་གས་ཕྱ་ལ་གྱ་བཞི་སོ་ཕག་གི་དབྱིབས་འདྲ་བྱས་པ་ལ་སོ་ཕག་གཤེབས་འདྲ་ཞེས་གྲགས་པ་དང། འདུས་སྲོང་མང་བོའི་རྟེའི་སྒྲ་དུས་སུ། ཡིག་མཁན་ཆབ་དཀར་བེའུ་ཚོ་ཟེར་བས། ཡིག་མགོའི་སྲོ་གྲེན་དུ་བཏེགས་པ་བྱ་ཕོ་འཛོ་བའི་རྣམ་པ་འདྲ་བྱས་པ་དང། མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་སྒྲ་རིང་ལ་སྒྲེབས་ཚེ། ཡིག་མཁན་དགེ་བསྟེན་དཀོན་མཆོག་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་དེས་ཡིག་གཟུགས་ནས་འབྱུ་འདྲ་བ་མགོ་ཟླུམ་ཞིང་ཟུར་འཕྱེང་བའི་འབྲི་སྲོལ་བྱས་པ་གོས་དང་

གོ་གའི་ཤུན་པ་སོགས་ལ་བྱེས་ན། ནས་སྟོན་ཕྱིང་དཀར་གྱི་སྟེང་དུ་བཀྲམ་པ་
དང་འདྲ་བས་དེ་སྐད་གྲགས་པའི་འཇིག་སྲོལ་བྱུང། བཅོན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཏུ་
བཅོན་གྱི་རིང། ཡིག་མཁན་རྒྱ་ཅོ་ཁྲམ་ཞེས་པས་ཡིག་གཟུགས་ཆུ་ཏིག་གི་
དགེ་བས་འདྲ་བ་ཅུང་ཟློམ་ཞིང་གོར་བའི་འཇིག་ལུགས་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་ངལ་
བས་མ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་གྱི་རྡོ་རིང་ལ་མ་ཕྱི་བཀོད་པ་ནི་ཆུ་
ཏིག་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ལུགས་སུ་གྲགས་ཤིང། དེའི་རྗེས་ཆུ་ནི་
བཅོན་པོའི་སྐབས་སུ། ཡིག་མཁན་ཚེ་སྲོང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཞིག་གིས།
འཇིག་ལུགས་གསར་བ་ཞིག་མངོན་པར་བཏོད་པ་ལ་སྒྲུར་ནག་བགྱད་འདྲ་ཞེས་
སྨད་པའི་གནས་ཆུ་ཏེད། ཁྲི་ལྷེ་སྲོང་བཅོན་གྱི་རིང་ལ། འཇེ་བ་ཡོན་ཏན་ཞེས་
པས། ཆུ་ལ་པོག་པའི་དངོས་པོའི་སྣང་བརྙན་ལྟར་ཡི་གེ་འཕྲེད་དུ་གཟར་ཞིང་
བུ་ཡིག་སྟེང་ཞབས་ཆུ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་འདྲ་བྱས་པ་ལ། ཉ་མོ་ཆུ་ནས་ཐྱུང་
འདྲ་ཟེར་སྐད། དེ་ནས་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་གྱི་དུས་ཆུ། ཡིག་མཁན་མཁས་པ་གྲ་
ཀོད་རྣམ་གཉིས་ཟེར་བས། དེ་སྔའི་འཇིག་ལུགས་ཅུང་ཟད་བསྒྱུར་ཏེ་ཡི་གེའི་
ཏིང་ངང་ཟགས་མཚུ་སྲོམ་པ་སེང་གེའི་སྟེར་མོ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་སེང་གེ་
གནམ་འཕྲོངས་ཆུ་གྲགས་པ་སོགས་ནི། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་ཆུ་བོད་
ཁམས་སྨྱི་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་ཡི་གེའི་བྱེས་རིས་སྒྱུ་ཅལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་
བང། དེ་དག་ནི་འཐུས་ཚབ་ཡིག་མཁན་མཁས་པ་དག་ཡིན་ཞིང། བསྟན་པ

ཕྱི་དང་གྱི་ཐོག་མར་སྒྲོ་ཁ་ཤེ་དང། མཐོང་བ་རྟོ་རྗེ་དགོན་སྒྲོབ་གྱི་རིང་ལ་གསང་ལེབ་གྱུ་བཞི་ཞེས་བའི་འབྲི་ཚུལ་བྱང་བ་དང། དེའི་རྗེས་ཁྱུང་བོ་གཡུ་ཁྲི་ཞུ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཚད་ལ་དགེ་བླངས་ཏེ་དབུ་ཅན་གྱི་མགོ་དང། དཔུང་བ། སྲོ། ཟགས། མཆུ་སོགས་ཆ་ཤས་སོ་སོའི་རིང་ཚད་དང། སྐྱེ་གཙ་ཐ་ཐྲོམ་བསྐྱར་ཚད་སོགས་ཐིག་དང། སྐྱེ་གུ་ཥོག་ཆགས་ཡར་འབྲི་ལུགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཡིག་གཟུགས་གཞི་ནས་མཇོས་པར་བསྐྱར་པ་ནི་དབུ་ཅན་ཡི་གེའི་མཇོས་རྩལ་གྱི་རིམ་པ་ཆེས་མཐོ་ཥོས་སུ་སློབས་པའི་དན་རྒྱས་སུ་ངེས་ཤིང། དབུ་མེད་ལ་འབྲི་ལུགས་མང་དུ་བྱང་བ་ཏེ་ལ་ན། གཟབ་ཆེན་དང། གཟབ་ཆུང། འབྲུ་ཆེན། འབྲུ་ཆུང། གཤུང་ཆེན། དཀྱུས་ཡིག་རྒྱུ་ཏུ་འདུ་བ་ལས། དབུས་བྲིས་ལྷུགས་ཐུག་མཉམ་འཁྱུགས་བྲིས་ཉིད་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་སྨིན་ཏོ། །

ལྷ་བ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།

དཔལ་བོད་ཡིག་འདི་ནི་འབངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་རྩ་བའི་གདངས་ལ་གཞི་རྟེན། སྒྲ་འབྱིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཡི་གེའི་བཟོ་བརྩམས། ཡི་གེ་དེ་སྟོང་གྱི་མི་རིགས་འདི་གའི་བསམ་བློའི་འཛིན་སྟངས་དང་བསྟུན་ཏེ་མིང་དང་ཚིག་གི་སྟོར་བ་སྟེལ་པར་བརྟེན། ཡི་གེའི་དགེ་གཟུགས་རྒྱ་གར་

སོགས་ལ་བལྟས་ཀྱང། དེ་དག་གི་ཡི་གེ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

༡གཟུགས་ཀྱི་ཚ་ནས། རྡེ་སྐད་དུ། ཡི་གེའི་འབྲེ་རེ་རེ་བཞིག། །བཟོ་ཡི་རྣམ་འགྲུར་ལེགས་པར་བཅོས། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་སོའི་གཟུགས་ཀྱི་བཟོ་ལུགས་ནི་གཟུགས་དེའི་མཚོན་བྱར་གྱུར་པའི་གདངས་གང་ཞིགགནས་བྱེད་རྟོལ་བས་ངག་ནས་འབྱིན་སྐབས། ལྷེ་ཀན་སོ་མཚུ་སོགས་རྡེ་ལྟར་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱས་པས། ཡིག་གཟུགས་དང་གདངས་ཀྱི་འབྱིན་ཚུལ་གཅིག་མཐུན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྟོན་རྟེས་མགོ་འདོགས་སོགས་རྣམ་གཞག་དུ་མ་བྱས་པ་ཆུ་འོག་ཏུ་མཇོ་ས་བར་སྒྱུར་པ་འཕྲོད་དུ་བལྟས་ཚེ་གནམ་གྱིས་མཐོངས་བཅད་པ་ལྟར་མིག་ལ་གྲལ་མཉམ་པའི་དཔལ་སྐྱེད་པའི་ཡང་སྟེང་དུ་ཞྭ་ལྟར་མཇོ་ས་པའི་དབྱངས་ཡིག་གསུམ་གྱི་ཅི་རིགས་སྒྲུར་པས་སྒྲིན་ཕུང་ལང་ལོང་གཡོ་བཞམ། ཉི་ཟླ་སྐར་མས་འོད་ཟེར་འགྱེད་པཞམ། བྱ་རྒྱལ་ཆོད་པོས་གར་ཤོག་རྩལ་བསྒྱུར་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་བཅོས་མིན་དུ་སྟེར་པ་དང། འོག་ཏུ་ཡ་རའི་འདོགས་དང་ཞབས་ཀྱུ་སོགས་བསྟན་པས་ཞབས་ལ་བཞུགས་གདན་འཛིགས་པ་ལྟར། སྟེང་གི་ཡི་གེ་དེ་དག་དགུང་དུ་འདེགས་ཀྱང་བསྟོད་པའི་དཔལ་བསྐྱེད་པས། གུས་སྨོལ་བཟང་པོ་གར་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་བོད་མིའི་འདུ་

ཤེས་འཛིན་སྣང་རས་རི་བཞིན་མཚོན་པར་མ་ཟད། ཡར་ཕེབས་མགོའི་ཞྭ་དང། མར་ཕེབས་ཤུང་གི་ལྟམ། ཞེས་པའི་ཁ་དཔེ་ངང་གིས་གསལ་བའི་མཇོས་འཛིན་གྱི་སྣང་བརྙན་དངོས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

ཟླཏདས་ཀྱི་ཚ་ནས། འཇིག་རྟེན་དུ་མིའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་དྲག་ཞན་བར་མའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་བཞིན། གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་རྒྱང་བཤམ་སྤྱི་ཕྱིར་སྟོར་སྟེབ་ཀྱིས་མིང་གཞི་དང་སྟོན་རྟེས་སོ་སོ་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཤིང། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྟེབ་ལུགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གཉིན་མཚམས་ཀྱི་ལུགས་དང་བསྡུན་ཏེ། རང་གི་སྟེ་དང་ཕྱད་པ་ན། །ཕོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང། མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག། །ཅེས་བསྡུན་པས་མཚོན་ཏེ། གསལ་བྱེད་སྒྲས་ཅིའི་སྒྲིག་རིམ་ནས་སྟོན་མིང་རྟེས་ཡང་སྟོར་ཚུལ་བཅས་ལ་གདངས་ཀྱི་དྲག་ཞན་དང། ལྷི་ཡང་སྟེབ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་གསལ་བ་འདི་ནི་བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དོ། །

རས་ལྟོར་ཚུལ་གྱི་ཚ་ནས། ངག་གོ་ལྟོར་བས་གང་གི་སེམས། །ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱིས་མི་ཉིད་མཚོན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡི་གེ་དུ་མ་སྟེབ་པའི་མིང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་གা་ངང་གིས་ཐོན་པ་དང། མིང་སྒྲིའི་འཕེལ་ཚུལ་དང་བྱ་བའི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཉིད་གསལ་

བས་མཚོན་ཏེ། མིང་དང་ཚོག་སྦྱོར་ལུགས་དང། ཁམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བཞག་གི་བོད་མིའི་ཀུན་རྟོག་གི་འགྲོ་རིམ་ལྟར་བྱས་པས། ཡུལ་སྣོད་སོ་སོར་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཡང། ཡི་གེའི་སྦྱོར་བའི་ཚ་ནས་ཀུན་ལ་གཅིག་མཚུངས་དང། བརྡ་སྦྱོང་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོས་གཏམ་ཤིག་མངའ་བ་ནི་བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཞིག་གོ།

མདོར་ན། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་ནི་སྒྲ་མཚན་སྦྱོར་གློག་གི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡིག་གཟུགས་དང་དེའི་བསྟན་དོན་གྱི་བར་ན་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང། གཟུགས་དང་གདངས་གཉིས་མཐུན་པར་སོང་གཤིས། གློག་ལ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཡི་གེ་གློག་མི་ཐུབ་པ་མེད་པས། སློབ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིང་གསར་ངོ་སྤྲོད་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བསྟན་དོན་ཅི་ཡིན་ཤེས་སུ་འཛུག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན། ཡི་གེ་གང་ཞིག་སྟོན་ཐོན་ཡིན་མིན་ནི་བསླབ་སྦྱོན་མིན་དང་མི་རིགས་གང་དེའི་སྣོད་ཆ་ཡོངས་སུ་མཚོན་ཐུབ་མིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་གཞན་དག་སྤེལ་ཐུབ་མིན་བཅས་ཀྱི་ཚ་ནས་འཛིག་དགོས་པས། བོད་ལ་མི་གྲངས་ཉུང་བས་དེའི་ཡི་གེའང་རྟེས་ལུས་རེད་ཅེས་སྨྲ་བའི་ལུགས་དེ་གཏན་འགོག་བྱ་བའི་གནས་ཁོ་ནའོ། །

དྲུག་པ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གོང་སྨྲལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས། བོད་སྐད་ཆུ་ལི་མཚོན་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། །ཀླུ་ལི་སུམ་ཅུར་སྟོན་རྟེས་མིང་གཞི་དབྱེ། །རྒྱང་འཕྲལ་མགོ་ཅན་བཙོགས་འདོགས་འཇུག་དང་བཅས། །༧༠ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། དབྱངས་ཡིག་བཤད་པ་དང། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །

༡དབྱངས་ཡིག་བཤད་པ།

སྒྲོ་ར་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སུ་རུང་བའི་ཚོས་རྗེ་སྟེད་པ་ལ་སྦྱར་དང། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འགྲུར་ཁུག་ལ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་མོད། འདིར་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པར་མིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་དང་བྱེད་རྩོལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་གསལ་ཞིང་ངོའི་ཚུལ་དུ་འབྱིན་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་དབྱངས་དང། དེ་དག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གུག་གུ་སོགས་ལ་དབྱངས་ཡིག་ཅེས་བྱའོ། །

ས་སྒྲ་པཾ་ཆེན་དང་དཔལ་ཁང་འོ་ཐ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཨ་ཡིག

དབྱངས་ཡིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དབྱངས་ཡིག་ལྟར་བཞེད་པ་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་གདངས་སྟྲེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང། གལ་ཏེ་ཨ་ཡིག་མི་འདོད་ན། །ཨ་ཡིག་དབྱངས་ངེས་མེད་འགྱུར་ཞིང། །ཨི་སོགས་གང་རུང་ཞུགས་མིན་པའི། །ཀ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས། །མེད་པར་ཐལ་བ་གང་གིས་བཟློག །དེ་ཅེས་བསྟན་པ་ལྟར་སྐད་ཆའི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པའི་རྒྱས་སུ་འཁྱམས་པས། ཨ་ཡིག་དབྱངས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྐད་བརྗོ་རིག་པའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མ་ཐུན་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་བདེ་མོད། ཨི་སོགས་བཞི་ལྟར་དངོས་སུ་སྒྲུར་དུ་མེད་ཅིང། ཨ་སྒྲ། ཨཀ་ཟ་བ། ཨི་ཁུང། ཨུ་ཚུགས། ཨེ་མ། ཨོ་ལོ། ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡང་ལྟན་པས་དང་པོའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀླ་ལིར་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། །ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ། །དེ་ནས་དང། ཀླ་ལི་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་སྟེ་ནི། །དེ་ནས་དབྱངས་བཞི་དང་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུར་གྲངས་བཅད་དོ། །དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་དངོས་སུ་སྒྲུར་དུ་ཡོད་པའི་དབྱངས་ཡིག་བཞི་དང། དབྱངས་གསལ་གོ་གཉིས་བྱེད་ཀྱི་ཨ་ཡིག་བཅས་ལྟར་གཟུང་ཡང་མི་གཅོད་དོ། །

དབྱངས་ཡིག་དངོས་ནི་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་ཡིན་ཡང་ཨའི་གདངས་དེ་རང་གང་ལ་གདགས་གཞིའི་ཀ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ལས་གཞན་དུ་

མེད་པས། ཨ་ཡིག་བརྗོད་འདྲེལ་གྱིས་ཕྱིས་ཏེ་དེ་དག་མིང་གཞི་རྣམས་ལ་སྒྲུར་ན། ཨི་སྒྲ་སྟེང་དུ་བཀྱག་པ་དང། ཡུ་ལྷན་འོག་ཏུ་སྨད་པ། ཨེ་ཅན་གྱེན་དུ་སྒྲེང་བ། ཨོ་སྒྲ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱིན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གྱུག་གུ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་ཏེ། སེང་གེ་འདྲ་དང་བརྒྱ་བྱིན་མིག ། ལྷང་སྟ་འོད་མ་སྒྲེང་འདྲ་དང། །ཐང་གྱུག་དཔེ་ལྟས་བསྟན་པས་ན། །སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྟ་ཞེས་གསུངས། །༡༠ཞེས་སྒྲ་རིས་སྒྲ་རྩལ་གྱི་ཚ་ལ་དཔེ་སྒྲར་ཏེ་བཏགས་པ་ནི། ཆུ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། །ཞེས་པའི་ངོན་དང་ཡང་ཀུན་ནས་མཐུན་ནོ། །

ཨི་སོགས་དབྱངས་ཡིག་བཞི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་བལྟོས་པས་སྒྲ་རྩོལ་ཞན་ཞིང་ལྟོད་པར་འབྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་གྱིས། རྒྱས་འདྲུག་ཏུ། ཥ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། །སྟེ་བ་ཕྱིད་དང་བརྒྱད་གནས་པའང། །ཞེས་གསལ་བྱེད་སྒྲས་ཐུ་ཥ་ཡིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཞི་མོ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང། དམིགས་བསལ་ཨ་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གྲས་སུ་བཞག་པ་དང་དེ་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ལྟར་འདུ་དགོས་པར་བསྟན་ཕྱིར། ས་ཏུ་པཏ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་མོ་གཤམ་དུ་བསྡུ་བ་བཟང་ངོ། །ཨི་སོགས་དབྱངས་ཡིག་གིས་རམ་འདེགས་མེད་ན། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱང་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་སྟོན་མི་ནུས་པའི་སྐབས་ཀྱིས། མོ་ཡི་

ཡི་གེ་མེད་པ་ནི། །ཞོ་ཡིག་བཟློད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །༢༥ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

༢གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་དང་བཀླག་ཚུལ་བསྟན་པ་དང། དེ་དག་གི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

༡གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་དང་བཀླག་ཚུལ་བསྟན་པ། དབྱངས་ལ་བལྟོས་པས་གནས་དང་བྱེད་ཚོལ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་ཞིང། མིང་དང་ཚིག་དང་བཟློད་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གསལ་བྱེད་དང། དེ་དག་གི་སྒྲའི་འབྱིན་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའི་བརྡ་རྟགས་རྣམས་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །ཀ་ནས་ཨའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་སྒྲུམ་ཅུ་བོ་གང་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྟེ་བ་དང། སྒྲ་ཚོལ་དུག་ཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟར་སྟེ་བ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་གྱི་སྡ་ཕྱི་འི་གོ་རིམ་བསྟོགས་པ་ནི། དབྱུགས་ཕྱི་རྒྱ་འཕངས་ནས་ནང་དུ་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར། མཁྲིན་པ། ཤན། སོ། མཆུ་ཡས་རིམ་གྱིས་ནང་ནས་ཕྱི་ལ། དང་པོ་ཀ་སྟེ། གཉིས་པ་ཅ་སྟེ། གསུམ་པ་ཏ་སྟེ། བཞི་བ་པ་སྟེར་བྱས་པ་ནི། རྟགས་འཇུག་ཏུ། ཞོ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི། །ཤིན་ཏུ་མོ་དང་བཞི་བཞི་རྣ། །སྟེ་བ་བཞི་བ་ཡན་ཆད་

དགེ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་བསྟུན་པ་དང། སྟེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་གོང་མ་བཞི་ལྟར་སྐྱེ་གནས་མི་མཉམ་ནའང་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སོ་ནས་མཁྱེན་པའི་བར་མས་རིམ་དུ། ལྷ་བ་ཅ་སྟེ། དྲུག་པ་ཞེ་སྟེ། བདུན་པ་ར་སྟེ། བརྒྱད་པ་ཨ་ཨ་གཉིས་སྟེ་བ་ཕྱིད་དུ་བྱས་ཏེ་སྣར་མཁྱེན་པར་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད། གསལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཆུའི་གོ་རིམ་ལ་བརྟེགས་འདོགས་ཀྱི་མིང་གཞིར་རྒྱུགས་ཆེ་མིན་གྱི་ཚུལ་ཡང་གསལ་བ་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེས་པར་བྱའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་པའི་སྟོད་དུ་ཅ་ཚ་ཎ་གསུམ་དང། སྨད་དུ་ཞ་ཉ་གསུམ་གསར་དུ་བསྣན་པར་བཞེད་པ་ནི་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིད་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། འགོས་ལོའི་དེབ་སྟོན་དུ། རྒྱ་གར་ལ་མེད་ཀྱང་བོད་ལ་ཞ་དང་ཟ་དང་འ་རྣམས་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ་བཙུད། ༡༨ཅེས་གསུངས་པ་དང། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། ཅ་ནས་འཇི་བར་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་བདུན་ཀ་ཐུ་མིས་གསར་དུ་བསྣན་པ་ཡིན་ཞེས་༡༧གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མཁས་པའི་གསུངས་ཡིན་མཆི་ཡང། རྒྱགས་འཇུག་ཏུ། ཅ་སོགས་གསུམ་ནི་ཅ་སོགས་སྣྲ། །ཕ་ནི་བ་དང་སྣྲ་པར་བྱ། ། ༡༢ཞེས་འབྱུང་བས། ཅ་ཚ་ཎ་གསུམ་གྱིས་སྣ་རྩོལ་རིམ་བཞིན་ཅ་ཚ་ཎ་གསུམ་དང་མཐུན་ཞིང། ཕ་ཡིག་བ་དང་མཚུངས་པས་ཁྱེའུའི་མ་ཁོངས་

འཚོལ་བའི་བཟོ་ལྟ་ལྟུག་པར་གསལ་བས། ཅ་རྒྱས་གསར་དུ་བསྟན་པའི་ རྒྱས་སྡུ་བཞེད་པའི་དགེ་ཚོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་རིན་ཐང་ཆེ་ལ། ཡི་ གེ་འགའ་གསར་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་འདིས་ཡི་གེས་སྐད་ཆ་མཚོན་པར་བྱེད་ པ་དང། ཐོན་མིས་གསར་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཡིན་པས། ཡི་གེའི་ ངེས་ཚིག་ཀྱང་བྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛིག་དགོས་པར་ངེས་ཤེས་ འཛིངས་སོ། །

༢། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་ལ། གསལ་བྱེད་དངོས་ཀྱི་དབྱེ་ བ་དང། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། སྤྱ་མ་ལ་ནང་གསེས་བཞི་སྟེ།

ཀཱུ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ཡི་གེའི་གདངས་སྐྱེད་པའི་གནས་ བརྒྱད་དེ། མཁྲིན་པ་དང། ལྕེ་དང། སྤྱི་བོ་དང། ཁོག་པ་དང། ཀྲན་དང། ལྟེ་ དང། སོ་དང། མཆུའོ། །དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མཁོ་བའི་གནས་དག་ཆེ་ ཤོང་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་གྱི་ལྟེ་ལ་ལྟེ་རྩེ་ལྟེ་ལྕད་ལྟ་བུ་ཕྱེ་བས་མང་དུ་ཡོད་པས། འདིར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་གནས་ལ་བསྡུས་ན། ཀ་ཁ་ག་ ང་འ་ཧ་ཨ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་མཁྲིན་པ། ཅ་ཚ་ཛ་ཉ་ཏ་ཐ་ཌ་ཎ་ཤ་ས་རྣམས་ ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྲན། ཏ་ཐ་ད་ན་ཟ་ལ་ས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སོ། པ་ཕ་བ་མ་ཨ་ རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་མཆུ། བ་ཡི་ག་ལྟེ་རྩེ་དང་ཉེ་བའི་སྤྱི་བོའི་སྟེང་ཕྱོགས། ང་ ཉ་ན་མ་བཞི་རང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སུ་མ་ཟད་སྣ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་མུ་ཏིག་

ཕྱིང་མཇོས་སྒྲ་གསུངས་སོ། །

ཁ། སྒྲ་རྩོལ་གྱི་སྐོར་ནས་ཕྱེ་ན། སྒྲའི་རྩོལ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་རྩོལ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲ་འཕོན་པའི་བྱེད་རྩོལ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལའང་འཕོན་ཆེ་ཆུང་གིས་དབྱེ་བས། གླ་ང་ཌ་ཊ་ན་མ་ཌ་ཥ་འ་ཡ་ར་ལ་ཏ་ཝ་རྣམས་དང། ཨི་ཡུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་ནི་སྒྲ་ལྡན་དང། ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ཏ་ཐ་པ་ཕ་ཙ་ཚ་ཞ་ཟ་ཤ་རྣམས་ནི་སྒྲ་མེད་དང། སྒྲ་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་ཚེ་དབུགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཞ་ཟ་ཤ་ཏ་ཨ་ཨི་ཡུ་ཨེ་ཨོ་རྣམས་སྲོག་ཆེན་དང། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་སྲོག་ཆུང་དང། སྐོས་སུ་ཞ་ཟ་ཤ་ཏ་རྣམས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དབུགས་དྲོ་བར་འབྱེན་པས་དྲོ་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། གོང་གི་སྒྲ་མེད་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་དང་བསྡུར་ན་སྒྲ་འཕོན་ཆུང་བས་དེ་སྐད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནང་གི་རྩོལ་བ་ནི། མཁྲིན་པ་གང་དས་ནས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཨ་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི་སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཕྱེ་བའི་རྩོལ་བ་ཅན་དང། ཨ་ཡིག་མཁྲིན་པ་མ་ཕྱེ་བར་བརྗོད་པས་བཅུམ་པའི་རྩོལ་བ་ཅན་དང། ཡི་གེའི་གནས་རྣམས་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞ་མ་གཏོགས་པའི་སྟེ་བ་ལྡའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཕྱད་པའི་རྩོལ་བ་ཅན་དང། འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་དེ་དག་ལས་ལྷོད་པའི་ཕྱིར་ཡ་ར་ལ་ཞ་རྣམས་ཐུང་ཟད་ཕྱད་པའི་རྩོལ་བ་ཅན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ག

ཤན་སོགས་ལ་བྱེད་རྩོལ་གྱི་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་རྒྱས་ལྟར་མ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཀ་ཅ་ཏ་བ་ཅ་ལྟ་གོ། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ལྟ་མ་ནི་ང། ག་ཇ་ད་བ་ཌ་ཥ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་མོ། ང་ཉ་ན་མ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མོ། ར་ལ་ཏ་ཡ་བཞི་མོ་གཤམ་དུ་བཞག་ལ། ཡ་ཡིག་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཞན་པས་མཚན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་མོད། ཧོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། །སྟེ་བ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་གནས་པའང། །སྟེ་ཚན་ལྟ་རྡུ་ཏི་ལ་བྱས་ནས། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་བསྡུན་ཏེ་མོ་གཤམ་དུ་བསྟན་སོ། །རྒྱས་གསུམ་བསྡུ་ཚུལ་ལ། མོ་ཡི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་ནི། །འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དགུང་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མོ་དང་མོ་གཤམ་གཉིས་མོ་རྡུ་བསྡུས་པས། ཧོ་དང། མོ། མ་ནི་ང་གསུམ་དུ་བྱས་པ་འདི་འང་ཐོན་མིའི་ལུགས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་སོ། །

ཕྱི་མ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ལ། མཐའ་རྟེན། འཕྲལ་བྱེད། ཡང་འཇུག་མགོ་ཅན། འདོགས་ཅན་དང་ལྔ་སྟེ།

ཀཏྟེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཀང་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཀང་གིས་བཅུ་བོ་དེ་དག་གིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་རྟེས་སུ་ཁྱད་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཡི་གེ་ནི་བཅུ་སྟེ། ཀ་ང་ད་ན་མ་འ་ར་ལ་ས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་མིང་གཞི་དག་གི་རྟེས་སུ་འཇུག་པས་རྟེས་འཇུག་དང། ཚིག་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་རིལ་བོའི་མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་བྱེད་

བས་མཐའ་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོའི་གང་རུང་མ་ཞུགས་
པའི་མིང་གི་སྨོན་བ་ཞིག་བོད་སྐད་ལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས། སྲུས་ཅུ་བའི་ཙ
བ་ལས། སྟོན་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང། །མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལྟར་
པའང། །ཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ་སྲུས་འབྲེལ་ཡོད། །ཚུ་ལི་བཞི་ལས་གང
འབྲེལ་ཡང། །རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་མ་ཞུགས་ན། །མིང་གཞན་སྨོན་བ་ཡོད
མི་སྲིད། །ཅེས་དང། རྒྱས་འཇུག་ལས་ཀྱང། ཞོ་ཡིག་དེ་དག་རྣམས་ལ
ཡང། །འཇུག་པར་བཅས་པ་མེད་པར་ནི། །མིང་དང་ཚིག་ཀྱང་གསལ་མི
ཀུས། །ཞེས་བསྟན་པས་ང་ལྟའི་སྐད་ལ། ཀ་བ། ཥཊ་མ། ལུ་ཀུ། ཁ། ང་ཚོ
ཟ། ཕ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནི་ཡི་གེ་ཟོར་ཡང་བའི་ཕྱིར། རྒྱང་བ་འཕྲལ་ལ་འ་མཐའ
དགོས། །བཅོ་གས་པ་བུ་དྲུག་ཅན་ལ་སྟོངས། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་བསྟུས་པ
མ་གཏོགས། ཕད་དང་རྣམ་དབྱེ་སྨོན་ཚུལ་དང་མིང་མཐའ་འདྲེན་པ་སོགས
ཀྱི་སྐབས་སུ་རྗེས་འཇུག་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ཅན་གྱི་མཐར་འཛིན་མཐའ་ཅན
ཉིད་དུ་བལྟ་དགོས་ཕྱིར། བརྡ་སྨོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྗེས་འཇུག་དངོས་དོན་གང
དུའང་མེད་པའི་མིང་གི་སྨོན་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེས
འཇུག་བཅུ་ལས། ཀ་ད་ཝ་བཞི་ཞོ་དང། ང་མ་འ་གསུམ་མོ། ན་ར་ལ
གསུམ་མ་ནིང་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་སི་ཏའི་ལུགས་དང། ཏ་ཐ་ཝ་ཀ་ཡ
ཞོ། ཀ་ང་ན་མ་ར་ལ་ཏུ་ཀ་མོ། འ་ཡིག་ཀཅིག་ཏུ་མ་ནིང་དུ་ཕྱེད་པ་ལས། ས

མས་རྒྱན་སྤྲུད་ཀྱི་སྒྲའི་སྒྱོར་ཚུལ་ལྟར་དང། ཕྱི་མས་ཨེ་ལྟན་གྱི་སྒྲའི་ཐོབ་ཐང་དང་བསྟན་པས་གཉིས་ཀཱའང་ཐོན་མེའི་དགོངས་པར་རེས་སོ། །

ཁ། སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེམིང་གཞི་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་རང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་དག་གི་སྟོན་ལ་སྒྲུར་ནས་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ལྟ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་མ་འདྲེས་སོ། །དེ་རྣམས་མིང་གཞི་དག་གི་སྟོན་ལ་འཇུག་པས་སྟོན་འཇུག་དང། རང་གི་སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་དེའི་སྒྲ་གང་རས་རྣམས་རང་རྒྱང་བའི་གང་རས་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུར་བཞམ་འདེད་པས་འཕུལ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི་རྒྱས་འཇུག་ལས། ཥོ་ནི་ཥོ་དང་མོ་ལ་འཇུག །།མོ་ནི་མོ་དང་མ་ནིང་ལ། །མ་ནིང་ཡང་ནི་ཥོ་མོ་ལའོ། །ཤེན་ཏུ་མོ་ནི་མ་ནིང་དང། །མོ་དང་ཤེན་ཏུ་མོ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྟོན་འཇུག་གི་ཥོ་བ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཥོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཙ་དང། མོ་ཡིག་ག་ང་ཌ་ཎ་ན་ཌ་ཞ་ར་ཤ་ས་བཅས་བཅུ་དྲུག་དང། མ་ནིང་ག་ཡིག་ནི། ཥོ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཙ་གསུམ་དང། མོ་ཡིག་ཎ་ན་ཞ་ཡ་ཤ་ས་བཅས་བཅུ་གཅིག་དང། མ་ནིང་བ་ཡིག་ནི། ཥོ་ཡིག་ཀ་པ་དང། མོ་ཡིག་ག་ང་བ་མ་དྲུག་དང། མོ་ཡིག་འ་ནི། མོ་ཡིག་ག་ཌ་ད་ཎ་དང། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཙ་བཅུ་དང། ཤེན་ཏུ་མོ་མ་ནི། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཚ་དང། མོ་ཡིག་ག་ཌ་ད་ཎ་དང། ཤེན་ཏུ་མོ་ཡིག་ང་ཎ་ན་

བཅས་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་ལ་སྣྲ་ཏེ། གས་འཕྲལ་ཐོག་མར་ཆགས་ནས་ དབྱར། །དས་འཕྲལ་ལྷ་རྩེ་ཀློད་པ་ལས། བ་མས་འཕྲལ་བ་ཐོག་མར་ནི། མཚུ་བཅུམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་སྣ། །འས་འཕྲལ་གྲེ་བའི་ཕུག་ནས་དབྱར། ། ཞེས་པའི་བཀླག་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་ཡས་ནས་མས་རིམ་དུ་ཆོག་དབར་ གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་སྒྲ་ཟུར་ཐོན་པར་བཀླག་གོ། ཨ་ལ་ཥའི་ ཡིག་ལེགས་བཥད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། དེ་ལ་ཡང་ར་ལ་གཉིས་ལ་འཕྲལ་ ཕྱེད་ཐོབ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྒྱང་བ་ལ་འཕྲལ་མི་འཐོབ་ཀྱང་མགོ་ ཅན་དུ་ཾ་འདོགས་ཅན་ཿས་ོང་བ་ན་འཕྲལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱེད་འཕྲལ་ཐོབ་ པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཞེས་བྱའོ། །༢༥ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བརྗོད་ཅེས་པ་ལྟ་ བུར་ར་དང་ཌ་གཉིས་རྒྱང་བ་ལ་འཕྲལ་བྱེད་མི་འཇུག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལྟན་ དུ་སྣྲ་ཚེ་ད་གཐོད་བ་འཕྲལ་ཐོབ་པས་འཕྲལ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ནི་རྒྱང་བ་ ཁོ་ནར་མི་འཛིན་པར་བརྗེགས་འདོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཅམ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན། མདོར་ན་སྟོན་འཇུག་ལྟ་བོ་ནི། །རང་རང་སྟེ་བར་ འཇུག་མི་སྲིད། །༣০ཅེས་དང་། འགྱེད། འགྱོད། འཕྲུར། འཕྱོར་ལྟ་བུར་སྟོན་ འཇུག་འཡིག་རང་སྟེའི་ཡ་ཡིག་ལ་འཇུག་དགོས་པའང་སྣང་བས། འདི་ ནི་གས་འདོགས་ཅན་མ་སྣྲ་ཀྱང་མིང་གཞི་རྒྱང་བར་འཕྲལ་བྱེད་དེ་རང་ཐོབ་ པས་གཙོ་བོ་མིང་གཞི་ལ་སྣྲ་པ་དང་། བརྗོད་འཕྲལ་བ་ཡིག་ཁོ་ནར་ངེས་

ཤེད། འདོགས་བཞི་ཅན་ལ་གས་འཕུལ་སྒྲོང་བའི་གནད་མ་ཧོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཡང་འཛིན་གྱི་ཡི་གེ་མེར་གེན་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱམ་རྒྱལ་གྱིས། སྲུས་ཐུ་བའི་རྒྱ་བའི་ཚོགས་ལ། གསུམ་པ་བཅུ་བ་ཡང་འཛིན་སྟེ། །༢༧ཞེས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཡང་འཛིན་གཉིས་རྒྱ་བའི་དངོས་བསྟན་དུ་བཅོས་པ་དང་། དབྱངས་ལྷན་རིག་འི་འདོད་འཇོས། རྟེས་འཛིན་བཅུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སམ། བསླབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། །ཞེས་དང་། སྔོན་སྒྲོར་ལེགས་མཛད་མཁས་རྒྱམས་དང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་འཛིན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་མང་དུ་འབྱུང་བས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་༢༢ནི་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མགོ་འདོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྔོ་དགེ་ལྷ་མ་ཧོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས། ཡང་འཛིན་གཞིས་བྱེ་དགོས་པར་སྲུས་ཏྲགས་གཞིས་ཀར་ཚོགས་ཅིག་ཏུ་ཀྱང་མེད། ༢༣ཅེས་ཡང་འཛིན་ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཤོགས་ལྷོང་སྒྲོ་མང་ཡང་། བཅན་པོའི་སྒྲ་དུས་ཀྱི་བཀའ་གཅོགས་ཇོ་རིང་དང་ཡིག་ཆེང་རྒྱས་སུ་རྟེས་འཛིན་ན་ལའི་རྟེས་སུ་ཏ་ཡིག་དང་། གཅ་བ་མའི་མཐར་ས་ཡིག་སྟྲང་པའི་མིང་བཏ་མང་དུ་བྱུང་བས། བྱ་བའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དང་། །སྒྲ་གཅིག་མིང་དོན་མི་གཅིག་པ། །སྟོན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡང་འཛིན་སྟེ།

།དོན་ཐོབ་རྗེ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན། །༢༠ཞེས་པ་ལྟར་ཡང་འཇུག་གི་སྒྲོར་
བ་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་ངེས་སྦྱོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ས་བཅ་
གྱི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། ད་ས་དག་ནི་ཡང་འཇུག་གོ། ད་ནི་ན་ར་ལ་རྣམས་
ཀྱིའོ། །ས་ནི་ཀ་ང་བ་མ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེས་འཇུག་བཅུ་
ལས་ད་ས་གཉིས་གཞན་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོར་བས། གནའ་དུས་འ་ལ་སའི་
ཡང་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་བཀས་བཅད་ཏེང་མའི་སྐབས་སུ་འ་མཐའ་དངོས་སུ་
སྒྲ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་བསྡུས་པས་དེང་སང་མི་སྣང་སྟེ། གནའ་བོའི་
ཡིག་ཆེང་བུ། དབས་ད་ཕྱི་ཚོད་ཀྱི་བྱ་དགའར། ༢༥ཞེས་དང། བཅོམ་ལྡན་
འདས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འདུན་སར་བཞག༢༧ཞེས་དང། རྗེས་འཇུག་ཀ་ང
བ་མ་འའི་རྗེས་སུ་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྟེ་ཡིག་བར་ཚེག་མ་ཕྱེ་བར་སྒྲ་པ་ཤིན
ཏུ་མང་བས་གསལ་མོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལ་དོན་གྱི་རྩ་ཡིག་རར་བསྡུས་ཀྱང
ཡང་འཇུག་ཏུ་འགྲུལ་ཕྱིར་དོར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་ལུ་ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་རྩ
ཡིག་མ་གཏོགས་ར་ཡིག་ལ་དོན་དུ་མི་འདོད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུག་པ
དང། མེར་གེན་མཁན་པོས། རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཀ་ང་བ་མ་འ་རྣམས་ལ་ས
ཡང་འཇུག་སྒྲ་རྩང་བའི་ཕྱིར་སྟེ་དང། རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ན་ར་ལ་གསུམ
དུ་ད་ཡང་འཇུག་སྒྲ་རྩང་བས་ཏེ་དང། ༢༧ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགྱེ་བས
ཤེས་སོ། །འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་ངེས་པའི་

ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དཔལ་རྒྱུད་ལ་འཆད་ས་སྦྱར་དགོས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

བ། མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་ར་ལ་ས་གསུམ་གྱི་མགོ་ཅན་དུའང་འགྲོ་སྟེ། དེ་དག་མཐའ་རྟེན་བཅུ་ལས་འཡིག་མ་གཏོགས་པའི་གཅ་ད་བ་བཞི་ལ་གསུམ་གྱི་ནང། མ་ན་གཉིས་ལ་ར་དང་ས་བརྟེག་རྩང་བ་དང། འཕྲལ་རྟེན་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་མིང་གཞི་རྒྱང་བ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས། ཀ་ཏ་གཉིས་ལ་གསུམ་གཉ་ལ་ར་ལ་གཉིས། ཉ་ལ་ར་ས་གཉིས། བ་ལ་ས་ལ་དགཅ་ལ་ར་ས་ཟུང། ལ་ཡི་སྒྲོས་བུ་ཅ་དང་ཏ། ང་གཅིག་བུ་ར་ཡི་བུ། ར་ས་འཇོན་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་སྟེ། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཞ་ཞ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་སོ། །ཏ་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི་མགོ་ཅན་གྱི་མིང་གཞི་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་ཐོག་མ་ལྟར་འདུས་ཏེ། ཀ་སྟེར་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དགུ་ཅ་སྟེར་ལྟ། ཏ་སྟེར་བརྒྱད། པ་སྟེར་བདུན། ཅ་སྟེར་གསུམ་ཡོད་པ་དང། ཕྱི་ནས་བཤད་འགྱུར་ལྟར་ཁ་ཏ་ཏ་ཐ་ཏ་ཐ་ཏ་ཐ

འཇིག་རྟེན་ན་མ་ནིང་གི་རིགས་ནི་ཕོ་མོ་གང་དང་ཡང་སྟེབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཅུ་བས་ལ་པའི་ལྷག་མ་རྣམས། མོ་ཡི་ཡི་གེ་ནང་ནས་ནི། །འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱུང་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་དང་མོ་གཟུགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཀུན་སྒྲ་རྩོལ་ཞན་ཅིང་ལྷོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱིན་པ་དང་། མ་ལས་བུ་འབྱུང་བ་ལྟར་མགོ་འདོགས་འཕུལ་རྟེན་གྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ལས་ཕྱུང་བས་མོར་ཤེས་ཏེ། མོ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་རྒྱ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགོ་འདོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྒྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཟུར་དུ་མ་ཕྱེ་བ་ནི། དེ་དག་མགོ་འདོགས་གང་དུ་སྦྱར་ཡང་སྒྲ་རོལ་མིང་གཞི་སྐབས་དང་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་གནད་ལ་གཏུགས་སོ། །

ར་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཀ་ཁ་ང་ཇ་ཉ་ཏ་ད་ན་པ་མ་ཙ་ཛ་རྣམས་དང་། ཨ་ལ་ཤས་ཆ་ཡིག་ཀྱང་ར་མགོར་དྲངས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཆུང་། ལ་མགོ་ཅན་བཅུ་སྟེ། ཧཱ་ཧཱ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ། །ས་མགོ་ཐོབ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཨཱ་ཨཱ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་བཅས་ཁྱོན་སྟོམ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་སོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཡ་བཏགས་ཐོབ་པ། ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་བརྒྱད་དང་། ར་བཏགས་སྟོར་བ། ཤ་ཤ་ཤ་ཤ་ཤ་ཤ་ཏ་ཏ་ཏ། ཞ་བཏགས་ཅན་ཏ་ཏ། ལ་མགོ་ཅན་ལ་འདོགས་བཞི་ཤྲུངས་པ་ཏ། ལ་བཏགས་མགོ་ཅན་གང་ལ་ཡང་སྒྲ་ཏ་ཁེད་པར་མ་ཟད། ར་མགོ་ཅན་ལ་ར་བཏགས་ཤྲུངས་

པ་ནི་མིང་གཞི་གཅིག་ལ་སྟེང་འོག་ཏུ་སྒྲ་འདྲ་བ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པོ། །དེ་དག་ལས་ལྷ་ནི་ལྷང་བུ་དང། ལྷ་ནི་གྲངས་ཀ་དེའི་མིང། ལྷ་ནི་ལྷོག་དང་ལྷུགས། ལྷ་ནི་ལུག་ལྷགས་ཞེས་པ་དྲུག་སྒྲ་བསྡུས་པའི་སྐབས། སྣ་ནི་བསྣལ་སྟོལ་བསྣལད་སྟོལད་ཅེས་པ་མ་གཏོགས་འཇུག་པ་མེད་པས་འདི་དག་མཚོ་ཅན་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཆེས་ཉུང་བའི་ཡི་གེ་དག་ཡིན་པོ། །བཅོས་ལྡན་འཕུལ་བ་ཡིག་ཁོ་ནར་དེས་ཤིང། ལ་མཚོ་ཅན་ལ་ལྷ་ལྷ་གཉིས་མ་གཏོགས་འཕུལ་བྱེད་གཏན་ནས་མི་འཇུག་ཅིང། ར་མཚོ་ལྷེ་རྩེ་འདར་བས་དང། ལ་མཚོ་ལྷེ་ལྷོད་ཅིང་རྒྱ་བསྐྱེད་པས་དང། ས་མཚོ་སོ་ཡི་བར་ནས་འབྱིན་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ཡོད་ཚོ་ཐོག་མར་འཕུལ་དང། དེའི་རྗེས་སུ་མཚོ་ཅན། མིང་གཞི། འདོགས་ཅན། དབྱངས་ཡིག་རྗེས་ཡང་འཇུག་རིམ་གྱིས་རྒྱར་ཐོན་པར་གློག་གོ།

ཅ། འདོགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡ་ར་ལ་ཨའི་འདོགས་བཞི་ལས། ཡ་བཏགས་ཅན། ཀ་ཁ་ག་ང་ཚ་ཛ་ཝ་ཉ་ཏ་ཐ་ད་ན་པ་ཕ་བ་མ་ཀཱ་ཏ་ཐ་ད་ན་ཕ་ཡ་ཤ་ས་ཧ་བ་ཅ་ཀ་ཁ་ཏ་ཐ་ད་ན་ཕ་ཡ་ཤ་ས་ཧ་ཀ

ལྷ་ཏུ་འགོད་པ་ཡིན། ཞེས་བས་པ་སྟེ་ལ་གདགས་སུ་མེད་དོ། ཡ་ར་ལྷ་གསུམ་འདོགས་ཡོག་ཏུ་གྱུར་ཚེ་དེ་དག་གི་རྟགས་ཅམ་ལས་མི་འབྱེ་བ་ནི། བཏས། བཏེད། བཆྭ། བརྫས། ལྷ་བུར་འཕྱལ་བྱེད་སྒྲུར་ཚེ་མགོ་ཅན་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་མ་གཏོགས་འདོགས་ཅན་སྟོན་འཇུག་གི་སྒྲུར་གཞིར་མ་གྱུབ་ཀྱང། བཆ་བཆག་ལྷ་བུར་ར་ཡིག་རྒྱང་བར་འཕྱལ་བྱེད་མི་འཇུག་པས་ལ་ཡིག་དངོས་འབྱེ་བཞམ། ལ་ཡིག་མགོ་ཅན་དང་འདོགས་ཅན་གཉིས་ཀར་རང་གཟུགས་བྱེ་བས། བལྟས། བལྟད། བཆགས། ལྷ་བུར་སྟོན་འཇུག་བའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་རམ་སྣམ་སྟེ། མགོ་འདོགས་གང་དུའང་མ་སོང་ན་ལ་ཡིག་རྒྱང་བར་འཕྱལ་བྱེད་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ནི་ཏོན་དང་ཏེ་བོ་དང་པ་ཏ་དང་། ཐ་ནི་ཐྲིག་ཐྲིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་མཚོན་པ་ལ་འཇུག་པས་དེ་གཉིས་འཇུག་པ་ཉུང་ཞིང་། ལེགས་སྒྲ་མ་གཏོགས་བོད་ཡིག་ལ། ལྷ་ཡི་འདོགས་ནི་མི་ཧོར་བའི། ། མཚན་མ་ཅམ་ལས་སྒྲ་མི་འཇུག །ཇ་ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་པའི་མཚོན་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཅམ་ལས་སྒྲའི་བརྗོད་པ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པས་བོད་ཡིག་ལ་འདོགས་ཅན་སྒྲགས་མཉན་བྱུང་བ་སྟེ། གྲ་དང་ཕྱ་ལྟ་བུ་ལས་ཡ་ར་ལ་གསུམ་ཕན་ཚུན་བཙེག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྒྲའི་བརྗོད་པ་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ཀྱི་བཏ་ལ། ཏ་ས་ཞེས་པཉྩ་པ་ནི་ལེགས་སྒྲ་ཀྱི་ཤྲད་དོད་དུ་སྒྲ་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཇོ་དང་ས་ཞེས་འབྱེའོ། །

དྭ་ལ་དོ་བ་དང། དོ་རྗེང། དོགས་པ་ཞེས་པ་བརྡུངས་ནས་གནས་ཡང། ད་ལྟ་ཕ་བཏགས་སྒྲངས་པ་ནི་ཕ་བཏགས་ཅན་ལ་དབྱངས་སྤྱོར་མེད་པའི་གནད་ལ་ཐུག་གོ། ཆུ་དང། ལྷ། ཀྱ་ནི་ལོ་ཐུའི་དགོས་མཁོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དོད་བོད་སྐད་དུ་སྒྲུར་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐུལ་ནས་བགྱིག་མི་རྒྱང་བ་དག་ལས། བོད་སྐད་རང་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་འདོགས་ཡིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ། ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་བསྟན་པ།

ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་ནི་བརྒྱད་དེ། སྣ་དང་སྐད། མིང་དང་མཚན་མ། བརྡ་དང་ཐ་སྙད། ཚིག་དང་དོན་རྣམས་སོ། །སྣ་ནི། འདིར་མཉན་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཟིན་པའི་སྣ་སེམས་ཅན་ལ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཡི་གེའི་གདངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མིང་དང་ཚིག་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲེས་བུའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དེ་ཡིན་པ་དང། ཡི་གེའི་གདངས་སྒྲེད་པའི་གནས་རྣམས་ཤེས་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་སྒྲ་ལ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་གཉིས། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཅན་ལ་དོན་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་བཅས་བཞི་དང། ཡང་སྙན་མི་སྙན་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཀུན་ཀྱང་མཉན་བྱ་ཡིན་ཡང། བརྗོད་བྱའི་

དོན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བས། ཞེ་ལྷ་ལོ་ཆེན་དང། ཀོང་སྤྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། དེ་ལ་སྒྲ་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་ཅིང་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང། རྟོག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དང། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག་གོ།

སྐད་ཆ་ནི། སྐད་ཆའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། བོད་རྒྱ་སོག་པོ་ལ་སོགས་པའི་མི་རིགས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕན་ཚུན་བར་བསམ་བློ་རྟེ་བྱེད་དང་ཀུན་རྟོག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྐད་ཆ་རིས་སུ་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡི་གེ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་ངག་སྐད་དང་ཡིག་སྐད་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་དང། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ངག་སྐད་ཁོ་ན་དང། སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་ཕྱིས་བྱུང་དང་འགྱུར་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་རྟོག་གོ། སྐད་ཆ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཚེ་རང་རང་གི་ཡི་གེས་མཚོན་བྱ་ཡང་སྐད་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཡི་གེའི་བཀླག་གདངས་ཀྱང་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་འཛིན་ཡུལ་ནི་བོད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་ཏེ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སྒྲས་ཆུར་རེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་ནི། ཞེ་ལྷ་ལོ་ཐུ་བས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་

དགས། ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང། བཏང་སྙོམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན་ཞེས་དང། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མངོར། རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ནི་མིང། ཞེས་གསུངས་ཀྱང། བོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡི་གེ་འདུས་པ་ཙམ་གྱིས་མིང་དུ་མ་གྲུབ་པ། ཁཏ། ས་གཱཡ་ཏྲ་དང། རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་མིང་དུ་མ་ངེས་པ། བདེ་སྐྱིད་ཕན་སྲུམ་ཚོགས། མེ་ཏོག་དཀར་བོ་མང། ལྷ་བུ་དང། མིང་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་མི་སྟོན་པར་མ་ངེས་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཕྱག་ན་པད་མ། སྐར་མའི་སྟང་བ། ལྷ་བུའོ། ཡི་གེ་ཉིད་མིང་མ་ཡིན་ཡང་ཡི་གེ་ལས་གྱུད་ན་མིང་མེད་པས། ཡི་གེ་ནི་མིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་གོ། ཞེབ་ཏུ་མིང་གི་རྣམ་གཞག་ལས་རྟོགས་པར་ཞུའོ། །

མཚན་མ་ནི། སྟྲི་ར་མཚན་མ་ཞེས་པ་རྟགས་མཚན་གྱི་དོན་དུ་གོ་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང། འདིར་མིང་གིས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་མཚོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པའི་ཚ་ནས་མཚན་མ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། མིང་ངམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་དམིགས་པའོ། །

བཏ་ནི། གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོའི་རྩ་བ་ལས། བཏ་ནི་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྱེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་སྟྲི་འི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །২৫ཞེས་པ་དང། དེ་ལ་བཏ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། ২০ཞེས་གསུངས་པས། མིང་དང་མིང་ཅན་འབྱེལ་བར་

བྱས་ནས་སྒྲ་དང་དོན་སྤྱི་འི་རྣམ་པ་འཆར་ཞིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་པ་དཔེར་ན། མེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་དངོས་པོ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ། སྟོན་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གིས་དོན་སྤྱི་ཚུལ་དུ་དང། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་སྤྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་ཡང་མིང་དོན་ངོ་འཛིན་ནས་བརྡ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྤྱི་བརྡ་ལ་ངག་གི་བརྡ་ཁོ་ནས་མ་ཁྱབ་པར་སྣང་ཚོགས་ཡོད་པ། སྣན་ངག་མེ་འོང་བ། ཟུར་དང་རྣམ་པས་མཚོན་པའི་དོན། །ཐུ་ཐྱིར་ཐུ་མོ་ཞེས་པར་བརྗོད། ।རླུང་ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་མོད། འདིར་ངག་དང་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་བརྡ་ལ་གོའོ། །

ཐ་སྙད་ནི། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བཏགས་པའོ། །

དཔེར་ན། དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཕོར་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཚེ་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཏེ། འདི་ནི་ཕོར་བའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་དང། ཕོར་བ་ཞེས་བགྱ་བརྗོད་པ་ནི་བརྗོད་པ། དངོས་པོ་དེ་ཕོར་བ་ཡིན་པར་གོ་ནས་སྐྱོམ་སོགས་བཏང་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོ་ཁོ་ནས་ཐ་སྙད་གཏགས་སུ་མེད་

བས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། ཁམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། ཁམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁེ་བས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་གྱི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཚ་ནས་མིང་དང། ཚོས་དེ་མཚོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་མཚན་མ། སྤར་མེད་པ་ལ་གསར་དུ་སྒྲུར་པས་པན་ཚུན་གོ་བརྡོད་པར་བྱེད་པས་བརྡ་དང། འཇུག་ལྟོག་གི་ལས་བྱེད་པའི་དགོས་པར་དམིགས་ཏེ་བརྗོད་པས་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱའོ། །

ཚོག་ནི། དེ་ལ་མིང་དུ་མ་འདུས་པ་དང། དོན་གྱི་ལྡོད་པར་སྟོན་པ་དང། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ནི་ཚོག་ཁོ་ན་ཞེས་འདོད་པ་སྟེ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང། བོད་སྐད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་ཅེས་པ་ནི། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཚོག་ཐད་སྒྲ་མིན་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐར་པ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་བྱལ་ཞིང། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་སྒྲ་ནས་སྐབས་བབ་ཀྱི་བསྟན་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་ཚོག་གི་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དོན་ནི། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། ། སྒྲོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྫོད་རྒྱང་ཡིན་པས་བརྫོད་བྱར་འགྱུར་རྒྱང་ཡིན་ཡང་བརྫོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བརྫོད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྱིས། གང་

ཞིག་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྟོད་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ནི་བརྟོད་བྱ་ དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་བརྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིའི་དོན་ཞེས་ པ་ཡང་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་གཞི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སོ། །

ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཏུ། ཀུན་ཀྱང་ཟིན་པའི་སྒྲ་དང་ཡུལ་གྱི་སྐད། ངོ་བོའི་ མིང་དང་མཚོན་བྱེད་མཚན་མ་སྟེ། གོ་བྱེད་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྟོད་ འཇུག །ཚིག་དོན་གནས་བརྒྱད་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་ཏོ། །དོན་དམིགས་སྒྲ་ བྱང་མ་ཐུན་སྟང་ཐུན་མོང་གྲགས། །མངོན་ཞེན་རིམ་པའི་ཚོས་ལྟ་ལྟན་པར་ སྐྱེ། །རཀ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣི་ ལྟར་འཇུག་ན་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་འཛིན་པའི་ཏོའི་དབང་གིས་ འཇུགཏོ་རེ་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ན་ཤེས་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ བྱེད་པའི་ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མིང་ཅམ་ཐོས་ ཀྱང་དོན་ངོ་མ་འཛིན་པཉམ་དོན་མཐོང་ཡང་མིང་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གང་ ཟུང་ཞིག་ལ། བར་སྐབས་ཤིག་ལ་མི་གཞན་གྱིས་མིང་འདི་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ ནོ། །དོན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ་ཞེས་མིང་དོན་ངོ་སྤྲད་པའི་རྟེས་སུ་གོ་བརྡ་ འཛིན་པ་དང། ཕྱིས་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་མཐོང་ཚེ་འདིའི་སྙམ་པར་ཞེན་ ཏེ་གོ་བར་ནུས་པ་དང། དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་ཤིང་ཁྱབ་ པས་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་དམིགས་པ་ལས་སྒྲ་དང། སྒྲ་

ཐོན་པ་ལས་དོན་བསྟན་པས་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་བློ་ཚུགས་ཐུབ་ཅིག་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

བརྒྱད་པ། ཞར་བྱུང་སྤྱིས་ཡིག་བཀའ་བ།

སློབ་དཔོན་ཐོན་མེས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བཟོ་བརྩམས། མིང་དང་ཚིག་གི་བཏགས་པའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཕྱོགས་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉིར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བོད་སྐད་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་མཚུངས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་བོད་ལ་འབྲི་བའི་ལྷད་དུ་སྤྱིས་ཡིག་གི་འབྲི་སྲོལ་ཡང་གསར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དག་ལས་བྱུང་བའི་མིང་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བཙུད་པའི་ཚེ། བ་དན། བསྐལ་པ། ཅན་དན། སེང་གེ། མར་གྲ། གུར་གུམ། ཙུ་ཏི་གལ་བུ་སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་བོད་ལྟ་བསྒྱུར་པ་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཕྱིའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོངས་སུ་སྟོར་པས་བོད་རང་ལྟར་བགྱི་དགོས་ཀྱང། བྱ་ཀར་ཏ། ནྱ་ཡ། ས་ཐ། དཏྲེ། རགྱ། ཎ་ཐ། ཏ་ཐ་ཐ། བཏུ། ས་ཧ། ཀཏ་ཀ། ལྟ་ཏ། ལྟ་བུ་ལེགས་པ་བས་བྱིས་པའི་མིང་དག་གི་གདངས་ནི་ངེས་པར་དུ་རྒྱ་གར་ཕྱིད་བཞིན་བགྱི་དགོས་པས། བོད་ཡིག་ཏུ་

ཡོད་པས་བོད་དང་འཕྲལ་བར་མི་བྱེད། །

སྤྱགས་ཡིག་གི་དབྱངས་གསལ་ལྟ་བཅུ་ནི། ཨ་ཨླ་ཨི་ཨྱ་ཨུ་ཨྲུ་ཨ་ཎ་ལི་ལྀ་ཨེ་ཨཻ་ཨོ་ཨཽ་ཨཾ་ཨཿཀ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་དང། ཀ་ཁ་ག་ཆ་ང། ཚ་ཛ་ཉ་ཏ་ཐ་ད་ན། པ་ཕ་བ་མ། ཡ་ར་ལ་ཤ། ཧ་ཀྵ་ས་ཧ། ཨཱ། སྐྱེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་བཞི་ཡོད་པ་སྒྲའི་སྟོར་བ་དངོས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་གློག་ཚུལ་ལ་སྣང་ཐང་ལོ་ཐུ་བས། སྤྱགས་ཀྱི་གློག་ཚུལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་ཐུང་བ་གཅིག་ཡིན་བཟློག །རིང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་དུ་བཟློག །ཤིན་ཏུ་རིང་བ་གསུམ་ཡིན་བཟློག །ཐུ་ཏ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགྲེང་བུ་ན་ངོ་ཡོད་གྱུར་ན། །རིང་བོ་ཉིད་ཕྱིར་འ་འདོགས་འཕྲལ། །མིང་གི་ཐོག་མར་སྟེ་བ་ཡི། །གསུམ་པ་འས་འཕུལ་བཞིན་དུ་བཟློག །དབུས་མཐར་བྱུང་ན་བོད་དང་མཚུངས། །བཞི་པ་རྣམས་ནི་གསུམ་པ་ལ། །ར་མགོ་ཏ་ཐུ་ལྟན་པར་བཟློག །ཏ་སོགས་ལོག་སྟེའི་བཟློག་ཚུལ་ནི། །ལྷེ་ཅེ་ཀན་སྒྲ་སྟེགས་ཀྱིས་བཟློག །ཁ་ནི་ཁ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པར། །ཀན་གྱི་ཕུག་ནས་སྟོངས་ཀྱིས་འདོན། །ཀློ་ནི་ཁ་དང་ཆ་མ་ཐུན་ཅམ། །ཇ་ལ་ཉ་བཏགས་འགྱུར་མ་གཉིས། །གསལ་བྱེད་མི་འཇུ་དུ་མ་བརྟེགས། །རང་སྒྲ་ཐོན་ཅམ་སྒྲུར་བར་བཟློག །དབྱངས་དང་ང་ཇོ་ལོག་མ་དབང། །འཇུ་བའི་གསལ་བྱེད་བརྟེགས་གྱུར་ན། །ཁ་ཁེངས་མཐོན་པོའི་གདངས་ཀྱིས་བཟློག ། །བརྟེགས་པའི་ཐོག་མ་གོང་མ་

དབང། །དེ་འོག་རྣམས་ནི་དགྱེས་སུ་བཟློག །ཀཱ་ཡར་སྒྲུར་མ་ལྟར་བཟློག །
ཀ་ནི་གཱ་དང་ཙ་ཌ་ཏ། །ཨ་ཏ་རྣམས་ནི་ད་ར་བཟློག །པ་ཡིག་རྣམས་ནི་བ་ར་
བཟློག །ཁ་ཆ་ཛ་ཝ་རྣམས་ནི། །ཡི་གེ་གཉིས་གཉིས་འདོད་པ་འཕྲུལ། །དེ་
བཞིན་དབྱངས་ཀྱི་དོ་ཡི་གཉིས། །ར་དང་ལ་ར་འདོད་པ་འཕྲུལ། །རྣམ་བཅད་
མ་ར་བཟློག་པའམ། །དཔག་པོར་བཅད་དེ་བཟློག་པར་བྱ། །རྟེས་སུ་ང་ངོ་སྟེ་
བ་ལ། །རང་རང་སྟེ་བའི་ལྟ་བར་བཟློག །ཡ་ས་གས་བརྒྱད་ལ་ང་ར་བཟློག །
ཡང་ན་སྟེ་ལྟའི་ཟླ་ལ་སྒྲུབ། །ཀདཀ་ཀྱིས་ཆོད་ན་རང་ཉིད་བཅོ། །ཀདཀ་མེད་ན
ནི་འོག་མ་བཅོ། །ཚོ་དང་ཟླ་གཉིས་མ་དང་ང། །ཆོག་ཁྲོག་ས་དག་ལ་བལྟོས
པ་མིན། །ལྟེ་ཙ་ཅན་དང་མཚུ་ཅན་གཉིས། །ཨ་ཀ་ཨ་པ་ཞེས་པའམ། །ཀོ་ཁ
པོ་ཁ་ཞེས་པར་བཟློག །ཡ་བཏགས་ཕལ་ཆེར་འགྱེང་བུ་ནི། །ཡའི་སྒྲ་ཅུང
ཟད་ལྟན་པར་བཟློག །ཡ་ལ་ཡ་བཏགས་ཡ་རང་ཉིད། །ཀ་ཁའི་ཡ་བཏགས
པོད་བཞིན་བཟློག །ར་ལ་ཡ་བཏགས་ར་ཡར་བཟློག །ཁ་བཏགས་ཕལ་ཆེར
ན་རོ་སྟེ། །ཁ་སྒྲ་ཅུང་ཞིག་ལྟན་པར་བཟློག །ཀ་སོགས་སྲོག་ཏུ་ར་ལ་ཞུགས། །
གི་གུ་ཕྱིར་ནི་ལོག་ཞུར་ན། །ཀི་དོ་ཀི་ལོ་ཞེས་སྒྲུར་བཟློག །ཀ་སོགས་ར
དང་ལ་བཏགས་ནས། །གི་གུ་ཕྱིར་ནི་མ་ལོག་ན། །ཀ་རི་ཀ་ལི་ཞེས་པར
བཟློག །ཛཻ་དང་ཨོ་ཡི་བཟློག་ཚུལ་ནི། ཛེ་ཛི་ཛོ་ཛུ་ཞེས་པར་བཟློག །དེ
བཞིན་ཀ་སོགས་སྲོག་ཞུགས་ན། །ཀེ་ཛི་ཀོ་ཛུ་སོགས་སུ་བཟློག ། ། ཞེས

གསུངས་པ་ལྟར་གློག་ལ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྤ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ན། རིག་གནས་གསར་བ་སྤེལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨན་ནོ། །

རྒྱུར་མཆན།

༧། ལེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི་«ཚད་མ་རིག་པའི་སྒོར་རྒྱ་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་བདམས་བསྡུགས»པོད་དང་པོ། P238

༨། ༢། གོང་མཆུངས«ས་པཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ»གླེགས་བམ་དང་པོ། P506 P377

༩། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི«བཙ་སྨོད་ཉི་ཤུ་བདུན་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་བཙ་དག་ཆོས་ལའཇུག་རོགས»1989 P98

༡༠ ཀན་སུཏྲ་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི«ཐོན་མོའི་ཞལ་ལུང»1981 P21

༡༡ མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི«ཀཱཡ་སི་ཏའི་སུམ་རྟགས་འགྲེལ་ཆེན»1957 P20

༡༢ ལེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི«རོལ་མོའི་

བསྟན་བཅོས》1988 P7

།༩། གོང་མཚུངས《ཀཱཥ་སི་ཏུའི་སྒྲམ་རྒྱས་འགྲེལ་ཆེན》P113

།༡༠། ཇཱཥ། པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《ཀེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ》བར་མ། 1982 P212 P217

།།། གོང་མཚུངས《སྒྲམ་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པོ་འགའ་ཞིག་བསྡེགས》P100

།།། །།། །།། གོང་མཚུངས《ཀཱཥ་སི་ཏུའི་སྒྲམ་རྒྱས་འགྲེལ་ཆེན》P18 P22 P218

།།། པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《གསེར་ཏོག་སྒྲམ་རྒྱས》1995 P30

།།། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《དེབ་ཐོན》ཤོད་ཚ། 1984 P65

།།། གོང་མཚུངས《དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུམ་འབུམ》དེབ་དང་པོ། P268

།།། གོང་མཚུངས《ཀཱཥ་སི་ཏུའི་སྒྲམ་རྒྱས་འགྲེལ་ཆེན》P100

།།། པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན》1980 P16

২০। མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེ་ཚན་འགའ་ཕྱོགས་བསྡུས》 1988 P49

২৭। ২৮। 《ས་ཐུ་ཆུ་བའི་ཆོག་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང》ཏིས་མ། P65

২২। གོང་མཚུངས《ཐོན་མོའི་ཞལ་ལུང》P86

২২ས་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《ཡི་གེའི་དགེ་སྟེབ་སྒོར》1987 P86

২৯। ཀན་ས་ཉུ་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《བཙན་སྨོད་གསལ་བྱེད་དགེ་སློན》1992 P219

২৫। ২৬। གོང་མཚུངས《བོད་ཀྱི་བཙན་ཆེང་ཡིག་ཚ་བདམས་བསྒྲིགས》 P40 P242

২৭। གོང་མཚུངས《ས་ཐུ་རྒྱས་བཤད་སྣ་ར་ལེགས་བཤད་གཅེས་བསྡུས》P29

২৫। ২০। བོད་ལྷོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《ཀུན་བཟང་ཆེན་མོ་ཙ་འགྲེལ》1988 P24 P7

২৭। 《ཏོ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ཆོས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》P518

རེ་རེ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དགེ་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་བའི《སྲུས་རྒྱས་ཙ་བ་ཕྱོགས་སྒྲིག》1992 P80-84

སྐབས་བཞི་བ། མིང་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

མིང་དུ་མ་སྐབས་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་སྒྲུར་མ་སྒྲུར་ཅི་རིགས་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲའི་སྒྱོར་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུར་ནས། བསྟན་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་རྗོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱིས་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོག་གི་ཕྲེང་བ་གྲུབ་ཅིང། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་གོང་འོག་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་དག་ཆ་ཐོན་པ་ལ་སྒྲ་དོན་གྱི་ཁྱད་ཚོག་གི་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་སྟོབ་ལུགས་ཀྱིས་ཚོག་དང་དོན་གྱི་མཇོས་རྩལ་གྱི་ནུས་པ་མཐོ་རྒྱ་འདེགས་པ་བཅས་མདོར་དྲིལ་ན། མིང་གི་སྒྲིག་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་དང། མིང་གི་སྒྱོར་བ་གྲུ་རྦོམ་པ་ཞིག་མེད་ན་ནི་དོན་མཚོན་གྱི་བརྗོད་པ་ཀུན་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས། སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས། མིང་ཚོག་གསལ་བ་མེད་ན་ནི། དོན་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ། །དོན་མཚོན་བརྗོད་པ་ཀུན་ཀྱང་མེད། །རིག་བྱེད་སྒྲ་བཞང་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསླབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། རིན་སྦྱངས་བཀ་དབང་འཛིན་རྒྱན་གྱིས་པས། ཨེ་མ་ཚོས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་མཐའ་དག་དོན། །རྒྱུགས་བྱེད་དང་པོ་མིང་གི་བརྡ་སྟོང་པ། ཞེས་སམ།
ཀཱཡ་རང་བྱུང་རྗེ་རྟེས། ཐོ་ཆོན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་ཐོག་མར་
རིག་པ་གང་ལ་འཇུག་བྱའི་གཞུང་དེའི་མིང་དོན་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱས་ནས་གདོད་ལག་ལེན་ལ་ཕྱོགས་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆགས་སོ། །ཞེས་པ་
སོགས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གླུ་ཆར་ཕངས་མེད་དུ་འབེབས་པ་དང་
མཚུངས་པར། ཁྲི་ཋ་བརྡ་ལ་ཞུགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མི་སྣ་དང་གང་དག་གིས་
སྐད་ཆ་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་། བརྡ་དོན་རྣམ་མེད་པ་ཞིག་བཀ་ནས་སྟེ་ཞིང་ལག
པས་འཛིན་བ་ལ། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མིང་རེ་རེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སློབ་པ་གནད
དམ་པར་མངོན་ཞིང་། སྔར་བྱོན་པོད་སྐད་ཀྱི་བརྡ་སྟོང་པའི་བསྟན་བཅོས
རྣམས་སྣ་བསྡུས་ཚད་ཀྱི་གཞུང་ན་འཁོད་པའི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ
བ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་བ་དང་། དགུད་པ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་མཇད་པ་ད་ཕན་མི་སྣང
བས། འདིར་མིང་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དང་པོ། མིང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

།བསྟན་བཅོས་སྔ་མ་རྣམས་སྣ་བཀོད་པའི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་

དགྱེད་པ།

བོད་སྐད་གྱི་བཏང་སྙོམ་པའི་གླུབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ། བཏང་སྙོམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱ་མ་རྣམས་སུ་བཞེད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་འཚོག་རིས་ཙམ་མ་ཟད་དོན་གྱི་གནད་དེལ་ན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོར། མིང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚོག་ཏུ་དྭགས་ཏེ་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །༢ཞེས་པ་དང། ས་སྐྱ་པཎྜིཏའི་མཁས་པ་རྣམས་འཛུག་པའི་སྒོ་བྱ། ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཏང་སྙོམ་པ། །མིང་ཡིན་ཞེས་པ་དང། ༣སོ་ཏ་གཅིག་ལག་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བའི་སྒྲུབ་རྒྱས་འགྲེལ་བ་ཆུ་ཏིག་ཕྲེང་མཛོས་སྤ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ནི་མིང་ཡིན། ༤ཞེས་འབྱུང་བ་བཅས་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང། དེ་ཡང་མིང་གི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དང། མིང་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་གཉིས་སུའང་འདུ་སྟེ། ཡི་གེ་རེ་རེ་བས་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་ཅིང་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་ནས་མིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང། མིང་དེ་དོན་ལ་གཞོལ་བ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དེའི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཙམ་སྒྲ་སྤྱོ་མི་སྤྱོ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ལྟར་ཡང་ངོ་བོ་

སྟོན་པ་མི་སྟོར་རོ། །དུས་ཕྱིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནི་གོང་གི་ལུགས་དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པའམ། འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཐུགས་མོས་ལྟར་དེ་དག་བསྲེས་པའམ་བསེལ་ཏེ་སྣྲར་པ་ཁོ་ནར་མངོན་པ། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚོག་ཟློ་དྭགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ་ཟློ་དྭགས་སུ་སྣྲར་བའི་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའམ་ཐ་སྙད་རྣམས་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང། སྒྲ་གསར་ཚང་གི་བརྡ་སྦྱོད་ཉེར་བདུན་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ། ཡི་གེ་རྒྱང་བ་འཕྲལ་ཏེན་དང། །བཅུགས་འདོགས་གང་དགོས་སྣྲར་པ་ཡིས། །རང་རང་གི་ནི་མིང་གྱུར་སྟེ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཀླུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ས་སྐྱ་བཏྲི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགོངས་པ་དང་འོ་ན་ཏ་ཐུ་རའི་མེད་འདྲེས་ཤིང། གསེར་ཏོག་ཟླ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ་མིང་ཞེས་ཅམ་སྒྲའི་ནུས་པས་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་གཅོད་པར་འདོད་པའི་སི་ཏུ་པཏ་ཆེན་གྱི་ལུགས་དང་བསྟུན་པ་དང། དམ་དགེ་བས་མཁན་གཏན་གྱི་བརྡ་སྦྱོད་ཟླ་གསལ་དགའ་སྟོན་བ། མིང་ནི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་གཅིག་ཅམ་ལ་བརྟེད་བ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་མིང་བྱུང་ངོ། ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བོད་སྐད་ལ་བསྒྱུར་འགེལ་བྱས་པར་

མངོན་ཏེ། ཞེ་ལྷ་ལོ་ཆེན་གྱི་སྒོམ་རྒྱས་འགྲེལ་བར། ཆོས་མངོན་པའི་ལྷག་གི་ཡི་གེ་འདྲས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང། བཏང་སྙོམ་པའི་ལྷག་གི་རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན། ༤ཞེས་གསུངས་པ་དང། ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཏུ། སྨོན་དཔོན་བློ་གྲོས་བཏུན་པའི་གསུང་གིའོན་གྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་མིན། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཚོགས་ཀང་ཡང་མི་སྟོན་ཡི་གེའོ། ། ༥ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་ནས་མཐུན་པར་བསྟན་ཀྱང། བོད་སྐད་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བཏང་སྙོམ་པའི་ལྷག་པ་འཚམས་པའི་དབང་གིས། སྒྲ་ཚད་གཉིས་ཀར་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་འགོད་ལྷག་པ་ཁོ་ན་གཉིས་གོ་གཅིག་ཚོད་དུ་སྦྱར་པ་ནི། མིང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བཞག་ན་རྩེད་གི་བཏང་སྙོམ་པའི་ལྷག་ལྟར་བྱས་ན་མི་འཚམས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་བཏེན། སེ་ཏུ་པཏ་ཆེན་གྱིས། ཆོས་མངོན་པའི་ལྷག་གི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདྲས་པ་ལས་མིང། མིང་དུ་མ་འདྲས་པ་ལས་ཚོག་ཅེས་གསུངས་པའང་སྤྱི་བཏང་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་འདི་ཕྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་འགྲོར་བས། སྐབས་འདིར་ནི་བོད་སྐད་གཞིར་བཞག་གིས་གང་ཞིག་ཡི་གེ་གཉིས་སམ་མང་པོ་འདྲས་པའང་རྩེད་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ནི་མིང་ཡིན། ༧ཞེས་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་ཤིང། རིག་པ་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྒྲོས་སུ། ཚོག་གི་འཁྱལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་བཏང་སྙོམ་རིག་པ་དང། དོན་

གྱི་འཁྲལ་བ་སེལ་བ་ཚད་མ་རིག་པ་ཞེས་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན། སྒྲ་ཚད་གཉིས་གཅིག་གོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པས་སོ་སོར་ཕྱེ་མིང་རྫུང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང། རང་སྐལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་དོན་རང་མཚན་པ་དེ་མེད་ན། བསྟན་བྱ་རིག་པའི་གནས་སོ་སོར་ཕྱེས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས། བརྡ་སྦྱོར་རིག་པའི་སྐབས་འདིར་ཚད་མ་རིག་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛིག་ལུགས་དེ་ཇི་བཞིན་ཟངས་ན། བརྡ་སྦྱོར་རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་སྟོན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིན་གྱིས། བོད་སྐད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིག་ལུགས་ཤེག་ཡོད་དགོས་སྙམ་མོ། །

མིང་གི་མཚན་ཉིད་ལ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ་ཞེས་ཅམ་སྒྲ་བསྟན་པའི་ལུགས་དེ་དང་ཅམ་སྒྲའི་བྱེད་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་གཅོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རིའི་རྩེ་མོ་དང། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་རྣམས་མི་འདུ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་དང། མིང་ཞེས་པ་དངོས་པོ་དག་གི་མིང་རྫུང་བ་ལ་བྱས་ན་ཁྱབ་ཚུར་ཞིང། མིང་ཐམས་ཅད་མི་འདུའོ། ། བསྡུས་ཚད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དང། ཚེ་དཔག་མེད་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གི་མཚན་གཞིར་བཀོད་དེ། མིང་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟེ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་སྟོན་པ་དང། ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ཐུང་ཟད་དང་འབྲེལ་

བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྤྱ་མ་ལ་མིང་ཚོག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་བྱེས་པའི་མིང་དང། ཕྱི་མ་ལ་སྒྲིར་བཏང་གི་མིང་དང་ མིང་ཚོག་གཉིས་མི་འགལ་བའི་མིང་དུ་འཆད་པ་ནི། མིང་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ དང་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང། ཚོག་ལའང་མིང་གི་ཚ་དང་ འབྲེས་རྒྱང་གི་ཁྱད་པར་རྣོག་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཀ་བསྟེས་ནས་ བཀོད་པའི་ཕྱིང་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱང་ཡང་འགལ་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ། མིང་དང་ཚོག་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བས། བཏང་སྙོམ་བློ་གསལ་དགའ་ སྟོན་ཏུ། མིང་དང་ཚོག་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། མིང་དེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཚ་ ནས་འཇོག་དགོས་ལ། ཚོག་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྒྲུར་ནས་སྟོན་ པའི་ཚ་ནས་འཇོག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ དང་མཐུན། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་སྐད་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། བོད་རང་གི་བརྡ་ལ་ ཐུང་བ་བྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིང་ཟེར་བ་དང། ཚོག་ཟེར་བ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཚོག་ལ་ཚོག་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་དང་མིང་ལ་ མིང་རང་སྐལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མངོན་པར་གསལ་བ་རེ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མིང་ གིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོན་པར་གཏན་ནས་མ་དེས་པས། སྒྲ་ ཡང་འདྲ་གལ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཅམ་སྒྲ་ མི་སྒྲོར་བའི་ས་བཏ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཅད་མའི་ལུགས་ལ་བདེའོ། །

དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་
པའི་མིང་རྣམས་མིང་དུ་འདུ་ཐབས་མེད་པས། དེ་དག་མིང་ཡིན་ནམ་ཚོག
ཡིན་ཞེ་ན། མིང་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཆུ་ཏིག་ཕྲེང་མཇོས་སྤུ། ཐུ
འཕྲལ་ཆེན་མོ། ཇོ་ཇེ་འཛིན་དབང། སྲེད་མེད་བྱ། ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ཚོག་གཞིས
སམ་མང་བོ་བསྡུས་ནས་མིང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་དང
ལྡན་པའི་མིང་ཅན་དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པའི་མིང་ལས་མི་འདའོ། །འདི
འདྲ་བ་ཕལ་ཆེར་ལ་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་ཕྱད་རྣམས་བསྡུས་པ་མང་ཡང་མ
བསྡུས་པའང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ། འཁོར་ལོའི་དབང
ཕྱུག་ལྟ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བས་དེ་འདྲ་རྣམས་ལ་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་ཡོད
པས་ཚོག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། མིང་ཅན་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས
མིང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མིང་ལ་ཚོག་ཕྱད་མེད་པར
མ་ངེས་ལ་ཁྱད་པར་མི་སྟོན་པས་ཀྱང་མ་ངེས་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞེས
དེ་འདྲ་ཅུ་ཕྱག་མི་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་མིང་ཡིན་པ་སྨོས་མ་དགོས
ཀྱང། མིང་ལ་ཁྱད་པར་སྟོན་པའང་ཡོད་པས་ཙམ་སྨྲ་སྨྲ་བ་ཁྱད་པར་དང
འབྲེལ་བའི་མིང་རྣམས་མིང་ལས་ཟུར་ལོག་སུ་འབྱེད་དགོས་ཀྱང། དེ་ལྟར
བྱས་ཚེ་ཚོག་མ་ཡིན་པར་བང་ཉིད་གང་ལ་གདགས་གཞིའི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད
ཀྱི་མིང་ཙམ་སྟོན་པས་མིང་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག

གཞི་ནི། ཚོགས་གྲོ་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་ཞིབ་ཚ་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་ན་ཚོགས་ཡིན་སྟམ་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། མིང་ལ་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་མེད་པའི་འགྲུལ་བག་གིས་ངོ་བོ་ཅམ་ཞེས་ཅམ་སྒྲ་སྒྲུར་པ་ཡིན་ཡང། གཞི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཚེ་ཁྱད་པར་སྟོན་མི་སྟོན་ལ་མི་བལྟོས་པར་མིང་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཇོག་གི་འགྱུར་རྒྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་མི་བལྟོས་པས། སྒྲ་སྐོ་ལས། གང་ཞིག་རྣམ་ཚ་འདུས་པ་ཡིས། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་ན། །རྣམ་ཚ་མང་ངམ་ཉུང་གྱུར་ཀྱང། །དེ་ནི་མིང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཤད། །ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་དགོན་ཐོན་མིའི་གསུང་གི་སྡོན་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང། །མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ལ། །ཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ་སྲུམ་འབྲེལ་ཡོད། །ཚུ་ལི་བཞི་ལས་གང་ལྟར་ཡང། །རྟེས་འཇུག་བཅུ་བོ་མ་ཞུགས་ན། །མིང་གཞན་སྟོར་བ་ཡོད་མི་སྲིད། །ཅེས་པ་དང་མཐུན་པར་མིང་ཡིན་ན་དོན་སྟོན་དགོས་ལ། དོན་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་རྟེས་འཇུག་སྟུང་དགོས་པས། ཡི་གེ་ཐོར་ཡང་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལས། རྒྱང་བ་འཕྲལ་

ལ་འ་མཐའ་དགོས། །བརྩེགས་པ་བྱ་རྒྱ་ཅན་ལ་སྟོངས། །ཞེས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་སྣང་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོ་བ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེའི་ལྷོག་པ་ནས་དོན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། བཏང་སྟོང་པའི་ལུགས་ལ་མིང་གང་ཡིན་ཡང་ཡི་གེ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བལྟ་ཞིང། དེ་ཡང་དོན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དུ་གཟུང་དོ། །

༢བོད་སྐད་ལ་ཡང་བཏང་སྟོང་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་དེས་ཚོག་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ།

རྒྱ་གར་གྱི་བཏང་སྟོང་པའི་གཞུང་དུ། རྣམ་དབྱེ་མཐའ་ཅན་ནི་ཚོག་གོ། རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ནི་མིང་དོ། །ཞེས་སི་སོགས་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲའི་སྟོར་བ་རྣམས་ནི་མིང་དང། རྣམ་དབྱེ་སྣང"ཅན་ནི་ཚོག་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲ་ཚད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཀྱང། བོད་སྐད་ལ་མིང་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་དང་བོར་བཞག་པ་དེ་དག་ལ་ཚོག་ཕྲད་གང་ཡང་འོག་སྙ་སྟེར་རྒྱ་མེད་པ་དང། རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཏང་སྟོང་ཀྱི་སྒྲ་

འགྲོས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམ་ཐབས་མེད་པས། རྒྱ་གར་གྱི་བཅུ་སྒྲོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་དེས་ཚོག་དེ་བོད་ལ་སྒྱུར་མི་བཏུབ་པར་བརྟེན། ཚད་མའི་གཞུང་བུ་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པཱན། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་བཅུ་བྱོད་ཀྱི་གཞུང་བུ་བདས་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བཅའི་སྒྱུར་ཚུལ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་བྱེད་ལས་དང་འགྲོངས་པར་སྣྲུམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས། ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་སྟེ། །མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཚོག་ཕྱུང་ནས། །ཚོག་གིས་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། །༧༠ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེས་མིང་དང་། མིང་གིས་ཚོག་བྱུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། མིང་དང་ཚོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྒྲའི་སྒྱུར་བ་བྱུབ་ལུགས་ལ་བསམ་སྟེ་བྱ་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་སྣྲུམ་སྟེ། མིང་གིས་ཚོག་བྱུབ་པ་དང་ཚོག་གི་རྟེན་གཞི་མིང་གིས་བྱེད་པ་ལྟར་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཅིག་བཀོད་ན་བཅུ་སྒྲོན་སྒྱུའི་ལུགས་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་མ་ཟད། བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་མཁན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེའི་ངེས་ཚོག་ཀྱང་མིང་དང་ཚོག་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མིང་ཟེར་བ་དང་དེའི་ལྟང་ཚད་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་སྐད་རིགས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཚོས་མི་འདྲ་བས། རྒྱ་གར་ལྟར། རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ནི་མིང་དོ། །ཞེས་བྱིངས་བོར་བ་རྣམ་དབྱེ་དང་མི་ལྡན་པ་ཀྱིད་དང། དེ་ལས་

དང། ཆོག་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དོན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་མིང་ཞེས་
བཏགས་པ་དེ་འདྲ་བོད་སྐད་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་དང། རྒྱ་ནག་ལྟར། མིང་ནི་
དོན་ལྡན་གྱི་སྒྲའི་ཚ་ཁས་ཤེག་ཡིན་ཞེས་པའམ། མིང་ཞེས་པ་ནི་ཆེས་ཆུང་
ཞིང་རང་རྒྱ་ཕེར་བའི་སྐད་ཆའི་ཚ་ཁས་དོན་ལྡན་ཞེག་ལ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་འདོད་ན། མིང་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་ཐུད་ཀྱི་གྲས་སྲུའང་སྒྲ་ཡུལ་ལ་མི་
བལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་མཚོན་པ་ཅན་གྱི་ཐུད་དུ་
མ་ཡོད་པ། འདི་དག་ལ་ཞེག་ཡང་ཡང། གང་བུ། ཅི་ནས་ཀྱང་ལྟ་བུས་
མཚོན་པ་དེ་དག་ཆོག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཚ་ཁས་ཤེག་ཡིན་པ་སྟོས་མ་
དགོས་པའི་ཁར། དོན་ལྡན་གྱི་སྒྲའི་ཚ་ཁས་ཞེས་པ་ངག་གི་ཐེང་བ་ལ་བལྟོས་
པས་ཆོག་དང། ཆོག་ལ་བལྟོས་པས་མིང་རྣམས་ནི་སྒྲའི་ཚ་ཁས་ཡིན་པ་
གང་ཞེག་དོན་དང་ཡང་ལྡན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་གི་ཁྱད་ཆོས་
དང་ཇི་བཞིན་མི་འཚམ་པས་ཅི་འདྲ་ཞིག་འགོད་པར་འགྱུར་སྟམ་ན། ཡི་གེ་དུ་
མ་འདུས་པ་མིང་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་རྩང་སྟེ། ཚད་མ་རིགས་གཉིར་གྱི་
འགྲེལ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་ལམ་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། རྣམ་པར་དབྱེ་
བཞམ་བཟོད་འདོད་ཀྱི་དོན་ངོ་བོ་ལ་བརྟེ་མི་སྟོད་ན་ཡི་གེ་འདུས་པ་ཙམ་གྱིས་
མིང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་མི་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་འདུས་པཞང་མིང་དུ་ཐལ་བས་
སོ། །༢༢ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་རྩང་ཞིག་མ་ཞུགས་

ན་སྟོན་མིང་བརྗེགས་འདོགས་སོགས་རྗེ་ལྷར་ཚོགས་ཀྱང་དོན་ཅི་ཡང་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཁྱད་ཚོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྱམས་པས། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་། །

འདིར་ཁ་ཅིགའི་ན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་མིན་ནམ། སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་མི་འདོད་དམ་ཞེས་དེ་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་དེ་རང་གྱས་ཆུང་བདག་གིས་ཀྱང་འདོད་མོད། དེའི་དོན་དགོས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་འདེས་ཆ་ཆེ་དགོས་ཤིང་། སྟོན་བྱོན་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་པོ་རྣམས་ནི་གནས་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་དགྱེངས་ནས་བཞེངས་ཏེ་བརྡ་སྦྱོར་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མིང་ཡང་དེ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ཚད་མའི་གོ་བ་སྟོན་སོང་གི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རྗེ་ལྷར་ཀྱང་རྒྱང་མོད། ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱོར་བསླབས། དེ་ནས་རིག་པའི་གནས་གཞན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆོ་དམན་བདག་དང་བདག་འཛིན་བ་རྣམས་ལ་མིང་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངོ་འཕྲོད་དཀའ་བར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཞེས་པས་མིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གསལ་བར་སྟོན་མི་ནུས་པ་དང་། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་

པ་ཞེས་པར་གཙོད་བྱེད་མང་དུ་འབབ་པར་བརྟེན། བཙན་སྟོད་རིག་པར་འཛིན་པའི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ། བཙན་སྟོད་རང་མཚན་གྱི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཅིག་འགོད་རྒྱ་ནི་ཁ་ཚ་དགོས་གཏུག་གི་གནས་སུ་བཅར་ཡོད།

མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཀེབས་ཆ་ཞིང་ངོས་གཅང་བ་ཞིག་འགོད་པ་ལ། འགྲུབ་རྒྱ་ཡི་གེ་དང། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ། བཙན་སྟོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཅས་ཚ་གསུམ་འདུ་དགོས་པ་ལས། ཡི་གེ་དང་མིང་དང་ཚོག་གི་བཙན་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྒྲབས་འདིར་ཕྱི་མ་ཉིད་གལ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གདོན་རིགས་ཏེ། འགྲུག་པ་བརླ་དཀར་པོས། མིང་བཏགས་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དང་མི་རྟོར་ཞིང་དེའི་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་གི་དགོས་པ་ནི་བཙན་པ་དེ་ཡིན་ལ། བཙན་སྟོན་པ་ལ་མིང་དང་ཚོག་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱང། མིང་ནི་ཚོག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྱད་སོགས་ཚོག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མིང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་རག་ལས་པས། མིང་གི་བཙན་སྟོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཅི་ལྟ་བ་དེ་ནི་མིང་གི་བཏགས་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང། དོན་དེ་ཡིད་ལ་འོས་ཚེ་བརྗོད་དོན་གྱི་གནས་སྒྲབས་སོ་སོར་མིང་གི་གོ་བ་བདེ་ཟླག་ཏུ་ཆེད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ན། མཁས་པ་རྣམས་བོད་སྐད་ཀྱི་བཙན་སྟོད་པའི་ཁྲད་ཚོས་དང་མ་ཐུན་པའི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཅིག་འགོད་

པར་ཞུ་ཞིང། ཁོ་བོས་འདིར་གྲོས་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མིང་ལ་བརྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅིག་འགོད་པ་ནི། རང་གང་ལ་གདགས་བྱའི་དོན་དེ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡིན་མོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་གང་ལ་གདགས་བྱ་ཞེས་པས་མིང་དང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཅིང། མིང་གིས་ནི་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཅིང་བརྟེན་ངོ་འཛིན་ནས་བརྟ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང། མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་སོགས་མིང་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་པར་གདགས་པ་མེད་པ་དང། མཚན་ཉིད་གཉིས་པའི་དོན་དེ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་པས། མིང་དང་ཚིག་ཕྱད་ཀྱི་ཁྱད་པྱེ་བ་སྟེ། ཚིག་ཕྱད་ལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་མིང་མ་ཡིན་པ་དང། སྒྱུ་ར་བཏང་དུ་མིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་རྒྱ་བས་དོན་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བརྗོད་པ་མེད་པས་དེ་སྐད་བྱའོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པས་ཟུར་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་འང་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ལ་གོ་དགོས་པར་མ་ཟད། དོན་གང་ཡང་མི་སྟོན་ན་ཡི་གེ་རྣམ་གྲངས་ཅི་ཙམ་འདུས་ཀྱང་མིང་ཡིན་པ་གཅོད་ཅིང། འདི་ལྟར་བྱས་ཚེ་ཚིག་ཕྱད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་བྱེད་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་གོ། །འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅིག་བཀོད་པས་མིང་གི་བརྟེན་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་བར་མཚོན་ཞིང། མིང་རྣམ་གཞག

ལ་འཇུག་བདེ་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད་སྙམ་ཡང་གཟུར་གནས་དག་དགྱེད་པར་བྱའོ། །

༢མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཚུལ།

སྤྱི་ར་རྟོད་བྱེད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྟོད་བྱེད་དང་སྒྲའི་རྟོད་བྱེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ལྟར་ན། ནང་གི་བརྟོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་སྤྱ་མ་དང། མིང་དང་ཚིག་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། མིང་དང་ཚིག་གང་ཡིན་ཡང་རྟོག་པའི་བློ་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། མིང་དོན་དེས་པ་ལ་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཚུལ་རྟོགས་པ་ཇ་ཅང་གལ་ཆེ་སྟེ། མིང་དུ་འགྲོ་མིན་སྤྱར་གཞི་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ཤིང། མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་བལྟོས་པས། དགྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གཞོལ་བས་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དེའི་མིང་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ་ཞེས་སམ། མིང་འདིའི་དོན་ནི་འདིའོ་ཞེས་མིང་དོན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང། དངོས་པོ་སྤྱི་མཚན་པ་ལ་རྟོག་པ་ལྟར་སྤྱར་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ལ། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་

པ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན་པར་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་སྟབས། ས་སྐྱ་པཎ་ཁྱི་ཆོད་མ་རིགས་གཉིར་ལས། དོན་ལ་འབྱེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ।དབང་པོས་འབྱེལ་བ་འཛིན་མི་སྲིད། ।འདི་ཡིས་འདི་ཞེས་སྟེལ་བ་ནི། ।དགྱོད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། དོན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པའི་སིལ་བུ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་འབྱེལ་བ་མེད་ལ། དོན་ལ་མི་གནས་པ་དེ་དབང་པོ་ལ་མི་སྣང་བས་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། ।དེའི་ཕྱིར་དོན་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དེ་ཡིན་ཞེས་སྟེལ་བ་དགྱོད་པ་ཡིན་ལ་དགྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབྱེལ་བ་མི་འགྱུར་བོ། ।དེས་ན་དབང་ཤེས་དགྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་འབྱེལ་བ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་འབྱེལ་བ་བསྟན་བོ། ।

།༢ཞེས་གསུང་པ་ལྟར། མིང་གིས་མཚོན་བྱའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཉེ་བར་བརྡགས་ནས་མིང་དེའི་དོན་ནི་འདིའོ་ཞེས་དང་། དོན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། དང་པོ་འབྱེལ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། ।རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན་ཡང་། ।བཏགས་ནི་སྟོ་ལ་སྟོར་བྱེད་དེ། ।ཐ་སྙད་དོན་དུ་འདོགས་ཕྱིར་རོ། ।།༣ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ।

ཚོས་རྗེ་ས་པཎ་ཏྲ། རང་མཚན་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་

པས། སྨྱོ་མཚན་ལ་བརྟོད་བྱར་བཏགས་པར་གསུངས་པ་དང། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་གྲུབ་སྟྭ་བའི་ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས། གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲའི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཡང། མངོན་སུམ་དུ་གཞལ་མི་ནུས་པས་གསུངས་ཏེ། ངེད་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ངོར་དོན་སྨྱོ་དོན་དུ་འཁྱལ་བ་དང་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྱལ་བའི་སྐོ་ནས། བརྡ་བྱེད་པའི་དུས་ན་རང་མཚན་དང་སྨྱོ་མཚན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ལྟར་འདྲེས་པར་བཟུང་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་པ་གོ་བར་བྱེད་པས། རིགས་གཏེར་ལས། ཏོག་པ་ངོ་བོས་འཁྱལ་བ་ལ། །སྒྲ་ཡི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཁོན། ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན། །དེ་ནི་སྒྲ་ཡི་བརྟོད་བྱར་བཏགས། །༧༠ཞེས་དང། འཁྱལ་བའི་བག་ཆགས་གོ་མས་པ་ཡིས། །བརྡ་ཡི་དུས་ན་བསྲེས་ནས་སྒྲ། །ཐ་སྙད་དུས་ནར་དེ་ལྟར་གོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁྱལ་ཡང་བདེན་པ་འཐད། ། ༧༥ཅེས་བསྟན་ཏེ། མིང་དེ་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཚེ། ཏོག་པ་ལ་སྒྲ་སྨྱོ་ཁོར་ཏེ་བརྟོད་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སློང་གིས། ཉི་མ་དང། བུ་མོ། འཁྲུག་སྒམ་སོགས་མིང་ཇི་སྙེད་པ་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་འཁྱལ་ནས་བརྡ་སྨྱོར་ལ། དེ་ལྟར་འཁྱལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་ཕྱེ་བར་དོན་རང་མཚན་ཉིད་ཆུང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་སྟབས། ཀློ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་མཚོག་གིས། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན། །སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་

གནས། རྣམ་རྟོག་རྟེས་སུ་འབྱེལ་བ་ལས། །རང་སྟེ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཡི། ། ཐུང་དོར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལུགས། །༡༧ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ སྒྲ་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་ འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་ མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང། རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་སྟེ་མཚན་མ་གཏོགས་ གཞན་གཞག་ཏུ་མེད་པས། མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྱེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་ ཤིང། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རྟོག་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ནི་སྟེ་མཚན་ཡིན་ པར་གྱུར་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྗ་བཏགས་སྟོན། ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། དེས་ན་དེ་ལ་བརྗ་ མ་ཡིན། །༢༩ཞེས་དང། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲ་ཡི་དོན་ནི་ བཏགས་པ་ཡིན། །༢༨ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཕར་བཏགས་ པའི་མིང་དེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་ཕྱི་སྒྲ་ཡི་སྟོང་བ་ཅམ་ ལས་དོན་རང་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྟེ་བམ་ཞིག་ཏུ་སྣང་སྟེ། རིགས་གཏེར་ལས། བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །སྒྲ་རྣམས་ ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད། །༢ཅ་ཅེས་བསྟན་ཅིང། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐ་སྙད་ཀྱིས་

ཐར་བཏགས་པ་ཅོམ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་
འབྲེལ་བ་སྟེ་བའི་རིགས་པ་ཞིག་ཏུའང་བྱས་ཚོག་སྟེ། མིང་གང་ཞིག་ཐོག
མར་སྨྲོ་ར་བའི་ཚེ་བརྗོད་པ་པོའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྣོང་གིས་བརྗོད་ཡུལ་གྱི
དངོས་པོ་གང་ལ་སྒྲ་ཞིག་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་པོ་དེ་ཚོས་གཞན
རྣམས་ལས་ཟུར་དུ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲ
དེས་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པས་བརྡ་དང་། བརྡ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ནས་དོན
ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཡང་། བརྡ་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡིན་ཡང
དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཕན་ཚུན་ཐུན་སྤྲོབས
ཀྱིས་འདུ་བྱས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པས།
དངོས་པོ་དེ་འཇིག་ཀྱང་མིང་མི་ཉམས་པར་ཡུན་རིང་དུ་བཀོལ་ཚོག་པའམ།
ཡང་ན་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་མིང་དུ་སྦྱར་ཀྱང་ཚོག་པ་རེད། དེ་བས། མིང
གིས་གཞན་ལ་གོ་བརྡ་འཕྲོད་པ་ནི། མིང་དང་དེའི་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ
བ་ཡོད་པས་མིན་ཡང། བརྡ་སྨྲོ་ར་མཁན་པོས་བྱས་པའི་བརྡ་ཁྱད་ལྡར་མིང
དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མངོན་ཞེས་ལྡར་འཛིན་པ་ལ་བརྡ་དུས་ཀྱི
ཚོས་ལྡ་དང་ལྡན་པར་སྦྱར་པ་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་གཅིག་ཉམས་ཀྱང
མི་འགྱུར་བོ། །དེ་ལ་ཚོས་ལྡ་ནི། དོན་ལ་དམིགས་པ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ། མཐུན
པར་སྣང་བ། ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྡ་ཡིན་ལ། དོན་ལ

དམིགས་པས་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཐུན་གྱི་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེད་པ་དང། མཐུན་པར་སྣང་བ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པས་ནི་ཞེན་པ་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང། མངོན་པར་ཞེན་པས་ནི་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་དེ་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་འདི་སྐད་ཅེར་བ་ཟློ་ངོར་འཇིས་པར་བྱས་ཏེ། མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱར་ནས་བཇོད་པ་ཡིན་ནོ། །

མིང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་བཀོད་པ་ནི། མིང་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་ཚ་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་འཛིས་ཤིག་ཡིན་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྟོན་ན། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་ལ། ཡི་གེ་འདུས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་དགོས་པ་མཐར་གཏུག་ན་བཇོད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་ལ་རག་ལས་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་རྣམས་དངོས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །དེ་ལས་དོན་གྱུས་མིན་དེ་དགག་སྟེ་པའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཟ།ཅེས་དང། བཇོད་འདོད་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པ། །གང་གིས་དངོས་པོ་ལས་འདས་ཤེས། །བཇོད་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང། །བཅུ་ནི་ངེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན། །ཟཟ།ཞེས་གསུངས་

པས་གསལ་བར་གོ་ནུས། བོད་སྐད་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་ མིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང། དེ་དག་ཡིན་ན་མིང་དུ་གྱུར་ངེས་ཀྱིས་མ་ ཁྱབ་པས། སྟོན་མིང་རྟེས་འཇུག་དང་མཚོ་འདོགས་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་ བཏང་སྟོང་ཀྱི་གོམས་སྟོལ་དང་མི་འགལ་བར་སྒྲུར་ཏེ་བཀླག་ཏུ་རུང་ཡང་དོན་ གང་ཡང་མི་སྟོན་པ་དང། སྒྲ་ལ་ལ་ཞིག་སྟོན་གྱི་བརྡ་ཆེང་བར་དོན་ལྡན་གྱི་ མིང་དུ་འགྲོ་ཡང། བ་ལྟའི་སྐད་ལ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་འདི་དག་ནི་འཇུག་ ཡུལ་ཡོད་མེད་དང་བཀོལ་སྟོད་བྱེད་མིན་གྱི་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པས། འགྲུབ་ རྒྱའི་ཡི་གེ་ནི་མིང་གི་ཕྱི་ཚོས་དང་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་མིང་གི་སྟོག་ཙར་ ཟླུབ་གོ། །

མིང་གང་ཞིག་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ནས་མངོན་ཞེན་གྱིས་འཇུག་ ཡུལ་དེ་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཏེ། མིང་དེའི་བསྟན་དོན་གང་ཡིན་ པ་ཐོ་ངོར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་ན། མིང་དོན་ལ་ཡག་བཅོག་དང། ཁྱབ་ཆེ་ ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དོད་པར་མ་ཟད། མིང་ལ་འཇོམ་དོགས་དང་དགའ་མོས་ བྱེད་པའང་བྱུང་སྲིད་དོ། །མི་ཞིག་ལ་སྐྱེ་མ་ཐག་པ་ནས་མིང་ཞིག་སྒྲུར་པ་དེ་ མི་དེ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཚུད་པའི་མཚོན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། བགྲང་བྱ་བཅུ་ ཐག་དུ་མར་དེ་ལྟར་བོས་ཤིང་གོམས་པ་བརྟས་ཆེ་བས། གལ་ཏེ་མི་དེ་བས་ སྟོད་པ་ཐ་ཤལ་ཅན་ཞིག་ལ་མིང་དེ་བཏགས་པ་ན་དེ་ལ་དེ་ལྟར་འགོད་པར་

མི་འོས་ཞེས་ཕངས་སེམས་སྐྱེ་བ་དང། རང་ལས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ་མིང་དེ་འབོད་པ་ཐོས་ཚེ། མིང་དེ་མཚོག་ཏུ་ གྱུར་ཏོ་སྙམ་ནས་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་དང། ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་མི་དེ་ལྟ་བའི་ལས་ དུ་ཕྱིན་ཚེ་མིང་དེ་ལ་སྙང་དོགས་བྱེད་པ་ནི་མིང་གི་ཆ་ནས་བྱང་བ་མིན་གྱི། བཏགས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་ངན་དང། རང་ལ་འཇིས་གོ་མས་ཀྱི་བག་ ཆགས་སིམ་གཏུང་བར་མ་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་གང་ ཞིག་རང་གིས་བཟང་བོར་ཆོས་པའི་མིང་དེ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང། དེ་ལས་ ལྟོག་པ་གོ་ཚེ་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་རྣམས་རྗེ་ལྟ་བ། དེ་ལྟར་མི་སྡུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ ན། །དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་ཆོ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས། །རྒྱགས་འགྱུར་དེ་ནི་ བརྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །རབ་རིབ་དང་ལྟན་དབང་གོ་ཅན་མཚུངས་ལ། ། ཚུ་འབབ་གླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་ཆོ་ཡང། །མངོར་ན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་ བཞིན། །ཆོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ ལྟར། ཐུན་མོང་གྲགས་ཆེ་ཆུང་དང་མིང་གི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་དེས་བག་ ཆགས་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་བགོས་པ་ལས། མིང་ལ་བསྟོད་སྨད་དང། དང་ ལྟོགས་ཀྱོང་གོང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆུང་མིང་ལ་ཆུ་ དྭགས་སུ་སྦྱར་པར་མངོན་ནས་ཡང། འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་རྗེ་ལྟར་

གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་ཡང་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ལྷོག་པར་གྱུར་ན་བརྡོན་གྱི་ནུས་པ་སྟོར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གོ་ལ་ཞིང་རྟོངས་པར་འགྱུར་འགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་ལ་དམིགས་ཤིང་ཐུན་མོང་ལ་གྲགས་པའི་གོམས་ལུགས་ལྟར་མིང་དོན་ལ་ཕོ་མོ་སོགས་རིགས་དང་དགྲ་གཉན་བར་མའི་ཁྱད་པར་ཡང་བྱང་སྟེ། སྐལ་བཟང་འཚོ། ཚེ་རིང་སྐྱིད་ཅེས་པས་མོ་དང། སྐལ་བཟང་རྒྱ། ཚེ་རིང་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་ཕོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། ཡང་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཕྱིར། མིང་ཡང་ཚུལ་དེ་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་ཡུལ་གོ་བྱེད་ཀྱི་མཉན་བྱའི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན་མིང་དང་ཚིག་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང། མིང་རྣམས་དངོས་བཏགས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྟོངས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པས་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ལ་དཔེ་ཆ། ཆུ་གོ། མེ་ཤིང་སོགས་སུ་བཏགས་པ་རང་གི་ཐོག་མའི་ཡུལ་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང། དེ་ལས་གཞན་ལ་ཕྱིས་སུ་སྦྱར་པ་ནི་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཡང་སྒྲ་དེས་རང་གི་སྐབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་བརྗོད་སྟོངས་ཀྱིས་གཞན་བརྗོད་པ་མེད་པ་དང། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་

གཞན་ལས་སེལ་ཏེ་འཇུག་པ་ནི་རྟོག་ངོར་དོན་སྤྱི་འཛིན་དུ་སྣང་ཞིང། ཐུན་དོན་གཉིས་རྟོག་ངོར་གཅིག་ལྟར་ཞེན་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་སེལ་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་མིང་རྣམས་ལ་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གི་མུ་བཞི་ཡོད་པར་ས་པཎ་ཏྲའི་མཁས་འཇུག་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་གྲགས་འཇུག་འགལ་བ་དང། ।མི་འགལ་འགལ་ཞིང་མི་འགལ་བའི། ।སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི། ।བཏང་སྙོམ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གྲགས། ।༢༣ཞེས་གསུངས་སོ། ।

གཉིས་པ། མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་བཤད་པ།

མིང་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་བར་ན་བརྗོད་ཡུལ་དེ་ལ་མིང་དེ་ཇི་ལྟར་གདགས་དགོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྱེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་མིང་རེ་སྣྲར་པ་ལ་བཏགས་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་སྒོལ་རེ་ཡོད་པ་བསྟན་ན་བཞི་ཡོད་དོ། ।

༡འདོད་ཆུལ་གྱིས་བཏགས་པ།

འདོད་ཆུལ་ཅེས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་མིང་ཐོག་མར་འདོགས་སྐབས་དེ་ལྟར་གདགས་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་ཅི་ཡང་བཤད་དུ་མེད་པར་

བྱང་རྒྱལ་དུ་སྒྲ་ཞིག་སྒྲུར་པ་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱལ་པར་གྱུར་པས་འདོད་
རྒྱལ་དང། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཀུན་དུ་འདོད་
རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་ཞེས་བྱའོ། འདིར་ཐོག་མའི་མིང་ཞེས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་རྣམས་ནི་མིང་གི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་སྒྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་ཚ་བ་དང་ཀུན་རྟོག་སྟ་ཚོགས་པའི་ཐོག་མའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་གྱུར་གཉིས་ནི་མིང་གི་བཏགས་ཐབས་ལས་
ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་མིན་པས། ཀན་རང་བྱང་རྫོ་རྟེས། སྨྱིར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མིང་བཏགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་དེ་དག་
མདོར་བསྡུས་ན། འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དང། རྟེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་གཉིས་སུ་
འདུའོ། །༢༠ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་མིང་ལ་འདོད་
རྒྱལ་དང་རྟེས་གྱུར་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡང་བཏགས་ཚུལ་ལྟར་
བྱས་པ་ཡིན་ན་རྒྱང་གིས་ཀུན་འབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་དབྱེ་གཞིར་མ་ཁྱབ་པའི་
སྐྱོན་འབྱུང་སྟམ་མོ། །ཚོགས་དབར་གཅིག་ཅན་གྱི་མིང་རྗེ་སྟེད་པ་ནི་ཚུལ་འདི་
ལྟར་བཏགས་པར་མངོན་ཞིང། དེ་དག་རྣམས་ལ་བརྟེད་འདོད་ཀྱི་དགོས་
མཁོ་ལྟར་མིང་མཐར་པ་དང་བའི་ཚ་ཤས་གསར་དུ་བསྟན་ཀྱང་བརྟེད་དོན་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ན་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་རྒྱལ་རང་ལས་མ་འདས་པ། དཔེར་
ན། གསེར། རྫ། བསྒྲུག། མང། དགལ། རིང། གསུམ། བྱིས་ལྟ་བུ་དང། མིང་

མཐར་པ་བ་སྦྱར་པ། བསྒྲུབ་པ། མང་བ། དགའ་བ། རིང་བ། གསུམ་པ། བྱེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ཚེགས་དབར་གཅིག་ཅན་གྱི་མིང་དང་དེ་དག་གི་མཐར་པ་བ་སྦྱར་པ་ཇི་སྙེད་པ་སྦྱར་གཞིའི་མིང་དེའི་བཏགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་བཏགས་པའི་མིང་དུ་གཏོགས་སོ། །

སྐབས་འདིར་ད་དུང་དགྱེ་པར་བྱའི་གཞི་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་སྐད་གྱི་མིང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་རང་ཉིད་འདོད་རྒྱལ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང། མིང་གཞན་དང་ཕན་ཚུན་ལྷོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐུང་ཟད་རེ་གློང་དུ་ཡོད་པའམ། མིང་དུ་མའི་བསྟན་དོན་ཉེ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རིག་གནས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་བཏགས་ཐབས་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་རྩང་སྟེ། འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང། ན་བ་དང། ནད་པ་དང། གནོད་པ་དང། བསྣད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་མཚུངས་པ་ལ་འཕྲལ་རྟེན་མགོ་འདོགས་མི་འཕྲ་བས་བསྒྲུར་ཏེ་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་སྟོན་པ་ཆུམས་དང། འཁོག་པ་དང་སྐྱོག་པ། བསྒྲུབ་པ་དང་འགྲུབ་པ། བསྒྲུར་བ་དང་འགྱུར་བ། བཅད་པ་དང་ཚད་པ། བངས་པ་དང་སྦངས་པ་ཞེས་པ་སོགས་བརྗོད་དོན་ཁ་གཏད་དུ་གྱུར་པའི་མིང་ཆུམས་ཀྱི་བར་ན་འབྲེལ་བ་དང་འཕྲ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྟད་དུ་མེད་ཀྱང། བྱ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་པ་གཅིག་རྩོལ་བ་བཅུག་མ་བཅུག་དང། རྒྱུ་རྐྱེན་མང་བོ་ལྟར་ཅིག་ཏུ་འདུས་མ་འདུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་

མིང་གཞི་སྟེ་བ་གཅིག་པའམ་ཡི་གེ་གཅིག་པ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་མ་ཁྱང་དང་སྒྲ་གདངས་ལྷོ་ཡང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱང་བ་ལས་གཞན་དུ། དེ་དག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་རྟེས་གྱུབ་ལྟར་བཏགས་པ་མིན་པས་འདོད་རྒྱལ་དུ་འཇོག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་བས། འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཚོག་དབར་དང། འགྱུར་རྒྱའི་མིང་སྤྱི་ཕྱིར་བསྟན་དོན་ངེས་ཅན་རེ་ཡོད་མེད་དང། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ནམ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་མེད་གསུམ་གྱིས་འབྱེད་དེ། །འགྱུར་རྒྱའི་མིང་དེ་ཚོག་དབར་གཅིག་པ་དང། ཚོག་དབར་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རེ་རེར་བསྟན་དོན་ངེས་ཅན་ཞིག་མེད་པ། མང་བ། མཐོན་པོ། ལྷང་མ་ལྟ་བུ་དང། མིང་དེ་རང་ཡུལ་ལ་རྟེ་ལྟར་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དུ་མེད་པའི་རིགས་ནི་འདོད་རྒྱལ་དང། དེ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་རྟེས་གྱུབ་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཀྲ་ཐང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཚོག་ཁྱིམ་གཅིག་རྣམས་དངོས་མིང་དང། །གཉིས་ཡན་བཏགས་མིང་ཏ་ལམ་ངེས། །ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕྲལ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ། ཚོག་ཁྱིམ་གཅིག་པའི་མིང་རྣམས་འདོད་རྒྱལ་དང། །དོན་ལྡན་ཚ་ཤས་གཉིས་ཡན་རྟེས་སྒྲུབ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་སྟམ་མོ། ।

མིང་འདི་རིགས་ཐོག་མར་བརྗོད་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དང། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་ལྷོས་སུ་མེད་པས། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང། ཚོག་

གྲོགས། སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྐབས་དོན་
དུ་མར་འགྱུར་བཞང་ཡོད་དེ། སྒྲོད་པ་བཟང་བོ་སྒྲོད་པའི་མིང་དེས་ནི། །སྒྲུར
བོ་ཐོས་ནས་རང་དོན་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱུར། །རྟེ་ཆེན་འཁོར་ཏེ་ཐུ་སྟོན་རྟ་བ་བཞིན
།བཅུ་ཡིན་གྲངས་ལྷན་ང་ཚོར་བཅུ་བར་འདོད། །ཅེས་པའི་སྒྲོད་པ་དང། སྒྲུས
ཏ། བཅུ་རྣམས་འདོད་རྒྱལ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་སློས་མ་དགོས
ཀྱང། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་སྡ་མ་རྣམས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད
པ་དང། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་དང། གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་དང
ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་སོང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཤད
རིགས་པ་ལས། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི
ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང། །འབྱུང་འགྱུར་བོས་དང
ཆོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་བུ་དོན་བཅུར་འཇུག་པ་ཡང་རེ
རེ་ནས་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང
དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིང་འདི་རིགས་རང་ཉིད་ཐོག་མར་གང་ལ་སྒྲུར་པའི་གཞི
དེ་ཁོ་ན་ལས་དོན་གཞན་ལ་མི་འཇུག་ན་མིང་གཞན་གྱི་འགྲེལ་རྒྱུར་མི་རུང
བས། འདོད་རྒྱལ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཐབས་ནི་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་གལ
ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་དེས་སོ། །

༢རྗེས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཏགས་པ།

ས་སྐྱ་པཎ་ཁ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་ཡི་དང་པོ་འདོད་རྒྱལ་སྒྲ། ཀེ་ལ་བཏེན་ནས་ཕྱི་ནས་དོན། གཞན་ལ་སྒོ་འདོགས་རྗེས་སྒྲུབ་སྒྲ། ཞེས་དང། སྒྲ་སྒོ་ལས། འཐད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དག །ཚོས་ཉིད་ལ་ནི་བཏེན་པ་བཞིན། ཁོན་ལྟན་མིང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་ཉིད་ལ་བཏེན། །༢༥ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་རྒྱལ་ནི་མིང་གི་ཐོག་མའི་འདོགས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་ཡང་མིའི་བསམ་བློར་ཡུལ་དུས་ཀྱི་བཀག་རྒྱ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོད་འཛིན་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཕྱིར། འདོད་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མིང་རེ་སྦྱར་དགོས་ཚེ་ཚོགས་ཏ་ཅང་ཆེ་ཞིང། དེ་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་མི་བཏུབ་པས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་གི་གོ་བ་སྤར་སོང་གི་རྟེང་གཞིའི་སྟེང། འཕྲ་བཅམ་འབྲེལ་བ་སོགས་རྒྱ་མཚན་ནམ་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་ཏེ་བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་ཕྱིས་སུ་བཏགས་པའི་མིང་སྟེ་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་བཏགས་ཐབས་འདི་བྱུང། དེ་ནི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་གྱུབ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བཏགས་པས་རྗེས་དང། བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་རྩོལ་བས་མིང་དུ་བསྒྲུབས་ནས་གྱུབ་པས་རྗེས་སྒྲུབ་བམ་རྗེས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་ཅེས་པས་བཏགས་དང། གྱུབ་ཅེས་པས་བཏགས་འབྲས་

མཚོན་པ་ཡིན། རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། འདི་ལ་བརྒྱན་ནས་ འདི་འབྱུང་བའི། །རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་ པ་དང་མཐུན་པར་འདི་ལ་བརྒྱན་ནས་འདི་བཞག་པ་དང་། འདི་ལ་བརྒྱན་ནས་ འདི་གྲུབ་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་གཅིག་ལ་དོན་ ལྡན་གྱི་ཚ་ཤས་མི་འཇུག་པས་བསྟུར་པཱན། འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དུ་མ་ལྡན་ ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་མིང་གཞན་གསར་དུ་སྐྱེན་པ་ནི་ཤེས་རིག་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ མཚོན་རྟགས་ཤིག་ཀྱང་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས་དགྱེད་ན། འདོད་རྒྱལ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་ ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བལ་ཙོལ་དང་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་ཐོག་མར་ཤེས་ ཏོགས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྗེས་སྒྲུབ་ལྟར་སྦྱར་པའི་མིང་རྣམས་ནི་ ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་སོགས་ལ་དགྱེད་སྟོབས་ཀྱི་ཏོག་པ་མཐོན་པོར་ སོན་པའི་དན་རྟགས་སུ་འགས་པས། རྗེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་ལས་ སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཤེས་རིག་འཕེལ་བའི་ཚུ་ཚད་ཀྱང་ཏོགས་ཐུབ་པར་ བརྒྱན། མི་རིགས་གང་གི་སྐད་ཆའི་ནང་དུའང་རྗེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་གི་གྲུབ་ཆ་ རྗེ་ལྟར་མང་ན་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་མོད། རྗེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་ནི་འདོད་རྒྱལ་ལྟར་ བཏགས་པའི་མིང་ལ་བལྟོས་པས་འབྱུ་མང་ཞིང་འཛིན་དཀའ་བས་སྟབས་ བདེ་བ་ཞིག་མེད་ཕྱིར། ཡིག་འབྲུ་ཉུང་བ་མིང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚ་གནད་དུ་འཛིན་འོས་

ཏེ། ཁོང་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱའི་གནས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་འབྲས་མིན་པས། སྒྲ་ཁྱང་ཞིང་སྟེབ་འགྲིག་པ། བརྗོད་བའི་ཞིང་དོན་གསལ་བ་བཅས་ནི་མིང་གསར་དུ་གདགས་པའི་རྩ་གནད་དུ་གཟུང་དོ། །

མཁས་གྲུབ་སྒྲ་བའི་ཉེ་མས། སྒྲ་རྣམས་ནི་སྒྲ་བ་བོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་བ་བོའི་བརྗོད་འདོད་དང་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་དོན་སྟོན་པར་བྱེད། ཅེས་པས་བསྟན་པལྟར། རྟེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་ནི་བརྗོད་པ་པོས་གང་བྱུང་དུ་སྒྲུར་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་མིང་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྒྲུར་པས་དོན་ལ་འབྱོར་མི་འབྱོར་དང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་བརྟེན་འཛིན་མི་འཛིན་ཀྱི་དགོས་པ་གཙོར་བཏོན་ཏེ། སྤར་ནས་ཐུན་མོང་ལ་གྲགས་ཤིང་ཀུན་ལ་གོམས་པའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དག་ཕན་ཚུན་སྒྲ་ནས་མིང་གསར་བ་ཞིག་བཟོ་བའི་ཚེ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་སྒྲ་ཁཀ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་དགོས་ཕྱིར། འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ནི་ཐོག་མར་འདོགས་པ་བོ་རང་གིས་གང་ལ་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་གཞན་ལས་བསལ་བའི་ལྷད་དུ་སྒྲ་པ་ཕྱིས་སུ་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྟེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རང་ཁོ་ནས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་ཞིང་འཛིན་བདེ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་

སྒྲུར་པ་ཡིན་སྟབས། གལ་ཏེ། གཞན་ཞིག་གིས་དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་
གདགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལས་བསྐྱེད་ཕྱིར
པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཕྱིར། ས་པཎ་ཆེན་གཞན་དུ་མ་གྲགས
ཀྱང། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་འཛིན་པའི། །བཏང་ནི་རྟེས་སྐྱེབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ། རྒྱུ་མཚན་དག་ལ་ལྟོས་ཕྱིར་རོ། །༢༧ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས། རྟེས
སྐྱེབ་ཀྱི་ཐབས་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་རྣམས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ལ་བརྟེན
ནས་བཟོས་ཤིང། མིང་རང་སྟེང་ན་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གི་ངེས་ཚིག་བསྟན་དུ
ཡོད་ཕྱིར་སྒྲ་སྐོ་ལས་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ། དེ་བརྟེན་དོན་ལྟན་ངེས་ཚིག་ནི། ། དེ་ཡིན་ཕྱིར་དང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཕན་ཕྱིར་དེ་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་བྱའི་ཕྱིར
དང་དེ་འཇའི་ཕྱིར། །དེ་དེའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་མིང་ནི་དེ་སྐད
ཅེས། །རྒྱས་ཀྱི་སྐོའམ་མེད་ཀྱང་རུང། །སྐབས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ངེས་ཚིག
བརྗོད། །༢᳘ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར། ཚོས་གྲྭཁེང་ཁྲི། ཏོ་རྒྱ། ཟླ་བའི
འོད་ཟེར། གསེར་བུམ་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གིས་བསྐྱེས་པ་དང།
བསྟན་བཅོས། དགྲ་བཅོམ་པ། རྣམ་བཞག་བསགས་ནོར། ཟིན་བྲིས། མདུན
འདུག་པ། ཉལ་གོས། བགྲོད་ལམ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས
བྱས་པ་དང། རྒྱང་མཐུན། རི་མཐོན་པོ། ལྷུགས་རི་རིང་པོ། སྒ་བཏུན། འཇམ
མཉེན། སྣན་འཇེས། དམར་སྐྱ། བཏུན་བཆིང་ལྟ་བུ་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི

མིང་གིས་བསྒྲགས་པ་དང། སྐོ་གསུམ། སུམ་མདོ། གླུ་བཞི། ངོ་རྒྱགཀྱིས་འཐུང། ལྟ་བའི་ལམ། གཅིག་མཚུངས་ལྟ་བུ་གྲགས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོས་པ་ལྟར། གཞན་ཡང། ཡུལ་དང། བྱ་བ་དང། ཡོན་ཏན་དང། རྣམ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བཏགས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཚ་ཤས་གཉིས་ཡན་འདུས་ནས་གྱུར་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཚུལ་འདིར་གཏོགས་སོ། །

ཇ་ཞན་སྐད་སོར་བཞག་གིས་བཏགས་པ།

མི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་རང་ས་རང་མལ་གྱི་རིག་གནས་རྒྱང་བར་བརྟེན་ནས་ཆ་ཚད་པ་མཁྱེགས་འཛིན་དང་གསར་པ་བཀག་འགོག་བགྱིས་ནས་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྟེས་མི་ཟིན་ཞིང་ས་ཁྱོན་ཆེན་པོ་མི་ཚོད་པས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚེལ་འགྱུར་དང་འོ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་བབ་དང་བསྟུན་ནས། མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གནས་ནང་འདྲེན་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དེར་ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་མིན་གྱི་འགག་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་གཡིས། གང་རས་རི་ས་མཐོའི་ལྟོངས་འདིར་ཡང་གནའ་བོའི་དུས་ནས་རིག་གཞུང་མང་པོ་རང་སྐད་དུ་བསྒྲུར་ཏེ་གོང་དུ་སྟེལ་པ་གོར་མ་ཆག་ཀྱང། ད་ཆ་དགྱེད་གཞིའི་དབང་གིས་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རྟེས་ཀྱི་འོ་

ཐུན་འདི་བྱ་བ་དང་སྟེལ་ཏེ་མི་རིགས་གཞན་ནས་ཡུལ་གྱུ་གཞན་པའི་མིང་བཏོ་བོད་དུ་དར་ཚུལ་འཚད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་རིགས་གཞན་བོད་སྐད་དུ་སྟེལ་པ་ལ་དོན་བསྡུར་དང་སྒྲ་བསྡུར་གྱི་བཏགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང། དོན་བསྡུར་ནི་བསྡུར་བྱའི་གཞུང་གི་དོན་རྣམ་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་བསྡུར་པ་དེ་ཡིན་པས། སྒྲུར་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏོ་རྣམས་བོད་སྐད་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་པའི་ཐོག་བསྡུར་ཟིན་པའི་མིང་དེ་རྣམས་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་བཏོ་རྣལ་མར་གྱུར་ཟིན་པས་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འོས་པས། འདིར་སྒྲ་སོར་བཞག་གཅོ་བྱས་པའི་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་དོ། །

1 སྒྲ་རྗེ་བཞིན་བསྡུར་ཏེ་བཏགས་པ། རིག་གནས་ནང་འཇུག་དང་དམག་སྲིད་ཚོང་འགྲུལ་གྱི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མི་རིགས་གཞན་པའི་མིང་བསྡུར་དུ་མི་བཏུབ་པའམ་བསྡུར་ཀྱང་གོལ་ས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་དུ་བསྡུར་ཏེ་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་བཏའི་གྲས་སུ་ཚུད་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཀོང་ཇོ། ཨེམ་ཆི། ལྷར་པན། ཐྭ་རན་སེ། གཡང་ཏེ། མ་ཏེ། ཀྱུ་ཌེ། ཀུང་ཟི། ཨམ་བན། ཌ་སཀཱཡེར་ཏི་ནི། ཐུ་ཌ་བཀྲན། ལྱང་ཀིགཀྱང་ནུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་འདི་རྣམས་བོད་སྐད་རྣལ་མ་ཞིག་མིན་ཡང་ལག་ལེན་དུ་རྒྱུགས་ཆེའོ། །དེ་ལ་སྒྲ་སྟོར་བམ་པོ་གཉིས་པར། གོ་ཏ་མ་ལྟ་བུ་གོའི་སྒྲ་ལས་

ཚོགས་དང། ཕྱོགས་དང། ས་དང། ལོངས་དང། རྩོ་རྩེ་དང། བ་ལང་དང། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་སྣེགས་པ་དང། ཀྱོ་ཤི་ཀ་ལྟ་བུ་རྫ་ཀུ་ཁ་ཐོགས་པ་དང། མཁས་པ་དང། པཎ་དཱཏ་བ་དང། ཉན་པ་དང། མཇོད་ལྟན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའི་ལུགས་ལ་དཔས་ཤིང་བསྒྲུར་ན། སྣ་གྲངས་མང་བོ་ཞིག་ཏུ་སྣེགས་ལ། བསྒྲུར་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོག་གཅིག་གི་ནང་དུ་ནི་སྣ་གྲངས་དེ་ཀུན་འདུར་ཡང་མི་བཏུབ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་འཚད་ཀྱང་གཏན་ཚོགས་ཆེན་པོ་མེད་པ་རྣམས་ནི་མི་བསྒྲུར་བར་རྒྱ་གར་སྐད་སོ་ན་ཞོག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཔས་པ་ཡིན་ཞིང། གཙོ་བོ་སྒྲ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

2 སྒྲ་བསྒྲུར་དོན་ཟུར་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཏགས་པ། སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་སུ། སེམས་ཅན་དང། མེ་ཏོག་དང། རྩི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་མིང་བསྒྲུར་ན་ཡིད་གོལ་ཞིང་ཚོག་མི་བདེ་བ་དང། འོལ་སྦྱིར་བསྒྲུར་དུ་རུང་བ་དོན་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་གཏོལ་མེད་པ་རྣམས་ལ། མགོ་ལ་ཡུལ་ཞེའམ། མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་བྱ་བའི་མིང་གཅིག་ཏུ་ཐབས་སུ་སྟོན་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་སོ་ན་ཞོག་ཅེས་པ་ལྟར་བོད་ན་མེད་པའི་སྒྲ་ངོས་བང་ཐོན་ཟློས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་བང་ཁུངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ། གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་དོན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་པཎ། རི་དྭགས་ཆེ་ན་ཡ། ལྟ་མོ་ཞུ་མ། དུག་ཀ་ཀོ་ལ། བྱ་ཀ་ལ་པིང་གསུས་མོ་ཅིན་

ཁོན། ཡུལ་ཏྲང་ཏེ། རས་ཕ་ན་མ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

3 སྒྲ་དོན་ཕྱེད་བསྟུར་གྱིས་བཏགས་པ། མི་རིགས་གཞན་པའི་མིང་གཅིག་གི་ཕྱེད་ཀ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྟུར་ཞིང་ཕྱེད་ཀ་དོན་ལྟར་བསྟུར་ཏེ་སྒྲ་དོན་རྒྱང་སྒྲོར་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་སྐད་དུ་དབས་པ་སྟེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ཐང་རྒྱལ་རབས། མ་ཏེའི་རྒྱལ་མཚན། གོང་མ་ཐང་ཐེ་ཚུང། ཀུང་གོའི་སྲིད་གྲོས། རྒྱན་ལས་ཆུ་ཡོན། མི་དོན་ཆུཌ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་འདི་ནི་བསྟུར་བྱའི་མིང་དེའི་ཚ་ཤས་ཕྱེད་ཀ་དོན་བསྟུར་དང་ཕྱེད་ཀ་སྒྲ་སོར་བཞག་བྱས་པ་ལས་གྱུར་ཅིང། གོང་གི་དེ་བསྟུར་བྱའི་མིང་རང་ན་མེད་པའི་དོན་ཞིག་ཆ་ཐབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་བྱ་བྱག་འབྱེད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

4 སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་ཆུང་ཟད་བསྟུར་ཏེ་བཏགས་པ། བཏགས་ཐབས་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་སྐད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྐད་རིགས་གཞན་ལ་སྒྲོར་དུ་མེད་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེར་དབེར་བྱས་ནས་བཟོས་པས་སྒྲ་གཏན་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཞིང། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་བོད་སྐད་དུ་ཕབ་དུས་བོད་ཡིག་ལྟར་དེའི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཡི་གེ་བཏགས་པ་བ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་པའི་སྤ་རྒྱན་དུ་མའི་འོག རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་ཆུང་ཟད་རེ་བཅོས་ཏེ་བོད་སྐད་ལ་མེད་

པའི་མིང་བརྡ་མང་པོ་ཞིག་གསར་དུ་བཟོས་པ་སྟེ། ཀུན་རྒྱུམ་ལ་གྱང་ཀུམ། མཆོད་ལ་མར་གྱད། བཀྲལ་ལ་བ་ཀུ་ལ། ཀལ་ལ་བསྐལ་པ། ཀཏྟ་ལ་ཀ་བུར། ཙནྡན་ལ་ཙན་དན། ས་ཆུ་ལ་ས་ཅན་གེ་ལུས་ཀྱི་ཀ། ཆུ་ཀྱི་ཀླ་ལ་ཆུ་ཀྱི་གསལ་བ་དན། མཎྜི་ཀཱཥ་མ་ལི་ཀཱ་ཡཱ་ལ་འཛིན་བུ་ཞེས་བསྟུར་ཏེ་བཏགས་པའོ། །

5 སྒྲ་གཟུགས་ཇི་བཞིན་དུ་བཏགས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས་སྒྲ་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་ཏཱངས་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། ཨཱཥཊ། ཨོ་ཊ་ཡ་ན། ཨ་ཤྭ། ལྭ་ན་ཏ་ས། པ་ཏྲ། ཏཱམ্ར་ཛི། ཨ་ཏི་ཤ། ཀཱཏ་ཀཱ་རི། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། པཏྨ། ནཱ་ག། ནཱ་ར་ཡ་ཎ། ཏཱ་ལ་ཀ་ཏ། ཀ་ལ་ཤ་ཏུ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ནོ། །

༥ སྒྲ་ཉམས་ལད་ཚོས་ཀྱིས་བཏགས་པ།

དབང་ཤེས་ལྟའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟའི་སྣང་ཚུལ་དང་ཕྱིའི་ཉམས་སྣང་ལྟར་ཐོལ་བྱང་དུ་སྒྲ་རེ་སྤྱར་པ་ཕལ་ཆེར་སྐད་རིགས་ཀྱན་ལའང་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་ཞིང། བོད་སྐད་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་ཁྱད་གཞིའི་དངོས་པོ་

གང་ཞིག་གི་ཉམས་འགྱུར་དང་། སྒྲ་ཚོར་སོགས་སྟོན་པའི་མིང་ཡིན་པས་ཐུན་བཏང་དུ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ཉེ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་བོད་སྐད་གྱི་མིང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ཉམས་ལང་ཟློས་ཀྱིས་བཏགས་པར་སྣུ་བ་ནི་འཕྲུལ་བའོ། ། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། བཏགས་ཚུལ་དེ་ནི་རྟེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པས། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྨོར། འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དགའ་དང་སྟེ་དང་ངོ་མཚར་དང་། །སིལ་སྙན་ལ་སོགས་མི་འགལ་སྟེ། ། ཉེ་བར་མཚོན་སྒྲ་གང་སྟོན་པ། ། རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་བཤད། ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་པ་དང་། ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འགལ། ། ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པར་མི་ཤེས་པ། ། སྟོན་ཏེ་ཉེ་བར་སྟོར་བའི་སྒྲ། ། དེ་སོགས་སྟོར་བའི་ངག་ཕལ་ཆེར། ། ཉེ་བར་སྟོན་ན་ཆོས་སྒྲ་འཇུག ། ༢༠ཅེས་བསྟན་ཏེ་སྒྲ་དང་ཉམས་སྣང་ལྟར་སྟོར་བའི་མིང་ཕལ་ཆེར་ཆོས་སྒྲ་འཇུག་པ་དང་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་བསྟན་ཀྱང་། རྟེས་སྒྲུབ་ཀྱི་བཏགས་ཚུལ་དངོས་དང་ཡང་མི་འདྲ་བས་འདིར་ཟུར་ལོགས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་དོ། ། དེ་ལའང་སྒྲ་ལང་ཆོས་ཀྱི་བཏགས་པ་དང་། ཉམས་ཚོར་ལང་ཆོས་ཀྱིས་བཏགས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

1 སྒྲ་ལང་ཆོས་ཀྱིས་བཏགས་པ། ཆུ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལ་འབྱུང་བ་ལྔའི་སྒྲ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡུལ་ཅན་ཆུ་ཤེས་

ལ་ཚུར་སྟང་བའི་སྒྲ་གྲགས་ཚུལ་གྱི་ལད་ཟློས་བཏྱོས་ཏེ་བཏགས་པའི་མིང་རྣམས་ཏེ། ལྷང་ལྷུང་། ཐྲིག་ཐྲིགཐག་ཐགཅལ་ཅལ། ཀཁ་ཀཁཆཁ་ཆཁཏ་ཏ། སང་སང་། ཏང་ཏང་། འ་ཌར། ཆེམ་ཆེམ། ཏིག་ཏིགཏེ་ཏེ། དིར་དིར་ཞེས་པས་མཚོན་པའི་མིང་འདི་རྣམས་སྒྲ་གྲགས་ཚུལ་ཅམ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་། སྒྲ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་ལ་ཐུག་དང་། ལྷེ་ཡང་། ས་སྟེ། ཆེ་ཚུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་མིང་སོ་སོའི་བསྟན་དོན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། གང་ལ་གང་འཚམ་དུ་བསྟན་དོན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། གང་ལ་གང་འཚམ་དུ་སྒྲུར་ན་སྒྲ་ཉམས་མཚོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨན་ཀྱང་། སྒྲུར་ཉེས་ཆེ་བཞད་གད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བས་གཟབ་གཟབ་བྱ་འོས་སོ། །

2 ཉམས་ཚོར་ལད་ཟློས་ཀྱིས་བཏགས་པ། ཕྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་བསྟན་དུ་ཡོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་དང་། ཏེ་ཏོ་རེག་བྱ་གསུམ་ནི་ཕྱོང་མཁན་རང་ཉིད་ལ་ཚོར་བ་ཅོ་མ་གདུང་བར་མ་གང་རུང་སྐྱེད་པ་གཞན་ལ་གསལ་རྟེན་དུ་སྟོན་མི་ཐུབ་ན་ཡང་། རང་རང་གི་ཕྱོང་ཚོར་ལྟར་ཐོལ་བྱུང་དུ་སྣང་པའི་ངག་སྟེ། གཟུགས་ལ་འོད་ལྟག་ལྟག་པོ་དང་། ཏེ་ལ་ཆེལ་ཆེལ་དང་། ཏོ་ལ་ཕྱོག་ཕྱོག་དང་། རེག་བྱ་ལ་འབྱོར་འབྱོར་པོ་དང་། ས་མས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ས་མས་ས་མས་པོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངས་བར་མི་ནུས་པའི་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་རྣམ་སྣ་སྦྱར་ཏེ་ལྷོན་པ། འཛར་འཛེར། ནག་ནོགཡ་ཡོ། ལམ་ལམ། ལྷབ་ལྷུབ། ཏལ་ཏུལ། ལྷན་ལྷིན། བྱིལ་བྱིལ། སྒབ་སྒྱུ། རད་རོད། ཐྲོང་ཐྲོང། ཀྱེ་ཏུད། ཨ་ཚུ། ཀེམ་ཀེམ། ཐམ་ཐམ། ཨ་ཧོ། ལྷ་བུ་སྟེ། མིང་འདི་རིགས་ལ་ད་དུང་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མིང་གི་དབྱེ་བ་དང་གྲྭ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། མིང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༡མིང་གི་དབྱེ་བའི་བྱང་བ་སྤྱི་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་རྣམས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིད་ཚོམ་པ་ཞིག་ད་ཕན་མེད་ཀྱང། སྤྱི་བསྡོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་མིང་ལ་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་མི་འདོད་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ད་ཡོད་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤ་གས་སྣ་བའི་སྒོ་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་ལས། དེ་ཡང་མིང་གི་ཐོག་མ་དང། ཁྱེས་སུ་སྣྲོན་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ཐོག་མ་འདོད་རྒྱལ་མིང་ཡིན་ཏེ། ། རྟེས་གྲྭབ་དག་ནི་དོན་ལྡན་དང། ཁྱམ་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ཡིན། ཁེ་ནི་ངས་ཚོག་ཡོད་མེད་དོ། ། ཇ།ཅེས་མིང་གང་ཞིག་རང་གི་གཏན་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱོད་སྐབས་ངས་ཚོག་བཤད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་

འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་གྲྭབ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པ་ནི་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་ལྟར་ཕྱེས་པའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ལུགས་ཤེག་ཡིན་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ལ་དབྱེ་བ་བཀར་པའི་ཐོག་མཚང་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྟེས་སུ་བྱང་བའི་ས་སྐྱའི་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ། མིང་ཚོག་དེ་དག་ཏུན་པོ་ཡིས། །ཐོག་མར་སྒྲུར་པ་བརྗོ་ཡིན་ལ། །ཕྱི་ནས་དགྱོད་པ་ཐ་སྙད་ཡིན། །དེ་ཡི་དང་པོ་འདོད་རྒྱལ་སྒྲ། ། ཨ་ཨ་ཞེས་དང། ཞན་ཚུན་འབྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཁྱུ་མཚན་འགའ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ། ཞེས་བསྟན་ཏེ། རྟེས་གྲྭབ་ཀྱི་མིང་ལ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་བཏགས་པ་ལྟེང་ཀ་ཏུང་ནད་ལྟ་བུ་དང། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱའི་མིང་བཏགས་པ་ཤེས་པཙམ་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་དང། ཚོགས་པ་ལ་ཡ་གྱལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཧའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་དང། ཡ་གྱལ་ལ་ཚོགས་པའི་མིང་བཏགས་པ་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་དང། འདུ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟན་བྱ་རོག་ཏུང་ལྟ་བུ་དང། འདུ་བ་བཟློག་པ་མི་ཟླུན་པོ་ལ་ལྟ་རྣམས་དགའ་བ་དང། འབྲེལ་བ་བཟློག་པ་གཟའ་མིག་དམར་ལ་བཏུ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཅས་རྟེས་གྲྭབ་ཀྱི་མིང་གི་བཏགས་ཐབས་བདུན་བསྟན་པ་དང། དཔང་ལོའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བར། འདུ་བ་དང། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་བཏགས་པ། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་བཏགས་པ། ཆ་ཤས་ལ་ཚོགས་པས་བཏགས་

པ། ཚོགས་པ་ལ་ཆ་ཤས་གྱིས་བཏགས་པ། རྟེན་ལ་བརྟེན་པར་བཏགས་པ་ མཚོ་མ་ཏོས་པ་ལྟ་བུ། གོགས་ལ་གྲོགས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པ་འདུན་པ་དང་ ལྟན་ཅིག་པའི་སེམས་ལ་འདུན་པར་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཀུན་བཅོ་ སྒྲོད་ཀྱི་གཞུང་གི་མ་རྣམས་ལ་ཤུགས་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

དེའི་ཕྱིས་སྒེ་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཏིང་རྩ་ཟབ་དང་དབྱེ་བ་རྩེ་ ཞིབ་ཏུ་སོང་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་དེ། དཀར་ལེབས་སུམ་རྒྱས་སུ། པཎྜི་ཏ། མཁྱེན་པ། རྡ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་མིང་དང་། ཚར་བ། ཉུག་པ། ཏུ་བ། གཞུང་པ། རོང་པ་སོགས་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་དང་། ཆྭིང་བ། དམ་པ། ཞར་བ། དར་བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་མིང་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མིང་གི་རྣམ་ བཞག་འཆད་པའི་སྐབས་མིན་པས་མིང་ཀུན་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་རྩིང་ཆེ་ན་ ཡང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མིང་དག་གསར་དུ་བསྟན་པ་ དང་། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་ཚོག་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་དེར་བལྟས་ན་གོང་གི་མིང་དེ་དག་གི་ནང་བྱ་ ཚོག་མི་འདུ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དཀར་ལེབས་དྲུང་ཡིག་པཎ་ཆེ་རྗེའི་ གསུང་འདི་ལ་བརྟག་ན། མིང་ལ་བཏགས་ཚུལ་ལྟར་ཕྱེས་པའི་འདོད་རྒྱལ་ དང་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཁོ་ནས་མ་ཚོག་པར་བྱེད་ལས་སམ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ ཕྱེ་བའི་དབྱེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པ་རྗོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། སྟོན་དགོས་

ཆེན་མོ་དོར་ཞི་མཆོག་གི་བརྡ་སྦྱོར་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པའི་ཞར་ཞོར་ལ། ཁྱད་གཞི་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད་དང། ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད། བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བཅས་ཀྱི་མིང་དག་བསྟན་ཏེ། བོད་སྐད་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་མིང་གི་རྣམ་བཞག་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་མ་ཟད། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྔ་སྟི་ལོ་༡༥༨༢ལོར་བཙུམས་པའི་མིང་གི་རྣམ་བཞག་ཅེས་པའི་གསུང་ཆོས་ཤིག་གི་ནང་དུ། མིང་ལ། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང། ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད། རང་བཞིན་གྱི་ཐ་སྙད། གྲངས་འཛིན་གྱི་ཐ་སྙད། ངེས་བརྗོད་གི་ཐ་སྙད། ཁྱད་འདོན་གྱི་ཐ་སྙད། དོན་གསལ་གྱི་ཐ་སྙད། མཚན་སྦྱོར་གྱི་ཐ་སྙད། ཉམས་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་བཅས་རིགས་དགུར་ཕྱེ་བ་ནི་བོད་འདིར་མིང་ལ་བརྡ་སྦྱོར་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལྟར་དབྱེ་བ་ཕྱེས་པའི་ཆེས་ཐོག་མར་འཐུམས་ཤིང། ཐུན་གྱིས་ཀྱང་མིང་གསར་དུ་སྒྲུར་དགོས་བྱུང་ཚེ་གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་བསྟུན་ཏེ་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕལ་ཆེར་དེ་དང་དུས་མཚུངས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལོ་ཐོག་མར་དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་དཔའ་རིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྡ་སྦྱོར་གསལ་བྱེད་བཀྲོན་དུ། མིང་གི་རིགས་ལ། དངོས་པོའི་མིང་དང། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་མིང། བྱ་བའི་མིང། གྲངས་ཀའི་མིང་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །རེ་རེཞེས་

གསུངས་པ་དང། གཞན་དག་གིས་ཀྱང། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམ། ། བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་དང་སྦྱོ་བསྟུན་ཏེ། མིང་ལ་རིགས་དང། བྱ་བ། ཡོན་ཏན། གང་གིས་མིང་བཞིར་འདོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་བཏང་སྙོམ་བའི་གྲྭབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་གཅིག་རྟེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱུང་ཞིང། དེ་དག་གིས་གཅིག་སྟྲོན་གཅིག་གིས་བསབས་ཏེ་ཆ་རྟེ་ཚང་དང་གཏིང་རྟེ་ཟབ་ཏུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། བཏང་སྙོམ་རིག་པ་འདི་ནི་རིག་གནས་གཞན་དག་གི་འཇུག་སྐོ་དང་རྩ་བ་ཡིན་པར་དེས་ཟིན་གཏིང་ནས་འཚེལ་བའི་དུས་རབས་གསར་བའི་ཐོན་རྩས་ཉིད་དུ་དེས་ཤེད། བོད་སྐད་གྱི་མིང་གི་ཚོས་ཉིད་དངོས་དང་མཐུན་པའི་མིང་གི་དབྱེ་བ་གསར་བ་ཞིག་འབྱེད་པར་འདོད་པའི་ཐོག་མའི་གླེང་བསླངས་པའང་ཡིན་པས་དེ་དག་སུ་ཞིག་གིས་བསྟོན་ཏེ་བསྟོན་མི་ནུས་སོ། །

མིང་ཡང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གངས་གཞན་དང་འབྲེལ་བར་གནས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཕྱེས་ཚོག་སྟེ། མིང་གི་བསྟན་དོན་ལྟར་ན། གསོ་རིག་གི་མིང་དང། བཟོ་རིག་གི་མིང། ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་མིང་སོགས་སུ་བཀར་ཚོག་པ་ལྟར་སྐྱེ་རོལ་བའི་རྣོ་རྩེའི་དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་དང།

གློང་རྗོལ་ཆུ་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་བྱས་མཚོན་ཞིང། བཏགས་ཚུལ་ལྔར་ན། འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དང། རྟེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་དུ་ཕྱེ་བ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལྔར་དང། གང་ལ་གདགས་གཞིའི་ཚོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། དངོས་པོའི་མིང་དང། དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་དུ་དབྱེ་བ་དང། མིང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཚ་ནས་དངོས་མིང་དང། བཏགས་མིང་དུ་ཕྱེ་བ་སོགས་མིང་གཅིག་ལ་ཡང་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི། དགེར་ན་མི་གཅིག་ལ་ཨ་ཐྲེས་དང། ཨ་ཕ། བྱ། ཚ་བོ་སོགས་ཀྱི་མིང་བྱེད་རྩང་བ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཤིང། མིང་གི་དབྱེ་བ་རེ་རེར་དགེ་མཚན་རེ་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་ཀྱང། འདིར་གཙོ་བོ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་ལ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་ཅིང། དེ་ནི་མིང་རྣམས་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཚེ་བརྗོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལྔར་ཕྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དགེར་ན། མེ་ཏོག་དམར་དང། དམར་མཚོད་བྱེད་ཅས་པའི་ཚོག་སྡུ་ཕྱི་ཉ་ཤས་ཀྱི་དམར་ཅས་པ་ནི། བརྗ་བཀྲོལ་མིང་མཇོ་ད་སོགས་ལས་བསྟན་པའི་སྒྲ་བཏང་གི་དོན་ལྔར་ན། གཉིས་ཀ་ཡང་ཁ་དོག་དམར་བའི་དོན་ཡིན་ཡང། ཚོག་གི་སྒྲ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་དུ་མིང་སྡུ་ཕྱི་ཕད་སྟོབས་ཀྱིས། མེ་ཏོག་དམར་ཞེས་པའི་དམར་ནི་ཁྱད་གཞི་མེ་ཏོག་གི་ཁྱད་ཚོས་སྟོན་པའི་མིང་དང། དམར་མཚོད་བྱེད་ཅས་པའི་དམར་ནི་མཚོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་མིང་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་

མིང་དུ་འགྱུར་བས་མཚོན་ཏེ། མིང་གི་བྱེད་ལས་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བལྟས་ནས་ཕྱེ་བ་མིན་པར་རྒྱུན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཆ་ལ་བལྟ་དགོས་ཕྱིར། མིང་གི་དབྱེ་བ་གང་ཡིན་ཡང་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡོད་དེས་སོ། །

༢མིང་གི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ།

1 དངོས་མིང། རང་ཉིད་ཚོས་དེ་ལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་དེ་ཚོས་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། བཏགས་ཐབས་གང་ལྟར་བཏགས་ཀྱང། མིང་དེའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་ཚོས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་གོ་བ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྦྱར་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་དང། བཆྭན་ཞིང་གཤེར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚོས་ལ་ཆུ། མཏུན་དུ་བཞག་པའི་ཅོག་ཙེ་ལ་མཏུན་ཅོག་ཅེས་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། མིང་དེ་དག་མ་སྦྱར་བའི་སྤྲ་འོག་གས་སུ་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་མིང་གང་ཡང་མེད་པ་དང། མིང་དེ་དག་གི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡང་དངོད་པོ་དེ་རྣམས་ལས་འོག་གས་སུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡང་མེད་པས། མིང་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་དག་

གི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུར་བའི་མིང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཆོས་དེ་མིང་དེའི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མིང་ལ་མིང་ཞིག་གི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱིས་སུ་སྒྲུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་གང་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུར་ཞིང་ཆོས་དེ་རང་ལ་སྒྲུར་བའི་མིང་དེའི་ཐོག་མའི་བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཚོག་དབར་གྱི་སྐོ་ནས་འབྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྱལ་བ་སྟེ། ཚ་ཞིང་བསྟེག་པའི་ཆོས་ལ་མེ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་ཆོས་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཡང། ཁ་དོག་དམར་པོ་ལ་མེ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། དེ་མེ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང། མེ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་བསྟན་བྱ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དེ་དངོས་མིང་ཡིན་མིན་མིང་གི་ཆ་ནས་ཐོག་མའི་འཇུག་བྱེད་དང། དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་བཅས་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཆ་ནས་ཐོག་མར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ངེས་ཚེ། འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་གྱུར་ཀྱིས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང། ཚོག་དབར་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཆོགཆོས་གང་ལ་ཐོག་མར་སྒྲ་ཅིང་མིང་དེའི་ཐོག་མའི་བསྟན་གཞིར་གྱུར་ན་མིང་དེ་ཆོས་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ། །

2 བཏགས་མིང། འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་གྱུར་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་མིང་དེ་རང་གི་ཐོག་མའི་གདགས་གཞིའི་དོན་དེ་ལས་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་མིང་དུ་སྣང་པ་ནི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། རྟེ་བཅུན་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ནས། རང་ཉིད་ཆོས་དེ་ལ་ཐོག་མར་བརྗོད་སྣང་པའི་མིང་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཆོས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ཆོས་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བསྟན་ཅིང། ཆོས་ཤིག་ལ་མིང་དེ་སྣང་པ་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྱུར་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་འཇིས་ཤིང་གོམས་པས་མིང་དེའི་དོན་འདི་ཡིན་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྤོན་དུ་སོང་བ་ལ། ཕྱིས་མིང་བརྗོ་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་མིང་དུ་སྣང་པ་ན། དེ་ལྟར་སྣང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཅི་ཡང་རུང་དོན་དེ་མིང་དེའི་ཐོག་མའི་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པས། མིང་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཀྱི་ངོས་ནས་རང་གི་ཐོག་མའི་མིང་ཡིན་ཡང། མིང་གི་ཚ་ནས་ཐོག་མའི་འཇུག་དོན་མིན་པས། འདིར་དོན་ཀྱི་ཚ་ལ་མི་བསམ་པར་མིང་རང་སྟེང་ནས་དགྱེ་དགོས། དཔེར་ན། ལྷ་མོ། ས་ཡི་རྒྱལ་མཚན། སྣུལ། ཤིང་ཕྲོང་ལྟ་བུ་སྟོན་དངོས་མིང་ཡིན་ཡང། རྒྱ་མཚན་བསྟད་དུ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མི་མོ་ཞེག་ལ་ལྷ་མོ་དང། ལྷོ་བས་དང་ལྡན་པ་ལ་ས་ཡི་བཅུམས་པའི་གསུང་ཆོས་ལ་རྒྱལ་མཚན། ཞེ་སྡང་ཅན་ལ་སྣུལ། རེངས་ཤིང་ཐུ་བ་ལ་ཤིང་ཕྲོང་ཞེས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་

བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། མིང་དེ་དག་གི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་ན། མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མའི་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང། ཕྱིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མིང་མ་ཡིན་པའི་བཏགས་མིང་ཞེག་མེད་དེ། མིང་དེའི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ལ་སྒྲུར་པ་ནི་དཔེ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིང་རྣམས་ལ་སྒྲིར་བཏང་གི་དོན་ཞིག་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། མིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་བཏགས་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་ཏེ། མིང་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་སྟོན་ཚེ། དེ་དག་ལས་དོན་གཅིག་ལ་དངོས་མིང་དང། གཞན་རྣམས་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པས། སྒྲིར་བཏང་གི་དོན་དེ་མིང་དེའི་ཐོག་མའི་འཇུག་དོན་ཡི་པས་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང། སྐབས་དོན་གཞན་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། བཏགས་མིང་ཡིན་མིན་མིང་གི་ཚ་ནས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཚ་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

ཟླས་གྲོ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

མིང་རྣམས་ཚོག་སྡོར་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། བརྗོད་དོན་ཅི་ཞིག་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་དང་། ཚོག་གོགས་གང་དང་ལྡན་དུ་སྤེལ་བ། ཚོག་གི་གྲབ་ཆ་གང་བྱེད་པ་དང་། མིང་རང་གི་སྒྲ་དེ་ཟློས་འཕྲལ་བྱེད་རྒྱང་མིན་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མིང་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ནི་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཡང། དཔེ་མཁས་པ་སྲུས་ཀྱང་གསུང་ལྟར་གཡོས་པ་མ་མཐོང་བས། འདིར་མིང་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་དང་དབྱེ་བ་གང་དུ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་ཏེ་ཅུང་ཙམ་ཞུ་བར་བྱའོ། །

1 ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང། སེམས་ཅན་དང། ཡུལ་དང། དུས་དང། ཕྱོགས་མཚམས་དང། བེམ་དངོས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་ཅིང། ཁྱད་ཆོས་དང་བྱ་བ། གྲངས་ཀ་སོགས་ཀྱི་མིང་སྒྲུར་སའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། གཤམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་མིང་རྣམས་ཏེ།

ཀྱམ་དང་མི་དགག་པའི་སྒྲ་མིང་གི་ཡ་མཐར་སྒྲུར་མི་རིང་བ་དང།

ཁཱཥ་ཏ། ལེགས་པར། ཏ་ཅང་སོགས་ཤུགས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་སྟོན་ལ་མི་སྒྲོར་བ་དང།

གཞན་མ་འོངས་ད་ལྟ་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྒྲ་བསྒྲུར་ཟློས་

བྱེད་མི་ཚོགས།

ངན་ཚོས་དང་གྲངས་ཀ་སྟོན་པའི་མིང་དག་མས་མཐར་ཐད་ཀར་སྣང་རུང་བའི་ཁྱད་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ། དཔེར་ན། ཟླ། རྒྱལ་པོ། དགེ་རྒན། རྒ། ཞིང་བ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་དང། བོད་ཡུལ། རྒྱ་ནགས་ཤོད་དགེ་ཙ་མེ་རི་ཀ་རྫང་ཚ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་མིང་དང། དགྱེད། སྟོན་ཁ། ཉིན་མོ། ཐོ་རེངས། ལོ་ལྟ་བུ་དུས་སྐབས་སྟོན་པའི་མིང་དང། ཀཱར། བྱང། ལྷོ་ནུབ། ཕྱི་ནང་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་མཚམས་སྟོན་པའི་མིང་དང། ས། གས། ཅོག་ཅེ། འཕྲལ་འཁོར། ཆབ་སྲིད། སྲྀ་ཚོགས་ལྟ་བུ་བེམ་དཔོས་དང་སྲྀ་མཚན་བཟོད་པའི་མིང་རྣམས་སོ། །

མིང་འདི་རིགས་ལ་ཁྱད་ཚོས་བཟོད་པའི་མིང་སྣང་བ། ཟླ་ཆེན་པོ། འཕྲལ་འཁོར་གསང་བ། སྟོན་ཁ་མཛེས། མཛོད་དགེ་སྐྱེད། ལྷོ་ནུབ་སྐྱ་ལྟ་བུ་དང། གྲངས་ཀའི་མིང་དང་སྣྲེལ་བ། ཤ་བཞི། བོད་མི་བརྒྱད། ལོ་གསུམ་པ། ཟླེགས་བམ་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་གནའ་བོའི་རྟོ་རིང་དུ། བོད་བོད་ཡུལ་ན་སྐྱེད། རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་ན་སྐྱེད་པའི་སྲིད་ཆེན་པོ་སྣང་ནས་གཅོགས་བཅས་པ། ཞེས་པར་བོད་བོད་དང། རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་བཟློས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བོད་མི་བོད་ཡུལ་ན། རྒྱ་མི་རྒྱ་ཡུལ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐབས་དོན་འཛིན་པའི་མིང་གཅིག་བསྐྱར་པ་མིན་པས། འདིར་བསྐྱར་བཟློས་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་པ་

ཡང་སྒྲ་དོན་མཚུངས་པའི་མིང་བསྒྲུར་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་དག་བག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཐོག་མའི་བོད་དང་རྒྱའི་སྒྲ་དེ་ཡར་བཅད་དེ། བོད་དང་རྒྱའི་སྒྲ་ཕྱི་མ་ཡུལ་དང་སྒྲོལ་ནས་འདོན་དགོས་པའི་བཀླག་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །

2 ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས། ཁ་དོགས་བྱེད་པས་གཟུགས། རྒྱ་ཁྱོན་སོགས་ཀྱི་ཚད་སྟོན་པའི་མིང་གི་སྟེ་ཚན་ཞིག་སྟེ།

ཀྱམ་དང་མི་དགག་པའི་སྒྲ་སྤྱི་བཏང་དུ་མིང་གི་ཐོག་མར་སྤྱོ་རུང་བ་དང་།

ཁམཆོག་ཏུ། རྣམ་པར། ནམ་ཡང་། ངེས་པར་སོགས་ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་དང་ཕལ་ཆེར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲོལ་རུང་བ་དང་།

གཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་མས་མཐར་སྒྲ་ན་བར་དུ་འབྲེལ་སྒྲས་མི་སྒྲོལ་ལ། ཡས་མཐར་སྒྲ་ཚེ་འབྲེལ་སྒྲ་ངེས་པར་སྒྲ་དགོས་པ་དང་།

ང་། སྒྲ་གཅིག་བསྒྲུར་དུ་བཟློས་ན་ཚོག་གི་ཁུས་པ་སྟེར་ཚབས་ཆེ་རུ་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་མིང་འདི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ངང་ཚུལ་མཚོན་པའི་མིང་སྒྲ་ཚེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཞིབ་ཚ་འདོན་ཐུབ་པ་དང་།

ཅ། དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་མིང་རྣམས་ཏེ། དགེར་

ན། ཚ་བ། སྨན་པ། ལྷོད། ཞིམ་པ། འཇམ་པ། མཉེན་པ། ཏྲོང་བ། བཀྲེས་པ། གཅེར་བ། སྐོམ་པ། གང་བ། བསྐོ་བ། སྐྱུར་བ། ལྟ་བུས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། དམར་བ། སེར་བ། སེར་སྐྱ། ལྗང་གུ། ནག་པ། མོག་མོག་སྐྱ། སྐྱ། ལྷོ་བ། ལྟ་བུས་ཁ་དོག་སྟོན་པ་དང་། དཔའ་བ། ཆུན་པ། རྩོངས་པ། རྒྱལ་བ། ཀུན་ཀུམ་པ། གཡུང་བ། ཏོད་པ། བརྟན་པ། བརྩོང་བ། ལྟ་བུས་གཅེས་ཀ་སྟོན་པ་དང་། ཀྱག་ཀྱོགཔ་ཟེ། ལྟན་ལྟེན། ཀ་ཀྱ། འབར་འབུར། ཟལ་ཟིལ། ཐན་ཐུན། ཕྱད་ཕྱོད། ཁྱར་ཁྱོར། ཡམ་ཡོམ། རད་རོད། ཕན་ཕུན། བན་བུན། ཀེམ་ཀེམ། ལྷོག་ལྷོགཀྱལ་ཀྱལ། ལྟབ་ལྟབ། ཀ་ར་ཀྱོར་རེ། ཐ་མེ་ཐོམ་མེ། ཉ་རེ་ཉེར་རེ། ཀ་ཀྱ་ཀྱོག་གེལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྟོན་པ་དང་། མཉམ་པ། ཆེ་བ། རིང་བ། མཐོ་བ། ཐ་བ། སྟོམ་པ། རགས་པ། ལྟ་བུས་དབྱིབས་གཟུགས་སྟོན་པ་དང་། མཐའ་ཡས། རབ་འབྱམས། ཆུ་མེད། འབྱམས་གླགས། ཚད་མེད། ལྟ་བུས་རྒྱ་ཁྱོན་སྟོན་པ་དང་། མཏྲོགས་པ། དལ་བ། སྐྱེན་པ། བུལ་བ། ཐུར་བ། ལྟ་བུས་ཐུར་ཚད་སྟོན་པ་བཅས་མདོར་ན་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་མིང་རྗེ་སྟེད་པ་ནི་མིང་གི་སྟེ་ཚན་འདིར་གཏོགས་སོ། །

གོང་གི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དགེ་སྦྱར་ཏེ་གསལ་བར་བྱས་ན། མ་ཆེ། མི་སྐྱ། མ་རིང་། མི་ཐ་ཞེས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་བཟང་། ཤིན་ཏུ་རིང་། ངེས་པར་ཡངས་ཞེས་པ་དང་། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ལྷན་དུ་སྦྱར་ཚེ། ཏི་

ཞེས་པའི་མེ་ཏོག་ཁྱོན་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཐང་ལྟ་བུར་སྟོན་ལ་སྣྱར་ན་བར་དུ་འབྲེལ་སྒྲ་སྒྱོར་ཞིང། ཀ་བ་སྒོམ་པོ། བུ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ། འཚོ་བ་བཟང་ལྟ་བུ་མས་མཐར་སྣྱར་ཚེ་འབྲེལ་སྒྲ་མི་དགོས་པ་དང། སྒྲ་འདུ་བ་བཟློས་ཀྱང་ཚོག་པ། མཚན་མཚན་འཕགས་པའི་ཞིང་གི་མེ་ལོང་བུ། དྭང་དྭང་དད་པའི་ཡིད་ངོར་ཤར་པའི་ལྷ། །མཇེས་མཇེས་མཚན་དཔེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣོགས་པའི་ཞལ། །ཡང་ཡང་བལྟ་བར་འཚལ་ལོ་དབྱངས་ཅན་ལྷ། ། ཕོད་མཁས་པ ། ཞེས་པའི་ཆོག་ཤད་བཞི་བའི་ཐོག་མའི་ཡང་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཤད་བ་གཞན་གསུམ་གའི་ཐོག་མའི་སྒྲ་དེ་དག་ནི་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བཟློས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། སྒྲ་རྒྱན་ལས་བར་མ་ཚོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཕལ་ཆེར་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་བློས་པ་ཡིན་པར་དེས་ཤེས་འདྲོངས་ཤིང། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྒྱང་བས་ད་དུང་གསོན་ཉམས་ཀྱི་ཞིབ་ཚ་མཐོ་རྒྱ་འདེ་གས་མི་ཐུབ་ན། ངང་ཚུལ་མཚོན་པའི་སྒྲ་དང་སྟེལ་ཚེ་ཁྱད་ཚོས་དེ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྐྱང་བ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་བསྐྱེད་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། གསེར་ཁྲབ་སེར་པོ་ཞི་ལི་ལི། །གཡུ་ཐུང་ཐྱོན་པོ་འཁྱུག་སེ་འཁྱུག ། ཟླ་བོ་ཐུ་ལྟ་ལམ་སེ་ལམ། ། རིན་ཆེན་སྣ་ཁྲ་དབང་སེ་དབང། ། དུང་གི་ཡོན་བ་ཁ་ལ་ལ། ། བྱ་རྒྱའི་གོང་སྟེད་སྟྲེངས་སེ་སྟྲེང། ། ལྟ་སྲིན་ལྡེ་བརྒྱད་འཕོར་ཏྲི་ས་བསྐོར། ། ཁྲོད་ཀྱི་སྨྱུལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། ། ཀ་ནས་མཚོག་ཁ་བ་དཀར་པོའི་བསང་ཡིག་ལས །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གི་ནུས་པ་མི་འདྲའོ། །གསེར་ཏོག་སོགས་ཀྱིས། མཚོར་བྱ་མཚོར་བྱེད་མཚོར་པ་མཚོར་ཏེ་གམཐོ་བྱ་མཐོ་བྱེད་མཐོ་བ་མཐོ་ཞེག་ཅེས་མིང་འདི་རིགས་ལའང་དུས་གསུམ་ཕྱེ་བ་ནི་འཕྲུལ་བའོ། །

3 བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་། དངོས་པོའི་འཐོ་འགྱུར་ད་འགྱུལ་སྒྲོག། སྒྲ་བོའི་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་ཅིང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་མིང་རྣམས་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ཏེ།

ཀྱམ་དང་མི་དགག་པའི་སྒྲ་སྤྱི་བཏང་དུ་མིང་གི་ཐོག་མར་སྤྱོ་ར་བ་དང་།

ཁ། ཆུ་མཐུད་དུ། རྒྱུན་དུ། ལེགས་པར། རྟེས་སོར་སོགས་ཀུགས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཁག་ཅེག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོལ་བ་དང་།

གསྟེ་ཏེ་དེ་ནས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་དམ་པ་བ་སོགས་མིང་མཐར་སྦྱར་ཚེ་ཕྱད་དེ་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་མིང་གང་ཟློས་རྒྱང་བ་དང་།

ང་། བརྗོད་བྱའི་སྐབས་དོན་ལྟར། འགྱུར་དང་བྱ། བཞིན་དང་ཆེ་ཆུང་ཡ་ལ་ཅ་ལ། ཁ ཁ ཁ

འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་རང་སྟེང་གི་འགྲུར་བ་དང་འགལ་སྐྱོད་སྟོན་པའི་སྒྲ་རྣམས་སོ། །

འདིར་མ་མི་གཉིས་སྤྱི་བཏང་དུ་ཐོག་མར་སྤྱོར་བ་ཞེས་པ་ནི། མ་ཡིག་བྱེད་བཞིན་དལ་བ་དང་བྱ་འགྲུར་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་མི་སྤྱོར་བ་དང། མི་ཡིག་བྱས་ཟིན་འདས་པ་ལ་མི་འཛུག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ཤུགས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཁག་ཅིག་དང་སྟེལ་རྩང་བ་ཞེས་པ་ཡང། ཤེན་ཏུ་བྲིས། ཏ་ཅང་བསྒྲུབ་པ། ཀུན་ནས་བསྒྲུན་ལྟ་བུ་བོད་སྐད་ལ་སྒྲར་སྟོལ་མེད་ཀྱང། ཁྱད་པར་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཐད་ཀར་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་ལ་ཞིག་དང་སྟེལ་རྩང་བ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ། འཕྲལ་དུ་སྟེར། ཆ་ཚང་ཟོས། ནན་ཏན་དུ་བཤད། སྣོད་མར་འཕྲད་ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པ་དང། ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་དང་པ་བའི་མིང་མཐའ་སྒྲར་ན་མིང་དེ་བརྒྱ་རྩང་བ་ནི། འབད་འབད་དེ། བཙོན་པ་བསྒྲེད་བསྒྲེད་ནས། ཏྲེས་པ་གཉིད་གཉིད་དེ། སོང་སོང་བ། བསྒྲབས་བསྒྲབས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ། །ཡང། ཏ་རྒྱུ་རྒྱ་ལྷག་བཅུམ་བཅུམ། ཆར་བ་འབབ་འབབ། སྒྲུང་ཀིས་ཟ་ཟ། ཚུ་བཞུར་བཞུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོའམ་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་སྟོན་ལ་སྒྲར་ཚེ་མིང་དེ་ཟླ་རྩང་མོད། དེ་ལྟར་སྒྲར་ཚེ་བྱ་བའི་དོན་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཁྱད་ཚོས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དངོས་མིན་ནོ། །

སྨྱོ་ར་བཏང་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བཞང་ཡོད་པ། བསླབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང། །རིག་བྱེད་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེའི་སྨྱོ་ར་བ་བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བསླབ་པ། སྒྲ་བ། བརྗོད་པ། སྨྱོ་ར་བ་བཞི་ནི་སྐབས་འདིར་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པས་མཚོན་ཏེ། མིང་གཅིག་ལ་ཡང་སྒྲའི་ལྷེ་ཡང་དང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་དོན་དུ་མར་འགྱུར་བ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

4 གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང། དངོས་པོའི་གྲངས་ཀ་དང་རིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ། གཤམ་གསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་མིང་གི་སྡེ་ཚན་ཞིག་སྟེ།

ཀྱམ་དང་མི་དགག་པའི་སྒྲ་མིང་གི་ཡ་མཐར་མི་སྨྱོ་ར་བ་དང།

ཁཕེངས། རྗོགས་ཡུགཤའི་མ་སོགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ལྡན་དུ་སྨྱོ་ར་བ་དང།

གཆེས་ཆེར། ཁྱད་པར་དུ། རྣམ་པར་སོགས་ཤུགས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མི་འགྱོགས་པ་དང།

ང། དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱ་མེད་པ་དང།

ཅ། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང་སྒྲིལ་རྒྱང་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་
པའི་མིང་དང་མཉམ་དུ་མི་སྤྱོར་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྷན་པའི་མིང་རྣམས་
ཏེ། དཔེར་ན། གཅིགཅན། བཅུ། སྟོང་། ཁྲི། འབུམ་ལྔ་བུ་བགྲང་གྲངས་སྟོན་པ་
དང་། ལྷ་བ། བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པ། བཅུ་བ། ཉིར་ལྷ་བ་ལྔ་བུ་མིང་མཐར་པ་བ
སྒྲར་པ་ཅན་གྱིས་རིམ་གྲངས་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ། བརྒྱ་ཐམ་པ་བོ།
དུང་ཕྱུར་དྲུག་པོ། གསུམ་གཅིག་ལྔ་བུ་མིང་མཐར་ཀ་ཀ་དང་པོ་བོ་སྒྲར་པ་ཅན
གྱིས་སྤྱི་གྲངས་སྟོན་པ་དང་། བརྒྱ་ལྔག་བཅུ་གསུམ་ཡས་མས། ཁྲི་ཆོ་འཕགས
བཅོ་བརྒྱད་ཅམ། ཁྲི་གཅིག་གཉིས་ལྔ་བུས་རགས་གྲངས་སྟོན་པ་དང་། བཅུ
ཆའི་བརྒྱད། ཕྱེད་དང་ལྷ། ཆ་ཤས་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཆ་གྲངས་བརྗོད་པ
དང་། སུམ་འགྱུར། བརྒྱ་སྐོར། གསུམ་པོག་ལྔ་བུ་བལྟས་དང་འགྱུར་དང་སྐོར
དང་པོག་དང་སྒྲིལ་བས་བལྟས་གྲངས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད། མེ། རི་བོ། གཟའ། ཡུལ།
ཕྱོགས། ཉི་མ། ཚེས་སོགས་ནི་གྲངས་གང་གི་མངོན་བརྗོད་ཡིན་པ་དང་དེ
ལྟར་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་རགས་ཅམ་མ་འདས་ན། སྐབས་དོན་ལས་ལོག
པར་འགྱུར་ཉིན་ཆེ་བས་སྐར་ཚིས་སོགས་ལའང་སྒྲུང་དགོས། འདིར་དགེ
ཅམ་བརྗོད་ན། ལག་པའི་ཚོགས་ལས་རབ་འཕྲུངས་ཡོན་ཏན་སྐུ། །མངའ
བས་འགྲོ་བ་དུས་ཀྱི་མོས་པ་བཞིན། །མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་ཉི་མར་བསྟན

དབུས་ན། །དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེ་རྡ་བསྐོར། །«བོད་མཁས་པའི་གསུང»ཅེས་པའི་ལག་པ་དང། ཡོན་ཏན། དུས། ཉི་མ། མེ་ནི་རིམ་བཞིན་གཉིས་དང། གསུམ། རྒྱབ་ཆུ་གཉིས། གསུམ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཤེས་ན་ཚོགས་བཅད་ཕྱིལ་བོའི་བསྟན་དོན་གང་ཡིན་རྟོགས་དགའ་འོ། །

གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་རྣམས་སྤྱི་བཏང་དུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མཉམ་དུ་སྦྱར་པ་ནི། བྱེ་གང། སོར་གསུམ། རྒྱང་གྲངས་གཅིགཀྱང་མ་ལུ། ལེན་མོ་གཉིས། ལུགས་ཁྱུ་བརྒྱད། བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་རྗེས་སུ་སྦྱར་པ། ཏ་བདུན། ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས། འབྱུང་བ་ལུ། གླེགས་བམ་བཅུ་ལྟ་བུ་དང། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་མཐར་མ་མོ་དང་པ་བ་གཉིས་ལ་ན་རྡ་སྦྱར་ཏེ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་བསྡུར་ན་དགེའོ་ཞེས་ཀ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོར་བ་མ་གཏོགས། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་རང་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བ། བུ་མོ་མཇོས་མ་གསུམ། ཏ་མགྲོགས་པོ་གཅིག་ལ་བཅིན། རས་ཡུག་དམར་པོ་གཅིགལྟ་བུར་སྦྱར་དུ་རུང་གི་མཇོས་པ་གཅིགཤེང་རིང་བ་ལྟ། ཟས་ཞིམ་པ་གཉིས་ཞེས་སྦྱར་སྲོལ་མེད་དོ། །

5 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང། དངོས་པོའི་གྲངས་ཀ་བརྗོད་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྲོན་དུ་སྦྱར་ནས་བོངས་ཚོད་དང་ཚད་སོགས་སྟོན་པ་སྟེ།

ཀ གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་དང་མ་སྟེབ་ན་རང་རྒྱང་བས་བརྗོད་དོན་

ཚ་ཚང་བ་ཞིག་མི་སྟོན་པ་དང།

།གཅ། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་མི་དགག་སྒྲ་མི་སྤྱོད་བ་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང་འདྲ་བའི་མིང་གི་སྟེ་ཚན་ཞིག་སྟེ། སྤྱོན་ཆད་མིང་འདི་རིགས་སྟེ་ཚན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཅམ་ལས་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཏུ། སྤྱོད་བཅུད་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཞེས་དང། འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས། ཕྱ་རབ་རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕན་དང། ལྷུགས་ཚུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང། ཤིང་ཟེར་སོ་མ་ཤིག་ནས་སོར། གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར་ཏེ། གསོར་མོ་ཉིར་བཞི་ཁྲུ་གང་ལ། ཁྲུ་བཞི་གཞུ་འདོམ་གང་ཞེས་བྱ། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱང་གྲགས་ཏེ། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ནི་དཔག་ཚད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་སོ། །

དེའི་དོན་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ན། སོར། མཐོ། མཁྱེད། འདོམ། རྒྱང་གྲགས། དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་རིང་ཚད་སྟོན་པ་དང། ཕུལ། བྱེ། ས་བ། ཞོ། ཉག་གཞལ། སྒང། སྤྱི་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་འདེགས་ཚད་སྟོན་པ་དང། བུབས། པོ་ཏི། དུམ་བུ། ཤར་མོ། ལེབ་མ་ལྟ་བུས་དབྱིབས་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་སྟོན་པ་དང། ཁ། ཕྱོ། ཆོགས། པོན་པོ། སྟེབ་རྩོག་པོ། ཆ། ཡ་སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་པའི་ཚད་སྟོན་ཅིང། དེ་དག་གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་དང་སྒྲ་པ་ནི།

གོ་ཐེ་གང། ཀ་ར་རྗོག་པོ་གསུམ། ལྷམ་ཆ་གཅིགདེ་ཆ་པོ་ཏེ་བདུན། གོས་སྟེབ་བཅུ་ལྔ་བུས་མཚོན་ནོ། ।

6 ཤུགས་འདོན་པའི་མིང། བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་སྒྲ་ཏེ་བསྒྲབ་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་རང་བཞིན་སོགས་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་དང། ཡུལ་དུས། རྣམ་འགྲུར་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་གཤམ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་ལྡན་པ་སྟེ།

ཀསྱི་ར་བཏང་དུ་མིང་གཞན་དང་མ་སྒྲོལ་བར་རང་རྒྱང་སྤྱོ་ར་མི་རྒྱང་བ་དང།

ཁབལ་ཆེར་ཚོག་དབར་གཉིས་ཡན་འདུས་ཤིང་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང།

གཏྲ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་མ་གཏོགས་མིང་གཞན་ལ་སྤྱོ་ར་མི་རྒྱང་བ་བཅས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷག་པར། ཁྱད་པར་དུ། རབ་ཏུ། ཤིན་ཏུ། ཇ་ཅང། ལེགས་པར་སོགས་ཀྱིས་དངོས་ཚད་སྟོན་པ་དང། རྒྱུན་དུ། གཏན་དུ། ཀུན་ཏུ། ནམ་ཡང། ཡུན་རིང་བོར། ལྷུར་དུ། དལ་བུར། ལྷད་མར། རྟེས་སོར། ཕྱིས་སུ། ལྷོན་ཚད་ལ། ལྷར་ཡང། ཐུ་མཐུད་དུ། འཕལ་དུ། དེ་མ་ཐག་ཏུ། ལྷད་ཅིག་ལ། ཡང་ཡང་ལྟ་བུས་དུས་ཚད་སྟོན་པ་དང། མ་ལུས་པ། ཆ་ཚང། ཡོངས་རྫོགས། ཐམས་ཅད། ཡོད་དོ་ཅོག་ཅབ་ཞིག་ཀོ་ན། ཁྱོན་

སྟོས། ལྷ་བུས་ཁྱོན་ཚད་སྟོན་པ་དང། ཅི་ནས་ཀྱང། ཡང་དག་པར། ངོ་མ། མངོན་སུམ་དུ། མངོར་ན། པལ་ཆེར། ངོ་ཐོག་ཏུ། ནན་ཏན་དུ། དོན་དམ་པར་ལྷ་བུས་བསམ་ཚུལ་སྟོན་པ་དང། འོ་ན། འོན་ཀྱང། ཡིན་ཡང། གལ་ཏེ། དེ་ཡང། རྗེ་ལྷར་ན། དེ་ལྷར་བུ། འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་བུས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འདོན་པ་བཅས་ནི་མིང་དེ་དག་གི་ངོ་གངོང་གི་དོན་ལྷར་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཞིབ་ཏུ་ལག་ལེན་གྱི་སྒྲབས་སུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

མིང་འདིའི་རིགས་ལ་འགོས་ལོ་སོགས་ཀྱིས་ཚོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཀྱང། འདིར་ཕྱི་ནས་འཛིན་བྱེད་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྷར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཁྱད་དུ་འདོན་པའི་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་མེད་ན་གང་འདོད་དུ་སྦྱར་མི་རུང་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་ཆེ་དང། བཙོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་ཆེ། ལེགས་པར་ཉོན་དང། རབ་ཏུ་ཉོན། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྩངས་ཤིག《མངོ་ཚོག》མི་འགྲུར་བར་གཏན་ལ་ཕབ། ནམ་ཡང་མི་འགྲུར་བར་བཀའ་གཅོགས་སུ་བྱེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོག་སྤ་ཕྱིས་གོ་བ་སྟེར་ཚབས་མི་འཇུ་བས། བཙོང་བྱའི་དགོས་མཁོ་དང་ཚོག་གི་ནུས་པ་འདོན་ཚུལ་ལ་དམིགས་ཏེ། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

7 ངེས་བརྗོད་གི་མིང། སྒྲེ་བོ་བདག་གཞན་བར་མ་སྟོན་པའམ་བཙོང་

དོན་དག་གི་དོད་ཚབ་ཏུ་སྣང་ནས་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་པའི་མིང་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་བུ་ངེས་བཟུང་གི་མིང་གི་ཁྱད་ཚོས་གཅིག་གསལ་ལྟར།

ཀྱམ་དང་མི་དགག་པའི་སྒྲ་མིང་གི་ཐོག་མར་མི་སྤྱོད་བ་དང།

ཁ། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པ་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཡས་མཐར་སྣང་ཏེ་འབྲེལ་སྒྲས་མཚ�་སྟེལ་ན། སྣང་ཡུལ་དེ་གང་ལ་དབང་བཤམ་ལྟན་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང།

གཏུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་གཅིག་ཚོག་དང་མང་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དང།

ང། ཤེས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་རྣམས་ཡས་མཐར་སྣང་མི་རུང་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྟན་པའི་མིང་གི་སྟེ་ཚན་ཞིག་སྟེ། ནང་གསེས་སུ་སྐྱེས་བུ་བདག་གཞན་བར་མ་དེས་བཟུང་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

1 སྐྱེས་བུ་བདག་བརྗོད་ཀྱི་མིང་། བརྗོད་པ་པོ་རང་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་དོན་སྟོན་པ་སྟེ། ང། བདག་བདག་ཉིད། ང་རང། རང་ཉིད། ཁོ་བོ། ཁོ་མོ། རང་གི་ལྟ་བུ་རང་ཁོ་ནའི་དོན་སྟོན་པ་དང། རང་རེ། ང་ཚོ། ངེད་ཅག་འོ་སྐོལ། ཉུ་ཅག་ཡུ་བུ་ཚོ། ཉུ་ཚོ། རང་ཅག་ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མང་ཚོག་བརྗོད་པའོ། །

2 སྐྱེས་བུ་བར་བརྟོད་ཀྱི་མིང་། བརྟོད་པ་བོ་རང་དང་ཁ་གཏད་དུ་ཡོད་པའི་ཟླ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་སྟེ། ཁེད། ཁོད། ཁོད་རང་། ཁེད་ཉིད། ཁེད་ཀ་ལྟ་བུས་གཅིག་ཆོག་སྟོན་པ་དང་། ཁེད་ཅག་ཁོད་རྣམས། ཁོད་ཚོ། ཁོད་རང་དགེ་ཁེད་རྣམ་པ་ལྟ་བུས་མང་བའི་དོན་བརྟོད་པའོ། །

3 སྐྱེས་བུ་གཞན་བརྟོད་ཀྱི་མིང་། འཚད་པ་བོ་རང་དང་ཟླ་བོ་གཉིས་ལས་ཡན་གར་བའི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་སྟེ། ཁོ། ཁོ་རང་། ཁོང་། ཁོང་གམོ་རང་། མོ་རང་གམོར་གཁོ་རང་གཁོར་གཁོང་ཉིད། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་གཅིག་ཆོག་སྟོན་པ་དང་། ཁོ་ཚོ། ཁོང་རྣམ་པ། ཁོ་ཅག་ཁོ་རང་ཚོ། ཁོ་པ་ཚོ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུས་མང་བའི་དོན་མཚོན་ནོ། །

བརྟོད་འདོད་དེས་བཟུང་གི་མིང་ནི། འདི་ཀོ་འདི་ཉིད། འདི་གཱ་འདི་རིགས། དེ་དགའི་ཉིད། དེ་ཚོ། ཅི་ཞིགཅི་སྐད། ལྟ་བུའོ། །

འདིར་སྐྱེས་བུ་བདག་གཞན་བར་མ་ཞེས་པའི་བདག་དང་གཞན་གྱི། ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་དང་། དེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་ལ་གཞན་ཞེས་བཏགས་པའི་དོན་དང་མི་འཕྲལ་བར། སྟྲིན་བཏང་བརྟོད་པ་པོ་རང་ལ་བདག་དང་། ཟླ་བོ་ལ་གཞན། དེ་གཉིས་ལས་ཕ་རོལ་བོ་ལ་བར་མ་ཞེས་བརྟོད་པ་སྟེ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏས། སྒྲ་འཇུག་ཏུ། བདག་

ཉིད་ལ་ང་ཞེས་བརྗོད་པཝམ། ཞེས་དང། མཁས་འཇུག་ཏུ། ཁམས་སྣྲོན་པ་ནི་ཏི་ངན་ཏ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་དང། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཁམས་སྣྲོན་པའི་སྣའི་རྒྱུན་གྱི་ཏི་ངན་ཏ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེས་བུ་བར་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་སོགས་པའོ། ། སྐྱེས་བུ་མཆོག་ནི་བདག་ལ་སོགས་པའི་སྣའོ། །དེ་རེ་རེ་ལའང་གཅིག་གི་ཚོག་དང། །གཉིས་ཀྱི་ཚོག་དང། མང་པོའི་ཚོག་གིས་དགུར་འགྱུར་བའོ། ། ལྷས་བྱིན། ལྷས་བྱིན་དགལྷས་བྱིན་རྣམས། དེ་བཞིན་ཏུ། ཁྱོད། ཁྱེད། ཁྱེད་རྣམས། ང། དེད། དེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རེ་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང། བརྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་ཞེ་ས་སྦྱོར་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས། གྲས་ཐུན། གྱི་ན་ཀ། གྱིན་མདའ། ཆུན་ཟོངས་པ། ཐ་ཤལ་བ། སྣང་འཁྱམ་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་བདག་བརྗོད་པ་དང། སྣུ་ཞབས། ཞབས་ཏུང། རིན་པོ་ཆེ། ལྷུམ། གོགས་པོ། ཨ་ལཱགས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་བར་མ་དང་གཞན་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་དང། ཚོགས་བཅད་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ལས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཏུང་བུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེ་ས་ཅན་ལའང་ཁྱོད་སྦ་སྦྱོར་ཞིང། ལྷག་པར། བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས། ཞེས་

ཁྱེད་སྒྲ་སྒྱུར་པས་ཞེ་ས་སྟོན་པ་དང། ཁྱོད་སྒྲ་སྒྱུར་ན་མ་གྱས་པའི་ཚུལ་སྣང་བ་མཁས་པའི་ལག་ལེན་དུ་གསུངས་ལ། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས། ཚང་མ། མ་ལུས་པ། ཡོངས་རྫོགས། ཐམས་ཅད་སོགས་ཀུན་བདེན་བྱེད་ཀྱི་མིང་དག་ཀྱང་འགས་བ་ཟུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་པ་ཕྱི་ནས་བཀག་པར་བྱའོ། །

8 གསལ་བྱེད་མིང། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དང། ངང་ཚུལ། སྒྲའི་གྲགས་ཚུལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་ཚོས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་མིང་གཞན་དང་བསྟོངས་ནས་བརྗོད་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་སྟེ་ཚན་ཞིག་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཆོག་ནུས་འབྱིན་ལུགས་མི་འཇུ་བའི་ཆ་ནས་ཁ་འགའ་རུ་དབྱེའོ། །

1 དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང། མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མས། རྟེན་འབྲེང་ཚུལ་གྱིས་གང་སྒྲུས་པའི། །ཚོས་ཀུན་རང་རང་ངོ་བོ་ཡིས། །ཐུན་མོན་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྲ་གཅེར་ཏོ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི། །ཚོས་ཉིད་འདི་ལ་བསྟོན་དུ་མེད། །ཅེས་དང། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅི་སྟེད་པ། །ཡོད་དང་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ལ་འདུ། །དགག་པའི་རྣམ་པ་ཇི་སྟེད་པ། །མེད་དང་མ་ཡིན་དགག་པས་བསྡུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བདེན་པར་བརྗོད་པ་ལ་

ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་བརྗོད་པའི་མིང་དག་གིས་ཇི་བཞིན་ཇོ་མ་ཐོགས་པས། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིན། རེད། ཀུས། ཐུབ། འཐད། འདོད། མོས། སྲིད། དགེ། རུང། ཆོགཉན། ཧོས། འགྲིགམཐུན། དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པའི་མིང་ཡིན་ལ། མིན། མི་སྲིད། དགེ་མེད། འགལ། ལྷོག་མི་མཐུན། མི་འོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ནི་ཡིན་ལུགས་དགག་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །

2 གནས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་། གཞི་གང་ན་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་པའམ་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ཡོད། བདོགམཆིས། སྣང་། འདུགམངལ། ལྟན། མེད། གནས་ལྟ་བུ་དང་།

3 དགེ་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱོག་གྱུར་པ་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་དོན་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་མངོན་སུམ་པ་དང་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་འགོད་པའི་དགེ་དོན་མཚུངས་སྤྱོར་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྐད་ཆའི་བརྗོད་ཐེག་ཡིན་ཞིང། དགེ་དང་དགེ་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་གྱིས། དགེ་འགོད་པའི་དག་སྤྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང། སྣོན་དག་མེ་ལོང་

དུ། ཇི་ལྟར་ཅི་ཞིག་ལྟར་མཚུངས་པར། །གསལ་བར་གང་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ། ། དེ་ནི་དཔེ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བཀོད་ནས་མཚུངས་ཚོས་གང་རུང་གིས་དངོས་ཀྱགས་ཅི་རིགས་སུ་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་དཔེ་རྒྱན་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ནེ་ཌ་གསིང་གཡུ་ཡི་མཆྱལ་ཕྱིས་འདར་སྟོ། ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཇོས་སྐར་ཚོགས་བཞིན་དུ་བཀྲ། །བུང་བའི་མཁྲིན་སྒྲ་རྒྱུད་མང་ལྟར་སྟན་པའི། །དཔྱིད་ཀྱི་དུས་འདི་ལྟ་ཡུལ་ལྟ་བུར་མཇོས། །ཞེས་པ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་བསྟར་ཆགས་སུ་བཀོད་པའི་མཐར། འདྲ། བཞིན། ལྟར། ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་མཚུངས་སྒྲ་རེ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ། མཚུངས། མཉམ། བསྟུ་བ། གཟུགས་བརྙན། ཡང་དག་གཞལ། དཔེ། རབ་ཏུ་སྟྭ། ཤྲོ་བ། ཅོ་འདྲི། ཕྱག་དོག་རྗེས་སུ་འཛིན། མཐོང། སྟེགས་མས་པ། འགྲན་ལས་ཚར་གཅོད་སོགས་མེ་ལོང་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རེ་ལྟ་དང། དེར་མ་བསྟན་པ་བཅུ་གཅིག་བཅས་དོན་དྲུག་ཡོད་པ་དང། སྟྲམ། དོགས། ངེས་སོགས་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དགུ་ཡོད་པཉང་དཔེ་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ལག་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཚོག་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་རྟོགས་པར་ཞུ་སྟེ། རབ་བརྟགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་ནི་ཡིན་པའི་དོན་དང། མཚུངས་པ་གསལ་

བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྣྲ་ནི་འཇུ་བའི་དོན་དུ་གོ་བ་ལྟར་རོ། །

4 ངང་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་རྗེས་སུ་སྒྲུར་ནས་སྒྲ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་རེ་རེ། ང་ར་ར། འབུ་རུ་རུ། ཁྲོ་རོ་རོ། ན་ར་ར། གྱལ་ལི་ལི། ཉི་ལི་ལི། འཇོལ་ལོ་ལོ། ཐ་ར་ར། ཅ་ར་ར། འདར་ར་ར། ཐུ་ལུ་ལུ། སྒྲུར་རུ་རུ། འབར་ར་ར། ཀྱི་ལི་ལི་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྣམ་པ་རྗེ་བཞིན་སྟོན་པ་དང། ལྷོར་རི་རི། ཤི་ལི་ལི། དེ་རེ་རེ། ཉ་རུ་རུ། ཏི་རི་རི། ཀ་ར་ར་སོགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དང། ས་ངེ། ཁྲིགས་ས། ལམ་མེ། ལྷན་ནེ། ཅོལ་ལི། ལྷེམ་མེ། ཉིལ་ལེ། ཐལ་ལེ། ལྷོབ་བེ། ཏྲག་གེ་ཐུལ་ལེ། ལྷ་བུ་དང། ཐྲྀངས་ས་ཐྲྀང། ས་ངས་ས་ས་ང། ལྷོགས་ས་ལྷོགཚུགས་ས་ཚུབ། ཤེངས་ས་ཤེང། ཆེམས་ས་ཆེམ། ཁྲུགས་ས་ཁྲུགཐམས་ས་ཐམ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་མོད། གོང་གསལ་གྱི་མིང་འདི་རིགས་ཀྱི་གྲྭབ་ཚུལ་དང་སྒྲའི་འབྱིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས། དོན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཕྱི་ནས་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་སྟོང་ཚུལ་དགེ་བརྗོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་རགས་ཙམ་གསལ་བར་བྱས་ན། གནས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཕོ་བྲང་ན། །རྗེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་

འད�us་བད་མ་འབྱུང། །སྐུ་མཚན་དགེའི་འཇུ་མ་འོད་མེ་རེ་རེ། །གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་སྙན་དེ་རེ་རེ། །ཐུགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཏིགས་སེ་ཏིག །ལྷ་ཞི་ཁྲོའི་འགྱེད་བཞི་ཤེགས་སེ་ཤེག །ཡབ་དཀའ་བོའི་གང་སྟབས་ཁྲབས་སེ་ཁྲབ། །མ་དཔའ་མོའི་གླུ་ལེན་ཤར་ར་ར། འགྱེད་པོ་ཉའི་བྱོ་བཟང་ཆེམས་སེ་ཆེམ། །མདངས་འཛའ་ཚོན་འོད་ལྷ་ཁྲུགས་སེ་ཁྲུག །ཁྲེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །གནས་འདི་ཏུ་བྱིན་ཆེན་ཆར་ལྟར་པོབ། །རྟོས་བསང་མཆོད་ཀུན་ལ་ནུས་པ་བསྐྱེད། །བདག་འདིར་ཚོགས་རྣམས་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། ।«བསང་མཆོད་བཀྲ་ཤིས་འཕྲེལ་བ་ལས»ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། གསེར་གྱི་སྡེར་ཁ་སེར་ཚུབས་སེ། །དཏུལ་གྱི་སྡེར་ཁ་ངང་ཁྲིག་གི། ལྟ་བུས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དེའི་རྣམ་པ་དང་ངང་ཚུལ་དངོས་སུ་མྱོང་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་སྟེར་ཞིང། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཞལ་ཆे་བས་སྐབས་བབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་བྱེད་ལས་སོགས་སྤྱི་བམ་པ་ཅམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས། མིང་གི་སྡེ་ཚན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་གྱི་ནུས་པ་འབྱིན་ལུགས་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད། གང་ལ་སྨྲར་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡང་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་མི་གཟུང་དོ། །

5 སྐྱ་གྲགས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང། ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་དང་དངོས་པོ་

ཐན་ཚུན་ཞོག་འཁྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་གྲག་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། དིར་དིར། བང་བང། ཊོ་ཊོ། ཌར་ཌར། ཟིར་ཟིར། ཐག་ཐགཏིང་ཁྲོལ། ལྷིག་ལྷིགལྷང་ལྷང། ས་ང་ས་ང། དོབ་དོབ། ཕྱོ་ཕྱོ། ཆིལ་ཆིལ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། ལྷང་ལྷང་གསེར་ལྷན་ཚུ་བོ་བཞུར་བའི་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས། ། དབྱར་དུས་བུང་བའི་གཙོག་སྒྲ་དིར་དིར་སྒྲོག་པ་དང། །ལྷོན་ཁར་གྱི་ཆུབས་ཆིལ་ཆིལ་གཡོ་བའི་སྟག་རི་གྱོང། །སྟག་ཀར་ངར་སྐད་ས་ང་ས་ང་སྒྲོག་པའི་བསྟེ་གནས་ཡིན། །ལྷ་བུའོ། །

6 དུས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་ཞིང། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ཡང་དུས་གསུམ་ཡོག་གཟུགས་གསུམ་འགྱུར་དང། གཉིས་འགྱུར། མི་འགྱུར་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་བྱ་བའི་མིང་ལ་དུས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང། གཞན་རྣམས་ལའང་གང་བདེར་སྤྱོར་བའི་ལག་ལེན་གྱིས་དུས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་སྟེ་ཚན་ཞིག་ཟུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད། བཞེན། གྱིན། གྱི། ཀྱིན་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང། ཚར་ཟིན། སོང། བྱས་ལྟ་བུ་འདས་པ་སྟོན་བྱེད་དང། རྒྱུ། བྱ། འགྱུར། དགོས་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་གོ། །

7 རྒྱུ་མཚན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བཞག་པའི་

སྤ་རྒྱན་ཕྱི་འབྲས་ཀྱི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་སྟེ། ཕྱིར། གཤིས། སྤྲུལས། རྒྱུན། བཏེན། ལྷད་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱང་ཡོད་པ་སྐབས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

8 དགོས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་། གང་གི་ཆེད་དུ་འམ་དོན་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་སྟེ། ལྷག ལྷད་དུ། ཆེད། ཆེད་དུ། དོན་དུ། ཕྱིར་དུ། ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཀྱིས་ཀྱང་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཕྱི་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

9 འབོད་དགེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་། ས་པཎ་མཁས་འཇུག་ཏུ། སྐབས་སུ་འབྱེལ་བ་མེད་པའི་མིང་། །སྟོང་ན་དེ་ནི་བོད་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ངག་ཏུ་འདོན་པའི་སྒྲ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྱེལ་བར་བརྗོད་པ་རང་དབང་བའི་འབོད་དགེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་རྣམས་ཏེ། ཀྱེ་མ། ཨ་ཧོ། ཨ་ལ་ལ། ཀྱེ། ཨེ། ཁོ་རེ། མོ་རེ། ཨེ་ཨེ། ཏ་ཏ། ཏེ་ཏེ། ཨེ་མ་ཧོ། ཨ་ཚ་ཚ། ཨ་ན་ན། ཨེ་མ། ཏེ་ཧོ། ཨ་ཅི། ཏིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་འབོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གི་མིང་ཐོག་ཁོ་ནར་སྦྱར་པ་མ་ཡིན་པར། ཡིད་འགྱུར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོ་ལ་འདིར་འབོད་དགེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཞེས་བཏགས་པས། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ཟག་གི་མིང་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བའི་འབོད་སྒྲ་ཅམ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་ཁྱབ་བྱའི་ཁྱད་

པར་ཡོད་དོ། །དེའི་དོན་དགེ་བཟོད་ནི། ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་སྒྲུབས། ། ཨེ་མའོ་སྟ་མཆོག་ཨེ་མའོ་མགོ་ནི། །ཞེས་དང། ཀྱེ་མའོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། ། གང་གི་རྣ་བའི་ལམ་སོང་བ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞེ་འགྱུར་ཕྱིར། །ཁྱོད་ བསྟན་འཛིན་པར་སྲུ་མི་གྱས། །《རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས》ཞེས་དང། ཀྱེ་ ཏུད་ཀྱི་ཏུད་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པ། །ཨ་ཅི་ཨ་ཅི་གློ་བུར་རྒྱན་བཏ། །ཅི་བྱེད་ ཅི་བྱེད་མ་རྟོགས་འཚེ་བ། །འཕྲལ་དུ་འདི་རྟ་བདུད་པོ་སྲུ་སྟེག །《གཏམ་ པཎ་ཆེ་ལ་གྱི་ཐུགས་གང་ལས》ཅེས་པས་མཚོན་ཅིང། འགོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ ནི། ཀ་ཡེ་གྲོགས་པོ་མ་གཡེང་ང་ལ་ཉོན། །ཁ་ས་ང་ཉི་མ་དེ་རིང་སྟོད་མིན་ པས། །ཀ་ལེར་བདེ་བར་འཁོད་པ་རྟང་ངམ་ཅི། །ང་ཞེས་རང་དོན་སོམས་ ཤིག་གྲོག་པོ་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྟོར་ཚུལ་ཁྲབ་ཚུང་དོ། །

བཞི་བ། མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འཁོལ་མྱས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་ནི་སྒྲ་མཚན་སྟོར་གློག་ཅན་གྱི་ ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་པས་ཡི་གེའི་གཟུགས་རིས་དང་དོན་གྱི་བར་ན་འབྲེལ་བ་ མེད་མོད་ཀྱང། སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་རྟོག་ངོར་གཅིག་ཏུ་འདེས་ནས་ཕན་ཚུན་ བར་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་རྒྱ་ཡི་གེ་ལས་སྒྲ་རྟོགས་

ཤེད། སྒྲ་ལས་ཡི་གེ་རང་མཚན་པའི་རྣམ་པཉྫ་ཉན་ཐོས་སྒྲའི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཏུ་ལས་པར་ལྟན་ལ། སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་རྟོག་དོར་གཅིག་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང། མིང་དུ་འགྲོ་མིན་སྒྲ་ཡུལ་གྱི་དོན་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་བལྟོས་པ་དང། མིང་གི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བལྟ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན། འདིར་མིང་གི་གྲུབ་ཚུལ་ལའང་སྟེ་དང་བྱ་བྱག་གཉིས་ཡོད་དོ། །

༧མིང་སྟེ་འི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་དོན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པོ། མིང་སྟེ་འི་གྲུབ་ཚུལ་དོན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་དང་སྒྲའི་གྲུབ་ཚུལ་གཉིས། དོན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལའང་མིང་རྒྱང་བ་དང། མིང་འདུས་མ་གཉིས་ཏེ། སྤྱ་མ་ནི། འགྲུབ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་མང་ཉུང་དང་ཆ་ཤས་གང་ཞིག་འདུས་ཀྱང་རྒྱང་ཆ་ཤས་ས་ས་བར་བསལ་ནས་དབྱེ་མི་ཚུགས་པའི་མིང་རྣམས་ཏེ། དེར་ཡང་བཞི་ལས། ཚེགས་དབར་གཅིག་པའི་མིང་ནི། ཟངས། འབྲས། བཟང། འགྲོ། གཅིག ཉལ། ཁྱོད། ཤིང་ལྟ་བུ་དང། ཚེགས་དབར་གཉིས་ཅན་གྱི་མིང་ནི། གཡང་ཏེ། ཙན་དན། ཀ་བུས། ཀྱག་ཀྱོགགང་གླ། ཤ་ཀྱ། པེ་ཅིན། ཆུ་ཏིགཔེམ་ཆི། ཞེས་

པ་ལྷ་བུ་ཤེན་ཏུ་མང་ཞིང། ཚོགས་དབར་གསུམ་ཅན་གྱི་མིང་ནི། ཀུ་སུ་ཏ། བ་ཀུ་ལ། ཀ་ཀོ་ལ། ཙ་ར་ན། འབུ་རུ་རྒྱ། ཆེ་གེ་མོ། ནཻ་ལྷ་ལ། ཨེར་ཏེ་ནི། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་དང། ཚོགས་དབར་བཞི་ཡན་ཅན་གྱི་མིང་ནི། ཀ་ལ་ཡིང་གཱོ་ཏ་ཡ་ན། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ། རབ་བེ་རྩ་བ། ང་ན་ངོན་ནེ། ཞེས་པ་ལྷ་བུས་མཚོན་ཏེ། ཁྱད་ཚོས་དང། ངང་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་བོད་སྐད་རང་ངོས་ནས་ངོན་ལྷན་གྱི་ཚ་ཤས་གཉིས་ཡན་འདུས་པའི་མིང་རྣམས་ནི་རྗེས་བྱུབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་མིང་འདུས་མ་དང། སྤ་ཕྱི་བར་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུབ་པ་ནི་སྒྲའི་གྱུབ་ཚུལ་དུ་སོང་གཤིས། བོད་སྐད་དངོས་ཀྱི་ཚོགས་དབར་གཉིས་ཡན་གྱི་མིང་རྒྱང་བ་ལ་ཁྱད་ཚོས་དང་ངང་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ཡོད་མེད་ད་དུང་དགྱད་པའི་གནས་སུ་མཆིས་སོ། །

ཕྱི་མ། མིང་འདུས་མ་ནི། བརྗོད་དོན་ཐ་དད་པའི་མིང་དུ་མ་མཉམ་དུ་སྒྲེལ་བཅམ་ཚོགས་སྣ་བསྡུས་ནས་བྱུབ་པའི་མིང་རྣམས་ཏེ། འདི་ལ་དོན་ལྷན་ཀྱི་མིང་དུ་མ་བསྟེན་ནས་ཐ་སྙད་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཚ་ཤས་སྤ་ཕྱིའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་ཚུལ་ལྟར་ཕྱི་ན་བཅུ་ཡོད་དོ། །

1ཐ་དད་མཉམ་འདུས། བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བའི་མིང་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྡུས་ནས་བྱུབ་པའི་མིང་སྟེ། བཀའ་བསྟན། བརྗེ་སློབ། ཆོ་ཤིང། ལྷ

རྟོགས་བཟང་བཏུང་། འདི་འདོན། ལུ་དུགས་ཀཱད་སྣུག། རྒྱལ་ཟློག། ཡབ་ཡུམ། ཕུ་ཀུ། ལྷམ་དབལ། རོང་འཛོགས་སྟོང་བཅུད། ལུ་བུ་དང་།

2 འགལ་བ་མཉམ་འདུས། དོན་འགལ་བཉམ་ལྷོག་པ་མི་མཐུན་པའི་མིང་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྡུས་ནས་གྱུབ་པའི་མིང་རྣམས་ཏེ། བཟང་བན། རིང་ཐུང་། ཕ་སྟོམ། འཇམ་རྩྭ། མཐོ་དམན། ཀེ་གསོན། བྱིན་ལེན། མཐའ་དབུས། ཆང་དོར། འགྲོ་འདུགཏོས་འཁྱགས་ལྟོང་སྨད། དལ་མཇུགས། ཏོང་གཡུང་། སྐྱེས་འཚེ། འདུ་བྱལ། ཞེས་པ་སོགས་དང་།

3 འཇ་ཉེ་མཉམ་འདུས། དོན་འཇ་བཉམ་ཉེ་བའི་མིང་གཉིས་མཉམ་དུ་སྡུར་ནས་གྱུབ་པའི་མིང་རྗེ་སྟེད་པ་སྟེ། གསུང་དབྱངས། བོ་གར། བདེ་འཇགས། རྩོངས་ཏུལ། མཇོས་སྡུགཤཱཀ་བཟུང་། ཁྲོག་འདོན། ཁྱུ་གཞས། དགའ་སྨྲ། སྟན་འཛེབས། ཚ་ཆུས། དུས་སྐབས། དད་མོས། འབྱོར་ལྡན་ལྡན་ཐོག་ངོས་ཟས། ཕྱོག་འདོན། སྐུ་ལུས། ངོ་གདོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་གོ། ।

4 གཞི་ཚོས་མཉམ་འདུས། ཚིག་སྟ་བསྡུས་ནས་མིང་དུ་སྒྱུར་བའི་ཚེ་མིང་གི་ཚ་ཤས་སྤ་ཕྱིའི་བར་དུ་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མིང་སྟེ། གསེར་བུམ། ཀོ་ལྟམ། ཆུགས་འབྲས། མཇུགས་འཁྱོ། ཏོར་ནགཚིག་བཏུ། རི་རབ། ཏ་མཚོགས་ཐང་ཕྱོག། འདུག་ཁྱངས། བཀའ་ཚུལ། ཞོན་

རྒ། དགོན་ཆེན། ཞི་འོད། གདོང་དམར། ཤིང་སྐམ། ལྷ་བུ་དང་།

5 བགྲང་གྲངས་མཉམ་འདྲུས། བགྲང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་བགྲང་བྱེད་གྲངས་ཀ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གྱུར་པའི་མིང་སྟེ། སྨོ་གསུམ། ཚོགས་གཉིས། འབྱུང་བ་ལྔ། གཟའ་བདུན། ལྷུ་ཆེན་བརྒྱད། རྒྱུད་བཞི། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། འགྲོ་རྒྱབའི་མ་རྒྱགས་དགེ་བཅུ། ལོ་ཏོན་རྒྱ་ཆུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

6 བྱ་ལས་མཉམ་འདྲུས། བསྡུབ་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ལྷན་དུ་བསྡུས་པའི་མིང་སྟེ། རྒ་རྒྱུགས། ས་འགྱུལ། གློས་བསྡུད། གར་བསྐྱེད། ཆུང་འཚེག ཆུ་དཔལ། ཏ་བཏུང། ཆུ་འཛིན། ལྷ་གསོལ། ཚང་འཕྱང། མིག་ལྟོས། ལག་ཕྱོང། ཁ་བཤད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མིང་འདི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གཅོ་བོ་ཞིག་ནི་ཆ་ཤས་སྤྱི་དགུས་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་པར་བགྱིས་པས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་ཞིང། ཆ་ཤས་སྤྱི་མཚ�་བཅད་དེ་ཕྱི་མ་སྒྲ་ལྟེ་བར་བགྱི་ཚེ་བྱ་བའི་དོན་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །

7 འབྲེལ་མང་མཉམ་འདྲུས། ཡིག་འབྲེལ་བོ་ཅན་གྱི་མིང་གི་ཆ་ཤས་གཅོ་བོ་མཉམ་དུ་བསྡུས་ནས་གྱུར་པའི་མིང་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན། བཀྲ་རྒྱས། གཉིས་ཀྱེ། ཕྱག་རྡོར། སྐལ་སྨོན། བསོད་རྡོར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

8 རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་འདྲེས། མིང་གི་ཚ་ཤས་སྤྱི་ཞི་བར་ན་སྤ་རྒྱུན་ཞིས་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མིང་དག་མཉམ་དུ་བསྡུས་པ་སྟེ། ཐོས་བྱུང། སྒྲུབས་ཐོག། ཚོང་ཚོར། སྒྲག་འདར། སྨོས་སྒྲུས། ཐོས་སྒྲོགཆེད་ཐོག། དས་གྱུག། བསྟེན་ཐོན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।

9 དོན་གཞན་འདྲེས་པ། དོན་ལྡན་གྱི་མིང་དུ་མ་ལྟར་དུ་སྒྲུར་ཚེ་མིང་སོ་སོའི་དོན་རྒྱང་བ་སྒྲགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེ་གཉིས་འདྲེས་འདྲེས་ཀྱི་དོན་ཞིག་བསྟེད་པའི་མིང་སྟེ། ཤར་ལྷོ། ཆུང་འབྲིང། དམར་སྐྱ། ནུབ་བྱང། ས་ར་སྐྱ། ལྷོ་ནགཆེ་ཐ་ལྟ་བུ་དང།

10 རྟེན་བརྟེན་པ་མཉམ་འདྲེས། མཉམ་དུ་བསྡུ་བྱའི་མིང་དག་གི་བར་ན་རྟེན་གཞི་དང་བརྟེན་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པའི་མིང་སྟེ། ཆུ་སྐྱེས། བྲག་གནས། མཁའ་ཉལ། ཆར་སྤོད། ནགས་གནས། རི་སྐྱེས། ཞིས་འབྱུང། ལྷོན་བྱིན། མཁའ་སྐྱོད། མགོ་སྐྱེས། འབྲས་གནས། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། མིང་འདྲེས་མའི་གྱུབ་ཚུལ་རགས་པར་བྱས་ན་གོང་བསྟན་རིགས་བཅུར་འདུ་བ་ལས་གཞན་རྣམས་ཧོར་སེ་ལེ་ཀྱང། རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་འདྲེས་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤ་མའི་ཚ་ཤས་སྤ་ཞི་གཉིས་ཀ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པར་མ་ཟད། བྱ་བ་ཞི་མ་ནི་སྤ་མའི་འབྲས་བུར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྟེན་བརྟེན་པ་མཉམ་བསྡུས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་ཁྱད་

གཞི་བརྟེན་པའི་མིང་གིས་བྱེད་ཅིང། ཕྱི་མའི་སྒྲ་དེ་ཡང་བྱ་ཚོག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པས་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །

༢མིང་སྒྱུའི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་སྒྲའི་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ།

སྒྲའི་གྲུབ་ཚུལ་ལ། འགྲུབ་རྒྱུ་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་དང། ཆ་ཤས་སྤ་ཕྱིའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང། སྒྲ་གདངས་སྤྱར་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཡོད།

1 འགྲུབ་རྒྱུ་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་བྱས་པ། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་ནས་མིང་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། བོད་ཡིག་འདི་མགོ་འདོགས་འཕྲལ་རྟེན་ཡོད་པའི་སྒྲ་མཚན་སྒྲོ་ར་གློག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡི་གེ་དེ་དག་སྤྱར་མ་སྤྱར་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ནི་སྒྲའི་གྲུབ་ཚུལ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྟོན་རྟེས་མགོ་འདོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ་ལྟར་རོ། །

1 འཕྲལ་མེད་མིང་རྟེས་དབྱངས་གསུམ་མཚོངས་པ་ཡང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པ།

རྒྱ་པ་""""""མཚན་རྒྱས། ཨོམ་ང""""""""""""""""ཨོམས་ཐོང།

ཕྱུག་པོ་.....ནོར་ཕྱུགས། ཐུན་མོང.....ཁྱོན་མོངས།

ནག་པོ.....ནགས་ཚལ། གྲོག་མ.....གྲོགས་པོ།

སྟེག་ཅན.....སྟེགས་མཇུག ཁུང་བུ.....འབྱུང་ཁུངས།

ར་ལུག.....གནས་ལུགས། སྲིང་མོ.....ཡུན་སྲིངས།

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་གི་ཚ་ཤས་ཕྱེད་ཀ་མིང་གཞན་གྱི་ཚ་དང་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཅམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་དོ། །

2 སྟོན་མིང་རྟེས་ཡང་འཇུ་བ་དབྱངས་ཡིག་གིས་སྒྲུབ་པ།

ཆེན་པོ.....ཆུན་མོ། ཁལ་འགེལ.....གཡོ་འགྱུལ།

སྒོར་བ.....སྒྲུར་བ། ལྷང་མ.....ལྷོང་མོ།

མཆོད་པ.....མཆེད་པ། སྒྲ་དབྱངས.....མཁའ་དབྱིངས།

གཅེར་བ.....གཙུར་བ། དགུན་ཁ.....དགོན་པ།

བཀྲ་བ.....བཀྲི་བ། འདོད་པ.....འདེད་པ།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། མོ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་པ་ན། །ཕོ་ཡིག་བརྗོད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་ལྟར་དབྱངས་ཡིག་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་མིང་རྣམས་དབྱངས་ཡིག་དང་བལ་ན་དོན་ཕན་ཚུན་འཆུག་པར་འགྱུར་བས་མིང་དེ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱངས་ཡིག་གིས་ཕྱེས་པའོ། །

3 མིང་རྟེས་དགྱངས་ཡིག་འདྲ་བ་སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ།

མཚོན་བྱེད་.....ཚོན་མདོག་གཞོན་པ.....ཞོན་པ།

བགོ་བ.....དགོ་བ། མཐོན་པོ.....ཐོན་པ།

གཡག་འབྲེ.....ཡག་བཅོ་གཉིས་ཏེན.....མཚོ་མོ།

གཅིག.....ཅིག་འཕྲེ་བ.....ཕྲེ་བ།

བཏ་བ.....ཏ་བ། ན་བཟའ.....གཟའ་སྐར།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་འཛིན་ལྟ་བོ་མིང་གཞི་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་མི་སྒྲོར་བ་དང་། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་མི་འཛིན་ཐོབ་པར་བརྟེན། འདིར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་འཛིན་གྱིས་འབྲེད་པ་ཡིན་གོ། ।

4 སྟོན་འཛིན་དང་ཡང་འཛིན་མེད་པ་རྟེས་འཛིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ།

གཡག་རོག.....རོང་འགྲོག་ཟབ་པ.....ཟད་པ།

ཟླས་པ.....ཟླན་པ། ཡིད་ཏོན.....ཏོག་ཅེས།

ཁྲོང་བ.....ཁྲོག་པ། ཁྱེད་ཀ.....ཁྱེལ་མ།

དུར་ཁྲོད.....ནང་ཁྲོལ། ཐུག་པ.....ཐུང་བ།

བྱག་རི.....བྱང་ཁ། ཡོལ་བ.....ཡོང་བ།

ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་རྟེས་འཛིན་གྱིས་མིང་གི་ཁྱད་པར་འབྲེད་པ་

ཡིན་ནོ། །

5འཕྲལ་ལྟན་མིང་རྟེས་དབྱངས་གསུམ་འདྲ་བ་ཡང་འཇུག་གིས་སྒྲུབ་པ།

གཏུམ་པོ་.....གཏུམས་པ། འཇག་མ.....འཇགས་པ།

འཕགས་པ.....འཕགས་པ། གསོག་པོ.....གསོགས་པ།

མཆོང་ལྡིང.....མཆོངས་ཤིགམཐོང་བ.....མཐོངས་ཕྱི།

འཕྲིག་པ.....འཕྲིགས་པ། བསྒྲུབ་པ.....བསྒྲུབས་པ།

འགྲང་བ.....འགྲངས་པ། གཡེང་བ.....གཡེངས་ཤིག

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་རིགས་ལ་མགོ་ཅན་གྱི་མིང་ཤིན་ཏུ་མང་དོ། །

6 མིང་རྟེས་སོགས་འདྲ་བ་མགོ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ།

སྟོན་པ.....རྟོན་པ། ཆ་བ.....སྦ་བོ།

ཆོལ་བ.....སྟོལ་བ། རྒྱུ་རྟེས.....སྒྱུ་མདོག

ལྷ་བ.....སྦ་བ། རྟོགས་པ.....ལྟོགས་པ།

བལྟས་པ.....བརྟས་པ། རྡེ་སྟེད.....རྟྭེད་པ།

སྐྱུ་འདྲ.....ཀུ་བ། རྒྱགས་པ.....ལྟུགས་པ།

ཞེས་པ་ལྟར་ར་ལ་སའི་བཅེགས་ཡིག་གི་ཁུས་པ་ནི་སྒྲའི་གདངས་དང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

7 མིང་རྟེས་སོགས་མཐུན་པ་འདོགས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ།

དགྱངས་པ།།།།།།།།།།ངལངས་བསྟོད། སྟོང་བ།།།།།།།།།།ལྷོང་བ།

ཏང་གོ།།།།།།།།།།ངང་གོ། ང་ཆ།།།།།།།དྭ་ལྷུག

ཚྱོང་བ།།།།།།།།།།ཐུན་མོང། ཁྱི་གུ།།།།།།།།ཀི་ལྦང།

ཁྲི།།།།།།།།།།།།ཁ། བྱང་བ།།།།།།།།།ལང་བ།

འདྲུང་པ།།།།།།།།།།ཤུད་པ། ཁ་གོ།།།།།།།།ཁྲ་གོ།

ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་ལྟ་དང། འདོགས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཆུ་ལྷ་གསུམ་དང། ར་བཏགས་ཅན་གྱི་ཀྱ་ཐ་ཏང་ལ་བཏགས་མ་གཏོགས་པའི་བཅོགས་འདོག་ཐམས་ཅད་ཀུ་ཐ་བུ་ཐ་ཐའི་སྟེ་བ་ལྟར་འདུ་ཞིང། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀུ་ཏ་བུ་གསུམ་གཙོ་ཆེ་བ་ལས། མིང་གི་སྒྲའི་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཚ་ནས་གཞི་གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གསལ་ཞིང། དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་རྟོགས་སྟ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། མགོ་འདོགས་འདྲ་མིན་ནི་མིང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱགས་མཚན་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད་སྙམ་མོ། །

2 ཚ་ཤས་སྡ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། འདི་ལ་ཚ་ཤས་སྡ་རྒྱུན་ཅན་དང། ཕྱི་རྒྱུན་ཅན། བར་རྒྱུན་ཅན་གསུམ་ལས།

1 སྡ་རྒྱུན་ཅན་ནི། དོན་ལྡན་གྱི་མིང་ཕྱི་མའི་སྟོན་ལ་ཚ་ཤས་ཕལ་བ་

སྒྲུབ་ནས་བྱུབ་པ་སྟེ། ཨ་ཕྱི། ཨ་ཞ། ཨ་ཞེང་། ཨ་ནེ། ཨ་ཁྱུ། ཨ་སྒྲ། ཨ་མ། ཨ་ཚེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྔ་རྒྱུན་དེ་མེད་ཀྱང་དོན་སྟོན་པ་ལ་མི་གཏོད་པ་དང། བོད་སྐད་ལ་སྔ་རྒྱུན་ཨ་ཡིག་ཁོ་ནར་འགས་ཏེ། ཀ་བ། མ་མོ། ད་ལྟ། ཁ་མཚན། ཐ་ཁ་ལ། ཚ་མོ། ཏ་ལེན། ལྟ་བུའི་ཆ་ཁ་ས་སྟོན་མ་ནི་དོན་ལྡན་གྱི་མིང་ཡིན་པས་སྔ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་མི་དུང་སྟེ། འདིར་རྒྱུན་ཞེས་པ་ནི་མིང་གཞན་དང་མ་སྦྱོར་ན་རང་རྒྱང་བ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་སྒྲའི་རྒྱུན་ཅམ་ལ་བྱ་དགོས། །

2 ཕྱི་རྒྱུན་ཅན་ནི། དོན་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད་སྟོན་མའི་རྟེས་སུ་རྒྱུན་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེས་འཇུག་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་རྒྱུན་དང། རྟེས་འཇུག་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱུན་སྒྲུབ་པ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་འཇུག་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱི་རྒྱུན་ཅན་ནི། གཏ་བ་ས་ན་མ་བ། །ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་བ། །ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྟེ།

པ་སྒྲ་སྒྲུབ་པ། བུམ་པ། སྟོན་པ། ནད་པ། རྩད་པ། གཅས་པ། ཕྱུག་པ། སྟུག་པ། ལན་པ། རྩས་པ། རྒྱུ་ཀ། ལྟ་བུའོ། །

པོ་སྒྲ་སྒྲུབ་པ། ཆོད་པོ། དོག་པོ། བརྒན་པོ། གཏུམ་པོ། ཕྱུག་པོ། མོད་པོ། མཐུན་པོ། བེམ་པོ། ལུས་པོ། ལྟ་བུའོ། །

བ་སྒྲ་སྒྲུབ་པ། རིང་བ། ཐ་བ། ལུང་བ། སྟོང་བ། ཐ་བ། རྒྱལ་བ། བཟོ་བ།

བྱ་བ། ས྄ོང་བ། ཆར་བ། ལྷ་བྱའོ། །

བོ་སྒྲ་སྒྱུར་བ། དཔའ་བོ། སྙིང་བོ། གཙོ་བོ། རྒྱལ་བོ། གྲུང་བོ། ཞེར་བོ། བཟང་བོ། སྟ་བོ། དམར་བོ། ལྷ་བྱའོ། །

ཀ་སྒྲ་སྒྱུར་བ། རྟེས་འཇུག་ཀ་བ་སའི་རྟེས་སུ་སྒྱུར་པ་ཁས་ཆེ་སྟེ། ལྷག་ཀ། དགྱེད་ཀ། སྟབས་ཀློང་ཀོར། སྲུབ་ཀས྄ོས་ཀ་ཀ་ཞེས་ཀློད་ཀ་ཀས་ཀ་ལྷ་བྱའོ། །

ཁ་སྒྲ་སྒྱུར་བ། ན་ར་ལའི་མཐའ་རྟེན་གྱི་རྟེས་སུ་སྒྱུར་པ་མང་སྟེ། ཕྱོན་ཁ། དབྱར་ཁ། ས྄ོར་ཁ། ཀཏྟ་ར་ཁ། ཀཏེ་ར་ཁ། ཁྲོ་ལ་ཁ། ལྷ་བྱའོ། །

ཀ་སྒྲ་སྒྱུར་བ། རྟེས་འཇུག་ང་མ་འ་དང་མཐའ་རྟེན་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྟེས་སུ་སྒྱུར་པ་ཁས་ཆེ་སྟེ། ལོང་ཀའི་དགཱ་ཀ་ཉ་ཀ་ཀས྄ོམ་ཀ་ལྷ་བྱ་ཀུ་རྒྱས་ནའི་ཐོབ་ཐང་དང་མཐུན་པར་སྒྱུར་གྱི། འདི་དང་མི་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཕྱི་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། ཀ་ཁ་ཀ་ཀས྄ོམ་ནི་ཀཙོ་བོ་རྒྱས་མཚུངས་འདྲེན་པ་ལྷར་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀེ་ཏེ་ས྄ོགས་སྒྱུར་བ། ར྄ོག་ཀེལྷོང་ཏེ། ཕྱོད་ཏེ། ཐིབ་ཏེ། ལྷོམ་མེ། དགེ་ལེ། ཐོར་རེ། ཉིལ་ལེ། ཁྲིགས་སེ། ལྷན་ནེ། ལྷ་བྱ་ནི་རྟེས་འཇུག་རང་འདྲའི་རྟེས་སུ་ས྄ོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁརྟེས་འཇུག་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱི་རྒྱུན་ཅན་ནི། རྒྱུན་གྱི་ཡི་

གེ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིང་སྤྱ་མའི་མས་མཐར་སྒྲོར་སྐབས། རྟེས་འཇུག་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་བལྟ་མི་དགོས་པར་གང་བདེར་སྒྱུར་པ་རྣམས་ཏེ།

མ་དང་མོ་སྒྱུར་པ། ཌ་མ། ས་ན་མ། ལྷང་མ། ཏོ་མ། གཡེར་མ། གཡའ་མ། དཔལ་མོ། རོལ་མོ། ཉ་མོ། ཕྲོར་མོ། ཏུ་མོ། ལྷམ་མོ། ལྷ་བཀྲོ། ।

པ་དང་བོ་སྒྱུར་པ། རོལ་མོ་པ། ཕྱགས་དར་པ། ས་སྒྲུང་པ། འཛིན་པ་བོ། ཐྲུར་པ་བོ། བཅད་པ་བོ། ཞེས་པ་ལྷ་བུར་སྒྱུར་པས་བདག་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་དོ། ।

ཅན་ལྡན་མཁན་སྒྱུར་པ། ཡོན་ཏན་ཅན། ཡལ་འདབ་ཅན། མཁྲིན་སྲོན་ཅན། འཕྲེ་མཁན། ཐྲུབ་མཁན། ཟློས་གར་མཁན། དགྱོད་ལྡན། རྒྱན་ལྡན། དོར་ལྡན། ལྷ་བཀྲོ། །

གུ་དུ་བུ་ཤུ་སྒྱུར་པ། ལུ་གུ། ཤུ་གུ། ཐ་གུ། ཆུང་ཏུ། ཐུང་ཏུ། ཁྲིང་བུ། རིལ་བུ། ཀོང་བུ། ཤེ་ཤ། ཤེ་ཤ། མདེ་ཤ། ལྷ་བུས་ཐལ་ཆེར་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་ཆུང་ཏུའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

ཅིག་ཞིག་སྒྱུར་པ། ཆབས་ཅིགལྷན་ཅིགསྐོར་ཅིགཉམས་ཞིགར་ཞིགཅམ་ཞིགསྟབས་ཅིགཡུད་ཅིགལྷ་བུའོ། །

བྱ་བྱེད་སྒྱུད་གསུམ་སྒྱུར་པ། དགག་བྱ། ཐོབ་བྱ། བསྟན་བྱ། གཅོད་བྱེད། སྟོན་བྱེད། འཛིན་བྱེད། ཟ་སྒྱུ། ཉམ་སྒྱུ། བཀོལ་སྒྱུ། ལྷ་བུས་

གཙོ་བོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

ཅེ་དང་ཚེ་སྟེར་པ། དོང་ཅེ། ལབ་ཅེ། ཏོག་ཅེ། མེལ་ཚེ། ལེང་ཚེ། ཅོག་ཅེ། གཏ་ཅེ། ལྟ་བུའོ། །

ཆ་ཏ་གཉིས་སྟེར་པ། ཞལ་ཏ། ཁ་ཏ། ལབ་ཏ། དགེ་ཆ། ཐོབ་ཆ། ལག་ཆ། ལྟ་བུའོ། །

མིང་མཐའི་སྒྲོ་ནས་མིང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདི་ཡང་ཤེས་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། དགུས་གཅིག་ཏུ་དགེར་བརྗོད་ན།

ཐ་བ་……ཐ་མོ། རིང་བ་……རིང་མོ།

ཉུ་བོ་……ཉུ་མོ། གསལ་བ་……གསལ་བོ།

ཁོད་པོ་……ཁོད་མ། གཡོན་པ་……གཡོན་མ།

གནས་པ་……གནས་མ། ཁུག་པ་……ཁུག་མ།

འཛེར་བ་……འཛེར་བུ། ཐུང་བ་……ཐུང་ངུ།

རྩོ་མོ་……རྩོ་བ། ལྟག་པ་……ལྟག་མ།

རྒྱེང་བ་……རྒྱེང་མ། ལག་པ་……ལག་ཆ།

ཐ་གུ་……ཐ་བ། གཅོད་བྱེད་……གཅོད་མཁན།

ལབ་ཅེ་……ལབ་ཏ། ལྟོན་པ་……ལྟོན་ཅིག

རེ་བ་……རེ་ཞིག་བྱེད་པ་……བྱེད་པོ།

ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །

གཞན་ཡང། མིའི་མིང་ལས་ཕོ་ཡི་མིང་མཐར། རྒྱལ། སྐྱབས། སྲུང། དོན་གྲུབ། རྡོ་རྗེ། ཐར། ཚེ་བརྟན། བཀྲ་ཤིས་སོགས་སྒྲུར་པ་དང། མོ་ཡི་མིང་མཐར། འཚོ། སྐྱིད། མཚོ། མ། མོ། སྒྲོལ་མ་སོགས་སྒྲུར་པའང་མིའི་མིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལྟ་བུར་བཟུང་ཡང་མི་ཆོག་པ་མེད་དོ། །

3 བར་རྒྱུན་ཅན་ནི། ཐལ་ཆེར་མ་ཡིག་གཅིག་བུ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་མིང་གཅིག་གི་ཟླ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས་སུ་སྒྲུར་པས་ཚ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ར་མ་ལུགས་ངོང་མ་འབྲོག་སྟ་མ་སྟེ་ཞུ། མདའ་མ་གོ་ཞུ། བྱ་མ་ཏཱ། རྒྱུ་ཀ་མ་འདུ། ཤི་མ་གསོན། བྱ་མ་བྱེ་ཞུ། ངུ་མ་དགོ། རྒྱ་མ་གོ། ལྟ་བུའོ། །

3 སྒྲ་གདངས་སྒྲུར་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། ཏེ་སྐད་དུ། ཕོ་ནི་ཏུ་ཕོའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། །མ་ནིང་རན་པར་འཇུ་བ་ཡིན། །མོ་ནི་ཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། །ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་པས་སོ། ། །ཞེས་པ་ནི་སྟོན་འཇུ་ཏུ་མ་ཟད་ཇེས་འཇུ་བ་དང་མིང་གཞིའི་འཇུ་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པར་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚ་ཤས་སྤྱི་གཉིས་འདུས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མིང་དག་གི་འགྲུབ་རྒྱའི་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་མི་མཐུན་ཡང། ཚ་ཤས་སྤྱི་ཕྱི་འཕུལ་བྱེད་མཉམ་པས་བྱེད་པ་མཐུན་པ་དང། མིང་གཞི་མཚུངས་པས་སྐྱེ་གནས་མཐུན་

པ་དང། དབྱངས་ཡིག་འཛིན་བས་ང་ཏོ་མཉམ་པ་དང། མཐའ་རྒྱན་མཉམ་པས་རྩོལ་བ་མཐུན་པ་དང། མགོ་འདོགས་མཚུངས་པས་ལྷི་ཡང་མཐུན་པ་བཅས་སྒྲའི་ཁྱད་ཚོས་ལྟར་མིང་སྟེབ་པ་ནི། གཙོ་བོ་སྒྲ་གདངས་སྣ་ང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་སྒྲབ་པ་ཡིན་ལ། མིང་དེ་རིགས་ལ་སྒྲབ་ཚུལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཤེག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་རྩོལ་ཏོ་མཉམ་པ་དེ་ཡིན་པས། མིང་གི་སྒྲབ་ཚུལ་འདི་ཡང་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ།

1 མིང་གཞི་འཛིན་བ་སྟེབ་པ། གྲི་གཟུ། ཅིག་ཅར། དོ་དམ། ཏིག་ཏུ། འགྲིམ་འགྲུལ། མ་མོ། ཟ་ཟི། བིག་བན། ཟུར་ཟ། ར་རོ། རང་རིགས་ལེ་ལགས་ལོ། ས་སྲོས། སལ་སྲུལ། ལྟ་བུའོ། །

2 དབྱངས་ཡིག་འཛིན་བ་སྟེབ་པ། བྱ་ཏུ། ལུ་གཟུ། ལི་ཤི། ཀུ་ཤུ། ཀུ་ཐུགས་ཀོར་མོ། བས་མ་གཏན། ཀུར་གུམ། འགོར་ལོ། ཡེ་ཤེས། ལོ་ཏོགས་རྒྱ་ལམ། ངོ་ཆོལ། ཚོང་ཟོང། གཙོང་རོང། སྣ་གཟུ། ཁོན་མོངས། གཏུ་ལུམ། ལྟ་བུའོ། །

3 མཐའ་རྒྱན་འཛིན་བ་སྟེབ་པ། ཚོས་གོས། སྟོད་བཅུད། དཔོས་རྫས། ལུག་ཐུགས་ཤང་ལང། ཞིང་གྲོང། དབང་ཐང། གཙུག་ལགས་ཞང་ཞུང། འར་ཉུར། རིག་ཟིགལུག་མིགཐར་ཐོར། དེང་སང། ནན་ཏན། ཏང་སྲོང། ལྟ་བུའོ། །

4 མགོ་ཅན་འཛིན་བ་སྟེབ་པ། ནོམ་རྒྱལ། སྒྲ་བསྒྲུར། ལྟ་ལྟེ། ལྟབ་ལྟེག

སྡུག་བསྔལ། རྒྱང་བཏེགས་རྟོགས་སྒྲུགས་བསྡུ་སྐྱོགས་སྟོ་སྟོད། སྣོམ་སྦྱར། རྒྱ་ཆ། ལྷག་ལྷོགས་སྡོ། ལྟ་བུའོ། །

5 འདོགས་ཅན་འཕྲ་བ་སྟེབ་པ། ཟླ་ཟླ། ཀྱག་ཀྱོགའཕྲིམ་འབྱུལ། ཁྲག་ཕྲུགཕྲུང་ཕྲུང། ཀོག་ཀོགསྟྲི་ཁྲག ཕྱོ་ཕྱོ། ཕྱད་ཕྱོད། བྱང་ཕྱོགས། བྱང་རྒྱལ། ཟླག་ཟྭིགཧལ་ཧྭལ། ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། འདོགས་ཅན་འཕྲ་བའི་མིང་ཕལ་ཆེར་གྱི་མིང་གཞི་ཡང་འཕྲ་བར་ཡོད་པ་ནི་དོན་སྟོན་བྱེད་གཙོ་བོ་མིང་གཞི་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་མིང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ངང་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པ་ནི། མིང་དེ་རིགས་ཀྱི་གྲྭབ་ཚུལ་སྟྲི་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

6སྒྲ་འཕྲ་སྟེབ་པ། འཇོག་འཇོགནར་ནས། ལོག་ལོགའབྱ་ཏུ་ཏུ། ཐ་ར་ར། ལྟ་བུ་སྟེ་ཁྲད་ཆོས་དང་ངང་ཚུལ་མཚོན་པའི་མིང་སྐོར་ཞིག་གོ།

7 འཕྱལ་བྱེད་འཕྲ་བ་སྟེབ་པ། དཀྱིལ་དཀྱུང། འཕྱལ་འགོར། འདུ་འཛོ། འབྲེལ་འཛིས། གནུས་གཟེར། བསྟན་བཅོས། གཅན་གཟན། འཐབ་འཁྲུགམཁས་མཚོགདར་རྒྱས། ལོད་ཟེར། ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། མིང་གི་སྒྲིག་གཞི་ཕྱན་སྒྲས་ཚོགས་ཤིང་སྟོར་ཚུལ་གྱ་ནོམ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཁྲད་ཆོས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་ད་དུང་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང། འདིར་ཐམས་ཅད་འཛིན་བར་མ་

སྟོབས་པས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༢མིང་བྱེ་བྲག་པའི་གྲྭབ་ཚུལ་བཤད་པ།

འདིར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་ནི་གྲྭབ་ཚུལ་སྤྱི་མཐུན་པ་ལ་སྤྱི་དང། དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་པའི་གྲྭབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་བྱེ་བྲག་པའི་གྲྭབ་ཚུལ་ལ། མིང་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་གྲངས་དང་མཐུན་པར་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

1 ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དབར་གཅིག་ཅན་གྱི་མིང་རྣམས་ལ་བཏགས་ཚུལ་དང་འཐེལ་ཚུལ་མ་གཏོགས་གྲྭབ་ཚུལ་རང་མཚན་པ་ཞིག་བསྟད་རྒྱུ་མེད་མོད། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང། བྱ། གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་དག་གི་མཐར་པོ་བོ་མ་མོ་མཁན་སོགས་དང། སྔར་ནས་ཡོད་པའི་ཚ་ཤས་པ་དང་བ་ལ་ན་རྡ་དང། དེ་དག་གི་དོད་དུ་མོ་སྒྲ་སྒྱར་ན་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། ཆུ། དཔལ། དམར། བྱེད་པ། ཟླ། ཁྱོ་བ། དཔར་བ། ཆུགས་པ། མཛོས། ཡིད་འོང། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་མིན་པ་ལ་མིང་མཐས་བསྒྱར་ཚེ། ཆུན་པོ།

དགའ་བོ། དམར་བོ། བྱེད་པ་པོ། ཟ་མཁན། ཉོ་བ་པོ། དགར་མ། ཐུགས་མ། ཡིད་འོང་མ། ལྷ་བུ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡི་གེའི་བགྲེས་གདངས་ཀྱི་ཚ་ནས། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཚ་ཤས་སྤ་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་གྱིས། ཡིག་གཟུགས་གཅིག་གིས་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་སྟོན་པའི་མིང་ཡང་ཡོད་དེ། དེང་དུས་དེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་པ་ཚེན་མོ། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སློབ་དཔོན་དམ་པ་དོར་ཞིའི་མཚན་ཅན་གྱི་ཞལ་ནས། མིག་གིས་ལྷ་བ། ཞེས་པའི་ལྷ་བ་དེས་བྱ་བ་དངོས་སྟོན་ཅིང། དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ལྷ་བ་ནི། བྱ་བ་མི་སྟོན་པའི་མིང་ཞིག་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱ་བ་སྟོན་པའི་ལྷ་བ་ནི། ལྷ་སྒྲ་ལྷེ་ཞིང་བ་སྒྲ་ཡང་བར་འདོན། བྱ་བ་མི་སྟོན་པའི་མིང་གི་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་སྒྲ་ཡང་ཞིང་བ་སྒྲ་ཡང་ཡང་བར་འདོན་པ་ཡིན། སྒྲ་གདངས་ཡང་ལྷོའི་ཁྱད་པར་ལས། བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིག་པ། བྱེད་པ། སྟོན་པ། བསྟན་པ། རལ་བ། ཐུལ་བ། ཐུག་པ། ཕོད་པ་སོགས་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་མཐར་ཕྱི་རྒྱན་པ་དང་བ་སྦྱར་པའི་མིང་འདི་ཆུམས་ལ་སྒྲ་གདངས་ལྷོ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲབས་ཡོད་པར་མ་

ཟད། ཁོ་སྲུང། ས་འགྱལ། གྲུ་གཏོང། ཟོག་རྟེ། གངས་འཚོ། ཏོལ་རྒྱུགས། མང་ཐོས། སྒྲུངས་ཐོག། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་ཚ་ཀས་ཕྱི་མ་བྱ་བ་བརྟོད་པའི་མིང་གིས་བྱེད་པའི་མིང་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྤ་ཕྱི་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་སྟོམས་པར་བགྱིག་པས་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་བརྟོད་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང། བྱ་བའི་རྟེས་འཇུས་ལ་དམིགས་སྐབས་ཀྱིས་བྱ་བ་བརྟོད་པའི་མིང་ཁྱད་གཞི་བརྟོད་པའི་དངོས་པོའི་རང་མིང་དུ་ཚགས་པཱའི་ཡོད་དེ། ཚོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ར་བྱ་བའི་མིང་ཡིན་ཡང་ཁང་བའི་བར་མཚམས་ལྟ་བུ་བཅད་ནས་ཚོད་པས་ཚོད་དང་བར་ཚོད་ཅེས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུགས་ཏེ་བྱིས་པ་ལ་རྒྱུགས་བྱིས། བཅོངས་ནས་ཚོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་གྱིས་ཚོང། དགེ་བ་ལ་བསྟེན་པ་ལ་དགེ་བསྟེན། གཏུབ་གྱིས་ཏྲས་པ་ལ་ཏྲས་མ། ཞེས་པ་དང། བསྒྲབས་ཀྱི་བ་འཕྱལ་དོར་པས་སྒྲུབས། བསྡུགས་པ་ལས་སྡུགས། བསྟུན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟུན་གཞི། གཡོགས་ཟིན་པ་ལས་ཡོགས། བསངས་པ་ལས་བསང། བགྲངས་པ་ལས་གྲངས། བརྗོན་ལས་བྱས་པ་ལས་རྗོན་པ། མཐའ་བཟློམས་པ་ལས་ཟློམ་གོར། ཕྱེང་བར་བརྒྱུས་པ་ལས་རྒྱུས་པ། ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲའི་བརྗོད་པ་སྟོན་ནས་རྒྱུགས་ཆེ་བ་ཕྱིས་ཡི་གེར་ཕབ་པའི་ཚེ། འདས་པའི་འཕྱལ་བྱེད་དོར་པཱའམ་བྱ་བ་འདས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འཕྱལ་ཡིག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཙཱམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་སྒྲས་ཁྱད་

གཞི་དངོས་པའི་དོན་མཚོན་པ་དང་། འགྲམས་དང་འགྲམ། བགྲོས་དང་གྲོས། འགྱོད་དང་གྱོད། འབགས་དང་འབགའཛགས་དང་འཛགས་ལྡང་ལས་དང་ལྡང་། ཐོགས་དང་ཐོག་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྡ་མ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དང་། ཕྱི་མ་དག་ནི་ཁྱད་གཞི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་འཇུག་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་ཀུན་ནས་འཇུ་བས་མཚོན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ནི་མིང་གཞན་རྣམས་སྤྱར་སའི་རྟེན་གཞི་དང་དོན་གྱི་བརྗོད་པ་སྟོན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས། མིང་གཞན་དག་དང་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཚར་འབྲེལ་བ་ཆེའོ། །

2 ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་གྲྭ་ཚུལ། དབྱིན་རྡི་དང་རྒྱ་ཡིག་གི་བཏང་སྙོད་པའི་གཞུང་དུ། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་ལས་རྒྱུར་ལོགས་སུ་མཆེད་པར་བཀའ་བ་ལྟར། བོད་སྐད་ཀྱི་ལས་ཚིག་རེའུ་མིག་དག་ཏུ། མཇོས། མངར། སྡུག་བསལ། གཅེས། བཏུན། སྣྲན་སོགས་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་པ་དང་། དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་སོགས་སུ་ལས་ཚིག་རྟེས་མ་ཐུན་པར་བཏགས་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའ་ཡང་། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་བར་སྣུ་མི་སྲོས་པས། བོད་སྐད་ཧིད་ཀྱི་ཚོས་ཧིད་གཞིར་སྣུ་ས་ན། སྒྲ་ཏྲང་བ་དང་། ཕྱི་ཏྲེན་ཅན། སྣ་འདུ་བ་ལས་གྲྭབ་པ་རིགས་བཞི་ཡོད་དེ།

1 སྒྲ་རྒྱང་བ་ཅན། མིང་ཐོག་མར་འདོགས་སྐབས་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གང་འདོད་ལྟར་སྒྲུར་བའི་ཚེག་ཁྱིམ་གཅིག་ཅན་གྱི་མིང་སྟེ། གཙོ་བོ་ཆོག་མཐར་སྒྲུར་ཏེ་བསྟན་དོན་རྣོགས་པར་བྱེད་དོ། དཔེར་ན། 'མདུན་གྱི་མེ་ཏོག་འདི་ཤིན་ཏུ་མཛེས། ཟླ་ཚེ་སྲིད་དུ་རིང། ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ཡཁཚེ། ཞིམ། མཚར། གསལ། ས་ངས། དཀར། ལྟ་བུ་མང་བོ། ।

2 ཕྱི་རྒྱུན་ཅན། སྒྲ་རྒྱང་བ་ཅན་གྱི་མིང་དེ་དག་ཆོག་གི་བར་མཚམས་སུ་སྒྲུར་ཚེ་ཆ་ཤས་གཞན་དང་སྦྱོལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་མིང་མཐར་པ་དང་བའི་ཆ་ཤས་གསར་དུ་བསྣན་པ་སྟེ། མཇོས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྲུག་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ཕུལ། ངོ་ཞིམ་པའི་ཟས་འདི་བཞེས་ངོགས། ཞེས་པའི་ཚོག་གི་བར་མཚམས་ཀྱི་སྤྲུག་པ་དང་ཞིམ་པ་ལ་མིང་མཐའ་མ་སྒྲུར་ན་ཆ་ཤས་གཞན་དང་སྦྱོལ་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། བཟང་བ། ཆེ་བ། མངར་བ། བསྐ་བ། ནག་པ། ལྷོད་པ། དམ་པ། འདར་བ། སྣྲན་པ། དྭངས་པ། ཐུར་བ་ལྟ་བུ་དང་སྒྲ་རྒྱང་བ་ཅན་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཚོག་གི་ནང་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲའོ། ।

3 སྒྲ་འདྲ་བ་ཅན། སྒྲ་འདྲ་བ་བལྟར་པས་གྲུབ་པ་སྟེ། འཛོག་འཛོག་འཛོང་འཛོང་། ནར་ནར། ཀོར་ཀོར། ནག་ནག་དཀར་དཀར། ལོག་ལོག་ཁ་ཁ། ཐུར་ཐུར། ཀུམ་ཀུམ། མཚར་མཚར། ཆེ་ཆེ། ཐྲོམ་ཐྲོམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་མིང་འདི་རྣམས་ནི་དོན་ལྟན་གྱི་མིང་གཅིག་བསྒྲུར་དུ་བལྟར་པ་ཡིན་

པས། གལ་ཏེ་བརྩེགས་མར་མ་སྣྱར་ཀྱང་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། ལྷོག་ལྷོགཆེལ་ཆེལ། ཀེམ་ཀེམ་ལྟ་བུར་ངས་པར་ཟློས་སྒྲ་འཇུག་པས་དེ་གཉིས་བྱུབ་ཚུལ་མི་འདྲའོ། །

4 སྤ་མ་དབྱངས་མེད་པ་དང་ཕྱི་མ་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་སྒྲ་བསྒྱུར་རྩང་བ་ཚོག་དབར་གཉིས་ཅན། ལྡན་ལྡེན། ཡར་ཡོར། ཀྱག་ཀྱོག་ཁྱར་ཁྱོར། རྒལ་རྒྱལ། ཤར་ཤྱུར། ཡམ་ཡོམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་དངོས་པོ་དག་གི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་རྟོལ་གྱིས་སྟོན་པ་ལ། བརྗོད་དོན་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཉེ་བར་འདོན་པའི་དགོས་མཁོ་ལྟར་ཆ་ཤས་སྤ་མའི་རྗེས་འཇུག་བར་ཚོག་གིས་བཅད་པ་དང། ཆ་ཤས་ཕྱི་མར་རྗེས་འཇུག་རང་འབྲ་གསར་དུ་བསྣན་པ་གཉིས་ཀར་དབྱངས་ཙེ་སྣྱར་ཏེ་ཚོག་དབར་བཞིར་བསྒྱུར་པ། ཀྱ་གེ་ཀྱོ་གེ་ཀྱ་རེ་ཀྱོ་ར། བ་ནེ་བུན་ནེ། ཡམ་མེ་ཡོམ་མེ། ཁྱ་རེ་ཁྱོ་ར། ན་གེ་ནོ་ག་གེ་ཐ་མེ་ཐོམ་མེ། ཉ་རེ་ཉེ་ར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤ་མ་ཚོག་དབར་གཉིས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོའི་ཉམས་སྨྲ་ཅམ་སྟོན་པ་དང། ཕྱི་མ་ཚོག་དབར་བཞིར་བསྒྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་རིང་ཞིང་དལ་བ་སོག་ཀྱི་ཉམས་ཞིན་ཏུ་འབྱེན་ཏེ། ཆར་བ་ཤག་ཤིག་འབབ་ཅེས་པས་ཆར་བ་ཤག་ཤིག་རྒག་ཏུ་འབབ་པ་ཡུན་ཐུང་བའི་ཉམས་མཚོན་པ་དང། ཆར་བ་ཤ་གེ་ཤིག་གེ་འབབ་ཅེས་པས་ཆར་བ་རེ་འགར་འབབ་ཅིང་རེ་འགར་མཚམས་ཆད་ཅིང་རྒྱུན་རིང་བར་དལ་བུར་འབབ་པའི་

ཁྱད་ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

3 བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ། བྱ་བ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ལ་ཡང་མིང་མཐར་པ་དང་བའི་ཚ་ཤས་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་བ་ནི་ཆོག་གི་ཚ་ཤས་གང་བྱེད་པའི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་དགོས་ལ། བྱེད་པོ་གཞན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་དེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཕྲད་ལྟོས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཅིག་ལ་བྱ་ཕྱིར། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ། བྱ་བའི་ཡུལ་སོགས་ཆ་དུ་མ་འདུ་བས། བྱ་བ་འདི་རིགས་སྟོན་པའི་མིང་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སྒྲ་ལྷེ་ཞིང་ཡིག་ཚོགས་མང་བ། དཔེར་ན། བསྒྲུ། སྒྲུ། བསྒྲུས། སྒྲུས། གཅད། གཅོད། བཅད། ཚོད། དབྱུང་། འཕྲིན། ཕྱུང་། ཕྱུངས། ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ཁ་གཏད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རང་སྟེང་གི་རྣམ་འགྱུར་རམ་འཕོ་འགྱུར་ཞིག་ལ་བྱ་བས། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚོག་ལ་ལྟོས་པས་ཡིག་ཚོགས་ཁྱད་ཞིང་སྒྲ་ཡང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲྭབ་པ། དཔེར་ན། འགྲུ། གྲུ། འཆད། ཆད། འབྱུང་། བྱུང་། ལྟ་བུས་མཚོན་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ལུང་དོན་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་གསལ་བ་ལྟར། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་གྲྭབ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ནས་བཞི་སྟེ།

1 མིང་གཞི་ཐ་དད་པའི་སྐོ་ནས་སོ་སོར་སྒྲུབ་པ།

བ་ཀག་.....ཁེགས། བཀྲོལ.....ཁྲོལ།

བསྒྲུམས.....འཁྱུམས། བཅག.....ཆག

སྤྲོ.....འཕོ། བཀྲོངས.....གྲོངས།

བསྡུན.....མཐུན། སྤེལ.....འཕེལ།

ཕྱེ.....བྱེ། བཅོས.....འཚོས།

གཏེགས.....འཐེགས་སྐོལ.....འཁོལ།

སྐྱེམ.....ཐུམ། བཙུམ.....ཟུམ།

འཕྲལ.....འབྲལ། ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། བྱེད་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚོག་གི་མིང་གཞི་རྣམས་དེའི་ཁ་གཏད་ཀྱི་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི་ལས་ཚོག་གི་མིང་གཞི་ལ་བལྟོས་པས་སྒྲ་རྩོལ་དགག་པར་གྲྭབ་བོ། ।

2 མིང་གཞི་མཚུངས་པ་སྟོན་འཇུག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་སྒྲུབ་པ།

བགོས.....གོས། བསྲུམ.....སྲུམ།

དགར.....གར། གཟད.....ཟད།

བཤེགས།།།།།།།།།ཤེགས། དབབ།།།།།།།།།།།།།བབས།

གསོས།།།།།།།།།ས།ས། བསངས།།།།།།།།།།ས་ངས།

དགེ།།།།།།།།།།།།ཏེ། གསོད།།།།།།།།།ས།ད།

དགང།།།།།།།།།།།།གང། དགེ།།།།།།།།།།།ཏེ།

ལྷ་བྱའི་སྡ་མ་ཆུམས་ནི་བྱེད་པོ་གཞན་འཇེལ་དང། ཕྱི་མ་དག་ནི་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ནོ། །

3 མིང་གཞི་མཚུངས་པ་མགོ་ཅན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ།

སྦྲོལ།།།།།།།།།།།ཏྲོལ། བསྒྲགས།།།།།།།ཁྲགས།

བསྟལ།།།།།།།།།།ཋལ། བསྟྭ།།།།།ཏྭ།

བསྒྲལ།།།།།ཧཀྱལ། བསྒྲེངས།།།།ཧཀྱེང།

བསྟར།།།།ནར། ཐྱང།།།།།།ཏྱང། བསྟངས།།།ལངས།

ཐང།།།།།ནང། ཐྱེང།།།ཋྱང།

ཐྲོག།།།ལོག་བསྒྲགས།།།ཧཀ་ཁ།

ཐྱང།།།།ཧཏྱང། ཐྲོག།།ཋྲོ།

ལྷ་བྱས་མཆོད་ཏེ། བྱེད་ཧཏེ་ལས་ཆོ་ག་ལ་མགོ་ཅན་ཡོད་ན། བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི་ལས་ཆོ་ག་ལ་མགོ་ཅན་མེད་ལ། དེ་ཡང་ས་མགོ་ཅན་མ་གཏོ་གས་ར་ལའི་མགོ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོ་གཞན་ཧཏེ་ལ་གྱི་བྱ་བའི་མིང་གི་ཟླུར་

གྱུར་པའི་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི་བྱ་ཚོགས་མེད་དོ།

4 མིང་གཞི་མཚུངས་པ་རྟེས་འཇུག་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་སྤྱན་པ།

སྐྱེད……སྐྱེས། ཕྱེ……ཕྱེད། འཚོད……ཚོས། ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་རིགས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་དོ། ।

མིང་གི་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བོད་གངས་ཅན་པའི་བློ་སྟོབས་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པའང་རགས་ཙམ་རྟེས་སུ་དཔག་ཏུས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྲུར་པ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་རྣམས་འབྲུ་ཉུང་ཞིང་སྒྲ་ཡང་བ་དང། ཕྱིས་སུ་སྒྲུར་པ་རྟེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་རྣམས་དོན་ལྡན་གྱི་མིང་སྟོན་མ་དག་གི་རྱེས་ཟློ་གཞིའི་སྟེང་གྲུབ་པས་འབྲུ་མང་ཞིང། མིང་སྔ་ཕྱིའི་བར་ན་ཕན་ཚུན་རྐེན་བརྐེན་པའི་རང་བཞིན་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཁར། བྱ་ཚོག་གི་གྲུབ་ཚུལ་ལ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། བྱ་བའི་ཕྱི་རྒྱུན་མང་དུ་ཚོགས་དགོས་པའི་རྐེན་འབྲེལ་ལྟར། བྱ་བ་དེ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་འབྲུ་མང་བ་འདིས་བོད་མིའི་ཀུན་རྫོག་དམའ་ཤོས་ནས་མཐོ་ཤོས་སུ་འཕེལ་བའི་ངང་ཚུལ་མཚོན་པ་རེད་སྟམ་མོ། །དེ་དུང་གཞན་ཞིག་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་ངང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྩོལ་བ་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དེ་སྒྲའི་སྟེང་ནས་མཚོན་པ་ལ་དུས་

ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་བའི་དབང་གིས། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་འདས་མ་འོངས་དང་ལྡན་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ཡང་སྒྲ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དབྱེ་དགོས་ཕྱིར། བྱ་ཚོག་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཤེས་ནས་དོན་ཆེ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རེད་དོ། །

4 གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ། དངོས་པོའི་རྣམ་གྲངས་རྟེ་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་ཀའི་མིང་ལ་ཆེག་དབར་གཅིག་དང་དུ་མ་ཅན་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས། གཅིགས་བཅུ། བརྒྱ། སྟོང་། ཁྲི། འབུམ་སོགས་ཆེག་ཁྲིམ་རྒྱང་བ་རྣམས་ནི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཡིན་པས་གྲྭབ་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་འཚད་དཀའ་ཕྱིར། འདིར་བཅུ་ནས་བརྒྱ་ཐམ་པའི་བར་གྱི་མིང་འདུས་མའི་གྲྭབ་ཚུལ་སྒྲ་མདོ་དང་བསྟུན་ཏེ་སྟོན་པོ། །

གྲངས་གནས་བཅུ་ཡི་སྐབས། བཅུ་ཐམ་པ་ཞེས་པ་ནི་དགུ་ཡི་ཐ་མ་བཅུ་ཡིན་པས་ཐ་དང་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཐམ་ཞེས་པ་ལ། རིམ་གྲངས་སྟོན་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་རྒྱན་པ་སྦྱར་ནས་དེ་ལྟར་གྲྭབ་པ། སུམ་ཅུ་ཐམ་པ། བརྒྱ་ཐམ་པ། སྟོང་ཐམ་པ་སོགས་ལའང་རིགས་སྦྱོར། བཅུ་གཅིགས་བཅུ་གཉིས། བཅུ་གསུམ། བཅུ་བཞི། བཅུ་དྲུག་བཅུ་བདུན། བཅུ་དགུ་རྣམས་ནི་གྲངས་རྒྱང་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཕན་ཚུན་བསྟེན་པ་ལས་གྲྭབ་ཅིང་། བཅོ་ལྔ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་གཉིས་ནི་རང་གནས་ཀྱི་གྲངས་གཞན་དང་མི་

འདུ་བར་ཨེ་སོགས་དབྱངས་བཞིའི་གང་ཡང་མེད་པས་སྟེབ་སྒྲོར་གྱི་དབང་གིས། སྒྲ་མདོ་ལས། ཆུ་ལྷའོ་ཞེས་བཅུའི་ཆུ་ཕྲལ་བ། ཕ་རོལ་ལྟ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་སྲོག་གི་ཚ་དང་འཕྲད་པས་ལྷ་རྡུ་གྱུར་པ་ལ་དྲངས་པས། བཅྭ་ལྟ། བཅྭ་བརྒྱད་ཅེས་པར་འགྱུར་བ། ལྷ་བཏགས་ཕལ་ཆེར་ན་རོ་སྟེ། ལྷ་སྒྲ་ཆུང་ཞིག་ལྟན་པར་བགྱི། །ཅེས་པ་ལྟར་བགྱི་པ་ཡི་གེར་ཕབ་པ་ལས། བཅོ་ལྔ། བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱུང་ལ། བོད་སྐད་ལ། བཅུ་ལྔ། བཅུ་བརྒྱད་ཅེས་བརྗོད་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲངས་གཎས་ཉི་ཤུའི་སྐབས། ཉི་ཤུ་ཞེས་པའི་ཉི་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤུ་ནི་ཤུ་ད་ཞེས་པ་བརྗོད་ཆེང་བའི་བསྡུས་མིང་སྟེ། གཉིས་ཤུ་ཞེས་ན་ན་ཤུ་ལ་འཕྲལ་རྟེན་མེད་པས་གཉིས་དང་སྟེབ་མི་མཚུངས་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱུབ། གཉིས་ཀྱི་གཤི་ཚ་ཕྲལ། ཀ་སྲོག་མེད་ཕྱིས། ཀ་སྲོག་གི་ཚ་དང་། ཉིའི་ཚེ་གཉིས་ཚ་ཚེ་ལ་ཚེའོ་ཞེས་ཚེར་བྱུབ་པ་ལ་ཐ་དྲངས་པས་ཉེས་ཞེས་པ། སའི་ཚ་ཕྲལ། སྡ་ཏ་དཀ་གི་རྣམ་བཅད། ཉི།ཆེས་པ་བོད་སྐད་ལ་རྣམ་བཅད་མི་འགྱོར་བས། ནུ་མི་ལས་ཏཱའོ་ཞེས་ཉེར་བྱུབ་པ་ལ། གཅིག་ནས་དགུའི་བར་རེམ་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་དགུའི་བར་གྱི་གྲངས་གཎས་བྱུབ་པ་ཡིན། ཉི་ཤུ་ཙ་ལྟ། ས་ལུ་ཙ་བདུན། བཅུ་ཙ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ཙ་ནི་ལྟག་མའི་དོན་ནོ། །

གྲངས་གཉིས་སུམ་ཅུའི་སྐབས། གསུམ་བཅུ་རྩེར་དགོས་པ་ལ་སྟེན་སྟོམས་པར་བྱེད་ཆེད་གཅིག་འགོག་དོན་ལྟར་ཕྱིས། སྤ་མའི་རྟེས་འཇུག་གིས་ཕྱི་མའི་སྔོན་འཇུག་ལ་ཤུགས་སྐྱེས་སྤྲས་ཀྱིས་བ་དབྱི་བ་ལས་ཅུ་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཕྱི་མ་དག་ལའང་སྨོ་བ། དེ་ལྟར་སུམ་གྱི་ཆུ་ཕྲལ་བ། མའི་ཨ་དང་འདུས་པས་ཨོ་རྒ་གྱུར་པ་ལ་དྲངས་པས་སོ་ཞེས་བྱེད། མ་སྨོག་མེད་ཕྱིས་པ་ལ་གཅིག་ནས་དགུའི་བར་གྱི་གྲངས་དག་བསྡུན་པས་བྱེད་བོ། །

གྲངས་གཉིས་བཞི་བཅུའི་སྐབས། བཞིའི་བའི་ཨ་ཕལ། བྱ་སྨོག་མེད་དབྱི། ཨ་ཞིའི་ཨི་དང་འདུས་པའི་ཨེ་ལ་ཞ་དྲངས་པས་ཞེ་བྱེད་པ་ལ་བགྲང་གྲངས་སྦྱར་ཏེ་བྱེད།

གྲངས་གཉིས་ལྔ་བཅུའི་སྐབས། ལྔའི་ལ་མགོ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ལ་དེ་ལྟར་སྨོ་ར་ལུགས་མེད་པས་དབྱི། མིང་གཞི་ང་རང་ཀུལ་དུ་གཉིས་པ་ལ་གྲངས་གཞན་སྦྱར་པས་བྱེད།

གྲངས་གཉིས་དྲུག་ཅུའི་སྐབས། དྲུག་གི་ད་དང་ར་གཉིས་མིང་གཞི་བཙེགས་མར་བལྟས་ཏེ་ད་དབྱི། རྟག་ཅེས་གཉིས་པའི་ཕ་ལ་ཕལ་ཨ་ཨ་ཡ་ལ་ཨ་ཨ་ཡ་ལ་ཨ་ཨ་ཡ་

མེད་འགོག་དོན་གྱིས་དགྱེ། དེ་དའི་ཕུ་ཐལ་བ་དང་འདུས་པས་ཚོ་ཞེས་བྱེད། ཏ་སྲོག་མེད་ཚོ་ལ་ཏདས་པས་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པས་དོན་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་བགྱང་གདས་བསྟན་པས་དོན་གཅིག་ནས་དོན་དགུའི་བར་བྱེད་པོ། །

གདས་གནས་བརྒྱད་ཅའི་སྐབས། བརྒྱད་ཀྱི་ར་གཡ་གསུམ་མིང་གཞི་བཅོགས་མར་བལྟས་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་དང་རྒྱང་མཐུན་སྦྱར་ཏེ་ར་ཕྱིས། བགྱད་དུ་གནས་པའི་བ་ཡིག་གི་ཚ་ཐལ། བྱ་སྲོག་མེད་དགྱེ། ཚ་དང་གྱའི་ཚ་འདུས་པའི་ཆུ་ལ་ཏདས་པས་གླུད་དུ་བྱེད་པ། བོད་སྐད་ལ་དབྱངས་རིང་བོ་མེད་པ་དང་། གྱད་ཅེས་ན་གྱད་མིའི་སྒྲ་དང་མཐུན་པས་གོ་ལ་ས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། ད་ཕྱིས་པ་ལ་གདས་གཞན་སྦྱར་ནས། གྱ་གཅིགཀྱ་གཉིས་ཞེས་པ་སོགས་བྱེད་བོ། །

གདས་གནས་དགུ་ཅའི་སྐབས། དགུའི་དའི་ཚ་ཐལ་བ། གུའི་ཕུ་དང་འདུས་པས་ཚོ་རྒྱུ་འགྱུར་པ་ལ་གྲ་སྲོག་མེད་ཏདས་པས་གོ་ཞེས་གནས་པ་ལ། གདས་གཞན་སྦྱར་པས་དེ་ལྟར་བྱེད།

སྟྲི་ར་གདས་ཀའི་མིང་བྱང་བ་ནི་སྤ་ལ། ཡི་གེ་ཕབ་པའི་སྲོལ་བྱང་བ་ནི་འཕྱིས་ཀྱང་། འདིར་གདས་ཀའི་མིང་གྱེ་ཚུལ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་ངེས་སྲོལ་ཞིག་མ་རྟེད་པས། སྒྲ་མདོ་དང་བསྡུན་ཏེ་བསྒྲེས་པ་ཞེ་ཡིན་སྟྲམ་པའི་རྟོག་པས་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་སྦྱར་པ་ཡིན་པས་དགྱེ་པར་ཞུའོ། །

5 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བྱང་བ་ནི་ཚོང་ཐོག་བརྟེ་རེས་བྱེད་པའི་སྲོལ་དང་བསྟུན་ནས་བྱང་བར་དེས་པ། ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དུ། མཛངས་པའི་ལས་སུ་ཞིང་ལ་དོར་ཁ་རྩིས། འབྲོག་ལ་ཐུལ་རྩིས་ཕུ་ཆུ་ཡུར་དུ་དྲངས། །རེ་ལྔ་ཞེས་དང་། འདི་དུས་ཁྲི་དོར་སྟང་བཙུན་མོང་གི་བུས། །བྲེ་ཕུལ་སྟང་བཅོས་འབྱུ་མར་ཚད་ཀྱིས་བཅལ། །དགའ་གཉིས་ཚོང་བྱས་མཐུན་གཉིས་ལ་ལུང་བསྟེན། །དེ་གོང་བོད་ན་ཚོང་དང་བྲེ་སྟང་མེད། །རེ་ཞེ་ཅེས་འབྱང་བས་གསལ་བར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ལྟར། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་སྒོར་ཞིག་ནི་ཐོག་མར་དངོས་པོའི་རང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཕྱིས་འཇལ་གཞོལ་གྱི་ཚད་སྟོན་པའི་མིང་དུ་གྲུབ་པ་གོར་མ་ཆག་པས། འདིར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་བྱང་གྲུབ་ལ་རིགས་གསུམ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ།

1 དངོས་མིང་འཇལ་གཞོར་གྱི་ཚད་དུ་བཏགས་པ། ཁྲོར་བ། ས་བ། ཉག་གཙུ་མ། བྲེ། ཤེང་ཅེ། ཤོར་བ། ཁལ། འདོམ། སྒམ། སྒྲ། ཐོ། དེབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལས། ཁྲོར་བ་ཞེས་པ་དང་ཐོག་ལག་པ་ཡ་གཅིག་ཅང་ཟད་འཁྱམས་པའི་མིང་ཡིན་པ་རྟེས་སུ་དེའི་ཚད་ལ་ཁྲོར་བ་གང། ཁྲོར་བ་བརྒྱད་ཅེས་འཇལ་གཞོར་གྱི་མིང་དུ་སོང་བ་དང་མཐུན་པར། གོང་གི་མིང་དེ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པ། རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་པ་ན། མིང་རྣམས་ཀྱང་འཇལ་བྱེད་

ཀྱི་མིང་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་པས། མིང་འདི་རིགས་ལ་དོན་འཇལ་ཡང་དགེ་བ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

2 འདོད་རྒྱལ་ལྟར་བཏགས་པ། ཐེངས། ཁྲུ། སྐད། ལྷང། ཞོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་བཏགས་པའི་མིང་འདི་དག་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཆེས་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །

3 གཞན་སྐད་བསྒྱུར་འདྲེན་གྱིས་བྱུབ་པ། ཁ། ཀྱང། ཆུ། ས། ལེ། ལེ་དབར། དཔག་ཚད། ལེའུ། ས་བཅད། རབ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མཐའ་སྐོར་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ནང་དུ་འདྲེན་པའི་བྱ་བཞག་ཁོད་རིམ་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲའི་རྒྱུན་གྱི་ཚ་ནས། ཚོག་དབར་གཅིག་པ་དང་འདྲས་མ་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་མིང་གཞན་དང་མཚུངས་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

6 ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་བྱུབ་ཚུལ། མིང་འདི་རིགས་ནི་མིང་དང་ཚོག་གི་ཉམས་རོ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐད་ཆའི་སྒྲ་རྩལ་གོང་དུ་འཕེལ་པའི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས་རིམ་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་འཕེལ་པ་ཡིན་པས་ཚོག་དབར་འདྲས་མ་ཤོས་ཆེ་ཞིང། དེ་ལས་ཀྱང་ཚོག་ཕད་སྒྲར་པས་བྱུབ་པ་མང་བོ། །

1 དོན་ལྟན་གྱི་མིང་ལ་ཚོག་ཕད་སྒྲར་ཏེ་བྱུབ་པ། ལྟག་པར། ད་གཟོད།

དོན་དམ་དུ། ཁྱད་པར་དུ། ཡང་དག་པར། འཕྲལ་དུ། ནང་སྨོས་སུ། ཁོ་ན། འབའ་ཞིག་ཡིན་དུ། ངོ་མ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ལ་ཚོག་ཕྲད་མ་སྦྱར་ན་མིང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པས། ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་གི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་དུ་ཚོག་ཕྲད་དང་སྒྲེལ་དགོས་སོ། །

2 ཚོག་ཕྲད་དུ་མ་མཉམ་དུ་སྦྱར་ཏེ་གྱུར་པ། འོ་ན། གལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། འོན་ཀྱང། དེ་ནས། དེ་ཡང། ཅི་ནས་ཀྱང། ནམ་ཡང། ནམ་ཞིག་གི་ཚེ། རྗེ་ལྟར་ན། ཅི་ལྟར། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བུའོ། །

3 དོན་མེད་ཀྱི་ཚ་ཤས་གཉིས་སྦྱར་ནས་གྱུར་པ། ཇ་ཅང། དེ་བོར། ཤིན་ཏུ། ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་རིགས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བོ། །

7 འགས་བཟུང་གི་མིང་གི་གྱུར་ཚུལ། སྒྲོ་འགས་བཟུང་གི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལ་མིང་དང་ཚོག་ཕྲད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྐྱེས་བུ་འགས་བཟུང་གི་མིང་གི་གྱུར་ཚུལ་ནི། སྒྲ་གཅིག་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དབྱངས་དང་མཐའ་རྐྱེན་མི་འདྲ་བ་སྦྱར་པའམ་རྒྱུན་གཞན་སྦྱར་ནས་གྱུར་པ་སྟེ། ང་ཞེས་པའི་སྒྲ་མིང་གཞིར་བཟུང་ནས། འདི། ང་ཚོ། འདི་ཅགང་རང། འདི་རྣམས། ཞེས་པ་དང། ཁྱ་ཡིག་མིང་གཞིར་བྱས་ནས། ཁྱོ། ཁྱོད། ཁྱེད། ཁྱོད་ཚོ། ཁྱེད་ཀ། ཞེས་པ་དང། ཁ་ཡིག་མིང་གཞིར་བྱས་ཏེ། ཁོ། ཁོ་པ། ཁོ་མོ། ཁོ་ཚོ། ཁོ་རང། ཞེས་པ་སོགས་གྱུར་ཅིང། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ། ཁྱེད་ཀ་དང། ཁྱེད་རྣམ་པ་ཞེས་སྦྱར་

སྲོལ་ཡོད་ཀྱང། ཁོད་ཀཱུན་རྒྱས་པ་ཞེས་སྦྱར་སྲོལ་མེད་དོ། །

8 གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གྲྭབ་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པས། འདིར་ངང་ཚུལ་སྟོན་པའི་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱའོ། །

ཆ་ཤས་སྤ་མར་ཕྱི་ཟློས་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་གྲྭབ་པ་ཚོག་དབར་གསུམ་ཅན། འབྱུ་རུ་རྒྱ། འདར་ར་ར། གླལ་ལི་ལི། ཁྱོ་ཏོ་ཏོ། ཐུ་ལུ་ལུ། མེར་རེ་རེ། སྒྲུར་རུ་རྒྱ། ཙ་ར་ར། ཕྲེར་རི་རི། རྡེན་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་མཐར་ར་དང་ལའམ་དེ་གཉིས་ལ་དབྱངས་གང་རུང་སྦྱར་པ་བཟློས་པའི་མིང་འདིར་རིགས་ཀྱིས་གང་ཞིག་བསྟན་བྱའི་ཉམས་དེའི་རྒྱུན་རིང་བ་སྟོན་ཏེ། གཅན་གཟན་སྣ་ཚོགས་འདུ་རུ་རྒྱ། རི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་ཤེར་སེ་ཤིང། །འདབ་ཆགས་གསུང་སྙན་སི་ལི་ལི། །འབྲུག་གློག་ཐོག་ཆེན་ཎ་རུ་རྒྱ། །གཡའ་ཆུ་གངས་ཆུ་སི་ལི་ལི། །རྒྱ་མཚོ་ཆུ་མིག་ཀྱི་ལི་ལི། །ཆུ་སྒྲ་གླིང་ཆེན་རྒྱར་བ་འདྲ། ། བག་སྒྲ་ཏ་སྒྲ་འགྱེར་པ་འདྲ། །(གནས་མཚོག་ཁ་བ་དཀར་པོའི་བསང་ཡིག་དངོས་གྲྭབ་ཆར་འབེབས་ལས) ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ། །

སྒྲ་སྤ་མའི་མཐར་རྟེས་འཇུག་རང་འབྱར་འགྱེར་བུ་སྦྱར་ཏེ་གྲྭབ་པ་ཚོག་དབར་གཉིས་ཅན། ཏྲག་གེས་ངང་། ཕྱོད་དེ། ལྟན་ནེ། རྒྱབ་ལེ། ཚོམ་མེ། དགེའི། ཁྱོར་རེ། ཐུལ་ལེ། ཚུབས་སེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་གང་ཞིག་བསྟན་བྱའི་

ཉམས་དེ་ཤུགས་དྲག་པའམ་ཡུན་ཐུང་ཞིང་གསལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། སྲིན་པོ་དམག་ལ་ཆས་པ་ལྟར། གདོང་དམར་ཐུར་རེ། ཤེས་པ་ཁྲོ་ལིང་དེ། རྒྱུད་རྩྭ་ཧྲག་གེཧྲག་ཏུ་གཟེར་གྱར་རེ་བ་ཞིག་བྱས། (ཟློང་ཆེན་སྟོང་ཏིག་ལས) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆ་ཤས་སྡ་མར་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་མར་ཡང་འཇུག་མེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འཇུག་དེ་ལ་འགྲེང་བུ་སྣུར་པ་ཆོག་དབར་གསུམ་ཅན། ཁྲིག་ས་ཁ་ཁྲིག་རྩལས་ས་རྩྭ། ས་ངས་ས་ས་ང། ཚུལས་ས་ཚུལ། ཁྱུགས་ས་འཁྱུགཐམས་ས་ཐམ། ལྟོགས་ས་ལྟོགལྟ་བུས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་དྲག་ཅིང་གསལ་བ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བ། མིང་གི་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ།

བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ལ་བཏགས་ཚུལ་དང་གྲུབ་ཚུལ་མ་གཏོགས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རིག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་སྟྲི་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ་དང། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་འཛིན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

༧མིང་སྲོའི་འཕེལ་ཚུལ་བཤད་པ།

བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་མཐར་རྗེས་འཇུག་ན་ཡིག་སྦྱར་ཏེ་མིང་གཞན་འཕེལ་ཚུལ།

སྟོ----སྟོན་པོ། ཀུ----ཀུན་མ།

འགྲོ-----འགྲོན་པོ། ཏོ-----གསེར་ཏོན།

ཀྱེ-----ཀྱེན་པ། ཏྲ----ཏྲན།

ཏཱ----ཏཱན་པ། གཡོ-----གཡོན།

ཚ---ཚན། ཁུ-----ཁུན།

འཇོ-----འཇོན། ཉེ-----ཉེན།

ཐ-----ཐན། མཐོ-------མཐོན་པོ།

ཆོ------ཆོན་པོ། ཟ-----ཟན།

དེ-------དེན་པོ། འདུ-------འདུན་མ།

ཕ------ཕན། འཕེ-------འཕེན།

བཞོ------བཞོན་མ། ཧོ------ཧོན་དོར།

ལྷུ------ལྷུན་པ། མཉེ------མཉེན།

བསྟེ-------བསྟེན། ཧོ------ཧོན་པོ།

དབྱེ------དབྱེན། ཟླ------ཟླན།

གསོ------གསོན། ཐྲེ------ཐྲེན་མོ། ལྷ་བུ་དང་ཁྱད་གཞི་
བརྗོད་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་བའི་མིང་གི།

ཞེ------ཞེན། ཉི------ཉིན།

མཚོ------མཚོན། ཚྭ--------ཚྭན།

བུ------བུན། སོགས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་མེད་དོ། ।

བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་སྟོན་འཇུག་དོར་ནས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་
མིང་འཕེལ་ཚུལ།

བསྐྱེས------སྐྱེས། བགྲངས------གྲངས།

བགྲོས------གྲོས། འགྲོད------གྲོད།

བསྐྱོགས------སྐྱོགས། འཚོད------ཚོད།

འཁྱགས------ཁྱགས། འཁྱམས------ཁྱམས།

འཕྲལ------ཕྲལ། བརྒྱགས------རྒྱགས།

བརྒྱན------རྒྱན། དགྲམ------གྲམ།

འགྲིབ------གྲིབ། བསྡུགས------སྡུགས།

འཇུས------ཇུས། བཏུགས------ཏུགས།

བཏེན----ཏེན། བསྟོད------སྟོད།

གཏོར------ཏོར། གཏོག-------ཏོག

འཐགས-----ཐགས། འཐབས-------ཐབས།

འཕེགས-------ཕེགས། འཐུམ-------ཐུམ།

འཕེབས-----ཕེབས། འདུག------དུག

བསྡུམ------སྡུམ། བརྩང------རྩང།

བརྩོག------རྩོགའཕྱི-------ཕྱི།

འགོད------གོད། བརྩེག--------རྩེག

འཚབ-------ཚབ། འཚོང-------ཚོང།

འཚོ--------ཚོ། བཟས--------ཟས།

གཡུགས----------ཡུགས། བཟུང--------ཟུང

གཡོགས-----ཡོགས། གཤགས-------ཤགས།

བཤུབས------ཤུབས། བཟློམ--------ཟློམ

བཏུས-------ཏུས། ལྷ་བུ་སོགས་ལས་སྡ་མ་རྩམས་ནི་བྱ་བ་
བརྗོད་པའི་མིང་དུ་གྱུར་གོ། ।

འདྲ་འབྲེལ་སོགས་ལ་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་མིང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་མིང
གཞན་འཕེལ་ཚུལ།

ཁ་དོག་ནག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་ནག་ལ་གནག་དང། སྐྱེད་ཚལ

སྟུག་པོ་ལ་ནགས། ཚོན་ཆེ་ནག་པོ་ལ་སྣྲག་ཚ་ཟེར་བ་དང། ན་བ་ལ་བཏེན་ནས་ན་བར་བྱེད་པ་ལ་ནད་དང། ནད་དུ་བཏང་བ་ལ་བསྣད། ཚ་སྲོག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ་གཞོད་པ། སྟུག་བསྡལ་སོགས་ཀྱིས་གདུང་བ་ལ་མནར་བ་དང། ཤི་བ་ཞེས་པའི་མིང་གཞིར་བྱས་ཏེ། ཤིད་སྟོན། ཤན་པ། བཤད་པ། གཤིན་པོ། གཤིད་མ་སོགས་འཕེལ་བ་དང། རྒྱ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས། ཤ་རུས་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ཙ་ལ་རྒྱས་པ་དང། རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་རྒྱུ། བར་མ་ཚད་པ་ལ་རྒྱན་ཟེར་བ་དང། ཉེ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས། ཉེན། གཉེན། གཉེ། བསྟེན། མཉེན་སོགས་བྱུང་བ་དང། བཟུང་བ་ལ་བཏེན་ནས་གཟུང་ཡུལ། ཟུང་ང། ཟུངས། གཟུངས་བྱུང་བ་ཡིན་མོ། །

༢. བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་འཕེལ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

(1) མིང་གཞི་མགོ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་འཕེལ་ཚུལ།

1. མ་འོངས་པ་ལ་འཕྲུལ་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ལ་འཕྲུལ་མེད་ན་འདས་པ་ལ་འཕྲུལ་འགས་པར་ཡོད་པ།

བསྒོར་བ་སྒོར་བྱེད་བསྒོར་ཟིན་སྒོར་ཅིག

བསྒྲུར་བ་སྒྲུར་བྱེད་བསྒྲུར་ཟིན་སྒྲུར་ཅིག

བལྟ་བ་ལྟ་བྱེད་བལྟས་པ་ལ།ལ་ཤིག

བསྡུམ་བ་སྡུམ་བྱེད་བསྡུམས་པ་སྡུམས་ཤིག

བསྣན་བ་སྣོན་བྱེད་བསྣན་པ་སྣོན་ཅིག

བསྐྱབ་བ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབས་པ་སྐྱབས་ཅིག

བརྗེད་བ་རྗེད་བྱེད་བརྗེདས་པ་རྗེདས་ཤིག

བསྟལ་བ་སྟོལ་བྱེད་བསྟལ་པ་སྟོལ་ཅིགལྟ་བུ་དང།

2. མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་བས་འཕྲལ་ན་འདས་པ་ལའང་ བས་འཕྲལ་དེས་པར་ཡོད་པ།

བཏྲོས་བ་བཏྲོས་བྱེད་བཏྲོས་པ།

བཙོན་བ་བཙོན་བྱེད་བཙོན་པ་བཙོན་ཅིག

བཀྲལ་བ་བཀྲལ་བྱེད་བཀྲལ་པ།

བཏྲོས་བ་བཏྲོས་བྱེད་བཏྲོས་པ།

བཙེ་བ་བཙེ་བྱེད་བཙེ་པ།

བསྟོད་བ་བསྟོད་བྱེད་བསྟོད་པ་བསྟོད་ཅིགལྟ་བུ་དང། 3. མ་འོངས་ པ་དང་ད་ལྟ་བ་ལ་འཕྲལ་བྱེད་མེད་ན་འདས་པ་ལའང་འཕྲལ་མེད་པ།

ཏྲེད། ཏྲེད། ལྷམ། ཏྲུ། ཏྲུས། ཏྲུལ། སྒྲགས་སྒྲང། ཏྲལ། ཏོགས། ལྟོད། ཏོང། ལྟང། ལྟེ། ལྟུད། ལྟོགས་ལྟ། ལྟ། ལྟ། ལྟུ། ལྟ་བ་ལྟ་བྱེད་

སྒྲུགས་ཟིན་སྒྲུགས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་སྤྲོང་བྱེད་སྒྲུངས་ཟིན་སྤྲོངས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་
སྤྲོང་བྱེད་སྒྲུང་ཟིན་སྤྲོང་ཅིས་ལྟུས་མཚོན་ཏེ། མིང་གཞི་པ་སྟེ་དང་འཕྲད་ན་
རང་སྟེའི་བ་ཡིག་དེ་དག་གི་སྟོན་ལ་མི་འཛུག་པས། པ་སྟེའི་མགོ་ཅན་ཐམས་
ཅད་འདིར་གཏོགས་སོ། །

(2) མིང་གཞི་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་མ་འོངས་པ་ལ་བས་འཕྲལ་ཡོད་པ་
དང་ད་ལྟ་བ་ལ་འཕྲལ་མེད་ན་འདས་པ་ལ་འཕྲལ་དེས་པར་ཡོད་པ།

བགླག་བ་གློག་བྱེད་བགླགས་ཟིན་གློགས་ཀྱིས

བཟློམ་བ་ཟློམ་བྱེད་བཟློམས་ཟིན་ཟློམས་ཀྱིས

བཟློ་བ་ཟློ་བྱེད་བཟློས་ཟིན་ཟློས་ཀྱིས

བཏློ་བ་ཏློ་བྱེད་བཏློས་ཟིན་ཏློས་ཀྱིས

བསྲང་བ་སྲོང་བྱེད་བསྲངས་ཟིན་སྲོངས་ཀྱིས

བསྲེག་བ་སྲེག་བྱེད་བསྲེགས་ཟིན་སྲེགས་ཀྱིས

བསླབ་བ་སློབ་བྱེད་བསླབས་ཟིན་སློབས་ཀྱིས

བསློ་བ་སློ་བྱེད་བསློས་ཟིན་སློས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་དང་།

2. མིང་གཞི་པ་སྟེའི་མ་འོངས་པ་སྟོན་འཛུག་ད་དང་ད་ལྟ་བ་འདས་
འཕྲལ་ན་འདས་པ་ལ་སྟོན་འཛུག་མེད་པ།

དབྱང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཕྱུང་ཟིན་ཕྱུངས་ཀྱིས

དབྱི་བྱ་འབྱིད་བྱེད་ཕྱིས་ཟིན་ཕྱིས་ཤིག

དབྱེ་བྱ་འབྱེད་བྱེད་ཕྱེ་ཟིན་ཕྱེ་ཞིག

དབྱག་བྱ་འབྱད་བྱེད་བྱད་ཟིན་ཕྱོད་ཅིག

དབྱལ་བྱ་འབྱལ་བྱེད་ཕྱལ་ཟིན་ཕྱོལ་ཅིག

དགྱོག་བྱ་འགྱོག་བྱེད་ཕྱོགས་ཟིན་ཕྱོགས་ཤིག

དགྱི་བྱ་འགྱིད་བྱེད་ཕྱི་ཟིན་ཕྱིས་ཤིགལྟ་བུ་དང།

3. མིང་གཞི་ཏ་སྟེ་དང་པ་སྟེའི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་འཕྲལ་མེད་པ་ད་ལྟ་བ་འགས་འཕྲལ་པ།

དང་བྱ་འཇིན་བྱེད་དགས་པ་ཇོངས་ཤིག

ཇི་བྱ་འཇི་བྱེད་ཇིས་པ་ཇིས་ཤིག

གྱི་བྱ་འགྱི་བྱེད་ཇིལ་པ་ཇིལ་ཅིག

ཕྱག་བྱ་འཕྱག་བྱེད་ཕྱགས་པ་ཕྱོགས་ཤིག

ཕྱང་བྱ་འཕྱང་བྱེད་ཕྱང་པ་ཕྱོང་ཅིག

བྱུ་བྱ་འབྱུ་བྱེད་བྱུས་ཟིན་བྱུས་ཤིག

བྱུབ་བྱ་འབྱུབ་བྱེད་བྱུབས་པ་བྱུབས་ཤིགལྟ་བུ་དང།

4. མིང་གཞི་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་མ་འོངས་པ་ད་དང་ད་ལྟ་བ་འགས་འཕྲལ་ན་འདས་པ་བས་འཕྲལ་པ།

དགྱམ་བྱ་འགྲེམ་བྱེད་བཀྲམ་པ་ཁྲོམས་ཤིག

དགྲོལ་བྱ་འགྲེལ་བྱེད་བཀྲོལ་པ་ཁྲོལ་ཅིག

དགོང་བྱ་འགྲོང་བྱེད་བཀྲོངས་པ་གྲོངས་ཤིག

དགྲོལ་བྱ་འགྲོལ་བྱེད་བཀྲལ་པ་ཁྲོལ་ཅིགལྷ་བུ་དང།

5. མིང་གཞི་གང་ཡང་རྩང་བའི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་འགས་འཕྲལ་པ་འདས་པར་འཕྲལ་མེད་པ།

འཕྲད་བྱ་འཕྲད་བྱེད་ཕྲད་པ་ཕྲད་ཅིག

འཕྱེར་བྱ་འཕྱེར་བྱེད་ཕྱེར་པ་ཕྱེར་ཅིག

འགྱུར་བྱ་འགྱུར་བྱེད་གྱུར་པ།

འགྱོད་བྱ་འགྱོད་བྱེད་གྱོད་པ།

འདྲུད་བྱ་འདྲུད་བྱེད་དྲུད་པ་དྲུད་ཅིག

འཕྲད་བྱ་འཕྲད་བྱེད་ཕྲད་པ།

འབྱོན་བྱ་འབྱོན་བྱེད་བྱོན་པ།

འབྱེར་བྱ་འབྱེར་བྱེད་བྱེར་པ།ལྟ་བུ་དང།

6. མིང་གཞི་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་གཉིས་ཀ་བས་འཕྲལ་ཆོ་ད་ལྟ་བ་འགས་འཕྲལ་པ།

བཀྲ་བྱ་འཕྲད་བྱེད་བཀྲས་པ་ཕྲས་ཤིག

བཀྲིག་བྱ་འཁྲིགས་བྱེད་བཀྲིགས་པ་ཁྲིགས་ཤིག

བཀྱག་བྱ་འགྱོག་བྱེད་བཀྱགས་པ་ཁྱོགས་ཤིག

བཀྱེ་བྱ་འགྱེད་བྱེད་བཀྱོས་པ་ཁྱེ་ཞིག

བཏུ་བྱ་འཐུ་བྱེད་བཏུས་པ་ཐུས་ཤིག

བཏོ་བྱ་འཐོ་བྱེད་བཏོགས་པ་ཐོགས་ཤིག

བཏུད་བྱ་འདུད་བྱེད་བཏུད་པ་ཐུད་ཅིག

བཏུམ་བྱ་འཐུམ་བྱེད་བཏུམས་པ་ཐུམས་ཤིགལྟ་བུ་དང།

7. མིང་གཞི་གང་ཡང་རྩང་བའི་དུས་གསུམ་གཅིག་འཐུལ་བྱེད་གཅིག་གི་ས་འཐུལ་པ།

དགྱུག་བྱ་དགྱུག་བྱེད་དགྱུགས་པ་དགྱུགས་ཤིག

དགྱེ་བྱ་དགྱེ་བྱེད་དགྱེས་པ་དགྱེས་ཤིག

བགྲང་བྱ་བགྲང་བྱེད་བགྲངས་པ་བགྲོངས་ཤིག

འགྲོགས་བྱ་འགྲོགས་བྱེད་འགྲོགས་པ།

འདོག་བྱ་འདོག་བྱེད་འདོགས་པ།

དཔྱད་བྱ་དཔྱོད་བྱེད་དཔྱད་པ་དཔྱོད་ཅིག

འཕྱར་བྱ་འཕྱར་བྱེད་འཕྱར་པ།

དམྱུག་བྱ་དམྱུག་བྱེད་དམྱུགས་པ། ལྟ་བུ་དང།

8. མིང་གཞི་གང་ཡང་རྩང་བའི་དུས་གསུམ་ག་འཕྲལ་བྱེད་མེད་པ།

མྱང་བ་སྨོང་བྱེད་མྱངས་པ་སྨོངས་ཤིག

ལྷ་བ་ལྷ་བྱེད་ལྷས་པ་ལྷས་ཤིག

ཐྲེང་བ་ཐྲེང་བྱེད་ཐྲེངས་པ་ཐྲེངས་ཤིག

ཁྱོན་པ། ཐག་པ། ཕྱེད་པ། ཁོལ་བ། ལྟ་བའོ། །

མིང་གཞི་རྒྱང་བ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་འཕེལ་ཚུལ།

མིང་གཞི་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་མ་འོངས་པ་སྟོན་འཇུག་ག་ད་དང་ད་ལྟ་བ་ འས་འཕྲལ་ཆོ་འདས་པ་བས་འཕྲལ་པ།

དགུག་བ་འགུག་བྱེད་བཀུག་ཟིན་ཁུག་ཅིག

དགག་བ་འགོག་བྱེད་བཀག་ཟིན་ཁོག་ཅིག

གཞུག་བ་འཇུག་བྱེད་བཅུག་ཟིན་ཆུག་ཅིག

གདོན་བ་འདོན་བྱེད་བརྡོན་ཟིན་ཐོན་ཅིག

གདབ་བ་འདེབས་བྱེད་བཏབ་ཟིན་ཐོབས་ཤིག

གདགས་བ་འདོགས་བྱེད་བཏགས་ཟིན་ཐོགས་ཤིག

གཅོན་བ་འཇུན་བྱེད་བཅོན་ཟིན་ཆུན་ཅིག

གཟུང་བ་འཛིན་བྱེད་བཟུང་ཟིན་ཟུངས་ཤིགལྟ་བུ་དང་།

མིང་གཞི་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ག་

དས་འཕྲལ་ཆོ་འཕགས་པ་བས་འཕྲལ་པ།

དགར་བྱ་དགར་བྱེད་བཀར་པ་ཁོར་ཅིག

གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་བཅད་པ་ཆོད་ཅིག

གཅག་བྱ་གཅོག་བྱེད་བཅག་པ་ཆོགས་ཤིག

གཏང་བྱ་གཏོང་བྱེད་བཏང་བ་ཐོངས་ཤིག

གཞར་བྱ་གཞོར་བྱེད་བཞར་བ་གཞོར་ཅིག

གསག་བྱ་གསོག་བྱེད་བསགས་པ་སོག་ཅིགལྟ་བུ་དང།

མིང་གཞི་པ་སྟེའི་མ་འོངས་པ་དས་འཕྲལ་པ་དང་ད་ལྟ་བ་འས་འཕྲལ་ན་འཕགས་པར་འཕྲལ་བྱེད་མེད་པ།

དབབ་བྱ་འབབ་བྱེད་བབས་པ་བོབས་ཤིག

དགོ་བྱ་འགོ་བྱེད་ཕོ་བ།

དགུབ་བྱ་འགུབས་བྱེད་ཕུབ་པ་ཕུབས་ཤིག

དགུལ་བྱ་འགུལ་བྱེད་ཕུལ་པ་ཕུལ་ཅིག

དགུག་བྱ་འགེགས་བྱེད་ཕུག་པ་ཕུགས་ཤིག

དགོག་བྱ་འགོགས་བྱེད་ཕོག་པ་ཕོགས་ཤིགལྟ་བུ་དང།

མིང་གཞི་གང་ཡང་རྩང་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་འཕྲལ་བྱེད་གཅིག་གིས་འཕྲལ་པ།

བཀྲ་བྱ་བཀྲ་བྱེད་བཀྲ་པ།

མཁས་བྱ་མཁས་བྱེད་མཁས་པ།

འཕོར་བྱ་འཕོར་བྱེད་འཕོར་པ།

གཅིར་བྱ་གཅིར་བྱེད་གཅིར་པ་ཆིར་ཅིག

མཉེ་བྱ་མཉེད་བྱེད་མཉེས་པ་ཉེས་ཤིག

དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་དཔགས་པ་དཔོགས་ཤིག །

གནང་བྱ་གནང་བྱེད་གནངས་པ་གནོངས་ཤིག

བགོ་བྱ་བགོ་བྱེད་བགོས་པ་བགོས་ཤིགལྟ་བུ་དང་།

མིང་གཞི་གང་ཡང་རྩང་བའི་དུས་གསུམ་གར་འཕྲལ་བྱེད་གང་ཡང་ མེད་པ།

བང་བྱ་བང་བྱེད་བངས་པ།

མིད་བྱ་མིད་བྱེད་མིད་པ།

ཚོང་བྱ་ཚོང་བྱེད་ཚོང་བ།

ཞུ་བྱ་ཞུ་བྱེད་ཞུས་པ་ཞུས་ཤིག

རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རིག་པ།

ཉལ་བྱ་ཉལ་བྱེད་ཉལ་བ། ལྟ་བུ་དང་།

6. མིང་གཞི་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་གཉིས་ཀ་

བས་འཕྲལ་ཚེ་ད་ལྟ་བ་གা་ད་འ་གསུམ་གང་རུང་གིས་འཕྲལ་པ།

བགད་བྱ་དགོད་བྱེད་བགད་པ།

བཅག་བྱ་འཆག་བྱེད་བཅགས་པ་ཚོགས་ཤིག

བཞོ་བྱ་འཇོ་བྱེད་བཞོས་པ་གཞོས་ཤིག

བཏེག་བྱ་གཏེག་བྱེད་བཏེགས་པ་གཏེགས་ཤིག

བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་བཤད་པ་ཤོད་ཅིག

བཅལ་བྱ་འཚོལ་བྱེད་བཅལ་པ་ཚོལ་ཅིགལྟ་བུ་དང།

མིང་གཞི་གང་ཡང་རུང་བའི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་འས་

འཕྲལ་ཚེ་འདས་པར་འཕྲལ་བྱེད་མེད་པ།

འཐོབ་བྱ་འཐོབ་བྱེད་ཐོབ་པ།

འཕམ་བྱ་འཕམ་བྱེད་ཕམ་པ།

འདོར་བྱ་འདོར་བྱེད་དོར་པ་དོར་ཅིག

འཇུ་བྱ་འཇུ་བྱེད་ཞུ་བ།

འཚོར་བྱ་འཚོར་བྱེད་ཤོར་པ།

འཆར་བྱ་འཆར་བྱེད་ཤར་པ།

འབུད་བྱ་འབུད་བྱེད་བུས་པ་བུས་ཤིག

འགས་བྱ་འགས་བྱེད་གས་པ། ལྟ་བུ་དང།

མིང་གཞི་བ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀ་མས་འཕྲལ་པ་ལ་ལྟ་བ་ལ་འཕྲལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཅན།

མནན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མནན་པ།

མནབ་བྱ་ནབ་བྱེད་མནབས་པ།

མནམ་བྱ་ནོམ་བྱེད་མནམས་པ།

མཉོ་བྱ་ཉོད་བྱེད་མཉོས་པ། ལྟ་བུ་སྟེ། མཉན་བྱ་མཉན་བྱེད་ཉན་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་པ། མིང་གི་བསྟན་དོན་བཤད་པ།

༡ལྷོ་ང་བསྟན་པ།

ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ཁང་འོ་ཐུ་བས། ཀྱེ་མ་ཤེས་བྱ་ཕ་མཐའ་ཡས། །དེ་དག་རེ་རེའི་མིང་གི་ཡང། ། རྒྱ་མཚན་དེས་ཚོག་མ་ཤེས་ན། ། བརྡ་དག་སྟོ་ང་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐད་ཆའི་གྲུབ་ཆ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་མིང་རྣམས་ནི། སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱན་དེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ་བྱུང་ཞིང་ཡུལ་ཁོར་དེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བདོ་སྟོང་བྱེད་པ་ཡིན་སྟབས། མིང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་དང་ནང་གི་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་ལས་གོ་བ་

མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དོར་ཞིའི་ཞལ་ནས། སྤྱི་ར་སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་སྤྱི་བཏང་གི་མཚོན་དོན་དང། གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚོན་དོན་གཉིས་རེ་ཡོད། སྤྱི་བཏང་གི་མཚོན་དོན་དེ་དག་ཡིག་བཏ་བཀྲོལ་ཚོག་མཇོད་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱང། གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ནི་ཚོག་སྤྱི་ར་སྟེང་དུ་རེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚོག་གོང་འོག་དང་ཚོག་གྲོགས། གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཐོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྟེས་འབྲང་ཕྱིར། །མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། ཅེས་དང། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར། །སྒྲ་རྣམས་གང་ལའང་མེད་མ་ཡིན། །རྒ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་གང་ལ་ཡང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེད་དམིགས་ཀྱི་བརྡ་ཚད་ཡོད་ཀྱང། མིང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དམངས་ཡོངས་ལ་གོམས་པའི་ སྤྱི་བཏང་གི་དོན་དེ་གྲགས་ཆེ་ཕྱིར། ཡུལ་ཁོར་དེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ་ གཏན་འཇགས་སུ་སོང་བའི་སྒྲའི་སྤྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་བའི་རྩང་གཞིའི་སྟེང། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་དང་བསྟུན་ཏེ་མིང་གི་གོ་བ་གཞན་དང་ གཞན་ཡོད་པ་ནི། སྒྲ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་བལ་ན་བརྗོད་དོན་ཐུན་མོང་ བ་དེ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་བ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ཕྱིར། ཤེད་ཆའི་

གནས་སྐབས་དང་ཀུན་སློང་ལ་བལྟ་དགོས་སོ། །

ཚུལ་འདི་འད�་དགོངས་ནས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན། རྗེ་གས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོར། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་བཅོས་ལ་མེད་པའི། །བར་གྱི་སྐྱེ་བོའི་སྨྲོ་ཡུལ་མིན། །ཀུན་མཁྱེན་དགོངས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཇ་ཅེས་བསྡུངས་ཤིང། མིང་གི་བསྟན་དོན་ནི་བརྗོད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་དང། ཉན་པ་པོའི་འདུ་ཤེས། གང་དུ་འབྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་དང། ཡུལ་དུས་གང་དུ་འཚང་བའི་ཚུལ་ལ་བལྟས་ཏེ་དཔྱད་དགོས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཁོ་ནར་མ་ཟད། རིག་གནས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན། སྲོག་ཅེས་པ་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྒྱ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་ནི་སྲོག་ཅེས་པ་ཡིན་པ་དང། ས་ཆུ་ཏུ་སྲོག་ཅེས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་དང། ཡང་སྐབས་གཞན་དུ་རྩང་གཞི་དང་རྩ་བ་ལ་གོ་བ་སོགས་སྐབས་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ། མིང་གཅིག་ལ་སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་དེང་སང་སྐད་ཆའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་ལ། བོད་དུ་གནའ་སྦྱ་མོ་ནས་མིང་ཚོག་གི་ཐུང་དེས་དང། གནས་སྐབས་བརྗོད་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཞེས་བྱ་ཞིང། རིག་པ་འདི་ཐོག་མར་གཞུང་ལུགས་སུ་ཐུངས་ཏེ་འཚང་བ་ནི། ས་སྐྱ་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང། ཕྱིས་ཀྱི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཐུང་དེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག

འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་མོད། འདིར་མིང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཡང་རིག་འགྲོས་འགེལ་མི་རྩང་བ་མེད་པས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་པོའི་དགོངས་པ་དབང་བཙན་པར་བསྟན་དགོས་ཏེ། སྟན་བཀ་མེ་ལོང་ལས་ཀྱང། སྟན་བཀ་མཁན་བསམ་དགོངས་པ་སྟེ། །སྟན་བཀ་གྲུབ་པར་གང་གནས་པ། །རབ་སྦྱོར་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཞེས་དོན་རྒྱན་སོ་བཞིའི་མཇུག་མཐར་དགོས་པ་ཅན་བཀོད་པ་དེས་ནི་རྒྱན་སྤྱ་མ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་བསྟན་གྱི། དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་རྒྱན་ཟུར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་གསལ་བར་ཤེས་པ་བཞིན། མིང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་བཟློད་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཚ་དུ་མ་ནས་དགྱེད་ན། སྒྲོར་བཏང་གི་དོན་དང། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད།

༢སྒྲོར་བཏང་གི་བསྟན་དོན།

སྒྲོར་བཏང་གི་དོན་ནི། འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་སྒྲུབ་སོགས་བཏགས་ཐབས་གང་རུང་གིས་བཏགས་པའི་མིང་དེ་རང་གི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དེ་ནི་སྒྲོར་བཏང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། དག་སྟེབ་དང་མིང་མཛོད་སོགས་སུ་རྟོགས་ཐུབ་

པ་ནི་དོན་དེ་རང་ཡིན། རིགས་གཏེར་ལས། དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས། །གཅིག་ལ་དུ་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། །དུ་མ་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་སྲིད།
།གཅིག་ལ་གསལ་དང་མི་གསལ་མེད། །མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོན་བཞིན་
སྟང་། །གཅིག་ལ་ཐ་དད་སྟང་བ་མེད། །རྒྱ་ཅེས་པ་ལྟར། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་
འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་སྒྲ་དེའི་ཐོག་མའི་འཇུག་གཞི་དང་། མིང་ཅན་
གྱི་དོན་དེར་སྒྲར་པའི་མིང་དེ་སྒྲར་གཞི་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཕྱིར། བརྟན་
ཞིང་བཤེར་བ་ལ་ཚུ་དང་། ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་ལ་མེར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ།
ནོར། ཁང་བ། འཕོར་ལོ། བསྒྲུར་གྲ། ཐོད་པ། སྲོ་གཙུག་ཏོར་མ། དཔེ་ཁྱེར་
སོགས་དངོས་མིང་ཐམས་ཅད་མིང་གི་སྒྲུར་བཏང་གི་དོན་ཡིན། ཅི་སྟེ་སྒྲུར་
བཏང་གི་དོན་དེ་ནི་སྒྲ་དེ་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོར་ཞིང་འཇུག་པའི་རྟེན་གཞིར་
གྱུར་པ་སྟེ། ས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་
ཅིང་གནས་པའི་གོ་བ་སྤང་ཚགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདུ་འབྱེལ་སོགས་ཚ་
མཐུན་རིགས་སྒྲོར་གྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་རྒྱལ་གྱི་ས། བྱང་སེམས་ཀྱི་
ས་ཞེས་གོ་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲུར་བཏང་
གི་དོན་མིན་ཏེ། རང་གི་སྤྱ་ལོགས་ཀྱི་ཚོག་གྲོགས་དེ་དག་དང་མ་སྦྱོར་ན
སྐབས་དོན་ཅི་ཡིན་པ་ས་སྒྲ་རྒྱང་བས་སྟོན་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཚོག་གྲོགས་ཀྱི
དབང་གིས་གོ་བ་གསར་དུ་བྱང་བ་ནི་སྒྲུར་བཏང་གི་དོན་ལས་འདས་པའི

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྨྲེ་བཏང་གི་དོན་དེ་ནི་མིང་གི་གོ་བ་ཆེས་རགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་རྣམས་ལ་སྨྲེ་བཏང་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་ལ་འཛིགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གིས་འཇུ་དང་ཐ་དད་མེད། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །ཐ་དད་བློ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཟུགས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་དོན།

གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི། དོན་དང་ལྡན་པའི་མིང་གང་སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཆོག་དོན་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་བ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྨྲེ་བཏང་གི་དོན་ལས་ལྷག་པའི་སྐབས་དོན་དུ་མ་བསྟེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེར་ལྟ་ཡོད་དེ།

བཏང་སྙོམ་ཀྱིས་གོ་བ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཆའི་གཏམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བརྗོད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྟར། བདག་ཅག་གི་རྒྱ་བའི་མཁན་པོ་ཐོན་མི་སམ་ཏྲ་མཆོག་གིས། ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་། དགོས་ཆེད་དང་། འབྲེལ་ཁྱད་རས་དང་།

འབྲེལ་བ་དང། རྟེན་གནས་དང། བོད་པ་བཅས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་པ་ནི། མིང་གཅིག་ཉིད་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱུན་མི་འཛིན་པ་སྟེ་ཚེ། མཐར་སྟེ་འོག་མའི་མིང་དོན་གྱི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲབས་དོན་དུ་མར་འགྱུར་འགྲོ་བ་སྟེ། མིང་གཅིག་ལ་ཚོག་ཕྲད་མི་འཛིན་པས་བསྟུར་ན་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་སྟོན་པ་ནི་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར། གཞུང་དེ་གཉིས་ནི་མིང་ལ་བརྟེན་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་གོ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པར་སློས་ཀྱང་ཚོག་གོ། དེ་བས། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྐོ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྗོད་འདོད་དང། །ཤུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཚོག །དོན་གཅིག་ན་ཡང་སྒྲ་འགྱུར་བ། །མཐར་གནས་ཡི་གེའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང། །ཅ০ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོག་ཕྲད་མི་འཛིན་པ་དུ་མས་དོན་འཛིན་པ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་དང། ཚོག་ཕྲད་སྒྲ་འཛིན་པ་གཅིག་གིས་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་མི་འཛིན་པ་བསྟེད་པ་ཀུན་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །དོན་དེ་དཔེར་མཚོན་ཏེ་བཤད་ན། མིང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཕྲད་གང་ཡང་མ་སྟུར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་དོན་ཞིག་གི་མིང་ཅམ་སྟོན་པ་ནི། མཆན་བུ། བཅད་ཤེས། ཐུང་བོ། སྒྲ། ཀ་ཚ། ཌ། ནམ་མཁའ། པཊ་ལོ། འཕྲིན་ལས། སྟྲང་ཆེ། འབྱར་བྱེད། ཆོ་མོ། འཚོས་པ། ཆུང། ཡལ་ག་སོགས་དོན་རྒྱང་བ་སྟོན་པ་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་

དབྱེ་དང་ཚོག་ཕད་ཀྱི་རྒྱུན་སྦྱར་ན། པཊ་ཬོར་དུ་ཆུགས། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འཚོས། སྒྲང་བོ་ལ་སྦྱིན། གྲུབ་མཐའ་ལས་བྱུང། རྟོ་མོའི་ཀ་ཆ། ནམ་མཁའ་ན་སྣང། ཀྱེ་སྒྲང་རྩེ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲའི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཡོད་པ་ནི། པཊ་ཬོར་གྱི་ཆུགས་སའི་ཡུལ། འཕྲིན་ལས་ནི་འཚོད་པ་བོ། སྒྲང་བོ་ནི་སྦྱིན་པས་བན་བྱའི་ཡུལ། གྲུབ་མཐའ་ནི་འབྱུང་སའི་ཁྱད་སུ། རྟོ་མོ་ནི་ཀ་ཆའི་བདག་པོའམ་འདྲེ་ལ་གཞི། ནམ་མཁའ་ནི་རྡེན་གཞི། སྒྲང་རྩེ་བ་ནི་བོད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་བས། རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣ། དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འཇུག་པ། ། མཐར་སྦྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས། །སྦྱོར་འཇུག་ཡོད་མ་བྱེད་པ་ཡོད། ། དེ་བཞིན་ཆེད་བྱེད་རྟེན་བྱེད་དང་། །ལས་བྱ་ཐུང་བྱ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །སྟོན་དུ་འོས་པ་གནས་པའམ། །ཅ།ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡུལ་གྱིས་གོ་བ། མིང་གིས་དོན་སྟོན་མིན་ནི་སྦྱར་ཡུལ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟོས་ཤིང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རགས་པར་གྲུབ་པའི་མིང་གཅིག་ཉིད། སྒྲ་དོན་བཤད་འཇུག་གི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའམ། རྒྱུ་མཚན་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་སྦྱར་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས། མིང་གཅིག་ལ་སྐབས་དོན་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ནི། སྐད་ཆའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བྱ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ཉིད། །

གཞན་དུ་སྣྲ་ཡང་མི་འགལ་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་པ། ཁེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནར་གྱུར། ཅེས་པ་ལྟར། སྒྲ་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་མེད་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཅི་ལྟར་སྣྲ་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། གང་དུ་འབྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་གང་ལ་འཚད་པའི་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་གྱིས། མིང་གི་བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བ་ནི་ཡུལ་གྱིས་གོ་བའི་དོན་ཏེ། སྤྱི་ར་སྣ་འདྲེན་ཞེས་པ་མགོ་འདྲེན་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ། གསོ་རིག་གི་གཞུང་དུ། ནད་བསགས་པ་ཀུན་སློང་བར་བྱེད་པའི་དོན་དང། ནང་རིག་པའི་གྲངས་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས། གསང་གསུམ་ཞེས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ལ། སྨན་གཞུང་དུ། སྐེ་སྟོང་དཀར་ནག་མཚམས་མགོ་བོའི་སྡུད་སྐོ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར། རིག་པའི་གནས་སོ་སོར་རང་གི་བརྡ་ཚད་དང་མིང་མཛོད་བརྡ་བཀྲོལ་སོགས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུག་གོ།

ཡང་བསྟན་བཅོས་ཐ་དད་པ་མིན་ཡང་ཚོག་དོན་སྤྱ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་དང་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་མིང་གཅིག་ལ་བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བཞང་འབྱུང་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། སྟོན་དང་བསྟན་པས་ལྟ་བའི་ཕྱི་ནང་སྟོན། ཨཏྱ་བོས་ལམ་བསྟན་མིག་གིས་ལྟ་བ་ལ། ཁོང་ལམ་འབར་བའི་སྐོ་དེ་འབྱེད་པར་སྐོ། ཁྱོགས་ལ་ཐུབས་པའི་མི་དེའི་མགོ་བོ་ཁྱོགས། ཞེས་པའི་ཚོག་ལས།

སྟོན་པ། བསྟན་པ། ལྷ་བ། ལམ། སྐོ། ཁྱོགས་ཞེས་པ་མིང་སྤྱ་མ་རྣམས་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པས། ཚོས་སྟོན་པ་པོ་དང། དེས་གསུངས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བ། དེར་རྗེ་ལྷར་ཞུགས་པའི་ལམ། ལམ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོབཞུགས་སའི་ཁྱོགས་ཁྲི་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སོང་ཕྱིར། ལམ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་དང། མིག་གིས་ལྷ་བའི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལྷར། སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འཇུ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས། མིང་གཅིག་ལའང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དུ་མ་ཡོད་པས་སྒྲིར་བཏང་གི་དོན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་པའི་མིང་ནི་ཏ་ཅང་ཉུང་དོ། །

ཀུན་སློང་གིས་གོ་བ། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡི་གེ་ཀུན་སློང་ཤེས་པ་ལས། །སྐྱེ་ལ་ཤེས་པས་སྒྲ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང། ཡི་གེའི་གདངས་ནི་ཀུན་སློང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚོན་བྱེད་དུ་གྱུར་བོ། ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་མིའི་རང་བཞིན་ནི། སྙན་པ་ཐོས་ན་དགའ་བ། མི་སྙན་པ་ཐོས་ན་མི་དགའ་བ་སོགས་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས། བརྗོད་འདོད་སྤྱ་ལོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང། བརྗོད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སློང། བརྗོད་བྱེན་རྟེས་འབྲེལ་གྱི་ཀུན་སློང་སོགས་

ཀྱིས་མིང་གཅིག་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། སོང་ཞེས་པའི་མིང་འདི་ལ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་དོན་སྤྱི་ར་བཏང་བ་ལས་སྐབས་དོན་གཞན་མེད་མོད། བརྗོད་པ་པོ་ཁོང་ཁྲོས་ཏེ། སོང་ཞེས་པ་བཅོན་ཀྱིས་འགྲོར་བཅུག་པའི་དོན་དང་། ཉན་མཁན་གྱི་ཡིད་ཀུན་སློང་ངན་པས་བསླད་པའི་ཚེ། སོང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རང་ཉིད་གནས་དེར་སྡོད་དུ་མི་འཇུག་པར་པར་སྣོད་པའི་དོན་དུ་འཁྱེར་ཏེ་ཏར་གྱིས་ལངས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། འཚང་ཉན་གྱི་ཡུལ་གཉིས་རྒྱུད་ལྟོད་འཛམ་དུ་གནས་པའམ་ཚོག་སྟན་མོས། སོང་ཞེས་པ་ལ་ལས་ཤེག་བྱེད་པར་སྐུལ་བའི་དོན་ཅམ་མ་གཏོགས་འཁྱོག་བཤད་གཞན་མེད་པ་ནི། སོང་ཞེས་པའི་སྒྲ་རང་ངོས་ནས་བྱས་པ་མིན་པར། སྐད་ཆ་བཤད་པའི་དུས་དང་། འཚང་མཁན་གྱི་ཀུན་སློང་དང་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལས་གང་ལྟར་གོ་ཡང་རུང་བ་ནི། སྐད་ཆའི་གདངས་ཀྱི་མཐོ་དམན་དང་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དུ། བདེ་བོར་སྒྲ་བ་སྐྱོན་བཅས་དང་། །འཁྱོག་སྒྲ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པཉྩ་ཤིད། །ཅེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

དུས་ཀྱིས་གོ་བ། སྐད་ཆའང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་བསྟུན་ཏེ་མིང་དོན་འགྱུར་ཞིང་དུས་ཆས་བསླད་པ་གདོན་མི་ཟ་ན། མིང་གི་བསྟན་དོན་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ངེས་

ས། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བཏ་གསར་རྒྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། བཏ་གསར་རྒྱུང་གི་དབྱེ་མཚ�་ལ་བཀས་བཅད་རིམ་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ངོས་ཐད་ཀྱི་འཛིན་ཆུལ་རེ་ཡོད་ཀྱང། འདིར་བཀས་བཅད་རྒྱང་མའི་ཆུན་གྱི་མིང་འགའ་དགེར་བྱངས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་བཏ་ལ་རྒྱ་པ་ཞེས་པ་དམག་སྟའི་མིང་ཡིན་པ་ལས་བྱས་ཏེ། གཡས་རྒྱ། གཡོན་རྒྱ། རྒ་དར། རྒ་མཚོན། རྒ་འཛིངས་པ། དབུ་རྒྱ། ཞེས་པའམ། བོད་ཀྱི་རྒ་དབྱང་སྒྲ་ནག་ཕུག་ནས་ནི། །ཞེས་དང། རྒ་འཇེན་དཔའ་བོ་དབྱང་གི་རྒྱུན། །ཞེས་པ་སོགས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒ་ཞེས་པ་དམག་སྟེ་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱིས་སུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་ལས་སྟོན་གྱི་དམག་སྟེ་ཕལ་ཆེར་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་གཏན་འཇགས་བྱས་ཏེ། ཕྱུགས་ཟོག་འཚོ་སྐྱོང་གི་ལས་ཀ་གཙོར་གཉེར་བྱས་པ་ན་སྤར་མིང་རང་སོར་བཞག་ཀྱང་བསྟན་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ནས། ད་ལྟ་རྒ་པ་ཞེས་པ་རྫ་ཆུའི་རྟེས་དེད་ནས་གནས་སྟོར་པའི་འབྲོག་ཁྱིམ་མམ་འབྲོག་སྟེའི་མིང་དུ་འགྱུར་བར་བརྗེན། རྒ་བསྐྱས། རྒ་བབས། རྒ་འགེལ། རྒ་སྐོར། རྒ་ས་ལྟ་བུ་ལ་དམག་གི་དོན་གཏན་ནས་མེད་པ་ནི། མིང་དེ་བཀོལ་སྟྲོད་བྱེད་པའི་དུས་མི་གཅིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རེད།

དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང། སྟོན་གྱི་བཏ་ལ། གཉེན་ལ་རྩ་ལག་ཐེ་ཚོམ་ལ་དབྱང་ཐག་ལག་པ་ལ་སུག་པ། རྗོ་བ་ལ་སྒང་བྱེད། རགས་ལ་ཆུ་ལོག། ཡོན་

ཏན་ལ་བཤེས་གཉེན། ཐུ་མ་ལ་སྐྱོ་མ། རྟོགས་པ་ལ་གོ་ཇེ། ངན་པ་ལ་འཁོར་བ། སྐད་ཁྱད་ལ་ཁོལ་མ། ལྷག་པ་ལ་གླག་པ། སྡང་སེམས་ལ་གོར་མོ། འགྱོད་པ་ལ་འགྱེད་པ། བྱག་ཆ་ལ་སྒྲ་བརྟན། འགྲུལ་བ་ལ་རྒྱུན་ལུགས། དུར་ས་ལ་ཚད་པ། ཞིང་བ་ལ་ཚུད་པ། བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པ། ཟེར་བ་ལྷ་བྱའི་བརྡ་ཆེ་བ་དེ་དག་ད་ལྟ་དོན་འགྲུར་ནས་བསྟན་དོན་གསར་བ་རེ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྔོན་གྱི་ཁྲུད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་ལ་ད་ལྟ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དང། སྔོན་ལ་བྱ་བ་སྟོན་པའི་མིང་འགའ་རེ་ད་ལྟ་ཁྲུད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། སྒྲ་ཚིགས་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་དུས་བབ་དང་བསྟུན་ནས་མིང་གི་གོ་དོན་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་མཚོན་རྟགས་ཤེག་ཡིན་མོད། སྔོན་ཚད་དང་ད་ལྟའི་གོ་བ་འདྲ་བའི་མིང་ནི་མང་ཆེ་ཤས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་གནའ་རབས་དང་དེང་དུས་ཀྱི་བོད་སྐད་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་བའི་སྐད་རིགས་གཉིས་སུ་བཙོ་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །

ཚིག་གྲོགས་ཀྱིས་གོ་བ། མིང་གཅིག་ལ་ཚིག་གྲོགས་མི་འདྲ་བ་སྦྱར་པས་བསྟན་དོན་ཐ་དད་པ་བསྟེད་པ་ནི། མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གཅུས་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྒྱང་བ་ནི་གཅུ་བའི་དོན་གྱི་སྐུལ་ཚིག་ཡིན་པ་ལ་ཚིག་གྲོགས་མི་འདྲ་བ་སྦྱར་པས། གཅུས་ཐིག་གཅུས་དུང། གཅུས་གདན། གཅུས་པ། གཅུས་ཕུད། གཅུས་བྱ། གཅུས་གཟེར།

གཅུས་ཤེང་ལྟ་བུ་མིང་དུ་མར་འཕེལ་ཏེ་འཇུག་དོན་མང་པོ་སྟོན་པ་ལ་རྩ་བའི་ འགྲུབ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གོ་བ་ཕྱོགས་མཚུངས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང། སྒྲ་དེ་ཁོ་ནའི་གོ་བ་ལྟར་བཟུང་ན་མིང་རང་མཚན་པའི་གོ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ པ་དེ་སྟོར་བར་བྱེད་པས། འགྲུབ་རྒྱ་སྤ་ཕྱིའི་ཆ་དང་ལྟན་དུ་སྒྲེལ་ནས་འཛིན་ དགོས། ཁྱད་པར་དུ་ལས་ཚོག་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་ལ་དུས་གསུམ་གསལ་ བྱེད་ཀྱི་ཚོག་གོགས་གཞན་དང་མ་སྒྲེལ་ན། དུས་ཀྱི་དབྱེ་གསལ་བར་སྟོན་མི་ ནུས་ཏེ། བཀྲ་བ། བཞུགས། གཏ། སྣར། ལོག །ཡུར། བརྟས་ལྟ་བུར་ཚོག་ གོགས་མ་སྣར་ན་དུས་གང་སྟོན་པ་སྲས་ཤེས་པར་ནུས། དེར་ཟེན། ཚར། གྱུར། བྱས་ལྟ་བུ་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་གོགས་དང། བཞིན། ཀྱིན། བྱེད་ སོགས་ད་ལྟ་བའི་ཚོག་གོགས། བྱ། འགྱུར། རྒྱ་སོགས་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་ སྒྲ་སྣར་ན། ད་གཟོད་གོ་བ་གསལ་བར་རྟོགས་ཏེ། བཀྲ་བྱ། བཞུགས་བཞིན། གཏ་ཚར། སྣར་འགྱུར། ལོག་ཀྱིན། ཡུར་ཟེན། བརྟས་བྱེད་ལྟ་བུས་མཚོན་ པས། མིང་གཅིག་ཉིད་ལ་སྟྲི་ར་ཧང་དང། ཚོག་གོགས། སྣར་ཡུལ། ཀུན་ ལྷོང། དུས་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་ན། དོན་གྱི་གནད་ལ་ གཞོལ་དཀའ་བས་གཟབ་གཟབ་བྱ་དགོས་སོ། །

བདུན་པ། མིང་གི་ངོ་བོ་འགྲུར་ཚུལ་བཤད་པ། ༢སྤྱི་བསྡུན་པ།

མིང་རྣམས་ལ་བརྡ་སྦྱོར་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལྟར་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཕྱེས་པ་ནི་ སྤྱི་བཏང་ཆེས་རགས་པའི་ལུགས་ཤེག་ཡིན་ཏེ། མིང་མི་ཁུང་བ་ཞིག་སྐད་ ཆའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ནང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོད་པར་སྣ་གཅིག་ གིས་མིང་དུ་མའི་གོ་བྱེད་པ་ནི་མིང་གི་དབྱེ་བའི་ཆེས་དཀའ་ས་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐད་ཆ་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ར་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་ཁྱད་ནུས་འདོན་ཚུལ་ཞིག ཀྱང་ཡིན་པས། མིང་གི་བརྡ་སྦྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་བློ་ཁ་ཐུང་ཟད་ཕྱོགས་པའི་ ཟུང་གཞིའི་ཐོག་མིང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་འགྲུར་བ་དང། རྒྱུན་གང་ལ་བརྟེན་པ་ དང། དོན་གང་དག་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་གོ་མས་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། དེ་དང་མིང་ གཅིག་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འཇུག་པ་གཉིས་ལ་ཕྱོགས་མཚུངས་ཀྱི་ཆ་ ཡོད་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཀོ་བ་མཉེས་དང་དགྱེས་པའི་མཉེས། དུད་ འགྲོའི་ལྷེ་བ་ལྷོད་ཀྱི་ལྷེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མཉེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཀོ་བ་མཉེས་ཞེས་ པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དང། དགྱེས་པའི་དོན་ལ་སྦྱོར་སྐབས་ ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་དང། ལྷེ་བ་ཞེས་པ་ཡང་དུད་འགྲོའི་ལྷེ་ བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང། ལྷོད་པའི་དོན་ལ་སྒྲུར་

ཚེ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྲོ་བས་མཚོན་ཏེ། མིང་གཅིག་ལ་བཅུ་སྒྲོན་གྱི་ནུས་པ་གཉིས་ཡན་ཡོད་ཅིང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ནི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ་དངོས་ཡིན་ལ། གཉིས་སྒྲེས་ཞེས་པ་འདན་ཆགས་དང། །སོ་དང་སྟོབ་མ་དགེ་སློང་དང། །བྱམ་ཟེ་ལ་སོགས་དོན་འགར་འཛིན། །ཅེས་པའི་གཉིས་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་མིང་གི་ངོ་བོ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་མར་འཛིན་པ་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ་དང་གཅིག་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་མིང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང། གཉིས་སྒྲེས་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་དབྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིང་གཅིག་གིས་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྟོན་པའི་ནང་ནས་དབྱེ་བ་མི་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་སྟོན་པ་ནི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ལུགས་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་བཟློམ་ཐུབ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་འཛིན་པའི་མིང་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས། མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ་དང་མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཛིན་པ་གཉིས་འདྲ་བར་མི་གཟུང་ངོ། །འོན་ཀྱང་མིང་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་གཅོ་བོ་གཤམ་གསལ་གྱི་ཁག་འདི་དག་ཏུ་འདུའོ། །

༣ ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྲུར་ཚུལ།

ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་བརྡ་སྦྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཅོ་བོ་ཞིག་ནི། མ་དང་མི་དགག་པའི་སྒྲ་སྟོན་ལ་མི་སྟོར་ཞིང། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་དུ་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པས། གལ་ཏེ། མིང་རྣམས་ཚོག་སྟོར་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དག་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྲར་ཡོད་ན་མིང་དེའི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གར་དྲི་མེད་འོད་དཀར་དེ། ལན་དྲི་ངན་པས་མ་དགྲ་གོང། བུམ་ཆུང་ཁ་རྒྱན་ཕུལ་ན་བསམ། དགོས་པའི་དུས་སུ་མ་མཆོད་ན། གླིང་གི་སར་མིན་པའི་རྟགས་ལ་ཞོག་བྱེལ་བའི་དུས་སུ་མགོན་ན། ལྷ་མཐུ་ཆེན་མིན་པའི་རྟགས་ལ་ཞོག (གྲུ་གུ་གོ་རྫོང་ལས) ཅེས་པའི་ཚོག་གོང་འོག་གི་དགྲ་དང་མགོན་ཞེས་པ་ནི། སྟོར་བཏང་དུ་ཚེ་སྲོག་གི་གཡེད་མ་དང། སྐྱབས་དང་དགུང་གཉན་གྱི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལ། སྐབས་འདིར་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་བཀོལ་བས་དགག་སྒྲ་དང་འགྲོགས་རྒྱང་དོ། །ཡང་གཅིག་བཤད་ན། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྲ་ཚེ། མིང་དེ་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བར་མངོན་ཏེ། ལྷམ་གྱི་ཕྱགས་དང་གང་སྟེགས་ཕྱགས། རྟ་ཡི་སྒབ་དང་འཕྱག་མིན་སྒབ། བཅུ་བྱེད་སྐྱོགས་

དང་ཁ་ལོ་སྐྱོགས། ཚོན་གྱི་ཁ་དོག་འགག་འཕྲེང་དོག་ཁང་བའི་གདུང་མ་
མནར་བའི་གདུང། སྲོག་ཆགས་འཕྱི་བ་དུས་འཕྱི་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་
སྟོང་བོ་གཟུགས། ཁང་བའི་སྐོ་དང་བཀའ་སྐོ་བ། ཚོས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལམ་སྟོན་
པ། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་སྡ་མ་རྣམས་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་རང་
ཡིན་ཡང། ཕྱི་མ་དག་ནི་བྱ་བཤམ་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་གཅིས།
གང་སྟེགས་མ་ཕྱུགས་ཕྱུགས་ཟིན་དང། ཁ་ལོ་མ་སྐྱོགས་སྐྱོགས་ཤིག་དང།
མནར་པས་མ་གདུང་གདུང་བཞིན་དང། སྟོང་བོ་མི་གཟུགས་གཟུགས་བྱ་
དང། བཀའ་སྐོ་མི་བྱེད་སྐོ་བཞིན་པ། ལམ་ནི་མི་སྟོན་སྟོན་ཀྱིན་ཡོད། ཞེས་པ
ལྟ་བུར་མ་དང་མི་དགག་པའི་སྒྲ་དང། བྱ། བཞིག། ཟིན་སོགས་དུས་གསལ
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུར་པ་ནི་བྱ་བ་སྟོན་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ།
མིང་དེ་དག་ལ་ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་ངམ་དགག་སྒྲ་སྒྲུར་པ་ནི་ཁྱད་ཚོས
བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ཏེ། གོས་འདི་མི་སྲག ཏ་ཅང་སྲག ངུས་ཚོད་མི་འཕྱི
ཤིན་ཏུ་འཕྱི། སྲུག་གིས་མ་གདུང། ངེས་པར་གདུང། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན
ཏེ། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་རྒྱན་གང་ཡང་མ་སྒྲུར་པར་རང་ལྷོག་ནས་ངོ
བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཏ་ཅང་དགོན་པས། དེ་འདྲའི་རྒྱན་ནི་མ་མི་དགག
པའི་སྒྲ་དང། ངུས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང། ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་རྣམས
ཡིན་ཞིང། གལ་ཏེ་མཐུན་རྒྱན་གང་ཡང་མེད་ན་གནས་སྐབས་བརྗོད་འདྲེལ

དང་སྒྲ་གཏམས་ལྷོ་ཡང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅེས་པར་གསལ་བོ་ཞེག་ཡོད་ཐག་ཚོད་ཅིང། བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་དག་ལ་རང་རང་གི་བརྡ་སྦྱོང་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དག་སྒྲུར་དུ་མི་བཏུབ་ནའང་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གྲངས་ཀ་དང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། གྲངས་ཀའི་མིང་ལས། སྟོང། ཁྲི། འོད་མཛེས། དབང་པོ་ཞེས་པ་སོགས་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང་སྒྲ་མཐུན་པས། ཤེ་སྟོང། བཞུགས་ཁྲི། རྒྱལ་པོ་འོད་མཛེས། ལྷའི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་སྐབས་སུ་གྲངས་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་དག་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་གཟུང་ཞིང། སེམས་ཅན་ཁྲི་སྟོང་མཐའ་ཡས་པ། འཇིག་རྟེན་དབང་པོར་ཡང་ཡང་སྐྱེ། ཞེས་པ་ལྷ་བུར་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་མང་ཉུང་དང། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲངས་ཚད་སྟོན་པས་གྲངས་ཀའི་དོན་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པ་དང་གྲངས་ཀྱི་མིང་གཉིས་རང་ལྡོག་ནས་དོན་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་བརྡ་སྦྱོང་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བས་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གྲངས་ཀའི་མིང་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དང་མི་སྒྲོལ་བས། ཤེ་སྟོང། བཞུགས་ཁྲི་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ཤེ་དང་བཞུགས་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་འོགས་ཀྱི་མིང་དེ་ཡང་གྲངས་ཀ་སྟོན་པ་མིན་པ་

གསལ་ཞིང། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་ཡང་གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་ཐད་ཀར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་སྒྲེལ་མི་རྒྱང་བ། ཐག་པ་འདོམ། ཡུལ་འཁོར་རྒྱང་གྲགས་ཡོད། ནས་བྱེ་འཇལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུར་སྦོལ་མེད་པས། ཚོགས་དོན་གོང་འོག་གི་རྒྱུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན་མིང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ངང་གིས་གསལ་ཡོང་ངེ། །

གྲངས་ཀྱི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་ལ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་རྣམ་གྲངས་འདས་ལྟན་གྱི་དངོས་པོ་དག་གི་མིང་ཏླ་ཐབས་སུ་སྒྲུར་པ་ལས་གྱུབ་པ་ཡིན་ཕྱིར། གཙོ་མ་ནས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་པའི་ཐོག་མིང་དེ་དག་གི་ངོ་གཙོ་བོ་དོན་ལ་བརྟན་ན་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་དཀའ་བར་བརྟེན། གཅོ་བོ་བརྗོད་འབྱེལ་གྱི་སྐབས་དོན་ལ་དཔོག་དགོས་ཏེ། འདོད་ཡོན་ཚུ་གཏེར་རྩེ་གཟུགས་གྲོང་ཁྱེར་དབུས། །དྲོ་བས་ཐོག་ཏངས་ཟླ་བའི་མཇོས་གཟུགས་ཅན། །སྟོ་ལྡན་ཟུང་གིས་མཇོས་པའི་མགོན་པོ་ཡི། །སྐྱེལ་བའི་སྟོང་བརྒྱན་སྲིད་ཞིའི་མཆོད་སྤྲོང་མཆོག །(ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས) ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདིས་དབུས་ལྟན་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་སའི་ཆར་བཞུགས་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནིའི་སྐུ་བརྒྱན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། འདོད་ཡོན་(པ) དང། ཚུ་གཏེར (ཁ) དང། རྩེ་མོ(ཅ) དང། གཟུགས(ཀ) དང། ཟླ་བ(ཀ) དང། གཟུགས་ཅན(ཀ) བཅས་གྲངས་ཀྱི་

མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས། མིང་དེ་དག་གང་ས་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་ན་ཤོལ་གা་རིལ་བོའི་བསྟན་དོན་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་ལྟར། གང་ཀྱི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་རྣམས་གང་ནས་རྒྱང་བའི་མིང་ལ་བལྟས་པས་རྟོགས་དཀའ་ཕྱིར། གང་དུ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པ་དང། གང་དུ་གང་ས་གའི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཚོག་དོན་གོང་འོག་གི་ཚུལ་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་སྣང་བོ། །

གོང་དུ་མིང་གི་གྲྭབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་དངལ་འབྱོར་ལས་རིགས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དུས་རིམ་ནང། རྒྱུན་མཐོང་ལག་ཟིན་དུ་ཡོད་པའི་འཇལ་གཤོར་གྱི་དངོས་པོ་དག་གི་མིང་རིམ་གྱིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཡང། ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་དང་འཇལ་གཤོར་གྱི་མིང་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། མིང་དུ་མ་སྣང་ནས་ཚོག་བཟོ་སྐབས། སྤྱ་ལོག་ས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང་སྒྲེལ་བ། གཞུ་འདོམ། ཤིང་ཟེ། ལུག་ཁྱུ། དཀྱུས་མཐོ། གཞི་སྲང། ཉི་ཟླ་སྐར་མ། ཞེས་པའི་ཚ་ཤས་ཀྱི། འདོམ། ཟེ། ཁྱུ། མཐོ། སྲང། སྐར་མ་རྣམས་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་ལོག་ས་བརྗོད་གཞི་སྟོན་པའི་མིང་སྣང་བ། འདོམ་ལྟ། ཟེ་བདུན། ལུག་ཁྱུ་གཉིས། དཀྱུས་མཐོ་དགུ། སྲང་བརྒྱ། སྐར་མ་གཅིགཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཏུ་རྟོག་

བས། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གང་ཞིག་འཇལ་བྱེད་གྱི་མིང་དུ་བསྒྲུར་བ་ལ་རྟེས་འོགས་སྤུ་ངོས་པར་དུ་གྱངས་གྱི་མིང་ཞིག་སྒྲུར་དགོས་སོ། །

ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་གི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ལ། གང་ཟག་མིའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་མིང་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་མིང་ལ་དེ་འཇའི་སྣང་ཚུལ་མི་འབྱུང་བ་ནི། སྐད་ཆ་ནི་མི་རྣམས་ཕན་ཚུན་བར་བསམ་བློ་རྟེ་བྱེད་དང་གོ་བརྡོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཅིག་ཡིན་པ་དང། དེ་ཡང་མི་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཧོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་ངེས་སྟབས། མིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྣ་ཚེས་དོན་གོ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ཐུབ་པར་མ་ཟད། མི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ནི་ཐོན་རྩས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པས། ལས་སྐོ་མཚོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་དང། གཞན་བཀུར་རང་དམན་གྱི་ཀུན་རྫོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མི་དག་གི་མིང་རྟེན་པར་འཛིན་མ་སྤོས་པར་འཁྱངས་ཡུལ་དང་རུས་ཀྱི་མིང་ནས་བོས་པས། ཅོང་ཁ་པ། པོ་ཏོ་བ། སྒྲུན་སྣ་བ། པོ་དོང་བ། མཁར་ཚང། ཞེས་པ་སོགས་བྱུང་བ་ནི་སྤྱི་ར་ན་ཡུལ་དང་རུས་དེ་ལྟན་གྱི་མི་སུ་དང་གང་ལ་ཡང་སྒྲུར་རུང་མོད། སྣ་མ་སྐྱེ་ཏགས་ན། ཕྱི་མ་སྟོད་མི་ཚུགས། ཞེས་པ་ལྟར་མིང་དེ་དག་གི་ཐོག་མའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་རྒྱས་ཆེ་བས། ཕྱི་མ་ཕྱིར་སྒྲུར་མི་འོས་པའི་གནས་སུ་བཅར་པ་དང། མི་ཕན་ཚུན་གྱི་

བར་ལ་དེན་གྱིས་སྐྱོང་མཁན་དང་བསྐྱང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། ཁྱོད་དང་ང། དེ་དང་འདི། ཁོ་དང་བདག་ཅེས་པ་སོགས་ངེས་བརྟེན་གྱི་མིང་སྤྱི་རལ་བ་ཏེ་རིགས་སྤྱར་ན་བརྗོད་པ་བོ་རང་ཉིད་ཞེ་ཁྲིལ་ཞིང། གང་ཞིག་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་གཞན་ལས་ཁྱད་མ་ཕྱེས་པའི་ཚུལ་ཞིག་སྣང་བར་བརྟེན། བཀའ་དེན་བསམ་ཞིང་གྱས་སྟོབས་ཀྱིས། སྨོན་དགོན་དང་གྱས་ཕན། སྐྱེད་ཡུམ་དང་བུ་རྟོངས་པ། བཀའ་དེན་ཅན་དང་ཐ་ཁ་ལ་པ། ཞེས་གཞན་ལ་མཚོག་ཏུ་བཀུར་པའི་ཉམས་དང་རང་ཉིད་ཏ་ཅང་དུད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས། དང་ཐོག་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་སྤྱི་དང་འདྲ་བ་ལ། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ངེས་བརྟེན་གྱི་མིང་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བརྡ་སྦྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང། འཇིག་རྟེན་མི་ཚོས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་མཐུ་བཅོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གང་ཟག་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་བའི་མིང་དག་ངེས་བརྟེན་ལྟར་ཐུན་ཕྱེ་ལའི་ཡང་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྲུར་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཅ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྲུར་ཚུལ།

བརྟན་གཡོའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མི་རྟག་པར་སྣང་ཅིག་ཁྱད་ཅིག་ལ་འགྲུར་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང། བྱ་བ་མེད་ན་ཅི་ཡང་ཡོད་མི་

སྲིད་པ་ལྟར། སྐད་ཆ་སྤྱི་འི་བོ་ནི་སྐད་གཏངས་མཐོ་འདེགས་དམའ་
འབེབས་ཀྱི་འགྱལ་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྦྲོས་སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་
དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚིག་སྤྱོར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་
པའི་མིང་ཞིག་མེད་ན་ནི། སྒྲའི་སྤྱོར་བ་རིལ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་
དང་བྲལ་བའི་བེམ་རོ་ཞིག་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པས། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་
བཞག་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བར་མ་ཟད། དོན་དངོས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནང་དུ་བྱ་བའི་
མིང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྱིས། བཏང་སྙོམ་
རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། འབྲེལ་སྒྲའི་སྟོན་རྟེས་གང་རུང་
ཞིག་ཏུ། བྱ་བའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཚེ། བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དེ་དག་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་དང་བྱེད་ལས་སོགས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཞིང། བྱ་བ་དངོས་མི་
སྟོན་པ་ཡང། འབྲེལ་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཏུ་རེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱ་བའི་མིང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་སྒྲ་གཟུགས་གང་ཡང་མ་འགྱུར་བར་
ཚིག་སྤྱོར་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། མིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གངོད་མའི་རང་བཞིན་དེ་
ལས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ།
ཆུ་མའི་གསུང་དང་ཆུ་མས་གསུང། ཡིག་རྒྱུགས་ལེན་དང་ཏ་རྒྱུགས་བྱེད།
འཁར་བའི་གསོལ་དང་དུས་བུར་གསོལ། སྒྲ་ཡི་རལ་བ་དྲལ་བའི་རལ། ཤྱུང
བྱེད་འབེག་དང་བུ་ག་འབེག་རི་དྭགས་ལྟ་དང་ཏན་ལེན་ལྟ། ཞེས་པའི་མིང་སྣ

མ་རྣམས་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང། ཕྱི་མ་དག་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་
མིང་ཡིན་པས། སྤྱི་ར་བྱ་བའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་ཞི་ལྡན་གྱི་ཕྱད་ཅིག་སྒྲ་དགོས་
ཚེ། གཞས་སོགས་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྒྲ་དགོས་ཀྱང། བྱེད་སྒྲ་མ་སྒྲ་པར་གྱི་
སོགས་འབྱེལ་སྒྲ་སྒྲ་ན་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་
ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན།
བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཞིག་ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཚེ།
མིང་དེའི་སྟོན་དུ་བྱེད་སྒྲ་མི་སྤྱོད་བར་འབྱེལ་སྒྲ་སྒྲ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅི་རིགས་ཀྱི་བྱ་ནམ་ཡང་བསྒྲུབ། ཅས་པ་ལྟ་བུས་མཆོད་ཏེ། བྱ་
བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲུར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
ཤེག་ནི་འབྱེལ་སྒྲ་སྒྲ་པ་དེ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་འགྱུར་བའི་མིང་དེ་དང་བྱ་བ་
བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ལྷོ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟོན་དང་མི་
འདྲ་བར་འགྱུར་དེས་ཏེ། སྤྱི་བཏང་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྷོ་ཞིང་ཁྱད་གཞི་
བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡང་བར་འདོན་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་མིང་མཐའ་ཡོད་ན་བྱ་བ་
བརྗོད་པའི་ཚེ་མིང་མཐའ་དེ་ཉིད་ཡང་བར་བསྒྲག་པ་དང། བྱ་བ་མི་སྟོན་པའི་
མིང་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཚ་ཤས་སྤ་མ་དང་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་སྟོམས་པར་
བསྒྲག་གོ།

བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཁྱད་གཞི་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོ་ཚུལ་གཞན་

ཞིག་ནི། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་མིང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རུང་གི་མིང་དག་
གི་མཐར་ཡང་བསྡུར་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཞིག་སྟེ་པས། གང་ལ་སྟེ་
ཡུལ་གྱི་མིང་དེ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཞིང། བརྩེགས་
མར་སྟེ་པའི་མིང་ཕྱི་ལོགས་པ་དེས་བྱ་བ་དངོས་སྟོན་པར་བྱེད་པས། བྱ་བ་
བརྗོད་པའི་མིང་དུ་མ་བརྩེགས་མར་སྟེ་པ་ལས་སྡ་མ་སྡ་མ་ནི་བྱ་བ་དེ་དང་
དོན་མཐུན་པའི་ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང། ཕྱི་མ
ཕྱི་མས་ད་གཟོད་རང་གི་སྡ་ལོགས་ཀྱི་དོན་དེ་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན། བོད
སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱ་ཚིག་བརྩེགས་མར་སྟེ་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག
ཏུ་འཕྲལ་བར་འཛིན་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། མགོ་ཁྲིད་བྱས། འཇུག་སྐྱེན
བྱེད། ལྟ་བ་ཟཱད། སྟོན་པ་མཚོད། སྙན་ཞུ་འབུལ། གསར་གཏོད་མཛད།
གྲོས་འཚམ་བྱུང། སྟོམ་པ་སྲུང། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་སྡ་མ་རྣམས་ནི་གང
ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང།
བྱས། བྱེད། འབུལ། སྲུང་སོགས་མིང་ཕྱི་མ་དག་ནི་བྱ་བ་སྟོན་པའི་དོན་ལ
སྟོར་བ་ཚིག་གི་ཚ་ཟས་སྡ་མ་ཡོངས་སུ་བསྐངས་ན་ཅིན་ཏུ་གསལ་བར
འགྱུར་ཏེ། དཔེ་ཆན་གྱིས་མགོ་ཁྲིད་བྱས། གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་སྐྱེན་བྱེད
སྟོབ་གྲོགས་དེས་རང་གི་ལྟ་བ་ཟཱད། ཚོས་ལུགས་སོ་སོས་རང་རང་གི
སྟོན་པ་མཚོད་པར་བྱེད། གོང་ལ་སྙན་ཞུ་འབུལ། ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་གསར

གཏོད་མཛད། ཚང་མ་གྲོས་འཚམ་བྱུང། གླ་པས་སྟོམ་པ་སྲུང། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དག་གི་མཐར་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་གསར་དུ་སྣྲར་ན་མིང་དེའི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ། འགྲོ་བ་མང། སྐོམ་པ་འཁྲགས་ལ་བྱེད། འབྲེལ་བ་ཟླ། ལྷང་བ་སྐྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་པ་འདི་ཡང་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

རགས་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་ཀར་དགག་སྒྲ་དང་ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་སྣྲར་ཞིང། མིང་རང་ངོས་ནས་བསྒྲུར་བལྟབ་བྱེད་རྩང་བས་དེ་གཉིས་ལ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཚ་མཆིས་ཀྱང། ཚོག་གི་སྟོར་བའི་ནང་དུ་བྱེད་སྒྲ་སྟོར་བའི་མིན་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཚུལ་དེ་དངངེགས་བསྟེ་སྣྲར་དགོས་ཏེ། ཤེད་ཀྱིས་བཀྲག་དང་དབྱིས་བཀྲག་པ། ཕྱག་པར་གཟར་དང་བྱག་རི་གཟར། ཟུར་དུ་ཡོན་དང་འཁྲོག་པའི་ཡོན། ཉི་མས་སྐམ་དང་ཤ་སྐམ་པོ། ཆར་གྱིས་བཆྱན་དང་གཤེར་བའི་བཆྱན། ཕྲེང་བར་ཆུས་དང་ཆུས་ཡོད་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་སྒྲའི་སྟོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྡ་མ་དག་ནི་བྱ་བ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་

འཇུག་པས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང། མིང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྩོལ་བ་དང། ས་མས་མེད་ཀྱི་གཡོ་འགྱུལ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པས་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་ཞིང། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་འབྱེད་དུ་མེད་དོ། །དེ་དང་གཞན་ཞིག་ནི། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཞིག་བསྡུར་དུ་བལྟས་དགོས་ན། མིང་མཐར་ལྷག་བཅས་དང་པ་བའི་མིང་མཐའ་གང་རུང་གི་རྒྱན་ཞིག་སྦྱར་དགོས་ལ། དེ་དག་མ་སྦྱར་པར་མིང་རྒྱང་བ་བརྒྱས་ཆེ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བཞང་ཡོད་དེ། བྱ་ཚོད་སེར་བ་འབབ་འབབ། སྦྱང་ཀྱི་གཟན་ལ་འདུར་འདུར། གཞན་དོན་རང་ལས་སྒྲུབ་སྒྲུག། རི་མོ་ཡི་གེ་འབྲི་འབྲི་བྱེད་མི་རུང། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གཅིག་བསྡུར་དུ་བལྟས་ན་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་མཐའི་པ་དང་བ་ལ་ན་ངོ་སྦྱར་པཱ་ལ་ཁ་ཁ་ཀ་ཀ་ན་ཀ་ཁ་ཀ་ཁ་ཀ་ཁ

མིང་དང། རབ་བཀྲམ། མི་འཚུགས། ཁྱད་འཕྲིན། ལེགས་ཕྲིན། བརྡ་ཤེས། རྣམ་བྱང་ཞེས་པ་སོགས་ཆ་ཤས་ཕྱི་མ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གིས་གྲུབ་པའི་གྲངས་ཀྱི་མིང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཚེག་དབར་གཉིས་ཅན་གྱི་མིང་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་དོན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། བྱ་བ་དངོས་ལ་སྒྲར་ཚོ་ཚོག་གོགས་གཞན་ལ་མ་བལྟོས་པར་མིང་དེ་དག་རྒྱང་བར་སྒྲ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱང་བའི་མི་ཚད། རྟོགས་འགྲོ་དང། སྒང་རྟེན་ཞེས་པའི་ཆ་སྤྱ་མ་བྱེད་པོ་གཞན་འབྱེལ་དང་ཕྱི་མ་བྱེད་པོ་གཞན་མེད། དེད་འཇེན་དང། འཕྲིན་བརྟུལ་ཅེས་པའི་ཆ་གཉིས་བྱེད་འབྱེལ་ལས་ཚོག་གིས་གྲུབ་ཅིང། བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ་སྒྲ་ཚེ་དེ་དག་གི་བར་དུ་ལྷག་བཅས་སོགས་མཚ�་སྒྲ་བའི་ཚོག་ཕད་དམ་རྫོགས་ཚོག་མ་སྒྲ་པར་རང་རྒྱབ་སྒྲ་སྲོལ་མེད་པས། ཕལ་ཆེར་ཚོག་གི་བབ་ལ་བརྡག་ན་ཡང་མིང་གི་དབྱེ་བ་གང་དུ་གཏོགས་པ་རྫོལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཐུབ་བོ། །དེ་མིན་ཚེག་དབར་གཅིག་ཅན་གྱི་མིང་དེ་དག་ཚོག་གི་སྒྲ་བ་ཡོངས་ལ་བལྟས་ཏེ་ཁ་དམར་གཤགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། མི་བཅུ་དེ་ན་བསླངས་ཏེ་སྐྱོགས་ཀྱིས་བཅུ། ཏ་སྟོང་བཅིས་ཏེ་ཕྱིན་པས་ཏ་ར་སྟོང། གཞོན་ནུ་བྱེ་བས་མེ་ཏོག་བྱེ་བ་ལྟ། ཚུ་ཐོ་གཏམས་གྲངས་བསྡན་པས་ཕྱུར་བུར་གཏམས། མི་གྲངས་ཐག་དགེགས་དུད་སྤྲིན་དགེགས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བཅུ་དང། སྟོང། བྱེ་བ། དགེགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤ་མ་རྣམས་ནི་གྲངས་ཀ་བརྗོད་

བའི་མིང་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་བྱེད་སྒྲ་སྒྱུར་ཀྱང་རུང་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་སོང་གཅིས་རྟེས་སུ་བྱེད་སྒྲ་མི་སྲོང་ལ། སྲོན་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྱུར་ཀྱང་ཆོག་གོ།

དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་སུ། ལས་ཆོག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་ལས་ཆོག་རྟེས་མཐུན་པ་བཅས་གསུམ་ཕྱེས་ཏེ། བཀྲ་མངལ་ལྷན། ཅན། ཡོད། ཡིན། ཞེས་པ་སོགས་ལ་ལས་ཆོག་རྟེས་མཐུན་པར་བཏགས་པ་ནི་རྒྱ་ཡིག་གི་ཤན་ཐེབས་ཆེ་བའི་སྟོན་དུ་མངོན་ཏེ། རྒྱ་ཡིག་ཏུ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན་གྱི་དོན་དང་ལྷན་པའི་མིང་རྣམས་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་བྱས་ཀྱང། བོད་སྐད་ལ་ལས་ཆོག་གམ་བྱ་བའི་མིང་ཡིན་ན་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མེད་པས་རྟེས་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི་མིང་གི་དབྱེ་བ་ཆ་ཚང་ཞིག་མེད་པའི་ལན་པ་ལས། མིང་གི་ངོ་བོ་འགྲུར་ཚུལ་སོགས་གང་ཡང་མིན་ནོ། །

ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཡུག་རས་འདོན་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་འགྲུར་ཚུལ།

ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དག་ཁྱད་གཞི་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་འགྲུར་ཚུལ་ལ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ད་དུང་འགྲུར་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དགའ་བ། སྙན་པ། བྱམས་པ། མཚོར་བ། བདེ་བ། སྙིང་

རྗེ་བ། ཞུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པ་བསྟོན་དུ་
མེད་ཀྱང། དེ་དག་གི་མཐར་ཡང་བསྡུར་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཞིག་སྦྱར་
ན། མིང་དེའི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ཆེན་པོ། སྙན་པ་ཚུང་
བྱམས་པ་ཆེན་པོ། མཚར་ཆེ་བ། བདེ་བ་ཚུང་བ། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད། ཞུམ་པ་
ཆེ་རུ་སོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་པས། གྲངས་ཀྱི་མིང་ལས། བྱམས་དང་
སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་དང། བཏང་སྙོམས་རྣམས་ཏེ་ཆེན་པོར་བཅས། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར། བྱམས་པ་དང། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་བཅས་ནི་
ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། སྟོབ་མ་ལ་བྱམས་པ། ཕ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ། མི་
དགའ་བ་བྱུང། རེ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གྲངས་ཀྱི་
མིང་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། མིང་དེ་དག་གྲངས་ཀའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚེ་
ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ་ལས་བར་དུ་ཚོག་ཕྲད་གང་
ཡང་མི་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། དགའ་
བ་ཆེན་པོ། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་པ་རྣམས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་དང། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སོགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་སྟོན
པའི་སྒྲབས་སུ་མ་གཏོགས་རྒྱུན་དུ་མི་མཐོང་བས། སྟྲི་བཏང་དུ་ཁྱད་གཞི
དང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དུ་བཟུང་བས་ཚོག་ལ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི

མིང་ཀུན་བདོན་པའི་མིང་དུ་སྣྱར་པ་ཡང་མིང་དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་ཐུད་
གཞན་མ་སྣྱར་པར་རྒྱང་བ་སྤྱོར་སྲོལ་མེད་པས་རྟོགས་སླའོ། །

ཀུན་བདོན་པའི་མིང་ལས། ཚང་མ། ཐམས་ཅད། ཅི་ཡང། གང་
ཡང། ཡོད་ཚད། ཡོངས་རྫོགས། མ་ལུས་པ་སོགས་མིང་འགའ་ཞིག་ལ་ངོ
བོ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། ཀུན་བདོན་པའི་མིང་གི་བྱེད
ལས་ནི་ཁྱད་ཆོས་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དག་གི་སྟོན་ལ་སྣྱར་ནས་ཚོག
དང་དོན་གྱི་ནུས་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། སློབ་གྲྭའི་ཁོར་ཡུག་ཏ
ཅང་མཇོས། སློབ་གསོའི་ལས་དོན་ལ་ནམ་ཡང་བརྩོན་པ་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ
གང་ལ་སྣྱར་པའི་མིང་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་བསྟེད་པར་མ་ཟད། སྤྱོར
བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་བརྗོད་དོན་དེ་ཡང་རེ་གསལ་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱང། སྐབས
འགར་ཁྱད་ཆོས་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དང་མ་སྦྱོལ་ན་ཡང། མིང་རང
ངོས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ངོ་བོ་དང་འདས་བཟུང་གི
དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ཚང་མ་ཕེབས་སོང། ཁོས་ཡོད་ཚད་རྫོགས། ཡོངས
རྫོགས་གཞན་ལ་མ་སྟེར། གང་ཡང་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་འགྲུབ། ཅེས་པ
ལྟ་བུར་སྣྱར་པ་ནི་ཀུན་བདོན་པའི་མིང་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི་བརྗོད
གཞིའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ལ་དེ་དག་དང་དོན་མཚུངས་པའི་མིང་གཞན་དང
སྦྱོལ་ཚེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མངོན་པ། ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་ཕེབས་སོང། ཁོས

ཤེས་བྱ་ཡོད་ཚད་རྟོགས། དངོས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་གཞན་ལ་མ་སྟེར། བྱ་བ་གང་ཡང་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་འགྲུབ། ཅེས་པའི་ཚོག་གི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ཚད་མ། ཡོད་ཚད། ཡོངས་རྫོགས། གང་ཡང་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ནི་ཁོ་ཚོ་དང། ཤེས་བྱ། དངོས་པོ། བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་མིང་སྤ་ཕྱི་འི་བར་ལ་དོན་མཚུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཡོད་པས་ཤུག་འདོན་པའི་མིང་མིན་ལ། ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་ཡིན་ན་ཚོག་གྲོགས་གཞན་དང་མ་སྒྲེལ་བར་རང་རྒྱང་བས་དོན་ཆ་ཚང་ཞིག་སྟོན་མི་སྲིད་པས། ཚོག་གྲོགས་སྒྲ་མིན་དང་མིང་གང་དང་སྒྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་དང་མིང་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྲེད་པར་བྱེད་དོ། །

མདོར་བསྡུས་ན། མིང་གཅིག་ལ་བརྡ་སྦྱོར་གྱི་ནུས་པ་དུ་མ་ལྡན་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཉུང་ཞིང། སྒྲ་གཅིག་ལ་བསྟན་དོན་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་མིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པས། མིང་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་ངོ་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པར་མ་ངེས་ཤིང། དེ་དག་དབྱེ་བ་གང་དུ་བསྡུ་བ་ཡང་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བལྟས་ན། མིང་གི་ཐོག་མའི་དར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པཉྚ་རགས་ཅམ་རྟེས་སུ་དཔག་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ངོ་བོ་དུ་མར་འགྱུར་རུང་གི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་ཟིན་པའི་གོ་གནས་ཅི་འདྲ་ཡིན་པཉྚ་ཤེས་ཐུབ་བོ། །

རྒྱུར་མཚན།

1/20 གོང་མཚུངས(གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོ་རྣ་འགྲེལ) P7 P26

2/23/26/30/32/34/38/40 གོང་མཚུངས(ས་བཅ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ) བློགས་བམ་དང་པོ། P377 P381 P380 P381---382 P378 P390 P379 P387

3. 7/8/10/41 གོང་མཚུངས(ཀཱར་སི་ཏའི་སུམ་རྩགས་འགྲེལ་ཆེན)P214 P213—214 P212 P191

4. གོང་མཚུངས(བཏང་སྙོམ་ཉི་ཤུ་བདུན་པ་དང་བཏང་དག་ཟློ་གསལ་འཇུག་ངོགས)P12

5. གོང་མཚུངས(སུམ་རྩགས་སྐོར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པོ་འགའ་ཞིག་བསྒྲིགས)P64

6. གོང་མཚུངས(ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ) བར་མ། P213

9/25/27/31 གོང་མཚུངས(སྒྲ་སྐོ་མཆོན་ཆ)P7 P8 P7

10/11/16/39 ཀུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གི(ཚད་མ་རིགས་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་བ)P1991 P125 P128 P8

12/13/14/15/19 པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་

བསྟན་པའི(ཚད་མ་རིག་གཏེར)1988 P117 P122 P123 P10

17/18/37/21/22 གོང་མཚུངས(ཚད་མ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་བདམ་བསྒྲིགས) དང་པོ། P220 P231 P244 P231 P241

24. པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི(གཡུ་ཐོག་དགོངས་རྒྱན) P13

28/29 གོང་མཚུངས(བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས) P207

33. གོང་མཚུངས(བརྡ་སྦྱོང་གསལ་བྱེད་བཀའ་སྒྲོན)P14

35/36 པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི(ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དཀའ་སྟོན) P165 P171

42. ཀན་སུཏྲ་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི(བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོང་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས) 1990 P29

སྐབས་ལྔ་པ།

ཚོགས་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་བཏང་སྙོམ་པ་དབྱངས་ཅན་གྱི་མདོ་ལས། རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན་དེ་ཚོགས་གོ། རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ནི་མིང་དོ། །ཞེས་དང། མདོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། བསྟན་བཅོས་ལ་ནི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ། །སྲུབ་དང་ཏིང་གི་མཐའ་ཅན་ཚོགས། །ཅེས་སོགས་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བཏང་སྙོམ་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་གི་རྗེས་བཟློས་ཏེ། བོད་སྐད་ཀྱི་བཏང་སྙོམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱ་མ་དག་ན། མིང་དང་མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱེ་བའི་ཐོག་བོད་སྐད་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང། གཉིས་དང་མང་བའི་ཚོགས་ཐད་དང། བོད་པའི་སྒྲ་སོགས་སྦྱར་པ་ནི་ཚོགས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ཅིང། ༡ཚོགས་དང་ཚོགས་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དང། ཉི་མའི་འོད་བཅུ། བའི་ཞིང་སྐྱེད་པའི་རྫ་ཐང་ལྟ་བུ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ནས་འཆད་ཉན་སྟེལ་གྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ཡིག་སྦྱོང་མཁན་ཐལ་ཆེར་བོད་སྐད་ཀྱི་བཏང་སྙོམ་པའི་རྣམ་བཞག་ཆ་ཚང་བ་ནི་བཏང་སྐད་ཀྱི་གོམས་ལུགས་དང། ཐོས་པ་མང་དུ་བཅལ་པའི་ཉམས་ལྡོང་གི་སྟེང་ནས་རིམ་གྱིས་གོ་བ་ཕེ་

ཡོང་སྟམ་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལ་གཏུག་པ་དང། ལོ་ཐ་དང་མི་རིགས་གཞན་ལ་བོད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་འགག་དོན་ནི། ང་ཕན་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་གི་རྩམ་བཞག་གཙང་སིང་བ་ཞིག་མེད་པ་དེ་ཡིན་ཙ་ན། འདིར་སློབ་དཔོན་དམ་པ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་ཉེ་མའི་ཟེར་གྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་པཎྜི་ཏུང་ཟད་ཕྱེ་བའི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། རང་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་རྩམས་ལ་ཐུང་ཟད་རེ་ཙེ་ཕན་སྟམ་པའི་ཀུན་སློང་དག་པས་ཚོག་གི་རྩམ་བཞག་ཐུང་ཙམ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །

དང་པོ། མིང་གི་ཚོགས་པ་བཤད་པ།

མིང་གི་ཚོགས་པ་ནི་མིང་དང་ཚིག་གི་བར་མཚམས་སུ་གནས་པའི་སྒྲའི་སྤྱོར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང། དེ་ལ་རྩམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་སྤྱོར་མི་སྤྱོར་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོད་པའི་གཞུང་སྡེ་ལས་ཕལ་ཆེ་བར་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གསལ་བར་མ་ཕྱེས་པར་དེ་གཉིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ངེས་སྒོལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པར་བརྗེན། སྐབས་འགར་མིང་དང་ཚིག་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་དབྱེ་དཀའ་བ་བྱུང་བ་ནི། མིང་དང་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང། མིང་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མ་ཐུབ་པའི་གནད་ལ་གཏན་པའི་ཕྱིར་གྱིས། འདིར་ཚིག་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོང་

ཕྱིར་ཐོག་མར་མིང་གི་ཚོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཅིག་གསར་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་། །

༧མིང་གི་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

མིང་གི་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མིང་དུ་མ་འདུས་ཤིང་ཆོག་གི་ཆ་ཤས་བྱེད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། མིང་དུ་མ་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པ་ལ་ཆོག་དང་ཆོག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མིང་གི་ཚོགས་པ་ལ་ཆོག་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་དངོས་མིན་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་སྒྲུར་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་བྱེད་པས་མིང་ལས་མ་འདས་པ། དཔེར་ན། འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ནི་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལས། འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ཞེས་པ་དང། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རེ་རེ་ནས་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་རིལ་བོ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་འགྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་མིང་དང་ཕྱད་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། འདིར་ཕྱད་ཀྱི་སྒྲུར་གཞིར་གྱུར་པས་མིང་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ཡང་མིང་རྫུང་བ་མ་ཡིན་པར་མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་གྱི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང། སྒྲ་སྐོ་མཚོན་ཆ་དང་ཚོགས་

གསུམ་གསལ་བ་སོགས་ལས་བསྟན་པའི་མིང་གི་ཚོགས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་རྒྱུ་དང། ངོ་བོ་དང། ལྡང་ཚད་དང། ངེས་པའི་ཚིག་དང། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཅས་ཀྱི་སྒྲྀ་ལ་བྱ་བས་མིང་གི་རྣམ་བཞག་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ལ། མིང་གི་ཚོགས་པ་ནི་ མིང་རྒྱང་འདུས་ལས་ལྷག་པའི་བཟློད་བྱའི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲའི་སྒྲོ་ར་བ་ཞིག་ལ་བྱ་ཞིང། དེའི་བསྡུས་མིང་ལ་མིང་ཚོགས་ཞེས་ཀྱང་རྒྱང་མོད། མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་བསྡུས་སུ་མེད་པས། མིང་གི་ཚོས་གཅིག་པ་དང་མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ལ། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཐོག་མར་དེས་དགོས་པས། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་ཅེས་པ་ནི། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཚིག་ཐད་སྒྲ་མིན་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་མཐར་བྱ་བའི་མིང་ངམ་དེའི་དོད་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་སྒྲ་ཞིང། པ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་བསྟན་བྱ་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་དགོས་ཕྱིར། སེ་ཏུ་པཏ་ཆེན་ལྟར། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང། གཉིས་དང་མང་བའི་ཚིག་ཐད་དང། བོད་པའི་སྒྲ་སོགས་སྒྲ་པ་རྣམས་ནི་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཟུང་ན་ མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་གི་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། རྣམ་དབྱེ་

དང་ཚོག་ལྡན་སྦྱར་བའི་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་ཚད་ཚོག་མ་ཡིན་པ་སེ་ཏུ་བཏ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་མིང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་སྐོ་མཚོན་ཆའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཚོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མིང་འདུས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྟེ་ལྟར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་ན་མིང་གཉིས་སམ། མང་པོ་འདུས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཚོག་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཀ་བ་རིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཀ་བའི་ཁྱད་པར་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་རིང་པོ་འདི་ནི་དཀར་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཚོག་ཅེས་བྱའོ། །ཚོག་རྣམས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོག་གི་ལྡན་པོ། །ཟླ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལའང་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པ་ཅིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲའི་དབང་གིས། བོད་ཀྱི་བཅུ་སྒྲོད་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། སྒྲ་ཚད་ཀྱི་གཞུང་སོགས་སུ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང། དེའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཚོག་ཅེས་པའི་ཚོག་གི་མཚན་གཞི། བྱམ་པ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་དང། བྱམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། སྤ་མ་ནི་བཅུ་སྒྲོད་སྒྲིའི་ལུགས་ལ་ཚོག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང། ཕྱི་མ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་རྟོགས་པས་མིང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ཟླ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པའི་ལེགས་བཤད་རྟགས་དུ་བྱུང་བའོ། །

མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་གཞན་དུ་མིང་གི་ཚོགས་པ་ལ་ཐུན་མིན་གྱི་

ཁྱད་ཆོས་ཤེག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། ལུང་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྩ་བར། ལས་བྱ་བློང་བྱ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང། འབྱེད་སྤྱད་བསྟན་དང་བདག་པོ་དང། །དགག་སྒྲུབ་རྒྱན་དང་དུས་ལའང་འཇུག །ཅེས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་བར། ངོ་མཚར་འཕྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ཏུ། །ཚངས་པ་དང། ཡིད་བཞིན་དོར་བུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། མིང་ཕྱི་མ་ལོངས་སྤྱོད་དང། ནུས་མཐུ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འབྱེལ་བ་སྟོན་པ་ཡོད་ན་མིང་སྔ་མར་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་གི་སོགས་སྔ་ལས་གང་འོས་འཇུག་སྟེ། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་དང། ཞེས་དང། ཤང་པ། བུམ་པ། དམར་པོ། ལྷུན་པོ། ཟེགས་མ། ཚད་མ། མཚན་མོ། ངོ་ལ་མོ་ལྟ་བུ་མིང་གི་ཚ་ཤས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བཀྲལ་པ་ལྟར། ཆོག་གི་མཐར་པ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ཤས་སྒྱར་དུ་མི་རུང་བས་མིང་གི་ཆོགས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱི་མཐར་པའམ་བ་སོགས་ཀྱི་གང་རུང་ཞིག་སྒྱར་དགོས། འདིར་ཕལ་ཆེར་ཟེར་དོན་ནི། ཁང་བའི་གླུ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་མོའི་གསུང་འབུམ། ཀྱེ་དགེ་རྒྱ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་པ་དང་བའི་རྒྱན་མ་སྒྱར་ཀྱང་མིང་གི་ཆོགས་པ་ལས་མ་འདས་པས། རྣམས་འཇུག་ཏུ་འབྱེལ་སྒྲ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང། མིང་མཐའི་པ་བ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་ལ་གནད་ཆེ་སྟེ། མིང་དང་མིང་གི་ཆོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང། དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བཟུང་ངོ། དེའི་དོན་དགེར་མཚོན་ན། བུ་མོ་མཇོས་ཤིང་ལྟ་ན་

སྤྱན་པ། སློབ་མ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་བོས་དགུ་མནའ་བཞེས་པ། རྒྱ་མཚོ་ཅ་ཅང་ཟབ་པ། ཡུན་རིང་དུ་འབད་པའི་འབྲས་བུ། མཁས་རྒྱས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན། ཀུན་རིགས་ཀྱི་བུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཐར་བྱ་ཚོག་གམ་དེའི་དོན་མཚུངས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའམ། གོ་སོགས་རྟོགས་ཚིག་སྒྲར་ན་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བུ་མོ་མཇོས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྱན་པ་ཡིན། སློབ་མ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའོ། ། རྒྱལ་བོས་དགུ་མནའ་བཞེས། རྒྱ་མཚོ་ཅ་ཅང་ཟབ། ཡུན་རིང་དུ་འབད་པའི་འབྲས་བུ་རེད། མཁས་རྒྱས་ཞི་ཞིང་དུལ་བའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟང་། ཀུན་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཅིགཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་ཚིག་དངོས་ཡིན་ཡང་དེའི་མཐར་པ་དང་བ་སོགས་སྒྲ་ན་མིང་གི་ཚོགས་པར་འགྱུར་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྒྱོར་བ་གང་རུང་གི་མཐར་པ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་ཞིག་སྒྲ་པས་ནི་སྒྲ་དེ་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་ཞིག་གི་ཆ་ཤས་བྱེད་པའི་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ད་དུང་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། མིང་དང་ཚིག་ཐུང་འདུས་པ་མིང་གི་ཚོགས་པར་འགྲོ་མིན་གྱི་གནད་དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། གོང་བསྟན་གྱི་སྒྲའི་སྒྱོར་བ་འདི་རིགས་ལ་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་བྱས་པ་ལྟར། མིང་གི་ཚོགས་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ཞིག་དགོས་པས།

རྒྱལ་པོ་འདི། སྨོན་མའི། དཔོན་ཆེན་དེ་ཡིས། འདི་ནི། རྗེ་ལྷ་རྗེ་སྟེད། གང་ལྷར་ཡང། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་མིང་དང་ཚོག་ཕྲད་འདྲས་པཱཏ། ཕྲད་འདྲས་མ་གང་ཡིན་ཡང་མིང་གི་ཚོགས་པ་མིན་ཡང་དེ་དག་དང་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཚོག་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་མི་རྟོག་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དོན་ལྡན་གྱི་ཚོག་ཕྲད་དང་མིང་གཅིག་གམ་དུ་མ་ལྷན་དུ་འདྲས་ཚེ་དེ་ཡང་མིང་གི་ཚན་ཏུ་སོང་བའི་དབང་གིས་དེ་དག་མིང་གི་ཚོགས་པར་རྟོག་སྟེ། འདི་དང་ཁོ་རང། གང་ལ་འགྲོ་བ། སྲུ་ཡིས་སྟེར་པ། ཡང་ཡང་བཤད་པ། དེ་ཡི་ལས་ཀ་ལྷ་བུའོ། །

༢མིང་གི་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

མིང་དང་མིང་འདྲས་པ་ཅམ་གྱིས་མིང་གི་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་དུ་མ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་སྒྲོ་ཅུ་ལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུར་ཞིང་ཚོག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྲུབ་པ་ལ། དཀའ་ཐུབ་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཟེར་ཞིང། དེ་ལ་མིང་རྒྱང་འདྲས་ལས་ལྷག་པའི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཁོངས་ལས་མི་འདའ་དོ། །དེ་ལ་གྲུབ་ལུགས་ལྟར་ཕྱེ་ན། སྒྲོ་བཏང་བ་དང། དམིགས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་གཤམ་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

མིང་གི་ཚོགས་པ་སྤྱི་བཏང་བ།

འདྲ་མཉམ་མིང་ཚོགས། ངོ་བོ་འདྲ་བའི་མིང་གཉིས་སམ་དུ་མ་ཚོག་ཕྲད་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བའམ། ཚོག་ཕྲད་མེད་ཀྱང་མཉམ་དུ་འདུས་ནས་བརྗོད་བྱ་གཅོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་དོ་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་ཚོག་གི་ཚ་ཀས་བྱེད་པའི་སྒྲའི་སྤྱོ་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱང་ཏོད་མ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་ཏོད་མ་ནི་རྒའི་འབྱང་ཡུལ་དང་། རྒནོ་ཏོད་མའི་བྱང་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བརྟེན་འབྱང་དང་གཅོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་སྟོན་པར་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་མིང་གཉིས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ཅམ་རེད། འདིར་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ནི། མཉམ་དུ་འདུ་བྱའི་མིང་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་པའམ་ཉེ་མཚུངས་ཡིན་དགོས། དཔེར་ན། ལུས་ངག་ཡིད་ཅེས་པ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པས་ངོ་བོ་མཐུན་པ་དང་། དགེ་ཏན་དང་ང་ཞེས་པ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པ་དང་ངེས་བཟང་གི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་འདྲ་བས་ཉེ་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །

ཀ ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན། རྒྱོར་ལུགས་ཝར་དཏུལ་ཟངས་ལྷུགས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་། རྒ་དང་བོང་བུ། ཤཱལམ་ཞོ། ཕ་དང་བུ། སྒྲོལ་མཱལམ་མཆོ་མོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མིང་སོ་སོའི་བར་མཚམས་

སྷ་དང་སྷ་དང་གམ་སོགས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐད་མ་གཏོགས་ཚོག་ཐད་གཞན་མི་སྟོར་རོ། །

ཁ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན། འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པ། ས্কན་ཞིང་འཇེབས་པ། ཆེ་འབྲིང་ཆུང་བ། ལྷོ་སེར་དཀར་དམར། མངར་མོའམ་སྐྱུར་བོ། ཟུར་གསུམ་དང་གླ་བཞི། ལྟ་བུ་འབྱེད་སྒྲ་དང་ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་ཀྱི་སྒྲས་མཚམས་སྦྱར་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ། །

ག ཏྲ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན། འཆད་ཅོད་ཅོམ་པ། བཏགས་ཅིང་དགྱེད་པ། འཕྲུངས་ཤིང་རྩེ་བ། འགྲོ་བའམ་འདུག་པ། བསྲེག་གཅོད་གཏོར་བ། ཉན་ཞིང་འཕྲི་བ། བཤད་པ་དང་སྨྲས་པ། ལྟ་བུ་ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་དང་འབྱེད་སྒྲ་སྟོར་རོ། །

ད། གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན། བརྒྱ་ཕྲྀང་ཁྲི་འབུམ། ལྷ་ཆུག་བདུན་བརྒྱད། གཅིག་དང་ལྷ། ཆུག་པ་དང་བརྒྱད་པ། དགུ་འམ་བཅོ་ལྔ། ཕྲྀང་ངམ་ས་ཡ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་རིགས་ལ་འབྱེད་པའི་དོན་ལ་སྟོར་བའི་ཚོག་ཐད་མ་གཏོགས་གཞན་སྟོར་མི་རྒྱང་རོ། །

ཅ། ངེས་བརྟུད་གི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན། ཁྲོད་དང་ད། ཁོའམ་ཁྲོད། ཁོ་རང་དང་མོར་གཁྲོད་ཚོ་དང་ད། ངེད་ཅག་དང་ཁྱེད་རྣམས།

ལྟ་བུར་འབྱེད་སྒྲ་བར་དུ་སྒྲོར་རོ། །

ཆ། ངེས་བཟང་དང་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ། ཁ
དེར་ན། ཁྱོད་དང་སྲིང་མོ། དེ་དང་བུམ་པ། ཐུ་མོ་དང་ཁོ་རང། འདི་དང
ལས་དོན། ཁྱེད་དམ་སྨོན་མ། བུ་མོའམ་རང་གལ་ལྟ་བུར་ཡང་འབྱེད་སྒྲ་སྒྲོར་རོ། །

ཇ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན། ཡིན་ནམ
མིན། ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ། འགྲེག་གམ་མི་འགྲེག་པ། འཐད
དམ་མི་འཐད་པ། ལྟ་བུའོ། །མིང་གི་ཚོགས་པ་འདིའི་ནང་གསེས་གང་ཡིན
ཡང་ཚོག་ལྡན་སྒྲོར་མི་སྒྲོར་ཅི་རིགས་སྣང་ཞིང། ཆ་ཤས་སྤྱི་འི་གོ་རིམ
སྒྲོར་ལུགས་ཐུན་མོང་གི་གོམས་སྦྱོལ་དང་བསྟུན་པ་ཤས་ཆེ་ཡང། མིང་སྤ
ཕྱི་འི་གོ་རིམ་ལྟོག་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མི་འབྱུང་རོ། །

གཞི་ཚོས་མིང་ཚོགས། མིང་གང་ཞིག་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་དངོས
པོ་དེ་ཁྱད་ཚོས་ཤིག་གི་སྒྲ་དང་གཞིར་བཟང་ནས་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ན
གཞི་ཚོས་མིང་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཏང་མོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ།
ཤིང་ནི་ཁྱད་ཚོས་ཏང་མོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང། ཏང་མོ
ཞེས་པ་ཁྱད་གཞི་ཤིང་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང
ཁྱད་གཞི་དང། ཏང་མོ་དེའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཡིན
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་སྟོན་དང། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི

མིང་རྟེས་སུ་སྦྱར་བའི་བར་མཚ�་སུ་འབྲེལ་སྒྲས་སྦྱོར་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་དཀར་པོ། མི་ཡོན་ཏན་ཅན། རི་མཐོན་པོ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ཆོག་སྟན་ཞིང་འཇེས་པ། འགྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། མིག་དགྱེས་རིང་ཞིང་ཕ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་ཚིག་སྦྱོར་དུ་སྟེལ་བའི་ཚེ། མིང་གཅིག་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པས། སྦྱོར་རིམ་ལྟོག་ནས་འབྲེལ་སྒྲས་སྦྱོར་ན་དོན་ལ་ཁྱད་པར་འབྱུང་སྟེ། ཚིག་སྟན་ཞིང་འཇེས་པས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ཚིག་སྟན་ཞིང་འཇེས་པ་ཞེས་པས། ཚིག་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བཏོན་པ་དང་། སྟན་ཞིང་འཇེས་པའི་ཚིག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཞེས་པར་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟར་ཀྱི་ཚིག་གཙོ་བཏོན་པས། སྟན་ཞིང་འཇེས་པའི་ཚིག་ཅེས་པ་གཞན་བསལ་མིང་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་གོང་གི་གཞི་ཆོས་མཉམ་འདུས་ཀྱི་མིང་དག་གི་འཇུ་ས་དང་མི་འཇུ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་གཉིས་ཀས་ཚིག་གི་ཚ་ཤས་བྱེད་པ་འཇུ་ཡང་། འདུས་མིང་ལ་ཚིག་སྟ་བསྡུས་ཤིང་མིང་མཐར་པ་བ་སོགས་མེད་པ་དང་། འདི་ནི་དེ་ལས་ལྟོག་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

གཟན་བསལ་མིང་ཚོགས། མིང་དག་གི་བར་མཚམས་སུ་འབྲེལ་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་ལྟན་དུ་ཚོགས་པ་ལ། སྔ་མ་འབྲེལ་གཞིའི་དབང་གིས་ཕྱི་མ་འབྲེལ་

ཆོས་དེ་གཞན་ལས་འོག་སུ་བསལ་ཏེ། དེ་ལ་དབང་བཞམ་དེའི་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞེག་སྟེ། བལྟ་བྱའི་དགེ་ཚ། བཀྲས་པའི་རྒྱ་ནོར། དགྱུད་པའི་འབྲས་བུ། ཤེང་གི་ཡལ་གཁོད་ཀྱི་ན་བཟའ། མཇོས་པའི་ཞལ་རིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཀ ལྷ་མ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཕྱི་མ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཚོགས་པ། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ། རྟོ་ངར་ཆེ་བའི་རལ་གྲི། གཏིང་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚོ། དཔའ་བའི་ཉམས། སྣྲན་པའི་གླུ་དབྱངས། ལྟ་བུའོ། །

ཁ ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཚོགས་པ། བཅོན་པོའི་རྒྱལ་རབས། ནགས་ཀྱི་ཤ་མོ། རྒྱལ་པོའི་དཀོར་མཛོད། མི་དམངས་ཀྱི་འགན་དབང། མཁར་གྱི་གདུང་རྒྱུད། ལྟ་བུའོ། །

ག ལྷ་མ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་ཕྱི་མ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཚོགས་པ། ཞིབ་འཇུག་གི་ཐབས་ལམ། བྱིས་པའི་ཡི་གེ་བཀྲིགས་པའི་ཁང་པ། བཞེངས་པའི་འབག་སྐུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཚོག་སྟོ་བསྟུས་ཀྱང་དོན་ཕལ་ཆེར་མི་འགྱུར་བ། བྱིས་རིས། བསགས་ནོར། བཀྲིགས་ཁང། བཞེངས་སྐུ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་འདྲས་མ་ལས་མིང་གི་ཚོགས་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང། བྱོས་པའི་དགོ་ལ་བྱོས་དགྱ། བསད་པའི་ངོ་བོང་ལ་བསད་བོང་ཞེས་བསྟུ་སྟོལ་མེད་པས་བརྡའི་གོམས་ལུགས་དང་བསྟུན་དགོས།

ང། སྤ་མ་ངས་བཟུང་དང་ཕྱི་མ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཚོགས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་པར། ངའི་དགེ་བྱོགས། ཁོ་མོའི་ལན་བྱ། དེ་ཡི་འབྲས་བུ། ངེད་ཅག་གི་འདུན་མ། བདག་གི་བསགས་ནོར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། སྟེ་ཚན་འདིར་གཏོགས་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་མཚམས་སུ་འབྱེལ་སྒྲ་ངེས་པར་སྒྲུར་དགོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། བཏགས་ཟློད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་འབྱེལ་གཞི་དང་འབྱེལ་ཚོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ཡོད་པ་དེས། མིང་གི་ཚོགས་པ་གཞན་དང་མི་ནོར་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཐུབ་པར་མ་ཟད། བྱ་བའི་མིང་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཡང་མས་མཐར་མ་སྒྲུར་ན་མིང་སྤ་ཕྱི་བར་མཚམས་སུ་འབྱེལ་སྒྲ་སྒྲུར་པ་རྣམས་ཚོག་མིན་འདང་རྟོགས་ཐུབ་བོ། །

བྱ་སྒྲུབ་མིང་ཚོགས། ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྱེལ་མ་འབྱེལ་ཅི་ཡང་རུང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟེ། བྱ་བ་དང་འབྱེལ་བའི་མིང་དུ་མ་འདུས་ཤིང་ཚོག་གི་ཆ་ཤས་བྱེད་པའི་བག་སྟོར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་སྒྲུབ་མིང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་ཞིང། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཀ བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་ཚོགས་པ། དཔའ་བོས་བསད་པ། སྐྱག་གིས་ངར་སྐད་སྒྲོག་པ། ཟ་བྱས་སྒྲོ་གྱར་ཕུབ་པ། སློབ་མས་དཔེ་ཆ་བློག་པ། ཀུན་དགས་ཡོན་ཏན་སྒྲུངས་པ། ཚང་མས་འདེམ་སྐོ་བྱེད་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ། བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་ཚོགས་པ། ཆར་གྱིས་སྦད་པ། ནོར་གྱིས་ཚོམ་པ། གསེར་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྲབ་ཀྱིས་དཀྱུས་པ། ཤུང་ལག་ཐག་པས་བསྡམས་པ། ཉ་ཤ་ཆབ་ཀྱིས་འཁང་བ། མིག་གིས་ལྟ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཙུ་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་བྱ་བ་ཚོགས་པ། བདེན་པས་སྟོང་བ། གོ་གནས་ཀྱིས་མཐོ་བ། འདོམ་གང་གིས་རིང་བ། སྒྲག་པས་སྒོད་བརྒྱབ་པ། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱུག་པ། རིམ་གྱིས་ཤེས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བྱ་དངོས་སྟོན་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲའི་སྟོར་བའི་ཆ་ནས་རིགས་མཐུན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ང། ཡུལ་དང་བྱ་བ་ཚོགས་པ། ཏ་རྒྱུ་པ། མགོ་འཐོམས་པ། ཐུ་མ་ཞེས་པ། ཏག་ཆར་བརྟོལ་བ། གང་རས་རི་ལས་ཚུ་བཞུར་པ། ཏ་ལས་ལྟུང་བ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ། གཟི་བྱིན་འབར་བ། མི་མང་པོ་ཚོགས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་བྱ་སྒྲུབ་མིང་ཚོགས་ཀྱི་མཐར་པ་དང་བ་གཉིས་ཀྱི་གང་རུང་ཞིག་མ་སྒྲར་ན། ཚོག་མཐའི་བྱ་བའི་མིང་གི་དབང་གིས་ཚོག་རྟལ་མར་འགྱུར་སྟབས། མིང་དག་གི་བར་མཚམས་སུ་བྱེད་སྒྲ་དངོས་སུ་སྒྲར་ཡོད་ཚེ། མིང་མཐར་པ་དང་བ་སྒྲར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཚོག་དང་མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ། །

དོན་མཚུངས་མིང་ཚོགས། མིང་དུ་མ་ཚོག་ལྡན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་བསྟན་བྱའི་དོན་གཅིག་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་དོན་མཚུངས་

མིང་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། གནས་མཚོག་ལྷ་ས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། སྤྱི་བཏང་
དུ་གནས་མཚོག་དང་ལྷ་ས་ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་ཀར་རང་སྣོལ་གྱི་བརྗོད་
དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པས་རང་ལྟོག་ཐ་དད་ཡིན་མོད། སྣོབས་འདིར་བརྗོད་
རིམ་གྱིས། གནས་མཚོག་ཅེས་པ་ལྷ་ས་ཡིན་པར་གོ་བ་དང། ལྷ་ས་ཞེས་
པའང་གནས་མཚོག་རང་ཡིན་པས་དོན་མཚུངས་མིང་ཚོགས་ཞེས་བཏགས་
པ། དཔེར་ན། དགེ་རྒན་དགེ་དབང། ང་ཚོ་ཚང་མ། རྒྱལ་མོ་ཁི་མ་ལོད། བོད་
རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྣམ་པོ། དེད་དཔོན་ནོར་བཟང། དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་དགུན་
དུས་ཚོགས་བཞི། གྲོགས་པོ་སྣོལ་བཟང། བུ་མོ་ཀུ་མོ། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད།
ཅེས་པ་ལྷ་བུས་མཚོན་ཏེ། བོད་སྐད་ལ་ལས་རིགས་དང་ཐོབ་ཐང་གི་མིང་
རྣམས་མིའི་མིང་གི་ཐོག་མར་སྤྱི་ཡང། ད་ལྟ་རྒྱ་ཡིག་གི་ཁྱད་ཕེས་པའི་
དབང་གིས། ཟླ་བཟང་སྐུ་ཞབས། རྒྱ་མཚོ་བཟོ་བ། ཞེས་པ་ལྷ་བུར་བརྗོད་པ་
ནི་འཐུལ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་ཡང། ཀུན་གཟིགས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཅུ
གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན། སྨྲིགས་དུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་ཞབས།
ཀུན་གཟིགས་མ་ཏྲ་པཏྲ་ཏ་རྗེ་ཞྭ་དམར་པ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་
དཔལ་བཟང་པོ། (ཏྲི་ཚ་དགོན་པའི་གཙན་རབས་ལས) ཞེས་པ་ལྷ་བུ་ཡང
མིང་གི་ཚོགས་པ་དུ་མ་འདུས་ནས་དོན་གྱིས་གནས་སྣོབས་གཅིག་ཉིད
གསལ་བར་བྱེད་པས་འདི་ཡང་དོན་མཚུངས་མིང་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །

བགྲང་གྲངས་མིང་ཚོགས། བགྲང་བྱ་གང་ཞིག་ལ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ཞིག་སྒྲུར་བའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟེ། སྐྱེ་གནས་བཞི་ཀ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གནས་ཞེས་པ་ནི་བགྲང་བྱའི་གཞི་དང། བཞི་ནི་བགྲང་བྱེད་གྲངས་ཀ་དང། ཀ་ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཏེ། མཁན་སློབ་ཚོས་གསུམ། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། ལྟ་བུ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་མིང་འདྲས་མ་རྣམས་ཀྱང་མིང་གི་ཚོགས་པར་འགྱུར་འགྱོ། དེ་བས་མིང་མཐར་པ་བ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་པ་དང། བགྲང་བྱའི་རྣམ་གྲངས་མ་ངེས་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང། མཐའ་རྒྱུན་མེད་པ་རྣམ་གྲངས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མིང་འདྲས་མ་ཡིན་པས་ངེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ། ། དཔེར་ན། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་བོ། ཐེངས་གསུམ་པ། རྒྱ་མ་གང་བོ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁྱེད་གཅིག་པུ། རྒྱད་སྟེ་བཞི་གཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅོ་ལྔ་བ། འདི་བཞི་བོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་གསལ་མིང་ཚོགས། བརྗོད་གཞིའི་དངོས་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་གསལ་བ་སྒྲུར་བའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་དགེ་རྒན་ཡིན་པ། ཞེས་པར་ཁོང་ནི་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་བརྗོད་གཞི་དང། དགེ་རྒན་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་གཞི་དེ་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་

ཕྱི་ར་གཞི་གསལ་མིང་ཚོགས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཞི་ཅུ་གྱུབ་པས་བརྗོད་གཞི་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་སམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་གསལ་བ་ཞེས་རྗེར་རོ། །དེའི་དོན་དཔེར་བརྗོད་ན། ང་བོད་རིགས་ཡིན་པ། བཟོ་བ་ཡིན་པ། དཔེ་ཚ་མེད་པ། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ། སྒྲུབ་ཆུས་པ། ཉན་འོས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ང་བོད་རིགས་ཡིན་པ་ཁོས་མ་ཤེས། ཞེས་པའི་ཚོག་འདི་ལས། ང་བོད་རིགས་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཚོག་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར་པས་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ང་བོད་རིགས་ཡིན། ཞེས་པའི་མཐར་རྒྱན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བསྟན་དོན་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་ཚོག་དངོས་ཡིན་ལ། ང་བོད་རིགས་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མིང་མཐར་རྫོགས་ཚོག་སྦྱར་པས་ཀྱང་ཚོག་ཏུ་གྱུར་བོ། །

ཁ་སྐོང་མིང་ཚོགས། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་སྤྱ་ཕྱི་འབར་མཚ�་སུ་ལྟག་བཅས་དང་ཅིང་ཞིང་ཤེར་གསུམ་གྱི་སྒྲ་གང་རུང་གིས་མཚ�་སྦྱར་ཏེ། མིང་སྤྱ་མའི་བསྟན་བྱའི་ལྟག་ཆད་དེ་ཕྱི་མས་སྐོང་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟེ། བཅད་དེ་ཆད་པ། ཞེས་པས་བཅད་པའི་རྟེས་འབྲས་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ། ཆད་པ་ཞེས་པས་བསྐར་ཏེ་བཅད་ནས་ཆད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། མིང་ཕྱི་མ་དེ་མ་སྦྱར་ན་སྤ་མ་ལ་ལྟག་བཅས་

ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བའི་དབང་གིས་བརྗོད་དོན་ལྟར་ཚད་དུ་ལུས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་རྣམ་ལས་འབར་བ། བསླབས་ནས་ཤེས་པ། བཀག་ཅིང་ལོག་པ། མིག་ཕྱེ་ཞིང་བལྟས་པ། ཆོར་བཅལ་ནས་རྟེད་པ། བརྩམས་ཤིང་འཚད་པ། ལག་པ་བསྟལ་ལ་ཟས་ཟ་བ། ཉར་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་སོང་བ། ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་གྱི་ཚབ་ཏུ་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་ཡང་ཚོག་ལ། འདྲ་མཉམ་མིང་ཚིགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རྟོང་ངོ། །

ལས་ཡུལ་མིང་ཚིགས། བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་གཞི་སོགས་ལ་ལས་སམ་ཚོས་ཤིག་བྱས་གྱུར་གང་རྟོང་སྟོན་པ། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་སྒྱུར་བའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེར་དབྱེ་ན།

ཀ ལས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ཚོགས། ཐབ་ཏུ་མེ་བཏང་བ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སྟོང་བོ་བཙུགས་པ། གནས་གཞན་ལ་སོང་བ། ས་ཞིང་དུ་ས་བོན་བཏབ་པ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཚོང་ལས་གཉེར་བ། ནམ་མཁའ་རྩ་ཤོག་བྱ་སྒྲུར་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ། དགོས་ཆེད་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ཚོགས། རྒྱན་དུ་གསེར་བརྡུང་བ། ལྟོ་རྒྱབ་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ། ཡིག་སྒྲུང་དུ་ལོ་ཐུ་སྐོབ་པ། དགྲ་འགོག་ཏུ་སོང་བ། སྐྱོ་སངས་ལ་ཕེབས་པ། རྟ་ལ་ཆས་སྟེང་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཏེན་གནས་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ཚོགས། ནམ་མཁའ་རྩ་འཛའ་ཚོན་

བཀྲ་བ། ལྷོ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་པ། ཐུ་མར་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ། ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ། ང་ལ་སྨོར་མོ་མེད་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ང། དེ་ཉིད་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ཚོགས། དམར་པོར་གྱུར་པ། རྟེ་བཟང་ལ་སོང་བ། བཟང་བར་རེ་བ། རྒྱས་སུ་བཅུག་པ། ཆེན་པོར་རྟོམ་པ། མཁས་པར་བརྩས་པ། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཤིང་ལ་བྱས་པ། ལྟ་བུའོ། །

ཅ། ཚེ་སྐབས་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ཚོགས། ཚེས་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ། ཉིན་གཅིག་ལ་ངལ་ཙོ་ལ་བྱས་པ། དུས་རྒྱུན་དུ་དགེ་ཚ་བལྟ་བ། ཉི་ཤར་དུ་སྨོན་གྱ་འཚོགས་པ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཚོགས་བསགས་པ། ལྟ་བུ་སྟེ། ལ་དོན་རྣམ་པ་ལྔ་བོ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཚོག་ཡིན་ཡང། དེ་དག་ཚོག་གཞན་ཞིག་གི་ཚ་ཤས་སུ་སྦྱར་ཚེ་མིང་མཐར་པ་དང་བ་སྦྱར་དགོས་ཤིང། དེ་སྦྱར་པས་ཚོག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ཞིག་ནས་མིང་གི་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་གོང་གསལ་བཤད་བཟློད་དག་གིས་མཚོན་ཞིང། ནམ་མཁར་འཛའ་ཚོན་བཀྲ། ཞེས་པའི་ཚོག་འདི་ཚོག་གཞན་ཞིག་གི་ཚ་ཤས་བྱེད་པ་ལ་མིང་མཐར་བ་སྒྲ་མ་སྦྱར་པར་ཐང་སྦྱར་མི་བཏུབ་པས། མིང་མཐའི་རྒྱུན་རྣམས་ནི་མིང་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚོག་ཅིག་ཚོག་གཞན་ཞིག་གི་ཚ་ཤས་སུ་འཛུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་པ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོ་སྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

མིང་གི་ཚོགས་པ་དམིགས་བསལ་བ།

མིང་གི་ཚོགས་པ་དམིགས་བསལ་བ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དགོས་མཚོ་ལྟར་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུར་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སྤར་ནས་གོམས་པ་གཏིང་ཚུགས་ཤིང། ཆ་ཤས་སྤ་ཕྱིའི་ཚགས་དམ་པ། མིང་གི་ཚོགས་པ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཆོག་ཏུས་འབྱིན་པའི་མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲའི་སྒྲོར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། 'དེའི་དབྱེ་བ་གཤམ་གསལ་ལྟར་རོ། །

བཙ་ཆད། གཞུང་ལུགས་སོ་སོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེད་བཏགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ལྷག་མཐོང། ལི་ཁྱའི་གྱང་ཁང། བརྒྱད་སྟོང་བ། དངོས་པོ་བདག་གཞན། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ། ལྷ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། མན་ངག་རྒྱུད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆེད་མིང། མིང་གི་ཚོགས་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་ས་གནས་དང་ལས་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་མིང། ཀུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས། རྟེ་ལྟུན་གྱུར་ཚོས་རྗོང། དམངས་ཆེན་རྒྱུན་ཕྱུ། ནུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གླིང། སྒྲང་ཆར་དུས་དེབ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་ཚོས། དོན་ཁུགས་ལ་སྟོན་ཅིང། བརྗོད་པ་རྒྱུགས་ཆ་བ། བསྟན་བྱའི་ཕུགས་ཟབ་པའི་ཕལ་ཆེར་ཚོག་བར་བཞི་ཅན་ཤས་ཆ་བའི་མིང་གི་

ཚོགས་པ་གཏན་ཚགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། ཀ་ཚ་སྟོང་ཉེ། རི་བོང་ཅལ་འཇོགས། གྱང་ཁའི་དར་ལྷོགཆུ་བོ་གྲེན་ལྷོགས། ཨ་ཁ་ལོ་ཐེབ་གཅིག་གིས། འཇོག་ལོ་ཐང་ཐོག། ནང་སྟོང་སྟོང། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོམས་བརྟ། གོམས་པའི་དབག་གིས་ཆོག་ངོས་ཀྱི་དོན་མ་གཏོགས་པའི་བསྟན་དོན་གཞན་ཞིག་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟེ། གཏམ་སྟན་མོ་ལ་ཁུ་བྱུགས་ཟློག་ནས་སྟེར་བ་ལ་ལྟག་སྟོ་འཛུ་ལ་བ། ཚོན་པོ་སྟྲེན་པ་ལ་གསུར་གཏོར་བ། སེམས་ངན་དྲན་པ་ལ་ཁོག་ལ་འདེ་ཞུགས་པ། ཕྲོད་དུ་མི་འཛུག་པ་ལ་ཏོག་པ་རྒྱུག་པ། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པ་ལ་གནམ་ངོ་རྡབ་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་བཤད་པ།

མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མིང་གི་ཚོགས་པ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་ཚོགས་གི་ཆ་ཤས་བྱེད་པའི་རྟོད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཚོགས་གི་ཆ་ཤས་རྒྱུན་རིང་བ་ཞིག་ལ་མིང་ཚོགས་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་ཞིང་ལས་ལ་བརྟེན་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་དང་བ་ཞེས་པ་གཞི་ཚོས་མིང་ཚོགས་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་

ལས་སྒུ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ཚོགས་ཤེག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འདུས་པས་འདྲ་མཉམ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་གྱུར་བོ། །དེ་ལ་ཆེ་འོང་ཅམ་དབྱེ་ན།

འདྲ་མཉམ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ། ཕ་མ་དང་བུ་བུ་མོ། སྲུས་རྒྱས་སམ་སྟན་རྩེས། བདག་གཞན་དང་བྱ་བྱེད་དུས་གསུམ་སྐྱལ་ཚོག (ཐོན་མེའི་ཞལ་ལུང) ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞི་ཚོས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ། ཚོར་བ་བའི་བ་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། (མི་ཕམ་མཁས་འཛུག) མེ་ཏོག་དཀར་པོའམ་དམར་པོ། མིག་དགྱེས་རིང་ཞིང་གདོང་མཛེས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་བསལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ། ངའི་ཨ་ཁུའི་བུ་མོ་ཆེ་བའི་བུ། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་གནས་ཚུལ། འབར་ཁམས་ཀྱི་བོད་ཡིག་སྦྱོང་བའི་སློབ་མ། རྒྱས་སྦལ་གྱི་སྦྱ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱ་སྒྲུབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ། ངས་མིག་གིས་བལྟས་པ། ཁོས་ནན་ཏན་གྱིས་བཤད་པ། ཁྱོས་པས་དབྱུག་པས་ཤེད་ཀྱིས་བརྡུང་བ། བྱ་བ་དཀའ་ཁག་ཆེ་བས་ང་ཚོས་ཐབས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ། (དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལས་ཡུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ། སྐྱེད་ཚལ་དུ་སྐྱོ་སངས་ལ་འགྲོ་བ། པེ་ཅིན་ལ་ལྟ་སྐོར་དུ་ཕྱིན་པ། གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ། གཞན་དང་བགྲོ་

བར་བྱ་བ། འདི་རྣ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ། ཚེས་ལྷ་ལ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་བ། ལྷ་བྱའོ། །

བྱ་སྒྲུབ་དང་ལས་ཡུལ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ། དགེ་ཆུན་གྱིས་སློབ་ཁང་དུ་སློབ་མར་དགེ་ཁྲིད་བྱེད་པ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ། བཟོ་གྲ་རྡ་བཟོ་བས་འཕྲལ་འཁོར་བཟོ་བ། ཆུང་གིས་ཞྭ་མོ་ས་ལ་གཡུག་པ། ལྷ་བྱའོ། །

བྱ་སྒྲུབ་དང་ཁ་སྐོང་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་བརྟགས་ཏེ་གསུངས་པ། ངས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བསླབས་ནས་ཤེས་པ། འགྲོག་པས་སླ་ང་ཉོས་ནས་ཡོང་བ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའོ། །

བྱ་སྒྲུབ་དང་གཞན་བསལ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ། མཁས་པས་གསུང་བའི་གཏམ། བྱ་ཆུང་གིས་བྲིས་པའི་ཡི་གེནན་གྱིས་སྒྲལ་བའི་བྱ་བ། གཞན་གྱིས་བྲིན་པའི་རྒྱ་ནོར། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའོ། །

བགྲང་གྲངས་དང་ལས་ཡུལ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ། གཞུང་བཀའ་བོད་ལ་སྒྱུངས་པ། འོ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ། ཞོར་བ་ཞིག་ཏུ་ཟླུགས་པ། ལྷ་བྱའོ། །

དོན་མཚུངས་དང་བྱ་སྒྲུབ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ། དགེ་ཆུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་བ། བཅན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཏུ་བཅན་གྱིས་གླུ་ཟློངས་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་བསྟན་པ། ལྷ་བྱའོ། །

དོན་མཚུངས་དང་ལས་ཡུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ། དབེན་གནས་ཅ་རིར་གནས་མཇལ་ལ་ཞེབས་པ། གྲོང་ཁྱེར་ཟླ་ལིང་ན་ཡོད་པ། ཡུལ་རྒྱ་གར་ལ་སོང་བ། བུ་ལྷགས་ཐར་ལ་སྟེར་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱ་སྒྲུབ་དང་གཞི་གསལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ། ཁོས་ང་དགེ་རྒན་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པ། འདིས་འདི་ཟ་མི་རྟང་བ་རྗོགས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། གོང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ཏུ་མ་ཐེ་བའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་གཉིས་སམ་མང་བོ་འདུས་པའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་གཅིག་ཤེས་ཀྱན་གྲོལ་གྱིས་རིགས་པས་རྗོགས་པར་ཞུའོ། །

མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།

མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མདོར་བསྡུས་ན་གསུམ་སྟེ། གཅིག་ནི། མིང་གི་ཚོགས་པ་ཐལ་ཆེར་གྱི་མཐའི་པ་དང་བའི་ཆ་ཤས་བསལ་བཅམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་གསར་དུ་བསྟན་པས་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ། ཤེར་བྱང་མོ་ཡིན། སྒྲག་པས་སྐད་བརྒྱ། ས་རྡ་མེ་ཏོག་བཞད། རི་མཁོར་སྦྲོང་བོ་བཅུགས། ཀུན་གྱིས་བསྐོ་བཞག་བྱས། འདི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡིན། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཚོག་དངོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་ཡིག་སོགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་བྱེད་པ། ཐོལ་བྱང་གི་འཆར་སྟང། ས་ཏ་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་མེ་ཏོག་ཀུང་གོའི་མི་དམངས་དཏྱལ་ཁང། ལྷོན་སྦྲོང་སྒྲ་རྩལ་དོ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། གསུམ་པ་

ནི། ཚོགས་གི་ཆ་ཤས་བྱེད་པ། རིག་གནས་བསླབ་པའི་དགེ་མཚན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཚོགས་ལས། རིག་གནས་བསླབ་པའི་དགེ་མཚན་ཞེས་པ་བརྗོད་གཞི་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། ཆ་ཤས་སྤྱ་མའི་བརྗོད་གཞི་དེ་ལས། རིག་གནས་བསླབ་པ། ཞེས་པ་བྱ་སྒྲུབ་མིང་ཚོགས་དང་། བསླབ་པའི་དགེ་མཚན་ཞེས་པ་གཞན་བསལ་མིང་ཚོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གླིང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་རྒྱས་པར་བྱས་སོ། །(མདོ་མཛད་ལྷུན་ལས) ཞེས་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚོགས་ལས། གླིང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལས་ཡུལ་མིང་ཚོགས་དང་། དབང་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་རྒྱས་པ། ཞེས་པ་འཇུ་མཉམ་མིང་ཚོགས། དགེ་བ་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་བྱ་སྒྲུབ་མིང་ཚོགས། རྒྱས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལས་ཡུལ་མིང་ཚོགས་ཡིན་པས་མཚོན་ཏེ། མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་འདྲའོ། །མིང་གི་ཚོགས་པ་ལ་འདི་ལྟར་དབྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཉེགས་དེ་མེད་པ་མིན་ཡང་། མིང་གི་ཚོགས་པའི་དོན་ལ་ཐོ་འགྲོངས་ན་དེ་དང་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་བདེ་ཆགས་ཏུ་ཇོགས་ཕྱིར། དགོས་དབང་གིས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བོད་སྤྱི་རབས་ཀྱི་ཚོགས་གི་འཛིན་ལུགས་ལ་དཔྱད་པ།

བོད་སྤྱི་རབས་ཀྱི་ཚོགས་གི་འཛིན་ཆུལ་ལ་ལུགས་གཉིས་མཐོང་སྟེ། གཅིག་ནི། སྨོན་དཔོན་ཆོས་གྲྭས་བརྒན་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཚོགས་ཡང་མི་སྟོན་ཡི་གེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔྱིས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མིང་ཞན་ཆུན་འཕྲད་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ངག་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཚོག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞིར། སྒྲ་མི་རྟག་དང། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན། སྒྲའི་མི་རྟག་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་པ་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། སྤྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་པའི་དོན་དེ་རྣོག་པར་བསྟན་པས་ཚོག་ངོས་ཡིན་ཡང། ཕྱི་མས་བརྗོད་དོན་རྣོག་པར་བསྟན་མེད་པས་ད་དུང་མིང་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། མིང་མཐར་པ་སྒྲའི་ཆ་ཤས་སྒྲ་ཞིང་ཚོག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པོ་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡིན་ངེས་ཏེ། མིང་གི་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་ཚོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བཏང་སྙོམ་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། སྒྲེལ་བྱའི་དངོས་པོ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་ས་ས་ཝའི་བར་འབྲེལ་

སྒྲས་མཚ�་སྦྱར་བར་བརྟེན། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་དང། རང་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་སོགས་སྟོན་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། ཇཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཡང། བར་དུ་འབྲེལ་སྒྲས་སྦྱོལ་བའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་གང་ཞིག་གི་མཐར་བྱ་བ་དང། ཁྱད་ཆོས་སོགས་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ཡོད་ན་ཚིག་ཡིན་པས། ཚོགས་གསུམ་གསལ་བར། དྲུག་པ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་པ། ཤིང་གི་ཤིང་དག་གི་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་ག་མཐོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །༤ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མཐའ་སྦྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་མཐོ་ཞེས་པས་མཚོན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་པ་རྣམས་ནི་ཚིག་ཡིན་པ་རྫོད་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང། སྒྲའི་མི་རྒྱག་པ། འདུས་བྱས་མི་རྒྱག་པ། ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྡལ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་བསྟན་བྱ་མ་རྫོགས་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དག་ཚིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་འཕྲལ་བ་ཡིན་པས། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་དང། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་བག་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཚིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལས་ལྡོག་པར་ཞུའོ། །

མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་འདྲ་འདྲེས་སུ་འཛིན་པ་དེར་མ་ཟད། ཚིག་གི་མཐར་རྣམ་དབྱེ་དང་ཐུད་གང་རུང་མ་ཞུགས་པར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་ནུས། ཞེས་དང། གལ་ཏེ་མིང་གཉིས་འདུས་པའམ། །འོན་ཏེ་མང་པོ་འདུས་ཀྱང་རུང། །དེ་དག་ཁྱད་པར་རྫོད་བྱེད་ན། །ཚིག་

ཅེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཕྱད་རྣམས་དག་དང་བཅས་པའང་ཡིན། ། ༧ཞེས་དང། མིང་དེ་ཉིད་རྣམ་དབྱེའམ་ཕྱད་གང་རུང་དང་ལྡན་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཚིག་᳘ཅེས་སོགས་བསྟན་ཏེ། ཚིག་ཅེས་པ་མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང། དེ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྱད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། མིང་ནི་ཚིག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་དང། ཕྱད་རྣམས་ནི་ཚིག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཡང། ཚིག་ཕྱད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མ་བལྟོས་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ། མེ་ཏོག་དཀར་པོ་མཛེས། འཁོར་འབངས་ཏ་ཅང་དགའ། ཁོ་རང་རྒྱལ་པོ་རེད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཟང། ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ། སྐབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཇོགས་པར་སྟོན་ཐུབ་ན། ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྱད་ལ་བལྟོས་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །དེ་འདྲའི་གནད་མ་བསལ་བའི་སྟབས་ཀྱིས། མིང་ཚིག་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་སུ་བཞེ་ཕྱེ་སྟེ། ཉི་མའི་སྣང་བ། ཟློང་པོའི་ཡལ་ག །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་བཀོད་དེ། ཚིག་ལ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚིག་དང། མིང་ཚིག་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚིག་རིགས་གཉིས་བཀར་ཏེ་འཆད་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་གཉིས་ཉ་ཐུང་དུ་བསྡེས་པའི་སྒྲོན་དུ་འཁྱམས་ཏེ། མིང་དང་མིང་གི་ཚོགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཀྱང། མིང་དང་ཚིག་གི་གཞི་

མཐུན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་གྲོ་མཚན་ཉིད་འཛིན་ལུགས་གོང་དང་མཐུན་པ་ལ། མཚན་གཞིར་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཁོ་ན་བཀོད་པའི་ལུགས་ཀྱིག་སྟེ། དབང་ལོ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བར། མིང་གཉིས་སམ་ནི་མང་བོ་ཡིས། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣོད་བྱེད་པ། །དམ་ཚོས་མངོན་པར་གསུངས་པ་ཡི། །ཚོགས་ཡིན་ཡི་གེ་འདུས་པ་ཉིད། །མིང་གཉིས་འདུས་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣོད་པ། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། མིང་མང་བོ་འདུས་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱས་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་མིང་གཉིས་པ་དང། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྱན་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །ཞེས་པ་མིང་མང་བོ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་མངོན་པར་གསུངས་པའི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར། ཚོགས་གྲོ་ངོ་བོ་ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་ལྟར་བཀོད་དེ། མཚན་གཞིར་བརྗོད་སྤྱི་ལ་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཚོགས་རྣལ་མ་ཁོ་ན་བཀོད་པའི་དགེར་བརྗོད་ལ་དགྱེད་མི་དགོས་ཀྱང། མཚན་ཉིད་འགོད་ལུགས་དེ་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་བརྗོད་པའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་སོ་སོར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཆའི་གནས་ལུགས་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་བརྗོད་རང་ལའང་མི་མཐུན་པའི་ཚོགས་གྲོ་མཚན་ཉིད་དེ་བོད་སྐད་དང་རྗེ་

ལྟར་འབྱོར་ཏེ་མི་འབྱོར་རོ། །དེ་དཔེར་ན། མངོན་པའི་ལུགས་ལ་ཚོག་ཟུང་ལྡ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ཀྱང། སྣྲོན་བཀ་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེར་མ་ཟད། ལྷང་སྒྲ་རོལ་བའི་རྟོ་རྗེའི་གསུང་ལས་ཀྱང། དེ་དག་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཞན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་པ་ལས་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ། དཔེར་ན། ཀ་བའི་མདོ་གམ་མཇོ་ས། བུམ་པ་རྡུ་ཚུ་གནས། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང། རྒྱལ་བོའི་ཆབ་སྲིད་བརྟན། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང། ས་མས་ཅན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་འཚེལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ཐུབ་པ་ནི། སྤ་རབས་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་སྒྲ་བའི་གྲས་སུ། ཚོག་གི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་རྗེ་བཞིན་སྟོང་བ་དང། མཚན་ཉིད་རྒྱ་གར་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། མཚན་གཞི་བོད་ལྟར་བཀོད་པ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་སྣང་སྟེ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཚོག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ད་དུང་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང། བཀོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལས། ཚོག་ཏུ་འགྲོ་མིན་བསྟན་དོན་རྗོགས་མ་རྗོགས་ལ་བལྟོས་ཤིང། དེ་ཡང་མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་མཐར། མཇོ་ས། གནས། འབྱུང། བརྟན། དང། འཚེལ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་ངམ། ཡང་ན། གོ་སོགས་རྗོགས་ཚོག་སྦྱར་ནས་སྐབས་དོན་རྗོགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ།

མིང་དུ་མ་འདུས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་མ་རྫོགས་པཱན་ཆོག་མཐར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་མེད་ན་ད་དུང་ཆོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ། ཆོགས་གསུམ་གསལ་བར། དེ་ལ་ཤིང་ཞེས་པ་མིང་ཡིན་ཞིང། ལ། གིས་ཞེས་སོགས་རྣམ་དབྱེ་སྟེ། ཆུང་གིས་བསྟོད་ཅེས་པ་ནས་ཚང་བཞག་ཅེས་པའི་བར་ནི། རྣམ་དབྱེ་དེ་དང་དེར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བསྟན་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཚེ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་དང་བཅས་པའི་བརྡ་སྦྱོང་པའི་རྣམ་གཞག་རྗེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ཏེ་བོད་སྐད་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རིགས་ལམ་ཞིག་གནའ་ནས་བསྟན་འདུག་གོ།

གཞན་ཡང། དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་གཞན་ཞིག་ནི་ཆོག་དང་བརྗོད་པ་དང་དག་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་དུ་མ་འདུས་པའི་བརྗོད་འབྲེལ་གྱི་ངག་གི་ཚོགས་པའི་མིང་སྟེ། ཆོག་ཚོགས་དང་དོན་གཅིག་གོ། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཕྱི་སྟེས། བརྗོད་པ་ནི་ངག་སྟེ། ཁྱམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུས་ལུས་འཁྱུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་གི་ཚོགས་པཱན་ཆུན་ནོ། །༧༠ཞེས་དང། གསེར་ཏོག་རིན་པོ་ཆེས། དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ་མིང་དང། ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཆོག་དང། དེ་ཉིད་དོན་ལྡན་དག་གི་ཕྱེང་བ་དུ་མར་སྦྱོལ་བ་བརྗོད་པ། ༧༧ཞེས་དང། གཤེན་མཁས་བྱུབ་ཀྱིས།

བརྗོད་པ་ཚོག་གི་ཚོགས། ༡༢ཞེས་སོགས་བསྟན་པ་ལྟར། བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ཚོག་གི་ཚོགས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང། བསྟན་བཅོས་སྤྱ་མ་འགར། བརྗོད་པ་དང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་དག་གི་སྒྲའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཡང། ད་ཆ་དག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་བོའི་སྐད་ལས་བྱུང་བའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་དང། བརྗོད་པ་ཞེས་པ་དག་ཡིག་ཐོག་གཉིས་ཀའི་ཚོག་གི་རྒྱུན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ལྟར། བརྗོད་པ་དང་དག་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེད་པ་དགོས་པ་ཆེ་སྟམ་མོ། བརྗོད་པ་དང་དག་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེད་པ་དགོས་པ་ཆེ་སྟམ་མོ། །དེ་ཡང་དག་ཅེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ལྷེ་ཤན་གྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བྱ་ཞིང། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་འབེབས་འཁོར་འོའི་སྒྲ་དང། སྐྱེ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་སོགས་ནི་བརྗོད་ཡིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། དག་ནི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་ཁྱད་དབང་དུ་བེས་ཤིང། དག་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དག་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས། སྒྲ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དག་དང་སྒྲ་ཡང་མི་འདྲའོ། །

གསུམ་པ། ཚོག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

དེ་ལ་འདིར་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་ཅེས་པ་ནི། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཚོག

ཕྱད་སྣྱར་མིན་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་སྣྱར་ཅིང། ཚ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་དང་བྱལ་བའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་བསྟན་བྱ་རྣོགས་པར་སྟོན་པའི་གདངས་ཀྱི་འདེགས་འཇོག་གསལ་བའི་རྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །དེའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་ན། ཆོག་ཅེས་པ། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཆོག་ཕྱད་སྣྱར་མིན་གང་ཡང་རུང་བ་དང། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་དང། ཚ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་མེད་པ་དང། བསྟན་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣོགས་པར་སྟོན་པ་དང། གདངས་ཀྱི་འདེགས་འཇོག་གསལ་བ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་རྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་དེ་སྐད་བྱའོ། །

ཁྱད་ཆོས་དང་པོ། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཆོག་ཕྱད་སྣྱར་མིན་གང་ཡང་རུང་བ་ནི། ཆོག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པ་སྟེ། སྨྲ་ཐོ་ར། དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་མིང་དོ། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཆོག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་བཏང་དུ་མིང་དང་ཆོག་ཕྱད་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མིང་ལ་རྒྱང་འདུས་ཆོགས་གསུམ་དང། ཆོག་ཕྱད་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཆོག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྣྲབ་པ་ལ་མིང་རིགས་དེ་གསུམ་ག་ངེས་པར་འདུ་དགོས་པའི་དོན་མིན་ཡང། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཆོག་ཅིག་གྱུབ་མི་ཐུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དགོས་ཏེ། ཆོག་ནི་བརྗོད་པ་པོས་རང་སེམས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དེ་གཞན་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་སྟོར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་གྱི་ཀུན་སློང་ལྟར་གནས་སྐབས་གྱི་བརྗོད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ་མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དོན་བོད་ཡིག་བསླབས་ཞེས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་ན། བོད་ཡིག་དང། བསླབས་ཞེས་པའི་མདེ་གཉིས་གོ་རིམ་ལྟར་སྦྱར་དགོས་པ་དང། དེ་ངས་བསླབས་པ་སྟོན་ན། ང་དང། སྒྲ་དེ་བྱེད་པ་པོ་རྡུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་འོས་སྦྱར་པས། ངས་བོད་ཡིག་བསླབས། ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་གྲུབ་པ་ལྟར། མིང་གཉིས་སམ་དུ་མ་སྦྱར་ནས་ཚིག་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གི་འགྲུབ་བྱེད་མིང་ལ་མང་མཐའ་ཚད་མེད་ཀྱང། ཉུང་མཐར་མིང་གཉིས་འདུ་དགོས་ཕྱིར། སྒྲ་སྐོ་ལས། གལ་ཏེ་མིང་གཉིས་འདུས་པའམ། འོན་ཀྱང་མང་པོ་འདུས་ཀྱང་རུང། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མིང་དུ་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་ཚེ། སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་དང། ཡུལ་གྱི་གོམས་སྦྱོལ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་སྦྱར་དགོས། སྐད་ཆ་དང་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་འཁོར་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལྟར། བོད་མི་སྒྲོའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དང། འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས། བཏང་སྙོམ་ཚུལ་དང་འགལ་ན་བོད་སྐད་དུ་མི་རུང་བས། སྤར་ནས་གཏན་ཚགས་སུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྙོད་ལུགས་དང་བསྟུན་པ་གནད་དམ་པར་འཐུམས་སོ། །

མིང་དུ་མ་འདུས་ནས་ཚིག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་

རྒྱན་ལ་བལྟ་དགོས་པ་རྣམས་ཚོགས་ཕྱད་ལ་མ་བརྟེན་ན། མིང་དུ་མ་སྤྱི་ཞིང་རགས་པར་སྣང་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་མི་འགྲུབ་པ་སོ་ཕན་བཅོགས་མར་བསྒྲིགས་ཀྱང་བར་དུ་འཇིམ་ཅི་མ་སྣང་ན་ཁང་བཅོགས་ཀྱིག་གྱུབ་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟར། ཚོགས་ཕྱད་ཀྱི་ནུས་པས་མིང་སྤྱི་བསྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང། རྟེན་དང་བརྟེན་པ། ཆ་ཤས་གཅོ་ཕལ་སོགས་དོན་གྱི་དབྱེ་ཁྱད་ཕྱེས་ཏེ་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཕན་བསྒྲུབས་སོ། ཀ་དུང་ཞིབ་པར་བཤད་ན། གང་དུ་སྣང་བྱའི་མིང་དེ་ལ་ཕྱད་གང་ཞིག་གསར་དུ་སྣང་པས་ཚོགས་དང་དོན་གྱི་ནུས་པ་འབྱིན་པ། ཚོགས་གི་དག་ཆས་དོན་གྱི་གནད་འབྱིན་ཅིང། ཁོན་གྱི་གོ་བས་ཚོགས་གི་དག་ཐོན་པ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཕྱད་དེ་མེད་ཚེ། མིང་འདུས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གསལ་བར་སྟོན་མི་ཐུབ་པཱུ། སྟོན་ཏུ་སྲིད་ཀྱང་འབྲེལ་མི་ཆགས་པའི་རིགས་ལ་ངེས་པར་དུ་ཚོགས་ཕྱད་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཚོགས་མ་སྣང་ཀྱང་མིང་དུ་མ་འདུས་ནས་སྐབས་དོན་རྣོགས་པར་སྟོན་པཱུ། ཕྱད་བསྒྲུས་ཀྱང་བརྗོད་དོན་ལ་མི་གནོད་ན། མིང་སྤྱི་ཞི་ཚགས་དམ་ཞིང་ཚོགས་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་འདོན་ཆེད་ཚོགས་ཕྱད་སྣང་མི་དགོས་ཏེ། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཞད། ཁོང་དགེ་ཏན་ཡིན། ཁེས་པ་ལྟ་བུར་ཚོགས་ཕྱད་མེད་པ་དང། ཁ་སང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་མི་གཅིག་མཐོང། ཁེས་པའི་ཚོགས་ཕྱད་དང་མིང་གི་

ཆ་ཤས་ཐལ་བ་དག་བསྡུས་ཏེ། ཁ་སང་ལམ་འགྲོ་གཅིག་མཐོང། ཞེས་ཚོག་སྟ་འདུས་པ་ལ་ཚགས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱིས། གོང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་དུ། ཚོག་ཐད་སྟར་མིན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་སྨོས་ཤིང། ཚོག་ཐད་སྒྲོ་མི་སྒྲོ་བཟློད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོར་བལྟ་དགོས་པས། ཚོག་ལ་མིང་མ་འདུས་པ་མེད་ཀྱང་ཚོག་ཐད་མི་སྒྲོ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ནི། མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣགས་མཚན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་ཚོགས་པ་ཐལ་ཆེར་གྱི་མཐར་པ་དང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ཤས་སྒྲ་དགོས་སྟབས། གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་ན་ཚོག་ཏུ་གྱུར་མིན་མི་ཤེས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཚོག་ལ་ཚོག་གྱུར་ཀྱི་རྣགས་ཤིག་ཡོད་དགོས། རྣགས་དེ་ནི་སྐབས་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་། གནས་ལུགས་དང་དཔེ་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། གོ་སོགས་རྟོགས་ཚོག་བཅས་ཀྱི་གང་རུང་སྒྲ་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟེ་བོ་སྒྲ་ནང་དུ་སོང། སྲོལ་ངན་ཏད་ཀྱིས་བཅད། སྟེང་ན་རི་མོ་མཇོས། མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་རེས་གསལ། མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་ལེགས། སྡུར་མ་ལ་དང་འདྲ། འདུས་མཐའ་འབྲལ་བའོ། །གང་ས་ཅི་ཅང་བཏེད། ཅེས་པའི་ཚོག

རྣམས་ཀྱི་མཐར། སོང། བཅད། མཇོ་སྡ། དགའ། གསལ། ལེགས། འདྲ། འོ། བཇིད་སོགས་སྒྲུར་པས་བཇོད་དོན་གསལ་ཞིང་ཇོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕད་སྒྲུར་མ་སྒྲུར་གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་མཐར་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་བཇོད་པའི་སྒྲ་ཞིག་མ་སྒྲུར་ན། ད་དུང་སྒྲའི་སྒྱོར་བ་དེའི་བསྟན་བྱ་མ་ཇོགས་པར་ལུས་པས། མིང་དང་མིང་གི་ཚོགས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

སྒྲ་དང་སྟན་དགའ་གི་བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་པ་ཆེད། །འབྱུང་ཁུངས་གཞི་རྣམས་བྱེད་ཅན་རྒྱུན་བརྒྱད་དོར་པའི་རྣམ་དབྱེའི་གཞི། །ཞེས་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུ་པ་འབྱེལ་བ་དང། བརྒྱད་པ་གོང་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་རྒྱུ་ལ་བྱེད་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ནི་མིང་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱན་སྒྲུར་བྱ་མེད་ཀྱང། ལས་དང། ཆེད་དང། རྟེན་གནས་དང། བྱེད་པ་དང། འབྱུང་ཁུངས་ལྟའི་དོན་ལ་བྱ་བཞམ་གནས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ངང་གིས་འབྱུང་ཕྱི། ཤང་བཅུགས་ནས་མིང་གི་ཚོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲབས་མིན་ན་དེ་དག་ཚོག་དངོས་ཡིན་པས། བྱེད་ཅན་ཞེས་པ་ཚོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅན་དུ་གོ་ཡང་རུང་དོ། །འབྱེལ་བ་དང། བོད་པ་གཉིས་སྒྲ་ལྷོག་ནས་ཚོག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང། ཞེ་མཐུན་གྱི་ཆེངས་ཡིག་རང་ལས་ཀྱི་འགན་

ཁུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཡང་མེད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང། གལ་ཏེ་མིང་མཐར་བྱ་ཚིག་ཡོད་ན་དེའི་སྟོན་གྱི་ཚེ་ལྟན་གྱི་སྒྲ་དེ་ནི་འབྲེལ་སྒྲ་མིན་པར་རེས་པས། དེ་དག་གི་མཐར་གོ་སོགས་རྫོགས་ཚིག་མ་སྒྲར་ན་མིང་གི་ཚོགས་པ་ལས་ཚིག་མིན་པ་དང། བོད་པ་ནི་གང་ཟག་མིའི་དོན་གྱི་མིང་གི་ཐོག་མར་ཀྱི་སོགས་སྒྲར་པས་བོད་པའི་དོན་རྗེ་གསལ་བ་བཏང་བ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་སོགས་དོན་གཞན་གང་ཡང་མི་སྟོན་པས་ཚིག་མིན་པ་ཤེས་སྣའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཚིག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདི་ནི་བཏང་སྙོམ་སྤྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཚན་རིག་གི་ལྟ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དགེན་ཡིག་ལྟར་ན། ཚིག་ཡིན་མིན་བྱ་ཚིག་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་ཞིང། བྱ་ཚིག་མེད་ན་དག་གི་སྟོར་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན། འདིར་དགེན་ཡིག་སོགས་དང་མཐུན་ཚེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མིན་ཡང། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་རེས་པར་དགོས་པ། དཔང་ལོ་ཐུ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང། ལྷང་སྒྲ་རོལ་བའི་རྫོ་རྗེའི་གསུང་སོགས་ལ་བརྟགས་ན་ཤེས་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཚིག་བཅད་རིགས་བཞིའི་རིགས་འདུས་མཇོད་གསུམ་ལ་བྱ་ཚིག་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་ཤིག་དགོས་

ངེས་སྡུ་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་རང་རེད་སྟམ་མོ། །དེ་བས། མིང་གཉིས་ཡང་ན་དུ་མ་འདུས་ཀྱང་རུང། །ཐུན་དང་རྣམ་དབྱེ་སྣང་མིན་ཏེ་ལྷར་ཡང། ། གལ་ཏེ་བརྗོད་དོན་གསལ་བའི་སྒྲ་མེད་ན། །ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་གོ་སྒྲབས་ནམ་ཡང་མེད། །ཅེས་སྟོན་དུ་སྣོའོ། །

ཁྱད་ཚོས་གསུམ་པ། པ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་མེད་པ། མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་མཐར་པ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པའི་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་པས། འདི་ཡང་ཚིག་ཡིན་མིན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་མེད་མི་དང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ད་ཡོད་སུམ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་མང་ཤོས་སུ། པ་བོ་སོགས་བདག་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མ་མི་དགག་པའི་སྒྲ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྱད་རྣམས་བསྟན་ཟིན་པའི་མཇུག་མཐར་བཀོད་པའི་རིམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ཁྱད་གཞི་དང་། བྱ་བ། ཁྱད་ཚོས། གྲངས་ཀ་སོགས་བརྗོད་པའི་མིང་ངོ་ཅོག་ལ་སྤྱི་བཏང་དུ་པ་དང་བའི་ཆ་ཤས་སྒྲ་ནས་མིང་དོན་གསལ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་འཇུག་པའི་ལྷ་གོན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མ་མི་དགག་པའི་སྒྲ་ནི་མིང་གང་ཡང་རུང་བའི་ཐོག་མར་སྒྲ་པས། གང་ལ་སྒྲ་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་མ་ཡིན་པཉམ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ། མིང་དང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཕྱད་སྤྱིའི་ནུས་པ་དེ་མེད་པས། དེ་དག་ཚིག་ཕྱད་རྒྱང་བ་ཅམ་མིན་པ་ངེས་སྣ་ཞིང་།

པ་པོ་སོགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་ན་མིང་དང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ལ་རེས་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྟེད་ཐུབ་ཕྱིར། མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་མཐར་པ་དང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ཤས་སྦྱར་ཡོད་ན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་མི་སྟོན་ཅི་ཡང་རུང་བརྗོད་དོན་ཇོགས་པར་མ་གྱུར་པས་མིང་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཁོང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ། འདི་རྣམ་མི་མང་ཚོགས་པ། སྐོ་གསུམ་གྱས་པས་འདུད་པ། དབྱངས་སྙན་ཞིང་ཉན་སྤྲོ་བ། ཞེས་པ་སོགས་ནི་ཚིག་མིན་ཏེ། དེ་དག་ཁོང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཀུན་གྱིས་རྟོགས། འདི་རྣམ་མི་མང་ཚོགས་པའོ། །སྐོ་གསུམ་གྱས་པས་འདུད་པར་བྱེད། དབྱངས་སྙན་ཞིང་ཉན་སྤྲོ་བ་ཞིག་རེད། ཅེས་པའི་ཚིག་དག་གི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར་ཚེ། སྒྲའི་རྒྱུན་ཅི་འདྲ་རིང་ཡང་མིང་གི་ཚོགས་པར་འཛིན་དགོས་སྟབས། མིང་མཐར་པ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་ན་མིང་དང་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང། དེ་དག་གི་མཐར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་རུང་ཞིག་སྦྱར་ན། དཔེར་ཚིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱ་འགྲེལ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣ། པ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐའ་ཡོད་པ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ། ཀུན་ལ་སྟོན་པ་པོ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ། མི་ཡོན་ཏན་ཅན། དགེས་གསོལ་སྟོན་མོ། སྒྲ་ཎ་ནང་སྦྱང་བྱ། ལྷ་བུ་རྣམས་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒྲོན་ངང་བས་འོ་ཚུ་ལྷར་སོ་སོར་འབྱེད་ལ་མཁས་པ་ནི། དཔང་ལོ་ཆེན་མོ་དང། ལྷང་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེ། ཁོ་བོའི་སྨོན་དཔོན་དོར་ཞིའི་

མཚན་ཅན་སོགས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད་དོ། །

ཁྱད་ཆོས་བཞི་བ། བསྟན་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣོགས་པར་སྟོན་པ་ནི། མིང་ངམ་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་ཡིན། མིང་རྒྱང་བ་མ་གཏོགས་འགངས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སྟོན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཆོག་ཅེས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཆོག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་ཏུ་བྱས་ན། མིང་འདུས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་འབྱུང་དོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟེར་ནས་སྟོན་པ་ཆོག་ཅེས་པའང་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཆོག་ཡིན་ན་མིང་དུ་མ་འདུས་པ་སྟོས་མ་དགོས་ཀྱང། མིང་དུ་མ་འདུས་ཀྱང་ཆོག་ཏུ་མི་འགྱོ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ཀྱང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟེར་པ་ལོས་ཡིན། དགེར་ན། མེ་ཏོག་མཛེས་པ། ལྟ་བུར། ཁྱད་གཞི་མེ་ཏོག་གི་ཁྱད་ཆོས་མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པས། ཀུང་གི་མཛེས་པ་ཞེ་ན། མེ་ཏོག་གིའོ། །མེ་ཏོག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཅི་ཞེ་ན། མཛེས་པ་ཞེས་མིང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་འདུས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་མིན་ཏེ། སྒྲ་དེས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་རྣོགས་པར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནད་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད་དེ། མེ་ཏོག་མཛེས་པ་ཞེས་པའི་མཐར་པ་སྒྲའི་ཚ་ཁགས་

ཤེག་ལྟན་ཞིང་ཆོག་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡང་། མི་འདི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན། ཞེས་པར་མཚོན་ན། མི་འདི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྟེ་ཚེ། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ནི་སུ་ཞེ་ན། མི་འདི་ཡིན་ཞེས་ཁྱད་གཞི་མི་འདི་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ནས་སྟོན་པར་མ་ཟད། ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་པས། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་རྣོག་པར་བསྟན་འདུག་གོ། དེ་བས། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་མིང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དོན་དེ་རྣོག་མ་རྣོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་རྟོག་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་སྐབས་དོན་རྣོག་པར་སྟོན་པ་ནི་ད་གཟོད་ཚོག་ཏུ་བྱ་དགོས་སོ། །

ཁྱད་ཚོས་ལྟ་བ། གཙང་སྨ་ཀྱི་འདེགས་འཛིག་གསལ་བ་ནི། ཚོག་གི་སྒྲོར་བ་དེ་ངག་ཏུ་འདོན་པའི་ཚེ། བསྟན་དོན་མི་འཕྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལྟར། གཙང་མཐོ་འདེགས་དམའ་འབེབས་དང་བསྲིངས་བསྐུམ་མགྱོགས་བྱས་ཏེ་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་ཚོས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྐོ་ལས། ངེས་པའི་ཚོག་ནི་གསལ་ཞིང་འབྱུར་ཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པར། ཚོག་གང་ཞིག་ངག་ནས་བཟློས་པ་ན་གཙང་སྨ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། ཚོག་དེའི་རང་རྒྱུ་གྱུར་པའི་མིང་དུ་མ་འདུས་

ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་ཏི་བཞིན་བརྒྱ་བ་ཅམ་མིན་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང། ཅི་ཞིག་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་སྐད་གཏམས་བསྟོད་འདེགས་བཀུག་མནན་བྱེད་པར་བརྟེན། ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པའི་ཚོག་གི་གཏམས་ཁྱད་སྒྲའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱོགས་ཤིང། དག་ཐོག་གི་ཚོག་གི་བསྟན་དོན་ཅི་ཡིན་པ་ནི་གཅོ་བོ་སྒྲའི་གཏམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་འདྲ་མང་ཡང་གཏམས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྡུས་ན། སྒྲ་བྱེད་དང། འདི་བྱེད། སྐུལ་སློན། འགོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་བཞིར་འདུ་ཞིང། ཚོག་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟློག་གཏམས་གཏན་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། གཏམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཚོག་གི་དབྱེ་བ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པའང་རྟོགས་ཐུབ་བོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཚོག་གི་གཏམས་ཀྱི་འདེགས་འཛིག་གསལ་ཞིང། དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་སྒྲའི་སྤྱོར་བ་གཅིག་ལ་གཏམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའང་སྟང་མོད། མིང་གི་ཚོགས་པ་ལ་གཏམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་དུ་མ་ཡོད་མི་སྲིད་པས། གཏམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཆ་ལས་ཀྱང་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཀྱས་སོ། །འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་མིང་འདྲ་བའི་ཚོག་གཅིག་ལ་གཏམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་སྟེ་པས་དོན་མི་འདྲ་བ་སྟོན་པ། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་མཛེས་སོ། །ཞེས་པས་བརྗོད་གཞི་མེ་ཏོག་མཛེས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་སྒྲ་བར་བྱེད་པ་

དང། མེ་ཏོག་མཛེས་སམ། ཞེས་པས་མེ་ཏོག་གི་མཛེས་པར་བཀོས་ཏེས་མ་ཏེས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་དང། ཨེ་མ་མེ་ཏོག་མཛེས། ཞེས་པས་མེ་ཏོག་གི་མཛེས་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོངས་པས་འགྱུར་བ་དེག་ཏུ་བརྟས་པ་ངག་ནས་ཐོལ་བྱུང་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། གང་དས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་གསལ་བའི་ཚིག་ཅིག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས། གང་དས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ཕྱི་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར། ཚིག་གི་བཤད་གང་དས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བརྟག་པར་བྱ་འོས་སོ། །

མདོར་ན། ཚིག་ཅེས་པ་ལ། དོན་གྱི་ཚ་ནས་བསྟན་དོན་ཞིག་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་དང། སྒྲའི་ཚ་ནས་གང་དས་ཀྱི་འདེགས་འཇོག་གི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དང། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚ་ནས་ཚིག་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བརྗོད་རུང་བ་དང། གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཚ་ནས་མིང་དུ་མ་འདུས་ཤིང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་སྟབས། འགྲུབ་རྒྱའི་མིང་གི་མང་ཉུང་ལ་མི་བལྟོས་པར་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་མིང་དུ་མ་ལེགས་པར་སྦྱར་ནས། སྐབས་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆེམས་ཚིག་ཏུ་འཇོན་ཞིང། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཆེམས་ཚིག་མ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །དེའི་སྟོམ་ནི། མིང་ཆེམས་ལེགས་པར་སྦྱར་པ་ཡིས། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་སྟོན། །མིང་མཐར་ཚ་ཤས་གཞན་སྦྱངས་ཤིང། །གསལ་བྱེད་སྒྲ་སྦྱར

ཚོགས་དངོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ། ཚོགས་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ཚེ། བརྗོད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་དང། ཡུལ་གང་ལ་རྗེ་ལྟར་འཛིན་པའི་དགོས་མཁོ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དག་ཐོག་དང་ཡིག་ཐོག་གང་རུང་ནས་དངོས་དང་བརྒྱུད་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲིར་བཏང་དུ་ཚོགས་རེ་ལ་བརྗོད་ཐབས་རེ་དང། བརྗོད་ལུགས་རེ་ལ་གོ་བ་རེ་འབྱུང་བ་ནི། བརྗོད་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང། སྐད་ཆའི་སྒྲ་རྩལ་མཚོན་ཐབས་ཀྱི་དགོས་དབང་གིས་སྐབས་ཐོབ་ལྟར་སྒྲར་པ་ཡིན་ཡང། སྐད་ཆ་ཞིག་གི་ཚོགས་གི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་གྲྭབ་ཚུལ་དང་གདངས་ཀྱི་འབྱེན་ཚུལ་ལ་ངེས་སྟོལ་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྟར། རྣམ་གྲངས་མང་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྡུ་ཚོག་ཚོག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྡུས་པས་ཚོགས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨན་པར་འགྱུར་རོ། །

༧ཆོག་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དགོས་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡིན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དང་ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཕྱེས་པ་དང། རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས། དབྱེ་བར་བྱ་བའི་གཞི་དེའི་ངོ་བོ་དང། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ལ་རེས་ཤེས་ཟབ་མོ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི་གང་ལ་ཡང་སྤྱད་ཆོག་ཀྱང་རྟེན་གཞི་མི་འདྲ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལྟར་དང། ལ་ལ་ཞིག་ནི་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ལྟར་ཕྱེས་ཀྱང། འགག་དོན་གཙོ་བོ་དོན་གྱི་གནད་ལ་གཞོལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་འདྲ་མིན་ཚེ། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་སྙིང་པོས་དབེན་པའི་སྤྱི་བམ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཚེ། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡང། དོན་གྱི་མཚོན་ཐབས་དང། སྒྲ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་དབྱེ་བ་དུ་མ་དགར་ཆོགཆོག་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་མང་བའི་ཆོག་རྣམས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་གསལ་ཞིང། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཉུང་དུ་ཞིག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། དེ་དག་གི་གྲྭ་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་དེས་སྟོ་བ་དང། ཆོག་དང་ཆོག་གི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་ཁྱད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་སྤྱོར་ཚུལ་ནི་སྐད་ཆའི་སྒྲ་རྒྱལ་མཚོན་

ཐབས་དང་བརྩོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགོས་མཁོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གྱིས། རྩོད་བྱེད་ཚོགས་གི་རྩ་བ་བརྩོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང། གང་ཞིག་བརྩོད་པའི་དོན་དང་གནད་དམ་པར་འབྱེལ་ཡོད། གཞུང་ལུགས་གང་ཡིན་ཡང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཉམས་ཚོར་ལས་བྱུང་ཞིང། སྣར་ཡང་ལག་ལེན་དངོས་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཚོགས་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཆུལ་དེ་ལས་མ་འདས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མང་བའི་ཚོགས་གི་སྒྲོར་བ་སོ་སོའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ངོས་སྲོལ་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་ནས། བཏོ་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གཏན་འབེབས་བྱས་པས། ལག་ལེན་དངོས་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ་ནི། ཚོགས་དང་བཅས་པའི་བཏོ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱིའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བོ། །

༢ཚོགས་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐབས་དང་ཚད་གཞི་བཤད་པ།

ཚོགས་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལ་ཚོགས་རང་དོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡོད་དགོས། བཏོ་སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་དུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་གི་དབྱེ་བ་ནི། གཙོ་བོ་སྒྲའི་སྒྲོར་ཚུལ་དང་བརྩོད་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟར་ཕྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩོད་བྱའི་དོན་ནི་སྒྲའི་སྒྲོར་བ་ལས་རྟོགས་ཤིང། སྒྲའི་

སྒྲོ་ར་ཚུལ་ནི་སྤར་ནས་གཏན་ཚགས་སུ་སོང་བའི་བོད་མི་རིགས་རང་གི་
སྐད་ཆའི་གོམས་སྲོལ་ལྟར་སྒྲ་བ་ཡིན་ཕྱིར། ཆོག་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པའི
ཚད་གཞི་ཡང་སྣ་དང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་འཛིག་དགོས་སོ། །

བྱ་བ་བཟློད་པའི་མིང་གི་ནུས་པ། དེ་ཡང་བོད་སྐད་ལ་བྱ་བ་བཟློད
པའི་ཆོག་སྒྲོ་ར་རིགས་དུ་དང་གང་དག་ཡོད་པ་བྱ་བ་བཟློད་པའི་མིང་ཞིག
དང་འབྲེལ་དམ་པར་གནས་ཤིང། བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲའི་རང་ལྡོག་ནས་བྱེད་པ
པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་མངོན་པར་གསལ་བ
ལྟར་བྱ་བ་བཟློད་པའི་ཆོག་སྒྲོ་ར་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
འབྲོག་མོས་འོ་མ་བཞོས། ལྷ་བུར། བཞོས་ཞེས་པ་བཞོ་བ་བོ་འབྲོག་མོ་དང།
བཞོ་བྱའི་འོ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཕྲད་ལྟོས་ལས་བྱུང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན
པས་བྱེད་པོ་གཞན་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཆོག་ཏུ་སོང་ཞིང། ཆོག་སྒྲོ་ར་དེ་རིགས
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕད་ཀྱང་བྱེད་སྣ་ཡིན་ལ། འབྲོག་མོ་ཐང་དུ་འགྲེལ་ལྷ་བུར
འགྲེལ་པ་ནི་འབྲོག་མོ་རང་ཉིད་ངང་གིས་འགྲེལ་བ་ལས་གཞན་གྱིས་རྩོལ
བས་བསྒྲེལ་དུ་བཅུག་པ་མིན་པས། ཆོག་སྒྲོ་ར་དེ་འདྲ་ལ་སྒྲོ་ར་བཏང་དུ་བྱེད
སྣ་མི་སྒྲོ་ར་བ་དང། དེ་མེད་པས་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི་ལས་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པ
ནི་བྱ་ཆོག་རང་སྟེང་གི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར། སྣ་ནི་བཟློད་འདོད་ཡོད་རྟེས་འབྲང་ཕྱིར། །མ་བཟློད

ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །ཅེས་པ་ལྟར། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བརྟོད་པ་པོའི་ བརྟོད་འདོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་བརྟེན་ཅིང། ཀུན་སློང་མི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཚོག་ གི་བརྟོད་ལུགས་ཐ་དད་པ་བྱུང་བ། ཡིག་ཐོག་ཏུ་སྒྲའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟོན་ཅིང། ངག་ཐོག་ཏུ་གདངས་ཀྱི་འདེགས་འཇོག་གིས་གསལ་བར་སྟོན་ཕྱིར། ཀུན་ ཐོང་ལ་བརྟག་པ་ནི་ཚོག་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་རྟེན་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

ཚོག་ཕྱད་ཀྱི་བྱེད་ལས། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོག་ཕྱད་མི་ ཐྱོར་ཡང། ཚོག་ཕྱད་ཐྱེར་པ་རྣམས་ལའང་སྒྲ་མི་འཛིན་པ་དུ་མས་དོན་གྱི་ཁྱད་ པར་གཅིག་སྟྲོན་པ་དང། སྒྲ་གཅིག་གིས་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་དུ་མ་སྟོན་པའི་ དབང་གིས། ཚོག་ཕྱད་ལ་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཚོག་གི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་ ཐུབ་སྟེ། བྱེད་འབྱེལ་ལས་ཚོག་ལ་བྱེད་སྒྲ་དང། རྟེན་གཞི་བརྟོད་པའི་ཚོག་ ལ་ལ་དོན་ཐྱོར་བ་མ་ཟད། མཐར་ཐྱེར་འོག་མའི་མིང་དོན་གྱི་དབང་གིས་ ཕྱད་ཀྱི་བྱེད་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བཐུར་བ་ཡང་ཡོད་ཤྲས། ཚོག་ཕྱད་ཀྱི་ བྱེད་ལས་ལ་བརྟག་པ་ཡང་ཅུང་གལ་ཆེའོ། །

བརྟོད་དོན་ལ་དམིགས་པ། བརྟོད་བྱ་མེད་པའི་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཅིག་ ཀཱ་ཤ་ཐུབ་ཅིང། ཚོག་གི་ཐྱོར་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བརྟོད་དོན་གྱི་ དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དང། བརྟོད་དོན་རེ་ལ་བརྟོད་ལུགས་རེ་ ཡོད་པ་ཚོག་གི་ངོས་ནས་གསལ་བར་རྟོགས་ཕྱིར། དོན་གྱི་ཚ་ལ་བསམས་

ནས་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་དེ་བཟློད་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཤེས་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང། བྱ་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ལ་བྱ་བ་བཟློད་པའི་མིང་གི་ནུས་པ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེ་བར་མི་ཚད། བྱ་བ་བཟློད་པའི་མིང་མེད་པའི་ཆོག་རྣམས་ལ་དེའི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟར་གང་ལ་གང་ཞིག་སྨྲོ་ར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ། རེད། ཡིན། མིན་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་ཉིད་བཟློད་པའི་ཆོག་དང། ཡོད། ལྡན། མཆིས་ལྟ་བུ་རྟེན་གནས་ཀྱི་དོན་ལ་སྨྲོ་བས་བཟློད་དོན་དང་སྒྲེལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་བརྡག་པར་ཞུའོ། །

སྒྲ་ཡི་སྨྲོ་ར་ཚུལ། ཆོག་གི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་ཀྱང་མདོར་ན་ལ་ན་ བཟློད་ཐབས་ཉང་ངུ་ཞིག་ལས་མེད་ལ། བཟློད་ཐབས་རེ་ལ་སྒྲའི་སྨྲོ་ར་ཚུལ་ཅང་གཏན་ཚགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར། སྒྲའི་སྨྲོ་ར་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཆོག་གི་ དབྱེ་བ་རགས་ཙམ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

༢ཆོག་ལ་ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཆོག་ལ་སྒྲིག་གཞིའི་ཚ་ནས་རྒྱང་བ་དང་སྒྲགས་མ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྒྱང་བ་ལ་བཟློད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་གདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་

དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དོ། །

སྨྲ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགདངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་རིགས་དང་བྱ་བ་རང་བཞིན་གནས་ཚུལ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ཚོག་རྣམས་ཏེ། བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ཡིན། ཞེས་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བོའི་ཐོག་མ་སུ་ཡིན་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་སྨྲ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྨྲ་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་ཚོག་དང། དགག་ཚོག་གཉིས་ཡོད།

ཀ སྒྲུབ་ཚོགཞན་ལ་ཤེས་སུ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་བློས་གང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཡིན་པའམ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚོག་སྟེ། རང་གི་ཚོག་གང་སྨྲ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་བྱེད། (དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ལས) བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན། (བསྟུས་གྲྭའི་སྒྲ་དོན་ལས) ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་པཎ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །(གཏམ་པཎ་ཆའི་ཚལ་གྱི་ཐྲོས་གང་ལས) དཔལ་ཞིང་མཐུ་རྩལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་མོ། །(མདོ་མཛངས་ཐུན་ལས) རིག་གནས་བསླབས་ན་དགེ་བ་ཆེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཚོག་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགག་སྒྲ་ལན་གཉིས་བྱུང་བཞམ་མེད་དང་མིན་གྱི་རྟེས་སུ། དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ས་

འདི་ན་ཤེས་མེད་པ་མིན། བྱམ་པ་མེད་པ་ལས་འོག་པའོ། །མི་ལ་བཟའ་རྒྱ་
མེད་ན་མི་འགྲིག་ཁོས་ཡི་གེ་བྲིས་མ་ཚར་བ་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོག་གི་
དོན་ནི་སྤྱོར་ཆུལ་སྤ་མ་ལས་ལྷི་ཞིང་གོ་བ་སྟེར་ཚབས་ཆེའོ། །

ཁ། དགག་ཚོགས་ཞན་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཐོས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ
མིན་པའམ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཚོག་རྣམས་ཏེ། གྲུབ་ཆུལ་གྱི་ཆ་ནས་བལྟས
ན། སྒྲུབ་ཚོག་ལ་མེད་དང། མ་ཡིན། མིན། མི་སྲིད་སོགས་དགག་པའི་སྒྲ
སྒྲར་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིང་གཟའ་ཉི་མ་མིན། ཁོ་རང་དགེ་ཏྲན་མ་རེད།
ཅེས་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་མིན་དང། རེད་ཅེས་པའི
སྟོན་ལ་མ་སྒྲ་སྒྲར་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཡིད་འཕྲོག་མེད་པའི
རྒྱལ་གཞིས་བདག་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །(ཁོང་བཟང་རྣམ་ཐར) མཐོ་བ
གནམ་ལ་འཕུར་སོང་ཟེར་ས་མེད། དམའ་བ་ས་ལ་འཛུལ་སོང་ཟེར་ས་མེད།
(སྐྱང་ས་འོད་འབུམ) རྒྱ་དེའི་འགྲོས་མི་བཟང། ང་ཁྲོམ་ལ་འགྲོ་བ་མིན། ཞེས
པ་ལྟ་བུ་དང། ཡིན་དང་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འོག་དང་ལྡོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྒྲར་པ
རྣམས་ཀྱང་དགག་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྟས་ཡོད་པ་ལས
འོག་ཁོ་བོད་རིགས་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་གོ། ལྟ་བུའོ། །

འདི་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་སུ་བབ་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ང་དེའི
རིགས་དང་རང་བཞིན་བྱ་བ་སོགས་མ་ངེས་པའམ་མི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་འདི

བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྟེ། ཁྱོད་སུ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲིག་གམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡིག་ཐོག་ཏུ་གམ་སོགས་བཀྲ་གཅིག་དང། གང་ཅི་ཏེ་སུ་ནམ་དུ་ཡེ་གྲང་སོགས་ཏེ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་གང་རུང་ཞིག་སྒྲུར་པས་སྟོན་ཞིང། དག་ཐོག་ཏུ་ཏེ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གདངས་ཀྱིས་མཚོན་པཱའང་ཡོད་དོ། །དེར་དབྱེ་ན།

ཀྱམ་ཥེས་པས་ཏེ་བ། རང་གིས་མ་ཥེས་པའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བུ་མོ་སྟང་ས་སྐུ་ཁམས་བདེ་ལགས་སམ། བུ་མོ་ཁྱོད་ནི་དེ་རིང་གང་ནས་ཡོད། དོ་ནུབ་འགྲོ་བའི་ཕ་ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ། ཁྱོད་ལ་ཕ་མ་མཉེན་ཚན་རེ་འདུ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་གཏན་གྱོགས་བདག་པོ་སུ་འདུ་ཡིན། ཁྱེམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བུ་ཚ་གང་འདུ་ཡོད། བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་རི་སྐད་ཟེར། (སྟང་ས་འོད་འབུམ) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཏེ་བ། ཡིན་མིན་མ་ངེས་པར་བློ་གཏེས་སུ་ལྟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཏེ་བའི་དོན་སྟོན་པའི་ཚོགས་སྟེ། འདི་ནི་རྨི་ལམ་ཡིན་ནམ་མངོན་སུམ་ཡིན། (སྟང་ས་འོད་འབུམ) ཁྱོད་ལ་མོར་ཡོད་མ་མེད། (གསེར་ཏོག་སུམ་འགྱེལ) ཁོ་ལ་བདེ་སྐྱིད་ལྟན་ནམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཥེས་ཟིན་ཏེ་བ། རང་གིས་ཥེས་ཟིན་པའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་ཏེ་བའི་ཚོགས་སྟེ། ཆ་བ་སྟོན་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང། །དྭ་ཆེ་མཐོ་བ་མ་མཐོང་བམ། །

(ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད) ཁྱེད་རང་ཞེབས་ལགས་སམ། ང་ལ་བྱིན་པ་འདི་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ང། གདམ་པར་རྡེ་བ། དོན་གཉིས་སམ་མང་པོའི་ནང་ནས་གཅིག་གདམ་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ་རྡེ་བ་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ལམ་རྣམ་བཤད་གང་རུང་ལ་བལྟའམ། ཚོགས་བཅད་དམ་ཚོག་ལྟུག་གང་གིས་འགྲེ། རྩམ་པ་ཟླམ་ཞོ་འཐུང། ཁྱོད་འགྲོའམ་ཁོ་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐུལ་སྟོན་གྱི་ཚོགཚན་ལ་བྱ་བ་ཞིག་སྟྲོབ་ཏུ་འཛིན་པར་སྐུལ་བའམ་རང་གི་རེ་འདོད་ཅིག་འགྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཚོགས་སྟེ། ཚོག་འདི་རིགས་མི་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སེམས་མེད་སོགས་ལ་སྦྱར་དུ་མེད་ཅིང། སྐུལ་བའི་དོན་ལ་འཛིན་པའི་ཚེ། གང་ལ་བསྐུལ་བྱའི་ཡུལ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཐུབ་བོ། །དཔེར་ན། ལུང་རིགས་མན་ངག་རྣམས་ཀྱིས་ཚོམ་པར་མཛོད་དགའ) ཡིད་འཕྲོག་སྲོག་ལ་བབས་པའི་ཉེན་ལས་ཁྲོལ། (ཁོར་བཟང་རྣམ་ཐར) གཞོན་ནུ་དོགས་པ་ངན་པས་འཆིང་བར་མ་བྱེད་ཅིག (གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད) ཅི་བསམ་བྱང་བ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག (ཁོར་བཟང་རྣམ་ཐར) ཟླ་མ་དམ་པས་བདག་ལ་ཤེས་པ་སྟོལ། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ཅིག་ཞིག་ཤིག་གསུམ་དང། ཤོག་རྒྱལ་སྟོལ་མཛོད་ཞུ་སོགས་དངོས་སུ་སྦྱར་ཡོད་པ་ཅི་བཤད། མ་སྦྱར་ཀྱང

སྐུལ་སློན་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲའི་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འདིར་གཏོགས་སོ། །

འབོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོགདགའ་སྐྱོ་ཆགས་སྡང་སོགས་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དག་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། ཨེ་མ་ཧོ་མཚར་ཆེ། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་དུ་དགེ (རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ) ཏོ་ཏོ་རང་ཚོད་མ་ཐུབ་ཧེ་ཚ། (བཙན་སྒྲོད་གསལ་བྱེད་བཀྲ་སྒྲོན) གྲི་འདི་ཇི་འདྲ་ཁ་རྒྱས་ཤིག་རེད་ཨང། ཀྱེ་ཏུད་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་མྱངས་སོང། ངོ་མ་རྩ་མགྲོགས་པོ་ཞིག་རེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། བཀ་ཐོག་ཏུ་གདངས་མཐོ་འདེགས་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་མཚོན་ཐུབ་ཀྱང། ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀ་གི་གསོན་ཉམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོན་དཀའ་བས། ཨེ་མ། ཀྱེ་མ། ཨ་ཏོ། ཨ་ལ་ལ། ཨ་ཅོ། ཅེ་འདྲ། ཇི་ལྟར་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་གང་རུང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྒྲར་ཏེ་ཉམས་རྟོག་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །

ཀ་ཚོག་ལ་བརྟེད་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཚོག་གིས་དོན་སྟོན་པའི་ཚེ། ཚོག་གི་འགྲུབ་རྒྱུ་སོ་སོའི་བར་གྱི་འགྲེལ་བ་དང། བརྟེད་དོན་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་ལྟར་ན། རྣམ་གྲངས་མང་བའི་ཚོག་རྣམས་གཅིག་གྱི་དབྱེ་བའི་གྲངས་འདི་དག་ཏུ་

བསྡུ་རྒྱང་དོ། །

བྱེད་པོ་གཞན་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཚོགས་གང་ཞིག་བྱེད་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་ཀྱགས་གང་རྒྱང་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་རྣམས་ཏེ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚོག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དཔེར་ན། ཐོན་པོས་གྲོས་ཐག་བཅད། གང་ཟིས་ཕྱོགས་བཞི་བསྐོར། ཕ་མས་སློབ་གྲྭར་བསྐྱལ། སྐད་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྒྲུར། ལས་ཀ་དེ་སུས་སྒྲུབ་བམ། ཡོན་ཏན་དགོན་དུ་བསྐོས། ཀ་ཚོན་པོ་ཟླ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི་ལས་ཚོགས་གང་ཞིག་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་པར་དངོས་པོ་རང་སྟེང་གི་འཕོ་འགྱུར་སོགས་སྟོན་པའི་ལས་ཚོག་ཅིག་སྟེ། དཔེར་ན། ནོར་ལུག་ར་བར་ཐོན། རས་ཡུག་དམར་གོར་གྱུར། ཁོ་རང་ཁྲོམ་དུ་སྐྱལ། ཏ་བང་གིས་རྒྱ་གཎྜན་པོའི་མགོ་འཐོམས། ཕྱ་སྟོན་པོ་སྐྱེས། ཐག་པ་ལྷ་ནས་ཆད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྟེན་གཞི་བརྟེད་པའི་ཚོགཏེན་བྱའི་ཆོས་ཅི་ཞིག་རྟེན་གཞི་གང་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་སྟེ། དཔེར་ན། སྟེང་ན་སྐར་ཚོམ་མཇོས། ནོང་དུ་གྲོང་སྟེ་མང། གོར་བ་གམ་དུ་བདོག་བྱ་ལ་བཙོན་པ་ཆེ། ང་ལ་སློབས་པ་མེད། བྲག་ཐེམ་དུ་བྱ་ཚང་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞི་ཆོས་སྒྲུར་པའི་ཚོགཁྲད་གཞིའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྲད་ཆོས་

ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟེ། དགེར་ན། འབྲོང་གི་དུ་རྩེ་རྣོ། མེ་ཏོག་དམར་པོ་ཡག་གྲོང་ཁྱེར་འདུ་འཛིན་ཆེ། ལྷུ་འདི་རབ་ཏུ་སྣྲན། སྒྲ་མངོག་བལ་ལྟར་དཀར། རྒྱ་མཚོ་ཟླ། ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཚིགས་རྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟེ། དགེར་ན། འདི་གྲོང་ཁྱེར་ལན་གྱི་རེད། ཁོང་ནི་ངའི་དགེ་ཏན་ཡིན། སྒྲ་ནི་མཉན་བྱའོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་གོ། བཀྲ་ཤིས་ལུགས་རྗེ་རེད། ཕ་རོལ་གྱི་མི་དེ་བོད་མིན། སྨོན་དཔོན་ནི་ཉི་མའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་གི་རྣམ་པ་རྗེ་སྟེད་པ་ཆེ་ལོང་དུ་བསྡུས་ན་གོང་བསྟན་དབྱེ་བ་ལྔ་བོ་གང་རུང་དུ་འདུ་སྟེ། གང་རས་རྗེ་ལས་ཆུ་བཞུད། དགེ་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པས། ཞེས་པ་སྤྱི་ཙཱུང་ཁུངས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་ཡང། དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱད་ན། བཞུར་ཞེས་པ་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་དང། བསྟན་ཞེས་པ་བྱེད་པོ་གཞན་འབྱེལ་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས། ཁུངས་སྟོན་པ་ཟུར་ཐོག་སུ་འབྱེད་པ་མི་ལེགས་སོ། །

ལྟ་བ། ཚིག་གི་སྒྲིག་བཞི་བཤད་པ།

མི་རིགས་ཤིག་གི་སྐད་ཆའི་ནང་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་དུ་ཟློ་ཞིང་བརྗོད་

དོན་སྟོན་པ་ལ་ཕན་སྒྲུབ་པའི་ཐུང་གཏན་ཚགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམ་སྤྱི་འགྲོས་གྱངས་ལྟར་ཞིག་འབྱུང་གིན་ཡོད་པ་ནི་ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མིང་གི་ཚོགས་པའི་སྒྲིག་གཞི་གཉིས་སྤྱི་ར་བཏང་དུ་འདུ་ཡང། རང་ཐད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འབྱར་དུ་ཐོན་པ་རེ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཆ་ནི་ཚོག་དུ་མ་སྡུར་པའི་ཕྱང་བོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཚོག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཚད་གཞལ་དཀའ་ཡང། སྒྲིག་གཞིའི་ཆ་ནས་འགྲོས་སྲོལ་ཐུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་པས་ན། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོག་གི་སྦྱོར་བ་སྟེལ་དུས། ཐུ་བའི་སྒྲིག་གཞི་དེ་ལ་སྐབས་བབ་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་མིང་རེ་རེ་ལེགས་པར་བསྟེན་ནས་བརྗོད་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

༢ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་རིག་གནས་འདུ་ཤེས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ།

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲ་སྐྱེད། སྒྲ་དོན་ལ་གཞོལ་པས་མིང་བྱུང། མིང་དུ་མ་རིམ་པར་སྦྱར་པས་ཚོག་གྲུབ་པ་མངོན་ཞེན་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་བཀོལ་པས་སྒྲིག་གཞི་ཞིག་གཏན་དུ་ཚགས་པ་ལྟར། བརྗོད་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སྐད་ཆའི་མ་ལག་ཆ་ཚང་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཤེས་རྟོགས་དང་རང་གི་ས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་རྣམས་གཅིག

ནས་གཅིག་ལ་སྟེལ་བར་བརྟེན། སྐད་ཆ་མི་འདྲ་བའི་མི་རིགས་ཝོ་ཝོར་ཀུན་
རྟོག་དང་བཏང་སྤྲོད་ཐབས་མི་འདྲ་བ་རེ་ཚགས་པ་དེ་ཡང་སྐད་ཆ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཁོངས་མི་ཐུན་མོང་གི་ཀུན་རྟོག་གི་བདག་འབྲས་ཉིད་དུ་དེས་པས། ཚོག་གི་
སྒྲིག་གཞི་མི་འདྲ་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡོད་ཚེ། དེར་མཐུན་གྱི་ཀུན་རྟོག་གི་རྣམ་
པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དེས། རྒྱ་མཚན་ནི་སྐད་ཆ་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་
བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་རིག་གནས་ཀུན་གྱི་ཉིང་བཅུད་དང་རྟེན་གཞིར་གྱུར་
གདའ་བས། སྐད་ཆའི་སྤྱོར་བ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་གཉིས་
འབྲལ་མེད་དུ་གནས་ཤིང། ཅི་ལྟ་བུའི་རིག་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་
བུའི་ཚོག་སྤྱོར་བྱེད་ལུགས་རེ་ཡོད་དོ། མི་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྐད་ཆའི་སྤྱོར་
བ་ལ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆ་ཡོད་ཚེ་དེ་དག་ལ་རིག་གནས་དང་མི་རྒྱུད་མཆེད་
ཁྱེངས་གང་རུང་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དཔག་ལ། དེ་ཡང་
མཐར་ཐུག་ན་ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཕྱི་བ། ཁོར་ཡུག་གི་
དབང་གིས་མིང་བརྗ་གསར་བ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་རྩ་བའི་སྒྲིག་གཞི་ལ་འགྱུར་
བ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མི་རིགས་གང་གི་ཀུན་རྟོག་གི་འགྲོ་རིམ་ལ་འགྱུར་
བ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཞོལ་རྡོ་རིང་དུ། ཆོས་སྐུ་སྒྲ་ཐུ་གོང་
དཀྱ་རྒྱལ་གཙོ་གས་གནང་བའི་མདོ་རྩ་རིངས་ལ་ཡོག་གྱེ་བས་པའོ། །ཞེས་
པ་དང་། རྒྱ་ཏུ་ཏའི་རྟོགས་བརྗོད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་དུ་

གཉིར་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང། སྟོན་གྱའི་ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་དམ་ལེགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་སོགས་ལ་བཙུ་གས་རྟེང་དང་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ཚོག་གི་རྩ་བའི་སྒྲིག་གཞི་མ་ཐུན་པར་ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ། ཨི་རིགས་ཤེག་གི་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱི་འི་རིག་གནས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་དཀའ་བ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་འགྱུལ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྣོད་གདངས་དང་སྣོད་ཆའི་སྟོར་བ་ཡིན་པས། ༡༨མི་རྣམས་རིག་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འཚོ་བའི་ཚེ། ངག་གི་སྟོར་བ་དང་ལུས་ཀྱི་སྟོད་པ་གང་ལའང་རིག་གནས་དེའི་སྒྲིག་གཞིས་མ་ཟིན་པ་མེད་ཅིང། བྱ་བ་གང་བྱེད་པལ་ཆེར་བཀ་ལ་ཉལ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཀོད་འདོམས་འོག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤུ་ཞིག་གིས་མིའི་དོན་གྱེང་ན། དེ་ཡི་སྣོད་ཆ་གྱེང་དགོས། སྣོད་ཆ་གྱེང་བ་ལ་སྟྲི་ཚོགས་གྱེང་དགོས་སྟབས། ༡༢བོད་སྣོད་ཀྱི་ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞི་བཤད་པ་ལ་བོད་ཀྱི་སྟྲི་ཚོགས་གོམས་གཤིས་མི་གྱེང་གཏོལ་མེད་ཡིན་ཏེ། སྣོད་ཆ་ནི་སྟྲི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རེ་བོད་སྣོང་བའི་མི་རྣམས་གནའ་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་གཞིས་ཀ་གང་དུ་འཆའ་བ་འཚོ་བ་ཏྲི་ལ་བོའི་རྟེན་གཞིར་བསམས་ཏེ། ས་ཆུའི་གནས་མལ་ལ་བརྟག་པ་སྟོན་དུ་བྱ། ཚོ་གས་གཡང་ཚོག་རྟེས་སུ་བྱས་ནས། སྣར་གཞིས་བཏབ་པ་ཞིན་

པ་ན་རང་དགར་དུ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ། ཕ་རིང་བུ་རྒྱུད་ལ་ལད་མི་ཉན་པ་
གཞིས་ས། ཞེས་པ་ལྟར། ལས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཡུལ་གཙོ་བོར་འདོན་པའི་
དབང་གིས། བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཚོགས་གི་སྨྲོར་བ་ལའང་དངོས་ཀྱགས་གང་རུང་
ནས་བྱ་ཡུལ་སྟོན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རི་སྟོད་དུ་ནོར་ལུགས་འཚོས། སྐྱེད
ཚལ་དུ་མེ་ཏོག་བཏབ། རྟེ་བོ་སྣ་ནང་དུ་སོང། ལྷ་བུས་མཚོན་ཞིང། ཡུལ
གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་རྟེས་སུ་ད་གཟོད་གང་སྟོད་པའམ་སུས་བྱེད་པ་བསྟན
དགོས་པས། ཁྱིམ་ན་མགྲོན་པོ་ཡོད། མགྲོན་པོ་ཁྱིམ་ན་ཡོད། སློབ་ཁང་དུ་ཟླ
མོས་ཡི་གེ་འབྲི། ཟླ་མོས་སློབ་ཁང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི། ཞེས་པའི་ཚོག་སྔ་ཕྱི་འ
བསྟན་དོན་ལ་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང། ཚོག་ཕད་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་ཇ་བའི
སྒྲིག་གཞི་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་སྣད་ཆའི་སྨྲོར་བ
ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ། །འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག
ཡིན་ན། སྒྲའི་སྨྲོར་བ་ལ་ཡོད་ཅིང། སྒྲའི་སྨྲོར་སྟོལ་ལ་མི་མཐུན་པ་ནི། དེ
འདྲའི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་མེད་པའི་གནད་ལ་ཐུག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་མེ
ཏོག་སོགས་དངོས་པོ་དག་གི་ཁྱད་ཚོས་སྟོན་པའི་ཚེ། ཐོག་མར་དངོས་པོ
གང་ཞིག་མིག་ཏུ་བསྟན་ནས། རྟེས་སུ་ཁྱད་ཚོས་ལ་དཔྱོད་པའི་རིམ་པ་ལྟར
མེ་ཏོག་མཇེས། འོ་མ་མངར། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ། འབྲོག་པའི་འཚོ
བ་བཟང། ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སྐབས་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་ཡན་ལག་མང

དུ་སྣྲས་ཀྱང་ཆོག་གོ།

སྐད་ཆ་ཐོག་མར་བྱང་བའི་དུས་ན་དགེ་སྦྱོར་དང་ལག་བཏང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བཏང་སྙོམ་པར་བྱེད་པས། བཏང་ཐབས་གང་ཡིན་ཡང་མི་རིགས་དེ་གའི་རིག་གནས་གོམས་གཤིས་ཀྱིས་མ་བསླད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དཔེར་ན། བོད་དུ་མགོ་བོ་ནང་དུ་ལྷེམ་པས་ཡིན་པཧམ་བདེན་པ་དང། འཕྲེད་དུ་གཡུག་པས་མིན་པཧམ་ཐུན་པའི་བཏང་བྱེད་པ་ལ། རྒྱ་གར་དུ་དེ་ལས་ལྷོག་པར་འཇོན་ཞིང། རང་རེ་རྣམས་ལྷོ་བརྒྱངས་པ་གུས་པ་དང་བཟོད་གསོལ་གྱི་ཉམས་སྟོན་པ་ཡིན་མོད། ཡོ་རྒྱབ་གླིང་དུ་དགྲ་དུ་འཇོན་པའི་བཏང་འཇོན་པས་མཚོན་ཏེ། ལག་པས་བཏང་བྱེད་པའི་དུས་ན་ལག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་ཞིང། སྐད་ཆས་བཏང་སྦྱོད་པ་ལ་བསམ་བློའི་རྟེན་གཞིའང་སྐད་ཆ་ཡིན་པས། སྐད་ཆ་དང་ལག་བཏང་ལ་ཁྱད་པར་རྡོ་འདྲ་ཆེ་ཡང། དེ་གཉིས་རིག་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མཐུན་པའི་མི་རིགས་གཅིག་གི་ནང་ཚན་གྱི་བཏང་ཐབས་མི་འདྲ་བ་ཅམ་ཡིན་ན། བསམ་བློ་གཏོང་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རིག་གནས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་འདྲ་ན། བསམ་བློ་འཁྱེར་ཕྱོགས་མཚུངས་ཤིང། དེ་མཐུན་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཚ་རྒྱུན་དང་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་མཚུངས་ཀྱང། སྐད་ཆའི་རྩ་བའི་སྒྲིག་གཞི་མཐུན་པར་ཡོད་ཕྱིར། མི་རིགས་དབྱེ་ཞིབ་ལ་སྦྱོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཐན་

ཐུན་ཙམ་དང་སྐད་གདངས་མི་མཐུན་པ་ཐུན་བུ་ཙམ་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་པར། སྐད་ཆའི་ཆ་ནས་ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞི་དང། བསམ་བློའི་ཆ་ནས་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ལ་དགྱེད་དོ། །

༢ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞིའི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོར་བཤད་པ།

བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་གི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་གནད་དེལ་ན་རྩ་བའི་སྒྲིག་གཞི་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང། དེ་ཡང་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་ཀྱིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར། ལ་ལ་ཞིག་རྩ་བའི་གནས་སུ་བཅར་ཅིང། འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པས། གང་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མིང་དེའི་གྲངས་འགོར་གཏོས་ཆེ་ཞིང། ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་གྲངས་ངེས་ཅན་ཞིག་ལས་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞིའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་སླད་དུ། ཚོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཚོག་ཕྱད་རྣམས་ཆ་དུ་མར་བསྡུ་ལ་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱད་གཞི་བཟློད་པའི་མིང(n1) དང། ངེས་བརྗོད་གི་མིང(n2) ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་དང(n) । བྱ་བ་བཟློད་པའི་མིང(v1) དང། ཁྱད་ཚོས་བཟློད་པའི་མིང(v2) ।གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང(v3)।རྗེགས་ཚོག(v4) བཅས་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ(v)དང། གྲངས་ཀ་བཟློད་པ། (A1) དང།

འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མིང(A2) དང། ཁྱད་འདོན་གྱི་མིང(A3) ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲ(A) དང། ཚིག་ཕྲད(P) བཅས་བཞིར་བསྡུས་པ་རྣམས་འགྲོས་སུ་སྤེལ་ན། ཚིག་གི་རྫ་བའི་སྒྲིག་གཞི་ལ། S=N+P+Vདང། S=N+Vགཉིས་ཡོད་པ་དང། འདིའི s ནི་ཚིག་གི་མཚོན་རྟགས་དང། འདིར་བསྟན་གྱི་ཚིག་ཕྲད་ནི་རྣམ་དབྱེ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་མི་རྒྱང་དོ། ।

རྫ་བའི་སྒྲ་ལ་ཚིག་ཕྲད་དང་དེ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱར་ཏེ་སྤེལ་བའི་ཚིག(S=N+P+V)ལ་ཚིག་ཕྲད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལྟར་དབྱེ་ན།

ཀཱརྫ་བའི་སྒྲ་ལ་བྱེད་སྒྲ་དང་དེ་ལ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་སྤྱར་པ་སྟེ། (S=N+P1+V1)། དཔེར་ན། མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་སྒྲུག ལྷག་གིས་མཆེ་བ་གཅོག་ས། རྡ་ཤ་སྲབ་ཀྱིས་དགྱུས། བྱ་དགས་གཟེངས་སུ་བསྟོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པ་དཔེ་རིས་སུ་བཀོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

འདིར་དཔེ་རིས་ཤེག་འདུག

འདི་རིགས་ལ་བྱེད་སྒྲ་སྤྱར་པའི་དབང་གིས་མཐའ་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའང་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པར་རེས་ཀྱང། བྱེད་སྒྲ་སྤྱར་པ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་རྫ་བའི་སྒྲིག་གཞིར་མ་གྱུར་སྟེ། ཐག་པ་འདི་འད�་གང་གིས་ཐུང། སྤར་མ་སྒྲག་པས་བདོས། ཡི་གེ་ཤེད་ཀྱིས་ཟླ་གཞི་མོས་ཟུར་གྱིས་བལྟས། མཁྱོན་པོ་འཇུམ་གྱིས་བསྡུས། གོས་ཀྱི་ཁ་དོག་རིམ་གྱིས་འགྱུར།

ལྷ་བུའི་ཚ་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲ་དང་དེའི་སྤ་ལོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀ་དང་ཁྱད་འདོན་གྱི་མིང་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཕྱི་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ལས། གལ་ཏེ་ཚ་ཁམས་དེ་དག་བསལ་ཀྱང་ཅོག་གི་སྟོར་བ་འདྲ་ཆགས་པར་ཡོད་པ། ཐག་པ་འདི་ཐུང་། སྤར་མ་བྱོས། ཡི་གེ་གློག་ཁོ་མོས་བལྟས། མགྲོན་པོ་བསུས། གོས་ཀྱི་ཁ་དོག་འགྱུར། ལྷ་བུ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཙ་བའི་སྒྲིག་གཞི་ཞེས་པ་ནི་མེད་ན་མི་རྟང་བའི་ཚོག་གི་དངོས་རྒྱ་ལ་བྱའོ། །

ཁ། ཙ་བའི་སྒྲ་ལ་འབྱེལ་སྒྲ་དང་དེ་ལ་རྟོགས་ཚོག་སྟྲུར་ཏེ་གྱུབ་པ། (S=N+P2+V4) ནི། འདི་ནི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་གོ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུའོ། །སྟོབ་གྲའི་ར་བའོ། །ལྷ་བུའི་སྟེ་མིང་སྤ་ཡི་འབྱེལ་སྒྲས་སྟྲེལ་པའི་མཐའ་ལ་རྟོགས་ཚོག་སྟྲུར་པས་སྐབས་དོན་རེ་ཞིག་རྟོགས་པར་བསྟན་ཡོད། རྟོགས་ཚོག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ཏུ་གཟུང་དོ། །དེ་དག་རིས་ཀྱིས་མཚོན་ན།

འདིར་དག་རིས་ཤིག་འདུག

གཙ་བའི་སྒྲ་ལ་ལོན་དང་དེ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟྲུར་ནས་བྱུབ་པ། (S=N+P3+V)སྟེ། ཕ་ཐང་དུ་བཟོ་བྱ་ཡོད། དོན་གཅོད་དུ་གྲོས་མོལ་བྱེད། སྐྱེད་ཚུའི་འགྲམ་ན་ཉ་མོ་འཛིན། ཉི་ནུབ་ཏུ་བཟའ་བཏུང་སྟོད། རང་གཤིས་ངན་པ་ཇེ་བཟང་དུ་བཏང། ལྷ་བུ་རྣམས་ལ་སྤ་ཕྱིའི་མིང་དོན་གྱི་བྱེད་

བའི་དབང་གིས་སྐབས་དོན་མི་འདྲ་བ་སྟོན་ནའང། དེ་དག་གི་རྩ་བའི་སྒྲིག་གཞི་མཐུན་པར་གནས་པས་འདིར་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །དཔེ་རིས་སུ།

འདིར་དཔེ་རིས་ཤེག་འདུག

ང། རྩ་བའི་སྒྲ་ལ་འབྱུང་ཁུངས་དང་དེ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུར་ཏེ་བྱུབ་པ (S=N+P4+V) ནི། ས་གཞི་ནས་ལོ་ཏོག་སྐྱེས། ལྷན་བྱ་བཞི་ལས་ལངས། སྲིད་ཐུས་ཁ་ནས་བསྒྲགས་པ་བུ་ལས་གོས་འཇམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

འདིར་དཔེ་རིས་ཤེག་འདུག

གོང་འཕོད་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་དག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར། སྐད་ཆའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལ་སྐབས་ཆོག་གི་རྣམ་གྲངས་རེ་རེ་བཞིན་བསྣབས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ལ་གོ་མས་པའི་སྒྲིག་གཞི་དེ་ལ་མིང་རྣམས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྒྲུར་ཏེ་དོན་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པས། ཆོག་གི་སྦྱོར་སྟངས་ལ་གཏན་ཆགས་སྒྲིག་གཞིའི་ཆ་དང། འཚེལ་འགྱུར་མིང་ཐད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མས་ཆོག་གི་གཞི་འདིང་ཞིང་ཀུན་ཏོག་གི་འགྲོས་རིམ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། ཕྱི་མས་ཆོག་སོ་སོའི་སྒྲ་སྐྱེད་ཅིང་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་སྟབས། མིང་དང་ཐད་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་སྒྲིག་གཞི་ལ་བསྟན་ཞིང། སྐབས་དོན་གང་ཡིན་མིང་གི་དོན་དང་ཐད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟག་གོ། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་སྒྲ་གཞན་རྣམས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་སྒྲ་མ་སྒྲ་གང་

ཡང་རྩང་རྩ་བའི་སྒྲིག་གཞི་ལ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །

རྩ་བའི་སྒྲN	ཚིག་ཐད P	གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ V
གཅན་གཟན།	ཀྱིས།	ཟོས།
ལྷ་ས།	རྡ།	ཕྱིན།
ལྷོངས།	ནི	མཆིས།
ལྷོ་རྒྱལ	ཏུ	འབད
ཆོས་གསུམ	ལ	ཞེན
ཁ་དོག	ཏུ	ངེས
ལག་པ	ཡིས	བླངས
གཏེར	ནས	བཏོན
ཁྱོད	ཀྱི	(ལྷ་བ)འོ

རྒྱུ་མཚན་འདི་འད�eའི་དབང་གིས་བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་མམ་བཞིར་བྱས་པ་དང། ས་ཁ་ལ་ཁ་ཁ་ལ་ཁ་ཁ ཀ་ལ ཁ ཁ ཁ

དགེ་ན། ཁོ་རང་དགེ་ཆན་ཡིན། ཞེ་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཏ་ཅང་ཟབ། སློབ་དཔོན་འདི་བ་བཟང། ཕ་མ་ཉི་མ་འདྲ། སློབ་གྲྭ་སྒྲུབ་ཚལ་བཞེན། དར་ལྷོག་ལྷན་ལྷུབ་གཡོ། ཅོང་སྒྲ་སིལ་སིལ་སྒྲོགཆུང་འཚུབ་ཌུར་ཌུར་ལྡང། ལྷ་བུ་སྟེ། ཆོག་འདི་དག་ལ་ཆོག་ཕྱད་མ་སྣུར་ཀྱང་མཐའ་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དོན་རྗོགས་པར་སྟོན་པས་ཆོག་ལ་ངེས་པར་དུ་ཆོག་ཕྱད་དགོས་པར་སྣུ་བའི་འདོད་པ་ངང་གིས་ཁེགས་ཤིང། འདི་ནི་ཆོག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཕྱིར་ཆོག་གི་སྒྲིག་གཞི་ཞིག་ཏུ་བལྟའོ། །

༢ཆོག་བསྟེས་སྟོབ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།

བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྲིག་གཞི་ལ་གོང་བསྟན་རྩ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྣུར་པའི་ཆོག་གི་ཕྱེང་བ་དུ་མ་བསྟར་ཆགས་སུ་བརྒྱས་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཚེ། དོན་གྱི་ཞེབ་ཚ་གདོན་པའི་སྣད་དུ་ཚ་ཤས་དུ་མ་གསར་དུ་བསྣན་པའི་དབང་གིས། བལྟས་ཅམ་ཉིད་ལ་ཆོག་གཅིག་ལ་སྒྲིག་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པཙམ། ཡང་ན་འགྲོས་སྲོལ་ངེས་ཅན་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི། ཆོག་གི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆོག་ཕྱད་དུ་མ་ཡོད་པ་དང། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རང་རང་གིས་སྒྲོལ་བྱའི་མིང་སྤྱི་ཞི་ཡོད་

པ་ལས་གང་ཞིག་གི་བོ་ཡིན་པ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་གནད་འདི་ལ་གཏུགས་ཏེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞིའི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོག་ཕྲད་ལ་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ཕྲད་གཞན་མི་འཇུག་ཅིང། བརྒྱ་ལ་རྣམ་དབྱེའི་ཚོག་ཕྲད་ཡིན་ཡང་ཆོས་གཉིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྡན་པ་ཁོ་ན་མ་ཟད་དོན་གཞན་སྟོན་པའང་འདིར་སྒྲིག་གཞིའི་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར། ཚོག་གི་སྟོར་བ་གང་ལས་རྣམ་དབྱེའི་ཕྲད་ལ་བརྟག་ཅིང། དེ་ལས་ཀྱང་ཚོག་གི་སྟོར་བ་སྟྲི་ལ་ནུས་པ་གང་ཆེ་ཞིང་བྱ་བའམ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་མིང་སོགས་ལ་ཤུགས་ཕུལ་པ་ཉིད་གཅོ་བས། རྣམ་དབྱེའི་ཚོག་ཕྲད་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཚོག་གི་སྒྲིག་གཞི་གང་ཡིན་པར་རྟོགས་སྟལ། རྣམ་དབྱེ་དུ་མ་སྟོར་བས་ཀྱང་བྱ་བ་གཅིག་གམས་ལ་བར་བྱེད་ན་དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྒྲིག་གཞི་མཐུན་པའི་ཚོག་དུ་མ་བསྡེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མཁར་གྱིས་སྤར་ནས་འཇོས་པའི་རྒྱ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་གསེར་གྱི་ཛན་པ་བྱིན། (དེབ་ཐེར་དགྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་ཐུ་དབྱངས་ལས) ཅེས་པ། མཁར་གྱིས་ཛན་པ་བྱིན། ཅེས་དང། རྒྱ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བྱིན། ཅེས་པའི་ཚོག་གཉིས་བསྡེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚ་ཤས་ཀྱི། སྤར་ནས་འཇོས་པ། ཞེས་པ་དང། གསེར་ཞེས་པ་དོན་གྱི་སྐབས་བསྟན་ལྟར་སྦྱར་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྱེལ་སྒྲའི་ཕྱད་ཀྱིས་གསལ་པ་ལྟར། བྱ་བའི་དོན་ལ་སྦྱར་པའི་ལ་དོན་ནམ། བྱེད་སྒྲའམ། འབྱུང་

ཁྱད་མེད་གསུམ་གང་རུང་གི་ཕྱད་དང་ལྡན་ཚེ། འདི་ལ་སྒྲའི་ཕྱད་ནི་སྐད་དོན་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་ཅིང། རྣམ་དབྱེ་དུ་མས་དོན་གཅིག་གསལ་བར་
བྱེད་ཚེ་བྱ་བ་གཅིག་གིས་དུ་མའི་གོ་བྱས་ཏེ་མཉམ་དུ་སྟེབ་པ། སློབ་མས་
སློབ་ཁང་དུ་རྒྱ་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད། བཟོ་བས་གཏེར་ནས་གསེར་རྡོ་ཕྱུང། ལྷ་
བུ་དང། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་གི་བྱ་བ་དུ་མ་སྟོན་ན་བྱ་བ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ
བསྡུ་མི་རུང་བ། མཁན་བས་ལག་ཏུ་སྟ་རེ་ཐོག་ཏེ་ནགས་ལ་སོང། ཟླ་མས
ལྷག་བསམ་དག་པས་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་བཏུས་ཏེ་སློབ་མར་འཚད།
ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། ཆོག་གི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གི་
ནང་དུ་སྒྲིག་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཆོག་གི་བསྲེས་སྟེབ་བྱ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

ཡང། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱང་རིང་པོ་ཞིག་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོས
ལྡན་དང་དེའི་དབུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས
འཕགས་སྒྲ་བོའི་ཆོགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་མཐོང
བར་གྱུར་ཏེ། །(རྒྱ་ཏུ་ཏའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས) ཞེས་པའང་ཆ་ཤས་གཅོ་བོ
དག་རྒྱས་པར་སྦྱས་པའི་ཆོག་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན
པོས་མཐོང། ཞེས་པ་རིམ་གྱིས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཆོས་འཕགས་མཐོང
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཆོས་འཕགས་སྒྲ་བོའི་ཆོགས་ལ་འདོམས་པ་མཐོང
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཆོས་འཕགས་སྒྲ་བོའི་ཆོགས་ལ

འདོ�་པ་མཐོང། ཞེས་པ་སོགས་སུ་བསྟེད་པ་ལྟར། མཉམ་དུ་སྟེབ་པའི་ཚོག་དེ་དག་གལ་ཏེ་སོ་སོར་བསལ་ནའང་དོན་རེ་རྗོགས་པར་སྟོན་ནའང། བསྟེན་པའི་ཚོག་རང་ལ་ལྟོས་པས་ཡན་ལག་རྣམས་མ་ཚང་བའི་རྒྱུན་གྱིས། ང་དུང་མི་གསལ་བའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཉན་པ་པོ་དངོས་སུ་མདུན་དུ་ཡོད་ཚེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་གདངས་ཀྱི་མཐོ་དམན་གྱིས་རམ་འདེགས་དངོས་སུ་ཐོན་པས་བརྗོད་པ་མི་གསལ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་མོད། ཡིག་ཐོག་ཏུ་གཅོ་བོ་མིང་གི་སྟོར་བས་དོན་གྱི་ཞིབ་ཚ་འདོན་ཕྱིར་ཚ་ཤས་གསལ་ཞིང་ཚང་བ་བཟང་ཞིང། སྐོས་སུ་དབྱད་རྩོམ་ལྟ་བུ་ཞིབ་ཚ་ངེས་དགོས་པའི་རྩོམ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཐོང་བས། ཚོག་རྒྱང་བ་ལ་བལྟོས་པས་བསྟེས་མ་དང། དེ་ལ་བལྟོས་པས་སྒྲགས་མ་གལ་ཆེའོ། །

ཚོག་ཐུང་བ་འབྱུམང་བོར་སྐྱེད་པ་དང། ཚོག་རིང་བོ་འབྱུ་ཕུང་དུར་བསྡུ་བའི་ཚུལ་དགེ་རིས་སུ་བཀོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

(4-1)

དགེ་རིས་ཀྱི་ཨང་གྲངས།

(4-2)

ཚོག་གི་རྩ་བའི་སྒྲིག་གཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཚོག་ཐུད་མ་བསྡུར་བར་བང་གནས་སུ་འཇགས་ཚེ། ཐུད་ཀྱི་སྡུར་གཞིའི་མིང་དོན་དེ་མདུན་དུ་སྐྱེད་པ་དང།

མཐར་སྣུར་འོག་མའི་མིང་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱི་རྒྱ་སྐྱེད་པས་བརྗོད་དོན་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡང། གལ་ཏེ་མིང་དོན་སྟོན་མ་དེ་ཕྱི་རྒྱ་སྐྱེད་ན་རྗེས་འཇུག་གི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕྱད་རྟྭམས་ཕལ་ཆེར་བསྣུར་དགོས་པས། འདིར་ཚོག་ཕྱད་མི་འགྱུར་བ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང། ཚོག་གི་ཆ་ཤས་གཅོ་བོ་དག་གི་བསྟན་དོན་རྗེ་གསལ་དུ་གཏོང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡན་ལག་མང་དུ་འཕེལ་ཅིང་འབྱུ་མང་བར་བརྟས་པ་ལ་བྱ་སྟེ།

(4-3)

(4-4)

ལྷ་བུས་མཚོན་པའི་དཔེར་བརྗོད་སྡ་མ་གསུམ་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚོག་སྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ཡིན་ཡང། ཕྱི་མའི་སྒྲབས་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་ཚོག་དེའི་ཚོག་ཕྱད་ནི་བསྐྱེད་གཞི་དང་མི་མཐུན་པས། སྡར་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་མི་བསྣུར་བར་ཚོག་གི་འབྱུ་སྟོན་ཚུལ་ལ་གཤམ་ལྟར་གྱི་ཐབས་འགའ་ཡོད་དོ། །

ཀཡུལ་དུས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ (n) ཡི་སྟོན་ལ་སྣུར་པ། དཔེར་ན།

བཀོད་པ་ཤེན་ཏུ་མཇོས་པ་དང་ལྡན་པའི་གོང་ཁྲེར་སྟོས་ལྡན་གা་ལ་བ་དེར་སོང་ངོ། ། (རྒྱ་ཏུ་དཱའི་རྟོགས་བརྗོད)

དང་པོར་ཆ་མེད་ཡུལ་ལ་སྣུ་བྱིད་བྱས་ནས་བརྟངས་བྱུང། (ཁོར་

བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལས)

གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་སྡུ་འདི་ལྟར་བྱུང་བོ། །ལྷ་བུ་འཕྲེད་ཐིག་གི་ས་མཚན་པའི་དོན་དེ་དག་ཙ་བའི་སྒྲ(n) ཡི་སྟོན་ལ་སྒྲུར་པས་གང་གི་ཡིན་པའམ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པས། སྒྲིར་བཏང་དུ་འབྲེལ་སྒྲས་སྒྲེལ་ཅིང་འབྲེལ་སྒྲ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་འཇུག་གོ།

ཁ། ཁྱད་ཚོས་སམ་རྣམ་གྲངས་སོགས་སྟོན་པའི་སྒྲ(n)ཡི་རྗེས་སུ་སྒྲུར་པ། དཔེར་ན།

ཆུ་མ་གང་ལ་བསྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་མཚོག་རབ་བརྟེས།

སྐུ་མཆེད་གསུམ་པ་མཚོག་ལ་ཟས་གོས་འདང་ཚོད་ཅིག་ཁྱེར།

སྨོན་ཁང་བདུན་དུ་དུང་གློག་སྟོན་གསལ་ལེར་བཀྲ།

མེ་ཏོག་དམར་པོ་ལ་སྒྲུན་འབུར་ཚུགས་སུ་བལྟས་ཏེ་བསྡད་པ་མཐོང། ལྷ་བུ་དང་།

ཀ། གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སམ་བརྟེན་ཚོས་སམ་ཤུགས་འདོན་པའི་སྒྲ(v) ཡི་སྟོན་ལ་སྒྲུར་པ། དཔེར་ན།

བདག་ལ་བུ་མོ་མང་པོ་མ་མཆིས་ཏེ་གཅིག་ཉིད་དོ། །(བྱ་མཁྱེན་སྟོན་ཟླ་བའི་ཏོག་བརྗོད་ལས)

ཡུམ་རྒ་ཆ་འཛིན་མ་དེ་ཡང་མཆི་མས་བརླན་པའི་མིག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཞོན་ནུའི་གདོང་ལ་བལྟས་ནས་སྙིང་མི་དགའ་བ་བཞིན་དུ་རང་གནས་སུ་དོང་དོ། ।(གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ལས)

འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་མེ་ཏོག་པད་མ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་སོ། ।

ཀུན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་གླེང་བ་བདག་གིས་ཡང་ཡང་ཐོས་སོ། ।

ང། ཁ་སྐོང་གི་སྒྲ(v) ཡི་རྡེས་སུ་སྒྲུང་པ། དཔེར་ན། སྲས་ཀྱིས་ཚུ་གྲི་བསྒྲུན་ཏེ་བཀུམ། (དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ལས)

སྲས་རེ་ཞིག་སྒྲུགས་པ་ཟླར་མོན་ནས་སྒྲུན་དབས་ཏེ་རྒྱལ་གྱིད་ལ་བསྐོ་བར་རྩོམ། (གོང་མཐུན)

བཞོན་མ་དྲུག་གི་ཏོ་སྟྲི་ལན་གསུམ་དུ་དཀྱིགས་ཤིང་སྒང་རྩི་དང་སྒྲ་ཏེ་ཕྱིས།

ལྷ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་འཁྱེར་བར་འགྱུར། (ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས) ལྷ་བུ་སྟེ། གང་ཞིག་ཁ་སྐོང་གི་སྒྲ་དེ་སྤྱ་མའི་མིང་དང་རིས་མཐུན་ཞིང། དེ་དག་གི་བར་མཚམས་སུ་ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་དང། ལྷག་བཅས། རྡ་ཡིག་ར་བསྡུས་སྒྲ་བའི་པར་བར་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་ཏེ། ।

དྲུག་པ། ཚོག་སྦྱོང་བཤད་པ།

བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོང་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། སྒྲོར་ཚོག་ཅེས་པའི་དོན་ལ། མིང་ཚོག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱེས་པའི་ཚོག་དང། མིང་གི་ཁོངས་གཏོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་༡༥ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོག་སྦྱོང་ཅེས་པའང་ཚོག་རྣལ་མའི་བསྡུ་ཚུལ་ཁོ་ནར་བྱས་ན་གོ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བས། འདིར་མིང་དང། མིང་གི་ཚོགས་པ་དང། ཚོག་གི་ཆ་ཤས་རྣམ་ལྟར་བསྡུ་ཚུལ་བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

༡བོད་སྐད་ཚོག་སྦྱོང་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་དཔྱད་པ།

སུམ་རྟགས་ཙ་གཞུང་སོགས་སུ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་སྦྱོང་དང་དེའི་རྣམ་གྲངས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང། ཚོག་སྦྱོང་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་འབྲེལ་དང་མིང་སྡ་ཕྱིའི་གཏན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མིང་གི་ཆ་ཤས་དང། ཚོག་ཕྱག ཚོག་གི་གྲྭབ་ཆ་རེ་གཉིས་བསྡུས་ཀྱང་དོན་སྟོན་པ་ལ་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཐོག་ཚོག་གི་ཐོར་ཡང་ཞིང་ངོས་གཅད་བར་བྱས་པས། བརྗེད་པའི་ཡོན་ཏན་གདོན་པ་ལ་མེད་མི་དྲང་བའི་སྒྲའི་སྒྲོར་ཚུལ་

ཞིག་ཏུ་འགྱུ�་ཀིང། ཚོག་སྡུད་བྱེད་ཚོག་མི་ཚོག་དང་རྗེ་ལྟར་བསྡུ་བ་ནི་སྐད་ཆ་རང་དོས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དང། མི་རིགས་རང་མཚན་པའི་བཏང་སྙོམ་གོམས་སྒོལ་དང་བསྡུན་ཏེ་ཅི་བདེར་བྱེད་པ་ཞིག་ལས། ཡིག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གང་འདོད་འདོད་དུ་བསྡུ་ཚོག་པ་ཞིག་མིན་པས། སྐད་ཆ་རེ་རེར་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་སྡུད་བྱེད་ལུགས་ཀིག་ཡོད་དོ། །

དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་བཏང་སྙོམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཚོག་སྡུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་སྟངས་བ་ནི། སྒྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ་དང། ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ་སོགས་ཡིན་ཞིང། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་གཞུང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་བོད་ལ་དཔེ་མཚུངས་སྦྱར་པར་ཟད་པ། བཏང་སྙོམ་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན་དུ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཚོག་སྡུད་དྲུག་གི་ནང་ནས་མི་ཟད་པའི་བསྡུ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་བོད་སྐད་ལའང་རྗེ་བཞིན་ཡོད། ༡༥ཅེས་གསུངས་པས་རྟོགས་ཀིང། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོར། དེ་ནས་ཚོག་སྡུད་ཀྱི་ཚོ་ག་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་རབ་ཏུ་བཀྲམ་པའི་ཚོག་གི་སྟོར་བ་རྣམས་ཉུང་དུར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་ཚོག་སྡུད་ཅེས་བྱའོ། །མིང་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་བསྡུ་བ་ཡང་ངོ། །དོན་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་མིང་ཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་བསྡུས་པས་ཚོག་ཕན་ཚུན་མ་འབྱེལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་ཞིང་ཚོག

སྨྱོ་ར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྫོགས་ཤིང་ཚོགས་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱས་པ་བརྗོད་བདེ་བ་དེ་ནི་ཚོགས་སྡུད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆུའི་མེ་ཞེས་སམ་དེ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་ཆུང་མ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་དོན་འགལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཚོགས་སྡུད་ཀྱི་བྱ་བ་མི་འཇུག་གོ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཏུ་བྱེད། །ཇ০ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན་ནི་ཚོགས་གོ། ཞེས་པའི་དོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གྱིས། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཇི་བཞིན་མ་ཁྱབ་པ་དང། རྣམ་དབྱེའི་རྒྱན་ཅན་གྱི་སྒྲའི་སྨྱོ་ར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མིང་གི་ཚོགས་པ་དང། ཚོགས་ཅེ་རེགས་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱིས། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོགས་སྡུད་ནི་ངེས་པར་བོད་སྐད་རང་ལ་གཞིགས་ནས་གཞན་དགོས་པ་ཉིད་དོ། ། །

ཇ མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ།

མིང་གང་ཞིག་རང་འགྲུབ་དུས་སུ་སྒྲ་རྒྱང་བས་དང། ཚ་ཤས་གཅོ་ཕལ་སྒྲུར་བས་དང། དོན་ལྡན་གྱི་མིང་དུ་མ་སྟོབས་མཚུངས་པར་སྒྲུར་བས་སྒྲུབ་པ་ཅེ་རེགས་ཤིག་ཡོད་པར་བརྟེན། མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ་ལའང་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པ་གཤམ་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

ཚ་ཤས་གཅོ་ཕལ་ཅན་གྱི་མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ། གོང་དུ་མིང་གི་གྲྭབ

ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཆ་ཤས་གཅོ་ཞལ་ཅན་གྱི་མིང་ལ། སྤ་རྒྱུན་སྦྱར་བས་གྲུབ་པ་ཕྱི་མ་གཅོ་བའི་མིང་དང། ཕྱི་རྒྱུན་སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་སྤ་མ་གཅོ་བའི་མིང་སོགས་ཡོད་པ་དང་མ་ཐུན་པར་འདིར་ཡང་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་དེ།

ཆ་ཤས་སྤ་མ་གཅོ་བའི་མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ། འདི་ལའང་དོན་ལྡན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤ་མར་ཕྱི་རྒྱུན་སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ། ན་བ། གཏུམ་པོ། སྟོང་པ། ཀོང་བུ། གཡེར་མ། ཐོབ་ཆ། ལྟ་བུ་དང། ཆ་ཤས་སྤ་མ་གཅོ་བའི་མིང་འདུས་མ། རིག་གནས། ཤེས་རབ། ཞི་གནས། ལྷག་མཐོང། དཔྱིད་དུས། རྒྱལ་ཁབ། ལྟ་བུའི་བསྡུ་ཚུལ་གཉིད་ཡོད་དེ། སྤ་མ་རྣམས་ཚོག་གོགས་གཞན་དང་སྦྱོལ་ཆོ་ཕྱི་རྒྱུན་བསལ་པས་ཚོག་པ། ཟླ་ན། གཏུམ་སྟོད། གཉིས་སྟོང། གསེར་ཀོང། ཚུ་སྟོག་གཡེར་གསུམ། ཐོབ་དཏུལ། ལྟ་བུ་དང། ཕྱི་མ་དག་གི་ཆ་ཤས་རྒྱུ་མ་ནི་རྒྱུན་ཅམ་མིན་ཡང་ཚོག་གོགས་གཞན་དང་སྦྱོལ་ཏེ་བསྡུ་བའི་ཆེ་རྒྱུན་ལྟར་དོར་པས་ཚོག་པ། ཟླ་རིགཏུག་ཤེས། ཞི་ལྷགསྟོན་དཔྱིད། རང་རྒྱལ། ལྟ་བུར་བསྡུས་པས་བསྡུ་བྱའི་མིང་ཐ་དད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་མིང་འདུས་མ་ཡིན་གང་བ་ཞིག་འདུ་བྱེད་པ་ནི་མིང་གི་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཤེག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །ཡིན་ན་ཡང། དོན་ལྡན་གྱི་མིང་སྤ་མའི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ནི་བདག་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་བསྡུ་མི་རུང་བས་བདག་པོའི་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་

ངེས་ཤེས་གསལ་བར་འཇོང་བར་ཞུའོ། །

ཆ་ཤས་ཕྱི་མ་གཙོ་བའི་མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ། དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཨ་ཞང་། ཨ་མ། ཨ་ཁུ། ཨ་ཕྱི། ལྷ་བུ་སྡ་རྒྱན་ཨ་སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པའི་མིང་དག་བསྡུ་དགོས་ན། དགོན་ཞང་གཉིས་ཆབ་སྲིད་གཅིག་ཏུ་མོལ་ནས། ཞེས་དང་། ཥ་མས་བུ་མོ་མ་མཇལ་ཡུན་རིང་སོང་། ཞེས་དང་། ཕྱིང་བར་ཕྱི་ཁྲི་མ་ལོང་གྲོ་མདད་བཏང་། ཞེས་པ་ལྷ་བུས་མཆོན་ཏེ་སྡ་མ་བསྡུས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཆ་ཚང་བར་སྟོན་མོ། །གཞན་ཞིག་ནི། དཔལ་འབྱོར། ཆབ་སྲིད། བསེལ་གདུགས། ཐག་ཉེ། ཀོ་ལྷམ། ཁལ་ཏ། ལྷ་བུ་དག་གི་འང་དོན་གྱི་གནད་ཆེ་ས་ཆ་ཤས་ཕྱི་མའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས། སྲིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་ཞེས་བསྡུ་བ་མ་གཏོགས། ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་ཞེས་བསྡུས་པ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཏ་བོང་ཏེལ་དེད་གདུགས་མཆོག་ལྷད་དུ་བསྐོར། ཞ་ལྷམ་གོས་ཀྱོན་ཉེ་རིང་ཡུལ་དུ་སྡུལ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་མིང་འདུས་མ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྡ་མ་བསྡུས་ནས་ཕྱི་མ་རང་མལ་དུ་གཞག་གོ།

མིང་གི་ཆ་ཤས་སྡ་ཕྱི་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་ཚུལ། ཆ་ཤས་དུ་མས་འདུ་བྱས་པའི་མིང་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱང་བ་དང་མི་རྒྱང་བ་གང་རྒྱང་ཡོད་ལ། དབྱེར་མེད་པ་ལའང་བསྡུ་རྒྱང་མི་རྒྱང་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྟན་པ་ནི་མིང་དག་གི་ཆ་ཤས་སྡ་ཕྱི་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་སྟེ། ཐ་གྱ། ཟླ་གྱ། ཆ་

དེ། ཚུ་རོལ། ཞ་རོལ། ཡི་གེ། བུ་རམ། ཕྱ་གླ། བྱ་དེ། ལྷ་བུ་རྣམས་ཚོག་གོགས་གཞན་དང་སྒྲེལ་ཆེ་ཆ་ཤས་ཕྱི་མར་རྟེས་འཇུག་ཡོད་མེད་གང་ཡང་རུང་མིང་གཞི་དག་གི་དབྱངས་ཡིག་དོར་ཏེ་སྔ་མར་རྟེས་འཇུག་ལྷར་སྒྲར་ཏེ་བསྡུ་བ་སྟེ། བལ་ཐགལ་ལྷགས་སྐྱུགལ་ལུག་ཚད། ཚུར་ཤོགཕར་སོང། བོད་ཡིག་བྱར་ཤེང་འོ་མ་བྱར་སོགས་ཀྱི། །མངར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ། །(སྣྲོན་དག་མེ་ལོང་ལས) འབྲོང་ཕྱུག ། །གསེར་དངུལ་གཡུ་བྱུར། ལྷ་བུར་བསྡུ་བ་ནི་ཆ་ཤས་སྔ་མར་རྟེས་འཇུག་མེད་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང། གང་ཞིག་ཚོག་གོགས་སྔ་མའི་མཐར་ཚོག་ཕད་སྒྲར་ཚེ། མིང་དེ་རིགས་ཀྱང་བསྡུ་མི་རུང་བ་ནི་ཆ་ཤས་སྔ་ཕྱི་དོ་སྟྲོམས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང། སྒོ་ང། ལྷ་ང། ཚོ་གཀུ་ཆུ་ཏ། ལྷ་བུ་དག་ཀྱང་ཚོག་གོགས་གཞན་དང་སྒྲེལ་ན་ཆ་ཤས་ཕྱི་མ་སྔ་མའི་རྟེས་འཇུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྡུ་བ་སྟེ། བྱ་སྒོང། ཁོ་ལྷང། གཏོར་ཚོགཀུ་ཆུད། ལྷ་བུའོ། །

ཆ་ཤས་གཅོ་ཕལ་མེད་པའི་མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ། འདི་ལ་བཅོ་ལྔོད་གསལ་བྱེད་དགོ་སྒྲོན་དུ། ཆ་ཤས་གཉིས་ཀ་སྟོངས་མཚུངས་པའི་མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང། མིང་འདི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བསྟན་དོན་འདྲ་བའམ་ཉེ་བའི་དབང་གིས་གང་བསྡུས་ཀྱང་བསྟན་དོན་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བའི་གནད་ལ་གཏུག་གི་འདྲ་ཉེ་མཉམ་འདྲས་མ་གཏོགས་པའི་མིང་

གི་སྟོང་བ་གཞན་ལ་བསྡུ་ཚུལ་འདི་རིགས་བྱེད་དུ་མེད་དེ། སྒྲ་དབྱངས། ཚ་རྒྱུས། འབྱོར་ཕྱུགས་ལཏེ་བས། ཚུལ་ཁྲིམས། འོད་ཟེར། ལྟ་བུ་བསྡུ་ཚེ། རྒྱས་མེད་ཡུལ་དུ་ཚ་མེད་གྲོགས་བསྟེན་ཏེ། །ཚུལ་མིན་ཁྲིམས་འགལ་སྟོང་པར་རྣམ་གཡེང་བ། །ཉི་འོད་ཟླ་ཟེར་ལུས་ལ་མི་བསྐོས་ལྟར། །གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མདོར་ན། མིང་གིས་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཚོན་པར་བྱེད་པས་རྣམ་གྲངས་འབྱམས་ཀླས་ཤིང་། མིང་གི་བསྡུ་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཆ་ཤས་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་པའི་མིང་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བསྡུ་རྒྱང་མི་རྒྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དང་། བོད་སྐད་ཀྱི་གོམས་སྟོལ་དང་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་བརྟགས་ཏེ་བསྡུ་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཤིག་གོ།།

༢ མིང་གི་ཚོགས་པའི་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ།

མིང་དུ་མས་འདུ་བྱས་ཤིང་ཚོག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོག་དངོས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་གཅིག་འདྲར་མཆིས་ཤིང་། དེ་སྤ་ཡ་ཡ

ཚོགས་ཏུ་བསྡུས་པར་བརྟེན། ཚོགས་གྱི་བསྡུ་ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མིང་གི་ཚོགས་པའི་བསྡུ་ཚུལ་དུ་སོང་གཅིས། འདིར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་སོ་སོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །

ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཞི་མཐུན་པར་བསྡུ་བ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཚ་ཤས་དོར་ཏེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པའི་བསྡུ་བ་སྟེ། པད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་པད་དཀར་དང་། ནམ་མཁའ་སྟོན་པོ་ཞེས་པ་གནམ་སྟོན། གང་རས་རི་དཀར་པོ་ཞེས་པ་གང་རས་དཀར། ལམ་ཐག་རིང་བ་ལ་ཐག་རིང་། གཟི་དཔལ་ཆེ་བ་ལ་གཟི་ཆེ། ཞེས་པར་བསྡུས་པར་མ་ཟད། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཁྱད་གཞིའི་སྟོན་ལ་སྒྲ་ཚོ་འབྲེལ་སྒྲས་སྒྲེལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བསྡུ་རྒྱང་སྟེ། རང་གཤིས་ངན་པའི་མི་ལ་མི་ངན། གཟར་བའི་རི་ལ་རི་གཟར། ཞེས་བསྡུས་ཚེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཁྱད་གཞིའི་ཕྱིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཐད་བསྡུས་པའི་གནད་ལ་ཐུག་ཅིང་། སྒྲའི་སྦྱོར་བ་འདི་རིགས་བསྡུས་ཟིན་པའི་ཚེ་མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཞིག་ནས་མིང་འདུས་མར་གྱུར་གཏན་ཏོ། །འདི་ལ་ལས་འཛིན་གྱི་བསྡུ་བ་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །

བགྲང་བྱ་དང་གྲངས་གཞི་མཐུན་པར་བསྡུ་བ། གང་ཞིག་བགྲང་བྱའི་གཞི་དང་བགྲང་བྱེད་གྲངས་ཀ་གཉིས་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་གཅིག་ཏུ་

བསྡུ་བ་སྟེ། ཕུང་བོ་ལྔ་གཞི་པ་ཕུང་བོ་ལྔ་དང། མི་གཉིས་ཀ་ཞེས་པ་མི་གཉིས། འབྱོར་ལྡན་གྱལ་རིམ་དང་འབྱོར་མེད་གྱལ་རིམ་གཉིས་པོ་ཞེས་པ་གྱལ་རིམ་གཉིས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་ལྔ་པོ་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ལྔ་ཞེས་པར་བསྡུས་པས་མཚོན་ཏེ། ཤིང་དུ་མ་འདུས་པའི་མཐར་པ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་ལྔན་པ་ནི་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་དང། ཅེ་དགུ་ཟོར་ཡང་བར་བསྡུས་པ་འདི་འདྲ་ནི་ཤིང་འདུས་མ་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་སྡ་ཕྱི་འི་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྡུ་བ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོག་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་དང། རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་པ་ལ་ལའང་བརྗོད་དོན་གྱི་དགོས་དབང་གིས་བསྡུ་རྒྱང་མི་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོད་རིག་པའི་དོན་འགྱེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། སྦྱོར་ཚོག་ལ་ལ་དོན་ཡོད་མེད་དང། ལ་དོན་གྱི་སྒྲ་བསྡུ་ཚོག་མི་ཚོག་བོད་སྐད་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ལ་བསྡུན་དགོས་པ་ཞིག་ལས། ཡིག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གང་བདེར་བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་མིན། ༢༧ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལ་དོན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྡུ་ཚུལ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འཁྱམས་ཤིང། ཁྱད་པར་དུ་ཚོག་དོན་གོང་འོག་གི་བསྟན་དོན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ན། རྣམ་དབྱེ་བསྡུས་པས་དོན་ཅི་འགྲུར་ཆ་མི་འཚལ་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །

རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་བསྡུ་བ། ལས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲ་དག་གི་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེའི་ཕྱད་བསྡུ་བ་སྟེ། མཁའ་ཏུ་སྐྱོད་པ་ལ་མཁའ་སྐྱོད། ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་འགྲོ། རྡ་ལ་ཞོན་པ་ལ་རྡ་ཞོན། ཞེས་བསྡུས་པ་ལ་གནས་སྐབས་བརྗོད་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱ་བའི་དོན་མ་གཏོགས་ལ་དོན་མི་ཐོབ་པ་དང་། བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ལ་བསྡུས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པས། རྒྱ་མཚོས་རྡ་ཞོན་ཏེ་མཚོ་སྟོན་པོའི་ཡུལ་ཁམས་སྣུལ། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་རྡ་ལ་ཞོན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་ཞིང་། རྒྱ་མཚོས་རྡ་ཞོན་མང་པོ་ལམ་དུ་སྐྱོད་པ་མཐོང་། ཞེས་པའི་ཚེ་རྡ་ལ་ཞོན་པའི་མི་ལ་གོ་བ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་བསྡུས་པ་མིན་པས་ཚིག་དོན་གོང་འོག་གི་རམ་འདེགས་གལ་ཆེའོ། །

རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བསྡུ་བ། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གང་རུང་གིས་བྱས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་དུ་སྦྱར་པའི་བྱེད་སྒྲ་བསྡུ་བ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་བདེན་སྟོང། ཆུང་བས་བགྲོད་པ་ལ་ཆུང་བགྲོད། མིག་གིས་ཐོས་པ་ལ་མིག་ཐོས། ལག་པས་བྲིས་པ་ལ་ལག་བྲིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱི་བཏང་དུ་བསྡུ་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱ། ལག་བྲིས་མཛེས་པ་མིག་གི་དགའ་སྟོན་ཞིག། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་བའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པས་བྱ་བ་དངོས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱད་བསྡུ་རུང་མིན་དགྱེད་དོ། །

རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་བསྡུ་བ། དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ རྣམ་དབྱེ་བཞི་བའི་ཐད་བསྡུ་བ་ནི། ལམ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཁང་བ་ ལ་འགྲོན་ཁང་དང། ཞིང་དུ་འཇེན་པའི་ཚུ་ལ་ཞིང་ཚུ། འབྲུང་བོའི་སྣོད་དུ་བྱས་ པའི་གཏོར་མ་ལ་འབྲུང་གཏོར། ཞེས་པར་བསྡུས་ཆེ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་ མིང་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མཇུག་མཐའི་མིང་གི་ནུས་པར་རག་ལས་པས། འདི་འདྲ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བསྡུས་ནས་མིང་དུ་སྣྲོན་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས་ ཤིང། དགོས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྣྲོ་བ། རྒྱན་དུ་གསེར་བརྡུང། ཤ་ལ་ ལུག་བཤལ། གོས་སུ་རས་འཐག་ལྟ་བུ་དག་བསྡུས་ཆེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མི་ ཟློག་པས་མིང་མཐའ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན་བསྡུ་མི་རྩང་སྙམ་མོ། །

རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་བསྡུ་བ། འབྲུང་ཁུངས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྣྲོ་བའི་ ནས་ལས་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུ་བ་ནི། མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་མངལ་སྐྱེས། བྱག་ལས་ བརྩོལ་བ་ལ་བྱག་བརྩོལ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་བྱུང་བ་ལ་མཚོ་བྱུང། དཔེ་ཚ་ ལས་ཐོབ་པ་ལ་དཔེ་ཐོབ། མཁའ་ནས་བབས་པ་ལ་མཁའ་བབས། ཞེས་ བསྡུས་པ་ནི་འབྲུང་བའི་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་དག་གི་མིང་དུ་ འགྱུར་ཞིང། ནས་ལས་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་མི་ རྩང་བས། གང་ཞིག་བསྡུས་ན་མིང་དུ་འགྱུར་པ་དག་བསྡུ་ལ། དེ་ལས་གཞན་ པ་རྣམས་བསྡུ་མི་རྩང་དོ། །

རྣམ་དབྱེ་རྒྱུན་པ་བསྡུ་བ། གྲི་སོགས་འདྲེལ་སྒྲས་སྒྲོལ་བའི་མིང་གྱི་མའི་མཐར་རྗོགས་ཚིག་གི་སྒྲ་གང་རུང་མ་སྤྱར་ན་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་པས། འདི་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་བསྡུས་ནས་མིང་དུ་སྤྱན་བའི་ཐབས་ཤེག་སྟེ། ལྷག་ཀྱི་ཁེམ་ལ་ལྷག་ཁེམ། རས་ཀྱི་ཡོལ་བ་ལ་རས་ཡོལ། བྱིས་བའི་རི་མོ་ལ་བྱིས་རིས། འཇམ་བའི་དབྱངས་ལ་འཇམ་དབྱངས། ཞེས་བསྡུས་པས་མཚོན་ཅིང། རྒྱལ་སྲས་ཞེས་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དང། རྒྱལ་བོའི་སྲས་ཞེས་གོ་བ་མི་འཇུ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་བསྡུ་བྱའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཀྱི། བསྡུས་སྒྲོན་མིན་པས་འདི་འཇུ་སྐབས་དོན་དང་བསྡུན་པ་གལ་ཆེའོ། །

རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་བསྡུ་བ། གནས་གཞི་སྟོན་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ལ་དོན་བསྡུ་བ་སྟེ། ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ལ་ཞི་གནས། བྱག་ཏུ་བསྡད་ཡོད་པ་ལ་བྱག་སྟོད། མགོ་རྒྱ་སྐྱེས་ཡོད་པ་ལ་མགོ་སྐྱེས། སེམས་སྲུ་གནས་པ་ལ་སེམས་གནས། ཞེས་པར་བསྡུས་པ་ནི། བཅུ་སྒྲོད་ཟླ་གསལ་དགའ་སྟོན་ཏུ། ཚུ་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་ཚུ་གནས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་གང་ན་གནས་པའམ་ཡོད་པའི་ཚོས་གང་ཞིག་གི་མིང་ལ་གནས་གཞིའི་སགོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བསྡུ་རུང་གི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་བརྟེན་པ་སོ་སོར་སྟོན་པ། མཁས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ། ལྟ་ས་རྒྱ་ཇོ་བོ་

བཞུགས་པ། ལྷ་བུའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚོག་བསྡུ་མི་རྣང་དོ། །

དེ་ཉིད་བསྡུ་བ། ལ་དོན་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་བསྡུ་བ་ནི། ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕུལ་བྱུང། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་ཁྱད་འཕགས། ལེགས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལེགས་གྱུར། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཀུན་བཟང། ལྷ་བུ་ལ་དོན་གྱི་ཐུན་རྣམས་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བསྡུ་ཚོག་ཀྱང། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་བྱ། ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་ཡི་གེ་འབྲི། སྒྲ་བྲིས་སྒྲ་བཀོད་པ་དང་སྒྲ་བྲིས་བཀོད་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པས་དེ་དག་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་མིན་ལ། བརྒྱ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་བསྡུ་མི་རྣང་བ། དམར་གོར་བསྣུར་བ། ལྷག་པར་སྐྱེད་པ། རང་སོར་གནས་པ། ཇི་བཟང་དུ་འགྲོ་བ། ལྷ་བུས་མཚོན་ཏེ་བཏང་སྤྲོད་ཀྱི་གོམས་སྒོལ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་ཞེས་ཏུ་བརྡག་གོ།

ཚེ་སྐྱབས་བསྡུ་བ། དུས་དང་སྐྱབས་སྟོན་པའི་མིང་དག་གི་མཐར་ལ་དོན་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་པ་ཟོར་ཡང་བར་བསྡུ་བ་སྟེ། ནངས་སྤྱ་མོར་ཇ་འཕྱང་བ་ལ་ནངས་ཇ་འཕྱང། ཉིན་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉིན་གོང་འགྲོ། དབྱར་ཁ་རྡུ་ཚོགས་པ་ལ་དབྱར་ཚོགས། ཞེས་པར་བསྡུས་པ་ནི། བྱ་བའི་དོན་སྟོན་མི་སྟོན་ཅེ་རེགས་ཡོད་པས་བརྗོད་དོན་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང། ཚེ་སྐྱབས་ལ་དུས་སྟོན་པའི་མིང་ཞིག་རེ་ཡོད་པར་དགོས་ཕྱིར་ཚེ་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱད་བསྡུས་པ་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

རྣམ་དབྱེ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་དབྱེ་སྤྱ་མ་རྣམས་བསྡུས་པའི་བསྡུ་བ། བོད་སྐད་ལ་གཞི་ཐ་དད་པ་དུ་མར་བྱ་བ་མཐུན་པ་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པཱན། ཁྱད་གཞི་དུ་མར་ཁྱད་ཆོས་འདུ་བ་གཅིག་ལྡན་པཱན། བྱེད་པ་པོ་མི་འདུ་བ་འགས་བྱ་བ་འདུ་བ་གཅིག་སྟུབ་པ་སོགས་ལ་རྣམ་དབྱེ་རེ་རེ་བཞིན་མ་སྟུར་ཀྱང། ཆོག་ཕྱད་གཅིག་གི་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་མང་པོ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང། ལྷ་དང། མི་དང། ལྷ་མ་ཡིན་དང། དེ་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། ། (ཤེར་སྒྲོང་ལས) སྒྲ་བོ་ཏན་དང་གཞོན་པས་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཉི་ཟླ་མའི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་གསལ། མདུན་རྒྱབ་སྟོད་སྨད་ཀུན་ལ་རྗེད་ཀྱིས་ཁེངས། ལྟ་བུའོ། །

༢ཆོག་གི་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ།

སྐད་ཆའི་གནས་སྐབས་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ། བསྟན་དོན་ཕན་ཚུན་ལྷོས་བྱུབ་ཅན་གྱི་ཆོག་གི་ཆ་ཤས་འདུ་བ་རྣམས་གཉིས་གོ་གཅིག་ཆོད་དུ་བསྡུས་ཏེ་སྒྲ་ཐོར་ཡང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོག་གི་བསྡུ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྡུ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཤམ་ལྟར་ཏེ།

སྤ་མའི་བརྗོད་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱི་མ་བསྡུ་བ། ཚིག་སྤ་མར་སྨོས་མ་ཐག་བའི་ཚ་ཤས་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་བརྗོད་འབྲེལ་གྱིས་གོ་ན། སྤ་མ་གཅིག་ཏུས་འཐུས་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མའི་སྒྲབས་སུ་བསྡུས་པ་སྟེ། དགེར་ན། ཁྱེ་སྲོང་བཅན་འགོར་དང་བཅས་པ་མཚོ་ནག་ལ་འབྱོར་ཞེང། བཅན་པོ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གོང་ཇོ་བསུ་བར་ཕེབས་ཏེ་ལི་ཏའོ་ཐུང་དང་མཇལ། (-) མག་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ཏོག་མཛད། (-) རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་ཕྱག་སྲོལ་སོགས་ཡག་ཅིང་བཟང་བ་མཐོང་ནས་ངོ་ཐུང་ཟད་ཚ་བར་གྱུར། (ཐང་ཡིག་གསར་རྩོམ་ལས་བྱུང་བའི་བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས) ཅེས་པའི་ཚིག་ཕྱི་མ་དག་གི་སྒྲབས་སུ་ཁྱེ་སྲོང་བཅན་ནམ་བཅན་པོ་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང། སྤ་མའི་བརྗོད་འབྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་གོ་བ་དང། སྨྲི་ན་ནོ་རྒྱལ་བས་འགྲོ་ལ་བདེ། །དབྱངས་ཅན་སྒྲལ་བཟང་རྣམས་ལ་དགེ། །སྐྱེ་གསོས་སྲེད་ཅན་ཆགས་པའི་རོ། ।ཆུང་གིས་ཚ་གདུང་ཅན་ལ་བསེལ། ।(རྒྱལ་དབང་ལྷ་བས) ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདིའི་ཐོག་མར་སྨྲ་བའི་སྨྲི་ན་ནོ་ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱི་མ་དག་ལ་དངོས་སུ་མ་སྨྲ་བར་བསྡུས་ཀྱང་ཀུན་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། ।

ཕྱི་མར་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་སྤ་མ་བསྡུས་པ། ཚིག་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པའི་ཚ་ཤས་དག་སྤ་མ་སྤ་མའི་སྒྲབས་སུ་བསྡུས་ཀྱང་ཕྱི་མས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དགེར་ན། རྟོག་དཀར་གྱི་འདབ་ར་ཕབ། རྒ་འདོ་བའི་གློ་ལེན་

འཛིན། རལ་གྱི་སྟོན་མོ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ། དཔའ་རྡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲ་སྟེ་
འཕྲེད་དུ་གཡགས་ནས་སོང་། ཞེས་དང་། ཉ་རྒྱས་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཚུ་གཏེར
ཆེ། །སྨྲང་ཚར་སྟོམས་པོར་འབབ་པས་ལོ་ཏོག་བཅུད། །འབད་བརྩོན་ལྡན
པས་སྐྱེ་བོའི་ཐོག་གོས་རྩལ། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཉིན་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། ।
(དུང་དཀར་ཐོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས) ཅེས་པའི་ཚིག་ཕྱི་མར་འབྱུང་འགྱུར
གྱི་ཚ་ཤས་དག་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གླེང་མོལ་གྱིས་བསྡུ་བ། མི་ཕན་ཚུན་གླེང་མོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ
ཚོག་གི་ཚ་ཤས་འགའ་རེ་སྐབས་བསྡུན་གྱིས་བསྡུ་བ་སྟེ། ཁྱོད་བདེ་མོ་ཡིན
ནམ། ཡིན། ཞེས་དང་། བཀྲ་ཤིས་གང་དུ་སོང་། རྒྱ་སྒང་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར
ཚོག་གི་ཚ་ཤས་ཇོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁྱོད་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ། ང
བདེ་མོ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཀྲ་ཤིས་གང་དུ་སོང་། བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་སྒང་ལ་སོང་
ཞེས་བཇོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་བཇོད་ཀྱང་གླེང་མོལ་གྱི་དབང་གིས
གསལ་བར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ། ཚོག་གི་བསྟན་དོན་བཤད་པ།

རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་དུ། ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མི་དབྱུང་སྟེ། ।
མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཚིག་ཕྱུང་ནས། ।ཚིག་གིས་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། ।

ཅེས་བསྟན་པ་ལྟར། ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་མིང། མིང་འདུས་པ་ལས་ཚོག ཐུང་བས། ཚོག་གི་བསྟན་དོན་ནི་མིང་དུ་མར་རགས་པར་འདུས་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། མིང་ནི་ཚོག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང། ཚོག་གིས་དོན་གང་སྟོན་པ་ནི་འགྲུབ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་བརྗེན་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་དུང་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བལྟ་དགོས་ཏེ། ཁོ་རང་ཕེབས་བྱུང། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གནས་སྐབས་བརྗོད་འདྲེལ་གྱི་དབང་གིས། ཁོ་རང་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་གཞན་མ་སྟེབས། ཞེས་པའི་གོ་བ་ཞིག་དང། ཁོ་ལ་བསྒྲགས་བསྒྲགས་ནས་ད་ལྟར་ཕེབས་བྱུང། ཞེས་པའི་གོ་རྒྱ་ཞིག་དང། ཕེབས་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཕེབས་བྱུང། ཞེས་སྤྱི་ར་བཏང་གིས་གོ་བ་ཞིག་བཅས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར། ཚོག་གཅིག་གིས་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟེད་པ་དང། གཞན་དུ་ན། ཚོག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་སོ་སོའི་བསྟན་དོན་དེས་ཀྱང་ཚོག་རིལ་བོའི་གོ་བ་ཅི་ཡིན་དེས་མི་ཐུབ་པའང་ཡོད་པ། གཙོན་མ་ཟ། ཞེས་པའི་གཙོན་ནི་འབྱུང་བོ་དང། མི་ནི་དགག་པའི་སྒྲ། ཟ་ནི་བཟའ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང། ཚོག་དེའི་བསྟན་དོན་མིང་དེ་གསུམ་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་གོ་བ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚོག་གི་བསྟན་དོན་ཅི་ཡིན་གཤམ་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་དགྱེད་དགོས་སོ། །

༡འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ།

མིང་དུ་མ་འདུས་པས་ཚོགས་གྲུབ་ཅེས་པ་ལྟར་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཡིན་པས། མིང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བས་ཚོགས་གྲི་བསྟན་དོན་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པ་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ངས་བྱེད་དང། ཁོས་བྱེད་ཅེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང། ས་ནི་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་བྱས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲའི་ཕྱད་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཚོགས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་འང་བྱེད་པོ་གཞན་འབྱེལ་གྱི་ལས་ཚོགས་ཡིན་པ་འདྲ་ན་ཡང། ང་དང་ཁོ་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཚོགས་སྤྱ་མས་བྱེད་པ་པོ་ངས་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་སྟོན་ཞིང། ཚོགས་ཕྱི་མས་བྱེད་པ་པོ་ཁོ་སྟེ་སྒྲ་པོ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟོན་པས་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་བསྟན་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང། དགེ་རྩེ་ནི་གྱིས་གསུང་དང། དགེ་རྩེ་ནི་བྲིས། ཞེས་པར། ཚོགས་སྤྱ་གཉིས་ཀའི་དགེ་རྩེ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང། ཀྱིས་ཞེས་པ་བྱེད་སྒྲ་ཡིན་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཀྱང། བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲ་གསུང་དང་བྲིས་ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་བསྟན་དོན་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས། ཚོགས་སོ་སོའི་བསྟན་དོན་ཡང་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་རྒྱུན་གྱིས། ཚོགས་གི་སྒྲིག་རིམ་དང། ཚོགས་ཕྱད་ཀྱི་

སྟོ་ར་ཚུ། གདངས་ཀྱི་མཐོ་དམན་སོགས་ཆ་དུ་མ་ནས་མཚུངས་ཀྱང། ཚོགས་སོ་སོའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དོན་རེ་གཉིས་ཐ་དད་ད་སྣང་ན། ཚོགས་གི་བསྟན་དོན་ཡང་ཐལ་ཆེར་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐལ་ཆེར་ཟེར་དོན་ནི། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་བའི་དམིགས་འབྱེད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་འཕྲོས། ཉི་མའི་སྣང་བ་འཕྲོས། ཞེས་བའི་ཚོགས་དག་ལས། སྣང་བ་དང། འཕྲོས་ཞེས་བའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་འདྲ་ལ། སྒྲ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉིན་བྱེད་དང་ཉི་མ། ཀྱི་དང་འི་གཉིས་འགྲུབ་རྒྱུ་ཡི་གེ་མང་ཉུང་དང་སྒྲ་རྩོལ་ལྟེ་ཡང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཡང། ཚོགས་གི་བསྟན་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་སྟེ། ཉིན་བྱེད་དང་ཉི་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ། འི་དང་ཀྱི་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད། མཁའ་འགྲོའི་སྟངས་སྟབས་མཛེས། ལྟ་བུར། མཁའ་འགྲོ་ཞེས་པ་འདབ་ཆགས་ཀྱང། མཁར་གནས་ལྟ། མིའི་མིང་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་མིང་གཅིག་ལ་དོན་གྱི་གོ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཀྱང་ཚོགས་དོན་འགྱུར་འགྲོ་སྟེ། གོང་གི་ཚོགས་དེ་གཅིག་ལུར་འདབ་ཆགས་བྱ་ཡི་སྟངས་སྟབས་མཛེས། ཞེས་དང། ལྟ་ཡི་སྟངས་སྟབས་མཛེས། ཞེས་དང། མིང་ལ་མཁའ་འགྲོ་ཟེར་བའི་མི་དེའི་སྟངས་སྟབས་མཛེས། ཞེས་བའི་དོན་དུ་མ་བྱུང། འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲས་དང་ཕྱད་ཚེ། ཚོགས་བང་ལྟོག་གི་དོན་ཁོ་ནར་མི་བལྟ་བར་ཚོགས་

དོན་གོང་འོག་གི་བརྗོད་འདེལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང། བརྗོད་པ་པོའི་ཀུན་སྤྱོང་སོགས་ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་དགྱེད་དགོས་པས། དེ་ལ་འཇུ་མི་ཕམ་གྱིས། སྒྲ་དང་མཚམས་སྦྱོར་མ་ཉམས་ཀྱང། རྗོད་བྱེད་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་འཇུ་བ་ཐ་དད་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ། དངོས་སུ་དོན་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པ་དང། བརྗོད་པ་པོའི་བློའི་འདོད་པས་ཕྱེ་ཞིང་སྟོན་པའི་ངག་གཉིས་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲུབ་བྱེད་མིང་གི་སྒྲ་ཅམ་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་གཅོ་བོ་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་ལ་དགྱེད་དགོས་ཀྱང། ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་མིང་ཡིན་པས་མིང་རང་ལྟོག་གི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས། ཚིག་དོན་བརྡག་པ་འདི་སྔང་ཚུང་དུ་གཞག་པར་མི་བྱའོ། །

༢མིང་སྔ་ཕྱི་འོ་རིམ་ལ་དགྱེད་པ།

མི་ཕམ་བླ་མའི་མཁས་འཇུག་ཏུ། མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་ལེགས་པར་སྒྲུར་ཏེ་བརྗོད་པ་ལས་ལུང་སྟོན་ནུས་ཀྱི་བཟློག་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། མིང་དུ་མས་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལ་མིང་དེ་དག་ཕུང་བོར་སྒྲུབས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་ལྟར་སྒྲུར་དགོས། འདིར་གོ་རིམ་ལེགས་པར་

སྟོར་བ་ཞེས་པ་ཡང་བརྗེའི་སྟོར་ཚུལ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མིང་སྤ་ཕྱི་འི་གོ་རིམ་བསྟར་མི་རྒྱང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། མིང་སྤ་ཕྱི་འི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བར་སྟར་པས་ཚོགས་གི་བསྟན་དོན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ། རྫ་ཆུ་རྒྱུན་དང་། ཆུ་རྫ་རྒྱུན་ཅེས་པར། རྫ་ཆུ་ནི། ཆར་ཆུ་རྫ་ཆུ་ཆུ་གླུང་ཆུ། ཆུ་མིག་ཁྲོན་པ་བ་ཚྭ་ཤེང་གི་ཆུ། །ཞེས་པའི་ཆུའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་གི་མིང་དང་། ཆུ་རྫ་ནི། ཆུའི་བླུག་སྟོད་ས་རྫའི་མིང་ཡིན་པས། རྫ་རི་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་རྒྱུན་ཅེས་པ་དང་། ཆུ་སྟོད་རྫ་མ་མི་ཕྱེད་པར་རྒྱུན་ཅེས་པའི་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། སྤ་མ་འཇིག་རྟེན་སྣང་ཚུལ་དང་མཐུན་ཡང། ཕྱི་མ་རབ་རྟོག་གི་ས་སྟོས་པ་མིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་ཚུལ་མེད་པས་བློ་ངོར་འཛིན་དཀའ་བ་དང། སྟོར་ཕ་བུ། ཐ་སྣོག ཚེ་ཆུང། རྒྱལ་བློན། ནོར་ལུག་ཅེས་པ་རྣམས་ནི། ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་རིགས། །ན་སོ་ནོར་གྱིས་ཆེ་བ་དྲུག །རིམ་བཞིན་ཁྱད་པར་ཞུགས་པས་ན། །བཀྲ་བཤད་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ། །

གི་སྤ་ཕྱི་འི་གོ་རིམ་སྒྲིག་སྟངས་དང་སྐབས་བབ་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་འགལ་ན། གང་ཞིག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་སྟོན་ཐུབ་པ་ཕར་ཞོགས་ཉིས་ན་སྐྱོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བས། མིང་གི་གོ་རིམ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་འོས། འོན་ཀྱང། མིང་གི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་ཡང་བསྟན་དོན་མཚུངས་པའང་ཡོད་དེ། ངས་དགྱ་བོ་བས་དང་། དགྱ་བོ་ངས་བས་དེ། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་ནུས་པས་ཚོག་གི་ཆ་ཤས་སོ་སོའི་བསྟན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་གཟེར་བཏབ་ན། མིང་གི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་ཡང་དོན་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་ཚོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བྱེད་སྒྲ་འོས་སྒྲུར་པས། ང་ནི་གསོད་པ་བོ་དང་། དགྱ་བོ་ནི་གསད་བྱ་ཡིན་པར་གཏན་དུ་ཕབ་ཟིན་པས། མིང་གི་གོ་རིམ་བསྒྱུར་ཀྱང་དོན་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་བྱེད་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་ན། མིང་སྤ་ཕྱི་འི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་ཆེ་ཚོག་གི་བསྟན་དོན་ཡང་མི་མཐུན་པས། མིང་གི་གོ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོག་གི་བསྟན་དོན་དབྱེད་པ་འདི་ཡང་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་འོས་སོ། །

ཇནཱ[illegible]ད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ

སྤྱི་ར་ཡི་གེ་ནི་མིང་དང་ཚོག་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་

གདངས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང། སྒྲ་མེད་ན་དོན་མཚོན་
པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱང་བྱིས་རིས་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། བོད་ཀྱི་ཡི་
གེའི་གཟུགས་ནི་ཡི་གེ་རང་ཉིད་བག་ནས་རྗེ་ལྟར་འབྱིན་པའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ལྟར་བཟོས་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཡི་
གེས་མིང་གི་སྒྲ་དང། མིང་གིས་ཚིག་གི་སྒྲ་སྐྱེད་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང།
ཚིག་ལ་རང་ཐད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་རིམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཕྱིར
བརྗོད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་ཚིག་གི་བསྟན་དོན་གཡས་གཡོན་དུ
བསྒྱུར་ཐུབ། དེ་ནི་གཅོ་བོ་ཚིག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་རྣམས་ཡར་གཅོད་མར
གཅོད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོ་མི་གསུམ་སྐོར་གཅིག་ཡིན། ཞེས་པའི
ཚིག་རིལ་བོར་བགྱིག་གདངས་ཤིག་ཡོད་པ་ཕྱི་ནས་བཤད་འགྱུར་ལྟར་དང།
དེ་ལས་གཞན་ཡང། ཁོ་ཚོ། མི་གསུམ། སྐོར་གཅིགཡིན། ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚན
བཞི་ཡོད་པ་མཉམ་དུ་སྒྲུར་ནས་བཀྲིག་པའི་ཚེ། མི་གསུམ་སྐོར་གཅིག་ཅེས
མར་བཅད་པ་དང། ཁོ་ཚོ་མི་གསུམ་ཞེས་ཡར་བཅད་པས་དོན་མི་འདྲ་བ
གཉིས་བྱུང་སྟེ། ཁོ་ཚོ་མི་གསུམ་རེ་སྐོར་གཅིག་ཡིན། ཞེས་པ་དང། ཁོ་ཚོ་མི
གསུམ་ག་སྐོར་གཅིག་ཡིན། ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤྱ་མས་ཁོ་ཚོར་མི་གསུམ་ལས
ལྷག་པ་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་རེ་སྐོར་གཅིག་ཡིན། ཞེས་པ་དང། ཕྱི་མས། ཁོ
ཚོར་མི་གསུམ་ལས་མེད་པ་དེ་ཚོ་སྐོར་ཚན་གཅིག་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཁྱད

ཆེན་པོ་བྱུང། ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡིག་ལྟ་བུ་མིང་གི་ཚ་ཤས་དང་དགག་སྒྲར་འགྱུར་བ་སོགས་མིང་རང་ལྡོག་ནས་དོན་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ། ཆོག་གི་བརྗོད་རིམ་གྱིས་དོན་མི་འདྲ་བ་སྟོན་པ་ཤེན་ཏུ་མང་སྟེ། ཡར་མཆོང་མར་མཆོང་བྱེད་པའི་བུ་ཚུང་འདི། བྲག་ལ་གནས་པའི་ར་མ་ཡིན། ཞེས་པར་བུ་ཚུང་དེ་ར་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཞིག་དང། ར་བོ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཞིག་བཅས་གོ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་གནད་དེལ་ན་མཐའི་ཐ་མ་ཡིག་དེ་ཡར་གཅོད་མར་གཅོད་ཀྱི་བརྗོད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གཞན་ཡང། ཆོག་ས་བཅད་སྟེབ་ཁྱད་ལས། ཁོང་མཁས་པ་བྲམ་ཟེ་ལི་བྷི་ན་ལ། །ཡིད་གྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མོས་གུས་བྱས། །ཞེས་པར་མཚོན་ན། །མཐའ་ཐོག་ཡ་དང་བར་གསུམ་ཚར་བགོས་ཏེ་བཀླག་དགོས་པ་བཞིན། །སྒྲའི་སྟེབ་སྦྱོར་ཉམས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་འགྱུར་བཞམ། ཡང་ན་ཅི་ཡང་གོ་རྒྱ་མེད་པས། བརྗོད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཐུབ་བོ། །

༄རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཐད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་དཔྱད་པ།

དཀའ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན། ཆོག་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཐད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་མོད། ཆོག་ཐད་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་

ཆོས་ཕྱད་མ་སྦྱར་ན་བརྗོད་དོན་མི་གསལ་ཞིང། སྤར་ནས་སྦྱར་ཡོད་པ་ཕན་ཚུན་བསྟོལ་བས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་བསྟན་དོན་འགྲུར་བར་བརྟེན། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོས་ཕྱད་ཀྱིས་ཀྱང་མིང་དང་འཇུ་བར་ཆོས་གྱི་ཚ་ཤས་བྱེད་པར་མ་ཟད། མིང་གཞན་ལ་མེད་པའི་ནུས་པ་ཆེན་པོའང་བསྟེད་སྲིད། དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་ནི་གཙོ་བོ་བརྗོད་དོན་གྱི་ཚ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མི་ཕན་པའི་ཆོས་ཕྱད་ཅིག་སྦྱར་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་རྒྱན་གྱིས། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་བརྗོད་རིམ་སོགས་ལས་མི་ཤེས་པའི་དོན་དེ་ཆོས་ཕྱད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་དང། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུང། ཞེས་པར་མཚོན་ན། སྤ་མ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང། ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་དངོས་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་ཚོགས་པ་དེ་དག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང། རྣམ་དབྱེ་སྤ་མ་ནི་འབྱེལ་སྒྲ་དང། ཕྱི་མ་ནི་བྱེད་སྒྲ་ཡིན་པ་དེས་གཅིག་ནི་མིང་གི་ཚོགས་པར་བསྒྲུབས་ལ། ཅིག་ཤོས་ཆོས་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་ཡང་དགོས་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོས་ཕྱད་ཀྱི་ནུས་པས་གང་ལ་སྦྱར་བྱའི་མིང་དེ་ལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གསར་བ་ཞིག་གདོན་དགོས་ཤིང། དེའི་དབང་གིས་མཐར་སྦྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ཏེ། མིང་གི་ངོ་བོ་མི་འཇུ་བ་འཇིན་པ། གསུང་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤ་མ་ནི་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང། ཕྱི་མ་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པས་

མཚོན་ནོ། །

ཆོག་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། སློབ་མར་དགེ་ཁྲིད་བྱས་དང། སློབ་མས་ དགེ་ཁྲིད་བྱས། ལྷ་བུར། རྣམ་དབྱེའི་རྒྱན་མ་གཏོགས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་ལ། ཆོག་སྡེ་མའི་སློབ་མ་ཞེས་པའི་མཐར་ལ་དོན་སྡུར་ བས། སློབ་མ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟྲུབས་པ་སྟེ། དགེ་ཁྲིད་བྱ་སའི་ ཡུལ་ནི་སློབ་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཏམ་གྱིས་ཏི་བའི་ཚེ་ན་ཡང། གང་བྱས། གང་ལ་བྱས་ཞེས་པ་ལ། དགེ་ཁྲིད་བྱས། སློབ་མ་ལའོ། །ཞེས་ ལན་འདེབས་སོ། །ཆོག་ཕྱི་མ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སློབ་མ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་ བྱེད་སྒྲ་སྡུར་པས་དེ་ནི་དགེ་ཁྲིད་བྱ་ཡུལ་ཡིན་པ་མི་སྟོན་པར་དགེ་ཁྲིད་བྱེད་ མཁན་ཡིན་པ་སྟོན་ཏེ། ཅི་བྱས། དགེ་ཁྲིད་བྱ། ཟུས་བྱས། སློབ་མས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་ནུས་པས་ཆོག་གི་བསྟན་དོན་ལ་ནུས་པ་བསྐྱེད་པ་ ནི་བཏའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལས་བྱུང་བའི་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་ པའི་བསྟན་དོན་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱ་དགོས། འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང། ཚར་ལ་ ཐུང་བས་དང། ཚར་གྱིས་ཐུང་བ། གཟུགས་ལ་བལྟ་དང། གཟུགས་ཟུ་བལྟ། ཁོང་ལ་མོས་དང། ཁོང་གིས་མོས། ཐུགས་བམ་དེ་ཡིན་དང། ཐུགས་བམ་ འདི་ཡིན། ཐུགས་བམ་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་དོ། །

༤གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆ་ལ་དཔྱད་པ།

བཙན་སྤྱོད་རིག་པ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ནི་རྩ་བ་གཅིག་ལས་གྱེས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བཙན་སྤྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་དང། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བརྟོད་བྱའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། རང་རང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་མཐོ་བ་རེ་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་པའི་ཁར། འདིར་བཙན་སྤྱོད་འཚད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང། གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་ཡང་མིང་དང་མིང། ཚིག་དང་ཚིག་གི་སྤྱོར་རིམ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཟབ་མོ་དེ་ལས་མི་འདའ་བས། ཚིག་གི་བསྟན་དོན་བཤད་པ་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་དམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཤིག་མི་གྲོང་ཐབས་མེད་པའམ། མིང་སོ་སོའི་དོན་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་ན། ཚིག་དོན་དགྱོལ་དཀའ་བའང་ཡོད་པས། ཚིག་གི་གཏན་ཚིགས་རྟོགས་པ་གལ་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེ་སྐད་དུ། བརྟོད་རིམ་སྟོབས་ལས་དངོས་པོ་ནི། །ཟབ་མོ་ཉིད་ཀྱང་གསལ་བ་སྟེ། །ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར། མིང་སྔ་མའི་དོན་གྱིས་ཕྱི་མ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང། ཕྱི་མའི་རྒྱུན་ལས་སྔ་མ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པས། མིང་དོན་སྔ་ཕྱིའི་བར་ལ་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་

གྱི་གཏན་ཚིགས་ཤེག་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ངས་ཟོས་ཚར་དང། ང་ཟོས་ཚར། ཅེས་པའི་ཚིག་ཕྱི་མ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བས་བོད་སྐད་ལ་བརྗོད་སྲོལ་མེད་དོ། །བཙན་ལམེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་འགལ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དེ་བརྗོད་པོ་པོ་རང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཟོས་ཚར་པས་རྗེ་ལྟར་བརྗོད། ངས་ཟོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་ཉིད་རང་གི་བཟའ་བྱར་མ་གྱུར་པ་དང། རང་གིས་ཟོས་ཚར་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རྒྱང་བས། བོད་སྐད་དུ་དེ་འདྲ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གྱུར། ཚིག་སྟ་མར་ཟ་བ་བོ་ངས་བཟའ་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཟོས་ཚར་བ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡུགས་ན་ཡོད་དེ། ང་ཟ་མཁན་ཡིན་པ་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤེས། ཟོས་ཟིན་པ་མིང་རང་ལྷོག་གི་དོན་དང་ཚར་ཅེས་པའི་ཚིག་གོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཕྱིར། མིང་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བཞིག་པ་དང། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བྱང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཞིག་གྱུར་ཡོད་པ་ལྟར། དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་གང་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཤེག་མེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་མེད་ན། ཚིག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པས། ཚིག་རེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཤེག་ངེས་པར་གྱུར་ཡོད། དེས་ན། ཚིག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མར་མིང་སྟ་ཕྱིའི་བར་གྱི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་རྟོགས་པས་ཚིག་རིལ་བོའི་གོ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེད་དེ། ཚིག་གི་བསྟན་དོན་

རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་གི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཚིག་རང་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་སྤྱི་ཕྱིའི་གོ་རིམ་དང། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་སོགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་བལྟོས་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་རེ་རེའི་དོན་དགོས་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བསམ་དགོས་པ་མིན་ཡང། གོང་བསྟན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དག་ལས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆ་ལ་དཔྱད་ན་ཚིག་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

༤གཙང་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱད་པ།

ཚོག་གི་སྒྲའི་འགྲུབ་རྒྱན་ལ་སྤྱི་ར་བཏང་དུ་རྣམ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ། བཤད་སྦྱོད་ཀྱི་ངེས་སྒོལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུར་བའི་མིང་དང། མིང་སྤྱ་ཏིང་གི་དབྱུགས་ཀྱི་སྦྱོད་མཚ�། ཚོག་ཡོངས་ཀྱི་བགྲེག་གཙང་བཅས་གསུམ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཚོག་གི་ཆ་ཤས་དངོས་ཡིན་པས་ཡིག་ཐོག་དང་དག་ཐོག་གང་དུའང་གསལ་བར་ཐོན་པ་དང། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཚོག་རང་ལྟོག་གི་འགྲུབ་བྱེད་ལས་བརྒལ་བའི་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས་ངག་ཐོག་མ་གཏོགས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མི་གསལ་ཡང། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཚོག་གང་ཡིན་

ཡང་སྒྲ་དང་བསྟན་དོན་གཉིས་འདུས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པས། བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཚོགས་དག་གི་ཁྱད་པར་སྤྱི་ལྟོག་ནས་ཚོགས་རིལ་པོའི་གཙས་ཀྱི་ཆ་ལས་མཚོན་ཐུབ་པོ། །ཚོགས་གི་གཙས་ནི་ཚོགས་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དག་གི་སྒྲ་རྒྱང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བྱའི་དོན་དང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གིས་བསྒྲེད་པའི་གཙས་ཀྱི་ཆ་ཞེག་ཀྱང་ཡོད་སྟབས། ཚོགས་རང་ལྟོག་ནས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་དོན་དེ་ནི་ཚོགས་དེའི་གཙས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་རགས་ཅམ་རྟོགས་ཏེ། ཁོ་ཚོ་མི་གསུམ་སྐོར་གཅིག་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚོགས་འདིར་མཚོན་ན། མི་གསུམ་ཞེས་པལྟེ་བར་བཀླག་ཚེ། ཁོ་ཚོ་མི་གསུམ་རེ་སྐོར་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་འགྲུར་བ་དང། ཁོ་ཚོ་མི་གསུམ་ཞེས་པ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་བཀླག་པ་དང། སྐོར་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟེ་བར་བཏོན་ན། ཁོ་ཚོ་མི་གསུམ་གা་སྐོར་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དང། སྐོས་སུ་ཚོགས་གི་མཐར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རེ་སྦྱར་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་བཏོན་པས་ཚོགས་དང་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་འབྱེད་ཐུབ་པ་དང། ཚོགས་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བལྟས་ན། ཚོགས་རིལ་པོའི་གཙས་ཀྱི་འདེགས་འཛིགས་དེ་བས་ཀྱང་གཅོ་ཆེ་སྟེ། ལྷ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཆུམས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་ཀློག་པ་དང། འདི་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་གི་མཐའ་ལྟེ་བ་དང། འབོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་གི་མགོ་གསལ་བ་དང། སྐུལ་སློན་གྱི་ཚོགས་གི་མཇུག

མཐོ་ཞིང་རིང་དུ་བསྲིངས་པ་བཅས་ཚོགས་གྲི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་
བགྱིས་གདངས་འདི་བཞི་མ་གཏོགས་མེད་པས། ཚོགས་གྲི་གདངས་ཚད་ལ
བཏེན་ན། ཚོགས་གྲི་དབྱེ་བསྡུ་དང་བསྟན་དོན་རགས་ཙམ་ཞིག་ཏོགས་ཐུབ
པས། གདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་མི་བྱའོ། །

མདོར་ན། བཙན་ཤན་འབྱེད་ཐེ་ཚོམ་ཏ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྲི་ལས། བཙ
ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་རྟོག་མོད་ཀྱི། བཙ་ཙམ་ལས་མིན་འདྲེས་འབྱེལ
ལས། དོན་གང་ལ་མིང་གང་བཀོད་པ་དེ་ལ་དེ། གཙོད་ནས་གྱུབ་པ་ལྟར་སྣང
མིང་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚོགས་གྲི་བསྟན་དོན་ལ
དཔྱད་པའི་ཚེ། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་མིང་དོན་རྒྱང་བ་དང། བརྗོད་རིམ་གྱི་ཁྱད
པར་སོགས་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་མཚོག་ཏུ་མི་འཛིན་པར། ཚོགས་རིལ་བོའི
བསྟན་དོན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་བཟུང་ནས་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་དཔྱད
དགོས། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ཡིན་ཚེ། མིང་མཚུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི
ཁྱད་པར་དང། དོན་འདྲ་བའི་མིང་ཐ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གལ་ས་སྟངས་ནས
ཚོགས་གྲི་བསྟན་དོན་དངོས་ལ་གཞོལ་ཐུབ་བོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཚོགས་དེ་ངག
ནས་འཕྲིན་པའི་ཚེ་སྒྲ་གདངས་མཐོ་འདེགས་མར་མནན་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ
གལ་ཆེ་བར་སྣང་ཕྱིར། མིང་གི་བཀྲག་ཚུལ་འདི་ཡང་ཡིད་ལ་ངེས་དགོས་ཏེ།
མིང་རྣམས་འདོན་པའི་སྒྲ་ལྟེ་ཞིང་ཡུན་རིང་བར་མ་ཟད་འགྱུག་འཁྲོག

འདེགས་འཛིག་མནན་སོགས་ཀྱང་གསལ་ཞིང། ཕྱད་ནི་སྒྲ་ཡང་ཞིང་ཡུན་ཐུང་བ་འགྱུག་འཕྲོག་འདེགས་འཛིག་མནན་སོགས་མི་གསལ་ཞེས་ཁོ་བོའི་སྟོབ་དཔོན་མཆོག་གིས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ། ཚོག་གི་གནས་འགྱུར་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།

ཚོག་གི་རྣམ་པ་ནི། བསྟན་དོན་དང། གདངས་ཚད། བཏང་སྙོམ། མིང་ཕྱད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང། ཅོག་གི་ནང་རྣམ་ཆ་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་མཚུངས་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དགོས་དབང་གིས། སྐབས་འགར་ལ་ལ་ཞིག་ཕལ་བ་དང། རེ་ཞིག་འགའ་རེ་གཅོ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་བཅར་པ་མ་ཟད། གནས་སྐབས་བརྗོད་འབྲེལ་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ཏེ། བསྟན་དོན་འགྱུར་མི་འགྱུར་གང་རུང་གི་གནས་ཚུལ་འོག་ཚོག་གི་འགྱུར་རྒྱུན་སོ་སོའི་གོ་གནས་སྤྱི་ཕྱིར་བརྗེ་བསྟོལ་དང། འབྲུ་ཕུང་དུར་བསྡུ་ཚོག་པ་དེ་ལའདེར་ཚོག་གི་གནས་འགྱུར་ཞེས་བྱ་ཞིང། ཚོག་གི་གནས་བསྒྱུར་པར་བརྗེན། ཚོག་གི་སྒྲ་ཙལ་གྱི་ཀུས་པ་མཐོར་འདེགས་དང་དོན་གྱི་བརྗོད་པ་རྗེ་གསལ་དུ་གཏོང་བའི་དགེ་མཚན་ལྡན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཚོག་གཅིག་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་དགོས་ཚེ། དོན་

བསྒྲུར་ཡང་ཆོག་མི་བསྒྲུར་བར་རྟ་བར་ཉན་སྨྲོ་བའི་དགའ་བ་སྐྱེད་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ཆོག་གི་གནས་འགྱུར་ཚུལ་དང་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཅི་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །

༧དོན་མཚུངས་གནས་འགྱུར་བཤད་པ།

སྐད་ཆའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་ནང་དུ། ཆོག་གཅིག་གི་འགྱུར་རྒྱན་སྡ་ཕྱི་གོ་བརྗེས་ཏེ། སྒྲའི་ལྷེ་ཡང་དང། ངལ་གསོའི་སྟོད་མཚ�། ཚ་ཤས་གཅོ་ཕལ་གྱི་ཚ་ལ་འཚོ་འགྱུར་བྱུང་ཡང། དོན་སྲོ་ལྟོག་ནས་རྩ་བའི་ཆོག་གི་བསྟན་དོན་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་དེ་ལ་དོན་མཚུངས་གན་འགྱུར་ཞེས་བྱ་ཞིང། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་འགྱུར་ལུགས་དུ་མ་ཡོད་པ་དཔེས་མཚོན་པར་བྱའོ། །

སྤྱིད་པ། སྐད་ཆའི་སྒྲོར་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་དུ། ད་ལྟ་འཚད་བཞིན་པའི་སྟོན་དུ་སོང་ཟིན་པའི་ཆོག་གི་ཚ་ཤས་དག་སླར་ལེན་མི་དགོས་པར་ཚབ་ཏུ་དེའམ་འདི་སྒྲ་སྒྲར་པའམ། ཚ་ཤས་བསྡུས་ཏེ་འབྲུ་ཉུང་དུར་བཏང་བ་སྟེ། ཀ་བ་རིང་བོའི། །དེ་སྒའི། །དེ་ལ་ཟུར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཁྱད་ཆོས་སྤྱི་མ་སྒྲོར་བ་ན་རང་མིང་ཀ་བ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་སྨོས་ནས། ཕྱི་མ་རྣམས་སྒྲོར་

བ་ན་ཚབ་ཏུ་དེ་སྒྲ་སྒྱུར་ཏེ་བསྡུས་པ་དང། གཞན་ཡང། ཁྱེད་རང་གང་དུ་ཞེབས། ང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པ་བསྡུས་ན། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་འགྲོ། ཞེས་པཧམ། སྐྱེད་མོས་ཚལ། ཞེས་བརྗོད་དེ་འགྲོ་བ་གོ་ང་དང། འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་བསྡུས་ཏེ། ཁྱེད་རང་གང་དུ་ཞེབས། སྐྱེད་མོས་ཚལ། ཞེས་དང། ཁྱེད་རང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འགྲོཧམ། ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནོད་པ་ལྟ་བུའོ།

གོ་ལྟོགས་རྣད་ཆ་གང་ཡིན་ཡང་མི་རིགས་རང་མཚན་པའི་བཏང་སྙོམ་གོམས་གཤིས་ལྟར་ཆོག་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཅང་གཏན་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ། སྣབས་འགར་དགོས་དབང་གིས་ཆོག་གི་སྤྱོད་ལུགས་གོ་ལྟོག་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་རེ་འདི་ཏ་ཅང་མཐོ། ཁོང་ཉིད་ཞེས་བྱུང། ལྟ་བུའི་ཆོག་དག་གི་འགྲུབ་རྒྱུ་ཁོ་ལྟོག་སྟེ། ཏ་ཅང་མཐོ། གང་རེ་འདི། ཞེས་དང། ཞེས་བྱུང། ཁོང་ཉིད། ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོག་སྤྱི་ཞེས་བསྡུན་དོན་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བས་མཚོན་ཏེ། ངག་ཐོག་དང་སྒྲ་རྒལ་རྩོམ་རིགས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་བརྗོད་ཚུལ་མང་ཞིང་རྒྱགས་ཆེ་བ་མཐོང་དོ། །ཆོག་སྤྱོད་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞིག་གོ་ལྟོག་ནས་བརྗོད་ཚེ། ཆོག་གི་གཅོད་མཚམས་དང་སྒྲའི་ལྷི་ཡང་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བས། དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་ཆོག་རིལ་གོའི་བརྗོད་དོན་གཅོ་

བོ་ཆ་ཤས་སྤ་མའི་སྟེང་ན་ཡོད་པས་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཚོས་སོགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡང་ཆ་སྤ་མར་སྦྱར་དགོས་པ་དང། ཆ་ཤས་སྤ་མའི་སྒྲ་ལྷི་ཞིང་ཕྱི་མ་ཡང་བར་འདོན་པ་དང། བར་མཚམས་སུ་དབུས་ཀྱི་གཅོད་མཚམས་གསལ་བ་དང། དེ་ལྟར་སྦྱར་ཚེ་བརྗོད་པ་བྱེལ་ཞིང་འཚུབ་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་མཚོན་ཕྱིར། ཚིག་གི་ཉམས་འགྱུར་མཚོན་ཐབས་སྤར་ལས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འཕེལ་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྒྱུར་བ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་ཅིང་སྐབས་དོན་འབྱར་དུ་འདོན་པའི་སྨྲད་དུ། ཚིག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་བསྒྱུར་དུ་བཟློ་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །(རྒྱ་ཏུ་ཏའི་རྟོགས་བརྗོད) ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཏུད་ཀྱེ་མ་གློང་། །ཞེ་ཎ་ཚུང་སྒྲོ་བ་གཏིང་ནས་སྐྱེས། ། (གཏམ་བརྒྱའི་ཚལ་གྱི་ཐྲོས་གར) ཀྱེ་ཀྱེ་དོན་ཆེན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱ། །ཚུར་ཤོག་ཚུར་ཤོག་ཕྱི་ནང་གཐུག་ལག་ལས། །བདེ་ལེགས་སྐྱན་པའི་བདེན་ཚིག་མེ་ཏོག་གིས། ། ཁྱོད་ལ་ཞོ་ན་དེ་བོར་མངའ་གསོལ་བགྱི་བ། །(ཞུ་འཕྲིན་ཞོ་ཉ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ) ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། གང་ཞིག་བསྒྱུར་པའི་ཆ་དེ་སྒྲ་སྤ་མ་དང་དམ་དུ་སྦྱོལ་ཏེ་དགྱེས་གཅིག་ཏུ་སློབ་པར་བགྱིག་ན། སྐབས་བབ་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་གལ་ཆེ་ཞིང་བརྗོད་པ་བྱེལ་བའི་ངང་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཙང་ལྷུར། འདི་ནི་ཚོགས་སྒྲོར་རིལ་བོའི་གཙང་ལྷུར་བ་ལ་བྱ་སྟེ། ཚོགས་རྣམས་ངག་ནས་བརྗོད་པའི་ཚེ། གང་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པའི་གཙང་ཤིག་འོས་པར་ཡོད་པ་ལ། གཙང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་ཤིང། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་གཙང་བསྟུར་དགོས་པའི་དབང་གིས། ཚོགས་གཅིག་ལ་གཙང་མི་འདྲ་བས་བསྟུར་ན། གང་ལ་དམིགས་སའི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྟོན་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལབཟང། ཞེས་སྒྲ་སྟོམས་པར་བགྱིགས་པས་དོན་དེ་གཞན་ལ་སྒྲ་བར་བྱེད་པ་དང། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཟང། ཞེས་ཚོགས་མཐའི་སྒྲ་གཙང་མཐོ་ཏུ་བཏེགས་ན་རང་གིས་མ་འེས་པ་གཞན་ལ་ཏྲི་བའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་དང། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཟང། ཞེས་ཚོགས་མཐའ་སྒྲ་དེ་འབྲེན་ཚེ་ཁོང་ཚད་ཅིང་ཡིད་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པ་མཚོན་པ་ལྟར། ཚོགས་གི་ཚ་ཤས་གཞན་གང་ཡང་མ་བསྟུར་ཀྱང་གཙང་ཁོ་ན་མཐོ་འདེགས་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་ལ་གཙང་བསྟུར་ཞེས་བྱའོ། །

སྒྲ་འགྱུར། འདི་ནི་ཚོགས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དག་གི་སྒྲ་ལྷི་ཡང་བསྟུར་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཚོགས་ནི་མིང་འདྲས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟབས། མིང་སོ་སོའི་སྒྲ་གཙང་ལྷི་ཡང་ལ་གནས་འགྱུར་བྱུང་ཚེ། ཚོགས་གི་བསྟན་དོན་གཙོ་ཕལ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་འགྱོ་སྟེ། ཁོ་དག་ཆགས་རེད། ཅེས་ཁོ་ཡི་སྒྲ་དེ་གསལ་ཞིང་བྱག

པར་བཟློས་ན། གནས་དེ་རྣ་འཁོད་པའི་མི་འགའ་ཡོད་པ་ལས། ཁོ་ཞེས་དམིགས་སའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་དགེ་ཆན་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང། ཁོ་དགེ་ཆན་རེད། ཅེས་དགེ་ཆན་གྱི་སྒྲ་དེ་ལྟེ་བར་བསླབ་པས། ཁོ་ནི་ཞིང་པ་སོགས་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་དགེ་ཆན་རང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་བཞིན། མིང་སྤ་ཕྱི་འི་སྒྲ་ལྟེ་ཡང་ཕན་ཚུན་བསྒྲུར་ཏེ་སྐབས་དོན་མི་འདྲ་བ་སྟོན་པ་ནི་སྒྲ་བསྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །

༢དོན་འགྲུར་གནས་འགྲུར་བཤད་པ།

ཚོགས་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་དག་གནས་བསྒྲུར་པ་ན། བརྗོད་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་སྟེ། ཚོགས་འདིའི་ནང་གི་བརྗོད་གཞི་ནི་གཞན་ཞིག་གི་བྱ་ཡུལ་དང། བྱ་ཡུལ་དེ་བརྗོད་གཞིར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ཆ་ཤས་རེ་གཉིས་གསར་དུ་བསྣན་ཏེ་སྟེབ་ཁྱད་བསྐྱར་པ་ན། ཚོགས་ཕན་ཚུན་གྱི་བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དོན་འགྱུར་གནས་འགྱུར་ཞེས་བྱ་ཞིང། དེར་ཡང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད།

ཡོངས་རྫོགས་གནས་འགྱུར། ཚོགས་ཅིག་འགྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་འདོར་ལེན་འཕྲི་བསྟན་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྤ་ཕྱིར་གནས་བསྒྲུར་པ་ན། བསྒྲུར་གཞི་དང་བསྒྲུར་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་སོ་སོའི་འགྱོད་རྒྱུན་

ཡོངས་སུ་མཐུན་ཡང། བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་ཕལ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་འགྲོ་བ་སྟེ། བོ་ཏ་ལའི་མདུན་ན་བུ་མོ་ཞིག་ལངས་འདུག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེའི་ཚ་ཤས་དག་གི་གནས་བསྟུར་ཏེ། བུ་མོ་ཞིག་བོ་ཏ་ལའི་མདུན་ན་ལངས་འདུག་ཅེས་པར་བཟོས་པ་ལ། ཚིག་སྤ་མས་བོ་ཏ་ལའི་མདུན་ན་སུ་ཞིག་ལངས་འདུག་པ་དེ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང། ཕྱི་མས་བུ་མོ་ཞིག་གང་ན་ལངས་འདུག་པ་ཞེས་པ་གཙོ་ར་སྟོན་པ་ལྟར། ས་ནས་མེ་ཏོག་སྐྱེས་དང། མེ་ཏོག་ས་ནས་སྐྱེས། འཐུས་མི་འདེམ་པ་ཡིན་དང། འདེམ་པ་འཐུས་མི་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཁྱི་ལ་བཞུགས་དང། ཁྱི་ལ་བཀྲ་ཤིས་བཞུགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ། ।

ཚ་ཤས་གནས་འགྱུར། ཚིག་གཅིག་གི་གནས་བསྟུར་པ་ན། བཟླས་དོན་གྱི་དགོས་དབང་གིས་ཚ་ཤས་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་བསྣན་དགོས་བྱུང་ལ། དེ་བསྣན་པས་བསྟུར་འདྲས་ཀྱི་ཚིག་དེར་བསྟུར་གཞི་ལས་ལྟག་པའི་ཚ་ཤས་རེ་གཉིས་ལྟན་ཞིང། ཚིག་ས་ས་འི་བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་རིགས་ལ་ཚ་ཤས་གནས་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ། བོ་ཏ་ལའི་མདུན་ན་བུ་མོ་ཞིག་ལངས་འདུག་ཅེས་པར་མཚོན་ན། ཚིག་དུ་མར་བསྟུར་ཆོག་པ་སྟེ། བོ་ཏ་ལའི་མདུན་དུ་ལངས་འདུག་པ་ནི་བུ་མོ་ཞིག་རེད། བུ་མོ་ཞིག་ལངས་འདུག་པ་ནི་བོ་ཏ་ལའི་མདུན་རེད། ལངས་འདུག་པ་ནི་བོ་ཏ་ལའི་མདུན་གྱི་བུ་མོ་དེ་རེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ངས་ཁོ་ལ་སྨྲ་གྱ་ཞིག་གཡར་ནས་

བཀོལ་བ་ཅུགཅེས་པ་གནས་བསྒྲུར་ན། ངའི་སྒྲ་གྱ་ཞིག་ཁོས་གཡར་ནས་ བཀོལ། ཁོས་ངའི་སྒྲ་གྱ་ཞིག་གཡར་ནས་བཀོལ། ཁོས་བཀོལ་པ་ནི་ངས་ གཡར་པའི་སྒྲ་གྱ་ཡིན། ཁོས་གཡར་ནས་བཀོལ་པ་ནི་ངའི་སྒྲ་གྱ་ཡིན། ཞེས་ པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཚོག་དུ་མར་གྱུར་བོ། །

འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས། འདི་ཡི་མིང་ནི་དཔྱ་ཀ་ཞེས་བགྱི། །ཡི་གེ་ ཆེག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དོན་དགུ་མཆིས། །བརྗོད་བྱ་འདི་དོན་གཞན་ན་མ་ མཆིས་པས། །རྗོད་བྱེད་འདི་ཡང་དེ་འདྲར་མཁྱེན་པར་མཛོད་དེ། །༧༥ཅེས་པ་ ལྟར་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་ན་ཚེག་ཁྱིམ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་པའི་ཚོག་ ཀྱང་སྣང་མོད། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཅོམ་པ་པོ་མཁས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ ཅོམ་རྩལ་པས་འཁྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་དེས་ཀྱང། རྒྱུན་ ལྡན་གྱི་སྐད་ཆའི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་ཁེན་ཏུ་མཐོང་དཀོན་ཞིང་སྟོར་དུ་མི་བཏུབ་ པ་ནི་བརྡ་སྟོང་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཞིག་སྟེ། སྐད་ཆ་བཤད་ པའི་དགོས་པ་ནི་བརྡ་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། བརྡ་སྟོང་པ་ལ་ཚོག་རེ་རེ་བཞིན་ མགྱོགས་བྱེལ་རན་པར་སྟྲ་ཞིང། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དང་ཐོ་ཚོད་ དང་སྐབས་བསྟུན་གྱིས་ཚོག་སྟོར་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བརྗོད་དགོས་ པར་བརྟེན། རིང་དྲག་ན་ཚད་སྣ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལྟར་སྤྱིགས་སོགས་བཟླ་བའི་ སྐབས་མིན་ན། སྐད་ཆའི་སྟོར་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་དུ་དབྱིགས་ཀྱི་འདེགས་

འཇོག་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱ་གཏོས་ཆེ་བ་ཞིག་ཤར་མར་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་པས་ཚོག་ལ་གཅོད་མཚ�་ཤིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དོ། །ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཤད་ཀྱིས་བཅད་མ་བཅད་རྗེ་ལྟར་ཡང་རྒྱང་དག་ཐོག་ཏུ་དགེགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཚMAS་གསལ་བར་སྣང་གྱི་བ། ཚོག་རིང་ཐུང་གི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ལྟོས་འཇོག་གིས་བྱས་ཤིང་། ཚོག་རིང་བོས་བསྟན་དོན་ལ་ཞིང་ཞིབ་པ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ལ་ནུས་པ་མི་དམན་པ་འདོན་ཞིང་ཡིག་ཐོག་དང་དཔྱད་རྩོམ་སོགས་སྤ་ཆུགས་ཆེ་ལ། ཐུང་ན་རྩོ་ཞེས་པའི་ཁ་དཔེ་ལྟར་ཚོག་ཐུང་དུས་བྱེལ་ཞིང་འཚུབ་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་གནད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགེ་མཚན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ངག་ཐོག་དང་སྒྲ་རྩོམ་དང་རྩོད་ཡིག་སོགས་སྤ་བཀོལ་བ་མང་བོ། ཁེ་བས། ཚོག་རིང་བོ་སིལ་ཏེ་ཐུང་དུ་བཟོ་བཞམ། ཚོག་ཐུང་དུ་མ་སྟེལ་ཏེ་རིང་བོར་གཏོང་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོག་གི་གནས་བསྟུར་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ཏེ་གང་བདེར་སྤྱོད་པ་གལ་ཆེའོ། །

ཐུང་མཚན།

༡གོང་མཚུངས(ཀརྨ་སི་ཏུའི་སྤྱན་རྟགས་འགྲེལ་ཆེན)P215

༢། ༣། ༤གོང་མཚུངས(སྨྲ་སྒྲོ་མཚོན་ཆ)P8 P38 P38

༣། ༡༥། ༢༧གོང་མཚུངས(བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས)P110 P110 P24

༤། ༤མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི་(དཀར་ཡིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ནུ་ཏེག་ཆོས་བུ) P20 P18

།ཅགོང་མཚུངས(ས་ལམ་རྒྱས་སྐོར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་པོ་འབྲང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས) P91

།༠མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི(ཕྱ་སྟེ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ས་ལམ་རྒྱས་དགོངས་འགྲེལ) P12

།།པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི(གསེར་ཏོག་ས་ལམ་རྒྱས) 1995 P5

།།༢གོང་མཚུངས(བརྡ་སྦྱོར་ཉི་ཤུ་བདུན་པ་དང་བརྡ་དག་ཟློ་གསལ་འཛིན་དོགས) P98

།།༣གོང་མཚུངས(རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས) P5

།།ཀ (བརྡ་ཤན་འབྲེད་ཐེ་ཆོས་ཏ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྲི)བྲིས་མ། P5

།།༤ (གངས་ལྷོངས་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཆོས་ཡིག་གསེར་གྱི་སྒྲམ་བུ)སྟོད་ཚ། P170

།།༦། །།༧གོང་མཚུངས(སྐད་ཚ་དང་རིག་གནས)P182 P73

།ཀ་ཁགན་སུཏ་མི་རིགས་དགེ་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་པའི་(བཙན་སྦྱོང་ཐོ་གསལ་དགའ་སྟོན) 1985 P66

།འཁྱུ་འབུམ་ཤིང་དཔར(དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་གསལ་ལྡན) ཤོག་གྲངས།

སྐབས་དྲུག་པ། ཆོག་སྒྲགས་མ་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་རྗེ་སྟེད་པ་ནི་མིང་དང་ཆོག་གིས་གྲུབ་ཅིང། ཆོག་ནི་སྐད་ཆའི་བཀོལ་སྦྱོང་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་གཤིས། མི་རྣམས་དག་ནས་གཏམ་བཤད་པ་དང། ལག་པས་རྩོམ་ཡིག་འདྲི་བྱེད་པ་ལ་ཆོག་གི་སྦྱོར་བ་རེ་རེ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱང། བརྗོད་བྱ་གཏོས་ཆེ་བཞམ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་དོན་སྤྱ་ཕྱིར་ལྷོས་གྱུར་ཅན་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱེད་ཚེ། ཆོག་རྒྱང་བ་ཁོ་ནས་རྗེ་བཞིན་བརྗོད་པར་རྗོ་མི་ཐོགས་པར་ཆོག་དུ་མ་མཉམ་དུ་སྒྲེལ་ནས་བརྗོད་དགོས་པར་བརྟེན། ཆོག་དང་ཆོག་གི་བར་མཚམས་ཕྱད་ཀྱིས་སྒྲེལ་ནས་བརྗོད་དོན་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲུར་པ་ལས་ཆོག་སྤ་ཕྱི་འི་བར་ལ་ཕན་ཚུན་ལྷོས་གྱུར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྱུར་ཅིང། ཆོག་དུ་མ་སྒྲ་འདུས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་ན་བརྗོད་དོན་དེ་ཆ་ཚང་བར་སྟོན་པར་བྱེད་

མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས། སྨྱོར་བ་དེ་གླུབ་ཀྱི་ཚོགས་རེ་རེ་བ་ལ་རང་རྒྱང་བ་ལྟར་གྱི་བརྗོད་པ་རང་དབང་བའི་ནུས་པ་དེ་མེད་པར་རང་གི་སྨྱོ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲའི་སྨྱོར་བ་ཞིག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ལ་རྒྱང་བ་དང་། སྒྲགས་མའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་སྤ་མ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ། ཚོག་སྒྲགས་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོག་རྒྱང་བ་ལ་ཚོག་ཚན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཚོག་ཚན་དུ་མས་ཚོག་སྒྲགས་མ་རྗེ་ལྟར་གླུབ་པ་དང་དེ་ལ་ཁྱད་ཚོས་གང་དག་ཡོད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་བསྟན་གཞིར་གླུབ་གོ། །

དང་པོ། ཚོག་སྒྲགས་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ངེས་ཚོག་རེ་འཛིག་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཚོག་སྒྲགས་མ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཅིག་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཚོག་ཚན་གཉིས་ཡན་འདུས་པ་ལས་གླུབ་པའི་བརྗོད་དོན་ལྟོས་གླུབ་ཅན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཚོགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁ་ནས་བཤད་པ་སྟེ་ཡི། ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་དཀའ་བོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བཤད་ན། འདིར་

མཚན་ཟུར་དང་པོར་ཆོག་ཚན་ཞེས་པས། ཆོག་སྨྲས་མའི་ཡན་ལག་ལ་ཆོག་མ་ཡིན་པ་མེད་ཀྱང། དེ་དག་ཆོག་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་གནད་བསལ་བའི་སྒོང་དུ། འདིར་ཆོག་ཚན་ཞེས་སྨོས་པ་སྟེ། རང་གི་སྤྱི་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་ཅིང། དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་ཆོག་སྡ་ཕྱིའི་བར་མཚམས་ཕྱད་ཀྱིས་སྟེལ་ནས་བརྗོད་དགོས་པར་བརྟེན། ཆོག་སོ་སོའི་བར་ལ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཟུར་གཉིས་པར་གཉིས་ཡན་འདུས་པ་ལས་བྱུས་པ་ཞེས་པས། ཆོག་སྨྲས་མའི་འགྱུར་རྒྱ་དང་སྨྲའི་ཁྱད་ཆོས་དོས་བ་ཟུང་བ་སྟེ། ཆོག་སྨྲས་མ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པར་དུ་ཆོག་ཚན་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུ་བ་ལ་ལྷོས་ཤིང། དེ་ཡང་བརྗོད་དོན་གྱི་ཚ་ནས་ཕན་ཚུན་ལྷོས་བྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བས། མཚན་ཟུར་གསུམ་པའི་བརྗོད་དོན་ལྷོས་བྱུས་ཅན་ཞེས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཆོག་དུ་མ་འདུས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་སྨྲས་མ་མི་འགྱུར་པར་ཆོག་ཆོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་སྨྲས་མ་དང་ཆོག་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྒྲིག་གཞིའི་ཚ་ནས། ཆོག་ཆོགས་འགྱུར་བྱེད་ཆོག་རྒྱང་བ་དང། ཆོག་སྨྲས་མ་འགྱུར་བྱེད་ཆོག་ཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགེ་བརྗོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསལ་བར་བཤད་ན། དེ་ནས་མེ་ཏོག་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་སྟེང་ན་མེ་ཏོག་གི་

ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། །གསེར་དང་དངུལ་གྱི་མེ་ཏོག་ཀྱང་ནམ་
མཁའ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་འཛིན་བར་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། །ཚོས་གོས་དང་
གོས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
འཛིན་བར་འདུག་གོ། (རྒྱག་ཏུ་ཏྲའི་རྟོགས་བརྗོད) ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོག་ཚོགས་
ཡིན་ཡང་ཚོག་སྒྲགས་མ་མིན་ཏེ། ཚོག་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྷོས་གྱུར་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་མེད་པའི་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་ཚོག་དུ་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོག་སྒྲགས་
མ་ཞེས་པ་ནི། བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་
བ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་ལུས་གཏུང་བར་བྱེད་
པ་ཡང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །(རྒྱག་ཏུ་ཏྲའི་རྟོགས་བརྗོད) ཞེས་པས་
མཚོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཚོག་གི་ཚོགས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཚོག་རྣམས་ལ་
ཕན་ཚུན་ལྷོས་གྱུར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཚོག་དུ་མ་མཉམ་དུ་འཚོགས་ནས་
བརྗོད་དོན་གཅོ་བོ་གཅིག་སྟོན་ཅིང། སྟྲི་བཏང་དུ་ཚོག་སྒྲགས་མ་ལ་ལྟོས་
པས་སྒྲ་ཚོགས་ཆེའོ། །ཚོག་ཕྱད་ཀྱི་ཆ་ནས། ཚོག་སྒྲགས་མ་ལ་ཚོག་ཚན་
སྡུ་ཕྱིའི་བར་ལ་སྟྲེལ་ཚོག་སྒྲུར་ཞིང། དེ་སྒྲུར་པས་ཚོག་ཚན་སྡུ་ཕྱིའི་བར་ལ་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དང། ཚོག་ཚོགས་ལ་ཚོག་སྡུ་
ཕྱིའི་བར་ལ་སྟྲེལ་ཚོག་སྤྱོད་ཆུལ་གྱི་དབང་གིས་བྱས་པ་ལས་དོན་གྱི་
དགོས་མཁོ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་མིན་ནོ། །དེ་བས། རང་ཚུགས་ཀྱིས་བརྗོད་

དོན་ཞིག་རྟོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱིས་ཆོག་རྒྱང་བ་དང་སྒྲགས་མའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དང། ཐུགས་ཆོག་སྤྱོར་མིན་དང་ཆོག་ལྡ་ཕྱིའི་བསྟན་དོན་ལ་ལྟོས་གྱུབ་ཀྱི་འབྱེལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཆོག་སྒྲགས་མ་དང་ཆོག་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ། །རྒྱར་བཞི་བ་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཆོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྟོགས་སློའོ། །

གཉིས་པ། ཆོག་སྒྲགས་མའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

ཆོག་ཚན་ལྡ་ཕྱིའི་དོན་གྱི་འབྱེལ་བ་གྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེས་ན། ཆོག་སྒྲགས་མ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བ་གཉིས་དང། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །རྣམ་གྲངས་ཆེ་བ་གཉིས་ནི། མཉམ་སྒྲེལ་ཆོག་སྒྲགས་དང། གཙོ་ཕལ་ཆོག་སྒྲགས་སོ། །ལྡ་མ་ནི། ཆོག་ཚན་ལྡ་ཕྱིའི་བསྟན་དོན་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་དོ་མཉམ་པར་གནས་ཤིང། མཉམ་དུ་སྒྲེལ་བྱའི་ཆོག་ཚན་དག་གི་བར་མཚམས་ཀྱི་སྒྲེལ་ཆོག་དེ་བསལ་པའི་ཚེ། ཆོག་ཚན་དེ་རྣམས་རང་རྒྱ་ཕེར་བའི་ཆོག་རྒྱང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཕེབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤར་ནས་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིན་རྣམས་དུམ་བུར་ཆད་དེ་གཡའ་དབས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ། ཆོག་ཚན་ལྡ་ཕྱིའི་

བསྟན་དོན་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་ཞིང། བརྗོད་རིམ་དོ་མི་མཉམ་པར་གཙོ་བལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མི་ལ་བརྩོན་པ་ལྟན་གྱུར་ན། མི་འགྱུར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ། །

༢མཉམ་སྒྲེལ་ཚིག་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

འདྲ་མཉམ་ཚིག་སྒྲགས། ཚིག་ཚན་དུ་མས་བརྗོད་དོན་རིལ་བོ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་འགའ་འམ། ཕན་ཚུན་ལྷོས་མཉམ་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲོ་བཏང་དུ་དང་སྒྲ་དང། གམ་སོགས་དང། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་དང། ཏེ་སོགས་དང། ཆབས་ཅིགལྟར་ཅིགདེ་མཚུངས། དེ་བཞིན་དུ། ཐོག་ཁར། སྟེང། གཅིག་ནི། ཅིག་ཤོས་ནི་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་མཚ�་སྒྲ་ནས་མཉམ་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན།

ལོག་ལྟས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་གནས་ཤིང། གཡོ་སྒྲུས་རང་གི་སེམས་འཁྱུགས་པ་བྱུང་ངོ། །(ཀུན་བཟང་བློ་མའི་ཞལ་ལུང)

ཏཱད་མོས་ལྟམ་དང། སྨྲས་བུ་གསར་བུས་གོས་བཅེམས་ཏེ་བྱིན་པ་ཆུམས་དང། ཇ་དང་མར་ཅུང་ཟད་ཟླངས། (ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་གསང་ཆུམ)

ཀྱང་ཡིག་ནི་ཚིག་རྒྱན་ཏེ། གང་སྒྲ་ནི་སྟེ་སྒྲའོ། །(གསེར་ཏོག་སྒྱུམ་རྒྱས)

སེང་ཆེན་གྱིས་སྟོག་པ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་བྱོན། ཐག་པ་ཞིག་སྐྱེད་ལ་བཅེངས། རལ་གྲི་ཞིག་གློ་ལ་གཟུབ། ལྷགས་ཞྭ་ཞིག་མགོ་ལ་བྱོན་ནས་རྒྱ་ཀང་བྱོལ་ཞིག་ལ་ཞོན་ནས་ཡར་སོང་ངོ། །(ཏོར་གླིང་གཡུལ་འགྱེལ་ལས)

ཁྱེ་བཅུན་གྱིས་བལ་ཡུལ་ནས་བཟོ་བོ་དུ་མ་བོས་ནས། སྟེང་ཁང་རྣམས་བཞེངས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཀོང་ཇོས་རྒྱའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་རྣམས་བཀྲག་ནས་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། (དེབ་ཐེར་ཇོག་ལྟན་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན་ལས)

ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། བོད་སྐད་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་ཕྲད་གྱིས་གང་ལ་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ཅིག་ཤོས་ནི་ཚིག་ཚན་སོ་སོའི་བར་མཚམས་སྦྱོལ་བྱེད་གྱི་ནུས་པ་དེ་ཡིན་ཅ་ན། གོང་འཕོད་སྦྱོལ་ཚིག་དེ་དག་དང་ཡི་གེ་གཅིག་པའམ། དོན་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདྲ་བར་འཛིན་མི་འོས་ཏེ། དགེ་ཏན་དང་སྟོབ་མ། མདའ་འཕངས་ཏེ་ཕོག་དམར་ཞིང་མཁས་པ། ཏཱའམ་ལུག་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་མིང་སྟ་ཕྱི་འི་བར་མཚམས་སུ་སྦྱར་ཏེ་མིང་གི་ཚོགས་པའམ་ཚིག་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་སྦྱོལ་ཚིག་མ་ཡིན་པས།

འདི་ར་བསྟན་གྱི་སྒྲོལ་ཚོགས་ཅས་པ་ནི་ཚོགས་ཆན་གྱི་ཐོག་མཐའ་གང་རུང་དུ་སྒྲར་ཏེ་ཚོགས་ཆན་སྤ་ཕྱི་འི་བར་ལ་བསྟན་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སྟོན་ཅིང། དེ་ཡང་ཚོགས་ཆན་དུ་མའི་བསྟན་བྱའི་དོན་གཅིག་གམ་བརྗོད་དོན་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དུ་མ་སྟོན་བྱེད་དུ་བཟློམ་ཐུབ་མིན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཏུང་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་གཞིའི་ཐོག་ད་གཅོད་སྒྲོལ་ཚོགས་ལ་བརྡག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་འཁོད་དགེ་བཅོད་པ།ཤ་བར་སྒྲོལ་ཚོགས་མེད་ཀྱང་བཅོད་རིམ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཚོགས་ཆན་སྤ་ཕྱི་འི་བསྟན་དོན་འདྲ་མཉམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེན་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་གཅོ་བོ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འབྱེད་དགོས་ཕྱིར། གཅིག་ཁོངས་གཅིག་མི་འདུ་ཞིང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྒྲགས་འདི་རིགས་ལ་འདྲ་མཉམ་ཚོགས་སྒྲགས་ཞེས་བྱའོ། །

རིམ་བཅོད་ཚོགས་སྒྲགས། དུས་ཀྱི་སྤ་ཕྱི་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ཚོགས་ཆན་དུ་མ་ལྟན་དུ་སྒྲོལ་ཞིང། དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་བས་ཚོགས་ཆན་སྤ་ཕྱི་གོ་ལྟོག་མི་རུང་བ་དང། བར་མཚམས་སུ་དེ་ནས་དང། དེའི་རྗེས། འཕྲོ་ནས། ཕྱིས་སུ། རིམ་གྱིས། ཏེ་སོགས། དང་སྒྲ། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་སོགས་སྒྲར་བའི་ཚོགས་སྒྲགས་མའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགེ་ན།

སློབ་སྤྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ནས། ཉིན་རེར་ཡར་ཐོན་ཡོང་བ་བྱ་དགོས།

དུས་དེར་འཕྲོམ་གྱིས་བོད་སྟོན་རྣམས་ལ། ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་འདྲ་འཛོམ་གྱིང་གི་ཞེས་སོགས་འཕྲིན་ཡིག་བརྡངས་པ་བཞིན་བསྡུ་བ་ལ་བྱོན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གཡས་རྡུ་གཙང་གི་སའི་ཆར་ཕེབས་ཏེ། ཡལ་ཆོས་དབང་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་སྨིན་པར་མཛད། (དེབ་ཐེར་རྩོགས་ལྟར་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན་ལས)

སྨེབས་ཉིན་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་འདི་ག་རྗོ་རིང་གཞུང་རྒྱང་གི་ཉིན་གང་སྟོན་མོ། དེའི་སང་ཉིན་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཉིན་གང་སྟོན་མོའི་ཐོག་དཔལ་གསོལ་དང་ལྷ་འདོགས། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་ལྷ་གླུ་དགའ་ཚལ་གྱང་གི་ཉིན་གང་སྟོན་མོ། (རྗོ་རིང་པཎ་ཏའི་རྣམ་ཐར་ལས)

ཨ་ནེའི་སྒྲ་ལ་ཐུག་སྟེ། ཨ་ནེས་ང་ངོ་ཤེས་ནས། སྙིང་མི་དགའ་བས་ཐོག་མར་ཁྱེ་རྣམས་རྡད་བྱུང། (མི་ལ་ར་ས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས)

རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་རྣམས་བསྡུས་ནས་གྲོས་བྱས་མཐར། ཡུལ་བརྒྱ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆུ་བ་བཟང་པོའི་སྲས་མོ་མཆུ་བཟང་མོ་དེ་ཏེ་མེད་ཀུན་ལྡན་གྱི་བཙུན་མོར་ལེན་རྒྱ་ཐག་བཅད། (ཏེ་མེད་ཀུན་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས) ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཏེ། ཆོག་སྒྲགས་མ་འདི་རིགས་ལ་དུས་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང། ཆོག་ཚན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱི་འཐེལ་རིམ་ལྟར་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱར་པ་ཡིན་གཤིས། སྨྲ་ལ་ཆོག་མ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག་པ་དགེར་

བརྗོད་ཟློ་ལྟུས་མཚོན་ལ། ཆོག་ཚན་སྤ་མའི་ནང་དུ་ཐོག་མཉམ་དང་པོ་
དང། ཕྱི་མའི་ནང་དུ་རྗེས་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དངོས་སུ་སྒྲུར་བཉམ།
དེ་མིན་ཡང་གོ་རིམ་སྤ་ཕྱི་སྟོན་པའི་སྒྲ། རྗེས་སུ། མཐར། རིམ་བཞིན་སོགས་
སྒྲུར་ཡོད་ཚེ་རིམ་བརྗོད་ཆོག་སྒྲགས་ཡིན་པ་འཕྲལ་མེད་དུ་ཏོགས་ཀྱང།
དང་སྒྲ་དང། ལྷག་བཅས་དང། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་ཆུ�as
དོན་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཡོད་པས། སྐབས་འདིར་མཚམས་སྟོར་གྱི་དོན
ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་ཆུmas་མི་རྩད་དོ། ।

སྟོབས་འཕེལ་ཆོག་སྒྲགས། ཆོག་ཚན་སྤ་མ་ལ་བསྟོས་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མའི་བསྟན་དོན་གཏིང་རྗེ་བཟང་དང་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བཉམ་ཤུགས་ཆུང་དུང
སོང་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དེ་ཆུང་བ་ནས་ཆེ་བ་དང། དམའ་བ
ནས་མཐོ་བར་འཕེལ་བཉམ། ཡང་ན་དེ་ལས་ལྷོག་པ་གང་རུང་གི་དོན་དང
ལྡན་པའི་ཆོག་ཚན་སྤ་ཕྱིའི་བར་མཚམས་སུ། ཁྱད་པར་དུ། ལྷག་པར་དུ
སྐོས་སུ། དེ་བས་ཀྱང། དེ་མ་ཟད། ད་དུང། ཐ་ན་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུར
པ་ལ་སྟོབས་འཕེལ་ཆོག་སྒྲགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན།

ཁོང་རང་སྐུ་མཆེད་བར་དུ་སེལ་འཇུག་བྱེད་པར་འགྲོ་ཉན་འདུག
གཤིས་ཞུ་ཅི་ལ་ནུས། དེར་མ་ཟད་གཡོག་ཕོ་མོ་ཅམ་ལ་བཤད་ཀྱང་བྱད
མེད་ནང་ཚུགས་སུ་ཆགས་སྡང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་འདུག་དགོངས་ཏེ་ལན

ཅི་ཡང་མ་གསུངས་པར་བཞུགས། (སྣང་སས་འོད་འབུམ)

ཁོང་ནད་དགེ་པོས་མནར་བ་ཕར་བཞུགཔ་ན་ཚམ་པ་ཞིག་ཐེབས་པའང་དས་ཤེས་མ་བྱུང། (ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་དང་མཁར་བ་སྟོབས་རྒྱལ)

མ་གཞི་ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་ཐང་པོ་མེད་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་དེང་སང་མཀུལ་ཚམ་པོག་ནས་སྣང་གཞི་དགེ་པོ་ཞིག་བཞེས་འདུག(བོད་རྒྱ་ཚོག་མཛོད་ཆེན་མོ)

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་མིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ལ་རག་ལས་ཤིང། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལུང་གི་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས། (རྗོ་རིང་པཎ་ཆེ་རྒྱལ་ཆུས་ཐང)

སློབ་དཔོན་གང་ཉིད་རིག་གནས་སྤྱི་ལ་གཟིགས་རྒྱ་ཡངས་ཤིང། སྐོས་སུ་དཔལ་རྗེ་རྡེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཀྱིན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ཚོག་ཚན་གཅིག་གིས་སྟོན་ལ་བསྟན་ཟིན་པའི་དོན་དེར་ཤུང་བཙུགས་ཏེ། ཚོག་ཚན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་དེ་དང་རྟེས་འབྲེལ་གྱི་དོན་གྱི་རིམ་པ་མཐོ་རུ་བཏེགས་ནས། ཚོག་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་བསྟན་དོན་སྐས་ཀྱི་ལྟང་རིམ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང། བརྗོད་དོན་རེ་ཞིབ་དང་རེ་ཐང་ཕྱིན་པ་ལ། ཚོག་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་བསྟན་དོན་ལྟོས་མཉམ་དུ་གནས་ཤིང་བང་དབང་ཆེ་བའི་ཐོག་ལ་སྣང་རྒྱའི་སྣེལ་ཚོག་རྣམས་སྐབས་གཞན་ལ་སྣང་པ་

ཤེན་ཏུ་ཕྱང་བས། ཚོགས་སྒྲགས་མ་འདི་རིགས་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཆ་ནས་སྒྲའི་སྟོང་བ་གཞན་དང་ཁྱད་ཆེའོ། །

རྒྱས་བཤད་ཚོགས་སྒྲགས། ཚོགས་ཚན་ཕྱི་མས་རང་གི་སྤྱ་འོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཚན་སྤ་མའི་དོན་དེའི་རྣམ་གྲངས་དང་དེས་ཚོགས་སོགས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བར་བརྗེན། སྤ་མ་མདོར་བསྟན་དང་ཕྱི་མ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཤིང། ཇི་སོགས་དམ་བཅའ་བའི་ལྷག་བཅས་དང། ནི་སྒྲས་མཚ�
ས་ཡའི་སྒྲའི་ཚོགས་ཡ་ཞིག་ལ་རྒྱས་བཤད་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེར་ན།

དངོས་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། བེམ་པོ་དང་ཤེས་པ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །(སྒྲ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས་ལས)

ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྨྲོད་པ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ན་ཕྱིན་བྱ་གཅིས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། ། (གསེར་ཏོག་སྒྲམ་རྒྱས་ལས)

སྟན་དགེ་བསྡུ་ན་ལུས་དང་རྒྱན་གཉིས་སོ། །ལུས་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ནི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །(ས་བཏ་མཁས་འཇུག་ལས)

རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བཙོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་

དོན་དུ་གཉིས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ལེགས་སོ། །(རྒྱུ་ཏུ་འདི་རྟོགས་བརྗོད་ལས)

ཡི་གེ་ཆུ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས། །ཞེས་པ་ནི། ཡི་གེ་མཐའ་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཆུ་ལི་དང་ཀླ་ལི་གཉིས་སུ་འདུའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་ཏེ་སོགས་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ནི་སྒྲའི་ཐད་རྣམས། གང་ཞིག་གིས་ནི་སྤྱ་མ་ལ། །གསལ་བར་བྱེད་པ་དམ་བཅའ་བ། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་དང་མཐུན་པར་ཚོག་ཚན་ཕྱི་མས་རང་གི་སྤྱ་ལོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཐབས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་སྒྲུར་པ་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་རྒྱས་བཤད་ཉིད་དུ་རེས་ཤིང། དེ་ལ་དོན་སྤྱ་མའི་གསལ་བཤད་དང། རེས་ཚོག་དང། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང། རྒྱས་བཤད་སྟོན་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་འདིར་དགྱེས་གཅིག་ཏུ་རྒྱས་བཤད་ཚོག་སྒྲགས་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ཞིང། ། དོན་དེ་སྟོན་པ་ལ་ཚོག་ཕྱད་སྒྲུར་དགོས་རེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ། གོང་འཁོད་དཔེར་བརྗོད་རྟདང་ཀ་ཡིས་མཚོན་ཏེ། སྤྱ་མ་མདོར་བསྟན་དང་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོག་ཚན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ངག་གི་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་ཚོག་སྒྲགས་མ་འདིར་གཏོགས་སོ།

གཉན་བསལ་ཚོག་སྒྲགས། ། ཚོག་ཚན་དུ་མས་རང་སར་དོན་འགའ་བསྟན་པའི་ནང་ནས་གཅིག་གཉན་དུ་འཇུག་པའམ། ། གཅིག་ཡིན་པར་ཐང

བཅད་པའམ། ཡང་ན་དོན་དེ་དག་ཞིབ་བསྡུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱེང་བར་བསྟར་པ་ལ། ཚོག་ཚན་སྡེ་མའི་མཐར་གྱམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་གང་རུང་དང། ཕྱི་མའི་མགོར་ཡང་ནའི་སྒྲ་གང་བདེར་སྤྱར་ཏེ་གདམ་ང་སྟོན་པའི་ཚོག་ཚན་དུ་མ་མཉམ་དུ་སྤྱར་པ་ནི་གདམ་བསལ་ཚོག་སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

གང་ཞིག་མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་སློབ་ན། །མི་དེ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པའམ། །ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ཡིན། །(ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས)

དུས་དེར་རྗེ་བློན་གཙུག་ལག་ཁང་རྩེ་པའི་བཀའ་བགྲོས་ནས་འབངས་རྣམས་བསགས་ཏེ། ཞང་པོ་རྒྱའི་ཡུལ་མཐོང་བའི་མཁར་ཞིག་རྩེ་གམ། ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཤར་རི་དང་མཉམ་པ་ཞིག་རྩེ་གམ། གཙང་པོ་སྤྱབས་སུ་འཛུག་གམ། ལྷ་ཁང་བྲེ་ཚད་ཙམ་ཞིག་རྩེ་གམ། ཞེས་གདམ་ག་བཏང་བས་གཞན་རྣམས་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་ལྷ་ཁང་རྩེ་པར་ཁ་འཚམ། (དེབ་ཐེར་རྫོགས་ལྟན་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན་ལས)

ཁྱོད་རང་དབང་བའི་ནོར་གསེར་སེ་གཅིག་གམ། ནས་ཤུལ་གང་ངམ། མར་ཉག་གཅིག་གམ། གོས་དར་ཆུང་སྣ་གཅིག་གམ། དུད་འགྲོ་ཆེ་འཛུགས་གཅིག་ཀྱང་མིག་གི་ས་མཐོང། (མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས)

ཁ་བཏགས་གཡོགས་པ་དེ་སྐེ་ལ་ཀྱོན་ནས་རེ་ཞིག་རི་མོར་བྱིས་པའི་

གཟུགས་བརྙན་ལྟར་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པའམ། དགེ་གྱི་ཁུ་བྱུག་བཞིན་དུ་སྣུ་བ་མེད་པར་ཡུད་ཙམ་གནས། (རྗོ་རིང་པཎ་ཆེ་རྒྱམ་ཐར་ལས)

དཔལ་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་ཀྱིན་མེད་པ་དང། ཡང་ན་གཏན་ནས་སློབ་ཀྱིན་མེད་པ་རེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ཆོག་ཚད་སྤྱི་ཕྱི་བསྟན་དོན་དུ་མའི་ནང་ནས་གཞན་ལ་གདམ་དུ་འཇུག་པའམ་བརྗོད་པོ་པོ་རང་གི་ས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་པའི་དོན་ལ་གམ་སོགས་སྒྲུར་པ་ནི་གདམ་བསལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཡང། ཐུང་དེ་དག་དོན་འདི་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ལའང་འཇུག་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཆོག་ཚད་སྤྱི་ཕྱི་བར་ལ་གདམ་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གྱུབ་མིན་ལ་བརྟག་གི་ཆོག་ཐུང་ཁོ་ནར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །

༢གཙོ་ཐལ་ཆོག་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

འགའ་དོན་ཆོག་སྒྲགས། ཆོག་ཚད་ཕྱི་མས་སྤྱ་མ་ལས་ལྷོག་པའི་དོན་ཞིག་བསྟན་ཏེ་བསྟན་དོན་སྤྱ་ཕྱི་འགའ་བར་གྱུར་ཅིང། གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་ཆོག་ཚད་ཕྱི་མར་འབབ་པའི་བསྟན་བྱ་གཙོ་ཐལ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཚད་སྤྱི་ཕྱི་བར་མཚམས་སུ། ཀྱང་སོགས་གསུམ་དང། འོན་ཀྱང། འོན་ཏེ། གི་སོགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་ཐུང་སྒྲུར་པའི་

སྒྲའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ་འགལ་དོན་ཚིག་སྒྲགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན།

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ཐིགས་པ་རེ་རེ་ནས་བགྱང་བར་ནུས་ཀྱི། ཡི་གེ་དྲུག་པ་ལན་གཅིག་བཟློས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚད་ནི་སུས་ཀྱང་བགྱང་བར་མི་ནུས་སོ། །(རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ་ལས)

རབ་བྱུང་རྣམས་ཁྱིམ་ལ་འཁྱེན་པ་སྤར་མི་སྲིད་ཀྱང་དེང་དུས་སྲིད། (གསེར་ཏོག་སྒྲུམ་རྒྱས་ལས)

ངས་རྒྱུན་དུ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བསམ་མོད། འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ད་བར་དུ་མ་བྱུང།

རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སྐལ་བར་རྣག་ཁྲག་ཟགས་ཀྱང། རང་གི་ཐུགས་མར་མི་གྱས་པའི་སེམས་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེ་སྐད།

མོས་སྨོན་དགོན་གྱིས་གསུང་བ་ཅི་ཡང་མི་གོ་རུང། གྱས་པས་ཐལ་མོ་སྒྲར་ཏེ་གདོང་ལ་ཅེ་རེར་བལྟས་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། འགལ་དོན་ཚིག་སྒྲགས་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱུན་གཉིས་ལ་ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་སྦྱོར་བའི་ཆ་ནས་ཆུང་ཟད་འདུ་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང། དེར་ནི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་གཉིས་སྒྲར་པས་འཐུས་ལ། འདིར་ནི་ངེས་པར་དུ་ཚིག་ཚན་སྔ་ཕྱི་བསྟན་བྱ་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་མ་ཟད། དོན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཐད་ལ་ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་

བས་མི་འད�། །

རྒྱུ་འབྲས་ཆོག་སྨྲས། སྤ་མ་རྒྱ་རྒྱན་དང་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པཨམ། སྤ་མར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཕྱི་མ་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང། ཆོག་ཚན་སྤ་ཕྱིའི་བར་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ། སྒྱེ་བཏང་དུ་དང་སྣ་དང། ཀྱེས་སོགས་དང། རྒྱན། ཕྱིར། སྟབས། གཤིས། དེ་བས། དེས་ན། དེར་བརྟེན་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་པའི་གཙོ་ཕལ་ཆོག་སྨྲས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ། དཔེར་ན།

དེ་དགོངས་ཉེར་བདུན་ཡིན་ནའང། སྲོད་ཀྱི་དུས་རྡེའུ་ཕ་མོ་ཙམ་ཡང་མཐོང་བའི་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བྱུང་བས། བསྟན་སྲིད་མཐའ་དག་དཀར་འཛམ་དུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག (དེབ་ཐེར་རྩོགས་ལྷན་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན)

དེ་ཡང་བར་ཁམས་སུ་བེ་རི་དོན་ཡོད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་བུ་རམ་ཤིང་བའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་ཞིང་བོན་ཁོ་ན་སྟེལ་བར་བརྟེན། ས་ཡོས་ཏོར་ཟླ་ལྷ་བའི་ནང་དུ་བེ་རིའི་ཐོག་ཏུ་དགུང་ཚོགས་རྣམས་བཏེག (གོང་འདོ)

ལྷོ་ཞིམ་པ་དང་གོས་དྲོ་བ་རྣམས་ཙ་ནི་རང་གིས་ཐོས་ཤིང་གྱོན། ལྷོ་

ངན་གོས་ངན་རྣམས་སྣང་ས་ལ་སྨྱོན་པའི་དབང་གིས། དགོན་མོ་སྣང་ས་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཡི་མུག (སྣང་ས་འོད་འབུམ་ལས)

དགེ་སློང་འདི་ནི་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་སྟེ། རྣམ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་གཙང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।(གསེར་ཏོག་སུམ་རྟགས་ལས)

བུམ་པ་མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (བསྟུས་གྲངས་སྨྱོ་དོན་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས) ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། དགེར་བརྗོད་༢། ༣། ༤པས་སྡོ་མ་རྒྱ་རྒྱེན་དང་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟོན་པས། སྒྲའི་སྒྱུ་པ་འདི་རིགས་ལ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་ཚོག་ཚན་སྡོ་མའི་མཐར་སྒྱུ་པ་དང་། དགེ་བརྗོད་ཅདང་པའི་སྡོ་མ་འབྲས་བུ་དང་ཕྱི་མ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་བྱེད་བུ་སོང་གཤིས། ཚོག་ཚན་སྡོ་མའི་མཐར་ཕྱི་དོན་འཇིན་པའི་ཆེད་བུ་ཏེ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱི་གང་རུང་སྣར་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་དངོས་ནི་ཚོག་ཚན་ཕྱི་མའི་མཇུག་མཐར་སྣར་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཟད། བཤད་བྱའི་ཤུགས་འཕེན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྡོ་མ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་ཚོག་གིས་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་འཕེན་ཞིང་། ཕྱི་མ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པས་འབྲས་བུ་སྟོན་ལ་འཕེན་པས། སྒྲོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལག་ལེན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ।

ཚ་འཇོག་ཚོག་སྒྲགས། བརྟག་པ་མཐའ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ཚོག་ཚན་

ཕྱི་མས་སྤ་མས་བསྟན་པའི་དོན་དེར་གཞིར་བཅོས་ཏེ། འོས་མི་འོས་དང། ངེས་མ་ངེས། བྱེད་མི་བྱེད་ཅི་རིགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཙོ་བོ་ན་སྒྲ་སྒྲོར་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཙོ་ཕལ་ཆོག་སྒྲགས་ཤེག་ལ་ཆ་འཛིག་ཆོག་སྒྲགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན།

གལ་ཏེ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས་ཚེ་ཏ་ཅང་ཙུ་ཚུགས་མ་བྱེད། (རྗོ་རིང་པཏྨ་ཏའི་རྣམ་ཐར་ལས)

རྒ་མཚོག་འགྲོས་དང་མི་ལྡན་ན། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་ཡང་རིན་ཐང་ཚུད། ། (ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས)

གྱང་ཁྲན་ཏང་མེད་ན། ཀུང་གོ་གསར་བ་མེད།

གལ་ཏེ་མེ་ཏོག་པཎ་འགའ་ཞིག་རྣམ་པར་འཕྲལ་བ་དང་བཅས་པའི་མིག་ཟུངས་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ན། ཁྱེད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ་མཚུངས་སོ། །(བཤད་སྒྲུར་དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན་ལས)

ཆར་ཚུ་དུས་སུ་བབས་ན། ལོ་ཡག་འབྲུང་བ་གདོན་མི་ཟ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ཆོག་ཕྱི་མའི་བསྟན་བྱ་དེ་ངེས་མ་ངེས་དང། བྱེད་མི་བྱེད་ནི་ཆོག་སྤ་མའི་བསྟན་དོན་དེར་གཞིར་བཅོས་ནས་སྟོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བརྗོད།ཅ(ཆོག་ལ། ལོ་ཡག་འབྲུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་ནི་ཆར་ཚུ་དུས་སུ་འབབ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྟོས་པ་མ་གཏོགས། དུས་དང་རྒྱ་རྒྱན་གང་འདྲར་གྱུར་

ཀྱང་ལོ་ཡག་འབྱུང་བའི་དོན་མིན་པས། ཆོག་སྤྱ་མས་ཆ་འཛིག་གི་དོན་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་དོན་སྣྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆ་འཛིག་ཆོག་སྣྲགས་ཞེས་བྱའོ། །

དམིགས་གཏད་ཆོག་སྣྲགས། དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་ནས་བྱ་བ་ཞིག་བྱས་པ་སྟོན་ཆེད། ཆོག་ཚན་སྤ་ཕྱིའི་བར་མཚམས་སུ་ལོན" དང། ཕྱིར། ཟླག ཆེད། དོན་དུ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟེལ་ནས་དེ་དག་ལ་ལྟོས་གྱུར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སྣྲུབ་པ་ནི་དམིགས་གཏད་ཆོག་སྣྲགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

ལུས་ཅན་རྣམས་འཕྲལ་ཡུན་དུ་བདེ་བ་ལ་རེག་པའི་ཟླད་དུ་ངས་བྱ་བ་ཆུབས་པོ་ཆེ་ཞིག་བཙུམ་པར་བྱའོ། །(མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད་ལས)

རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དགོངས་རྟོགས་ཕྱིར་ཆེབས་བསྟོད་ཞུ། (རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལས)

ཇོ་ཁ་ཀ་རྣམ་གཉིས་གདན་འདྲེན་པ་དང་རྒྱ་བལ་གྱི་རིག་གནས་པོད་ལ་སྟེལ་ཆེད། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་དང་རྒྱ་བཟའ་གཉིས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་སོ། །

མི་རྣམས་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ལས་ཀར་བྱེལ་བ་ནི། རང་རང་གི་ལྷ་རྒྱབ་གསོ་བའི་ཆེད་རེད།

སྒས་མོའི་ནང་དེ་སངས་དྲག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཞེམ་ཆེ་མཁས་པ་ཞིག་མ་བཙལ་རང་དབང་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་ལ་སྟོར་བ་ནི་མིང་དུ་མ་འདུས་ནས་ཚོག་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དགོས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲའི་སྟོར་བ་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚོག་སྒྲགས་སུ་མི་རུང་ལ། ཚོག་སྒྲགས་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་ཚོག་ཚན་དུ་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཕྱིར། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་སྟོར་ཡོད་པའི་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་། ཚོགཚོག་སྒྲགས་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཏུ་འབྱེད་པར་ཞུའོ། །བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་སྒྲགས་མ་ལ་ཞིག་ཏུ་ཕྱེ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་ཀྱང་། འདིར་བོད་སྐད་ལ་ཡང་ཚོག་རྒྱང་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ལུགས་ཡོད་ན་ལེགས་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་གིས་ཆེ་འོང་ཙམ་བསྟུས་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཆ་དངོས་ཀྱི་སྟོར་བ་དང་མཐུན་མིན་དཔྱད་པར་ཞུའོ། །

སྐབས་བདུན་པ། ཚོག་ཕྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

མིང་ལྟར་གཞི་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་གདགས་པ་མེད་པར་མིང་གི་རྟེས་འཇུག་སུ་བྱུང་ཞིང་སྐབས་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་མིང་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲུར་པའི་ཚེ། མིང་སིལ་མ་རྣམས་ལྟན་

ཅིག་ཏུ་ཐུབ་པར་བྱེད་ཅིང་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐུབ་རྣམས་ལ་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱེད་ནུས་མི་འདུ་བ་རེ་ཡོད་པ་ནི། ཚིག་ཐུབ་ཀྱི་ཆེས་དཀའ་ས་དང་སྐད་ཆའི་སྒྲ་རྩལ་མཚོན་ཐབས་གཞན་འགན་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་བློ་གོས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ན། ཚིག་ཐུབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲའི་སྒྲོར་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཐབས་བྱལ་བས་འདིར་ཚིག་ཐུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲོ་བ་ལ་གཞུག་གོ།

དང་པོ། ཚིག་ཐུབ་ཀྱི་བྱུང་འཕེལ་བཤད་པ།

སྐད་ཆ་འཕེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞིགས་ན། ཚིག་ཐུབ་ནི་མིང་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་མིང་བྱུང་ནས་སྐད་ཆའི་སྒྲོར་བ་གཏན་ཆགས་པ་ཞིག་རྙོམ་པའི་དགོས་མཁོ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་གངོད་མའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་སྐད་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་བརྗེ་བ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། ལག་བརྗེ་ལ་སོགས་པའི་རམ་འདེགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐད་ཆ་ཀླུང་བས་བསམ་དོན་རྗེ་བཞིན་བརྗོད་པར་རྗོ་མི་ཐོགས་ཕྱིར། ནགས་ཚལ་ལ་རི་དྭགས་བདའ་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་ཚེ། ནགས་ཚལ། རི་དྭགས། བདའ། འགྲོ་ཞེས་མིང་རེ་རེའི་

བར་མཚ�་སྲུ་དབུགས་ཀྱི་སྟོད་མཚMAS་རེ་བྱས་ནས། ནགས་ཚལ་འགྲོ་དང་། བདའ་རྒ་འགྲོ་བའི་དོན་སྟོན་བྱེད་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་གྱིན་ཡོད་སྡེབས། སྐབས་དེ་དུས་སྲུ་ལུས་ཀྱི་ཉམས་དང་། ལག་པའི་བཙན་སོགས་ལ་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ལྷན་མེ། །དེ་ལ(གདོད་མའི་རྟོག་པ) ཞེས་པ་ལས་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ངག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ལག་བཙན་འཇུག་གིན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཡིད་འགྱུར་གྱི་རང་བྱུང་མཆོན་བྱེད་ཅམ་མིན་པར་ངག་སྦྱོར་རང་རང་ངོས་ཀྱི་དགོས་དེས་རྒྱ་རྒྱན་ཞིག་ཡིན་པ་དཔེར་ན། དབྱིན་ཇིར་གཏོགས་པའི་གུ་ལོང་པེ་ཡའི་ཏར་ཁོ་མེ་ལེ་མན་རིགས(HalkomeLem) ཀྱི་ཕྱོགས་ལས། སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་ཁ་ཚོན་བཅད་ཚོག་པ་ནི། མིང་དང་ཚིག་གི་བསྟན་དོན་ལས་མ་མཐའ་ཡང་སྲུས་ཆའི་གཅིག་ནི་གདོད་མའི་སྣད་ཆའི་རམ་འདེགས་ཀྱི་ཐབས་འདི་དག་དང་། ལག་བཙན་དང་སྣད་གདངས་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །པ་ཞིའི་ཁོ་ར་ཡ་ཏོའི་(coroados) མི་དག་གིས་སྒྲ་གདངས་ལྷི་བ་དང་། བཤད་པ་མགྱོགས་བྱེད། ལག་པ་དང་མཆུ་ཏོས་བསྟན་པའི་བཙན་ཐབས་འགའ་ཞིག་གམ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྗོད་དོན་ཆ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཡིན། གལ་ཏེ། དབྱིན་ཏེ་ཨན་གྱི་མིས་རང་ཉིད་ནགས་ཚལ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་བརྗོད་སྐབས། ནགས་ཚལ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དུས་

མཚུངས་སྤ་གང་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་དེ་མཚུ་སྟོས་ཀྱིས་སྟོན་པོ། །ཀ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གནའ་སྔ་མའི་དུས་སུ་རང་རེའི་བོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་དང་ལུས་ཀྱི་ཉམས་རྒྱང་སྟེལ་གྱིས་བརྟན་སྟོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས། ལུས་ཀྱི་ཉམས་དང་ལག་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱང་སྐད་ཆའི་ཆ་ཤས་མེད་མི་རྣང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་མྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་བློ་གཞོལ་བར་བྱའོ། །

ཡིན་ན་ཡང། བཀ་གི་སྟོན་པ་ནི་རྩ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱ་དང། ལུས་ཀྱི་ཉམས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གྱིས། ཚོག་ཕད་ཀྱི་དོད་དུ་སྤྱད་པའི་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ཉམས་དེ་གལ་སྲིད་མིག་གིས་མ་ཟིན་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན། བཀ་གི་སྟོང་ཚ་སྦྱ་ཡིས་སྐོང་བའི་སྐད་ཆའི་མ་ལག་འཐུས་ཚང་བ་ཞིག་ཏུ་བྱ་རྒྱ་ནི་སྐད་ཆ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོངས་མི་ཐུན་མོང་གི་འོས་འགན་ཅིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་འབྲི་གྱོག་གི་སྲོལ་མ་བྱུང་བའི་གོང་རོལ་དུ་སྐད་ཆ་ཞེས་པའང་བཀ་བྱོ་ནར་ངེས་སྟབས། ཚོག་ཕད་ཀྱི་ངོ་བོའང་སྐད་ཀྱི་གཙངས་ཤིག་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་སྔ་ལུས་ཉམས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྒྲའི་སྟོང་ཚ་དེ་མིང་སྔ་མའི་རྟེས་འཇུག་གི་སྒྲ་རིང་དུ་བསྲིངས་པ་བསྟོད་འདེགས་བཀྲིག་མནན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྒྲུར་པའམ། རྟེས་འཇུག་གི་སྒྲ་དང་བཟློ་བའི་ལན་ལྟ་ན་ཀང་ཏུང་གི་སྐོ་ནས་ཚོགས་སྟེགས་རེ་སྤྱད་པས་རྣམ་གྲངས་མང་པའི་ཚོག

ཕྱད་ཐབས་ཆགས་ཅིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་ནའང། དེང་སང་ལྷར་རྟེས་འཇུག་གང་ཞིག་གི་རྟེས་སུ་ཕྱད་གང་སྒྲོར་བའི་ངེས་གཏན་ནན་མོ་ཞིག་མེད་དེ། སྐད་ཆའི་ཚོས་ཉིད་རྩ་བའི་གདངས་ཉང་ངུ་ཞིག་ཏུ་རྟེ་ལྷར་བསྡུ་ཚུལ་གྱི་བཅུ་སྒྲོད་རྣམ་གཞིག་ཅིག་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚོགས་ཕྱད་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་བྱུང་དུས་མིང་སྟ་མའི་རྟེས་འཇུག་གི་གདངས་ལས་དེས་པས་གཞན་དབང་ལྟ་བུར་གྱུར་མོད། རིམ་གྱིས་སྐད་ཆའི་འཕེལ་འགྱུར་དང་བསྟན་ནས་ལ་ལ་ཞིག་མཐོང་མེད་དུ་གྱུར་པའི་དོད་དུ་ཚོགས་ཕྱད་གཞན་དག་སྟུད་ཅིང་གཏན་ཆགས་སུ་གྱུར་པས་རང་དབང་ཅན་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཞེས་པ་དེའང་སྒྲོར་ཚུལ་གྱི་སྒྲའི་ཆ་ནས་རང་དབང་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱ་ཡི། བསྟན་བྱ་དོན་གྱི་རང་དབང་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །

རང་རེའི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ད་ལྟའང་འཚང་བཞིན་པའི་སྐད་ཆ་འདིར་རྩ་བའི་གདངས་ཉང་ངུ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྟར། མིང་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་སྟུར་རྒྱུའི་ཚོགས་ཕྱད་ཐ་དད་པའི་གཞིའི་གདངས་འདྲ་ཉ་བ་ཤན་པ་ནི་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་སྟུར་གཞི་ཉེ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པའམ། གཞི་མཚུངས་པ་ལས་བྱེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ད་ལ་སའི་རྟེས་འཇུག་གི་མཐར་ཀྱི་ཀྱིས་ཀྱང་གསུམ་དང། འ་མཐར་འི་འིས་

འང་འོ་འམ་སོགས་སྣང་བས་མཚོན་ཏེ། རྟེས་འཇུག་བཅུ་ལ་ནོ་སྣང་བས་གོ་སོགས་བཅུ་དང། མ་ཡིག་སྣང་བས་གམ་སོགས་བཅུ་དང། དེ་མིན་ཚོག་ཕད་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལས་གྲུབ་པ་ནི། ཡི་གེ་འདྲི་གློག་གི་སྲོལ་བྱང་བའི་རྟེས་སུ་རྟེས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསར་དུ་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པར། མིང་སྔ་མའི་སྒྲ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཚོག་ཕད་ཁག་ཅིག་བོད་སྐད་ཀྱི་གཤིས་སུ་གྲུབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡི་གེ་བྱང་བའི་རྟེས་སུ་ཚོག་ཕད་རྣམས་རང་དགར་དུ་བསྣུར་མི་ཚུགས་པར་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ཕབ་མཛད་ཟིན་ནས། ཕྱི་ཚོགས་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས་སྐད་ཆ་འགྱུར་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཚོག་ཕད་ཀྱང་འགྱུར་བཟིན་ཡོད་དེ། དུས་རབས་བདུན་པའི་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་བསྟུན་ཏེ་མཛད་པའི་སྒམ་ཐུ་བའི་ཙ་བར། ཞུ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྣུར། ।ཚོག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྦྱོང་པར་འགྱུར། ।ཞེས་བསྟན་པ་ལས་གང་སྒྲ་གཅམ་དུ་དམིགས་ཀྱིས་བསྟན་པས་འདི་ལས་ལོགས་སུ་བསལ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། བྱང་སྒྲའང་རྒྱན་སྦྱོང་དུ་སྣུར་པ། ཞོལ་ཏོ་རིང་དུ། ནམ་ཞར་གྱང་སྟེ་སྐུ་སྣུངས་སུ་གནང་བ་ལས། ཟཞེས་དང། བསམ་ཡས་ཏོ་རིང་དུ། འཇོག་ཏེན་གྱི་ཐུལ་དང། ཕྱི་མཚམས་འཕྲ། ཐམས་ཆད་བྱང་དཔང་དུ། གསོ་ལཆེ། ཟཞེས་འབྱང་བ་ནི་གནའ་དུས་ཀྱི་སྐད་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་

དན་རྒྱས་སུ་ངས་ཀྱང། རྗེས་སུ་མཁར་གྱང་གི་གྱང་དང་འཕྲལ་ཉིན་གྱིས་
དོར་པ། ས་མཐར་དམིགས་བསལ་ཞེས་མ་གཏོགས། ཁེང་ཁེག་ཁེའོ་ཁེ་
ན་ཐོག ཁེས་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། བཞི་བ་དགུ་
བ་ལ་བཅུ་བ། སྒྲུར་པ་འབྱུང་ཁུངས་ས་ཡིན་ཏེ། དགར་དང་སྤྱད་པའང་དེ་
བཞིན་ནོ། ཁེས་བྱང་བ་ལྟར། གནའ་བོའི་སྐད་ལ། ལས་ཀྱི་གས། ལས་སོ་
ལས་སོ་གས། ཞེས་ལས་སྒ་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང། ཞོལ་ཏོ་རིང་དུ། རྒྱུད་
གྱིས། བཀའ་གྱོད་ཀྱི། རབས་ཚད་གྱི། རྒྱུད་འཛིལད་གྱི། གསས་སྟེབས་གྱི།
བུ་ཚ་འཛིལད་གྱིས། རྒྱའི་སྲིད་ཀྱི། བཀའ་སྩལད་གྱིས། གྲོས་གྱི། བཀའ
གྲོས་ཀྱི། བོད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོ་གས་རྗེས་འཇུག་ད་བ་ས་དང་དྲག
མཐའ་རུ་གྱི་དང་གྱིས་སྒྲུར་ཡོད་པ་སོ་གས་ལས་འདི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ། གནའ
བོའི་སྐད་ཚའི་གངས་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པའི་ཚོག་ཕྲད་འགའ་ཞིག་གཞུང
ལུགས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ནུབ་པར་གྱུར་པ་དང། ལ་ལ་ཞིག
ཕྱི་ནས་སྒྲུད་དུ་མི་རྩང་བར་བཀས་བཅད་ཀྱང་ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ཀྱིན
ཡོད་པར་མ་ཟད། སྤྲོན་ཚད་མེད་པའི་ཚོག་ཕྲད་མང་བོ་ཞིག་ཕྱི་ནས་རིམ
གྱིས་ཁ་གསབ་བྱས་ཤིང་གཞུང་ལུགས་སུ་བཅུག་པ་ནི་ཚོག་ཕྲད་བྱུང
འཛིལ་གྱི་དོན་ཞིག་ཏུ་འཐུམས་པས། ཚོག་ཕྲད་ཅིག་བྱུང་ནས་གཏན་ཚགས
སུ་གྱུར་པའི་གོ་རིམ་ནི་ལོ་ཟླ་གা་གེ་མོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཐོལ་བྱུང་དུ་བཏོན་པ

ཞིག་མིན་པར། དུས་ཡུན་རིང་བོའི་སྣོད་ཆའི་ལག་ལེན་དངོས་ལས་རིམ་གྱིས་བྱུང་ཞིང། བསྟེག་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་སྣོད་ཆའི་སྟེབ་དང་མཐུན་མིན་ཡང་ཡང་དུ་བརྟགས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་འབྲེལ་དམ་པའི་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་མིང་རེ་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་དེ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་བསལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་འཇུག་ཀྱི་བློའི་འཛིན་སྟངས་ཤིག་ཆགས་པའི་དུས་མཚུངས་སུ། ཆ་མི་ཚང་བའི་སྣོད་ཆའི་བརྡ་ཐབས་འདི་ཡིས་གོ་བརྡ་སྟོད་པ་ལ་མིང་སྟ་ཕྱི་བར་མཚམས་སུ་ངལ་གསོ་ཕེན་ཙམ་བྱེད་པཝམ། ལུས་ཉམས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོད་དུ་སྒྲ་སྟེགས་ཤིག་བཞག་པ། རིམ་གྱིས་ཐུན་མོང་ལ་གོམས་ཤིང་གཏན་འཇུག་སུ་སོང་བས་ཆོག་ཐད་དངོས་སུ་བྱུང་བ། ཡི་གེ་འབྲི་གྱོག་གི་སྟོལ་བྱུང་བའི་རྟེས་སུ་གཞུང་ལུགས་སུ་ཏངས་ཏེ། ངེས་པར་དེ་ལྟར་སྦྱར་དགོས་པའི་གཏན་སྟོལ་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟའི་ཆོག་ཐད་དང་དེ་དག་གི་སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ་འདི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཆོག་ཐད་ཀྱི་བྱེད་ཀུས་བཤད་པ།

སྒོམ་ཅའི་གཞུང་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་མ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཐད་

རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ནུས་ནི་གསུམ་སྟེ། མིང་དང་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང། སྒྲ་དོན་གྱི་ནུས་པ་གསལ་བར་འབྱེན་པ། ཚིག་གི་སྤྲོད་མཚམས་ཕྱེ་བ་བཅས་སོ། །

༡མིང་དང་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་བ།

ཚིག་ལྡན་ཅེས་པའི་ཡིག་ངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞིགས་ན། ཚིག་ཅེས་པ་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྒྱུན་ནམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཏེ། མིང་དང་ཚིག་ཅི་རིགས་ལ་གོ་དགོས་པ་དང། ལྡན་ཅེས་པ་ནི་སྒྲའི་རྒྱུན་དེ་དག་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ལ་བྱ་བས། ཚིག་ལྡན་ཅེས་པ་ཡང་མིང་དང་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་སྟེ། ཟངས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ལ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ། མིང་དུ་མ་འདུས་ནས་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་སྔོལ་བའི་ཚེ། མིང་སྔ་ཕྱིའི་བར་ལ་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚོས། བྱེད་པ་དང་བྱ་བ། སྔོལ་བྱ་དང་སྔོལ་བྱེད། གཙོ་བོ་དང་ཕལ་བ་སོགས་བཏང་སྦྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ། གལ་ཏེ་ཚིག་ལྡན་མ་སྤྱར་ན། མིང་དེ་དག་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་རེག་པའི་རྗེ་ཆག་སྤྱངས་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཏུང་ཞིག་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྣོན་པའི་

བརྟོད་དོན་སྟོན་མི་ནུས་པས། ངེས་པར་དུ་ཚོག་ཕྲད་སྦྱར་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོལ་དགོས། ཚོག་ཕྲད་ཀྱིས་རང་གང་ལ་སྦྱར་པའི་སྤྱ་འོགས་ཀྱི་མིང་དེ་དང་མཐར་སྦྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོལ་པར་བརྗེན། བརྟོད་ན་དག་ཏུ་འཇུག་བའི་ཞིང་བསྟན་དོན་འདྲ་ཆགས་པའི་དཔལ་སྦྱིན་ཕྱིར། མིང་དང་མིང་གི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱེད་ནུས་སུ་འཐུམས་ཏེ། ཚོག་ཕྲད་ནི་ཐོག་མར་ཚོག་སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བྱུང་ཞིང་། མིང་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཁེས་པའི་རྟེས་སུ། རིམ་གྱིས་སྟེབ་སྦྱོར་ལ་དོ་སྣང་བྱས་པ་ཡིན་པས། དོན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་མ་ཁེས་པའི་གོང་རོལ་ལ་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཁེས་དགོས་པཉྫ་འདིའི་ཕྱིར་རེད་དོ། །དཔེར་ན། ཞིང་ལས། གཙོ་བོ། འཕྲུལ། སྒྲིག་གཞི། རྟོགས་པ། གོང་འཕེལ། ཕྱིན་པ། ཞེས་པའི་དོན་ལྟན་གྱི་མིང་དུ་མ་རང་ས་ར་བཞག་པས་རང་དོས་ཀྱི་དོན་རྒྱང་བ་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྟོན་ཡང། དེ་དག་གི་བར་མཚམས་སུ་ཚོག་ཕྲད་རེ་སྦྱར་ན། ཞིང་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ། འཕྲུལ་ཏེ་རྡོར་པ། གོང་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་པ། ལྟ་བུ་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་འཇུ་ཆགས་པ་རེ་བཏོ་ཐུབ་གོ། །

ཚོག་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ། མིང་སྔ་ཕྱི་ཚོག་ཕྲད་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་མ་སྦྱར་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འདུ་བྱས་པའི་ཚོག་གི་སྦྱོར་བ་སྔ་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ལྷོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། དེ་ཡང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱིས་སྦྱོལ་དགོས་ཏེ།

དགེ་ར་ན། དེས་མཚོན་ཆའི་སྒྲོར་བ་ལེགས་པར་བསླབས་ནས་འཕབ་དཀའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་རྗེན་པའི་ཕྱིར་བསླབ་ལ། ཁེས་ཀྱང་ཚང་གའི་ཡུལ་བྱིན་ཏེ་ཚང་གའི་རྒྱལ་བོར་གྱུར་ཏོ། །(ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས) ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་སྡ་ཕྱིའི་བར་མཚ�་ཀྱི་སྟེ་དང་ལ་ནི་རང་རང་གི་སྡ་ཕྱིའི་ཆོག་སོ་སོ་ལྟན་དུ་སྟེལ་བྱེད་ཡིན་པས་སྟེལ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སྡ་ཕྱིའི་ཆོག་དག་ལ་བསྟན་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གསལ་བར་མཚོན་ནོ། །འདི་འདྲ་ལ་དོན་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ཕྱི་ནས་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོག་སྡ་ཕྱི་མཚམས་སྒྲོར་བྱེད་ཡིན་ན་ཆོག་ཕྱད་ཁོ་ནས་མ་ཁྱབ་པ། ཁོ་ཉི་ཆར་གྱི་འཕབ་ཡ་མི་ལེགས་གཤེས། ས་ཐག་རིང་ས་ནས་མདའ་ཇོའི་ལས་ལ་འབྱུངས། (ནོར་བཟང་རྒྱམ་ཐར་ལས) ཐོན་མོས་བོད་ཡིག་ཐོག་མར་མཛད་པའི་ཕྱིར། །བོད་ཕྱོག་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་བཞི་བར་གྲགས། །(མཁས་པའི་དགའ་སྟོན) དབུ་སྐྲ་གཡུ་ལོའི་ལྟང་པ་འདྲ་བ་དེ་དག་ཁྱོས་བརྡར་བྱེད་བ་ཅུག་ཐོག་རྒྱན་གོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྐུ་ལ་མཛེས་པར་བརྒྱན། (སྣང་ས་འོད་འབྱུམ་ལས) ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན། རྒྱ་མཚན་དང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་མིང་གཞན་དག་ཀྱང་ཆོག་སྡ་ཕྱིའི་སྟེལ་མཚམས་སུ་སྟྲར་ཏེ་སྟེལ་ཆོག་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོག་ཕྱད་ཀྱིས་ཆོག་སྡ་ཕྱི་མཚམས་སྒྲོར་བ་འདི་ནི་ཆོག་ཕྱད་

ཀྱེས་སྟེལ་ཚོག་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དོན་གཅིག་རྒྱུན་དུ་མས་སྟོན་པ་དང། ཚོག་ཕྲད་གཅིག་མིང་ལ་སྦྱར་པས་མིང་དང། ཚོག་ལ་སྦྱར་པས་ཚོག་སྟེལ་བ་ནི་གང་ལ་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་སྒྲས་དོན་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

༢སྒྲ་དོན་གྱི་ནུས་པ་གསལ་བར་འབྱེད་པ།

རྗེ་སྐད་དུ། ཚོག་གི་དག་ཆས་དོན་གྱི་གནད་འབྱེད་ཅིང། དོན་གྱི་གོ་བས་ཚོག་གི་དག་ཐོན་པ། །ཇཱུ་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཚོག་དང། ཚོག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིང་ཕྲད་གཉིས་སུ་འདུ་བས། ཚོག་ཕྲད་ཀྱེས་ཀྱང་སྒྲ་དོན་གྱི་ནུས་པ་གསལ་བར་འབྱེད་ཀེ། བརྡ་སྦྱོར་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ། གང་དུ་སྦྱར་བྱའི་མིང་ཚོག་དེ་ལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གསར་བ་ཞིག་འདོན་ཐུབ་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་གྱི་ནུས་པ་འབྱེད་པ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཚོག་ཕྲད་ཀྱེས་མིང་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་གྱི་ནུས་པ་འབྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེད་ན་ཚོག་ཕྲད་སྦྱར་པ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་གཤེས། ཚོག་ཕྲད་རེ་ལ་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་རེ་ཞོས་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་མི་སེམས་ཏེ། དཔེར་ན། གང་ས་ཞེས་པའི་

མིང་གཅིག་ཉིད་ལ། གང་ས་རིའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་བྱ་དེ་གང་རི་རེད་ཅེས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། གང་རི་ལ་ཉེ་འོད་ཟོག་ཅེས་པའི་གང་རི་འོད་དགོག་ཡུལ་དང་། གང་རི་རས་འོད་སྲོས། ཞེས་པས་གང་རི་འོད་སྲོ་བྱེད། གང་རི་ལས་འོད་བྱུད། ཞེས་པས་གང་རི་འོད་འབྱུང་ཡུལ། ·གང་རི་ལ་འོད་ལྷན། ཞེས་པས་གང་རི་འོད་ཀྱི་རྒྱན་གཞིར་གོ་བ་ནི་ཚོག་ཐུང་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་མཐར་སྦྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ཐུང་གཞན་རྣམས་ལ་མིང་དོན་གཞན་དུ་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་བཅས་ལ་དོན་སྤྱི་མཚ�་སྦྱོར་བ། དམ་བཅའ་བ། གཞན་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་ལ་ཚོག་རྒྱན་དང་སྦྱོར་བ། གམ་སོགས་ལ་འབྱེད་པ་དང་། གདམ་ང་། ཏེ་བ། མ་ལ་འདས་པ་དགག་པ་དང་། མི་ལ་མ་འོངས་པ་དང་ང་ལྟ་བ་དགག་པ། སྙ་ལ་གང་ཟག་དང་། དུ་ལ་གྲངས་ཀ། ནམ་ལ་དུས། ཅི་ལ་ཏེ་བ། ཇི་ལ་དགེ་གཞལ་བ་དང་། དེ་ལ་རིང་བ། འདི་ལ་ཉེ་བ། ཅེས་ཞེས་ལ་ལུང་འདྲེན། ཅིག་ཞིག་ཀིག་ལ་སྒྲུལ་བ། ཅེ་ན་ཞེ་ན་ཀེ་ན་ལ་ཏེ་བའི་དོན་གསལ་བའི་ནུས་པ་ལྷན་པས་མཚོན་ཏེ། ཚོག་ཐུང་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲའི་ཆ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་གྱི་ཆ་ནས་བརྗོད་དོན་གསལ་བའི་ནུས་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་ཞིབ་ཏུ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལས་རྟོགས་པར་ཞུའོ། །

ཚོགས་དོན་གྱི་ཉམས་འབྱེན་པ། བརྡ་སྦྱོང་རིག་པས་ཚོགས་གྱི་དགེ་ཆ་དང་དོན་གྱི་གནད་རྣམ་ལྔ་འབྱེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང། ཚོགས་རྒྱན་རིག་པས་ཚོགས་གྱི་རོ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་པོ་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་ཚོར་འདུ་ཏགས་པོ་དེ་གང་ཟགས་ཕ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་དོན་གྱི་ཉམས་རྗེ་ལྟར་འདོན་པ་དམིགས་སུ་གདོན་པ་དེ་ལྟ་བ། སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྙན་ངག་ནི་མི་རིགས་བྱིངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུར་པའི་མིང་རྣམས་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་རྒྱུན་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གང་ཡང་རུང་བརྡ་སྦྱོར་པའི་ལུགས་དང་མི་འགལ་བར་སྒྲུར་པའི་ཚོག་གི་སྒྲུ་རྩལ་མཐོ་ཤོས་ཤེག་ལ་བྱ་བས། སྙན་ངག་མེ་ལོང་དུ། གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་སྣང་བ་ནི། །འགོར་བའི་བར་དུ་མི་གསལ་ན། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་འདི། །སྨྲག་རྒྱམ་མུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་མིང་དང་ཚོག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སྙན་ངག་ཅིག་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང། སྙན་ངག་མཇོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུར་སའི་ཚོག་གི་ཕྲེང་བ་དེ་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་ལ་བརྟེན་པ་ཤོས་ཆེ་བས། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱིས་ཚོག་དོན་གྱི་ཉམས་འབྱེན་པ་ལ་ནུས་པ་གལ་ཆེན་འདོན་གྱིན་ཡོད་དོ། །

མྱང་བྱ་དོན་གྱི་ཉམས་ནི་ཚོག་གི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཞིང། ཚོག་གི་

ནུས་པ་དེ་ཡང་རང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ཤས་དག་གི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང། རྟོད་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་བརྟོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང། དོན་མཇོས་པར་སྒྲུབ
པའི་ཚོས་གཉིས་མི་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་དམིགས་པས། སྟེབ་དག་ཅིང
བརྟོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་སྒྲོར་བ་གང་ལ་ཡང་དོན
གསལ་བའི་ཆ་ལྡན་ཡང། འདིར་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ནུས་པས་ཚིག་རྒྱན་དུ་འགྲོ
ཚུལ་རགས་ཙམ་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟན་དག་མེ་ལོང་དུ། ཁྱད་པར་རབ་ཏུ
བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་རིགས་དང་བྱ་བ་སོགས། །གང་དུ་མ་ཚང་ཞིང
བསྟན་པ། །དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྟོད་པར་འདོད། །ཅེས་ཁྱད་པར་བརྟོད་པའི
རྒྱན་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱི་མ་ཚང་བའི་དོན་དེ་གང་གིས་བསྟན་པ་ནི།
དགག་སྒྲའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞིའི་དཔེར་བརྟོད་དུ། ཁོ་གཉེར་དག་ནི
མ་བསྡུས་ཤིང། །སོ་ཡི་གཡོག་ཀྱང་མ་བསྐྱོད་པ། །མིག་ཀྱང་དམར་བོར
མ་གྱུར་པ། །ཞེས་འབྱུང་བས་མཚོན་པ་དང་མཐུན་པར། རྒྱའི་རྒྱན་ལ། རྒྱ
ནི་བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་དེ། །ཞེས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ཚིག་ཕྲད་ཅིག
གིས་དངོས་ཕྱག་གས་གང་རུང་དུ་སྟོན་པ་དང། ཀན্
་ཀས་རྒྱན་གྱི་སྐབས
དགེས་རོལ་དུ། འདི་ནི་དྲུག་སྒྲ་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། སྤ་མ་བསྡུས་པའི
ཀན্ས་ཅན་ནོ། །ཀན্ས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་འདི་གཉིས་དང་གཉིས
ཀ་ཚོགས་པ་ཀུན་པོ་གང་རུང་ལས་མི་འདས་ཕྱིར་སྒྲ་བསྟན་པའོ།

།ཤ་ཞེས་བསྟན་པ་དང། འགོག་རྒྱུན་དང། སྲིད་པ་ཅན་སོགས་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཚོག་ཐུང་གྱི་བྱེད་པ་དངོས་སུ་ཐོན་དགོས་པ་དང། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་རྣམས་ལའང་ཚོག་ཐུང་མི་སྨྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། ཚོག་ཐུང་སྨྲ་མི་དགོས་པའི་ཚོག་རྒྱང་བ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང། ཚོགས་བཅད་གཅིག་གམ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བརྗོད་དོན་ལྟོས་གྲུབ་ཅན་གྱི་ཚོག་གི་ཐེང་བ་རྣམས་ལ་ཚོག་ཐུང་མི་སྨྲོ་བ་མེད་པ། ཡིད་ལ་བུད་ཤིང་མེད་ན་ཡང། །ལྷུག་བསྟལ་མེ་ཆེན་རབ་འབར་ཞིང། །མིག་གི་མཐའ་ལ་སྲོན་མེད་ཀྱང། །མཆི་མའི་ཆར་རྒྱུན་འབབ་པར་གྱུར། །ཅེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚོག་ཐུང་དག་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ཡིས། སེམས་ལྷུག་བསྟལ་པའི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་མཆི་མ་ཆར་རྒྱུན་ལྟར་འབབ་པའི་བསྟན་དོན་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

༢ཚོག་གི་སྟོང་མཚམས་ཕྱེ་བ།

མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྡ་སྦྱོར་པའི་ཚེ། ཚོག་རེ་རེ་བཞིན་མགྱོགས་བུལ་རན་པར་སྣུ་ཞིང། དེ་ཡང་དབྱུགས་ཀྱི་འབྱིན་ཏུབ་དང་བསྟུན་ཏེ་སྟོང་མཚམས་གཅད་དགོས་པ་དང། གང་དུ་མཚམས་གཅད་ཚོག

པའི་རྒྱས་ནི་ཆོག་ཤད་ཀྱིས་སྟོན་པྱི་བ། ཆོག་ཤད་ཀྱིས་ཆོག་གི་སྦྱོང་མཚ�.ལ་བ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དབུགས་ཀྱི་སྦྱོང་མཚMAS.ལ་བ་དང་། ཆོག་རྒྱས་བྱེད་པའོ། །

དབུགས་ཀྱི་སྦྱོང་མཚMAS.ལ་བ། མིང་དུ་མས་འདུ་བྱས་པའི་ཆོག་པའི་སྨྲོ་བ་ལ་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས། ཆོག་ཐུང་དུར་སྦྱོང་མཚMAS.མ་ཕྱེས་ཀྱང་ཆོག་མོད། ཆོག་རིང་བོར་བར་སྐབས་སུ་སྦྱོང་མཚMAS.མ་ཕྱེས་པར་དབུགས་ཐེངས་གཅིག་གིས་བརྗོད་དཀའ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྗོད་བཏུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བརྗོད་པ་པོའི་དབུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟེར་ཕྱིར། ཉན་བཤད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣོན་ཕྱིར་དབུགས་མཚMAS.བཅད་དེ་བཤད་དགོས། དབུགས་མཚMAS.གང་དུ་གཅོད་པའི་གནས་ནི་ཆོག་ཤད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཆོག་ཤད་རང་གང་ལ་སྣར་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་ལྡན་དུ་སྒྲོལ་ནས་ཡར་བཅད་པའི་མཚMAS.སུ་དབུགས་གསོ་ཆོག་པ་དགེར་ན། ཨ་མ་ང་ལ/ཤད་པ་དང་/རྒྱགས་སྒྲོལ་པ་དང་/ཁ་ཏ་འཇུག་པ་ལ/འོང་སྙམ་པའི་ཚེ/དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི/རྟལ་འབྱོར་བ/བལ་པོ་བསྐོར་ནས/ལོག་འགྲོ་བ་ཞིག/ལྷོམ་བུ་བྱེད་དུ་བྱུང། ལྷ་བུར་གསེག་ཕིག་གིས་མཚན་པའི་སྐབས་སོ་སོར་གལ་ཏེ་དབུགས་གསོ་དགོས་ན་མཚMAS.གཅད་ཆོག་ཀྱང། ཆོག་ཤད་ཡོད་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་མཚMAS.གཅད་དགོས་པ་

མ་ཡིན་པས། དབུགས་གསོ་དགོས་མིན་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་
བསྟུན་པར་བྱའོ། །

ཆོག་རྟགས་བྱེད་པ། དེང་སང་ཁ་ཅིགས་བོད་ཡིག་ལ་རྒྱ་ཡིག་སོགས་
ཡི་གེ་གཞན་ལྟར་གྱི་ཆོག་མཚམས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྟགས་མེད་པས་
རྟེས་ལུས་རེད་ཅེས་བཤད་ཅོལ་དུ་སྣྱ་བ་ནི་བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་ཚོས་མ་ཤེས་
པའི་སྐྱོན་དུ་འཁྱམས་ཏེ། བོད་ཡིག་ལ་སྦྱོར་ཆོག་ཕྱད་སྦྱར་མཚམས་སུ་
དབུགས་གསོ་ཚོག་ལ། སྒོས་སུ་ཆོག་ཕྱད་རེ་རེས་ཆོག་དོན་སྤ་ཕྱི་མཚམས་
སྦྱོར་བར་མ་ཟད། དོན་ཐོབ་ལྟར་ཆོག་གི་བསྟན་དོན་རྣོ་གས་མ་རྣོ་གས་
སོགས་ཀྱི་རྟགས་བྱེད་པ་ནི་བོད་ཡིག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་
ཤིན་ཏུ་སེམས་ཏེ། སྐབས་བཤད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་རྣོ་གས་མཚམས་སུ་གོ་སོགས་
རྣོ་གས་ཆོག་དང། ལུང་དོན་སོགས་འཇུག་པ་ལ་ཅེས་ཞེས་འཇུག་པའི་སྒྲ།
མིང་སྤ་ཕྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་པཉམ་ཆོག་དོན་དོ་མཉམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་
པ་ལ་དང་སྒྲ་དང་གམ་སོགས་དང། ཏེ་བའི་དོན་ལ་གམ་སོགས་སྦྱོར་བ་ནི།
བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་ཕྱད་གཅིག་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི
གནད་ལ་གཏུག་ཅིང། ཆོག་མཚམས་འབྱེད་པ་ལ་ཆོག་ཕྱད་དང། ཚུགས
ཐུབ་ཀྱི་མཇོས་ཆ་འབྱིན་པའི་སྣང་དུ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཕྱིར། བོད
ཡིག་འདི་ནི་ཆོག་རྟགས་ཀྱི་ཕྱད་དང་མཐའ་ཤད་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཇོས

འཛིན་གྱི་རིན་ཐང་མཐོ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན་པ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱི་ནས་སྟོར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཚོགས་ཐང་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

བོད་སྐད་གྱི་ཚོགས་ཐང་གྱི་དབྱེ་ལུགས་ལ། སྒྲོར་ཚུལ་སྒྲའི་སྐོར་ནས་ཕྱེ་བ་དང། འཇུག་བྱེད་གྱི་སྐོར་ནས་ཕྱེ་བ། རྒྱང་འདྲས་གྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

༡ སྒྲོར་ཚུལ་སྒྲའི་སྐོར་ནས་ཕྱེ་བ།

དེ་ལ་ཡང་རྟེས་འཇུག་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་ཐད་གཞན་དབང་ཅན་དང། རྟེས་འཇུག་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཐད་རང་དབང་ཅན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གོ་སོགས་སྣང་བསྡུ་དང། ན་ལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཐད་རྣམས་དང། ཨི་ལྟན་བྱེད་འབྱེལ་གྱི་ཐད་དང། སྟེ་ཏེ་དེ་གསུམ་ལྟག་བཅས་དང། ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་རྒྱན་སྡུད་དང། གམ་སོགས་དང། པ་བོ་བ་བོ་དང། ཅིང་སོགས་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་སྟེ་ཚན་དགུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་རྟེས་ལ་བལྟོས་ནས་སྣང་དགོས་ཀྱང། དེ་དག་ཡིན་ན་ཐད་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལ་དོན་གྱི་ཐད་དང་སྒྲ་ཟུགས་གཉིས་ཀ་མཚུགས་

པའི་དུ་དང་སྲུ་ཏི་བ་ལ་འཇུག་པ་དང། ཡང་སྒྲ་བསྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེས་འཇུག་གིས་ཚོད་འཛིན་མེད་པས། འདིར་གཞན་དབང་ཞེས་པའང་སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེས་ཅན་ཞིག་ལ་གཞིགས་པ་ཤེས་སོ། །

ན་ལ་གཉིས་དང། ནས་ལས་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ། ནི་སྒྲ། དང་སྒྲ། དེ་སྒྲ། འདི་སྒྲ། གང་སོགས་སྤྱི་སྒྲ། མ་མི་དགག་པའི་སྒྲ་བཅས་སྟེ་ཚན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རང་གང་ལ་སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་མིང་སྟ་མའི་རྟེས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་མི་བལྟོས་ཤིང། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་ལ་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་སྤྱོར་བས་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱ་ཡང། རང་དབང་དེ་ཡང་སྒྲའི་སྤྱོར་ཚུལ་གྱི་རང་དབང་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་རང་དབང་མེད་དེ། ན་ལ་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལས་སོགས་དོན་ལ་སྤྱི་ལྟོག་ནས་འཇུག་ཀྱང། མདུན་ཅོག་ན་ཡི་གེ་འབྲི། རྫ་ཐང་ན་ནོར་ལུག་དེད། ཅེས་ན་སྒྲ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང། ལག་ལ་དཔེ་ཆ་ཡོད། གམ་ལ་གྲོགས་པོ་མཆིས། ཞེས་ལ་སྒྲ་ཏེན་གནས་ལ་སྤྱར་ཚེ་སྤྱོར་མི་བདེ་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་དང། དགག་སྒྲའི་མ་ཡིག་བྱས་ཟིན་འདས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང། མི་ཡིག་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་དང། བྱ་འགྱུར་མ་འོངས་ལ་འཇུག་ཀྱང། འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང། སྤྱི་སྒྲ་ལས། གང་ཟག་གི་དོན་ལ་སུ་དང།

གྲངས་ཀ་ལ་དུ། དུས་ཚོད་ལ་ནམ། ཏེ་བ་ལ་ཅི། དགེ་གཞལ་བ་ལ་ཇི་སྣ་སྤྱོད་བས་མཚོན་ཏེ། ཚོག་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་ལའང་སྤྱོད་བདེ་མི་བདེ་དང། དོན་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་པས། རང་དབང་དང་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་འདི་དག་ནི་སྒྲའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆ་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

༢འཇུག་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ།

སྤྱི་ར་ཚོག་ཕྲད་ཡིན་ན་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་ཀྱང། དེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་ལྟན་གྱི་ཚོག་ཕྲད་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཕྲད་རང་ངོས་ནས་དོན་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་དང་ཚོག་གི་ཐོག་མར་སྤྱར་ཞིང་ཕྲད་གཞན་གྱི་སྤྱར་ཡུལ་དུ་རྩང་བ་དང། རང་ཉིད་གང་ལ་འཇུག་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དང། ཕྲད་དུ་མ་ལྷན་དུ་འདུས་ཚེ་ཐོག་མར་སྤྱར་པ་བཅས་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ནི་དོན་ལྷན་གྱི་ཕྲད་དང། དེ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་དོན་གང་ཡང་མི་སྟོན་ཞིང་མིང་དང་ཚོག་ལ་སྤྱར་ན་དོན་གསལ་བའི་ཆུས་པ་ལྟན་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་ཚོག་ཕྲད་རྣུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས། འཇུག་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཕྱེ་ནའང་གཉིས་ཏེ།

དོན་ལྡན་གྱི་ཚོགས་ཐད། ཐད་འདི་རིགས་ལ། དེ་སྒྲ། འདི་སྒྲ། གང་སུ་ཅི་རྗེ་དུ་ནམ་སྤྱི་སྒྲ། ཡང་སྒྲ་བསྒྲུར་བལྟས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་བཅས་ཐད་དགུ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དགེ་བཟོད་ནི། དེ་ཡི་གླེགས་བམ། དེ་ན་གསལ། འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ། །འདི་ཅི་རེད། གང་གིས་ཤེས། གང་ལས་ཐྲངས། སུ་ཞིག་འགྲོ། སུ་ལ་སྟེར། ཅི་ཡིས་རྟོགས། ཅི་ཞེས་འདྲི། རྗེ་དེས། རྗེ་སྟེ་གསལ། དུ་ལ་ཐོན། དུ་ཡིས་བྱེད། ནམ་ཞིག་ཤེས། ནམ་ལ་རྟེད། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཤད། ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་ཐད་གྱི་གྲས་ན་དོན་ལྡན་གྱི་ཐད་མེད་པ་དང་། དོན་ལྡན་གྱི་ཐད་ཡིན་ན་སྤྱི་ར་བཏང་དུ་ཚོགས་གི་མཐའ་མར་མི་སྤྱོད་པས། ཚོགས་ཐད་ཀྱིས་ཚོགས་རྣམས་བྱེད་པའང་རྣམ་དབྱེ་དང་འདི་གཉིས་ཐུན་པའི་ཚོགས་ཐད་གཞན་གྱིས་སོ། །

དོན་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཐད། ཐད་འདི་རིགས་མང་སྟེ། གོ་ངོ་ཏོ་ནོ་བོ་མོ་ཏོ་ཏ་ལོ་སོ་ཏེ། སུ་ར་ཏུ་ད་ལ་ཏུ། གི་ཀྱི་གྱི་འི་ཡི། གིས་ཀྱིས་གྱིས་འིས་ཡིས། ཀྱང་འང་ཡང་། སྟེ་ཏེ་དེ། གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་ཏམ། ནས་ལས། པ་པོ་བ་བོ་མ་མོ། ནི། དང་། མ་མི། ཅིང་ཅེས་ཅེའི་ཅེ་ན་ཅིགཞིང་ཞེས་ཞེའོ་ཞེ་ན་ཞིགས་ཤོག་ཁེ་ཁ་ཁེ་ཁ་བཅས་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མ་མི་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་མིང་དང་ཚོག་གི་མཐར་སྦྱར་ཞིང་། ཐད་རང་ངོས་ན་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་དབང་

གེས་དོན་དུ་མར་འགྱུར་གཤེས། ས་སྐྱ་པཎ་ཁའི་སྐྱ་འཇུག་ཏུ། རང་ལ་དོན་མེད་ཅིང་དོན་ལྡན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟངས་གཉིས་སྨྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཚ་ལ་ལྟ་བུའོ། །༤ཞེས་དང། བཏང་སྙོམ་ཆོ་གསལ་དགའ་སྟོན་དུ། ཚོག་ཕྱད་རང་རྒྱང་གེས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་མི་ནུས་པར་ཚོག་སྡུ་ཕྱི་ཕྱད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བཏོན་ཏེ་དོན་སྟོན་པས་ན་ཚོག་ཕྱད་ཅེས་བྱའོ། །༥ཞེས་པ་སོགས་ཚོག་ཕྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ཡང་དོན་མེད་ཀྱི་ཚོག་ཕྱད་ལ་དམིགས་ན་མ་གཏོགས་ཚོག་ཕྱད་སྤྱི་ལ་མ་ངེས་པས་དབྱེ་ཞིབ་ཡོད་པར་ཤེའོ། །

༢རྒྱང་འདུས་གྱུབ་ཆུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ།

བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་ཕྱད་ལ་གྱུབ་ཆུལ་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཚོག་ཕྱད་རྒྱང་བ་དང། འདུས་མའོ། །

ཚོག་ཕྱད་རྒྱང་བ། སྒྲུབ་ཅུ་བའི་རྫ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་མ་བསྟན་པའི་ཆ་ཤས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱད་ཆུ�as་ཏེ། གོ་ངོ་དོ་ནི་བོ་ཨོ་ཌ་ཎ་ལོ་སོ་ཏོ། སུ་ར་རུ་དུ་ན་ལ་ཏུ། གེ་ཀྱི་གྱི་འི་ཡི། གེས་ཀྱིས་གྱིས་འིས་ཡིས། ཀྱང་འང་ཡང། སྟེ་ཏེ་དེ། གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་ཏམ། ནས་ལས། པ་བོ་བ་ཝོ་མ་མོ། ནི། དང། དེ། འདི། གང་ཅི་ཇི་སུ་དུ་

ནམ། མ་མི། ཅིང་ཅས་ཅའོ་ཅ་ནི་ཅིགཞིང་ཞེས་ཞེའོ་ཞེ་ན་ཞིགཤིང་ཤིག་ཤེའོ་ཤེ་ན་བཅས་ཁྱོད་བསྟོམས་དོན་དགུ་ཡོད་པའི་ནང་དུ། ལ་དོན་གྱི་སྙ་ཏ་གཉིས་དང་སྤྱི་སྒྲའི་སྙ་ཏ་དག་གཟུགས་མཐུན་པ་དང། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དེ་དང་ཕད་རང་དབང་ཅན་དེ་སྒྲ་གཟུགས་འཛིན་པ་དང། འབྱེད་པའི་ནམ་དང་སྤྱི་སྒྲའི་ནམ་མཚུངས་པ་གཅིག་ཏུ་བཀྲང་བས་གཟུགས་མི་འཛིན་པ་དོན་ལྡན་ཡོད་དོ། །

ཕད་འདུས་མ། སྒྲ་བའི་སྒོ་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་ལས། གལ་ཏེ་ཕད་གཉིས་འདུས་པའམ། །ཡང་ན་མང་པོ་འདུས་པ་ན། །སྡ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་ཟེལ་གནོན་དང། །རང་གི་ཆ་ལྡན་དག་ཏུ་སྣང། །ཀ་ཅེས་པ་ལྟར། ཕད་གཉིས་ཡན་ཆད་ལྟན་དུ་སྣང་བའི་ཕད་འདུས་མ་རྣམས་ལ་མིང་དང་མིང་གི་ཚོགས་པའི་བྱེད་པ་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་དང། འདི་དག་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མཐར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང། རྗོགས་ཚིག་སྣང་པས་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་པ། འདི་དག་ལ་བཤད། དེ་དག་ལའོ། །ཅི་ལ་འགྲོ། ཅི་ཞིག་བཟང། ཡང་ཡང་བལྟས་ས། །ལྟ་བུར་ཕད་ཀྱང་བ་འཛིན་པའི་མཚམས་སྟོར་གྱི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང། མིང་གཞན་དང་མ་སྟེལ་ན་རང་ཁོ་ནས་དོན་ཆ་ཚང་ཞིག་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་དང། ད་དུང་ཡང་མིང་གི་ཚོགས་པ་དང་ཚིག་སྣོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བྱེད་ཕྱིར་ཕད་འདུས་མ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱད་ཉིས་འདུས། གང་དགའི་ནི། བ་ནི། ཏོ་ན། ཅི་ཞིགའི་དགའི་ལྟར། ཏོན་ཏེ། གལ་ཏེ། རི་ལྟ། ཅི་ལྟ། ཅི་ལས། འདི་ནི། དེ་ཡང། ཅིས་ཀྱང། དེ་ལས། གང་ཡང། ཡང་ན། ནམ་ཡང། གང་གིས། གང་ལ། སུ་ཞིགས་ཡིས། དེ་ནས། ལྟ་བུའོ། །

ཕྱད་སུམ་འདུས། གང་སུ་དགགང་ཞིག་ན། རི་སྟེ་ན། སུ་ཞིག་གིས། ཅི་ལ་ཡང། དེ་ནས་ནི། དེ་ཡིས་ཀྱང། དེ་ལ་ཅི། གང་ཅི་ལས། འདི་ལ་ཡང། ཡང་ནས་ཡང། སུ་དང་སུ། གང་གིས་ཀྱང། འདི་ན་ཡང། གང་ཞིག་གིས། སུ་ཡིས་ཀྱང། ལྟ་བུའོ། །

ཕྱད་བཞི་འདུས། ཅི་ཞིག་གིས་ཀྱང། གང་ལ་ཅི་ཞིག་ཅི་དང་ཅི་ཞིགགང་ནས་གང་ལ། དེ་ཡིས་ཀྱང་ནི། སུ་ཞིག་གིས་ནི། ཡང་ནས་ཡང་དུ། འདི་ལས་སུ་ཞིགགང་ཞིག་དེ་ལས། དེ་དང་འདི་ལ། དེ་ནས་འདི་ལ། ཡང་ན་ འདི་སྟེ། ལྟ་བུའོ། །

ཕྱད་ལྔ་འདུས། གང་ཞིག་སུ་ལ་ནི། དེ་དང་དེ་ལ་ནི། སུ་དང་སུ་ལ་ཡང། འདི་དང་འདི་ལ་ཡང། འདི་དང་དེ་ཡིས་ཀྱང། ལྟ་བུའོ། །

ཕྱད་དྲུག་འདུས། སུ་ཞིག་གང་དུ་ཅི་ལ། དེ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང། གང་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱང་དོ། །ལྟ་བུའོ། །

ཕྱད་བདུན་འདུས། གང་དང་གང་ལ་དེ་ཡིས་ནི། དེ་ཡིས་སུ་དང་གང་

ལ་ཡང། གང་གིས་གང་ལ་གང་དང་ནི། ལྷ་བུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དོན་ལྡན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅིག་གིས་ཐོག་ཏུངས་པ་དང། རྣམ་དབྱེའི་ཚིག་ཐུང་བུ་མ་ལྷན་བུ་འདུ་མི་རྩང་བ་དང། ལྷན་བུ་འདུ་བྱའི་ཐུང་བ་ཅིག་དོན་གཅིག་གིས་བསྡུར་ཏེ་མིང་དང་མིང་གི་ཚོགས་པའི་ཆ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐུང་འདུས་མ་སྤྱི་འཁྲུད་ཚོས་ཡིན་སྙམ་མོ། །

བཞི་པ། ཚིག་ཐུང་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པ།

གོང་བུ་ཚིག་ཐུང་སྤྱི་འི་དོན་འགའ་ཞིག་བཤད་ནས། བ་ནི་ཚིག་ཐུང་སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་དབྱེའི་ཚིག་ཐུང་དང། རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་ཐུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལུགས་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

༡རྣམ་དབྱེའི་ཚིག་ཐུང་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པ།

སྒྲས་ཕྱི་ཁ་བར་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོའི་མིང་ཅམ་ཡང་མ་བསྟན་ཀྱང། དེའི་ཡན་ལག་དང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པའི་མཇུག་ཏུ། ཚོས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་པ་དང། །སྤྱི་དང་འབྱུང

ཁྱད་པར་འབྲེལ་བ་དང། ཁགས་དང་བོད་པའི་སྒྲ་ཡང་བྱང། ཤེས་བསྟན་པ་ནི། མིང་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚིག་ཕྲད་གྱི་ཁུས་པ་དང་མཐར་སྒྲར་འོག་མའི་མིང་དོན་གྱི་དབང་གིས་བཏང་སྙོམ་གོ་བ་མི་འདྲ་བརྒྱད་སྟེད་པ་དང། བོད་སྐད་གྱི་སྒྲའི་སྡོར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མདོར་བྱེལ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འདུ་བས་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་བཅད་ཀྱང། རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ལ་མིང་རྣམས་ལས་ལོག་ས་ལུ་ཕད་གཞན་ཞིག་སྟེར་རྒྱ་མེད་པ་དང། ཀྱེ་དང་ཀ་ཡེ་སོགས་ནི་གང་ཟག་གི་མིང་གི་ཐོག་མཐར་སྒྲ་པས་འབོད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱང། དེ་དག་ནི་ཚིག་ཕྲད་མ་ཡིན་པས། འདིར་སྒྲ་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེའི་ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱའོ། །

ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

རྒྱ་བར། རྟེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་ལས། ཁང་མིང་མཐའ་ན་བཅུ་བ་གནས། ཁེ་ལ་ཆུ་ལི་གཉིས་པ་སྒྲ། ཁང་མིང་མཐའ་ན་བརྒྱད་པ་གནས། ། དེ་ལ་གཉིས་པ་ཞུ་ཡང་སྒྲ། ཁང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས། ཁེ་ལ་ཆུ་ལི་གཉིས་པ་སྒྲ། ཁཉེ་པ་དགུ་པ་དངོས་ཀྱང་སྟེ། ཁས་དང་ཆེད་དང་རྟེན་གནས་དང། ཁེ་ཉིད་ཚེ་སྐབས་ལ་སྒྲ་ཡིན། ཤེས་བསྟན་ཏེ། དངོས་

ཀུན་གང་རུང་ནས་ཐོན་པའི་སྙ་ར་རྡ་དུ་ན་ཏུ་བཅས་ཕྱད་རྒྱ་གོ་ལས་སོགས་དོན་རྣམ་པ་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཕལ་ཆེར་ལ་སྒྲའི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། མཐའ་མའི་ལ་སྒྲ་ཞེས་པས་དེ་དག་ལ་ལ་དོན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རྣམས་དོན་དེ་ལྟ་ལ་ཐུན་མོང་གིས་འཇུག་པ་དང་། གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཅིག་མི་འདུ་བ་ནི་རྩ་བའི་དོན་དངོས་སོ། །

སྒྲའི་སྟོང་ཚུལ།

ས་སྙ་ག་བ་ད་དྲག་ཏུ། །ང་ད་ན་མ་ར་ལ་དུ། །འ་དང་མཐའ་མེད་ར་དང་རྡ། །ན་ལ་གཉིས་ཀ་གང་བདེར་སྟོར། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་མཐར་སྙ་བརྗོད་བདེ་དང་། །ག་བ་ད་དྲག་གི་མཐར་ཏུ་སྒྲ་རྣག་མཚུངས་ཀྱིས་དང་། ང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དུ་དང་། འ་མཐའ་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་ལ་ར་དང་རྡ་རྣག་མཚུངས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། གཞན་རྣམས་བརྗོད་བདེ་ཁོ་ནས་སྟོར་བར་བྱེད་དོ། །འདིར་སི་ཏུའི་རྗེས་འཇུག་གི་རྣག་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་སྒྲེས་ཤིག །

དོན་གྱི་སྒྲོར་ཚུལ།

༗ ལས་སུ་བྱ་བ། དེ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཚངས་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་བྱས་པའི་བྱ་བ། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་བཅས་སོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་རྒྱུའི་བྱ་བ་དང་དོན་འདྲ་བས་ལ་དོན་གྱི་རྟེས་ཡོཊས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱང་གང་རུང་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པའི་མིང་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བྱ་བའི་དོན་གསལ་བར་མི་ནུས་པས། ཐོག་མར་བྱ་བའི་མིང་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་དེ་ནས་ལ་དོན་གྱི་སྡ་ཡོཊས་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་དེ། དེ་སྟོད་དུ་ཧོར་ལུག་འཚོས། འཕྲག་སྐམ་དུ་ཟ་མ་བཞག་ནམ་མཁའ་རུ་བྱ་སྤྲུར། གང་ས་ལ་ཉི་འོད་ཟོག་ལྟ་བུ་བེམ་དངོས་ཀྱི་མིང་མཐར་ལ་དོན་སྤྱར་པ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ནི་ལས་སུ་བྱ་བར་ངེས་ཤིང། བྱེས་པ་རྣ་ལ་བསྟོན། སྟོང་གོར་སྟ་རེས་བསྟན། མེ་ཏོག་ལ་བད་བརྒྱ། ལྟ་བུ་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་མིང་མཐར་ལ་དོན་སྤྱར་པ་ཡུལ་དེ་ལ་ཕར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཅམ་སྟོན་པ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་དང། ལོ་ཏོག་ལ་ཚུ་འདེན། ནད་པར་སྨན་སྟེར། ཤ་ལ་ཐ་སྦྱི། ལྟ་བུ་དེའི་ཆེད་དུཔམ་དོན་དུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤྱར་བཏུབ་པ་དགོས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དགོས་ཆེད་དུ་འགྱུར་བས། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་དགོས་ཆེད་ཀྱི་གོལ་ས་ནི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་མིང་ལས་བྱུང་ངོ། །

ཁ དགོས་ཆེད། འདིར་དགོས་ཆེད་ཅེས་པ་ནི་བཟང་ངན་གཉིས་ལས་ བཟང་དང་། དགེ་སྦྱིག་གཉིས་ལས་དགེ་བ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཙམ་མིན་ པར། དགོས་མཁོལམ་རྒྱ་མཚན་དེས་ཅན་ཞིག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་བྱ་ བ་གང་ཞིག་བྱས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལའང་བྱ་བ་བཙོད་པའི་མིང་དང་ལོན་ ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང་། ལྷ་འོགས་ཀྱི་མིང་དོན་ལ་བརྟག་སྟེ། ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱ་བ་ལྷ་ཕྱི་འི་བར་མཚམས་སུ་ལོན་སྒྱུར་ཚེ། བྱ་བ་ཕྱི་ ཨ་དེ་ཉིད་ལྷ་མའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་པས་དགོས་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྨོན་སྒྲོང་དུ་ ས་ས་དལ་མེད། ཁ་ཟས་ཉོ་རྡ་ས་ང། ཞིབ་འཇུག་ལ་དགྱེད་གཞི་འཚོལ། སྐྱོ་ བས་ང་ཡུན་རིང་བསྡད། ལྷ་བུར་བྱ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མར་དུ་འོ་མ་དགྱོགས། རྒྱན་དུ་དཏལ་བས་གས། སྨོག་པར་པགས་པ་མཉེད། ལྷ་བུ་ཕན་པ་བེམ་དངོས་ཀྱི་སྟེང་ལ་སྐྱེད་པའམ་དེ་ཉིད་འཕོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ བྱེད་པ་ནི་དགོས་ཆེད་ཡིན་པ་ཤེས་ཏུ་གསལ་ཞིང། དབུལ་བོར་ཟས་སྦྱིན། ཕྱིས་པ་ལ་ནུ་ཞོ་བསྡུན། ཞོ་ཁོག་ལ་ལུད་འཛོག་ཅེས་པ་ལྷ་བུའང་ལ་དོན་སྒྱུར་ གཞི་དེའི་ཆེད་དུའམ་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟོན་པས་དགོས་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

ག ཏེན་གནས། གཞི་གང་ན་ཚོས་གང་ཞིག་ཡོད་པའམ་གནས་པ་ གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལ་དོན་ཀྱི་ཆམ་དབྱེ་ཞིག་ལ་ཏེན་གནས་སམ་གནས་ གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ། ཨ་མ་ཁྱིམ་དུ་ཡོད། དེ་ལ་ངར་ཤུགས་ལྡན། ཐོག་ས

པོར་སྐོར་མོ་མེད། ལྷ་བུ་བྱ་བ་སྟོན་མི་སྟོན་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐར་ལྷན་
མཆིས་འདུག་སྟང་གནས་མདོག་མངའ་ཡོད་མེད་སོགས་གནས་པ་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ནི་གནས་གཞི་ཡིན་ལ། སྒྲ་དེ་དག་མ་སྒྲུར་པ། བཀྲ་
ཤིས་གདན་ལ་བསྡད། ཐུ་མ་ཁྲི་ལ་བཞུགས། ཁྱིམ་ན་ལས་ཀ་བྱེད། ལྷ་བུ་
ཆོག་རྒྱང་བའི་ངོས་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་གནས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲ་སྒྲུར་ན་ད་གཟོད་གནས་གཞིར་འགྱུར་བ། བཀྲ་ཤིས་གདན་ལ་བསྡད་
འདུག་ཁྱིམ་ན་ཨ་མ་བཞུགས་འདུག་ལྷ་བུས་མཆོད་པས་དོན་མེད་ཀྱི་ཚོད་
གྲེང་མེད་པར་ཞུའོ། །གཞན་ཡང། རྒྱ་མཆོ་ན་ནོར་བུ་མང། ནམ་མཁའ་རྡ་
འཇའ་ཚོན་མཇེས། ཤ་ཡུལ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེ། ལྷ་བུ་མཐར་སྒྲུར་འོག་མའི་
མིང་དོན་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་གིས་བྱེད་པ་འདི་ཡང་གནས་གཞི་ཡིན་
པས། ཡོད་པཧམ་ལྡན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
མིང་དང། ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་མ་གཏོགས་མེད་དོ། །

ང། ཚེ་སྐབས། སུ་སོགས་ལ་དོན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་དུས་དང་སྐབས་ཀྱི་
དོན་ལ་སྟོར་བ་ནི། དེ་དག་གི་ནུས་པས་རང་གང་ལ་སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་མིང་དེའི་
དོན་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ་འཕྲལ་པ་མ་ཡིན་པར། དུས་དང་སྐབས་སྟོན་པའི་
མིང་མཐར་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་སྒྲུར་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་རྣམ་དབྱེར་མ་བཞག་པ་
ལ་རྒྱ་མཚན་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉིན་ནུབ་ཏུ་ཚོགས་གྲོལ། ཟླ་ཕྱེད་དུ་ངལ་ཚོལ་

བྱེད། སྐྱ་རེངས་འཚར་ཁ་རྡུ་གཉིད་དགོགས། ཚེས་གསུམ་ལ་སྟོན་མོ་གསོལ། ལྷ་བྱས་མཚོན་ཏེ་སྦ་མ་དུས་ཚོད་སྟོན་པའི་མིང་ལ་ལ་དོན་སྣང་པ་ནི་ཚེ་སྐལས་ཡིན་ནོ། །

ཅ དེ་ཉིད། ལ་དོན་སྣང་ས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུབ་པཉམ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྟོན་པ་དོན་གྱི་ཚ་ནས་ཡུལ་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་ཕྱེད་དུ་མེད་པ་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། སྟོང་པ་ཇི་བཟང་དུ་སོང་ཞེས་པ། སོང་བ་ནི་བཟང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སོང་ཞིང། བཟང་བ་ཡང་སོང་བ་དེ་རང་ལས་མ་འདས་པས། བཟང་བ་འདི་དང་སོང་བ་དེ་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེད་དུ་མེད་པས་རྣམ་དབྱེ་རྡུ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་དང། ངེས་པར། ལྷག་པར། ཁྱད་པར་སོགས་ནི་ཤུགས་འདོན་པའི་མིང་དུ་གྱུར་པས་དེ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་པ་ཡོད་ཀྱང། དེ་ཉིད་དངོས་ཡིན་མིན་དང་དུང་དཔྱད་པའི་གནས་ཏེ། དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་ཡང་བསྐྱར་ལ་དོན་སྦྱར་པ། ལེགས་པར་དུ། ངེས་པར་དུ། ལྷག་པར་དུ། ཁྱད་པར་དུ་ལྷ་བུ་ནི་སྦ་མའི་ར་ཡིག་དེ་རང་རྟེས་འཇུག་ཏུ་ལྷོས་ནས་མ་གཏོགས་རྣམ་དབྱེའི་ཚིག་ཕད་དུ་མ་ལྷན་དུ་སྦྱར་སྲོལ་མེད་པས། དུ་ཐྲ་ཐྲ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཡང། མ་ཐྲ་པ་ནི་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བཟང། ཞེས་པ་ཤིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅེས་བཤད་མི་བཏུབ་པས་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནོར་བ་དང་མཚུངས་སོ། །

ཚན་དང་ལའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན། ན་དང་ལ་གཉིས་ལས་སོགས་དོན་ལྡ་མ་གཏོགས་པའི་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ། ནའི་འཇུག་ཚུལ་དང། ལའི་འཇུག་ཚུལ་བོ། །

ན་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན།

(ཀ) རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ། དོན་སྡ་མས་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད། བྱས་ན་མི་རྟག་རྒྱལ་ཡོད་པ་ན་རྟེས་སུ་ཡུས། ས་བོན་མེད་ན་ལྡང་སྡུག་ག་ལ་སྟེ། བཙོན་པ་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ། ལྡ་བྱེད། ། (ཁ) ཕྱི་དོན་འདེན་པ་ལ་འཇུག་པ། མཐར་ཐུག་ན། གསལ་བར་བཤད་ན། མདོར་བསྡུས་ན། གནད་དྲིལ་ན། མདོར་ན། ཞེས་པ་ལྡ་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཞུང་འཇུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱེད། ། (ག) དབྱེ་བ་འདེན་པ་ལ་འཇུག་པ། ཡི་གེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གཉིས་སོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང། རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། ཞེས་པ་ལྡ་བྱེད། ། (ང) ཚིག་དོན་སྡ་ཕྱི་འགལ་བ་སྟོན་པ། ཆུ་ལ་མེ་འབར་ན་ཤིང་ལོས་

འབར། ཡུན་རིང་བསླབས་པས་ཤེས་ན། བ་ནི་མ་བསླབ་ཀྱང་ཤེས། མི་ཡིན་ན་དུད་འགྲོ་མིན། མིས་ཆུ་ཟ་ན་ཏ་ཅི་བཤད། ལྟ་བུའོ། །

(ཅ) གྲོས་བགྲོ་བ་ལ་འཇུག་པ། ངེད་ཅག་ཕེབས་རྒྱ་ན། ངས་འཛིན་ཡོག་སྟུངས་ན་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། འགྲོ་ན་འགྲོ། དེ་ལྟ་ཡིན་གྱང་ན་བ་ཅི་བྱེད། དམག་ལ་ཞུགས་ན་གང་དག་ལྟ་བུའོ། །

ལ་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན།

(ཀ) མཚན་ལས་སྟོར་བ་ལ་འཇུག་པ། ལག་པ་བསྟལ་ལ་ཟས་ཟ། མདོག་བཟང་ལ་གཟི་འོད་འཕྲོ། ཁོས་བོད་ཡིག་ཤེས་ལ་རྒྱ་ཡིག་ཀྱང་ཤེས། གོམ་པ་སྟོས་ལ་སྟོན་དུ་སོང། ལྷུགས་སྟུག་འཁྱེར་ལ་ཤོག་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ། དགེ་ཏན་ལ་སྙན་དག་བསླབས། མཁན་པོ་ལགས་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས། ཐུང་ཚ་དཀར་རྒྱན་ལ་མི་ལ་ཐོས་པ་དགའ་སྐྱེས། ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཉམས་མཚོན་པ་ལ་འཇུག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་སོ་གཉིས་མ། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་གདེངས་ཆེ་ན། །རང་མཚོ་རྟས་པ་ཙ་ཙ་མ། །རྟོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ན་ཚོག་པ་ལ། །རྟེ་ལམ་ནང་དུ་བྱུང་བའི་ཙ་མ་དེ། །ད་

ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ། །ལྟ་བུའོ། །

(ང) རྒྱ་རྒྱན་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ། དགྱ་ཁྲལ་ལ་བློས། ལས་འགྲུལ་ལ་གཞལ། དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་ཇ་རྡུང། དཏུལ་སྟོང་པ་ལ་ཡིད་མྱགལ་ལ་བཏགས། ། (ཅ) བྱེད་རྒྱ་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ། དཏུལ་སྐོར་བདུན་ལ་མཀྱལ་རྒྱན་བརྡུངས། གསེར་སྦང་བཅུ་ལ་བྱམས་སྒྲ་ཞིག་བཞེངས། རྡོའོ་བདུན་ལ་ཁང་བ་བརྩེས། ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་འདིའི་སྐབས་སུ་ལའི་དོན་དུ་བྱེད་སྒྲ་སྒྲུར་ཀྱང་རུང་དོ། ། (ཆ) མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ། རྒྱ་ཁྱོན་ནས་མཁའི་མཐོངས་ལ་འགྲན། མཇོས་པ་བད་མའི་དཔལ་ལ་ཆོ་ལ། མཐུ་རྩལ་དགའ་བྱེད་བུ་ལ་འཕྲུ། ཐོ་གོས་ཚངས་པའི་ཟླ་ལ་འགྲོ། ལྟ་བུའོ། །

(2) ཚེ་ལྷན་གྱི་རྩམ་དབྱེ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

སྒོམ་ཐུའི་རྩ་བར། རྩེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ནི། །ཚེ་དང་མཐུན་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ། །དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མཐུན། །གསུམ་ལྟ་བཅུ་ལ་ཀྱ་དང་སྒྲ་བ། །བདུན་པ་ཉིད་ལ་བདུན་པ་སྟེ། །ལྟག་མ་རྩམས་ལ་བྱ་སྒྲ་ར་པ། །

དེ་དག་ཨི་ལྟན་འབྱེལ་བའི་ས། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་བཅུ་བ་སྟེ་ར། །བྱེད་པ་པོ་རྣ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། མིང་གཞི་ཀ་ཡེད་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱད་ཀྱི་ཀྱིས་གཉིས་དང་། རྟེས་འཇུག་གང་ཞིག་གི་རྟེས་སུ་ཕྱད་གང་ཞིག་སྟོར་བའི་ཐོབ་ཐང་དང་བཅས་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། མཐུན་སྒྲ་གཉིས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྟར་པ་ནི། རྟེས་འཇུག་གི་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དམིགས་འབྱེད་ཕྱིར་ཡིན་པ། བྱ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེས་ཚུལ་འདིར་གཞིགས་ཏེ་རྟེས་འཇུག་གི་རྒྱས་ཕྱེ་བས་ངེས་ཤེས་གསལ་བོ་འདྲེན་ནོ། །

སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ།

གྲྭ་ཀྱི་གྲྭ་འི་ཡི་ལྟ་བོ། །རྣམ་དབྱེ་རྒྱུ་པ་འབྱེལ་སྒྲ་སྟེ། །ད་བ་ས་ཀྱི་ཀ་ང་གི། ན་མ་ར་ལའི་རྟེས་སུ་གྲྭ། །འ་དང་མཐའ་མེད་འི་དང་ཡི། །ཏཱ་བ་སྐོང་ཚེ་ཡི་འཐོབ་བོ། །དེ་རྣམས་ས་མཐའ་ཅན་ལྟ་ནི། །རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་སྟེ། །སྟོར་ཚུལ་འབྱེལ་སྒྲའི་སྐབས་དང་མཐུན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟེས་འཇུག་བཅུ་ལས་ད་བ་ས་འི་མཐར་ཀྱི་དང་། ཀ་ང་འི་རྟེས་སུ་གི་འ་དང་མཐའ་རྟེན་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འི་དང་ཡི་སྟོར་བ་ནི་རྒྱས་མཚུངས་པས་དང་། ན་མ་ལའི་མཐར་གྲྭ་སྟོར་བ་ནི་བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

དོན་གྱི་སྤྲོར་ཚུལ།

༡ འབྲེལ་སྦྱ། གི་ཀྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྡ་བོ་མིང་དག་གི་བར་མཚམས་སུ་སྦྱར་ཚེ། གང་གིས་སྟེལ་བྱའི་མིང་རྣམས་ལ་གང་གི་ཡིན་པའམ་གང་ལ་དབང་བའི་བཏང་སྙོམ་ཀྱི་གོ་བ་ཅི་རིགས་ཤེག་གསར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང། མིང་གི་ངོ་བོ་སྦྱར་བ་དང། མིང་གི་སྦྱར་ཡུལ་བརྗེ་སྤོར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྡན་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ཞིང། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉི་འོད། སྟོན་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷོངས། དཔལ་ལྡན་གྱི་ཁྱིམ་གཞིས། དམག་དབུང་གི་སྟོབས་ཤུགས། དཏུལ་གྱི་ཕོར་བ། ལྟ་བུ་དང། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བའི་བཤད་པ། བུ་ཚུང་གི་རིག་པ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ། ལྟ་དང་མི་ཡི་འགྲོ་བ། དར་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་གང་རུང་གི་སྟོན་ལ་འབྲེལ་སྦྱ་སྦྱར་པ་ན། བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་འབྲེལ་སྦྱའི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་ཏུ་གཟུང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ན་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་རྣམས་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྦྱར་པས་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གསལ་བར་སྟོན་ཡང། འབྲེལ་སྦྱའི་རམ་འདེགས་ལ་བཏེན་ཏེ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་སྟོན་ལ་སྦྱར་ན། ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྡན་གྱི་ཁྱད་གཞིའི་དངོས་པོ་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛེས་པའི་མེ་ཏོগমཕ་

བའི་རི། སྐམ་ཞིང་རིད་པའི་གཟུགས་གཞི། ཐ་ལ་རིང་བའི་སྐྱུད་པ། ལྷ་བྱའོ། །

གཡ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་ལ་སྟོར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་བཙོན་པའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ཡི། ལེ་ལོའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་མིན། ཤེས་བྱ་ཐ་མཐའ་བྱལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དུས་ལ་སོན་པ་མིན། ཁ་རྒྱ་འདོན་པ་སླ་ཡི། ལག་ལེན་དུ་འཕྲོལ་བ་དཀའ་འོ། ।ལྷ་བྱའོ། །

ཁ བྱེད་སྒྲ། གཡས་སོགས་བྱེད་པའི་ཐད་ཀྱིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། གཙོ་བོ་གང་ལ་སྒྲུར་ཡུལ་གྱི་མིང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ལ་རག་ལས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལ་བྱེད་སྒྲ་དངོས་ཀྱིས་གང་རུང་གི་ས་ཐོན་པས། བྱེད་སྒྲ་ཞེས་པའང་གཙོ་བོ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚོག་ལ་དམིགས་ཤིང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གང་རུང་གི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་པ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་དང་། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ནི་བྱེད་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ཕལ་བར་གྱུར་པ་དགྱེས་གཅིག་ཏུ་དགེས་མཚོན་ན།

(ཀ) བྱེད་པ་པོ་སྟོན་པ། ས་མས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་མིང་མཐར་གཡས་སོགས་སྒྲར་ཏེ་བྱ་བ་བྱས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དགེ་ཏན་གྱིས་གསུངས། ཨ་ཕས་འགྲོ་བ་བཅུགཏུ་ཟོས་བང་ཆལ་འགྲན། སྟག་གིས་ངར་སྐད་སྒྲོགས་ལྟ་བ་ས་མས་ལྡན་གྱི་མིང་མཐར་བྱེད་སྒྲ་སྒྲར་ན་བྱེད་པ་པོའི་དོན་

གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།

(ཁ) བྱེད་པ་པོ་ཆ་འཇུ་སྟོན་པ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སོགས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་གིས་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་སྟེ། མེས་འཚོགཆར་གྱིས་ཁང་བ་བསྒྲུབས། རླུང་གིས་སྦོང་པོ་ཙ་ནས་སློགནམ་མཁས་གོ་འབྱེད། ལྷ་བུ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་མིན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འཇུ་བས་དེ་སྐད་ཟེར་རོ། །

(ག) བྱེད་པ་སྟོན་པ། བྱེད་པ་པོའི་ལག་ཆ་དང་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུར་པ་སྟེ། ལག་པས་བྲིས། མཚོན་གྱིས་གཏུག། དབྱུག་པས་བརྡུང། ཆུངས་འཕོར་གྱིས་སྐྱེལ་འདེན་བྱེད། ལྷ་བུ་བེམ་དངོས་དང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐར་གིས་སོགས་སྒྲུར་ཏེ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་དག་ནི་བྱེད་སྒྲའི་དོན་དངོས་སོ། །བྱེད་པ་པོ་དངོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡོད་ན་བྱེད་པ་ཞིག་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་དེས་པར་ཐོན་ཅིང། བྱེད་པ་པོ་ཆ་འཇུ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་ལོག་སྐུ་མེད་དོ། །

(ང) རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ། སྤ་ཀྱེན་ཕྱིས་འབྱུང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རིང་བས་མ་ཕོད། སྒྲག་པས་བྲོས། སྤྲུག་བསྡལ་གྱིས་སེམས་པ་སྐྱེ། འཁྲུག་པས་གཉིད་མ་ཁྲག་ལྷ་བུ་ཁྲད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་མཐར་གིས་སོགས་སྒྲུར་པས་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ནོ། །

(ཅ) བྱ་བའི་ཁྲད་པར་སྟོན་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་

གང་ཡང་རྩང་བའི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ནན་ཏན་གྱིས་བཤད། རིམ་གྱིས་ཡལ། ཁ་ལམ་གྱིས་མཐོང། ཤེད་ཀྱིས་འཛིན། རིམ་གྱིས་འགྲུབ། ལྟ་བུའོ། །

(ཆ) ཚད་སྟོན་པ། གྲངས་ཀ་དང་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཚད་སྟོན་པ་སྟེ། འདོམ་གསུམ་གྱིས་རིང། ཐུང་གང་གིས་མཐོ། རྒྱ་མ་གསུམ་གྱིས་མ་འདད། རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཀྱིས་རིང། ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང། སྤྱ་འགྲེལ་དུ་མར། གྱིས་སྒྲ་སྒྲལ་ཚོག་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ནི། བྱ་བྱེད་བྱས་བྱོས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པའི་བཀྲ་བཀྲད་བཀྲེས་གྱིས་ཀྱི་ཚ་ཤས་གྱིས་སྒྲ་དེ་ཡིན་པས་བྱེད་སྒྲའི་ཕད་སྒྲལ་ཚོག་གི་དོན་ལ་མི་འཇུག་གོ།

འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

ཙ་བར། རྟེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་ཡི། །བཞི་པ་དགུ་བ་ལ་བཅུ་བ། ། སྒྲུར་པ་འབྱུང་ཁུངས་ས་ཡིན་ཏེ། །དགར་དང་སྔོ་པཱད་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། ནས་ལས་ཀྱི་སྒྲ་དག་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བར་དགར་བ་དང་སྔོ་པའི་དོན་ལཱཊ་འཇུག་དགོས་པ་ནི་ཐོན་མིའི་དགོངས་པར་རེས་པ། གནའ་བོའི་ཡིག་ཆེང་དུ་མར། ལས་སོགས། ལས་སོགས། ལས་ཞེས་ཀ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བས་གསལ་བར་རྟོགས་ཀྱང། དཔལ་

སྐད་ཆ་འཚེལ་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ལས་སྒྲ་སྤྱད་པ་ལ་མི་འཇུག་གོ།

འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ལ་འཇུག་པ། གཞི་གང་ལས་ཚོས་གང་ཞིག་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ཏེ། དགེ་ན། གང་ས་ཡི་ལས་ཚུ་བཞུད། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་ནོར་བུ་ལོན། བ་ལས་འོ་མ་བཞོས། འོ་མ་ལས་མར་བཏོན། ཁ་ནས་ཚོག་ཟླངས། ལྷ་བུ་སྟེ། སྲོད་ནས་ལས་གཉིས་ནི་རྟེས་འཇུག་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱད་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཡང། འདི་དང་འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འཕྲ་བའི་དོན་ལ་སྟོང་སྐབས་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། བཏང་སྙོམ་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྟེགས་སུ། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དངོས་པོའི་མིང་གི་སྟེང་ན། སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚ�། ཕྱི་ནང་། ཡན་ལག་ཆ་ཤས་སོགས་གསལ་བའི་མིང་གི་ཆ་ཤས་དངོས་སུ་ཡོད་པཙམ། དེའི་དོན་ཅན་དུ་གོ་བའི་ཚོག་ལ་ནས་སྒྲ་བ་ཡིན། ཀ་ཞེས་དང་། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཕྱོགས་མ་ཕྱེ་བར། དངོས་པོ་གང་ཞིག་དེ་ལས་བྱལ་བཙམ་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བཙམ་ཟླངས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཚོག་ལ་ལས་སྒྲ་སྒྲ་བ་ཡིན། ༧༠ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་དུ་འཁྱམས་ཤིང་། བཏང་སྙོམ་གསལ་བྱེད་བཀའ་སྟོན་དུ། ནས་སྒྲས་འབྱུང་ཁུངས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ལས་སྒྲས་འབྱུང་ཁུངས་སྟེ་ཅམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། ༧༧ཞེས་པཙང་གིད་འདི་དང་མཐུན་གོ། །

འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འཕྲ་བ་ལ་འཇུག་པ། ཚོས་གང་ཞིག་གཞི་གང་ལས་

བྱང་བ་དངོས་མི་སྟོན་པར་དེ་དང་ཁ་གྲེས་པཧམ་ཕྱེ་བ་སྟོན་པ་ནི་ཆ་འཇུ་བའི་ངོན་ཏེ། དཔེར་ན། སྣས་ལས་བབས། བྲག་ལས་ལྟུང། ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཕེབས། བཅོན་ཁང་ནས་ཤོར། ཕྱི་ནས་ལོགལྟ་བུ་སྟེ། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་བུ། འབྱུང་ཁུངས་དངོས་དང་ཕྱོགས་འཇའི་ཁྱད་པར་ནི། བཟའ་ཤིང་ལས་ཤིང་ཏོག་ཟླངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་བཟའ་ཤིང་དང་ཤིང་ཏོག་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་འཇའ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ཡིན་ལ། འོ་མ་ལས་ཞོ་ལྟ་བུ་ནི་འོ་མ་དེ་ཞོའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་པ་ན་ཟུར་དུ་འོ་མ་འདིའི་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་མེད་པ་དེ་འཇའ་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཕྱོགས་འཇའ་ཞེས་སློས་པ་ཡིན་ནོ། ། ༢༨ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་དག་སྟེ། ས་ཏའི་ཆུ་ཏིག་ཕྲེང་མཇོས་སུ། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ངོན་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི་དཔེར་ན། ས་ངས་རྒྱས་ལས་ཚོས། ཚོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས། ཚོགས་ལས་སྟེང་བོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། ཞེས་དང་། གསེར་ཁ་ནས་གསེར། རྒྱ་མཚོ་ལས་ནོར་བུ། བ་ལས་འོ་མ། མཁས་པ་ལས་རིག་པ། ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་ཁུངས་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་སྣབས་དེར་དེ་ལས་བྱུང་བས་འབྱུང་ཁུངས་དང་འཇ་བ། ཏ་ལས་ལྟུང་། རི་ལས་ལྟུང་། སྣས་ནས་བབས། ཤར་ཕྱོགས་ནས་འོད་སྣང་ལྟ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །༢ཆཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་། ། །

བའི་དོན་ལ་སྒྲོར་བ་སྟེ། མཁས་བའི་བྱ་བ་གསུམ་ལས་རྩོམ་པ་མཚོག་གོ། རྒྱ་སྐར་དབྱས་ནས་ཟླ་བ་གསལ། མི་ཡི་ནང་ནས་རྒྱ་རིགས་མང། དུད་འགྲོའི་གལ་ནས་ཇ་མོང་ཆེ། ཏེལ་ལས་བོང་བུ་དམན། ལྷ་བུ་སྟེ། དགར་བ་ལ་མཚོག་ཏུ་དགར་བ་དང། དམན་པར་དགར་བ་དང། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམ་སོགས་དགར་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ནི། ཚོག་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགར་ཚུལ་མཐུན་པས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེད་པ་ཞན་པ་ཚུང་ཞིང། རིས་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་ཅམ་དུ་དགར་བ་ལ་ཕལ་ཆེར་ལས་སྣ་འཛིན་གོ།

སྡུད་པ་ལ་འཇུག་པ། འདིར་བསྟན་གྱི་སྡུད་པ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲངས་ཀ་སོགས་ཚད་གང་ནས་གང་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་མཚམས་སྡུད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆབ་ཆ་ནས་ཁྲི་ཀའི་བར། མགོ་ནས་ཤང་བ། བཅུ་ནས་བརྒྱ་ལ་ཐུག་རགཚོགས་ལམ་ནས་མི་སྣོན་ལམ་བར་ལམ་ལྟ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པ་ལྟར། འདི་འཇའི་དོན་ལ་ནས་སྣ་ཁོ་ན་འཇུག་པས། སྡུད་ལ་ནས་སྣ་ཁོ་ན་འཇུག །ཅེས་གསུངས་ཤིང། ལས་སྣ་དེང་སང་གི་སྐད་ལ་སྡུད་པར་སྒྲུར་པ་མེད་པས་འདིར་ཡང་མི་སྟོན་པ། །

ནས་དང་ལས་སྣའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཚུལ། ནས་སྣའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

གཅ། ནས་སྒྲ་མཚ�་སྟོར་བའི་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ། མདའ་འཕངས་ནས་པོག་ལྟོ་བ་འགྲངས་ནས་འཕག་མ་ནུས། ཤིང་དུམ་བར་བཅད་ནས་ཆད། ཆུང་གཡུགས་ནས་ས་རྒྱལ་འཚུག ཧོད་ཡིག་སྦྱངས་ནས་ལོངས། ལྷ་བུ་བྱ་བ་སྤ་ཕྱིའི་བར་མཚམས་སུ་སྦྱར་ཏེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟེ་ཏེ་གསུམ་དང་འད�། །

ཁ བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ། མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དགེ་སྦྱོན་ཁང་ནས་དགར། སོ་སོ་ནས་ཁྱེར། ངེད་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད། གོང་རིམ་ནས་བཀྲམ། ཁ་ནས་བསྒྲགས། འཇིགས་དགལ་ནས་བྱིས། ལྷ་བུ་ལ་གྲོས་སོགས་བྱེད་སྒྲ་སྦྱར་ཀྱང་དོན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །

གཅ ཐབས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད། དགའ་སྟོའི་ངང་ནས་གླུ་དབྱངས་ཟླངས། རྒྱགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ། དེའི་ཐད་ནས་བལྟས། ངོ་བོའི་སྟེང་ནས་དགྱེད། ལྷ་བུ་ཕྱོགས་ནས། སྟེང་ནས། ཐད་ནས། ངང་ནས། སྐོ་ནས་ཞེས་པ་དང་ལྷན་དུ་སྒྲེལ་ཏེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

ལས་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ།

གཅ རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ། དུ་བ་ལས་མེར་ཏོགས། སྟོད་པ་ངན་པ་ལས་

རང་གཤེས་ཤེས། ཆ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ལས་རིགས་རྒྱས་ཕྱེད། རྒྱ་བལ་ལས་ཐུར་དུ་སོང་། རྩེ་མོ་ཡང་བ་ལས་གྲེན་དུ་བསྐྱེད། ལྷ་བུ་སྤ་མ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞས་སོགས་བྱེད་པའི་སྐྱ་དང་འཇུག་པ་མཐུན་གོ། །

ཁ དོན་གཞན་སྟོན་པ། ཐོས་པའི་གཏམ་ཡང་བདེན་པ་ཤ་སྟག་ལས། རྟེན་གྱི་ཚོག་ནི་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མ་མྱོང་། (སྟོང་ས་འོད་འབུམ་ལས) སྒོ་ང་མཐའ་ལ་འཕངས་གྱུར་ན། །ཆག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཅི་འབྱུང་། །(ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད) དོས་ཀྱི་ཐབས་ཅོམ་བསྟན་པ་ལས། ལག་ཏུ་བསྟར་པ་མིན། ཁ་ཡིས་བཤད་པ་ལས། ལག་པ་འགུལ་མི་ཚོགས་བྱའོ། །

༢རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ཐད་ཀྱི་སྒྲོར་ཚུལ་བཤད་པ།

རྣམ་དབྱེའི་ཚོག་ཐད་དང་འདྲ་བར་རང་གང་ལ་སྒྲར་ཡུལ་གྱི་མིང་དེ་ལ་བཏགས་ཏེ་གོ་བ་ཞིག་གསར་དུ་མི་འབྱེན་པར། མིང་རང་ལྟོག་གི་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚོག་གི་སྒྲོར་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་ཕལ་ཆེར་ཚོག་ཐད་གཞན་སྒྲར་ཀྱང་མི་རྒྱང་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ཐད་ཕལ་བ་ཡིན་གོ། །

གོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་བཤད་པ།

རྒྱ་བར། རྟེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ནི། །མིང་གང་གི་ནི་མཐར་སྦྱར་པ། །དེ་ལ་ཚུལ་ལི་བཞི་བ་སྦྱར། ། སྒྲོར་བསྡུ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་བསྟན་ཏེ། གོ་སོགས་དངོས་བསྟན་བཅུ་དང་དོན་ཐོབ་ཏོ་ཡིག་བཅས་བཅུ་གཅིག་པོ་ནི། གང་ལ་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་མིང་དེའི་རྟེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོར་ཡང་ཚོག་གྲོགས་གཞན་འབྱུང་བ་སྡུད་པར་བྱེད་པས་སྒྲོར་བསྡུ་ཞེས་པ་དང། སྒྲ་སྒྲོར། འོ་ལ་སོགས་པ་ཟླ་སྡུད་པའོ། ། ཞེས་པས་ཟླ་སྡུད་དང། རྗོགས་ཚིག་གསུམ་བཅས་སྟོན་པ་ལ་ཚིག་ཕྱད་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་མཚ�་ཅམ་ཡོད་ཀྱང། དོན་གྱི་གནད་འབྱིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རང་མིན་ལ། འདིར་བསྟན་གྱི་སྡུད་ཅེས་པ་ནི་མཇུག་སྡུད་པའི་དོན་ནོ། །

སྒྲོར་བསྡུ་སོགས་མིང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་དག་གི་འཇུག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། གོ་སོགས་ལ་རྗོགས་ཚིག་ཏུ་བཏགས་པ་ནི། སྐབས་བབ་ཀྱི་བསྟན་དོན་རྗོགས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་རྒྱགས་སམ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་སྟེ། མིའོ། །རྒྱལ། །སྐྱེས་མོ། རེད་དོ། ། བསྟུར་བ་ཏེ། །ལྟ་བུ་མིང་ལ་སྦྱར་པ་དང། བྱས་པ་མི་རྒྱ་པའོ། །སྨོན་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རི་དྭགས་བདའ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་པོའོ། །ལྟ་བུ་མིང་

གི་ཚོགས་པའི་མཐར་སྣང་པ་དང། མདུན་ན་སྐྱེད་ཚལ་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་ངོ། །རྒྱལ་བོའི་མདུན་གা་ལ་བ་དེར་ཕྱིན་ཏོ། །མི་དམངས་རབ་ཏུ་དགའ་འོ། །ལྷ་བུ་ཚོག་མཐར་སྣང་པ་གང་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་བརྗེད་འབྲེལ་དང་སྣས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བརྗེད་བྱ་ཞིག་རྗོགས་པར་བསྟན་པར་རྗོགས་ཚོག་གམ་རྗོགས་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞིང། གོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་མིང་གང་ཞིག་གི་མཐར་སྣང་པ་ན་དེ་ཡིན་པའམ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་བརྗོད་པ་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་སྟབས། དེ་དག་གི་མཐར་ནམ་ཡང་ཉིས་ཤད་བྱེ་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུག་གོ།

ཟླ་སྟུག། རང་གི་མཏུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོག་དང་དོན་གྱི་ཟླ་བོ་གཞན་རྣམས་སྟུད་པར་བྱེད་པས་ཟླ་སྟུད་ཟེར་ཏེ། བྱའི་སྟོམ་ནས་བྱས་དང། བཟའ་འོ་བས་མ། རེད་དོ་ཞེས་སྨྲ། བྱས་སོ་དགོངས། ལྷ་བུར་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་སྨར་བསྟུ་ཡིན་མིན་ལ་བརྩད་ཀྱང། དེ་ནི་གོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཐུན་ཀྱི་རྟེས་སུ་སྒྲར་པའི་མིང་དེ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་བསམ་ཚུལ་ལམ་འདོད་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བརྗོད་མ་ཐག་པའི་སྒྲ་དོན་སྟ་མའི་ཟླ་བོར་ངེས་པས། གོ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་དོན་དེ་སྟ་མའི་ཟླ་ལ་དྲངས་པ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། ལྷ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས། (ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས) འདིར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང། (གོང་མཚུངས) དེ་ན་ཕུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་དགོ། ।(གོང་མཚུངས) འདིའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་འེས་པར་གྱུར་ཏོ། ।(རྒྱག ཏུ་ཏའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས) ཀྱེ་མ་བདག་ནི་སྐལ་བ་དམན་པ་ཞིག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་མཆི་མ་ཆགས་ནས་འདུག་གོ། (གོང་མཚུངས) ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ། ।

སྨར་བསྟུ། གོ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་སྡ་མ་བཆུམས་མ་ཐག་པའི་མཇུག་དེར་སྨར་ཡང་དོན་གཞན་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྨར་བསྟུ་སྟེ། དཔེར་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དན་པས་སྐྱེ་ཤི་ལ་བསླལ་ཏོ། ।གཡུང་དྲུང་དུ་བཏོན་ཏོ། ।རྗེ་བློན་མོལ་ཏེ། ཞང་ཆེམས་རྒྱལ་ཟིགས་ལ་སྟོགས་པས་རྒྱ་འི་མཁར་ཀིང་ཤི་ཕན་སྟེ། རྒྱ་རྗེ་གྱང་བུ་ཁྱང་ཏེ་བསྐོས་སོ། ।(བོད་ཀྱི་བརྡ་ཆེང་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས་ལས) སྟོན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་བོ། ।དེ་ནི་དོན་གཞན་ལ་ཞུགས་པར་བྱ། ལྟ་བུའོ། ।

མདོར་ན། སྨར་བསྟུ་དང་ཆ་སྡུད་རྟོགས་ཚོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསྟུ་བྱའི་དོན་ཕྱི་མ་དེ་སྡ་མ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་ཞིང་བསྟན་བྱ་ཐ་དད་པ་མཉམ་དུ་སྡུད་པ་ནི་སྨར་བསྟུ་སྟེ། ང་མདུན་དུ་འགྲོའོ། ।ཁྱེད་འདིར་གང་

དགར་རོལ་ཅིགལྟ་བུ་དང། བསྟུ་བྱའི་དོན་ཕྱི་མ་དེ་སྟེ་མའི་ཟླ་བོར་གྱུབ་ཅིང་ཕན་ཚུན་ལྷོས་གྱུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཟླ་སྟུད་དེ། འདི་ནི་བདག་གི་ལས་མ་ལགས་སོ། །འོ་ན་སུའི་ལས་ཡིན། གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིའོ། །(དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ལས) གཡོག་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ལཱ། སྟོང་མཉམོཿ སྟོང་མཉམ་པ་འདི་རྣམས། ལྟ་བུ་དང། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་དེ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་སྣང་དུ་སྣང་པ་ནི་རྟོགས་ཆོག་སྟེ། རྒྱལ་བོས་དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་བསྩལ་པདཾ། ། ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྣང་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང། ཅེ་མའོ་སྣ་མཆོག་ཅེ་མའོ་མགོ། ལྟ་བུ་ཐོག་མ་དང་བར་དུ་སྣང་པ་དང། བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ལྟ་བུ་མཐའ་མར་སྣང་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་གོ་སོགས་སྣང་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་མིན་པ་ཤེས་སོ། །

རྒྱན་སྟུད་ཀྱི་ཕད་བཤད་པ

རྩ་བར། ཆུ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྣང། །ཚོག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྟུད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། གོང་བསྟན་འདྲེལ་སྒྲའི་ཕད་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་སྟེ་གྱུག་གུ་ཕྱིས་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་གཉིས་པ་ང་ཡིག་སྣང་ཏེ་གྱུབ་པའི་ཕད་དག་ལས་གང་སྒྲ་ཕྱི་ནས་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་འདིར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་པ་

དང། གྱང་སྒྲ་གནའ་བོའི་སྐད་ལ་རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲར་པ་རྣོ་རིང་ཡི་གེ་སོགས་སུ་མཆིས་ཀྱང། རྟེས་སུ་མཁར་གྱང་གི་གྱང་དང་ནོར་ཉེན་གྱིས་དོར་བས། དཔལ་རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕད་ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །

མིང་གཞི་ཀ་ཡེད་ལས་གྲུབ་པའི་ཀྱང་སྒྲ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་རྟེས་འཇུག་གི་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་ཞིག་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ། སེ་ཏུའི་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་གི་རྒྱས་ཕྱེ་ལུགས་རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་སྒྲའི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་བྱས་པས་དེས་ཤེས་འདྲེན་དོ། །

སྒྲའི་སྒྲོར་ཚུལ།

གཏ་བ་ས་ཏྲག་མཐར་ཀྱང། །ང་ན་མ་ར་ལ་མཐར་ཡང། །འ་དང་མཐའ་མེད་འང་དང་ཡང། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟེས་འཇུག་གཏ་བ་ས་དང་ད་ཏྲག་ས་ཏྲག་ཅན་གྱི་མཐར་ཀྱང་དང། ང་མ་འའི་རྟེས་སུ་འང་ཡང་གཉིས་རྒྱས་མཚུངས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང། ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་ཡང་སྒྲ་བརྗོད་བའི་ཁོ་ནས་འཇུག་གོ།

དོན་གྱི་སྒྲོར་ཚུལ།

ཀ མཐུན་པའི་ཚོག་རྒྱན་ལ་འཇུག་པ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མཐུན་

པའི་ཚོས་གཉིས་སྣང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཆོག་མཇོས་པར་སྣུད་པ་སྟེ། རེ་དགས་གཞན་གྱིས་ལབ་གྱུར་ན། །མཇོས་ཀྱང་མཇོས་ལ་འཇུ་ཡང་ཆགས། ། (བྱ་སྟེལ་གཏམ་རྒྱུད་ལས) ཁོད་ཀྱིས་བརླག་པའི་ཐབས་ཤེག་ཡོད་ཀྱང་ཡོད། བྱེད་ཀྱང་བྱེད་དགོས། (བྱ་མཁྱེན་སྟོན་ཟླ་བའི་རྒྱས་བཤད་ལས) གཟུགས་ཀྱང་མཇོས་ལ་གཞུང་ཡང་དང། ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་ཆོག་མཇོས་པའི་ཉམས་མཆོག་ཏུ་འདོན་པས་ཆོག་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །

ཁ མི་མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་ལ་འཇུག་པ། གཞི་གཅིག་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་གཉིས་སྣང་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཆོག་མཇོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟླ་ལྟན་དེ་ནི་མཁས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་མེད། ।ཆེན་པོར་གྱུར་ཀྱང་ཉམ་ཆུང་ཁྱད་མི་གསོད། ། གཞོན་ཡང་ལང་ཚོའི་རྟེགས་པས་རྒྱགས་དང་བལ། ।བདེ་ཞིང་འབྱོར་ཡང་འདོད་པས་སྟོས་མ་གྱུར། ।(གཞོན་ནུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལས) ཁ་བཅད་མཇོས་ཀྱང་ལག་ལེན་དལ། བདེ་སྐྱིད་ཟེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། ལྟ་བུའོ། །

ག སྣུད་པ་ལ་འཇུག་པ། གང་ཞིག་སྣུད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་བཀོད་ནས། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་དངོས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ། ཁོང་གིས་ཕྱི་ཡིག་ཀྱང་མཁྱེན། ཅེས་པས་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཡིག་རིགས་གཞན་ཡང་མཁྱེན་པ་ཀློག་ལ་བསྟན་པ་དང། ཚོན་པས་འབྲས་ཟ། རྒྱ་གར་པས་ཀྱང་འབྲས་ཟ། ཞེས་པས་འབྲས་ཟ་མཁན་ཚོན་པ་མ་

ཟད། རྒྱ་གར་བཙང་ཡོད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་བྱས་ན་གསུམ་སྟེ། བད་མ་ཡིན་ལ་ཏེ་ཡང་ཞེས། ཏ་མཆོག་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོ། ལྟ་བུ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྣྲུད་པ་དང་། ཆུན་པོས་ཀྱང་ཤེས་ན་མཁས་པ་ལྟ་ཅི། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱི་སྟ། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྒྲུང་འཚལ་ལོ། ।(ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན) ལྟ་བུ་གོང་མས་འོག་མ་སྣྲུད་པ་དང་། རྒྱ་མིས་བོད་ཡིག་སློབ་སྟེ། འཛར་བན་པས་ཀྱང་སློབ་བོ། ।ང་རང་གིས་གཞན་དོན་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ।ལྟ་བུ་འོག་མས་གོང་མ་སྣྲུད་པའོ། ।

ང་། ཡང་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན། སྒྲ་སྐོར། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པཙང་ཡིན། ।ཞེས་པ་ལྟར། ཡ་པ་ལ་ཡ་མ་ཡང་ནའོ། ।(དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་ལས) གཞན་ཡང་སྟང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། ।སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད། ।རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཚར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། ।མཐར་འཛིན་ལྟ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ।(ལམ་གཅོ་རྒྱམ་གསུམ་ལས) ལྟ་བུ་རྒྱམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའོ། ।ཡང་ཡང་བསམ་པས་ཕྱི་མའི་སྟང་ཤེས་ལྟོག (གོང་མཚུངས) ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱན་པས་བསྒྲུང་བར་བྱ། དེ་ནས་ཡང་ལམ་ལ་ཆས་སོ། ।ལྟ་བུ་བསྒྲུང་བཙམ་བལྟས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ།

ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་བཤད་པ།

རྒྱ་བར། ལ་དོན་སུ་ལ་ཞུ་ཕྱིས་ནས། །དེ་ལ་གསུམ་པའི་དོན་པོ་སྟེ་། ། དེ་ལ་ཞེ་ལྷ་ལ་གསུམ་པ་སྟེ་། །དེ་ནི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྒོམ་ཆུའི་བསྟན་བྱ་གཅོ་པོ་རྟེས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་ལྷད་དུ། ས་ཡི་མགོ་ཅན་གཅོར་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། དེ་སྟ་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ཕྱོགས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བསྟུས་པས་དེ་དང་། དཔྱ་ནི་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོབ་པ་ཏེ་ཡིག་བཅས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ལ་གྲངས་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཕྱིས་བྱོན་མཁས་པའི་བྱེད་པའོ། །

སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ།

དཔེ་ན་ར་ལ་ས་ཏེ། །ཀ་ང་བ་མ་འ་རྣམས་དང་། །མཐའ་མེད་རྣམས་ལ་ས་སྟེ་འཐོབ། །ཅེས་བསྟན་ཏེ། ས་མཐར་ཏེ་དང་། ཀ་བ་དག་གི་མཐར་སྟེ་སྒྲ་སྟོར་པ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བདེ་ཤ་སྟག་གིས་འཇུག་གོ།

2.དོན་གྱི་སྨོན་ཚུལ།

སྨྲ་སྒོ་ལས། སྟེ་ནི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་སྟེ། །མཚ�་སྨོན་བ་དང་དམ་བཅའ་དང་། །གཞན་འཇིན་པ་དང་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་བསྟན་པ་ལྟར། རིམ་བཞིན་དགེ་བར་བརྗོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ན།

ཀ། མཚམས་སྨོན་བའི་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ། བྱེད་དང་བྱ་བའམ་ཡང་ན་ནི། བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྨོན་བ་གང་། ཚོག་གཉིས་རིམ་མམ་དུས་གཅིག་ཏུ། ། སྨོན་བར་བྱེད་པ་མཚམས་སྨོན་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟར། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་སྔ་ཕྱི་འི་བར་མཚམས་སུ་སྣྲ་ཏེ་སྔ་མ་བྱེད་པ་དང་ཕྱི་མ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དུས་རིམ་ཅན་པ་སྟེ། ཡི་གེ་བསླབས་ཏེ་ཁེས། མདའ་འཕངས་ཏེ་ཕོག་ཐང་ལ་བསྡད་དེ་བཤད། བཀབ་སྟེ་ཁོབས། ཐོས་ཏེ་འགྲང། ལྟ་བུ་དང། བྱ་བ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱས་པར་སྨོན་བ་སྟེ། མིག་ཕྱི་སྟེ་རིགས་ཀོག་པ་བཀྲངས་ཏེ་འཕུར། ཅལ་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་ལྟུང། དུས་ཏེ་མཆི་མ་བྱུང། ལྟ་བུར་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན་དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཡང། འདིར་དུས་ཀྱི་བར་ཁྱད་ཏ་ཅང་ཐུང་བཤམ་ཉ་བ་ལ་ཅིག་ཅར་བའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། མཚམས་སྨོན་བའི་ལྷག་བཅས་འདི་འདྲ་ལ་ནས་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱང་དོན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །

།བ དམ་བཅའ་བའི་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ། གང་ཞིག་གིས་ནི་སྤྱ་མ་ལ། །གསལ་བར་བྱེད་པ་དམ་བཅའ་བ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱ་མ་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཚོག་དོན་ཕྱི་མས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་གྱི་རི་ན་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་འཕྱར་བཞིན་ཡོད་པས་སོ། །ལྷ་བུ་རྒྱ་མཚན་འདྲེན་པ་དང་། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། འཚང་པ་དང་རྩོད་པ་དང་རྩོམ་པའོ། །རྩོམ་རིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་བྱང་གཏམ་ལས་གྱུར་པའམ་ཅིག་ཥཱ་ས་ལེགས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལྷ་བུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་འདྲེན་པ་དང་། དགེ་རྒན་ཏེ། སྟོད་པ་ལེགས་པས་དགེ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པས་རྒན་མོ། །ཡི་གེ་ཆུ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་ལ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཆུ་ལི་དང་ཀླ་ལི་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །ལྷ་བུ་རྒྱས་བཤད་འདྲེན་པ་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྡུས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་དེའོ། །ལྷ་བུ་དེས་ཚོག་འདྲེན་པ་བཅས་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

ཀ ཀཞན་འདྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ། ལྷག་མ་ཡོད་ཙམ་སྟོན་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ལས་ཀཞན་གྱུར་ཀཞན་འདྲེན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན།

ཚུ་ལ་ཤེད་རྟས་མི་བགྱོད་དེ། །ཐང་ལ་གླུ་ཡིས་རྗེ་ལྷར་འགྲོ། ।(ས་སྐྱེའི་ལེགས་བཤད་ལས) འདི་ནི་ཁྱོད་གདོང་ཉིད་དེ་བདག་མ་ཡིན། ।ལྷ་བུ་ཐན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོན་གཞན་འདྲེན་པ་ལའང་འཇུག་གོ།

ང འགལ་དོན་འདྲེན་པ་ལ་འཇུག་པ། ཁ་བཤེག་པ་སྣོ་ལས་པ་དཀའ། ། གོས་ཏལ་པ་སྣ་ཕྲེ་ཏུབ་པ་དཀའ། །གྲོད་གཡོ་བ་སྣ་ཕྲེ་བསྡུམ་པ་དཀའ། ।(གླུ་གུ་གོ་ཇོང་ལས) ཁ་ཤོམ་ཆེ་ཕྲེ་ཁོག་རྒྱལ་ཡིན། འགྲོ་རྒྱ་ཆེར་ཏེ་སོང་བ་མེད། བསྡུར་བསམ་ཡོད་དེ་ཁོམ་ལོང་མེད། ལྷ་བུའོ། ।

གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་བཤད་པ།

ཙ་བར། རྟེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་ལ། ।བྱུག་པ་སྡུར་ན་འབྲེད་ཕྱུད་ཡིན། ཞེས་བསྟན་ཏེ། དངོས་བསྟན་གྲགས་སོགས་བཅུ་དང་དོན་ཐོབ་ཏམ་སྐྱ་བཅས་ཕྱད་བཅུ་གཅིག་འབྲེད་པ་དང་སྤྱད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ནི། ཚིག་གི་སྒྲོར་ལུགས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་སུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཕྱད་ཀྱི་སྒྲོར་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས། གྲགས་སོགས་ཀྱི་བྲེད་པ་ནི་འབྲེད་པ་ལས་སྤྱད་པ་མིན་ནོ། ।

སྒྲའི་སྤྱོར་ཚུལ།

གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ། །རམ་ལམ་སམ་ཏམ་འབྱེད་པའི་སྒྲ། །རྗེས་འཇུག་རང་འདྲའི་མཐའ་ལ་སྦྱར། ། ཞེས་པ་སྟེ། འདྲེན་ལུགས་གོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །

2.དོན་གྱི་སྤྱོར་ཚུལ།

ཀ འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ། དབྱེ་གཞི་སྟོན་ལ་བཀོད་དེ་དབྱེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོ་ཕྱི་རྒྱ་འདྲེན་པའམ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་གང་རྒྱང་གི་ཚོས་སོ་སོའི་བར་མཚམས་སུ་གམ་སོགས་སྦྱར་ཏེ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པ་སྟེ། མཚམས་སྤྱོར་ལྟ་ནི། མིང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའམ། དབྱངས་ཀྱི་མཚམས་སྤྱོར་རམ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མཚམས་སྤྱོར་རམ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚམས་སྤྱོར་རམ། རྣམ་པར་གཅད་བྱའི་མཚམས་སྤྱོར་རོ། ། ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། གཟུགས་སམ། ཚོར་བའམ། འདུ་ཤེས་སམ། འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། ། ལྟ་བུར་དབྱེ་གཞི་མགོ་མཇུག་གང་དུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལས། གམ་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་སྣ་ཕྱི་སོ་སོར་

འབྱེད་པ་འདུའོ། །

ཁ འདམ་ང་ལ་འཛུག་པ། གདམ་བྱའི་དོན་དུ་མའི་ནང་ནས་ཚོས་གང་རུང་ཞིག་འདེམས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། ཁྱེད་རང་ལ་དབང་བའི་ཆོར་གསེར་སེ་བ་གཅིག་གམ། ནས་ཕུལ་གང་ངམ། མར་ཉག་གཅིག་གམ། གོས་དང་རྒྱང་སྟ་གཅིག་གམ། དུད་འགྲོ་ཆེ་འཛུགས་གཅིག་ཀྱང་མིག་གི་ས་མ་མཐོང། (མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས) བློ་དཔའ་འམ་སྦར་མའི་ངང་ཚུལ་དེ། ।ལས་འཁྲུག་ཅོད་བྱ་བས་རྣམ་དབྱེར་འབྱེད། ।(གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས) ལྟ་བུའོ། །

ག ཏེ་བ་ལ་འཛུག་པ། དོན་གང་ཡིན་མ་ངེས་པའམ་བློ་གཉིས་སུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་ཏེ་བའི་དོན་ལ་འཛུག་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཉིད་མ་མཇལ་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། ।སྐུ་ལ་མི་འདོད་སྡུང་གཞིས་མ་གོས་སམ། ། བྱང་ཕྱོགས་སྐྱེ་འགྲོ་ཕུགས་ནས་མ་དོར་རམ། ।ཁྱོད་ཞལ་དེ་རིང་མཐོང་བའི་དགའ་སྟོ་འདི། ।མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་རྨི་ལམ་ཡིན་ལས་ཆེ། ।(ཆོར་བཟང་རྣམ་ཐར་ལས) ཤིད་པ་གཞོན་ནུ་འོང་བ་ལེགས་སོ། ।འཚོ་བ་བདེ་འམ། བསྟོད་པ་ཡང་རམ། ངལ་ཞིང་དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། དཀའ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བརྗོད། (གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ལས) ལྟ་བུའོ། །

ནི་སྒྲ་བཤད་པ།

རྒྱ་བ་ལས། གང་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །བཞི་བ་ལ་ནི་ཨེ་སྦྱར་པ། །དགར་དང་བརྟན་པའི་ཚོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་ནི་སྒྲ་དགར་བ་དང་བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ནི་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དེ་དག་ཁོ་ནས་མ་ཁྱབ་པས་འདིར་རེ་རེ་བཞིན་དགེས་མཚོན་པར་བྱའོ། །

དགར་བ་ལ་འཇུག་པ། དགར་གཞི་དངོས་སུ་སྣོས་སམ་མ་སྣོས་རྗེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་གང་ཞིག་གཞི་གང་ལས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་པ་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་དགར་པའི་དོན་ཏེ། དགེར་ན། ལྷ་ཆེ་ནི་སྨན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །གསེར་གྱི་བུམ་པ་ནི་ཟངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལས་རྒྱུ་བཟང་བོ། ། ལྟ་བུ་དགར་བ་གང་ཞིག་དགར་གཞི་ལས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་ནས་དང་ལས་ཀྱིས་རམ་འདེགས་བགྱིད་དགོས་པར་བརྗེན། དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་ནི་སྒྲ་ཁོ་ནས་དགར་བའི་དོན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནི་སྒྲ་རྒྱང་བས་དགར་བ་སྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། མཐོ་ཞིང་བརྗེད་པ་ནི་ཇོ་མོ་ལྟ་རིའོ། ། སྲ་ཞིང་འཐས་པ་ནི་སའི་རང་བཞིན་ནོ། །བསམ་འཚེལ་དབང་རྒྱལ་ནི་ནོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གོ། ལྟ་བུ་དགར་བའི་དོན་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང།

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དུ་མའི་སྐོ་ནས་དགར་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དམིགས་སུ་བསལ་པ་ནི་དགར་གཞི་དངོས་མེད་ཀྱི་ནི་སྒྲས་དགར་བ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དགར་བྱ་དེ་དགར་གཞི་ལས་བཟང་ན་མཆོག་དང་མི་བཟང་ན་དམན་པ་དང། དགར་གཞི་དང་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བས་ཐ་དད་ཙམ་དུ་དགར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མོ། །

བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པ། ཟླ་བོ་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་ངོ་བོ་དང་བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་རང་ས་རང་སར་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ནན་ཏན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་ཁྱོད་སྣ་ནི་མཁས། གཟུགས་ནི་བཟང་། ཟླ་ནི་ཆེ། རྒྱལ་བོ་མི་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད། (བྱ་མཁྱེན་སྟོན་ཟླ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས) ཁོ་སྟོབ་བྱ་ནི་འཕྲིན་ལས། སྣོད་རིགས་དུ་མ་ནི་སྒྲུབ། མཐར་ནི་ལེགས་པར་ཕྱིན། ལྟ་བུའོ། །

ཚིགས་བཅད་ཀ་སྐོང་ལ་འཇུག་པ། རྟེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ནི། ། མིང་གང་གི་ནི་མཐར་སྒྲུང་པ། །(སྒོམ་ཅུ་བའི་རྩ་བ་ལས) ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཟླ་བ་དང། །བདག་གིས་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་མཐོང། །(སྟན་བཅུ་མེ་ལོང་ལས) ལྟ་བུས་ཚིག་གི་སྟེབ་ཁྱད་དོ་མཉམ་པར་སྐོང་བ་ཙམ་ལས་དོན་གང་ཡང་མི་སྟོན་ནོ། །

དམ་བཅའ་བ་ལ་འཇུག་པ། དོན་སྡུ་མ་དམ་བཅས་པའི་མཐར་ནི་སྒྲ

སྣུར་ཏེ་ཕྱི་དོན་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་དང་འཇུག་པ་མ་ཐུན་པ་ཞིག་སྟེ། འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའོ། །ལྟ་བུས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་འདྲེན་པ་དང། ཆུ་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། རླུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་ཕྱིགས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་སྟེ་སྒྲིན་གྱི་མིང་ངོ། །ལྟ་བུ་རྒྱས་བཤད་འདྲེན་པས་མཚོན་ཏེ་དོན་གཞན་ལའང་རིགས་སྒྲེས་ཤིག

སྐབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གང་ཞིག་ངོས་འཛིན་པ་སྟེ། གསེར་ཀྱི་སྣང་མ་དེ་ནི་ན་ཚོད་གཞོན་པ། ལང་ཚོ་དར་པ། ཤེས་རབ་གསལ་བ། བློ་ཁོག་ཡངས་པ། གསར་འགྱོགས་མེད་པ། རྒྱ་བ་ལྷོད་པ། གཏོང་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། ।(གཏམ་བད་མའི་ཚལ་གྱི་ཐྲོས་གང་ལས) འདི་ནི་བོད་ཡིག་གོ། ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་བཅུ་སྒྲོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་དུ། བརྗོད་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་དང། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ।

དང་སྒྲ་བཤད་པ།

གོང་དུ་བསྟན་པའི་གམ་སོགས་དང་འཇུག་པར། དང་སྒྲ་འབྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ནི་དབྱེ་གཞི་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་དབྱེ་ཚོས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་སྡེ་རྣམས་གང་དུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལས་ཚོག་རང་གི་ནུས་པ་འདྲ་ཕྱིར། དང་སྒྲའང་སྤྱད་པ་ལ་མི་འཇུག་གོ།

འབྱེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ། རྟེ་ཅོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང། བྱམས་བསྟོད་ཚངས་པའི་ཅོད་པན་དང། འཇམས་དབྱངས་བསྟོད་སྨྲིན་རྒྱ་མཚོ་དང། རྣམ་རྒྱལ་མའི་བསྟོད་པ་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་རེ་སྨོན་བཅས་བཞིའོ། །ཞེས་དང། མངར་བ་དང། སྒྲུར་བ་དང། ལན་ཚྭ་དང། ཚ་བ་དང། ཁ་བ་དང། བསྐ་བ་ནི་ཙ་བའི་རོ་དྲུག་གོ། ལྷ་བུ་སྟོབས་མཆུངས་པའི་མིང་དང་ཚོག་སྡེ་ཕྱིའི་བར་མཚམས་སུ་དང་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་ལ་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་སོ་སོ་བ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གམ་སོགས་དང་འཇུག་པ་འདའོ། །གམ་སོགས་དང་དང་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲེལ་མར་སྟོར་མི་རྒྱང་དོ། །

རྒྱ་མཚན་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ། སྨན་འཕྲང་བ་དང་ནད་ཞི། ཚ་ལུགས་མཐོང་བ་དང་མི་རིགས་གང་ཡིན་ཤེས། ཡང་ཡང་དགྱེ་བ་དང་གསང་གནད་ཡོངས་སུ་གྲོལ། ལྷ་བུ་སྡ་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐད། གེས་སོགས་དང། ལས་སྒྲ། ན་སྒྲ་དག་མཚུངས་སོ། །

ཚེ་སྐྱབས་གསལ་བྱེད་ལ་འཛུག་པ། ཉི་མ་ཤར་པ་དང་ལས་ཀར་ཞུགས། དགེན་ཁ་སྟེབས་པ་དང་ས་གཞི་འཕྲིག་པས་བསྡུམས། འོ་འཁོར་གསུམ་ཕྱིན་པ་དང་སྨོན་མཐར་ཕྱིན། ལྷ་བུ་དུས་དང་སྐྱབས་སྟོན་པའི་མིང་མཐར་སྦྱར་པས་ཚེ་སྐྱབས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལ་དོན་དང་མཐུན་ནོ། །

གཙམས་ངག་གསལ་བྱེད་ལ་འཛུག་པ། འདི་ལ། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་དུ། གཞན་ལ་ཕན་པར་སྣུལ་མ་གཏོང་བའི་གཙམས་ངག་ཅེས་དང། ཀུན་བཟང་དགོངས་རྒྱན་དུ། གཙམས་ངག་འདོམས་པ་སྟེ། ངག་གི་སྐོ་ནས་བྱ་བའི་ཐབས་སྨོན་པ་དང་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་བཙོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང། ཁོ་བོ་ནི་ཨ་ལ་ཤ་ལྷར་བསྐུལ་ཚོགས་དང་སྒྲ་ཅན་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན། བསླབ་ལ་བརྩོན་དང། གཞན་ནོར་མ་འཁྲེར་དང། སྲོབས་པ་ཆེ་རུ་སྐྱེད་དང། ཚུར་ཝེབས་དང། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ལྷ་མོ་དྲང་བོར་སྨོས་དང། ཁོ་བོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བོ། །(བྱ་མཁྱེན་སྟོན་ཟླ་བའི་རྟོགས་བཙོད་ལས)ལྷ་བུའོ། །

བྱ་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ལ་འཛུག་པ། རྒྱུན་ངན་དང་འཕྲད་པ། བསླབ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ། གོགས་དང་བགྲོ་བ། དོན་དངོས་དང་བསྡུན་ནོ། །ཞེས་དང། ཡུན་རིང་འཁོན་པའི་དགྲ་བོ་དང། མཛའ་བ་བྱེད་ཀྱང་བསྲེ་མི་བྱ། ། ཤིན་ཏུ་འཁོལ་བའི་ཆུ་ཡིས་ཀྱང། །མེ་དང་ཕད་ན་མི་གསོད་དམ། །(ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས) ལྷ་བུའོ། །

མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ། ཁྱོད་ཞལ་པད་མ་ཉིད་དང་ མཚུངས། ।(སྣྲན་ངག་མེ་ལོང་ལས) ཤིན་ཏུ་མཇེས་པས་ཟླ་བ་དང་འདྲ། ཟླ་ཁོག་ཡངས་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཐུན། ལྟ་བུ་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྣྲ་དང་ ལྷན་དུ་སྒྲོལ་ནས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྟོན་ནོ། ।

ལྷན་པ་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན། རང་གཤིས་དྲང་ པོ་དང་ལྡན། ཐུ་ལ་རིང་བའི་གཟུགས་དང་ལྡན། ལྟ་བུ་ལྡན་པ་དང་མཉམ་དུ་ སྒྲོལ་ནས་ཆོས་གང་ཞིག་གཞི་གང་ལ་གནས་པ་སྟོན་པ་ལ། ལྷན་པའི་སྒྲ་མ་ གཏོགས་གནས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་དང་སྒྲོལ་བ་མ་མཐོང་ངོ། ।

ཕྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

གང་ཅི་རྗེ་སུ་དུ་ནམ་བཅས་དྲུག་པོ་རང་ངོས་ནས་དོན་གང་ལ་འཇུག་ པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བའི་དོན་ལྷན་གྱི་ཐུད་ཀྱི་པཎ་པས་ཕལ་ཆེར་མིང་དང་ བྱེད་ལས་འདྲ་ཡང། འཇུག་ཡུལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ གི་དོན་ལ་སུ་དང། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་མཚན་སོགས་ལ་ཅི་དང། དཔེ་དང་ ཚད་གཞལ་བ་ལ་རྗེ་དང། གྲངས་ཀ་ལ་དུ་དང། དུས་དང་སྐབས་ལ་ནམ་དང། དེ་དག་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་གང་སྒྲ་འཇུག་པས། སུམ་ཅུ་བའི་ཙཱ་པར་གང་སྒྲ་

གཅིག་བུ་མ་གཏོགས་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་རེད་དོ། །

དེ་བ་ལ་འཇུག་པ། རང་གིས་མ་ངེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ་ངེས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་དེ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཡུམ་མཆོག་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་གང་བྱོན། ।ཨ་ཅེ་ཐུགས་ཁལ་མཛད་པ་ཅི་ལ་མཛད། ।(འགྲོ་བ་བཟང་མོ་ལས) འདི་སུ་རེད། དུས་ཚོད་དུ་རེད། ས་ཆ་གང་དུ་ཡེབས། ལས་ཀ་ཅི་བྱེད། ཡོན་ཚད་ཇི་འདྲ་རེད། ནམ་ཞིག་ལ་ཕྱིར་འོང། ལྷ་བུ་གང་སོགས་དེ་བའི་དོན་ལ་སྨྲར་ཚེ། དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་སླར་ཡང་གམ་སོགས་དེ་བ་གསལ་བྱེད་སྒྲ་གཞན་སྨྲར་མི་དུང་དོ། །

དོན་སྟེ་ཁྱབ་ལ་འཇུག་པ། དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་དམིགས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་སྟོར་བ་སྟེ། དེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་འདི་ནི་ཅི་ཡང་ཤེས་པ། གང་ལའང་འགྲོ་བ། མི་སུ་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཞིག་གོ། ཞེས་དང། མི་སུ་དང་གང་གིས་ཀྱང་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དུས་ནམ་ལ་བསྒྲུབ་ཀྱང་ཚོག་གོ། མིང་གང་རུང་བའི་དང་པོ་རྡ། ।དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། ।(སྒོམ་ཐུ་བའི་ཚ་བ་ལས) ལྷ་བུའོ། །

དོན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་པ། སྟོན་ཕད་རང་དོས་ནས་དོན་སྟེ་ལ་གཞོལ་ཀྱང། ཚོག་དོན་གོང་འོག་དང་གནས་སྐབས་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས། གང་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ།

གང་ལ་ཡོད་ཏན་མཚོག་མངའ་བའི། །དཀོན་མཚོག་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། གང་གིས་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་གསུངས་པའི། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གིས་མིང་གཞི་སྟོན་གསུངས་པའི། །རྒྱ་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །(སྒོམ་ཆུ་བའི་རྫ་བ་ལས) ཞེས་པའི་གང་སྒྲ་སྤྲ་ཕྱི་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དཀོན་མཚོག་དང་། འཇམ་དབྱངས། རྒྱ་ཞི་བ་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚོག་དོན་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་པ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བསྟད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བབས་པའི་ཚོག་སྒྲ་ཡང་བྱིན་ཏོ། །(གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད) ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ། སྲུ་དང་དེ། རྗེ་ལྟར་དང་དེ་ལྟར། ཅི་འདྲ་དང་དེ་འདྲ། གང་ལ་དང་དེ་ལ། གང་གིས་དང་དེ་ཡིས། ཞེས་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་འཇོག་གི་སྒྲ་ཡོད་ན་གང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟོན་ནོ། །

ངེས་བཟུང་ལ་འཇུག་པ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་དེ་སྒྲ་དང་མཚུངས་ཏེ། བཀོད་མཇོས་ཁང་བཟང་ཇི་བཞིན་རི་གོང་ཅན། (ཚོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ལས) ཞེས་པའི་ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཁྱོད་ལ་སྲས་བསྟན་པ་ང་ལའང་སྲས་བསྟན། ཅེས་པའི་སྲ་ཕྱི་མས་ཁྱོད་ལ་སྟོན་མཁན་དེ་ང་ལ་སྟོན་མཁན་ཡང་ཡིན་པར་ངེས་བཟུང་བ་དང་། ཆུ་མ་དམ་པ་གང་གི་ཞབས་ལ་

མགོས་བཏུད་དེ། ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཅི་ཡིན་ཉམས་སུ་ལེན། ཞེས་བའི་གང་དང་ཅི་སྣྲས་བླ་མ་དང་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ངས་བཟུང་བའོ། །

དགག་སྒྲ་འཛིས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

རྒྱ་བ་ལས། གང་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་ན། །སྟེ་ལྷུ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། ། དེ་སྟེ་ལྷ་ལྷ་ར་ན། །དགག་པའི་གནས་སུ་ཥེས་པར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྟེ་ལྷའི་སྒྲ་དངོས་ནི་མ་དང་མོ་གཉིས་ཡིན་ཡང་མོ་ཡིག་དགག་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པས་འདིར་མ་ཡིག་ཉིད་འཛིན་དགོས་པའི་སྟེང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་ཡིག་ཞར་ཀྱིས་ཐོན་པས་དགག་སྒྲའི་ཕྱད་ལ་མ་མི་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །མིན་དང་མེད་གཉིས་དགག་སྒྲར་ཏྲངས་པ་ནི་དགག་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཚ་ནས་ཕྱོགས་མཚུངས་བསྡུས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་མིང་ལས་ཆོག་ཕྱད་མིན་པས་དགག་སྒྲའི་ཕྱད་དུ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ལས་རིང་དུ་འཕྱན་ཏོ། །

སྒྲོར་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ།

གཉ བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་སྒྲོར་ཚུལ། མ་དང་མི་གཉིས་བྱ་བ་བརྗོད་

པའི་མིང་གི་ཐོག་མར་སྨོ་ར་ཚེ། མ་ཡིག་བྱས་ཟིན་འདས་པ་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་སྔོན་ལ་མི་འཛུག་སྟེ། དཔེར་ན། མ་བསླབས། མ་སོང། མ་བཅད། མ་བསླབས། མ་བཀག་མ་ཚད། མ་བྱས། མ་ཟད། མ་སྤྱད། ལྟ་བུ་དང། མི་ཡིག་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་འདས་པ་ལ་མི་འཛུག་པར་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་དང་བྱ་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་སྔོན་ལ་སྤྱར་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་གཅད། མི་གཞལ། མི་བསྒྲུ། མི་བྱ། མི་ཏཱ་ཀ་མི་བརྗོད། མི་ཏཱ་ཀ། མི་བཀྲ། མི་བསླབ། མི་འཛེ་མ། ལྟ་བུ་མི་ཡིག་མ་འོངས་པ་ལ་སྨོ་ར་བ་དང། མི་ཀཅོད། མི་འཛུ་ཀས། མི་འབྲི། མི་འདྲ་ད། མི་སྒྲ། མི་ལྷ་མི་རྟ་ད། མི་ཟླ། མི་སྲོ་མ། མི་དགྱོད། ལྟ་བུ་ད་ལྟ་བའི་སྔོན་ལ་སྤྱར་པས་མཚོན་ཏེ། མ་དང་མི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས། བརྒྱ་ལ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚོག་ཡིན་ཡང། མ་ཡིག་སྤྱར་པ་ནི་འདས་པ་དང། མི་སྤྱ་ཅན་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཕྱིར། དགེ་བློག་དང་འབྲི་ཚོམ་གང་རུང་གི་སྐབས་སུ་དགག་སྒྲ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དང། དུས་ལ་གཞིགས་ཏེ་དགག་སྒྲ་སྨོ་ར་ཚུལ་མི་འཁྱལ་བར་ཟུངས་ཤིག་པའི་མི་ཚོམ། ཚོག་མ་ཤེས། འདོད་མ་ཚགས། བསམ་མི་ཤེས། ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲ་སྤྱར་ཡུལ་ནི་ཕྱི་མ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་དག་ཡིན་པས། འདི་དགག་སྒྲའི་སྨོ་ར་ཚུལ་ཡན་གང་བ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་

མེད་དོ། །

ཁ བདག་དང་གཞན་ལ་སྒྲོར་ཚུལ། བརྗོད་པ་པོ་བདག་དང་ཕ་རོལ་པོ་ གཞན་གྱིས་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་འགྱུར་འགོག་པ་ལ། བདག་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ དགག་པའི་ཚེ་མི་ཡིག་དང། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དགག་ཆེད་མ་ཡིག་ སྒྲོར་བ། དཔེར་ན། ངས་ཡི་གེ་མི་འབྲི། ཁོ་བོས་ལས་ཀ་མི་བྱེད། ཅིད་ཀྱིས་ ཕྱོང་བོ་མི་འཛུགས། ཟ་མ་བཟའ་ན་མི་འདོད། དེ་རིང་ཡུལ་ལ་མི་འགྲོ། རང་ ཕྱོགས་ནས་དོན་དག་མི་འབྱུང་ཁག་ཐེག་བྱེད། ལྷ་བུ་དང། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་ མ་བཤད། གཞན་གྱི་གཏམ་ལ་མ་ཉན། ས་འདིར་ཅ་ག་མ་འཛོགས་དོང་ལ་ ཟླག་ཚོས་མ་འབྱེགས་མ་ལྷགས་པའི་མ་སྒྲུག ལྷ་བུ་གཞན་ལ་སྒྲོར་བའོ། །

ག ཁས་ལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་སྒྲོར་བ། དཔེར་ན། མ་ཡིན། མ་རེད། མི་ ལྷན། མ་མཆིས། མི་ཐུས། མི་མཚུངས། མི་འདྲ། མི་མཐུན། ལྷ་བུ་དེ་ཉིད་དང་ དཔེ་དོན་གསལ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་མིང་ཁག་ཅིག་གི་སྟོན་ལའང་མ་མི་སྒྲོར་བ་ ཡོད་དོ། །

ང ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་སྒྲོར་ཚུལ། ཁྱད་གཞི་གང་ཞིག་གི་ རང་བཞིན་དང། དབྱེས་གཟུགས། བྱེད་ལས་སོགས་ཁྱད་ཚོས་བརྗོད་ པའི་མིང་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་མ་དང་མི་ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲར་རྒྱང་སྟེ། མ་ཆེ། མི་ ཆེ། མ་རིང། མི་རིང། མ་ལྷོ། མི་ལྷོ། མ་ལྷི། མི་ལྷི། མ་དགལ། མི་དགལ། མ་

གཤེད། མི་གཤེད། གྲ་མི་དགག་མ་དོག་ལྟ་བུའོ། །

འཕྲོས་དོན་གཞན་བཤད་པ།

མིང་དག་གི་ཐོག་མར་བྱང་བའི་མ་དང་མི་ཡོད་ཚད་དགག་སྒྲ་མིན་པར་མིང་སྒྲབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྒྲར་པཱཊ་ཡོད་དེ། མ་མོ། མི་ཏོད། མི་རིགས། མ་གཞི། མི་ཚོས། མ་རྒྱུ། ལྟ་བུ་དང། ངོང་མ་འཕྲོགར་མ་ལུགས་བ། མ་བྱེའུ། ལྷ་མ་ལྷེའུ། མདའ་མ་བོའུ། རི་མ་འདབས། ཤི་མ་གསོན། གངས་མ་ཆར། རྒྱ་མ་བོད། ལྟ་བུ་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བའི་མིང་སྤ་ཕྱི་འབ་མཚ�་སུ་སྒྲར་ཏེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་ནི་མིང་གི་ཆ་ཤས་ལས་དགག་སྒྲ་མིན་པས། མིང་གི་ཆ་ཤས་དང་དགག་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ནི། མིང་གང་ཐོག་མར་གྱུབ་དུས་ནས་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་ཐུར་བས་སོ་སོར་བསལ་བ་མེད་ཅེང་དགག་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་མིང་གི་ཆ་ཤས་དང། ། མིང་གང་གི་ཐོག་མར་སྤར་མེད་པ་ལ་གསར་བ་སྒྲར་པས་རང་གང་ལ་སྒྲར་ཡུལ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དགག་སྒྲའོ། །

བདག་སྒྲ་འཛིས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

རྒྱ་བར། གང་མིང་གི་མ་མཐའ་ན། །བུ་ལོན་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། །དེ་བུ་ལོན་སྦྱར་ན། །བདག་པོའི་ས་རའི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། མིང་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་མ་མཐའ་ན་པ་སྟེ་ནས་འབྱུང་བའི་པ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྦར་མེད་པ་ལ་གས་ར་དུ་སྦྱར་པས་གང་སྦྱར་ཡུལ་དེའི་བདག་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདག་སྒྲ་སྟེ། འདི་ནི་དཏུལ་ཚུ་ཆོས་བཟང་གི་བཞེད་ཚུལ་འོ། ། དབྱངས་ཅན་བག་དབང་གིས། མཁའ་འགྲོ་ཕ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ། ཏེ་ཟ་པོ་མོ། དགེ་བསྟེན་ཕ་མ། ལྷ་བྱའི་ཕ་དང་པོའང་བདག་སྒྲར་བཞེད་ཀྱང། བདག་སྒྲ་ལ་པོ་མོའི་བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་པས་རྒྱ་བའི་ཚིག་དོན་དང་མཐུན་མིན་བརྟག་གོ།

སྒྲོར་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ།

འདིར་བདག་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་བདག་གཞན་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་ཁ་མི་བྱེད་པར། མིང་གང་ཞིག་ཐོག་མར་གྱུབ་དུས་ནས་རང་གི་ཚ་ཤས་སུ་མ་གྱུབ་པ་སྟེ། པ་པོ་སོགས་མ་སྦྱར་ཀྱང་བརྗོད་དོན་ངེས་ཅན་ཞིག་སྟོན་པའི་མིང་དག་གི་མཐར་པ་དང་པོ་ས་གོས་ཀྱི་སྒྲ་གས་ར་དུ་སྦྱར་ཚེ་གང་ལ་སྦྱར་ཡུལ་གྱི་མིང་དེ་ལྟན་གྱི་དངོས་པོའི་བདག་པོ་འམ། བྱ་

བ་བྱེད་མཁན་སོགས་སྟོན་པ་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་བདག་པོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ སྣང་ཡུལ་མིང་གི་ཚ་ནས་ཕྱེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཀ ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་སྣང་བ། པོ་བོ་མོ་གསུམ་ན་ངོ་ཅན་མ་ གཏོགས་པའི་པ་བ་མ་ཅན་ལྟན་མཁན་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་སྒྲབས་བསྡུན་ལྟར་ ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གི་མཐར་སྣང་ཚེ་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་ཏེ། ཡུལ་ མིང་གི་མཐར་སྣང་བ། ལྟ་ས་བ། འཇར་པན་པ། མཛོད་དགེ་བ། སྟག་རི་བ། རྒྱལ་ཐང་བ། མངའ་རིས་པ། ལྟ་བུ་ས་ཚ་དང་ཡུལ་མིང་གི་མཐར་པཉམ་བ་ སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་པོའི་དོན་དུ་འགྱུར་རིས་པ་དང་། བེམ་དཔོས་དང་ ཕྱི་མཚན་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་སྣང་བ། དཔེ་ཚ་བ། ཟློབ་གྲ་བ། ཏ་མ། ཟློ་ལྟན། ཡོན་ཏན་ཅན། ཤིང་མཁན། གསེར་བ། གར་བ། ཡི་གེ་མཁན། ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་མིང་ལ་སྣང་བ། བྱང་བ། ལྷོ་བ། ཤར་བ། ལྷོ་ནུབ་བ། སྟོད་བ། རྒད་བ། ཕྱི་བ། ལྟ་བུའོ། །

ཁ ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་སྣང་བ། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ ཕལ་ཆེར་གྱི་རྟེས་སུ་པ་དང་བའི་ཚ་ཤས་སྤར་ནས་ཡོད་པས། མིང་འདི་ རིགས་ཀྱི་མཐར་པོ་བོ་མ་གསུམ་དང་། གལ་ཏེ་པཉམ་བ་སྟོར་ན་ཁྱད་ཆོས་ བརྗོད་པའི་མིང་དེ་དེས་པར་དུ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དང་སྦྱོར་བ་མ་ གཏོགས་རང་རྒྱང་བ་ལ་མི་སྟོར་ཏེ། སྤར་མ། བྱང་མ། དཔལ་བོ། སྒྲང་པོ།

མཇལ་འདོ། གཏུམ་པོ། ཞྭ་དམར་བ། ས་སྐྱ་བ། རྗོགས་མཐོན་པ། ལྷ་བུས་མཆོག་གོ། །

གཉ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་སྦྱར་བ། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་མཐར་པ་དང་བའི་ཚ་ཤས་སྦར་ནས་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་པོའམ་བོ་དང། མིང་མཐའ་དེ་ཉིད་པོའམ་བོར་བསྡུར་བའམ། མིང་མཐའ་བས་ལ་ཏེ་མཁན་སྒྲ་སྡུར་ཚེ་བདག་པོའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དེ། སྒྲུབ་པ་པོ། འཕྲེ་བ་པོ། འཚད་པ་པོ། རྒྱ་བ་པོ། བྱེད་པོ། འཛིག་པོ། གཉིད་མཁན། ཚོམ་མཁན། ལྷ་བུ་དང། ཡང་ན། ཡུལ་དང་བྱ་བ་ལྟན་དུ་སྒྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་པའམ་བ་དང། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་མིང་རྒྱང་བར་མ་སྦྱར་པའང་ཡོད་དེ། མཇལ་སྐོར་བ། ཡིག་འཕྲེ་བ། སྟོམ་བཙོན་པ། ཤིང་ཏོ་བ། སྨོན་མ། ཤོར་མ། ལྷ་བུའོ། །

འཕྲོས་དོན་གཞན་བཤད་པ།

གོང་བསྟན་པ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་མིང་མཐར་སྦྱར་པ་ཐམས་ཅད་བདག་པོའི་དོན་མ་ཡིན་པས། བདག་སྒྲ་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་མིང་གི་ཚ་ཤས་ཀྱི་པ་བ་སོགས་ཀྱང་ངང་གིས་ཐོན་ཏེ། ཐག་པ། ཚད་པ། འཐུག་པོ། རིང་བ། ཁོ་བོ། སྐམ་པོ། ཡུང་མ། བག་མ། མ་མོ། སོར་མོ། རྩ་ལྡང་ཅན། དཔལ་ལྡན།

མཚུངས་ལྡན། རྒྱས་ཅན། ལྷ་བུ་རྣམས་ནི་བདག་སྒྲ་མིན་པས། བདག་སྒྲ་
དང་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤར་ནས་མིང་དེའི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར
པས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚ་ཤས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་མ་སྐྱེ་
པའི་མིང་དག་གི་བསྟན་དོན་མཚུངས་པ་དང་། སྒྲུལ་ཚོག་དང་སྒྲོལ་བུ་མི་རྟེ
བ་དང་། ཚོག་སྦྱོང་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྡུས་ཀྱང་ཆོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་དོན
ལ་གཞོལ་ཀྱང་ཞོ་མོའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་པ
ནི་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་ཚ་ཤས་ཅམ་བུ་གཟུང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷོག
སྟེ། པ་ཏོ་ས་ཏོགས་མ་སྐྱེ་ཀྱང་མིང་རང་དོས་ནས་དོན་དེས་ཅན་ཞིག་སྟོན་པ
དང་། པ་ཏོ་ས་ཏོགས་སྐྱེ་བས་ཐོག་མའི་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་སྐྱེ་ཡུལ
དེའི་བདག་ཏོའི་དོན་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སྒྲུལ་ཚོག་འཇུག་ཏུ་རྟེ་བ་དང་
ཚོག་སྦྱོང་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཞོ་མོའི་བྱེ་བྲག་མི་ཕྱེད་པར་གང་ཟག་སྟེ
ཅམ་སྟོན་པ་ནི་བདག་སྒྲ་ཡིན་པས། བཏོ་ལྷོད་ཆོ་གས་ལ་དགའ་སྟོན་དུ། མེ
ཏོག་མ། གང་མ། ལྷུ་མ། སྐེག་མོ། བདག་མོ། གནས་མོ། ༡༠ལྷ་བུ་མ་དང་མོ
བདག་ཏོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་དུ། མ
ཡིག་ཡིན་ཚད་དགག་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཨ་མ། བག་མ། ཁོད་མ། ཆེན་མ
ཆུན་མ། ལྷ་བུ་ནི་ཞོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ༡༥ཞེས
དང་། མོ་ཡིག་ཡིན་ཚད་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཇོ་མོ། བཙུན་མོ། བུ་མོ་ལྷ

བུ་ནི་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང། ༡༨ཞེས་གསུངས་པ་
དང་ཀུན་ནས་མཐུན་པས་ཐོན་མི་འི་ཞལ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་རྒྱངས་ཤིག

གཞན་ཡང། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ
གཅིག་གིས་དོན་གྱི་ལྷག་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟོན་པཝང་ཡོད་དེ། སྟོན་པ
བཞི་བ། མཁར་བ། ཟླ་བོ། སྨན་པ། རྒྱལ་བོ། ལྟ་བུར། སྟོན་པས་ཆོས་སྟོན་པ
བཞི་བས་འཕྲལ་འཁོར་བཞི་བ། མཁར་བས་ལྷག་ས་མཁར་བ། ངེད་ཀྱི་ཟླ་བོ
དེས་ཚོག་གི་ཟླ་བོ་སྒྲུར་ཏེ་ཉེས་པ་མང། སྨན་པས་སྨན་བྱེད་པས་ནད་པ་ལ
སྨན་པ། རྒྱལ་པོ་གང་གིས་གྲི་རྒྱལ་པོ་རྗོར་བཞིན་མཆིས། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི
མིང་སྤྱ་མ་རྣམས་ནི་བདག་སྒྲ་དང། ཕྱི་མ་དག་ནི་བདག་སྒྲ་མིན་པས། པ་པོ
སོགས་བདག་སྒྲར་སྒྲུར་ཚེ་ཆ་ཤས་སྤ་མ་དང་དགྱེས་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་པར
གློག་པ་དང། མིང་གི་ཆ་ཤས་ཕལ་བར་གྱུར་ན་ཆ་ཤས་སྤ་མ་ལྷི་བར་བགྱི
གོ།

ཅིང་སོགས་བཤད་པ།

སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ།

གཏ་བ་དང་དང་དྲག་མཐར། ཁཅང་ཅས་ཅའོ་ཅ་ན་ཅིག ཁང་ན་མ་འར
ལ་དང། ཁཉེས་འཇུག་མེད་མཐར་ཞིང་ཞེས་བསལ་ཞེས་མ་གཏོགས། ཁཤིང

ཤེག་ཤེའོ་ཤེ་ན་འཐོབ། །ཅེས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་གི་བ་བདང་བ་དགེ་ཅན་གྱི་མཐར་ཅིང་སོགས་རྒྱས་མཚུངས་དང། ང་མ་འ་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་མཐར་ཞིང་སོགས་རྒྱས་མཚུངས་དང། ས་མཐར་ཤིང་སོགས་དང། ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞིང་སོགས་འདྲེན་པ་ནི་བཟོད་བདེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་གྱི་སྨོན་ཚུལ།

བཏང་སྙོམ་ཉིར་བདུན་པ་ཙ་འགྲེལ་དང། དཀར་ལེབས་དྲང་ཡིག་གི་འགྲེལ་བ་སོགས་སུ། ཅིང་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱད་བཅུ་བཞིར་དོན་གྱི་སྨོན་ཚུལ་ལྟར་བཏ་ཚད་འགའ་ཞིག་སྨྲར་ཀྱང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མིན་ཕྱིར། སྔར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ་ཚིག་ཕྱད་ཅིང་སོགས་ཞེས་སྨྲ་མིང་རགས་འཛིན་བྱས་པ་མ་གཏོགས། ཚིག་ཕྱད་དེ་དག་གི་སྟེ་ཚན་སོ་སོར་དོན་མཐུན་གྱི་མིང་མེད་པ་ལ་གཟིགས་ནས། བཏང་སྙོམ་གསལ་བྱེད་དགེ་སློན་དུ། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་ལ་མཉམ་སྨོན་དང། ཅེས་ཞེས་དག་ལ་འཇུག་སྟེ། ཅེའོ་ཞེའོ་ཤེའོ་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟུ། ཅེ་ན་ཞེ་ན་ཤེ་ན་གསུམ་ལ་དོགས་སློང། ཅིག་ཞིག་ཤིག་རྣམས་ལ་སྒྲུལ་སློན་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་བས། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་འཇོག་ཞིང་འཆད་དོ། །

ཀ་མཉམ་སྤྱོར། བྱ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང། ཆོག་སྡེ་ཕྱི་འི་བར་མཚ�་སྲུ་སྒྲུར་ཏེ། བསྟན་དོན་དོ་མཉམ་པ་དག་མཉམ་དུ་སྤྱོར་བར་བྱེད་དེ། དགེར་ན། ཆོག་སྟན་ཞིང་འཇེབས་པ། མཇོས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྱག་པའི་གྲོང་ཁྱེར། དོག་ཅིང་མུན་འཕེབས་པའི་འགག་འཕྲང་ཞིག་ཏུ་ཕེབས། མཆུ་ནི་དམར་ཞིང་གྱག་པ་དང། ।ཀ་ཥོག་པ་ལྟང་ཞིང་མཉན་པ་དང། ।མཁྲིན་པ་ཁ་དོག་སྲུམ་ཕྲེང་ཅན། ।ཧེ་ཙོ་འདི་དག་ཆོག་འཛམ་ལྟན། ।(སྟོན་བག་མེ་ལོང་ལས) ལྟ་བུ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་སྡེ་ཕྱི་མཉམ་དུ་སྤྱོར་བ་དང། འོད་དཀར་ཅན་ཁྲོད་གླིང་གཞན་མཁར་གཤེགས་ན། ।ཕྱོགས་དེའི་མུན་ཆོགས་འཇོམས་ཤིང་མོས་རྣམས། ।རྒྱས་ཤིང་ན་བཀའི་གྲོང་ཁྱེར་འཕེལ་བྱེད་ཀྱང། ।དབུས་འགྱུར་བྱམ་ཟེ་དགའ་བའི་དཔལ་དུ་བཞུགས། ।(སྟོན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་ལས)བརྡག་ཅིང་དཔྱད་པར་བྱ། མི་མང་འདུས་ཤིང་ཆོགས་ཏེ། དོན་དེར་དཔྱད་ཅིང་ཡང་ཡང་བགྲོས་སོ། ।མདའ་འཕངས་ཤིང་པོག་སྟེ་ས་ལ་འགྱེལ་ཅིང་ཉལ་ནས་བསྡད། ।ལྟ་བུ་བྱ་བ་སྡེ་ཕྱི་མཉམ་དུ་སྤྱོར་བ་དང། ཏེགས་པས་ཡོན་ཏན་ཉམས་འགྱུར་ཞིང། ।འདོད་པས་ངོ་ཚ་ཉམས་པར་བྱེད། ।(ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས) རྒྱལ་བློན་འདི་དག་གི་དུས་སུ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞིང་ལ་སོ་ནམ་བྱེད་པའི་སྲོལ་བྱང་ཞིང། བསོད་ནམས་ཀྱི་མ་ཐུ་ལས་དཏུལ་ཟངས་ལྷུགས་གསུམ་ཡང་ཐོན་ཟེར།

(དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ་ལས) ལྷ་བུ་ཚོག་སྡུ་ཕྱི་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་གོ།

ཁ འཇེན་སྒྲ། བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་ལུང་ཚོག་རྗེ་བཞིན་འཇེན་པའམ། དོན་ཅམ་འཇེན་པ་དང་། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་དང་ཚོག་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། བཙན་སྦྱོད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། མ་དང་མི་ནི་མིང་གང་གི། ཐོག་མར་སྣང་པ་དགག་པ་སྟེ། །མ་ནི་འདས་དང་མ་འོངས་པ། །མི་ནི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་བུ་ལུང་ཚོག་འཇེན་པ་དང་། བཙན་སྦྱོད་སྣ་བ་ཞིག་གིས། མིན་མེད་གཉིས་ནི་མིང་ཡིན་ཡང་དགག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་དགག་སྒྲ་དང་ཆབས་ཅིག་འཚང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་དགག་སྒྲའི་ཕད་མིན་ནོ་ཞེས་པ་དོན་ལ་གནས། ལྷ་བུ་ལུང་དོན་འཇེན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཚོག་རྗེ་བཞིན་བརྗོས་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་ཅམ་བཀོད་པའོ། །ལུང་གང་ནས་དྲངས་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་ན་ནས་ལས་གཉིས་སམ། ལ་དོན། གང་གིས་བསྟན་པ་བྱེད་སྒྲ་དང་སྒྲོལ་དགོས་ཀྱང་། མིང་དང་ཚོག་སྡུ་མ་གསར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཅེས་ཞེས་ཁོ་ན་སྦྱར་པས་ཆོག་སྟེ། ཁོའི་མིང་ལ་སྐལ་བཟང་ཞེས་བྱ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི་མིང་དང་ཚོག་ལའོ། །སྒྲོལ་ཆན་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟུང་ནས། །མཇུག་མ་མེད་ཅེས་བཞད་གད་བྱེད། །(ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས) ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཞིག་ན་བུ་མོའི་

གྲོང་ཞེས་བྱ་བའི་སྟེ་ཚོམ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ལྷ་བུའོ། །

གཉ་འཇེན་སྤྱི། དང་བྱའི་ལུང་ཚོག་གམ་གསལ་བྱའི་དོན་དེའི་མཇུག་སྤྱད་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་པ། ཅེས་ཞེས་འཇེན་སྦྱ་དང་གོ་སོགས་རྟོགས་ཚོག་མཉམ་སྟོབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཕད་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། སྲོལ་བཅན་རྒད་ཀྱིས་བཀག་ཅེའོ། །བསྟན་དོན་རྗེ་བཞིན་ཁེས་ཁེའོ། །གྲོགས་འདི་ཀུན་དང་མཐུན་ཞེའོ། །རྒྱལ་བོ་སྣ་བ་ཚོག་གཅིག་ཡིན་པས། ཆོས་པོ་དག་གིས་ཡར་ཞུ་མ་པོད་ཅེའོ། །(བྱ་ཀུ་གོ་རྟོང་ལས) ལྷ་བུས་མཚོན་ཏེ། གོ་སོགས་རྟོགས་ཚོག་གིས་སྐབས་བབ་ཀྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཅམ་དང། འདི་དག་གིས་ནི་ཕ་རོལ་བོ་ལ་ཁ་གཏད་དེ་དོན་གང་ཞིག་ནན་གྱིས་བསྟན་པས་མི་འཇལ་ཡང། ཅའོ་ཞེའོ་ཁེའོ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ན་འོ་སྣ་ཡོད་སྟབས། ཕད་དེ་དག་ཚོག་མཐར་བྱང་ན་ངས་པར་ཉིས་ཁད་སྦྱར་རོ། །

ང ངོས་སློང། ཅ་ན་ཞེ་ན་ཁེ་ན་གསུམ་ནི་བརྟེད་པ་པོས་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསླངས་སྟེ། ལན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟེད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕད་དག་ཡིན་པས། བཅོ་ལྔ་ཉིར་བདུན་པ་རྩ་ཐུགས་ལས། ཅ་ན་ཞེ་ན་ཁེ་ན་དང། ।ཅ་འོ་ཞེ་འོ་ཁེ་འོ་གསུམ། ।ལན་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་རྒྱ་ཐུགས། ।༡༥ཞེས་བསྟན་པ་དཔེར་ན། ཅ་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅ་ན། ।ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱང་སྟེ། ।མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཚོག་ཕྱུང་ནས། ।ཚོག

གེས་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། ।(རྒྱས་འཇུག་ལས) སྒྲ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱ་མཐའ་དག་གོ། དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བདོས་པོ་བརྟེན་ནས་གྱུར་པ་དང། བདོས་མེད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། ।དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དོན་ཡོད་འཚར་གྱིས། མཁས་པར་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞིན་ཕྱེད་པའོ། ।སྐྱེས་བུ་གྲོན་པ་གང་ཞེ་ན། མཁས་བྱའི་ཡུལ་ལ་མི་སྟོབ་པའོ། ।(དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས) ལྟ་བུ་གང་ཅི་སྡུ་ནམ་བཅས་ཀྱི་ཟླ་ལ་སྦྱར་ནས་ཏི་བ་བསླངས་ཏེ་ལན་ལྔོན་པར་བྱེད་པའོ། ।

ཅ སྒྲུལ་སྟོན། ཅིག་ཞིག་ཤིག་གསུམ་གཞན་ལ་ལས་ཤིག་བྱེད་པར་སྒྲུལ་པ་དང། འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང། གྲངས་ཚད་གསལ་བྱེད་བཅས་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ།

(ཀ) སྒྲུལ་བ་ལ་འཇུག་པ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་ཞིག་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་སྒྲུལ་བ། ཡི་གེ་ཕྱིས་ཤིག་ནས་ཇོས་ཤིག་བྱ་བ་དེ་ད་ལྟ་རང་དུ་སྒྲུབས་ཤིག་སྒྲུར་དུ་སོང་ཞིག་སྟོང་བོ་ཚོད་ཅིག་ཅོད་ཅིག་ཕྱུངས་ཤིག་ཆུན་ཅིག་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་ཚོག་གི་མཐར་སྒྲུར་པས་ནན་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང། ཨ་བྱེད་ཅིག་ཨ་འདོར་ཞིག་ཟླ་ཅིག་ཨ་ཐུགས་ཞིག་ཨ་ཐོས་ཤིག་ཨ་ཐོད་ཅིག་ཨ་ཏུལ་ཞིག་ལྟ་དག་ག་ལ་ཟླ་ཐ་ལ་ཟླ་ར

པས་ད་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་བྱ་བ་དེ་མི་སྣྱན་པར་སྐུལ་བ་ནི་ཚོག་ཐུད་ཀྱི་ བྱེད་པ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

(ཁ) སློན་པ་ལ་འཛུག་པ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཞིག་འགྲུབ་ པར་སློན་པ་ལ་སྤྱོར་བ་ནི། དཔེར་ན། ནང་བར་མ་ལུ་སྐྱམ་པོ་ལས། །མ་ཀུ་ སྤོན་པོ་སྐྱེ་གྱུར་ཅིག (བྱ་མཁྱེན་སྤོན་ཟླ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས) དགེ་ ལེགས་སློན་ལམ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིགབདག་གི་རེ་བ་རྫོགས་གྱུར་ཅིགབྱ་ཁྱོད་ ཚེ་རབས་བརྒྱན་གྱུར་ཅིགདཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་གྱུར་ཅིག (གཞོན་ ནུ་ཟླ་མེད་ལས) དགྲ་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་ཞིགཤེས་རབ་ཀྱི་མྱུར་དུ་འགྲུབ་ ཅིགཏོགས་པ་མཐོན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིགསྐུ་ཚེ་རིང་དུ་བརྟན་ཞིགལྟ་བུའོ། །

(ང) གྲངས་ཚད་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཅིག་ཞིག་ཤིག་གསུམ་ཁྱད་ གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་དག་གི་རྗེས་སུ་སྣྱར་པ་ན། གྲངས་ཀ་གཅིག་གམ་ཡང་ ན་གྲངས་ཚད་མ་ཏེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྡ་ཞིག་ཉོས། རས་ཤིག་བཤགས། བང་མཛོད་ཅིག་གི་སྒོ་ཕྱེ། མ་མོ་ཞིག་བོར། བརྗོད་དོན་ གལ་ཆེན་ཞིག་བསྟན། ཆུང་ཞིག་ལངས་ཏེ་ས་རྒྱལ་འཚུབ། ཆ་ཤས་ཤིག་ ཀྱང་ཡིད་ལ་མ་ཟིན། ལྟ་བུ་དང་། སྒོར་གསུམ་ཅམ་ཞིགདོན་འགལ་ཞིགབྱ་ སྒྲུན་བཞི་ཞིག་མཆིས། ཚུ་ཚོད་ལྟ་དྲུག་ཅིག་འགོར། ཁེ་ཕྱག་གཉིས་ཤིག་ བདོགལྟ་བུར་གྲངས་ཀ་བརྗོད་པའི་མིང་མཐར་སྣྱར་ན་རང་གི་སྡ་ལོགས་ཀྱི་

གྲངས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང། ཅིག་ཤེས་ཤིག་གསུམ་མིང་གི་ཚ་ཤས་སུ་སྦྱར་བའང་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་འབའ་ཞིག་ཚབས་ཅིག་རེ་ཞིག་ཐེངས་ཅིག་ལྟན་ཅིག་ལྟ་བུའོ། །

(11) དེ་སྒྲ་བཤད་པ།

དེ་སྒྲ་ཆོག་གི་སྟོན་བར་ཞུགས་ཚེ་རང་དོས་ནས་ཁད་རིང་བ་དང་ངས་བཟུང་སོགས་དོན་ངས་ཅན་ཞིག་སྟོན་ཞིང། ཆོག་ལྡན་གཞན་གྱི་སྦྱར་ཡུལ་དུ་རྩང་བས་དོན་ལྟན་གྱི་ཆོག་ལྡན་ཡིན་པས་དེའི་འཇུག་ཡུལ་མདོར་བསྡུས་ན།

རིང་བའི་དོན་ལ་སྟོན་པ། བརྗོད་པ་པོ་རང་དང་དུས་ད་ལྟ་བ་ལས་ཁད་ཐང་རིང་བའི་དོན་ལ་སྟོན་པ། དཔེར་ན། ལྷོངས་ཕ་མཐའ་རྣམ་པར་ཡངས་པ་དེའི་གྲད་ཕྱོགས་ཤིག་ན་བཞོན་པ་རྒྱ་མཚོག་གི་ཁྱུ་མཚོག་ཟས་ལ་བཀྲམ་པ་མཐོང་དོ། །(གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ལས) ལུང་བ་དེ་ནས་སྒྲ་མི་ཞིག་སྨྲ་བ་སྨྲ་བར་མདུན་དུ་ཐོན་བྱུང། མཇོད་དགེའི་ཐ་ཐང་དེ་ནི་ཐ་ཆུ་ནགས་གསུམ་འཇོམས་ཤིག་ཁོད་ཡངས་པས་ནམ་ཡང་བརྟེད་མི་སྲིད། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་དེ་ན་བོད་རིགས་སྨྲན་ཟླ་མང་པོ་ཡོད། ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང།

ན་ནིང་གི་ལོ་དེ། ཁ་སང་གི་ཉི་མ་དེར། དེའི་དུས་སུ། ཆོ་རབས་སྟོན་མ་དེ། ལྷ་བུ་འདས་པའི་དུས་དང། སང་ཉིན་ཉི་ཟླས་ཀྱི་དུས་དེ་ལ་ངེད་ཅག་འཛོམ། ང་ནས་ཟླ་གསུམ་གྱི་རྟེས་མའི་ཚེས་བརྒྱད་དེ་ཁོང་གི་འཕྲུངས་སྐར་རེད། ལོ་ཕྱི་མའི་ལོ་གསར་གྱི་སྐབས་དེ། ལྷ་བུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་འཇུག་པ་བཅས་ནི་དུས་རིང་བ་སྟོན་པ་སྟེ། སྒྲ་སྒྲོ་ལས། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི། །དུས་གཉིས་ལ་ནི་འཇུག་པ་གཉིས། །བདག་ཉིད་ད་ལྟར་ཉིད་ལ་སྒྲུབ། ། །ཀ་ཤ་ཁ་ལ་ལས་ས། །

བརྗོད་དོན་རེས་བཟུང་བ། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ངོས་འཛིན་པའི་ཤུགས་དུ་དོན་དེ་རང་ལ་དེ་སྒྲ་སྒྲུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཐུ་ཁེང་སྒེར་གྱིས་བཏབ་པ་དེ། ། འཕགས་མོའི་སྒོ་མོ་འབྱེད་པ་ཡིན། ། ཐུ་ཁེང་སྒེར་གྱིས་ཟ་བ་དེ། ། ལྟོགས་འགོང་སྟེང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ། (བྱ་སྟེལ་གཏམ་རྒྱུད་ལས) རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་ཏེ། ། རྡོ་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་གྱི་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱ། (ཤེར་སྟེང་ལས) དགེ་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་ལས་དོན་དེ། མི་སྟོ་སྟོ་མདོག་བྱེད་པ་དེ། ། ལྷ་བུ་དང།

དངོས་པོ་ངེས་བཟུང་བ། སྐྱེས་བུ་བདག་གཞན་བར་མ་གང་རུང་ལ་དབང་བའི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་སྟོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྲོད་ཀྱི་དེ། ངེད་གཉིས་ཀྱི་དེ། བདག་གི་དེ། ངེད་ཅག་གི་ལས་ཀ་དེ། ཁ་སང་གི་ཉ་མཆོག་དེ། ལྷ་བུ་

སྟེ། སྒྲ་སྐོ་ལས། དངོས་པོའི་དུས་ཀྱི་མི་འདོར་ཏེ། །ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཀ།ཞེས་གསུངས་སོ། །

(12)འདི་སྒྲ་བཤད་པ།

དེ་སྒྲ་ཉེ་རིང་གཉིས་ལས་རིང་བ་དང་། བདག་གཞན་སོགས་ལས་གཞན་དང་། མངོན་ལྷོག་གཉིས་ལས་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་བྱེད་ལ་འདི་སྒྲ་བྱང་བཞང་དོན་ལྡན་གྱི་ཚིག་ཕྱད་ཅིག་ཡིན་ནོ། །

ཉེ་བ་ལ་འཇུག་པ། དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་དོ། དཔེ་དགེ་ཆ་འདི་བཟང་། གྲོགས་པོ་འདི་ལ་བཙོན་པ་ཡོད། གནས་འདི་རྡ་སྟོད། འདི་ནས་ལྷ་སའི་བར། འདི་ནི་སྒྲའོ། །འདི་ཡི་གནས་ཚུལ་ད་དུང་གསལ་བར་དགྱེད་དགོས། ལྷ་བུ་དང་།

བདག་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། ང་འདི་བཙོན་པ་ཞན། ངེད་འདི་ཟློ་སྣ་ཐུང་། དེ་རིང་ང་འདི་ཏ་ཅང་སྟོ་བས་ཁེངས། ལྷ་བུའོ། །

ལྷ་བ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་མཐའ་ཐུང་ཟད་དགྱེད་པ།

༡རྣམ་དབྱེའི་ངོ་བོ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་རགས་ཙམ་དགྱེད་པ།

རྣམ་དབྱེའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། ངག་གཞན་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་གནས་སྟོན་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་རྣམས་རྣམ་དབྱེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ༢༠ཞེས་དང། ཐོན་མེའི་ཞལ་ལུང་དུ། ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མིང་ཚིག་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་ཏེ་ས་ས་ར་དབྱེ་ཞིང་འབྱེད་ནས་པའི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཅིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཞེས་བྱ། ༢༧ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་དབྱེའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཙམ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞག་ན་དཀར་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས། བཏང་སྙོམ་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན་དུ། རྣམ་དབྱེ་ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་དང། ཡུལ་དང་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་གང་རུང་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་དབྱེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །༢༢ཞེས་བསྟན་པ་དེས་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་ལ་ཁྱབ་པས་དེ་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང། རྣམ་དབྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་དབྱེ་ཞིང་རང་གང་ལ་སྣང་ཡུལ་གྱི་མིང་དེ་ལ་བཏང་སྙོམ་ཀྱི་གོ་བ་གསར་དུ་སྐྱེད་དགོས་པས། རྣམ་

དབྱེ་དང་པོས་ཆོས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་གཞན་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ། གསུམ་པས་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་དང་དེས་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ། བཞི་བས་དགོས་པ་བསྒྲུབ་སའི་གཞི་དང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་བྱ་བ། ལྔ་བས་འབྲེང་གཞི་དང་བྱེང་ཆོས། དྲུག་པས་འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཆོས། བདུན་པས་རྟེན་གཞི་དང་བརྟེན་ཆོས། བརྒྱད་པས་མིང་ཅམ་དང་འགོད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མིང་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེའོ། །

སྒྲོ་ར་སྒྲུར་དུ་རྒྱང་བའི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཚོག་ལྷད་ཡིན་ཡང་ཚོག་ལྷད་ཕལ་བ་མ་ཡིན་པས། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚོག་ལྷད་ཕལ་བ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་དབྱེའི་ཚོག་ལྷད་རང་ངོས་ན་ཆོས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའམ་མིང་དོན་གསར་དུ་སྒྲུར་བྱེད་ཀྱི་ཀུས་པ་ལྟན་ཡང། ཚོག་ལྷད་ཕལ་བས་མིང་རང་ལྟོག་གི་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཀུས་པ་འདོན་པ་ཅམ་ལས་རྣམ་དབྱེ་ལྟར་ཀྱི་ཀུས་པ་མེད་པ་དང། རྣམ་དབྱེ་དངོས་ལ་འཇུག་ན་ངེས་པར་དུ་མིང་དང་ཚོག་གི་བར་མཚམས་སུ་སྒྲུར་ཞིང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཙུགས་མིང་རྒྱང་ཡང། ཚོག་ལྷད་ཕལ་བ་མིང་དང་ཚོག་གི་ཐོག་མཐའ་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲུར་ཞིང་བཙུགས་རྒྱང་བ་དང། རྣམ་དབྱེ་རྣམས་སྟེ་ཚན་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྟོས་འཇུག་ལ་བལྟ་དགོས་མི་དགོས་གཉིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དེའི་གོ་སར་ཚོག་ལྷད་

གཞན་སྣང་ཏེ་ཕན་ཚུན་བརྟེས་མི་ཆོག་ཀྱང། ཆོག་ཕྱད་ཕལ་བ་བཟློས་སྐྱོན་བཟློག་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་བརྟེས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནོད་པས། བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་ཕྱད་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་པར་མཐོ་བས་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་ལ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཅོས་མིན་དུ་སྟེར་རོ། །

དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ནི། བྱམ་པ། རྒྱ་པ། བསྟན་པ། བྱས་པ། བསྒྲུབས། བསྒྲུབ། སྒྲུབ། ལྟ་བུ་སྟེ། བོད་སྐད་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྟེས་ལོགས་པ་མེད་པས་མིང་ཅམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང། མིང་ལ་ནི་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཅན་རྣམས་དང་མིང་རྒྱང་ཡང་རུང་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འཇིག་གསུངས་ཀྱང། སྔ་འགྱེལ་ཕལ་ཆེ་བར་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་ཁྱབ་ཆུང་བར་གཟིགས་ནས། ཐོན་མིའི་ཞལ་ལྟང་དུ། དོན་མཚོན་གྱི་དགེར་བརྗོད་ཅིག་བཀོད་པའི་མཐར། དེས་ན་མིང་རྒྱང་ཡོད་ཚད་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྐུལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་འདིའི་ཁོངས་སུ་བསྡུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་མིང་སྟེ་ལ་མ་བྱས་ན། སུམ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ལ་ཐུབ་མེད་པས། མིང་ཡིན་ན་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །

རྟགས་འཇུག་ཏུ། དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འཇུག་པ། །མཐར་སྣྲོར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། ཆོས་དབྱེ་དང་ཚོག་ཐུང་དེ་དག་གིས་ནང་གསེས་ཀྱི་དོན་གང་ཞིག་སྟོན་པ་ལ་མཐར་སྣྲོར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལ་བལྟ་དགོས་ཏེ། རེ་བོ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་ཐུད་གཞན་མེད་ན་ཆོས་དབྱེ་དང་པོ་དང། མིང་དེའི་མཐར་ལ་སྒྲ་སྣྲོར་པས་རེ་བོ་ལ། ཞེས་པའི་ལ་དོན་དེ་ཆོས་དབྱེ་གང་ཡིན་པ་མིང་དོན་འོག་མ་མ་སྣྲོར་བར་ལ་དོན་ཡིན་པ་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དབྱེ་གང་ཡིན་མ་ངེས་ཏེ། དེའི་རྟེས་སུ་ནོར་ལུག་འཚོ་ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་དོན་ཡོད་ན་ལས་སུ་བྱ་བ་དང། སྡུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཅེས་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་ན་དགོས་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་དང། ནོར་ལུག་མང་ཞེས་པ་བཏེན་པའི་དོན་སྣྲོར་ན་རྟེན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ལ་དོན་གྱི་ཐུད་རང་ངོས་ནས་བྱས་པ་མིན་པར་མིང་དོན་ཕྱི་མ་ལས་ཤེས་པ་བཞིན་རྣམ་དབྱེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེབ་ཏུ་དཔྱད་ན། རྣམ་དབྱེ་གཅིག་གི་ནང་དུའང་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། ལས་སུ་བྱ་བའི་ཐད། ཟླ་བཟང་ལ་དགེ་ཚ་སྟེག ལྟ་བུར་དུ་སྒྲ་སྟོང་མི་རིགས་པ་དང། ཁྱིམ་ལ་འགྲོ་ལྟ་བུར་དུ་སྒྲ་སྟོང་རུང་བ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཐུག་པ་སྟེ། སྤ་མ་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་གང་ལ་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ལ་སྒྲ་མ་གཏོགས་དུ་སྒྲ་མི་འཇུག་པ། གཟུགས་ལ་བལྟ་

ཞེས་པ་ལ་སྙ་སྒ་སྦ་རང་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟ་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས། ཕྱི་མ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་མིན་པས་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་ལ་ཁྱད་མེད་དོ། །

ཡང་འདྲེལ་སྒྲའི་སྐབས། སྤྱ་མ་དངོས་པོ་དང། ངེས་བཟུང་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་རྟེས་སུ་སྦྱར་རྒྱའི་མཐར་སྦྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་དེ་ཁྱད་ཆོས་དང། ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་ཡིན་ན། སྒྲིར་བཏང་དུ་འདྲེལ་སྒྲ་སྦྱོར་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཤར་རི། གསེར་བུམ། ལྷོག་སྒྲོན། བགྲོད་ལམ། རྩོག་པ། ལྟ་བུའི་མིང་སྤྱ་མ་རྣམས་འདྲེལ་གཞི་དང་ཕྱི་མ་དག་འདྲེལ་ཆོས་ཡིན་ཡང་ཚོག་སྤྱད་ཀྱི་དབང་གིས་འདྲེལ་སྒྲ་མ་སྦྱར་ན་ཡང་དོན་ཆ་ཚང་ཞིག་སྟོན་ཐུབ། འོན་ཀྱང་འདྲེལ་སྒྲ་ཡོད་ཚད་བསྡུ་མི་རྩད་སྟེ། དཔེར་ན། ཐུ་མཚོའི་གླུ་གཟིངས། སྟོང་བོའི་ཡལ་གསྟོན་ལོའི་གནད་དོན། ལྟ་བུའི་འདྲེལ་སྒྲ་བསྡུས་ན་མིང་དོན་སྤྱ་ཕྱི་འདྲེལ་མེད་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས། རྣམ་དབྱེ་རྒྱུ་པ་བསྡུ་བ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཅན་མ་གཏོགས་འདྲེལ་སྒྲའི་ནང་གསེས་ཡོད་ཚད་བསྡུ་མི་རྩད་དོ། །

༢དོན་མཚུངས་ཚོག་ཕྱད་གའི་མཐའ་དབྱད་པ།

སྒོམ་ཐུ་བའི་གཞུང་བུ། དོན་གཅིག་ཚོག་ཕྱད་ཐ་དད་པ་དུ་མས་གསལ་

བར་བྱེད་པའམ་ཚོག་ཕྲད་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་དོན་གཅིག་མཚུངས་པར་སྟོན་
པ་འགའ་རེ་ཡོད་པ་མངོར་ཏེལ་ན། རྒྱུ་མཚན་དང། འབྲེད་པ། སྤྱད་པ།
མཚམས་སྦྱོར། དུས་སྟོན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་མ་རྣམས་དང་
མཚན་མའམ་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པས་ཕྱི་དོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་ངེས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་
མཚན་གྱི་དོན་ལ། གྱིས་སོགས་དང། ལས་སྒྲ། དང་སྒྲ། ན་སྒྲ་སོགས་ཕལ
ཆེར་སྦྱོར་ཚུལ་འཇལ་སྟེ། དགེར་ན། དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པ་རྟོགས་ཞེས
པའི་དོན་ལ། དུ་བ་ཡོད་པ་ལས་མེ་ཡོད་པ་རྟོགས་ཞེས་དང། དུ་བ་ཡོད་པ
དང་མེ་ཡོད་པ་རྟོགས་ཞེས་དང། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་ལྟ་བུར་སྦྱོར་བ་ཡིན
ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། གྱིས་སོགས་རྒྱུ་མཚན་གྱི
དོན་ལ་སྦྱོར་སྐབས་མིང་སྤ་མའི་རྗེས་འཇུག་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་བལྟ་དགོས་པ
དང། ན་སྒྲས་བརྡུག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱིས་སྟོན་ནོ། །
རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་ལ་གོང་བསྟན་ཚོག་ཕྲད་དེ་དག་ཁོ་ན་སྦྱོར་བས་ཀྱང་མ
ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིར་དང། སྤྱན་དང། ལྷད་དང། དེ་ལྟ་ན་སོགས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན
གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བོད་མའི་ཁ་སྐད་དང་བརྡོལ་པའི
ལུགས་གཉིས་ཀར་མཐུན་པའི་བརྡའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
ཕྱི་ར་སྐད་ཆ་བྱང་བའི་རྩང་གཞིའི་སྟེང་ཡི་གེ་དང་བརྡོལ་པའི་གཞུང
ལུགས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། བརྡོལ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་གྱང་ཟིན་པ་ནས

གཞུང་ལུགས་དེའི་ཐོག་མའི་འབྲུང་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་དང་སྐད་ཆ་དེ་ཡང་བཏང་སྙོམ་པའི་སྤྱི་འགྲོས་ལྟར་སྦྱར་དགོས་ཤིག། བཏང་སྙོམ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་གཅིག་མཐུན་དང་འཚེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ལ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་དང་འདོན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་ན་ཚོག་ཐད་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་དོན་གཅིག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་བོད་སྐད་ཀྱི་བཏའི་སྒྲོར་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དོན་བསྡུར་ཡང་ཚོག་མ་བརྒྱས་པ་དང་ཚོག་བསྡུར་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པའི་གནས་འབྱེན་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དུས་སྟོན་པའི་མིང་མཐར་དུ་སོགས་ལ་དོན་དང། དང་སྒྲ་སྐབས་བསྟན་གྱིས་སྦྱར་ན་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ། ཉི་མ་འཆར་བ་དུ། ཚེས་གསུམ་ལ་ཞེས་པར། ཉི་མ་འཆར་བ་དང། ཚེས་གསུམ་ཐོན་པ་དང་ལྟ་བུར་ཕྱི་མི་འདྲ་ཡང་དོན་མཚུངས་པ་དང། དང་སྒྲ་དང་གམ་སོགས་དབྱེ་གཞི་སྟོན་ལ་བཀོད་པའི་དབྱེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དུ་མ་དང། དེ་ལས་ལྷོག་པ་གང་རུང་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚོག་གི་སྦྱོར་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་གཏོགས། ཕྱི་ཆ་ནས་བསྟན་དོན་དོ་མཉམ་པའི་མིང་དང་ཚོག་གི་བར་མཚམས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ཅམ་ལས་སྤྱད་པའི་དོན་མེད་པས། ཕྱི་དེ་དག་སྤྱད་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་སྟམ་མོ། །དེ་མིན་མཚམས་

སྤྱོད་བའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྟེ་ཏེ་དེ་གསུམ་དང། ནས་སྣ། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་སྤྱོད་ཚུལ་ཐལ་ཆེར་འཇུ་བ། དཔེར་ན། གཞུང་དོན་བཤད་དེ་ཤེས། གོམ་པ་སྟོས་ཏེ་སོང། ཆུས་བཀང་སྟེ་ཁེངས། ཞེས་པར། གཞུང་དོན་བཤད་ནས་ཤེས། གོམ་པ་སྟོས་ནས་སོང། ཆུས་བཀང་ནས་ཁེངས། ཞེས་པཱན། འཚང་ཅིང་ཤེས། སྟོས་ཤིང་སོང། བཀང་ཞིང་ཁེངས་ཞེས་སྒྲུར་ཀྱང་ཚོག་མོད། དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་དོན་དེ་ལ་སྤྱོད་བའི་ཕྱད་ཆུམས་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟེ་ཏེ་དེ་གསུམ་དང་ནས་སྣའི་སྡ་ལོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་མིང་དེ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་ལ་དེ་འཇའི་ཚད་བཀག་མེད་པ་དང། ཕྱད་དུ་མར་ཐུན་མོང་གི་མཚུངས་དོན་ཡོད་ན་ཡང་གཅོ་ཆེ་བ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་འཇུག་པ་དེ་དག་ཡིན་པ་དང། གལ་ཏེ་ཕྱད་དུ་མས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ཕྱད་གཅིག་གིས་ཚོག་པར་ཐལ་བས། ཕྱད་ཆུམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་དཔྱད་དགོས། དེ་སྐྱ་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ད་དུང་དཔྱད་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་དང་རང་དབང་ཅན་གཉིས་མེ་ཚུ་འཐབ་པ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་ལྷག་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ན། ལྷག་བཅས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་གཞན་ཆུམས་ལ་རང་དབང་བས་འཇུག་པ་དང། ལྷག་བཅས་ཁོ་ནར་གཞན་དབང་ལྷར་སྐྱེ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་འཚལ་ཏེ། ཇི་བར་དེ་

སྒྲ་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་དགོས་པར་སྐབས་གང་དུའང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒོམ་ཆུ་བའི་གཞུང་དུ་སྦྱོང་པ་དུ་མ་ཞིག་བསྟན་པ་རྣམས་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ། རྒྱུན་སྦྱོང་གྱི་སྦྱོང་པ་ནི། སྒྲ་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེ་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱང་དོ། །ལྷ་བུ་དང། ནས་ལས་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་སྟོན་པ་ནི། ལས་སོགས་དང། ལས་ཀྱི་གས། ལྷ་བུར་གནའ་དུས་གྱི་སྐད་ལ་ཐོན་ཀྱང། སྐད་ཆ་འཚེལ་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་སྐད་ལ་ནས་སྒྲ་མ་གཏོགས་ལས་སྒྲ་མི་འཇུག་པས། ཐོབ་ཐང་རྩ་ཚོགས་དངོས་སུ། སྦྱོང་ལ་ནས་སྒྲ་ཁོ་ན་འཇུག ། ། ཅེས་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་གྲངས་སོགས་གཞི་གང་དུ་མགོ་ཚུགས་པ་ནས་མཐའ་གང་ལ་ཐུག་པའི་བར་མཚམས་གྱི་དོན་སྦྱོང་པས། སྒྲོམ་རྒྱས་བཤད་ལེགས་བཤད་གཅེས་བསྡུས་སུ། དེས་ན་གོང་གི་ཚིག་རྒྱུན་གཉིས་གྱི་སྐབས་གྱི་སྦྱོང་ཚིག་ནི་མ་ཟད་ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་སྦྱོང་ཚིག་དང། འབྲེད་སྦྱོང་གྱི་སྐབས་གྱི་སྦྱོང་ཚིག་དང་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་དང་སྒྲའི་སྐབས་གྱི་སྦྱོང་ཚིག་གཉིས་ནི་རྣམ་གྲངས་སྦྱོང་པའི་ཚིག་དང། འབྱུང་ཁུངས་སྐབས་གྱི་སྦྱོང་ཚིག་ནི་མཚམས་འཛིན་པའི་སྦྱོང་ཚིག་དང། སྐབས་འདིའི་སྦྱོང་ཚིག (ནི་སྒྲ) ནི་དེས་བཟུང་ངམ་ནན་ཏན་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོང་ཚིག་ཡིན་པས་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་མོས་ཆོས་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཉ་ཅ་ཞེས་

གསུངས་པོ། །དགར་བ་དང་འབྲེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དགར་བ་ཞེས་པ་དགར་བའི་གཞི་དངོས་སུ་སྨོས་མ་སྨོས་རྗེ་ལྟར་ཡང་དགར་གཞིའི་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གང་རུང་ལས་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་པ་དང། འབྲེད་པ་ནི་དོ་མཉམ་པའི་ཚོས་དུ་མ་སོ་སོར་ཕྱེ་པ་ལ་བྱ་བས་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །

དེས་ན་རྟེས་འཇུག་ལ་བལྟ་དགོས་པའི་ཐད་གཞན་དབང་ཅན་དང་བལྟ་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ན། འབྲེལ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ། གེ་ཀྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྟ་དང། བྱ་བ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པ། གེས་ཀྱིས་གྱིས་འིས་ཡིས་ལྟ་དང། ནས་སྣ་དང། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོང་བ། ནས་ལས་གཉིས། ལས་སོགས་ལྟ་ལ་འཇུག་པ། སུ་ར་རུ་དུ་ན་ལ་ཏུ་བདུན། ཚེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ། སུ་སོགས་དང། དང་སྣ། འབྲེད་པའི་དོན་ལ། གྲགས་སོགས་དང། དང་སྣ། མཚམས་སྟོང་པའི་ལྟག་བཅས་ལ། ནས་སྣ། སྟེ་ཏེ་དེ་གསུམ། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ། རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། ཀྱིས་སོགས། ལས་སྣ། ན་སྣ། དང་སྣ། ཚོག་སྦ་ཕྱི་འི་བསྟན་བྱ་མི་མཐུན་པའི་དོན་ལ། ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་དང། ཀྱི་སོགས། བདག་པོ་དང་མིང་གི་ཚ་ཤས་ཅམ་ལ། པ་པོ་བ་པོ་མ་མོ་ཅན་ལྟན་མཁན་སོགས་འཇུག་གོ། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་དོན་ཀྱི་མཚུངས་ཚོས་ཐུན་མོང་

བ་དང་འཇུག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་འབྱེན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

སྐབས་བརྒྱད་པ།

ཚོག་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

དེང་སང་ཁ་ཅིག་ཚོག་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་ཡིག་ཐོག་གི་སྐད་ཆའི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་སྟེ། ཡིག་ཐོག་གི་སྐད་ཆ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རམ་འདེགས་བྱེད་སྤྱད་ཅིག་ཡིན་ཞེས་པའི་བཤད་སྒྲོས་ལ་ཆུང་བཅས་ཏེ། བོད་ཡིག་ལའང་དབྱིན་རྒྱ་ཡིག་དང་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཚོག་རྒྱས་ཤིག་བྱ་དགོས་པར་སྤྱ་བ་ནི་སྐད་ཆའི་ཆོས་ཉིད་མ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་བརྗོལ་སྤ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་རྒྱས་ནི་སྐད་ཆའི་སྤྱོར་བ་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་དོན་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང། དོན་གྱི་སྟོད་མཚམས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཕྲད་ཀྱི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་བྱ་ཞིང། བོད་ཡིག་ལ་ཤད་དང་ཚོག་རྒྱས་གཉིས་ཀ་སྤྱགས་མར་སྤྱར་ཏེ། ཤད་ཀྱིས་ཚོག་གི་སྤྱ་རིས་འབྱེད་པ་དང། ཚོག་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་གྱི་སྟོད་མཚམས་སྟོན་པས་སྤ་དོན་གཉིས་ཀར་རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མངོན་པར་གསལ་འོ། །

དང་པོ། ཚོག་ཕྲད་ཀྱིས་ཚོག་རྒྱས་བྱེད་པ་གང་ནས་བསྟན་པ་བཤད་

པ།

སྨྱོ་ར་རྣམ་དབྱེ་དང་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ཕྱད་སོ་སོའི་འཇོག་ལུགས་ལྟར་ན། སྒོམ་ཐུ་བའི་གཞུང་དུ་ཐོག་མར་རྣམ་དབྱེ་དང་དེ་ནས་ཚོག་ཕྱད་གཞན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར། ཐོག་མར་སྒོར་བསྡུའམ་རྫོགས་ཚོག་བསྟན་པ་དང། དེ་ནས་ལ་དོན་དང་ཕྱི་ལྟན་བསྟན་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱན་སྡུད་དང། ལྷག་བཅས། གྲགས་སོགས་བསྟན་པ་ནི་ཚོག་ཕྱད་དེ་དག་གི་འགྲུབ་རྒྱུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྒྲ་བ་ཁོ་ན་ཅམ་མིན་ཏེ། མིང་རྣམས་ལ་དོན་ཐོབ་ལྟར་ཚོག་ཕྱད་སྒྲུར་ཏེ་སྐབས་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཚོག་ཏུ་གྱུབ་པ་ན། སྒོར་ཡང་ཚོག་དེའི་རྟེས་སུ་དོན་གཞན་འཇུག་པ་མེད་པར་སྐབས་དོན་ཚུགས་ཕྱུབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་གོ་སོགས་སྒྲུར་པ་དང། ཚོག་གཞན་དང་ཕན་ཚུན་ལྡོས་གྱུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཚོག་སྡ་ཕྱི་འི་བསྟན་དོན་ལ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྟེ་སོགས་དང། བརྗོད་དོན་དོ་མཉམ་པའམ་བྱེ་བ་སྟོན་པ་ལ་གམ་སོགས་དང། བསྟན་བྱ་སྡ་ཕྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་ཀྱང་སོགས་སྒྲུར་དགོས་པར་བསྟན་པས། ཚོག་ཕྱད་དེ་དག་ཡིན་ན་ཚོག་ཁོ་ན་ལ་སྒྲོ་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱང། ཚོག་གི་མཐར་སྒྲ་པས་ཚོག་གི་བསྟན་དོན་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་དེ་དང་ཚོག་གཞན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྗེ་ལྟར་གྱུབ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས། རྣམ་དབྱེ་རྣམས་བསྟན་པའི་གསེབ་

ཚུགས་སུ་གོང་བསྟན་ཆོག་ཕྱད་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཆེའོ། །

རྣམ་དབྱེ་དངོས་ཀྱི་སྒྲས་ཆོག་རྒྱས་མི་བྱེད་དེ། ཁེ་དག་གིས་ནི་རང་རང་གི་སྤྱ་ཕྱི་འི་མིང་རྣམས་བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་བ། བྱེད་པ་དང་བྱ་བ། འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཆོས་སོགས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེན་ཞིང། མིང་རྣམས་ཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་སྐྱེད་པས། ཆོག་སྤྱ་ཕྱི་དབྱེ་མཚམས་སུ་སྤྱི་བཏང་བ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེས་ན་ཆོག་རྒྱས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྟར་པའི་ཕྱད་ནི། རྟོགས་ཆོག་དང། ལྟག་བཅས། རྒྱན་སྤྲུ། གམ་སོགས། ཅིང་སོགས་གཅོ་ཆེ་བའི་སྟེང་བུ་དོན་མཚུངས་བསྡུས་ན། ནས་སྒྲ་དང། དང་སྒྲ། སྤྱི་སྒྲ། རྣམ་དབྱེའི་ཆོག་ཕྱད་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱས་འཇུག་ཏུ། གཞན་ཡང་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལས། ། བསྡུ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང། །གོང་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་གྲངས་དག་ཀྱང་བཀོད་པ་ལས། །བསྒྲུར་བ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང། ཕོ་སྒྲ་དག་ནི་མོ་སྒྲ་དག །མིང་གི་མཐའ་ན་ཡོད་མེད་དང། །རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང། ། དོན་ལ་བསྟེགས་པ་ཡོད་མེད་དང། །བསྟན་བྱ་ལྟག་མ་ཡོད་མེད་དང། །ཆོག་དོན་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཀྱིས། །དེ་དག་ནང་གསེས་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་མིང་དང་ཆོག་ལ་དམིགས་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་པས། ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོན་གྱི་ངལ་གསོའི་སྟོད་མཚམས་ལ་ཆོག་ཕྱད་གང་ཞིག

སྣྲ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཆོག་རྒྱས་ཀྱི་དོན་རང་ལས་མ་འདས་སོ། །

གཉིས་པ། ཤད་དང་ཆོག་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

ཤད་ཅེས་པ་ནི་ཆོག་གི་སྣ་རིས་འབྱེད་པ་དང་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཇོས་ཚ་བཏོད་པའི་སྣང་དུ་བྱང་བའི་ཡིག་ཐོག་གི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ལ་ཆུང་བ་བཅད་པ་དང། མ་བཅད་པའི་ལྷུག་མ། བཅད་ལྷུག་སྒྲེལ་མ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཤད་ཀྱིས་འབྱེད་ཅིང། སྒོས་སུ་ཤེད་དཔར་གྱི་བཟོ་རྩལ་དང་ཤོག་གུ་མི་གྲོན་པའི་དགོས་མཁོ་ལས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བྱས་པ། བོད་ཡིག་འདི་སྟེང་འོག་ཏུ་བརྒྱངས་པའི་རྣམ་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་དཀྱུས་རིང་བར་བྱས་པས་ཤད་ཀྱི་གཟུགས་རང་སྟེང་ན་མཇོས་རྩལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མཐོ་ཡང། དེ་ཡང་ཡིག་ཐོག་ཁོ་ནའི་རྒྱན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་འབྲི་ལུགས་དང་འབྲི་རྩལ་གྱི་ནུས་པ་མཐོ་རུ་བཏེགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཤད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་རིམ་གྱིས་ཉམས་བཞིན་ཡོད་པས། ཆོག་རྒྱས་ལྟར་སྐད་ཆའི་སྒྲོར་བ་ལ་དགོས་དེས་སུ་མ་གྱུར་པ་ངག་གི་སྒྲོར་བ་ལ་མི་འབྱུང་བས་གསལ་བར་གྱུར་བོ། །

བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། ངག་ཡིག་ཐོག་གང་རུང་དུ་འབྱུང་

ཞིང་བརྟོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་དོན་གྱི་སྡོད་མཚམས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟེ། ཚིག་ལ་ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཅིག་ཞིག་ཤིག་སོགས་སྦྱར་བའི་སྒྲལ་སྦྱོན་གྱི་ཚིག་ལ་རྟོགས་ཚིག་མི་སྦྱོར་བ་དང། རྟོགས་ཚིག་སྦྱར་བའི་ཚིག་ལ་དེ་བའི་དོན་མེད་པ་དང། འདི་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་སྒྲལ་སྦྱོན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟོགས་ཚིག་མི་སྦྱོར་བ་ནི། ཚིག་དེ་དག་གི་ཀུན་སློང་མི་འདྲ་བའིགནད་ལ་ཐུག་ཕྱིར། ཚིག་རྣམས་ཀུན་སློང་ལ་བསྟན་ཞིང། ཀུན་སློང་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཕྱིར། ཀུན་སློང་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཚིག་རྣམས་གང་འདྲ་བ་ཞིག་སྦྱོར་བ་ལ་རེས་གཏན་ཡོད་དོ། །དེར་མ་ཟད། དོན་གྱི་སྡོད་མཚམས་ཕྱེ་བ་དང། ཚིག་གི་སྒྲ་རྩལ་གོང་དུ་འདེགས་པའང་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ཤིག་ཏུ་འཁྱམས་ཏེ། སྒོད་ཚ་བཤད་པ་ལ་དབྱགས་གསོ་དགོས་ཤིང། དབྱགས་གསོ་བ་ལ་ཚིག་མཚམས་གཅད་དགོས་པར་མ་ཟད། ཚིག་གི་སྒྲིག་གཞིའི་ཚ་ནས་ཀྱང་སྡོད་མཚམས་དབྱེ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཞིང། ཚིག་རྣམས་བྱེད་པའི་ཚིག་ཕྲད་དེ་དག་སྒྲབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་གྱུར་ཚེ། དག་ཏུ་བརྟོད་མི་འདོད་པ་དང། ཆ་བར་ཉན་མི་སྟོལ་བ་འབྱུང་བ་བཟློག་ཕྱིར། དོན་མཚུངས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་འདྲེན་པ་ལ། ནས་སྒྲ་སྟེ་ཏེ་བ་ཐུམ་དང་མཚུངས་པ་དང། འབྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དང་སྒྲ་གམ་སོགས་

དང་མཐུན་པས་མཚོན་ཏེ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚོག་ཕྲད་མང་པོ་ཞིག་ནི་བསྒྲུར་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པས་ཚོག་གི་སྒྲ་རྩལ་གོང་དུ་འདེགས་པའི་ནུས་པ་མི་དམན་ནོ། །དེས་ན། ཚོག་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་མདོར་བསྡུས་ན་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་མཚོན་པ་དང། དོན་གྱི་སྟོད་མཚམས་ཕྱེ་བ། ཚོག་གི་སྒྲ་རྩལ་གྱི་ནུས་པ་གོང་དུ་འདེགས་པ་བཅས་སོ། །

སྤྱི་ར་ཚོག་རྣམས་ལ་ངག་ཡིག་ཐོག་གཉིས་ཀར་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་གཟུགས་གཉིས་ལྡན་དང། ཡིག་ཐོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་རིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅམ་བཅས་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། བོད་ཡིག་ལ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཤད་དང་ངག་ཡིག་ཐོག་གཉིས་ཀར་ཚོག་ཕྲད་ཀྱིས་ཚོག་རྣམས་ཀྱི་དོད་བྱེད་ཀྱང། ཚོག་ཡོད་ཚད་ལ་ཚོག་རྣམས་སྒྲ་དགོས་འདས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་མོས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་རྣ་ཏུ་འཇོག་བརྗོད་ ༢༥ཀྱི་ཚོག་ལྷུག་ཁོ་ནར་ཚོག་མཚམས་ ༡༧༥ཡོད་པའི་ནང་ནས། གོ་སོགས་རྣོག་ཚོག་སྒྲ་པ་ ༧༥ ། ཅིག་ཞིག་ཤིག་གསུམ་སྒྲ་པ་ ༧ ༢ སྟེ་སོགས་ལྷུག་བཅས་སྒྲ་པ་ ༠ ༠ ཞིང་ཅིང་ཤིང་གསུམ་སྒྲ་པ་ ༢ ༧ དང་སྒྲ་ སྒྲ་པ་ ༧ ༢ ༠ ན་སྒ་ཅན་ ༧ ༥ པ་དང་བའི་མཐའ་ཅན་ ༠ ༦ དང། ད་དུང་ཚོག་ཕྲད་གཞན་སྒྲ་པའང་ཡོད་པ་དོར་ཤུལ་དུ། མི་ཏོག་དེ་དག་ལས་ཀ་ཅིག་ནི་ས་ཕྱོགས་དེར་བཀྲམ། སྒོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་གིས་མི་སྒྲ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་

པ་ཐོག། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོག་མཐར་ཚོག་ཐུན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ། ཚོག་རྒྱས་ནི་དོན་གྱི་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པས། དོན་གྱི་དབང་གིས་ཚོག་སྤྱ་ཕྱིའི་འབྲེལ་བ་རྗེ་བཞིན་གོ་ན། ཚོག་རྒྱས་དངོས་སུ་མ་སྟོར་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནོད་དོ། །

མདོར་ན། ཤད་ནི་བྱིས་རིས་སྟྲུ་རྩལ་གྱི་དགོས་མཁོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིག་ཐོག་གི་རྒྱན་ཞིག་ཏུ་རེས་ཤིང། ཚོག་རྒྱས་ནི་བཏང་སྙོམ་གྱི་དགོས་མཁོ་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཆའི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་གདའ་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་མ་ཟད། གཅིག་ཚབ་གཅིག་གིས་བྱེད་མི་རྩད་བས་ནམ་ཡང་འཕྲད་བར་མི་གཟུང་དོ། །

གསུམ་པ། ཤད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་སྒྲོར་ཆུ་ལ་བཤད་པ།

བྱིས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། སྒོག་ཆེན་ཡི་གེ་ཡན་ལག་བདུན། ། དེ་དག་ཨ་ཡི་ཁོངས་སུ་འདུ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཚོག་ཉིད་སྒོག་གི་ཨ། །ཞེས་དང་། དང་ཀྱོག་ཤད་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཡིག་ནི་འཕྲལ་རྟེན་མིང་གཞི་འདུས་པའི་ཡི་གེ་སྤྱ་ཕྱིའི་སྒྲོར་བ་ཅན་ཡིན་པས། སྒོན་གྱི་ཡི་གེར་གོར་ཕིག་གཉིས་སྟེང་འོག་ཏུ་ཚན་ཅིགས་པ་ལ་རིམ་

གྲྭས་གོར་གཅིག་օདང་གླ་གསུམ་དུ་འགྲུར་བ་དང། གཉེར་ཚོས་ཁྱད་དུ་བསལ་ཕྱིར་སྤར་ལྟར་གོར་ཚེག་གཉིས་ཅན་འབྲི་བ། སྣ་ཟ་དག་ནི་རྣམ་བཅད་དོ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་རྒྱས་དང་ཁྱད་འབྱེད་སྟད་གོར་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཕྲེད་ཚེག་གིས་ཕྱེ་བའི།ཨདི་བྱང་བ་བཅས་གང་ཡིན་ཡང་བར་ཚེག་མེད་ན་དོན་འཛིན་པར་འགྲུར་བས་སྒོག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང། དང་ཀྱོག་དང་ཀདའི་རྒྱན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་བརྟ་ཚད་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ནུས་པ་རགས་ཙམ་རྙེགས་སོ། །

དང་ཀྱོག་གམ་དབྱ་ཁྱེད་ནི། སྤྱགས་ཀྱི་གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ཨོ་མ་ནི་པཎ་ཌི། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་རྟེ།ཞེས་པ་ལྟར། ཨོ་སྒྲ་འབྱུང་བས་བཀ་ཀེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པས། ཐོག་མར་ཡིག་མགོར་ཨོ་ཡིག་དངོས་འབྲི་བ་ལ་ཕྱིས་སྲུ་རིམ་གྱིས་མཇོས་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་མངོན་དུ་གསལ་བའི་ད་ལྟའི་འབྲི་ལུགས་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲང་མཚོག་གིས། དབྱ་ཁྱེད་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་གཟུངས་མང་གོར་ཨོ་ཡིག་གིས་མགོ་འདྲེན་པ་ལྟར་ཞུ་ལའི་ཨོ་ཡིག་གི་གཟུགས་ཏུ་བྲིས་པ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ནས་ཀ་ཁ་ལྟའི་དབྱ་ཁྱེད་ཀྱི་འབྲི་སྟོལ་འདི་དང་བར་གྲགས་སོ། །ཨ་ཞེས་གསུངས་པ་དང། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་ཀྱང། ཨོམ་རིང་གི་གཟུགས་རྒྱ་ཡིག་ཏོའི་འདི་ཡིན་ཞིང། དགེ་ཆྱེང་འགའ་ལ་ཡིག་མགོའི་ཏེང་

ཀྱོག་ཀྱང་ཕྱི་འདི་ལྟར་བྱེས་པ་མཐོང་བས་འདི་ཚོམ་ཡིག་གི་གཟུགས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །༢༧ཞེས་དང། ས་སྐྱ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས། སྒྲི་ནི་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚོ་རིང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། སྣ་ལྟན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་མགོ་བསྲིང་བའོ། ། ༢༨ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་གསལ་བར་རྟོགས་ཤིང། དེང་སང་དབུ་ཐུང་ལ ཿ། ། །

མཚ�་སྒ་བཞི་ཁད་སྦྱར་པ་དང། ཐིག་མགོར་ཆོག་དབར་གཅིག་བྱང་ཆོ་ཚུགས་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་རིན་ཆེན་སྒྲུབས་ཁད་བྱེ་བ་དང། ལེ་ཌ་སྤ་ཕྱི་འི་བར་མཚམས་སྒ་གནའ་དུས་ལེ་ཌ་མཚམས་སྟེང་འོག་ཕྱ་ནས་བྱེ་བ་ཁོག་གུ་གྲོན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་སྒྲལ་ཁད་ཀྱིས་ཕྱ་པ་ལ། བ་ལྷ་སྟེང་འོག་ཕྱ་ཞིང་བར་གསེང་ཆེར་དོད་པས་མ་སྦྱར་ཀྱང་ཆོག་གོ། ཁད་ཀྱི་ནུས་པ་གཙོ་བོ་ནི་ཆོག་རིས་སོ་སོར་ཕྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ། ཆོག་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་སྒྲོར་ཚུལ་བཁད་པ།

གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་ཕད་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོག་སྤ་ཕྱི་མཚམས་སྒྲོར་བ་དང། ཆོག་གི་སྟོད་མཚམས་ཕྱ་བ་སོགས་དོན་དུ་མ་མཉམ་ལྟོགས་སྒ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས། ཆོག་ཕད་གང་གིས་ཆོག་རྟགས་བྱེད་པ་དེ་དོན་གཞན་དང་བརྟུ་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་ཡང། འདིར་བོད་སྐད་ལ་ཆོག་ཕད་ལས་ཆོག་རྟགས་གཞན་ཞིག་ཡན་གར་དུ་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་འཛིན་ཕྱིར་དགེར་བརྗོད་ཀྱིས་རགས་ཙམ་སྟོན། །

བོད་སྐད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོག་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། རྗོགས་པའི་དོན་སྟོན་པ་གོ་སོགས་བཅུ་གཅིག་དང། ཏེ་བ་སྟོན་པ་གམ་སོགས་དང།

སྐུལ་སློན་གྱི་རྒྱས་བྱེད་པ་ཅིག་ཞིག་ཤིག་གསུམ་དང། འབྱེད་པ་མཚོན་བྱེད་དང་སྣང་དང་གམ་སོགས་དང། ཕྱི་དོན་འཇིན་བྱེད་སྟེ་སོགས་དང་ནས་སྣ། ཅིང་ཞིང་ཤིང་གསུམ་བཅས་དང། ལྷོག་པ་སྟོན་པ་ཀུང་འང་ཡང་གསུམ་དང། ལུང་དོན་གསལ་བྱེད་ཅས་ཞེས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ཁར། ཚོག་གི་གཅོད་མཚམས་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་དབང་གིས། གིས་སོགས་བྱེད་སྒྲས་འཚད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའང་ཡོད་དོ། །

།ཚོག་གི་མཇུག་ཏུ་སྦྱོར་བ། ཚོག་གཅིག་རྗོགས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་སྟོན་པ་ལ། རྗོགས་རྒྱས་དང། དེ་རྒྱས། སྐུལ་སློན་གྱི་རྒྱས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

རྗོགས་རྒྱས། ཐོག་མར་ཀོཊྱ་ཏ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྷ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ། (མདོ་མཛངས་ཆུན་ལས) འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་མེད་པའི་དགའ་བའོ། ། (སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་བ་ལས) སྲིད་ཟུས་ཤིན་ཏུ་བཟང་། །ཡུལ་ཁམས་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། ।(སུམ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོག་དོན་མདོར་བསྡུས་ལས) ལྷ་བྱའོ། །

དེ་རྒྱས། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རིང་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་ང་བས་ལྷག་པ་ཡོད་དམ། (མདོ་མདངས་ཆུན་ལས) རང་བཞིན་མི་ཟང་ཀུན་ཏུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར། ། གཡོན་ཅན་ཞེས་བྱ་མིང་དུ་མ་གྲགས་སམ། ।(གཞོན་ནུ་ཆུ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས) སྲིད་པ་གཞོན་ནུ་འོང་པ་ལེགས་སོ། ।འཚོ་བ་བདེ་འམ། བསྟོད་

པ་ཡང་ངམ། ངལ་ཞིང་དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། (གོང་མཚུངས) ལྷ་བུ་དང་།

སྐུལ་སྟོན་གྱི་རྒྱས། རིགས་ལྡན་གཞོན་ནུ་མ་གོ་བར་གྱིས་ཤིག (གོང་མཚུངས) ཁྱེད་རང་འདིར་ཐུང་ཟད་ཅིག་བཞུགས་ཤིག (མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་མཀྱར་ལས)ལྷ་བུས་སྐུལ་བ་སྟོན་པ་དང་། ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བཀྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་སུ་བདག་གྱུར་ཅིག ।(བྱ་མཁྱེན་སྟོན་ཟླ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས) སློབ་དཔོན་དམ་པའི་སྐུ་ཚེ་རིང་དུ་བཏུན་ཞིག་ལྷ་བུའོ། ।

২ ཚོགས་གི་བར་དུ་སྟོར་བ། ཚོགས་གཅིག་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་སྟོད་མཚམས་སུ་སྟྭར་ཏེ་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འབྱེད་རྒྱས་དང། འཇེན་རྒྱས། ལུང་རྒྱས། ལྷོག་རྒྱས་བཅས་ཡོད་པ་དཔེར་བརྗོད་ན།

འབྱེད་རྒྱས། ཐུང་གོ་ཆེ་དང། ཤིང་རྟ་དང། རྟ་དང། དགུང་བུ་ཆུང་ཀུང་དམག་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གྱི་དཔུ་ཡོའི་གཡུལ་གཤོམས། (གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས) མི་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་བཀྲེས་པ་དང། སྐོམ་པ་དང། ངལ་བས་ཉེན་པ་དག་ནགས་ཚལ་དེ་ལོགས་སུ་འོང་བ་མཐོང་ངོ། ।(སྐྱེ་རབས་སོ་བཞི་ལས) རྒྱ་ཡུག་གམ། ཆུ་ཤིང་ངམ། ཙན་དན་ནམ། ཐུ་ངན་མེད་དམ། ས་ཡབ་བམ། སྟྭར་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་རིགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། ।(དུང་དཀར་ཚང་གིས) ལྷ་བུ་དོ་མཉམ་

བའི་དོན་དུ་མ་ས་ས་ར་འབྱེད་པ་ལ་དང་སྒྲ་དང་གམ་ས་གས་ཁྱད་མེད་དུ་
སྒྲོར་ཞིང། ཁ་སྐད་དུ་དང་སྒྲ་རྒྱུགས་ཆེའོ། །

འཇིན་རྒྱས། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ལུས་ལ་མེ་འབར་ཏེ། འཁོར་ལོས་མགོ་བཅད་མ་ཐག་ཕྱིར་ཡང་ས་ས་པ་གྲངས་མེད་པ་རྒྱོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུས་ཆུད་ཟོས་ཀྱང་བས་ོད་ནམས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །(མདོ་མཛངས་ཆུན་ལས) སེར་བུ་ལྟང་ལྟུང་དུ་གཡུག་པས་ཤིང་ལོ་ཡོམ་ཡོམ་གཡོ་ཞིང། བར་སྣང་རྒྱལ་གྱིས་བཀང་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བརྟན་པ་ཆེན་པོ་བྱིན་ནས། ཡི་གེ་གཅད་ཡིག་ལ་རྒྱ་དམ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྒྲུར་ནས་བརྫངས་སོ། །ལྟ་བུ་ཚོག་དོན་སྡ་མས་ཕྱི་མ་འཇིན་པའི་སྣང་དུ་སྒྲར་པའོ། །

ལུང་རྒྱས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས། ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཚོས་པ་མིན། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན། རང་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་མིན། ཐ་མལ་དུ་ཞེན་ན་གསང་སྔགས་མིན། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ལྟེབས་ལུང་ཁྱངས་སྟོན་ལ་བསྟན་ཏེ་ལུང་ཚོག་གི་མཐར་ཅེས་ཞེས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲར་པས་ལུང་ཚོག་གང་ཡིན་གསལ་བར་སྟོན་པའོ། །

ལྟོག་རྒྱས། ཚོག་ལ་སྟོན་ཆ་མི་ཆེ་ཡང། །དོན་ལ་ཟབ་དགུའི་རོ་

བཅུད་བདག། །(གཏམ་བད་མའི་ཚལ་གྱི་ཟློས་གར་ལས) སྐབས་དེའི་གྲྭ་བའི་འགོར་གྱངས་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ཀྱང། གྲྭ་བ་དང་ཆོས་བདག་ཆོས་པོགས་ཆགས་པའི་གྱངས་འགོར་ནི་ཏ་ཅང་མང་པོ་རེད། (ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སྒོར་བཤད་པ་ལས) ལྷ་བུ་ཆོག་ཕྱི་མའི་བསྟན་དོན་དེ་སྤྱ་མ་ལས་ལྟོག་པ་སྟོན་པའི་སྒང་དུ་ཀྱང་སོགས་སྟོར་རོ། །

ཇ་འཚང་རྒྱས། སྤྱི་ར་བྱེད་སྒྲས་ཆོག་རྒྱས་མི་བྱེད་ཀྱང། ཆོག་གི་གཅོད་མཚ�་ཀྱི་དབང་གིས། འཚང་པ་པོ་དང་དེས་འཚང་པའི་སྐད་ཚ་སོ་སོར་ཕྱེ་ཚེ། བྱེད་སྒྲས་འཚང་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོག་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་མཐུན་པས་ཆོག་རྒྱས་སུ་བཟུང་ཆོག་སྟེ། རྗེ་ཅོང་ཁ་པས། གང་གང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་དེ་རང་བཞིན་གིས་སྟོང། །གསུངས་པ་དང། འཇུ་མི་ཕམ་མཆོག་གིས། དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་བ་ཡིན། །དངོས་མེད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན། །གསུངས་སོ། །ཞ་མ་ཡིས། ས་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟགས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་གཞན་དོན་སོམས། ཞེས་ཡང་ཡང་གདམས། ལྷ་བུའོ། །

ལྷ་བ། གསར་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཡི་གེ་འགའ་བཤད་པ།

སྐད་ཆའི་མཚོན་ཐབས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ནས། སྤར་ཡོད་བོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཡི་གེ(དབུ་ཁྱུད་དང་ཁད་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཕྱིར) དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་གསར་དུ་བསྟན་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་གཤམ་ལྟར་ཏེ།

༡གླུག་རྟགས ( ) ཚོག་སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཀོད་པའི་མཆན་འགྲེལ་སྟོན་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག (སྟོན་གྱི་མཁས་པ) ས་མཐར་ཤེས་ཞེས་ཟེར། །མི་འཐད་པར་མཐོང(ལོ་ཆེན་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་དཔང་ལོས་ཀྱང་བཀག་པས) ཁོ་བོས་དོར། ।(དག་ཡིག་ཟ་མ་ཏོག་ལས) ལྷ་བུ་དང།

༢དཔེ་རྟགས《 》བཙུམས་ཚོས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཏེ། 《 རྒྱལ་བོ་ཏེ་མེད་ཀུན་ལྡན 》《 མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་མཐུར》ལྷ་བུ་དང། 《(དེབ་དཀར) ་ལོ་ཚོག་ལ་རགས་ཙམ་དཔྱད་པ》ལྷ་བུ་རྩོམ་བྱང་གི་ནང་དུ་དུང་རྩོམ་བྱང་གཞན་ཡོད་པ་ན་འདི་ལྟར་སྟྲུར་རོ། ।

༣བསྡུས་རྟགས.....རྩོམ་གྱི་ནང་དུ་ཚོག་དོན་གཞན་བསྡུས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། སྟོངས་འཕེལ་གྱིས། མི་འདི.....ཞེས་དང། ཁ་སང་གི་དོན་

དངོས། དེ་རིང་གི་དན་ཤིང་.....(དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུག་ལས) ལྟ་བྱའོ། །

ཅ་དབས་རྒྱས " " རྩོམ་གྱི་ནང་དུ་དབས་པའི་ལུང་ཚོག་སྟོན་པ་སྟེ། "ཁ་བ་ནག་པོ་མདངས་ཀྱིས་འབབ། ।སྨྲལ་གྱི་སྒྲ་འོ་སྒྲ་ཡང་སྲིད"ཐོག་མའི་དབྱངས་རྒྱ་དེ་ཉིད་མ་འགག་པར། བདག་གི་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུགས་དེ་ཡང། ནམ་ཡང་ཁེངས་མི་སྲིད། (དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུགས་ལས) ལྟ་བུ་ལུང་ཁུངས་མི་གསལ་བ་མཚོན་པ་ལ་དབས་རྒྱས་འདི་འགོད་ཅིང། ལུང་ཁུངས་གསལ་བ་ལ་གོང་ལྟར་ཅེས་ཞེས་དག་བྱེའོ། །

ཀ་ནན་རྒྱས། . གཙོ་གནས་ཆེ་བའི་མིང་དང་ཚོག་གི་འོག་ཏུ་འགོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་དགོ་གི་སྐད་ཆར་འགྲོ་དགོས། (སྟོན་དགོ་གི་རྣམ་བཤད་ལས) སྟོན་འཛིན་གྱི་ཡི་གེ་གང་བ་མ་འལ་ལྟའི་ནང་ནས། བ་ཡིག་ཕོ་དང། གང་གཉིས་མ་ནིང་དང། འ་མོ་དང། མ་ཤིན་ཏུ་མོ་བཅས་སོ། ।(རྗོ་རྗེ་རྒྱལ་བོའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས) ལྟ་བུའོ། །

ཁ མིང་རྒྱས ____ མི་མིང་དང་ས་མིང་སོགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ཁེ་དན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། ཏུལང་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་བརྒྱད་པ་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྣ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། ।ཞེས་པ་དང། འཕགས་ཡུལ་བ་རྣམས་

མ་ཧུ་ཅོ་ནར་འགོད་པའི་མ་ཧུ་ནི་ཆེན་པོ་དང། ཅོ་ན་ནི་ཚོན་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་སྒྲ་ཟུར་ཐུང་ཟད་ཆགས་པ་སྟེ། ས། ཡང་ལ་སོགས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཅོ་ཆུ་ཟེར་རོ། ।(རྒྱ་ནག་ཚོས་འབྱུང་ལས) ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་འཕྲེད་ཕིག་རྣམས་ལ་འདིར་དེ་སྐད་བྱའོ། ।

ཟུར་མཆན།

༡། """"""

།། །།།《བོད་ཀྱི་བཙན་སྟོང་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》P51 P52

།།། གོང་མཚུངས《བཙན་སྟོང་གསལ་བྱེད་བཀའ་སྒྲོན》P81-82

།།། །།། །།། །།།གོང་མཚུངས《ཐོན་མེའི་ཞལ་ལྟར》P153 P180 P105

།།། །།། གོང་མཚུངས《བཙན་སྟོང་ཆོ་གསལ་དགའ་སྟོན》P102 P46

།།། གོང་མཚུངས《བཙན་སྟོང་ཉི་ཁྲི་བདུན་པ་དང་བཙན་དགེ་ཆོ་གསལ་འཇུག་རོགས》P23

།།། གོང་མཚུངས《ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན》P25

།།། གོང་མཚུངས《སུམ་རྒྱས་བཤད་སྒྲུར་ལེགས་བཤད་གཅེས་བསྡུས》P55

།།། འདི་ནི་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱོན་པའི《རྟེ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྙན་ཚོམ་གཅེས་བསྡུས》ལྟར་བཀྲངས་པ་ཡིན།

།།། །།།གོང་མཚུངས《བོད་གངས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེ་ཚན་འགའ་ཕྱོགས་བསྡུས》P22 P39

།།། གོང་མཚུངས《དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་འབུམ》དེབ་

གསུམ་པ། P270

２１། ཀྱན་སྲུཊ་མི་རིགས་དགེ་སྦྱོན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་པའི《ས་སྐྱའི་ གསུང་འབུམ》

མཇུག་བྱང།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བཏང་སྙོམ་སྤྱི་རྣམ་རིག་འཕྲུལ་སྣང་མཛོད་ཅས་པ་འདི་ ནི། དེ་སྔ་གྱས་ཕན་བདག་གིས་ནུབ་བྱང་མིའི་རིགས་སྨོན་ཆེན་དུ་བགྱང་བྱ་ གསུམ་གྱི་ཞིབ་འཇུག་སྨོན་མ་མཐར་ཐོན་ཏེ། སྒྲུངས་འབྲས་དཔྱད་རྩོམ་ཕུལ་ བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྨོན་དཔོན་དམ་པ་དོར་ ཞིའི་མཚན་ཅན་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ཕན་རྩོམ་རིག་སྐོར་གྱི་དཔྱད་རྩོམ་ཐུང་མང་ ཡང། བཏང་སྙོམ་ཀྱི་སྐོར་འདི་མཁན་ཁུང་ལ་སྐོས་སུ་སྤྲོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ རྣམས་སུ་མ་ཐོན་པའི་གནད་དོན་དག་འདི་སྤྱོས་ན། ཡིག་ཚོགས་ལ་མི་ འཇོམ་པར་ལག་ལག་ལེན་ལ་བདེ་ཞིང་ཕྱི་ཐོག་པ་ལ་ཕན་ངོ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུ་ བར་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གསུང་མེ་ཏོག་ཟོན་པོ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་ཟོག་པ་ལྟར། མིང་དང་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཐུང་རྒྱས་པ་ཞིག་འདུ་ཁུལ་བྱས་པ་དེ་ལ་ལེ་ ཚན་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་བསྣན་ཅིང་འཕྲོད་སྟོན་ཐུང་ཟད་བྱས་པའི་རྣང་ གཞིའི་སྟེང་། བོད་ཀྱི་བཏང་སྙོམ་བྱང་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ བསྟན་པ། ཡི་གེ་དང་ཚིག་ཕད་དང་ཚིག་རྩགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ལེ་

ཚན་དུ་མ་གསར་དུ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཤེག་ཏུ་གྱུར་ཁུལ་བྱས་མོད། བསྟན་བཅོས་འདིར་བསྟན་པའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྤར་མེད་ཀྱི་གསར་བཤད་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བས། ཆོས་ལྡན་རྣམས་ཡིད་རྟེན་འཚའ་བ་དང། དགྱེད་པ་གནད་ལ་འཕེལ་བའི་སྣང་བུ། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་གི་ལུང་ཚོག་རྗེ་བཞིན་ཏུངས་པར་བརྟེན། ཡིག་ཚོགས་རྒྱས་ཤིང་དགྱེད་ཅོམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་བུ་གྱུར་ཡོད་པ་ལ། ཟློག་མཁན་རྣམས་རིགས་པའི་གཏད་སོ་མ་ནོར་བར་དོན་གྱི་གནད་ལ་གཞོལ་ཅིག་གུ།

བཙུམས་དེབ་འདི་པར་དུ་བསྒྲུན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནི། ཀན་ས་ཎ་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གི་སྒྲུ་ཞབས་འབྲུག་རྒྱལ་མཁར་ལཱ་ས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་ཟབ་བཞེས་དང་འབྲལ་ཐབས་མེད་པས། འདིར་ཁོང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཚབས་ཅིག་དགེ་རྒན་བདེ་མཆོག་དང། གུ་རུ་རྒྱལ། དགེ་གོགས་དམ་པ་རྒྱ་ཡེ་བཀྲ་ཐྲེ་དང། སྟོབས་ལྡན། ལྷ་ཐུག་སྐྱིད། རིན་ཆེན་ནོར་བུ། བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་དགེ་སྦྱོན་རྣམ་པས་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོང་ཀྱི་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་གནད་དོན་བགྲོ་གླེང་དང། བར་གཞི་གསར་འདེབས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་དགོངས་འཚར་ལྟག་སྟོལ་དང། རྒྱབ་སྐྱོར་གང་ལེགས་མཛད་པ་ལའང་སྟེང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུའོ། །

རྒྱུར་ལྟའི་དབྱུར་གཞི།

༡། ས་སྐྱ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ།

༢། སྒྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ་རྩ་འགྲེལ།

༣། དཀར་ལེབས་སུམ་རྟགས་དཀའ་འགྲེལ།

༤། དོར་ཞི་གཏོང་བྱ་སྟེམས་པའི་ཐོ་ལྡན་གྱི《བོད་ཀྱི་བཙན་སྒྲོད་རིག་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》

༥། གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོ་རྩ་འགྲེལ།

༦། ཞེ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི《སྟོབ་དཔོན་ཨ་ནུས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སུམ་ཅུ་བའི་རྣམ་འགྲེལ》

༧ ཞེ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི《བྱ་ཀ་ར་ཥའི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད》

༨ ལྷང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེའི《སུམ་ཅུ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་གི་དོན་ཕྱང་དུར་བཤད་པ་ཐོ་ལྡན་དགའ་སྐྱེད》

༩ དཔང་ལོ་ཆེན་མོའི《ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ》

༡༠ གསེར་ཏོག་སུམ་རྟགས།

༡༡ ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི《བསྟུས་གྲྭའི་སྟྲི་དོན་རིན་

ཆེན་སྒྲོན་མེ》

１２། ཀོང་སྨྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི《ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ》

１３། དཔའ་རིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི《བརྡ་སྦྱོང་གསལ་བྱེད་བཀྲ་སྒྲོན》

１４། ཀན་ས་ཝི་ཏའི་སྒྲུབ་རྒྱས་འགྲེལ་ཆེན།

１５། མཁས་གྲུབ་རྗེའི《ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་མེལ》

１６། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

１７། དགེ་ཡིག་བཀྲ་སྒྲོན།

１８། བརྡ་སྦྱོང་ཟླ་གསལ་དཀའ་ཐུབ།

１９། བརྡ་སྦྱོང་པ་དབྱངས་ཅན་གྱི་མདོ་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་གསལ་ལྡན།

２０། ཟླ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི

《ཚད་མ་རིགས་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་ལམ་གསལ་བའི་ཊཱི་མ》

２７། སྒྲ་སྒྱུར་བམ་པོ་གཉིས་པ།

２８། ལྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི《དགེ་ཡིག་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས》

２３། དགེ་ཡིག་ལེ་ཕྱའི་གུར་ཁང།

２０། འཇུ་མི་ཐམ་གྱི《མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》

２５། འཇུ་མི་ཐམ་གྱི《བཏང་ཤན་འབྱེད་ཐེ་ཚོམ་དྲ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྲི》

２６।　བོད་ཡིག་ཉིར་མཁོའི་མཚམས་སྒྲོར་ཚོག་ཐུང་དག་གི་དགེར་

བརྗོད་གཞན་འགྲེལ་དཔྱད་ཀྱི་མྱུ་གུ།

২৮। བཏང་སྙོམ་ཉེར་བདུན་པ་དང་བཏ་དག་ཆོས་གསལ་འཇུག་ངོག་ས།

২৯। ཐུ་སྟེ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོམ་རྒྱས་དགོངས་འགྲེལ།

২৫। ཀརྨ་སྨོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒོམ་རྒྱས་འགྲེལ་བ།

২০। དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས།

২৭। བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།